

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל
חֵלֶק כ"ה

וְהוּא קִבְץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנַּחַל הַנוֹכַע
מִקּוּר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְּחִזְקוֹת וְהַתְּעוּרוֹרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן
בוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוּנְנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוּן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נֵתָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
בְּנֵאָל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגַלִּיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֲשֶׁר בַּנְּחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קֶרֶן הַדְּפָסָה וְהַפְצָה"
חסידות ברסלב
יבנאל

טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחַזְּקִים עִצְמָם עִם סְפָרִים אֱלֹהִים, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְדֵּי מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עִצְמָנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שֶׁנִּדְפַּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכֶם בְּיֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינַי הַדְּפוּס, וְכַמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקְוֹד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל כָּל מְכַתֵּב וּמְכַתֵּב, הַמְּבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם בְּמְכַתֵּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיִּגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיִּסִים עֲתָה אֶת כְּרֶךְ כֹּה, וּמִקְוִים לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֹדֵר הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְנֶה, שְׁכַל מִי שֵׁיִקְרָא בְּזֶה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגִלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוֹ הִירוּד וְהַנְּמֻךְ בְּיֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיוֹן לְשְׁכַל תַּחְתּוֹן, מַעֲלֵא לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שֶׁרְגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמְּכַתְּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מִעֲמָד עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפָרְטֵי פָרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִתְמִיד בָּהֶם, וְאֹז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וַיִּזְכֶּה לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוֹ לְנוֹ בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָה אֲלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמָ'ה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שפדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז).

כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות כרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו' וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת

ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר פי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאוד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאוד, ולמה לא נלמד קל וחומר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאוד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאוד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחומר בן בנו של קל וחומר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, כי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרךנו הרחוקה מאוד, וכבר נלכדו רבים מאוד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, כי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריוז"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו', וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, כאשר יראה הרוֹאֵה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כן וכן, וכן עשב אחר, שמשקלו כן וכן, וכן שוקלים מ כמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל

אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה – כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-פן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-פן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנות כל בית ישראל, ותקנות כל הדורות ותקנות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר

הַקְדָּמָה

י

לַצַּדִּיק, וּבְהַתְחַבְּרוּתָם יַחַד, שֵׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ'.

וְאֵי יִזְכָּה לְתַקוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהַתְגַּלוּת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֹאֲלָהּ **שְׁלֵמָה**,
אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

סֵפֶר אֲשֶׁר בַּנְחַל בְּרַךְ כַּה

ג' תתפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיגוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּתְשׁוּאוֹת חֵן
לְךָ עַל זֶה.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְּךָ וְכוּ', בְּיָדוּעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן הוּא יוֹם הַהִלָּדָת
שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹא־חֲרוֹנָה אֲרָגְנוּ מֵאַרְצוֹת הַבְּרִית נְסִיעָה בְּיוֹם זֶה
לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל. וְלִשְׁאֵלְתְּךָ מֵאַיִן הַמְּנַהֵג הַזֶּה? יָדוּעַ, שְׁאַצֵּל אֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, הֵיוּ נוֹסְעִים בְּכָל עָרֵב רֵאשׁ-חֲדָשׁ לְצִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ, כִּי מִי
שְׁהִיָּה גֵר בְּאוֹמֵן, הִיָּה יוֹם יוֹם עוֹלָה אַחֵר הַתְּפִלָּה, אוֹ בְּעֵת תְּקוּן
חֲצוֹת אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, אֲכַל כָּל אֱלוֹ שְׁגָרוּ בְּטַעֲפִלִּיק, אוֹ בְּשֵׁאֵר
עֵירוֹת שְׁהִיוּ רְחוֹקוֹת, כְּגוֹן: בְּטַשְׁהֲרִין וְכַדוּמָה, כְּאוֹ בְּעָרֵב רֵאשׁ
חֲדָשׁ, כִּי כֵן מוּבָא מִהַאֲרִיז"ל, שְׁבִרֵאשׁ חֲדָשׁ וּבִט"ו בְּחֲדָשׁ יְכוּלִים
לְמַצֵּא אֶת הַנְּשִׁמוֹת עַל קַבְּרוֹתֵם, וְזֶה שְׁיָךְ, אַגַּב, לְכָל קַבְּרוֹת
הַצְּדִיקִים, וְלָכֵן נִסְעוּ בְּקַבִּיעוֹת, וְאֱלוֹ שְׁהִיוּ רְחוֹקִים עוֹד יוֹתֵר, כְּאוֹ
פַּעַם בְּשָׁנָה. אֲבָל מַה שְׁהִזְהִיר רַבֵּנוּ ז"ל לְבֹא אֵלָיו, הִיָּה רַק עַל רֵאשׁ
הַשָּׁנָה, שְׁיָבוֹאוּ אֶצְלוֹ כָּלֵם.

וּמַה שְׁאֵתָה שׁוֹאֵל מַה זֶה שְׁעוֹשִׁים נְסִיעָה גְּדוּלָה בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ
נִסָּן, הֵאֵם זֶה הַנְּהִיגָה חֲדָשָׁה, שְׁרוּצִים לְהִיּוֹת אֶצְל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ז"ל,

והאם זה מנהג טוב? מה אמר לך, אדרבה, הלואי שתמיד נזכה להיות בציון רבנו ו"ל, שזה כמשל לאדם הנכנס למקנה חמה, ויוצא וך ונקי, ולכן אשרי מי שזוכה להיות בציון הקדוש מדי פעם בפעם, ולכל הפחות פעם אחת בחיים, ישתדל לבוא אל רבנו ו"ל, שהבטיח, שמי שיבוא אל ציונו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה, ויאמר שם עשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, יוציאו מהשאל תחתית ומתחתיו. אם שומעים הבטחה כזו, שלקח בעבורה רבנו ו"ל שני עדים כשרים, שיהיו עדים, אזי אני חושב שבעבור חמש-מאות שש-מאות דולר, כדאי לעזב הכל, ולזכות לזכות הזו, להיות פעם בחיים בציון רבנו ו"ל. ואשרי ואשרי הזוכה לבוא אל רבנו ו"ל בראש השנה, שאמר רבנו ו"ל, שמי שאינו יכול לתקנו כל השנה, אבל בראש השנה, גם לו יש תקון. תשער בנפשך, הלא רבנו ו"ל אמר, שיכול לתקן את כלם, והנה אומר רבנו ו"ל, שיש מי שאינו יכול לתקנו כל השנה, שבודאי מכרח אותו אחד לעבר על כל התורה כלה שמונה-מאות פעם, רחמנא לצלן, מירידות ונפילות כאלו שיש כהיום. ועם כל זאת בראש השנה, אמר רבנו ו"ל, שיכול לתקן גם אותו.

ולכן דבר גדול מאד להיות אצל ציון רבנו ו"ל, ואשרי ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ובורח לציונו הקדוש, ונותן פרוטה לצדקה, ואומר שם 'תקון הכללי', ושופה לבו לפניו יתברך, שזכות הצדיק תגן עליו בודאי, ויחזר עם רצונות וכסופים חזקים לחזר בתשובה שלמה אל הקדוש-ברוך-הוא.

השם יתברך יעזר, שפשם שבניסן נגאלנו, כך בניסן עתידין אנו להגאל (ראש השנה יא.).

הדורש שלומך באהבה רבה...

ג' תתפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְכֶם הִיָּקַר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגַם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה וְכו'.

אודות... צריך שתדעו, שצריכים זכיה גדולה מן השמים לתן לנו מעות, ולא כל אחד יכול לזכות לזה, ולא לכל אחד מזמים בזה, וכמו שמוהרנ"ת ז"ל אמר (מוכא בסוף ימי מוהרנ"ת ז"ל, חלק א'): "בענין הדפסה יהיה הרבה לספר בעזרתו יתברך בעולם הבא", עין שם; כמו־כן תדע, אהובי, אחי! "בענינינו יהיה הרבה לספר, בעזרתו יתברך, לעולם הבא". כי מה שנעשה בעתים הללו בעולם בדבר רבנו ז"ל, התגלה עוד פעם וכו', אף מה לעשות, הכל בשביל הבחירה והנסיון. וזה מקדם טלפן לי בחור אחד, ששלחתי אותו למדינת אנגליה להפיץ ספרי "תזרח השמש", שהיה בישיבת גייטסהד, שיש שם, תהלה לאל, הרבה מקרבים, אף גם השטן מתערב שם, ומדבר עלינו כל דבר רע, ומה לעשות!! עלינו למסור את עצמנו לגמרי רק אליו יתברך, כי רק הוא יתברך חלקנו ובית מנוסנו ולפליטתנו לנצח.

הדורש שלומך...

ג' תתפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום רביעי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הִיָּקַר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה זְמַן רַב, אֵךְ טְרֹדוֹתִי, בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים, רַבּוֹ מְאֹד מְאֹד.

מה אמר לך, אסור לפל בדעתו משום דבר שבְּעוֹלָם, ומה שאתה שבור בעצמך, זוהי מדרגה נוראה ונפלאה עד מאד מאד,

שִׁיהִיָּה הָאָדָם נִבְזָה וְנִמְאָס בְּעֵינַי עֲצֻמוֹ, אֲבָל לֹא, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּעֲצָבוֹת. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות ה"ז, סימן מא), כִּי לֵב נִשְׁבֵּר טוֹב מְאֹד מְאֹד, וְאֵינּוּ בְּכֻלָּל עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה כָּלֵל. עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה הוּא כְּמִי שֶׁבְּרָגְזוֹ וּבְכַעַס עָלָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל שְׂאֵינּוּ עוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ וְכו', אֲבָל לֵב נִשְׁבֵּר הוּא, שֶׁמְרַגֵּשׁ אֶת עֲצֻמוֹ רְחוּק לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּבּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ עַל רַע מַעֲלָלָיו, וּבְמִדְרָגָה זוֹ אֶחָז רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהִיא כָּל יְמֵי חַיָּו בְּלֵב נִשְׁבֵּר מְאֹד מְאֹד, וְהִיא תָּמִיד בּוֹכָה וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵף שֶׁכִּבֵּר הַשֵּׁיג מֵה שֶׁהַשֵּׁיג, לֹא עֹזֵב דְּרָכּוֹ הַזֶּה עַד הַסּוּף. וּבְאִמַּת מִצַּד אֶחָד, דֶּרֶךְ כְּזוֹ הִיא סִכְנָה גְּדוּלָּה, כִּי יְכוּלִים לִפְלֹא בְּעֲצָבוֹת וּבְמְרָה שְׁחוּרָה, אֵף מִצַּד אֶחָד, מִי שְׂאוּחָז בְּזֶה, יְכוּל לְהַפְגִּיט לְפָנָיו וּלְפָנֵים עַד אֵין סוּף, וְלִהְיוֹת עֵיל בְּלֹא בָר.

וְהִתְכַרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ג' תתפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת ... לֹא יִחַשֵׁב זֹאת כָּלֵל. צְרִיף שְׂיִדַע, אִם אָדָם מִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, מֵה לּוֹ לְהִתְפַּחַד מִיוֹם הַמִּיתָה?! כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם כְּבָר הַכִּין אֶת עֲצֻמוֹ לָזֶה. וּמוֹכָא בְּפִטְיֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי בְּאִדְרָא זוּטָא: אֶסְהִדְנָא דְכָל יוֹמֵי הַיּוֹם תְּאִיבְנָא לְיוֹמָא דָּא. וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, מִי שְׁזוֹכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לְאֵט לְאֵט מְגַרֵשׁ וּמְשַׁלֵּיף מִמֶּנּוּ אֶת הַחֲמָר, וּמְדַבֵּק עֲצֻמוֹ אֶל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַד כְּשֶׁמַּגִּיעַ הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע, שְׂצָרִיכִים לְהִחְזִיר אֶת הַנְּשֻׁמָּה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲזִי נַעֲשֶׂה כְּלוֹ רוּחַנִי, וְנִכְלָל בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּמֵה שִׁיף לְהִתְפַּחַד וְכו'!

אגב ספר לי אָחד מאַנשי שְׁלוֹמנו, שְׁשָׁמַע מִר' דָּוִד שְׁעֶכְטֵער שְׁהִיָּה קִדְּם הַהֶסְתַּלְקוֹת שֶׁל ר' נִתָּן בֵּיטְלֵמאַכְעֵר ז"ל, וְשָׁכַב עַל מִטָּתוֹ שְׁהִיָּתָה סְמוּכָה לַחֲלוֹן, וְהֶסְתַּכַּל עַל הַשָּׁמַיִם בְּהַשְׁתַּוְּקוֹת נִפְלְאָה וּבִיָּשׁוּב הַדַּעַת גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְהִיָּה ר' דָּוִד מְשִׁתַּוְּקֵק מְאֹד שְׁיִדְבֵּר עִמּוֹ, אָף הוּא הִיָּה דְּבוּק אֶז מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְהָיוּ פָּנָיו מְלֻהָבִים מְאֹד מְאֹד. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ ר' דָּוִד: אֵיפֹה לַעֲשׂוֹת לָכֶם קָבֵר (וּוִי זֶאל מְעַן אֵיִךְ בִּאגְרָאבְעֵן), וְהִשִּׁיב בְּקִצַּת קְפִידָה: אַל תִּפְחַד, לֹא יִמְלַחוּ אוֹתִי (הָאֵב נִישֵׁט קִיִּין מוֹרָא, מְעַן וָוַעַט מִיר נִישֵׁט אֵיִין זֶאלְצֵן), כְּאוֹמֵר: מַה לָּךְ לְדַאָג עַל דְּבַר קִטָּן כְּזֶה, כְּבָר יִמְצְאוּ בְּשִׁבְלֵי אֵיזָה מְקוֹם. וְסִפֵּר אַחֲרֵי־כֵן ר' דָּוִד, שְׁמְאֵד מְאֹד הַתְּפַעֵל מִהַתְּשׁוּבָה כְּזוֹ, הִיָּה זֶה כְּשַׁעֲהָ אוֹ שְׁעֵתִים לִפְנֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ, וְאַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא דַאָג כָּלֵל בְּאֵיזָה מְקוֹם שְׁיִנְיַחוּ אוֹתוֹ, וּמַה יְהִיָּה עִם גּוֹפּוֹ, וְהִיָּה גִרָאָה מִדְּבוּרָיו, כִּי מַחוּ כְּבָר דְּבוּק בְּמְקוֹם שְׁדְּבוּק, וְעַל־כֵּן מַה לְהַתְּפַחַד?! וְהִבֵּן.

הַעֲקָר תִּרְאוּ לְהִיּוֹת חֲזָק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד בְּעִנְיַן הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, לְהַתְּבוּדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאַשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֵז טוֹב לָךְ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתפו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדֵּר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתְךָ וְכוּ', הֵלֹא חַג הַפֶּסַח הוּא הַחֲג הַיְּפֵה בְּיִתְרָ שְׁיִישׁ

לעם ישראל, ובזה אנו מראים לפניו יתברך כמה אנו מסורים אליו, שִׁמְנָקִים בִּיתְנוּ מִכָּל מִיַּי חֶמֶץ, וַיִּגְעִים וְטוֹרְחִים בִּיגִיעוֹת עֲצוּמוֹת, וְקוֹנִים כָּל צָרְכֵי הַחֵג, שְׁעֵלוֹתָם פִּי כִּמָּה וְכִמָּה מְעֵלוֹת הַצָּרְכִים כָּל הַשָּׁנָה, וְקוֹנִים מִצּוֹת וַיֵּין וְכו', וּבְזֶה מוֹכִיחִים, אִיךְ אָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל מוֹכִנִים לְגֵאֲלָה. וְכִמוּ שֶׁאָמַר הַרְבֵּי הַקְּדוֹשׁ מִבְּרִדְיָטְשׁוּב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, כְּשֵׁאֲמוֹת הָעוֹלָם מוֹצִיאִים חֶק בְּאִיזָה עֲנָן, כְּגוֹן: סְמִים, וּמִזְהִירִים: "אִי לֹא לְמִי שִׁתְּפֹשׁ עוֹבֵר עַל הַחֶק" וְכו', וְאִי-עַל-פִּי-כֵן אִם נִצָּא בְּשׁוֹק, נִרְאָה שֶׁיֵּשׁ הַרְבֵּה הַעוֹסְקִים בְּזֶה בְּשׁוֹק שָׁחוֹר וְכו'. וְהִנֵּה אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל (דְּבָרִים טו, ד): "לֹא נִרְאָה וְלֹא יִמָּצֵא לָךְ שָׂאֵר בְּכָל גְּבוּלְךָ" וְגו', וְאִין צָרִיכִים שׁוּם שׁוֹטֵר וְכו', וְהִבָּה וְנִרְאָה אִם יֵשׁ בְּבֵית אֶחָד פְּרוּר שֶׁל חֶמֶץ! לְמַדִּים מִכָּאן, גְּדֻלַּת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּשִׁלְמוֹת. וְאִם-כֵּן, חַג הַפֶּסַח מִגְּלָה טֹהַר לְבָם שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אִיךְ כָּלֵם מוֹכִנִים לְגֵאֲלָה.

וְלָכֵן עֲלֵינוּ לִרְאוֹת עֵתָה לְהַכִּין עֲצָמֵנוּ לְקִרְאֵת הַחֵג, וְלְהוֹצִיא אֶת הַחֶמֶץ מֵאֲתָנוּ, שְׁנֵה הַעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן שֶׁשׁוֹרָה בָּנוּ, וְכֵן הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שֶׁמְחַלְחָלִים בְּקִרְבָּנוּ עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְעַל חֻמְי יִשְׂרָאֵל, צְדִיקֵי הַדּוֹר, וְכֵן הַשְּׂנֵאת חָנָם, הַגּוֹזְעֵנוֹת וְהַרְשָׁעוֹת, שֶׁכָּל זֶה בְּכָלֵל חֶמֶץ. וְלִרְאוֹת לְהַכְנִים בָּנוּ שְׂמִחָה אֱמֵתִית, שְׂמִחָה שֶׁל אֲמוּנָה בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲהָבָה — לְאַהֲבֵה זֶה אֶת זֶה, לְעוֹר זֶה לְזֶה, וּבְזֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי לְהִגָּאֵל בְּגֵאֲלַת עוֹלָם; כִּי כְּבֹר הַגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁנִּחְדַּל עִם הַהִסְתּוֹת הַפְּרוּעוֹת אִישׁ כְּנֶגֶד זוּלָתוֹ, שֶׁרַק בְּעֵבוֹר זֶה אָנוּ סוֹבְלִים מֵהַ שְׂסוֹבְלִים. כִּי אִם אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵיוּ רוֹאִים, שֶׁאָנוּ מְאֻחָדִים בְּאֻחָדוֹת אַחַת, וְאֶחָד עוֹזֵר לְשֵׁנִי, הֵיוּ מְפַחְדִּים מֵאֲתָנוּ, אִיךְ בְּשִׁבִיל שְׂרוּאִים, שְׂגַם בִּיגִינֵנוּ אִין אֻחָדוֹת וְאֲהָבָה, לָכֵן שׁוֹלְטִים וְרוֹדִים בָּנוּ.

לָכֵן, אִם אָנוּ רוֹצִים לְהִגָּאֵל, עֵקֶר הַעֲצָה — רַק לְהִתְאַחַד יַחַד, וְזֶה יִסְיַע בְּיַדְנוּ לְהִיּוֹת כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת אֹר הַגֵּאֲלָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שִׁתְּקִים מֵאֲמָרָם ו"ל (ראש השנה יא): בְּנִסָּן נִגָּאֵלוּ וּבְנִסָּן עֲתִידִין לְהִגָּאֵל; וּבְכַפְרֵט בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁל חַג הַפֶּסַח, יֵאִיר עֲלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֹר, שֶׁנִּתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו

יְתַבְרַךְ, וְנֹאֵהֵב זֶה אֶת זֶה, וְגִבֹּר בִּיגִינּוּ לְבִין קוֹנְנוּ, כִּי כִּף אוֹמֵר
רַבְנוּ ו'ל' (לְקוּטֵי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן רל"ט), שְׁעָקַר הַתְּפִלָּה תְלוּזָה רַק
בְּשָׁלוֹם שֵׁישׁ בֵּין הַבְּרִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קכ"ב, ח): "אֲדַבְּרָה נָא
שָׁלוֹם"; וְלִכֵּן תִּקְרָן הָאָר"י הַקְּדוֹשׁ, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל
"וְאַהֲבַת לְרֵעֵךְ כְּמוֹךְ", קִדְּם הַתְּפִלָּה. וְעַל־כֵּן בָּזָה שְׁנֵת־אֶחָד יַחַד,
נוֹכַח לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל וְלְשַׁבַּח לְבוֹרֵא יְתַבְרַךְ, וְכִף נִהְיָה כְּלָנוּ רְאוּיִים
לְקַבֵּל אֶת הַגְּאֻלָּה הַעֲתִידָה, בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ג' תתפז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שָׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה, גַּר
לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, אִךְ מִפְּאֵת טְרַדוֹתֵי הַרְבּוֹת נִתְעַכֵּב עַד
כֹּה.

אוֹדוֹת שְׁשֹׂאֲלָתְךָ וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲדַבְּרָה, זוֹ מִצְוֵה גְדוּלָּה
בְּעַת אֶפֶיַת מִצְוֹת לְשִׁיר שִׁירִים לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְנוֹהֲגִים בְּעָרֵב
פְּסַח כְּשֹׂאוֹפִים מִצְוֹת מִצְוֵה, שְׂאוֹמְרִים הַלֵּל, וְשָׂרִים לְפָנָיו יְתַבְרַךְ,
וְזוֹ הַשְּׂמִחָה הַגְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר שְׁלָנוּ, שְׂאָנוּ יְהוּדִים מְאֻמִּינִים כְּנִי
מְאֻמִּינִים בְּהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמְזַכִּים אֶת עֲצָמָנוּ וְאֶת נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל בְּאַפִּיַת מִצְוֹת, וְאִין שְׂמִחָה גְדוּלָּה מְזוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שָׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיָּקָר,

שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְשִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אודות שְׁאֵלְתְךָ וְכוּ', כִּיצַד לְהִתְכוּנֵן לְקִרְאָת הַחֵג הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא; הֲלֹא יָדוּעַ הַסֵּבֶל הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר סָבְלוּ עִם יִשְׂרָאֵל, תַּחַת פְּרֻעָה מְלֶךְ מִצְרַיִם. וְאוֹמֵר הָאֵר"י וְ"ל: פְּרֻעָה — עָקַר קִלְפָתוֹ הִיָּתָה לְשׁוֹן: פְּה־רַע, הֵינּוּ עָקַר גְּלוּתָם הִיָּתָה, שְׁדַבְּרוּ: לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיֻּצְנוּת, וְאַחַד דָּבַר בְּרֻעַת חֲבֵרוֹ, וְהִתְלוּצְצוּ זֶה מִזֶּה, וְלִכֵּן סָבְלוּ סֵבֶל כָּל-כָּף גָּדוֹל, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהִתְדַּיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה, דַּעַת וְשִׁכְל, אֲשֶׁר "אַתָּה הִרְאָתָ לְדַעַת כִּי הִנֵּי" הוּא אֱלֹקִים, אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ" (דְּבָרִים ד, לה), וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה פִּסְח — פְּה־סַח, שֶׁהִתְחִילוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלַצֶּעַק לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ. כִּי עַד שֶׁלֹּא בָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְגִלְגָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּמִקּוֹם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְלַצֶּעַק אֵלָיו בְּעַת צָרָה, מָה עָשׂוּ? דְּבָרוּ זֶה עַל זֶה רַע. וְלִכֵּן עָקַר הַהֲכָנָה לְקַבֵּל אֶת אֹר הַפִּסְח — רַק עַל-יְדֵי שְׁנַעֲקַר מֵאַתָּנוּ אֶת הַחֲמִץ, שֶׁהוּא הַלְשׁוֹן-הָרַע וְהִרְכִילוֹת וְהִלְיֻצְנוּת, שֶׁאַחַד מְדַבֵּר עַל הַשֵּׁנִי, אַחַד מִתְלוּצֵץ מִהַשֵּׁנִי, שֶׁזֶּה מַה שְּׁגוֹרֵם לָנוּ אֶת כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים, וְכִמוּ שֶׁהִיָּה בְּמִצְרַיִם, שְׁמַרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת א, יד): "וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה, בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבְכֹל עֲבוּדָה בְּשֻׂדָה", בֵּן יֵשׁ לָנוּ הַיּוֹם; מִי מֵאַתָּנוּ אֵינוּ מְמַרְמֵר?! מִי מֵאַתָּנוּ אֵינוּ בְּדַכְּאוֹן?! מִי מֵאַתָּנוּ אֵינוּ בְּגִלוֹת?! וְאֵין אִישׁ שֶׁם עַל לֵב, שֶׁהִפֵּל מִחֲמַת שְׁאֵנוּ נְגוּעִים בְּשִׁנְאָת חַנּוּם, אַחַד מְדַבֵּר עַל הַשֵּׁנִי, אַחַד מִתְלוּצֵץ מִהַשֵּׁנִי, וּבְרַגַע שֶׁהוּא אֵינוּ מִחֲזִיק כְּמִנִּי, אֲנִי שׁוֹנֵא אוֹתוֹ, אֵינִי יְכוֹל לְסָבְלוּ, שֶׁזֶּה בְּעֲצָמוֹ גְּלוּת מִצְרַיִם, הַגְּלוּת הָאֲרָפָה שְׁלָנוּ; לִכֵּן כְּדִי שְׁנֹזְפָה לְקַבֵּל אֹר הַפִּסְח, אֹר הָאוֹרוֹת, גְּלוּי אֱלֹקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, עֲלֵינוּ עֲכָשׁוּ לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצָּא אֶת הַחֲמִץ שְׁנִמְצָא בָנוּ, וְלִהְיוֹצִיאוּ. וּמַהוּ הַחֲמִץ? הַשִּׁנְאָה וְהַקְּנָאָה שֶׁיֵּשׁ בֵּין אִישׁ לְזוּלָתוֹ, לְשׁוֹן-הָרַע וְלִיֻּצְנוּת, וְלִהְתְּחִיל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּפִי שֶׁעָשׂוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם: וַיֵּאָנְחוּ יִשְׂרָאֵל מִהָעֲבוּדָה וַיִּזְעַקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם" וְגו', וְנִתְקַיְּמוּ: "וַיִּשְׁמַע אֱלֹקִים אֶת נַאֲקָתָם,

אֲשֶׁר ג' תתפט בנחל כא

וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת בְּרִיתוֹ וְגו'. בְּזֶה שֶׁנַּעֲקַר מֵאֲתָנּוּ אֶת הַשְּׂנֵאת חָנָם,
הַלְשׁוֹן הָרַע, הַרְכִּילוֹת וְהַלִּיצָנוֹת, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ נִהְיָה אֲנַחְנוּ כְּלִים
רְאוּיִים לְקַבֵּל אֶת אֹר הַפֶּסֶחַ, שֶׁהוּא אֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִגָּאל גְּאֵלַת עוֹלָם.

הדורש שלומך...

ג' תתפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישֵׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר, גֵּר
וְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנַכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכו', אָדָם מִגְּבֹל שְׁצָרֶיךָ עֲזָרָה וְכו' לְתַפְקוּדוֹ,
וּבְלִית בְּרִיָּה אַחֲרַת זְקוּק הוּא לְעוֹזֵר גּוֹי שִׁסְעֵדְנוּ וְכו' עֵקֶב נְכוֹת
וְכו', בְּנֻדְאֵי יָכוֹל לְהַעֲזֹר בּוֹ בְּשַׁעַת הַסֵּדֶר, וְכִידוּעַ הַיּוֹם הַיִּינּוֹת
מִבְּשָׁלִים, וְאִין בְּעֵינָה שֶׁל יֵין גִּסְף. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזָרְךָ, שְׁתַּהֲיָה
בְּרִיא, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְעֲזָרָה מִבֶּשֶׁר וְדָם.

וּבְכַלְלִיּוֹת, בָּאֲתִי לְחַזְקְךָ וּלְעוֹרְרְךָ. נָא וְנָא זָכֵר, אֲשֶׁר אָנוּ
עוֹמְדִים קִדְּם חַג הַפֶּסֶחַ, חַג הַחֲרוּת, שְׂאֵז אָנוּ יוֹצְאִים מִהַנְּהַגוֹת
אֲמוֹת הָעוֹלָם, מִמְּדוֹת הָרַעוֹת שֶׁל הַגּוֹיִים, שֶׁלְּמַדְנוּ מִמַּעֲשֵׂיהֶם כָּל
זְמַן שֶׁהֵינּוּ בִּינֵיהֶם. וְלִכֵּן דִּיִּקָּא עֲתָה הוּא הַזְּמַן לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה וְלִהְתְּאָחַד כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד. וּבְמִקוֹם לְרוּץ
וְלִהְתְּרוּצֵץ לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין הַגּוֹיִים, הִבָּה נְרוּץ וְנַעֲשֵׂה שְׁלוֹם בֵּין
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה הַדְּבָר הַחֲשׁוּב בְּיוֹתֵר. כִּי הַגּוֹיִים — סִפְק סִפְקָא
אִם יִרְצוּ לְהַשְׁלִים אֲתָנּוּ, אֲבָל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הַהֲכָרַח לָהֶם לְהַשְׁלִים
זֶה עִם זֶה, וְזֶה הַחֹב הַמְּנַחַח עָלֵינוּ עֲתָה.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּזְכָּה בְּחַג הַפֶּסֶחַ הַזֶּה לְהַזְמִין אֶת
כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁיָּבֹאוּ לְלֵיל-הַסֵּדֶר, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזֹרוּ.

ויבזכות זה נזכה לגאולה השלמה, שיתגלה אלינו הקדוש-ברוך-הוא, ויבנה לנו את בית-המקדש, ויקבצנו מכל כנפות הארץ, ונזכה לגאולה השלמה!

הדורש שלומך...

ג' תתצ.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

אודות בלבולי הדעת שעובר עליך, רבנו ו"ל אומר בפרוש (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח) על הפסוק (תהלים קמח): "רוח סערה עשה דברו"; עקר הרוח סערה שנעשה במחו ודעתו של אדם, הוא רק על-ידי פגם הדבור שמדבר כל העולה על רוחו. וכן מובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כט), שחלי נופל בא מזה שמתזין הדמים במחו על-ידי קלקול הדבור; על-כן אשרי המרגיל עצמו לשחק ולא ידבר רק דבורי אמונה. וכן ירגיל את עצמו לא להתחיל לדבר עם שום ברך רק אם ישאל אותו — יענה ולא יותר, ועל-ידי-זה ינצל מרבות רעות וכו'.

ואודות... שאתה חפץ בזה מאד, תדע, אהובי, אחי היקר! ברוך הוא יתברך שמו, שמסר עולמו לשומרים, הכל עוד יחזר אליך, והכל שומרים ואוספים בשבילך, רק חכה חכה, ותהיה סבלן גדול, ואז תראה נפלאות רבות מה שיעשה השם יתברך עמך, כל שונאיך פלו תחת רגליך.

הדורש שלומך...

ג' תתצא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור היקר, יניק וחפים ... גרו זאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך. וכן אמה נמצא בין אנשי שלומנו היקרים, ראוי לך להתחבר עמם ולשתות בצמא דבריהם.

ולמען השם לטובתך הנצחית, ברח לך מלצים כמו שבורחים מאש שורף. וכבר אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה יח:): כל המתלוצץ — יסורין באין עליו; ואמר החכם מכל אדם (משלי ט, יב): אם חכמת לך, ולצת לבדך תשא; ובאמת ראו בכל הדורות, אותם אנשי שלומנו היקרים, אשר ציתו את רבנו ז"ל, והתנהגו בתמימות ובפשיטות, ובפרטיות בענין שיחה בינם לבין קונם ותפלה בכת ובדבקות ובהתמדה בלמוד מעט ועוד מעט בכל יום ויום חק ולא יעבר, הם גדלו והצליחו ברוחניות וגם בגשמיות, וכל אלו שהתלוצצו מזה, מאומה לא נשאר מהם.

ועל-כן, חמדת לבכי! ראה להתחזק בכל המצבים, והעקר — תמיד בלמוד התורה הקדושה. וכבר הארכנו בקונטרס "סדר דרך הלמוד" — קחהו משם התחזקות.

ומרב טרדותי — אקצר.

הדורש שלומך...

כד אָשֶׁר ג' תתצב בנחל
ג' תתצב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי נפשי, ותיק
וחסיד ... גרו ואיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות.

בדאי ידוע לך דברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רכב),
שצריך להיות בשמחה ולעבד את השם יתברך בשמחה, ואפלו אם
נפל לעת עתה וכו', על-פל-פנים ראוי לילך אחר הימים שחלפו
ועברו, אשר אז היה טוב, וכמו עור שהולך אחר מקלו.

חסדי השם יתברך, זכית בימי חייך לחטף טוב הרבה, וראוי
לך להחיות את עצמך עם זה מאד מאד, ואסור לך לפל באיזו
עצבות ומרירות, חס ושלום, אדרבה, חזק ואמץ מאד מאד, להיות
רק בשמחה עצומה, שאתה יודע מרבי אמת כזה. וראוי לך ללמד
הרבה ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע ונפש. אשרינו, שיש לנו
רבי כזה, המחיה ומחזק אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל
החסד חנם שעשה עמנו.

ראה להיות זהיר בטבילת מקנה בכל יום ויום חק ולא יעבר,
כי מקנה מטהר את הנפש, ומכניס בו שמחה עצומה, ואור וחיות
ודבקות אמת בו יתברך.

וכן ראה להיות קבוע בשיחה בינך לבין קונך, לדבר הרבה
עמו יתברך במקום שאתה נמצא שם. אצל אברהם אבינו פתוב
בזהר הקדוש: תקיל בתקלא עד דאתגליא ליה; השם יתברך הבטיח
לו את ארץ ישראל, ולא ראה שם שום אור, פמוכא באריכות
בפרשת לך-לך ע"ח, עין שם בזהר הקדוש. וחפש וחקר וחקר וכו',
עד שנתגלה לו. ודבר זה סובב על כל אחד ואחד, אשר באמת אין
שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברך ממש, אף מחמת שאדם חוטא, הוא מסבב עם חשך

אֲשֶׁר ג' תתצב בנחל כה

וּקְלוֹת הַמַּכְסִים וּמִסְתִּירִים מִמֶּנּוּ אֵת הָאֲמֶת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֵלֶק א', סִימָן ט'); אֲבָל אִם הָאָדָם מַחְפֵּשׁ, מוֹצֵא סוּף כָּל סוּף אֵת הָאֲמֶת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא בְּמָקוֹם שְׂאֵתָה נִמְצָא שָׁם, רַק עֲלֶיךָ לְחַפְּשׁוֹ. וְעַקֵּר הַחֲפוּשׁ הוּא דִּיקָא עַל-יַדֵי רַבּוּי תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְדַבּוּרִים, לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכָל מַחְשָׁבָה וְכָל דַּבּוּר וְכָל מַעֲשֵׂה, הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְרַאוי לְהַטּוֹת הַיָּטִב לְכַבּוֹ וְדַעְתּוֹ אֶל זֶה, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְרֵאוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת לְגַמְרֵי, אֲשֶׁר לֹא רוֹאִים בְּחוּשׁ בְּגִלוּי, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֵל מְסֻתָּמַר בְּכָל דָּבָר, וּמִי שֶׁרַק מַחְפֵּשׁ אוֹתוֹ, מְגַלֶּה אֵת הַהִסְתָּרָה, וּמְרַגֵּשׁ אֵת עֵצָם הָאֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דָּבָר.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי, אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רְאֵה לְשִׁמַּח אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל פֶּעַם בְּפֶעַם וּבְכָל מִינֵי אָפְנִים וְעֲצוֹת וְהַתְּמַד מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם בְּמַקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, זֶהר וְתַקּוּנִים וְשִׁלְחַן עָרוּף וְסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ תִּרְגִּישׁ חַיִּים עֲרֻכִים וּמְתַקִּים בְּחַיִּיךָ. וְנָא וְנָא אֵל תִּמְשֹׁךְ אֵת עֲצָמְךָ אֶל הַצֶּעַר אֲפִלּוּ רַגַע. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, שֶׁתִּהְיֶה רְגִיל לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטִי-הֶלְכוֹת", וְאֲשֶׁר הַהִתְחַזְקוֹת שֵׁשׁ שָׁם לֹא תִמְצָא בְּשׁוּם מָקוֹם. וְעַקֵּר 'בְּרִסְלָבֵר חִסְדוֹת' נִמְדָד כְּפִי שְׁלוֹמֵי־דִים "לְקוּטִי-הֶלְכוֹת". וְאֵתְמוּל בְּלִילָה דְבִרְנוּ, שְׁמִי שְׂאִינוּ שׁוֹקֵד בְּ"לְקוּטִי-הֶלְכוֹת", וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁעוֹד לֹא סִיִּם עַל כָּל פְּנִים פֶּעַם אַחַת "לְקוּטִי-הֶלְכוֹת", וְרוֹצֵה לֹמַר שֶׁהוּא 'בְּרִסְלָבֵר חִסִּיד', רַאוי לִירֵק בְּפָנָיו, כִּי מִתְלַמְּדִים כְּאֵלוֹ שֶׁלֹּא שָׁמְשׁוּ כָּל צָרְכָם, יוֹצְאִים אַחֲרֵי-כֵן כָּל מִינֵי קְלָקוּלִים, וְכָל מִינֵי מַחְלָקַת וִירִידוֹת וְנִפְלוֹת וְהַשְׁלָכוֹת וְכוּ', כִּי לָנוּ אֵין לָנוּ רַק דְּבָרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, אֵיךְ שֶׁהוּא מְסַר לָנוּ אֵת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, הַכֹּל בְּצִמְצוּם וּבִנְחַת, לְשִׁקֵּד בְּתִפְלָה וּבְהַתְּבוּדוֹת כָּל הַיּוֹם בְּמָקוֹם מְסֻתָּר, וְלֹא דוֹקָא כָּל הַלִּילָה בְּשֻׁדָּה, וְלְשִׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה. וּבְאֲמֶת כָּל אֵלוֹ אֲשֶׁר רְצִים אֶל הַשְׁדָּה, וְנִדְמָה לָהֶם שְׁחוּטָפִים מְלֹאכִים וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן יִשְׁנִים כָּל הַיּוֹם וּמִתְקוּטָטִים בְּבֵיתָם, הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוֹת-רוּחַ, וְלֹא כֵּף לְמַד אוֹתָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, אֲדַרְבֵּה, כָּל לְמוֹדוֹ הַטּוֹב הִנֵּה לְהִיּוֹת צָנוּעַ שִׁיף וְעֵיל

שִׁיף וְנָפִיק, גָּרִיס בְּאוֹרֵי־תָא תְּדִירָא, וְלֹא מִחֲזִיק טִיבוֹתָא לְנַפְשִׁיהָ.
וְדִיקָא מִי שְׁהוּלָךְ בְּדִרְךָ זֶה מִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תְּמִיד עַד הַסּוּף, שְׂיִצְטָרַךְ
לְהַשִּׁיב אֶת פְּקֻדוֹנוֹ.

אֶהוּבִי, אַחִי! רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת נַפְשְׁךָ, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, זְכִיתָ לְאִשָּׁה
וּלְבֵן וּלְבַת, וְאַתָּה נִמְצָא בְּאַרְצֵן יִשְׂרָאֵל, וְהִדְבַק אֶת עֲצֻמְךָ גַם מִשָּׁם
אֲלֵיו יתְּבַרְךָ, וְאֵל תְּדַאג דְּאַגַּת חֲנָם, כִּי פִרְנָסָה בְּיָדוֹ יתְּבַרְךָ, וְכָל זְמַן
שָׂאִין דּוֹחֲקִים אוֹתְךָ, בְּוִדְאֵי אָסוּר לְךָ אֶפְלוֹ לְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב מְזָה,
וְאֶפְלוֹ אִם כָּבֵר יִדְחֲקוּ אוֹתְךָ, בְּרַח לְךָ רַק אֲלֵיו יתְּבַרְךָ, כִּי פִרְנָסָה
בְּשִׁפְעַ וּבְרִנּוּחַ תְּלוּיָה רַק כְּפִי שְׁמַפְרָנְסִין אֶת אָבִינוּ בְּשָׁמַיִם בְּתַפְלָה.
וְכֵן שְׁלוֹם-בֵּית תְּלוּי כְּפִי שְׁמַזְדֻּגִים עִמּוֹ יתְּבַרְךָ בְּתַפְלָה (עֵין
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'); ; וְרֵאוּי לְךָ לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמְךָ לְגַמְרֵי אֵל
תּוֹף הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִידַע כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יתְּבַרְךָ כָּלֵל, וְהַשֵּׁם
יתְּבַרְךָ אִתְּךָ, עִמְךָ וְאַצְלְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

כָּבֵר כְּתַבְתִּי לְךָ מִכְּתָב, וְזֶה מִכְּתָב שְׁנִי. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְכַתֵּב לִי
אִם קִבַּלְתָּ מִכְּתָבִי, כִּי אֲנִי דּוֹאג אוֹלֵי לֹא מְסֵרוּ אֶת זֹאת בְּיָדְךָ, וּבְכַפְרֵט
הַמִּכְתָּב הָרֵאשׁוֹן שְׁהֵיָה גַם בְּעַבּוֹר אִשְׁתְּךָ.

ג' תתצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְּבַרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל הַבְּחוּר הַיָּקָר,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הָאֱמַת אֲגִיד לְךָ, אֲשֶׁר זְכִנִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּשֶׁהֵיִיתִי בְּגִיל
חֲמֵשׁ-עָשָׂרָה וְחֲצִי לְמִצָּא סֵפֶר קָטָן שְׁנִקְרָא "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", שְׁהַדְפַּס
בְּגֵרְמָנְיָה הָאֲרוּרָה, תְּכַף-וּמְיָד אַחַר הַשּׁוֹאָה, עַל-יְדֵי יְהוּדֵי שְׁנִצַּל
מִהַגֵּיחָנוּם, וְהִדְבַר הָרֵאשׁוֹן שְׁעָשָׂה — הַדְפִּיס: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן",

"שיחות-ה'ר"ן", ו"משיבת נפש" והפיצם. ובדרך לא דרך הגיע אלי, ואז לא ידעתי כלל מה זה ברסלב, אשר היה זה לפני כעשרים וחמש שנים, וכשבא לידי הספר הזה "משיבת נפש", החילותי לדפדף בו, וראיתי שהוא מדבר אלי ממש. ומשך אותו היום, כבר לא למדתי כלום! גמרתי את הספר שלש פעמים אותו יום, מבקר ועד השעות הקטנות של הלילה, וככל שלמדתי בו, נדבקתי בו יותר ויותר, והיה אצלי חדוש גדול, ספר שמדבר אלי, פלא על גבי פלא! והחילותי לשאל של מי זה ומה זה, ולא ידעו לומר לי. ואחי ג"י, אשר יש לו ידיעה רבה בכל ספר וספר ומי מחברו וכו', ספר לי, שהיה רבי נתן מברסלב, ואילו ספרים חבר, וכן על תלמידו ר' נתן וכו', וזה הכניס בי תשוקה עצומה אל רבנו ז"ל, והתחלתי לחפש אחר ספריו הקדושים, והיה מאד קשה למצאם, כי לא היו אז בהשג יד, וחפשתי בכל חניות הספרים, ואט אט עלה בידי להשיג ספרי רבנו ז"ל, שהיו נעלמים מאד מאד מהעולם, כי לא ידעו מספרי רבנו ז"ל, וקבלתי על עצמי אז, אם הקדוש-ברוך-הוא יתן לי את החיים, ואזכה להתחתן, אזי אדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ואפיצם בכל העולם, והמחיר יעלה פרוטות. ובין כך אט השגתי עוד ועוד ספר, וכן "שיחות-ה'ר"ן" וכו', ועדין לא הפרתי שום חסיד ברסלב, כי בארצות-הברית בקשי היה להם מנין על ראש השנה. אבל בספרי רבנו ז"ל נדבקתי. וכשהגעתי לשיחות-ה'ר"ן, סימן ע"ו, ראיתי את סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, זה הדליק אותי, והתחלתי ללמד על-פי זה. וכשראיתי ב"שבחי-ה'ר"ן" מה רבנו ז"ל למד בכל יום, בערתי מאד, ואמרתי: גם אני אסתקף את רבנו ז"ל, ונכנסה בי תשוקה עצומה ללמד תורה, כי רבנו ז"ל למד גזמאות בכל יום, לאין שעור ומדה, וכך החילותי ללמד תורה.

אבל האמת אמר לך, על אף שלמדתי הרבה מאד, אף יותר מהכל למדתי את ספרי רבנו ז"ל, כי בימי הנעורים שלי, מגיל חמש-עשרה עד תחנתי בגיל עשרים ואחת, השקעתי רב רבי בספרי רבנו ז"ל, את ה"לקוטי-הלכות" לפני הקדוש-ברוך-הוא ללמד פעמים אין מספר, שלשים חדשים סימתי את כל ה"לקוטי-הלכות"

בְּכָל חֵדֶשׁ חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, שְׁלֵשִׁים פְּעַם בְּרָצִיפוֹת, אֲזִי לֹא הִיָּה זְמַן רַב כְּל־כָּךְ לְלַמֵּד שְׁאֵר הַלְמוּדִים, אֲף־שֶׁהִתְאַמְצָתִי גַם בְּזֶה. אֲבָל הָעֵקֶר לְמִדְתִּי סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וְזֶה גִתָּן לִי אַחֲר־כָּךְ אֶת הַדְחִיפָה לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזֶּהר וְהַתְקוּנִים, וְכָךְ אֵט אֵט הַכְּנִים בִּי רַבְּנֵי ו"ל תְּשׁוּקָה לְלַמֵּד כְּפִי סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד שְׁלוֹ.

וְלִכֵּן אֲנִי מְעוֹרֵר בַּחוּרִים צְעִירִים, אֵל תְּהִיּוּ בְטָלָנִים! זְמַן שֶׁל יְמֵי הַנְּעוּרִים הוּא הַזְּמַן הַטּוֹב וְהַמְּשֻׁבָּח בְּיִתְר. הֵן אָמַת שֶׁהֵיָצַר הָרַע בּוֹעֵר מְאֹד מְאֹד, וּבְכֹרֵט בְּדוֹר הַזֶּה, וְלֹא כְּפִי שֶׁהִיָּה לְפָנַי עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה, כִּי הֵהֲפִקְרוֹת וְהַפְּרִיצוֹת עֲתָה גְדוּלִים כְּל־כָּךְ, שֶׁלֹּא הָיוּ מְעוּלָם, עִם כָּל זֹאת אוֹמֵר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מט), שְׁצָרִיכִים לְקַחַת אֶת תְּבַעֲרַת הַיָּצָר וְלְהַכְנִיסָהּ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וּבַעֲת הַבַּחֲרוּת בְּנֵי הַנְּעוּרִים מְאֹד מְאֹד מְסֻגְלִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנֵי ו"ל (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג): הָעִבּוּדוֹת שְׂאָדָם עוֹבְדֵי אֶת ה' בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יָקָר מְשָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עִבּוּדָה לַעֲת זְקֵנָתוֹ; יוֹם אֶחָד כְּשֶׁהוּא בַּחוּר, שָׁנָה הַרְבֵּה יוֹתֵר מְשָׁנִים רַבּוֹת לַעֲת זְקֵנָה, שְׂאֵז אָדָם זְקֵן וְחָלֵשׁ, וְעָבְרוּ עָלָיו הַרְבֵּה מְשָׁפְרִים וְגֻלִּים.

לְזֹאת אֵי־עֲצָךְ, בְּנִי, וְשָׁמַע בְּקוּלִי! עֲתָה הוּא הַזְּמַן לְלַמֵּד עַל־פִּי סֵדֶר־דְּרָךְ־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, הֶלְכָה. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהֵם יִחְזַקּוּךָ וְיַעוֹדְדוּךָ וְיִשְׁמְחוּ אוֹתְךָ, וְתִזְכֶּה לְצִאת מֵהַבוֹץ שְׁנַפְלֵת, וְלִחְזֹר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה. כִּי לְלַמֵּד צָרִיךְ כָּל הַחַיִּים, וְאִין שִׁיךְ לוֹמֵר: לְמִדְתִּי פְּעַם, פְּעַמִּים וְשֵׁלֶשׁ, אֲלֵא תְּמִיד לְלַמֵּד וְלְלַמֵּד, וְלִקְשֹׁר אֶת הַמַּחְשְׁבָה אֶל הַדְּבִיר, וְאֵז תְּבִין אֶת אֲשֶׁר אִתָּה לוֹמֵד. וּבְכֹרֵט לְמוּד מְשָׁנִיּוֹת שְׁמַטְהַר אֶת הַלֵּב, שְׁיִשְׁנֵם הַיּוֹם פְּרוּשִׁים קָלִים, כְּגוֹן: בְּרִטְנוּרָה וְכוּ', וְאִם תַּעֲזִין בָּהֶם, תְּבִין אֶת הַלְמוּד. וּבּוֹדָאֵי רְצָה רַבְּנֵי ו"ל שֶׁנִּלְמַד מֵהַר, אֲבָל צָרִיךְ גַּם לִקְשֹׁר הַמַּחְשְׁבָה אֶל הַדְּבִיר, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ג' תתצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

אודות שאלתך וכו', רבנו ז"ל גלה לנו את הענין של תפלה והתבודדות, שאדם צריך להרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. ובהתחלה כשאדם מתחיל לדבר אליו יתברך, אינו מרגיש כלום, ונדמה לו שאין מי ששומע אותו, וכאלו מדבר אל הקיר, חס ושלום, ומי צריך אותו, אשר כל זה מחמת רב עוונותיו; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ואם נתבונן נראה שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל. מי הולך בנו? מי חושב בנו? ומי מסתכל בנו? הכל זה הקדוש-ברוך-הוא, אבל לא כל אחד מסגל לראות ולהבין את זאת, ומדוע? כי אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; כשאדם חוטא, הוא עושה מסך המבדיל בינו לבינו יתברך, כמאמר הנביא (ישעיה נט, ב): "כי אם עוונותיכם היו מבדלים ביניכם לבין אלקיכם", ומזה בא שאדם אינו מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, ונדמה לו שהקדוש-ברוך-הוא מסתתר בשמים, אבל אם היה מרגיל עצמו לשית בינו לבין קונו, ובפרט שהיה מבקשו יתברך יום אחר יום: רבונו של עולם, אני אוהב אותך, ואני רוצה לשוב בתשובה שלך, ואני רוצה לראותך ולהרגיש אותך, רבונו של עולם, תתגלה אלי וכו', אם מתחזק בזה יום אחר יום בעקשנות גדולה, אזי במשך ימים, שבועות, חודשים ואפלו שנים, אם יתעקש בזה, יזכה להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, איך שנמצא פה. וזהי מעלת התפלה, שמורידה את השכינה לזה העולם. וכמאמרם ז"ל (סוטה ג): בתחלה קדם שחטאו ישראל, הייתה השכינה עם כל אחד ואחד, כיון שחטאו, נסתלקה השכינה מהם; מהי השכינה? הפח האלקי, שאדם יראה את הקדוש-ברוך-הוא, איך שמחיה ומתנה את כל הבריאה, וזה היה עם כל אחד,

ל אשר ג' תתצה בנחל

בין שחטאו סלקו את השכינה מהם, וכיון שאדם מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, מוריד את השכינה לתוכו, ולכסוף יזכה להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא מממש; אשרי הזוכה לקיים עצת רבנו ז"ל, שהיא תפלה והתבודדות, אשר לרב טוב הגנוז והצפון יזכה.

הדורש שלומך...

ג' תתצה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל הבחור היקר, שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ושמתתי בו פעל כל הון.

הצדיק זהו רבנו ז"ל! מי שמרגיל עצמו ללמד בספרי רבנו ז"ל, לבו כל-כף מתלהב אל הקדוש-ברוך-הוא, וכבר איננו צריך את אף אחד. רבנו ז"ל מלמד אותנו דרכים ונתיבות והנהגות איך להתקרב אליו יתברך. ובפרט מי שמרגיל עצמו לדבר אליו יתברך וללמד ספרי רבנו ז"ל, ובפרט כשלומד תורה מ"לקוטי-מוהר"ן", ואומר עליה תורה מ"לקוטי-תפלות", מרגיש עולם הבא בעולם הזה, מרגיש שהקדוש-ברוך-הוא אתו.

עם כל זאת אם אדם צריך עדין אחד שינחה אותו בדרכי רבנו ז"ל, הלא כבר אמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, שלוהין, הלכה ה'), שהצדיק השאיר תלמידים, ואלו התלמידים השאירו עוד תלמידים, ובכל דור ודור יש תלמידים שקבלו את נקדת הצדיק וכדאי להתקרב אליהם. ולכן פדאי לחפש ולבקש בין התלמידים תלמיד כזה שיכול ללמד עמו ולהסביר לו את דברי רבנו ז"ל, ואז יראה איך רבנו ז"ל חי, למודיו ועצותיו חיים וקיימים, ומי שמקרב לרבנו ז"ל, ולומד ספרי רבנו ז"ל, הוא מרגיש איך רבנו ז"ל עמו. ודבר זה אי אפשר להסביר. כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן א'),

אָשֶׁר ג' תתצה בַּנְחָל לַא

דוד המלך אומר: "כי אני ידעתי כי גדול הַנְיָ"ה", הינו כל אחד ואחד מרגיש אחרת, ולכן השבח שדוד המלך אומר: "כי אני ידעתי", הינו 'אני' דיקא, כי כל אחד חש אחרת, וזאת אי אפשר להסביר לשני. ומי שמרגיל עצמו ללמד ספרי רבנו ז"ל, מרגיש שרבנו ז"ל עמו.

ולכן אשרי מי שלומד בכל יום ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", ובפרט "לקוטי-הלכות", ששם מסביר את דברי רבנו ז"ל, ואז ירגיש טעם אחר. אבל אם אדם צריך אחד שיסביר לו, בודאי יש תלמידים בדור הזה שראויים להסביר לו, ולמצאם — צריכים לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שיזכה למצא את התלמיד הזה, שיסבירו תורת רבנו ז"ל, עד שגם ירוד ונבזה כמוני יזכה להבין אור רבנו ז"ל.

ואודות ששאלת איך ידע אדם, אם עשה באמת תשובה וכו', באמת כאשר אדם אוהב את כל בר ישראל, ועו רצונו וחפצו שיהיה טוב לכל יהודי, סימן שהוא בעל תשובה אמתי, ותשובתו נתקבלה בשמים, אבל אם יש לו איזו טינה בלב על מישהו, אילו ספקות, ידע שעדין הוא רחוק מהקדוש-ברוך-הוא. וכמאמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: מי שאוהב את האב אוהב את הבנים, מי שאוהב את הקדוש-ברוך-הוא — אוהב את בניו, את עם ישראל. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): אה"ד גימטריה אהב"ה, כשאדם אוהב את הקדוש-ברוך-הוא, הוא אוהב גם את עם ישראל, כשאדם אוהב את עם ישראל, הוא אוהב את הקדוש-ברוך-הוא, כי אחד — אחדותו יתברך, גימטריה אהבה, אצלו יתברך העקר אהבה. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אהבה, סימן ג'): על-ידי אהבת השם יתברך, נשמר הנפש מכל פגעים רעים, וזה תלוי בזה; אם אדם אוהב את כל יהודי, סימן שאוהב את הבורא יתברך שמו, אבל אם אדם מספן, עדין שונא איזה אדם, באיזה מקום, כבכול, שונא גם את הקדוש-ברוך-הוא. ולכן זה הסימן אם הוא רוא שמים אמתי, ועובד את הקדוש-ברוך-הוא באמת, והוא בעל תשובה אמתי — כשאוהב את כל יהודי בלי יוצא מן הכלל, ואין לו שום קשיות

לב אֲשֶׁר ג' תתצו בַּנְחָל

על שום בר ישראל; אשְׁרֵי הַזֹּכֶה לָזֶה!

הדורש שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תתצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אור ליום שְׁשֵׁי לְסֵדֵר וַיִּקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְתִשׁוּאוֹת חַן
לְךָ עַל זֶה.

אודות שְׁאַלְתָּךְ וְכו', רַבְּנוּ ו"ל אֹמֵר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), שְׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְהִסְתַּכַּל עַל הַשֶּׁכַּל שֶׁבְּכָל דְבָר, שְׁזֵה הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה אֶת הַבְּרִיאָה, כִּי בְּכָל דְבָר וּדְבָר יֵשׁ אֱלֻקוֹת, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִעְלָם וְנִסְתָּר בְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה, וְנִמְצָא וְאִין בְּלִעְדָיו נִמְצָא, וְלִכֵּן דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגַבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ מִכָּל דְבָר לְרְאוֹת אֶת הָאֱלֻקוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַדְּבָר הַזֶּה, שְׁזֵה הַשֶּׁכַּל הַמְּחִיָּה אֶת הַדְּבָר. וְזוֹ מַדְרַגַּת הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם מְסַתַּפְלִים תָּמִיד רַק עַל הָאוֹר הָאֱלֻקִּי הַמְּחִיָּה וּמְהִיָּה אֶת הַבְּרִיאָה, וְלִכֵּן אֶצְלָם נֹאמֵר (מְשָׁלֵי ד, יח): "וְאִרְחַת צְדִיקִים כְּאוֹר נִגְהַ הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד נִכּוֹן הַיּוֹם", לָהֶם מְאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַהֲרָיִם, וְאִיךָ זוֹכִים לָזֶה, לְהִסְתַּכַּל בְּשֶׁכַּל שֶׁל כָּל דְבָר? אֵלֶּא שֶׁכ"ל רְאִישֵׁי תְבוֹת: "שְׁפֹכֵי כַּיָּמִים לִיבֹךְ", אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְבַקְשׁוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל צָרְכָיו, כִּי הַמַּדְרַגָּה הַזֹּאת גְּבוּהָה מְאֹד — לְרְאוֹת אוֹר הַחֲכָמָה, שְׁזֵה הַח', שְׁזֵהוּ אוֹר גְּדוֹל מְאֹד כְּשֶׁמֶשׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִסְתַּכַּל עֲלָיו אֵלֶּא עַל-יְדֵי הַלְּבָנָה. וּמַהִי? הַנ', שְׁזֵה הַתַּפְּלָה, כְּמוֹכָא (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עג): "לְפָנַי שְׁמֵשׁ יִגוֹן שְׁמוֹ", יִגוֹן לְשׁוֹן מַלְכוּת שֶׁהוּא הַתַּפְּלָה, כְּשֶׁאָדָם מַרְגִיל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵיכָן שֶׁהוֹלֵךְ וּמַה שֶׁרַק רוֹאֶה — מַרְגִישׁוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִבְקָשׁוֹ שִׁיתַּגַּלֶּה אֵלָיו, שְׁזֵהוּ הַשֶּׁכַּל שֶׁל כָּל דְבָר, "שְׁפֹכֵי כַּיָּמִים

אֲשֶׁר ג' תתצו בנחל לג

לִבְךָ נִכַח פָּנֵי ה' , אִזּוּ יִזְכֶּה לְהִגִּיעַ לְכַף שִׁירָאָה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבִיכּוֹל, וַיִּשְׁמַע וַיִּרְגִּישׁוּ יִתְבָּרַךְ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב), שֶׁמֶכַּל הַדְּבָרִים צוּעֵק כְּבוֹד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִבְקֵשׁ מֵאָדָם שִׁיתְקַרֵּב אֵלָיו. וְכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמֵּם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוּף עַד אֵין תְּכֵלִית, וּמְרַמֵּז לְאָדָם רְמִזִּים. שֶׁזֶּה מֵה שֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ בְּנִי-אָדָם מְדַבְּרִים, אִם רַק יִטֵּה אֲזִינוֹ אֶל פְּנִימִיּוֹת דְּבוּרֵיהֶם, אִזּוּ יִרְאֶה וַיִּשְׁמַע קוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּגוֹן: אֶחָד הוֹלֵךְ בְּרַחוּב, וְרוֹאֶה פְּלוֹנִי מוֹכֵר מִשְׁקָפֵי שֶׁמֶשׁ, וְצוּעֵק: קִנּוּ קִנּוּ, חֲבַל עַל הַעֵינַיִם, אִזּוּ יֹאמֵר לְעַצְמוֹ: אוֹי, אֲנִי שׁוֹמֵעַ שִׁיהוּדִי אוֹ אֶפְלוֹ גוֹי לְהַבְדִּיל, אֹמֵר לִי לְשֹׁמֵר עַל הַעֵינַיִם וְכוּ' וְכַדוּמָה דְּגַמְאוֹת לְאֵין סֵפֶר. וּמִכָּאֵן שֶׁבְּכָל דְּבַר יֵשׁ רְמִזִּים לְהִתְקַרֵּב לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִזְכוֹת לְהִכִּין אֶת הַשֶּׁכֶל שֶׁבְּתוֹךְ כָּל פֶּרֶט, זֶה עַל-יְדֵי הַנ', שֶׁהוּא הַמְּלָכוֹת, שֶׁהִיא הַתְּפִלָּה.

וְאוֹדוֹת לְקִשְׁר אֶת הַמְּחֻשְׁבָּה אֶל הַדְּבוּר, בְּאֵמֶת זֹו הַעֲבוּדָה הַקְּשָׁה בְּיוֹתֵר. וְרַבֵּנוּ ז"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מח), שֶׁצָּרִיכִים לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּה בְּכַח, הֵינּוּ צָרִיכִים לְקִשְׁר אֶת הַמְּחֻשְׁבָּה אֶל הַדְּבוּר, שִׁיחֻשֵׁב מֵה הוּא מְדַבֵּר. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל פֶּשְׁאָדָם מְדַבֵּר, מֵחוּ מְשׁוּטֵט בְּמְחֻשְׁבוֹת זְרוֹת. כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שֶׁכָּל הַמְּחֻשְׁבוֹת זְרוֹת בָּאוֹת וְנִזְכָּרוֹת בְּאֵמֶצֶע הַתְּפִלָּה. יְכוֹל אָדָם לְהַתְּפַלֵּל שְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת, וְשֵׁם חוֹשֵׁב כָּל תְּכֵנִיּוֹתָיו, וְעַבְרָה כָּל תְּפִלַּת הַשְּׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה בְּמְחֻשְׁבוֹת זְרוֹת. וְלִכֵּן תְּפִלָּה בְּכַח פְּרוּשָׁה — לְקִשְׁר אֶת הַמְּחֻשְׁבָּה אֶל הַדְּבוּר בְּכַח גְּדוּל מָאֵד, וְזֶה קִשְׁיָה. לְכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב), שֶׁלְּזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן אֶלָּא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק, שֶׁמִּגְּנָה לוֹ אֶת הַמְּחֻשְׁבָּה, וְכֵן מְגַלֶּה לוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן אֶת מַעֲשָׂיו.

וּבִזְה פֶּרֶשְׁתִּי מֵה שֶׁאֹמֵר הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה נה, ז) : "יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכוֹ וְאִישׁ אֶזְנוֹ מִחֻשְׁבוֹתָיו", כְּשֶׁאָדָם עוֹזֵב דְּרָכוֹ הִרְעָה, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה לְמְחֻשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, אֲבָל לְזֶה צָרִיכִים הִרְבֵּה יְגִיעָה וְטִרְחָה, וְהַעֲקָר לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע"ב, וְלוֹמֵר עֲלֶיהָ

לד אשר ג' תתצז — ג' תתצח בנחל

התפלה בלקוטי-תפלות, ארבעים יום רצופים, ואז יזכה למחשבה נקייה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ג' תתצז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום רב אל ...

אודות השאלה ששאלתם וכו', אם קבלה על עצמה לא לשמע רדיו וכו', יכולה לשאל את חברתה מה אמרו בתדשות וכו', כשזו עת מלחמה וכו'. אבל לשמע רק את התדשות — אין בזה אסור, כי העקר לא לשמע נבול פה, כפירות ואפיקורסות וכדומה, אשר זה עושה פגם בנפש, כי כששומעים איזה דבור של מינות, זה נכנס בלב ומבלבלו. ולכן צריכים להשמר מאד מה שומעים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שעם ישראל ישמעו תדשות טובות, שהנה הקדוש-ברוך-הוא נמצא עמנו ואתנו ואצלנו, ואסור להתנאש, ונזכה לשמע התדשות שהצדיק מגלה לנו בכל יום ובכל רגע, תדשות נפלאות איך להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך...

ג' תתצח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך הזקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

אודות שאלתך וכו', כתוב בזהר (חלק ב' מד'): כשמידת הדין

אֲשֶׁר ג' תחצה בנחל לה

מתגברת על האדם, וכן על כל עם ישראל, הטוב ביותר אז להתחבא ולקיים (ישעיה כו, כ): "לך עמי בוא בחדריך סגר דלתך בעדך חבי כמצט רגע עד יעבר זעם". לכן הזהר מחמיר מאד בעת סכנה לא להסתובב ברחובות, פי ביון שנתנה רשות למשחית, אינו מבחין בין צדיקים לרשעים, ולכן העצה הטובה ביותר להתחבא בבית, יש מרתף — יכולים להתבודד שם, יש עלית גג — אפשרי לילך ולשיח שם בינו לבין קונו, ואפלו בחצר טוב מאד. פי צריכים להזהר מאד בעת סכנה, ולא פדאי להסתובב בדרכים, והקדוש ברוך הוא ישמר את כל עם ישראל מפל פגע ונגע, ונזכה לראות במו עינינו במפלת הגויים, וינקם דם נקמת עבדיו השפוד.

חמדת לבכי! רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'): כשיש דינים על עם ישראל, צריכים לרקד ולמחא כף אף ולהיות בשמחה. ועל ידי רקודים והמחאות כף, נמתק תקף הדינים. עתה הזמן שעם ישראל צריכים להתגבר להיות בשמחה, פי השמחה היא הרפואה, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), מצנה גדולה להיות בשמחה תמיד; והמצנה הזו עולה על כל המצוות, ומדוע? פי רבנו ז"ל אומר (ספר המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה את המצנה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו. בזה שאדם תמיד שמח, הוא מגלה את טהר לבבו שאיננו מפחד מאף אחר. ולכן עתה המצנה הגדולה ביותר לשמח, וזה מגרש מהאדם כל מיני פחדים. פי הרי יש אנשים הגרים על הגבול, ונכנס בהם חיל ורעדה. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות פחד, סימן יא): מי שיש לו פחדים — יזמר זמר של שמחה; ולכן צריכים רק לרקד ולשיר ולשמח יהודים, פי השמחה מביאה לאדם בטחון. ומכל שכן וכל שכן כשאדם זוכה לשמח את אחרים, אין עוד מצנה גדולה יותר מזו. ובפרט עתה, שאנו זקוקים לרחמי שמים מרבים, עלינו לשמח ולשמח את אחרים, והקדוש ברוך הוא פודאי ישמר אותנו ויגן עלינו. העקר לא לפל ברוחו, ראינו כבר במו עינינו נסים ונפלאות, וכמו שעשה הקדוש ברוך הוא עמנו עד פה נסים גדולים, פן ימשיך לעשות עמנו נפלאות.

וְדַבֵּר זֶה מְצִנָּה לְפָרֶסֶם לְכָל יְהוּדֵי — לֹא לְפָחַד, כִּי אָנוּ יְהוּדִים
 בְּנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְקִימִים אֶת הַמְצִוּוֹת, וְזֶה יִכְנִיס בָּנוּ לֵב
 אֲמִיץ, לֵב חֲזָק שֶׁלֹּא נִחַשְׁשׁ מִשׁוּם אוֹיֵב בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן. וְכִשְׁאָדָם
 אֵיתָן בְּאֲמוּנָה בְּרוּךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ — אֵינָנו חוֹשֵׁשׁ וְיָרָא כָּלֵל. אֵימְתִי
 נוֹפֵל פָּחַד עַל הָאָדָם? כְּשִׁשׁוּכַח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז אַמּוֹת הָעוֹלָם
 יְכוּלִים לְשַׁלֵּט בּוֹ. אֲבָל בְּרָגַע שֶׁהוּא חֲזָק בְּאֲמוּנָה בְּבוֹרְאוֹ, אֵינָנו
 דּוֹאֵג כָּלֵל וְכָלֵל, וְלִזְזָה זוֹכִים עַל-יְדֵי תַקְף הַשְּׂמִחָה.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁלֹּא נִצְטָרֵךְ לְנִשְׁק גִּשְׁמִי, אֲלֵא יִתְקַיֵּם
 (שְׁמוֹת טו, טז): "תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימְתָה וְפָחַד בְּגֹדֶל זְרוּעֶיךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן",
 שְׂיִפֵּל עֲלֵיהֶם פָּחַד וְאֵימָה, וְיִהְרָגוּ זֶה אֶת זֶה, וְלֹא יִצְלִיחוּ לְהִגִּיעַ
 לַעֲם יִשְׂרָאֵל, וְיִכָּבֵר גִּזְכָּה לְשִׁבְתָּ בְּצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ הַטּוֹב
 וּמְקַנָּה לְבִשּׁוּרוֹת טוֹבוֹת תְּמִיד...

ג' תחצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וְיִקְרָא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד בְּפִשִׁי ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

חֲזָק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְהִתְמַד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע
 לְנִפְשֶׁךָ; אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלַקְנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֶמֶת כְּזֶה,
 טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׂאִין
 אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, וְסִפְרֵיו הִיקָרִים וְסִפְרֵי תִלְמִידָיו חֲשׁוּבִים בְּעֵינֵינוּ.
 וְהַתְּהִלָּה לְאֵל, אֵינִן לָנוּ שְׂיִכוֹת עִם הָעַרְב־רַב וְהָאֶסְפָּסוּף שֶׁנִּתְעַרְבּ
 וְנִתְאַסַּף בֵּינֵינוּ, לְצִים וְשָׂדִים יְהוּדָאִין הַגּוֹרְמִים מֵה שְׁגוֹרְמִים וְכוּ'
 וְכוּ'.

וּבְעֵינֵי ר' לוי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ז"ל], יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, וְאַקְנָה
 לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ לְכַתֵּב אֶת כָּל הַפְּרָשָׁה בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָּה, וְאַפְרָסֶם הַכֵּל

אֲשֶׁר ג' תחצט בנחל לו

באר היטב, הגם שלגבי עבודת השם יתברך זה לא מעלה ולא מוריד, כי אותם אנשי שלומנו היקרים אשר אינם מטעים את עצמם, הם גדלים ומצליחים מאוד מאוד בתורה ובתפלה וביראת שמים וכו'. אך מחמת שאני הייתי הראשון שפרסמתי את ר' לוי יצחק (נרו זאיר) [ז"ל] בספרי, והיתה לי בזה פונה עמקה, באשר יבאר באריכות ברשימות הנ"ל, כי מאז שנת תשכ"ו שנתידדתי עמו בידידות עצומה, ידידות פנימית, וגלה לי ענינים כאלו, אשר היום הוא בעצמו אומר לי, "שיש לך הצלחה שנפלט מפי כל מה שגליתי לך" וכו' וכו', אך עכשו שמבלבלים לו המח, ובכל פעם באים אליו עם לשון-הרע חדש עלי, ובפרטיות הרוכל הידוע אשר איני יודע מה יש לו עמי, וכן עוד כמה אברכים, והוא איש שלום, ורוצה להשפין שלום, ועל-כן אומר להם בכל פעם מה שאומר, וצועק בפניהם עלי. ופעם שאלתי אותו: למה דבר עלי? והשיב לי בנעם ובערבות עצומה כדרכו: "מסתמא אתה זוכר מה שאמר רבנו ז"ל על פינחס, שהשיב את חמתו של הקדוש-ברוך-הוא בקנאו את קנאתי" וכו' (עין היטב בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רמא): כשיש דינים, חס ושלום, אזי מדת הדין היא מכלה את האדם לגמרי וכו'; ועל-כן כשיש דינים על אדם אחד, חס ושלום, ובא אדם אחר ועומד וחולק עליו, אזי מדת הדין מסתלקת ממנו, כי הם רוצים יותר שינקם בו האדם, כי יש לו כח יותר גדול ממדת הדין וכו'. ועל-כן מי שהוא צדיק גדול ומשגיח בתקון העולם, הוא חולק לפעמים בכונה על צדיק אחר, כדי לסלק מעליו מדת הדין וכו', עין שם; כי נפלא הוא איך שהכל בכונה גדולה, עין שם; וסים: אין אתה יכול לשער מה היו עושים לך, אם לא הייתי מדבר עליך; ודבר זה חזר לפני כמה וכמה פעמים, בכל פעם שבאתי לארץ ישראל ושאלתי אותו, כי אלו הרשעים עושים בכונה, כי הם יודעים שאני מקשר עמו בעבותות האהבה, ואני מביאו תמיד בספרי, ועל-כן עושים דיקא להוציא דבורים כנגדי בטייפ, ואחר-כך מתפארים ואומרים: ראו ושמעו מה שהוא מדבר כנגד; ודבר זה עושים בכל פעם. אבל הכל הוא מסבת הנ"ל, כי הוא איש תם וירא אלקים מנעוריו, ורוצה למנע מחלקת, ואי אפשר לו להשקיטם, כי אם שידבר עלי. ובזה

לח אֲשֶׁר ג' תתק בנחל

הם מקררים את חמתם וכעסם. והשם יתברך יגלה את האמת בעולם, ומהי האמת? "תורה ותפלה", רק זוהי האמת, ושאר דברים הם הכלי הכלים. ואשרי מי שמתבודד עמו יתברך בכל יום, ואז יאיר בו אור האמת, כי ללא התבודדות, האדם מנח בשקר גדול, ומטעה את עצמו מאד.

הדורש שלומך...

ג' תתק.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויקרא ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך להכניס עצמך בהשגחה פרטית בו יתברך. לידע אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון. ועליך לדעת, שהכל ממנו יתברך, כל אשר קורה עם האדם — בין בגשמיות ובין ברוחניות, הכל ממנו יתברך, עם מי שאתה צריך להפגש בכל יום ויום, זה גם-כן משגח בהשגחה פרטית ממנו יתברך. רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא), שאפלו המחשבה, דבור ומעשה שבכל יום ויום, בו מצמצם הקדוש-ברוך-הוא, כי הוא יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, ושולח לאדם בכל יום יום מחשבה, דבור ומעשה אחרים, כדי שייבין הרמזים שהקדוש-ברוך-הוא מרמז לו. ואסור להתנאש בשום פנים ואפן, וכל משא ומתן שיש בידו, צריך לדעת שהכל ממנו יתברך.

נא ונא הדבק עצמך באין סוף ברוך הוא, ואז טוב לך כל הימים. העקר אל תהיה שבור משום דבר.

אם וכו' אמר שרוצה לבוא ולהפגש עמך וכו', ולדבר עמך

אָשֶׁר ג' תתקא בנחל לט

וכו', תדע שְׁפֵה מַנְחַת הַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, שְׂאֵתָה מְכַרְח מְכַרְח לְהַפְגֵּשׁ עִם אָדָם זֶה, בְּיוֹם זֶה וּבְשָׁעָה זֹאת וּבְרִגְעָה זֹה, וּתְדַבֵּר אֵתוּ רַק דְּבוּרֵי אַמּוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרֻטִית, וְאֵל תְּבַלְבֵּל מִשּׁוּם דְּבַר כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלֹא בְחִנָּם סִבֵּב שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְהַפְגֵּשׁ עִמוֹ, וּבּוֹדָאי תִּצָּא לָךְ מִזֶּה טוֹבָה גְדוֹלָה מְאֹד אֲף שְׂעֲכָשׂוּ אֵינְךָ מִבֵּין אֵת זֹאת, אֲבָל סוּף כָּל סוּף תִּבִּין אֵת זֹאת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מִן הַשָּׁמַיִם
וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה...

ג' תתקא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר צו ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְבִטֵּל אֵת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמְיֵד תִּחְשָׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, תִּצְיֵר אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אֹר חַיִּין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵתָה נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאֹר, וּבְאַמַּת רַבָּנוּ ז"ל גְּלָה לְנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), אֲשֶׁר אָדָם צְרִיךְ לְהִגִּיעַ בְּעֵת הַתְּפִלָּה לְבִטּוֹל כְּזֶה, שְׁלֹא יִרְאֶה גַם אֵת עֲצָמוֹ, אֲלֹא אֵת הָאֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִגִּיעַ לְזֶה!

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר הַסֵּמ"ך-מ"ם אֹרְכַ עַל הָאָדָם מְאֹד לְהַפִּילוֹ וּלְהַכְשִׁילוֹ; כִּי כָּל עֲנִיָנוּ הוּא לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר וּלְכַסּוֹת אַמַּתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְשִׁבִיל זֶה נִבְרָא זֶה לְעַמַּת זֶה, לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וּבְאַמַּת כְּשֶׁאָדָם זוֹכָה וְלוֹמֵד תוֹרָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא שׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. כִּי אֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ה.): כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה — יִסְוִיֵן בְּדָלִים הֵימָנוּ, שְׁנֵאָמַר (אִיּוֹב

מ אֲשֶׁר ג' תתקב בנחל

ה, ז): "ובני רשף יגביהו עוף". ומוכא בדברי המקבילים, אשר המזיקים נקראים בני רשף, שהם באים מסמ"ך-מ"ם ונקבא דיליה, שהיא לילי"ת, שעולה ת"פ, וס"מ עולה ק', וביחד ס"מ ת"פ — גימטריה רש"ף. ועל-ידי שאדם לומד תורה, זוכה לבטל את המזיקים בני רשף, שהם ס"מ ונקבא דיליה — לילי"ת. ולכן הייתי מניעץ לך, שתקבע לעצמך קביעות בתורה, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך.

נא ונא אל תבלבל עצמך משום בריה שבעולם. רבנו ז"ל אינו מצמצם בשום מקום, אלא בכל מקום שמדברים ממנו — שם הוא נמצא. ולכן תשתדל מאד להתחזק, ושום דבר בעולם לא יוכל לשברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הבחור היקר, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר התחדשות, לתחדש עצמו בכל יום ויום, ולא להתפעל משום בריה שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע. ואסור להתבלבל משום דבר שבעולם, כל הלמוד הנורא של רבנו ז"ל היה רק התחדשות, לתחדש עצמו להיות בכל פעם איש חדש. וראיתי דבר נפלא בספר "תפארת יוסף", אשר ביציאת מצרים האיר השם יתברך אז אור עתיקא קדישא, והיו רואים כל אחד ואחד מפרש, איך שכל אחד ואחד עלה במחשבה תחלה, וביום השני נסתר זה האור, והיה לכל אחד ואחד צעקה בלב: מה יקר חסדך אלקים, מדוע נסתר זה האור? ומדוע אינו רואה עתה איך שהוא עולה

אֲשֶׁר ג' תתקב בַּנְחָל מֵא

במחשבה תחלה?! ועל זה באה מצות ספירת העמר, אשר מובא בכתבי הא"י ו"ל, עמ"ר גימטריה יק"ר, עין שם. ויש לומר, כי באמת כל בר ישראל הוא צנוור הממשיך את אורו יתברך. וזה צריכים לתקן בימי ספירת העמר דיקא, לידע אשר כל בר ישראל יקר בעיניו יתברך, ואסור לחשב שאחד יותר יקר מהשני; כי באמת פתיב (דברים יד, א): "בנים אתם להנ"ה אלקיכם", כלל ישראל הם בנים להקדוש-ברוך-הוא, וכמאמרם ו"ל (אבות ג, יד): תביבין ישראל, שנקראים בנים למקום. וכשאדם יודע, שכלל נשמות ישראל הם בנים של הקדוש-ברוך-הוא, אז צריכים את כלם, ולא שיך לקטרג אחד על השני. ואם אחד מקטרג על זולתו, הוא גורם לעשות פרוודים, רחמנא לצלן. ולכן בעת יציאת מצרים, שאז זכו עם ישראל להגיע לדרגה הכי עליונה, הגיעו לדרגת הדבקות באין סוף ברוך הוא, וידעו אשר כל נשמה ונשמה הוא בן של הקדוש-ברוך-הוא, ולא שיך לקטרג זה על זה. ועל-כן יצאו ממצרים, אבל תכף-ומיד ביום השני נסתלקה מהם ההארה הגדולה הזו, עד שנפלו בדעתם, ומזה בא אחר-כך, שאחד לא כבד את השני, שזה סוד מה שתלמידי רבי עקיבא נפטרו בימי עמר דיקא, כי לא כבדו זה את זה, כי עמ"ר עולה מספר יק"ר, כי בימים אלו מתקנים את עון קרי, שבא על-ידי שאדם מקטרג על אחרים. כי אם אדם מחזיק עצמו ביחד עם נשמות ישראל, אף פעם לא יבוא לידי פגם המקרה. ואימתי באים לידי קרי, רחמנא לישזבן? כשאדם מהרהר על השני, או כשמדבר לשון-הרע על השני, אזי באים לידי קרי. ולכן דיקא בימי ספירת העמר הוא הזמן להתאחד יחד עם נשמות ישראל, ולראות שאחד יעזר לשני. וצריכים מאד מאד להשמר, ובפרט בחורים צעירים, שלא לדבר מזה על זה ומזה על זה. ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוה"רן, חלק ב', סימן פג), שזהו יצר הרע גדול לומר: תלמיד חכם זה נאה ותלמיד חכם זה אינו נאה. ולכן אשרי הבחורים שאינם מתערבים בשום מחלקת, ומכל שכן במחלקת שבין אנשי שלומנו, אלא מתמידים בספרי רבנו ו"ל. ועליך למסור לחברך, שעקר ההתקרבות אל רבנו ו"ל תלויה רק כפי שאדם לומד הרבה "לקוטי-מוה"רן", כי רבנו ו"ל רצה שנלמד כל-כך הרבה "לקוטי-מוה"רן" הקדוש והנורא, עד שיהיה שגור על

פינו; אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַרוּצָה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

עֲלִיךָ לְזָכֹר, שְׂרַבְנוּ וְ"ל הַזֶּהִירְנוּ מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹר עַל הַשְּׁנָה, הִינּוּ תַכְף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּישׁ עֵיפּוֹת, שְׁלִיף לִישׁוֹן. וְאָמַר רַבְּנוּ וְ"ל (שיחות־הַר"ן, סִימָן קו): בְּיוֹתֵר מוֹעִילָה הַשְּׁנָה לְאֶמוּנָה, הִינּוּ כְּשֵׁישׁ לְאָדָם לְבֹבֵלִי אֶמוּנָה — שְׁלִיף לִישׁוֹן. וְאִז הַנְּשִׁמָּה נִכְנָסֶת אֶל תּוֹךְ הָאֶמוּנָה, וְכִשְׁזוּכָה לְהַתְעוֹרֵר, אִז נִתְקַיֵּם אֲצִלוֹ (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֶמוּנָתְךָ", שְׁנִתְחַדְּשֶׁת אֲצִלוֹ הָאֶמוּנָה. כִּי שְׁנָה הִיא בַּחֲנִינֵת אֶמוּנָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה); וְלִכֵּן תַכְף־וּמִיד כְּשֶׁאֲתָה מְרַגֵּישׁ חֲלָשָׁה, מְכַל שֶׁפֶן כְּשֶׁאֲתָה מִתְנַמְנֵם — לִף לִישׁוֹן, כְּדִי שְׁלֵא תִבֵּא אַחֲר־כֶּף לְבִלְבּוֹל הַדַּעַת, שְׁגוֹרָם, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. וְעֲלִיךָ לְזָכֹר, שְׁהַעֲקֵר בְּזֶה הָעוֹלָם אֶמוּנָה, לְחֹשֶׁב תְּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה הָיָה רְצוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי וְ"ל (שיחות־הַר"ן, סִימָן לג) שְׁאָמַר, שְׁאֲצֵל הָעוֹלָם אֶמוּנָה הוּא דְבַר קִטְוֹן, אֲבָל אֲצֵלִי הָעֵקֶר הוּא אֶמוּנָה; וְכֹל הָעֲגִינֵן שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת זֶה רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּלִי שׁוֹם חֲכָמוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת, שְׁזֶה בְּעֲצָמוֹ בְּנִין הָאֶמוּנָה; כִּי אָדָם לֹא יָבֹא לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אִם אֵין לוֹ אֶמוּנָה. וְלִכֵּן כָּל מֶה שְׁאָדָם חִזַּק יוֹתֵר בְּאֶמוּנָה, הוּא יְדַבֵּר יוֹתֵר אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהֵבִין לְמַעֲשֵׂה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אָשֶׁר ג' תתקד בנחל מג

ג' תתקד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר צו ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַחֶמֶן הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַרוּצָה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנַּחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה בְּעוֹד שְׁבוּעִים יַחְצִי אֶתְּךָ עוֹמֵד לְהִקָּים בֵּית. עֲלֶיךָ לְדַעַת,
שְׁחַכְמֵנו הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (ירוּשְׁלָמִי בְּכוֹרִים, פָּרָק ג'), שְׁבִיּוֹם הַחֲפָה
מוֹחֲלִים אֶת כָּל הָעֲוֹנוֹת. וְלִכֵּן רָאָה לְנַצֵּל אֶת יוֹם הַחֲפָה מְאֹד, לֹא
לְבָלוֹתוֹ בְּשִׁטּוֹת, אֲלָא תִשְׁתַּדֵּל מְאֹד בְּיוֹם זֶה לְסַיֵּם כָּל סִפּוּר
הַתְּהִלִּים, וְתִתְבַּדֵּד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה
שְׁאַתָּה צָרִיךְ, וּבִפְרֻט כְּשֶׁתִּהְיֶה תַּחַת הַחֲפָה, אֲזִי תִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ
כָּל צְרָכֶיךָ: בְּרִיאוֹת, שְׁלוֹם-בֵּית, יְלָדִים בְּרִיאִים, גַּחַת, פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע,
וְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים.

אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, שְׁפַעַם בָּאָה אֲדָל, בְּתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל,
וְהַתְּלוּנְנָה עַל הַמְּשָׁרְתָת שְׁלָה שְׁעוֹשָׂה לָהּ בְּעִיּוֹת, עֲנָה וְאָמַר לָהּ רַבֵּנוּ
ז"ל: מִדּוּעַ לֹא בִקְשָׁתְּ עַל זֶה תַּחַת הַחֲפָה?! וְאֲזִי הִבִּינוּ אֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁעַל כָּל דְּבַר צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲפִלוּ
דְּבַר קָטָן כְּזֶה, שְׁלֹא עוֹלָה עַל הַדַּעַת שְׁיִהְיֶה לוֹ פַּעַם צְרוּת מְאִיזוֹ
מְשָׁרְתָת. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְנַצֵּל אֶת יוֹם הַחֲפָה וּלְבַקֵּשׁ הַרְּבִיָּה אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֲזִי הוּא הַיּוֹם הַכִּי מְסֻגָּל לְאָדָם.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּחַיִּים עוֹטְפִים אֶת הָאָדָם עִם
לְבָנִים: כְּשֶׁנוֹלָד — עוֹטְפִים אוֹתוֹ עִם לְבָנִים, בְּיוֹם הַחֲפָה — מְצֻוָּה
לְהַתְּעִיטָף עִם לְבָנִים, וּבְיוֹם הַקְּבוּרָה. וְלִכֵּן עֲלֶיךָ לְזַכֵּר, שְׁיּוֹם הַחֲתָנָה
הוּא יוֹם מְעַבֵּר, וְזֶהוּ יוֹם רְצִינִי מְאֹד, וְצְרִיכִים לְהַשְׁתַּנּוֹת לְגַמְרִי.

הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן שְׁעֲלֶיךָ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמְךָ: אִף פַּעַם לֹא לְרִיב
עִמָּה, יְהִי מֵה שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, אֲפִלוּ שְׁיִהְיֶה חִלּוּקֵי דַעוֹת

מד אֲשֶׁר ג' תתקד בנחל

ואי הננות. עליך לדעת, שאם רוצים לזכות להצלחת בחיי הנשואין, צריכים להיות ותן בתוך ביתו. פי רבנו ז"ל הזהירנו על דבר זה מאד מאד (שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד), וגלה לנו, שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם, לשבר את השלום-בית של הזוגות, כדי שיכשילים אחר-כך בעברות. ולכן עליך להשמר מאד מאד בדבר זה, ואף שיהיו זמנים שהיא תכעיסך, עם כל זאת תרגיל עצמך להיות אדיש, ולא להתפרץ עליה. ואם תעשה את זאת כל ימי חייך — תצליח בחיי נשואיך.

הדבר השני: עליך לדעת, כשמתחתנים — נעשים שתפים, וכדרך שתפים שיודעים, שאם מרויחים — הרוח של שניהם, ואם חס ושלום מפסידים — ההפסד של שניהם. כמו-כן בחיי הנשואין, אם הולך בטוב — אסור לומר: הנה אני מצליח, הכל בגללי וכו' וכו', ואת לא נוגעת לזה הענין כלל וכו', ואם יש הפסדים, צער ועגמת גוף, חס ושלום, אסור להשליך את האשמה עליה: הנה זה בעבורך שלא נזהרת, וכדומה כל מיני מלות גנאי ובזיון שנוהגים בהן הפסילים. ואם תחזיר בדעתך, שחיי הנשואין הם כדגמת שתפות, אז תצליח.

הדבר השלישי: אף פעם אל תדבר על הוריה, אף שיצערוך וילבינו פניך, והיא יודעת שהצדק עמך, אל תדבר עליהם, כי לאשה כואב מאד כשמדברים על הוריה, ואף שיודעת האמת שאינם צודקים, אין זה ערב לה לשמע אמת זו, ואינה תפצה לשמע את זאת מבעלה. ולכן היה פקח, ותקבל על עצמך שלא לדבר עליהם בשום פנים ואפן. ואם תצית אותי, אינך יכול לתאר ולשער גדל השלום והאהבה שיהיה ביניכם.

הדבר הרביעי: עליך לשמח כל ימי חייך, שזכה אותך הקדוש-ברוך-הוא להתחתן בגיל צעיר, אשר זה מאד מאד לא מצוי בעתים הקלו. ורב העולם צוחקים מזה. אבל חסדי השם יתברך, שאנחנו מקרבים אל רבנו ז"ל, והוא למד אותנו, שצריכים ומכרחים להתחתן מה שיותר מהר. ויש דבור מרבנו ז"ל שאמר בזו הלשון: "אם הייתי

אָשֶׁר ג' תתקד בנחל מה

יכול להנהיג בעולם: היום אירוסין, מחר חתונה, ולהכין את עצמה שבועה ימים קדם לכן, הייתי מנהיג את זאת". למדים מכאן, שנה היה רצון רבנו ז"ל, ולכן אצלך נתקיים דבר זה. ולכן עליך להיות שמח במאד מאד.

הדבר החמישי: עליך לקבל על עצמך בכל יום יום ללכת להתפלל במנין, ערב ובקר וצהריים, כל ימי חייך, ואף שיגיעו זמנים, שיהיה לך מאד מאד קשה, תקבל על עצמך שאתה מתפלל במנין, ואז תהיה מבטח, שיהיה לך דבר שבמנין, הינו פרנסה, ואף שתהיה באמצע הדרך, בהפצה, או בעבודה וכו' וכו', תראה לדקדק להתפלל במנין, וזה דבר פל-פך מכרח, שבני-אדם אינם יודעים להעריכו.

הדבר הששי: ראה לשמר מאד מאד לסיים את פרשת השבוע — שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י, ובזה תהיה חזק כל ימי חייך, ואז תהיה מבטח שלא יחסר לך שום דבר, ותשלים ימך ושנותיך. כמאמרם ז"ל (ברכות ח:): כל המשלים פרשיות עם הצבור, משלימים לו ימיו ושנותיו; ורב בני-אדם שעוברים עליהם צרות בחיים, זה רק מפני שאינם נוהרים בדבר זה.

אף שעכשו אתה לומד את ההלכות השיכות לחתונה, עם כל זאת אחר החתונה, ההכרח לך לקחת חרותא, וללמד עמו את ההלכות. וזה נחוץ במאד מאד, כי הדבר גובל בכריתות, חס ושלום, שנה עון חמור מאד מאד. ואל תאמר שאתה יודע כבר, כי צריכים לחזור על זה פעמים אין מספר. ומספרים על הצדיק הקדוש ר' אורי מסטרליסק ז"ל, שאמר, שחזר על הלכות גדה אלה פעמים, וזה דבר פלא על גבי פלא, שהיה איש קדוש ונורא כזה, אף-על-פי-כן חזר על הלכות אלו אלה פעמים. הלואי שאברהם יחזר על זה פעמים ושלש או ארבע. לצערנו הרב, אנו רואים, שאברהם אינם לומדים את ההלכות ומתחננים, ואחר-כך באים לידי עוונות קשים, ואחר-כך מקבלים את העונש, רחמנא לישזבן. ולכן למה צריכים להגיע לזה?! היה פקח מראש, ואז לא תבא לצרות בסוף.

העקר תמיד ראה לשמח את אשתך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ו): אשה — בעלה משמחה. ואם תשמחה תמיד, היא תאהב אותך מאד. ותשתדל לקנות לה תמיד מתנות, ותשפחה ותתן לה מחמאות, ואז תוכח שתצליח. ואל תסתפל כיצד אחרים מתנהגים, כי מה יש לך עם אחרים!?

הנה הגיע הזמן שאתה עומד להנשא, ולכן פדאי לך להסתפל איך יש אברכים שוטים, שתמיד מתקוטטים עם נשותיהם, עד שבאים לידי גרושין, או שצריכים לילך בכל שני וחמישי ליועץ נשואין וכו' או אל איזה רב, שיעשה ביניהם שלום-בית, ובאמת הם טפשים גדולים. כי אם היו מציתים את רבנו ז"ל, והיו הולכים בדרך שלמד אותנו — לכבד וליקר את האשה, אז לא היו באים לכל הצרות הללו.

רואים אברכים פראיים, שמגביהים ידים על נשותיהם, שזו רציחה גדולה ומנהג כותי, רחמנא לישזבן, ונקראים רוצחים, עד שיש זוגות, שכל-כך מתקוטטים, שאחד בורח מהבית, ומה קורה? נחרב הבית לגמרי, ונותר בלא כלום. והכל נובע מחמת שאין לו סבלנות לסבל בזה העולם. כי עליך לדעת, חמדת לבבי, אשר בזה העולם צריכים לקנות לעצמו מדת הסבלנות, ומי שיש לו יותר סבלנות — הוא יותר מצליח, כי החיים לא כל-כך קלים, וכל אחד יש לו נסיונות קשים ומרים, ומי המצליח? מי שיש לו סבלנות יותר גדולה. ועקר הסבלנות צריכים עם האשה, ובפרט כשהקדוש-ברוך-הוא עוזר ויש כבר ילדים, אז צריכים סבלנות של ברזל, ואף פעם אסור להשליך את האשמה על האשה, ומכל שפן לצעק עליה וכו': למה הבית אינו נקי, למה איננו מסדר וכו' וכו', אלא אם אתה רואה שאיננו נקי ומסדר, תקח תכף-ומיד את הענינים בידיך, ואז תראה שהכל יסתדר על נכון. אבל לזה צריכים הרבה חכמת החיים, ואת זאת מקבלים מרבנו ז"ל, ולא בשום מקום אחר. ואם תראה שבין אנשי שלומנו ישנם פראיים וכו', שאין להם שלום-בית וכו', בורחים מבית וכו', צריכים לידע שזו לא דרך רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על שלום-בית, ומי שאומר אחרת — אינו

אֲשֶׁר ג' תתקד בנחל מז

מִקְרָב לְרַבְּנוּ ו"ל כָּלֵל וּכְלָל, אֶלֶּא חֲדָשִׁים מִקְרֹוב בָּאוּ עִם הַנְּהִגוֹת
מְשֻׁנוֹת, שְׁעוֹזְכִים אֶת הָאִשָּׁה וּבוֹרְחִים, וּלְבִסוּף נִכְשָׁלִים בְּעוֹנוֹת
חֲמוּרִים. וּמִכָּל שֶׁפֶן שָׁאִין לָהֶם מִחֻשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת. אָבֵל אִם אָדָם
שׁוֹמֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּית, אָזִי מֵחֹו נָקִי, וְאִינוּ חוֹשֵׁב מֵאַחֲרִים וְכו',
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

הַעֲקָר רַק לְהַחֲדִיר שְׁמִחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כִּי בַּבַּיִת שֵׁישׁ שְׁמִחָה
— יֵשׁ בּוֹ הַצְּלָחָה, כִּי אֵין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה אֶלֶּא בְּמִקּוֹם שְׁמִחָה; וְלָכֵן
צָרִיכִים לְרֵאוֹת מְאֹד מְאֹד שְׁבַבֵּית תְּהִיָּה אֲוִירָה שֶׁל שְׁמִחָה, וְלֹא שֶׁל
מְרִירוֹת וּדְכָאוֹן.

אִם תְּצִיֵּת אוֹתִי בְּדַבְרִים אֱלוֹ, לֹא תִסְפִּיק לְהוֹדוֹת כָּל הַחַיִּים.
אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּנְהֵג בְּהַנְּהִגוֹת אֱלוֹ, וְאֲזוֹ תִרְאֶה מֵה
וּנְקָרָאִים חַיִּים אֲמֵתִיִּים, חַיִּים נְעִימִים. אָבֵל אִם תְּהִיָּה חֶכֶם בְּעֵינֶיךָ
וְתִתְרַחֵק מִמֶּנִּי, וְתִשְׁמַע בְּקוֹל טִפְשׁ וְכו', אָזִי הָאֲחֻרְיֹוֹת נוֹפְלֵת עֲלֶיךָ,
וְאֵל תָּבוֹא אַחֲרֶיךָ בְּטַעֲנוֹת אֱלִי. לְצַעְרֵי הָרַב, יֵשׁ לִי נִסְיוֹן רַב
בְּדַבְרִים כְּאֵלוֹ. אֵין אֲנִי מִחֲדָשׁ שׁוֹם דָּבָר, אֶלֶּא אֲנִי תָמִיד חוֹזֵר עַל
דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אֶצְלִי קוֹבֵעַ רַק רַבְּנוּ ו"ל. וּמֵה שֵׁאֲנִי מְדַבֵּר, מֵה
שֵׁאֲנִי כּוֹתֵב, מֵה שֵׁאֲנִי דוֹרֵשׁ בְּרַבִּים, הַכֹּל מִיֶּסֶד עַל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל.
וְאֲנִי תָמִיד מוֹזִכִּיר אֶת הַמְרָאֵי-מְקוֹמוֹת, שְׁמִי שֵׁאֲנִינוּ מֵאַמִּין, כְּאֲשֶׁר
מְצוּי עֲכָשׁוּ לִיצְנִים וְכו', וְכו', שִׁילָךְ וַיֵּצֵא בְּמִרְאֵי מְקוֹמוֹת, אִם אֲנִי
מְצַטֵּט אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל אִם לֹא, וְכָל אֱלוֹ הַלְּצִים הַמְתְּלוֹצְצִים
מִדְּבָרֵי וּמִסְפָּרֵי, לָךְ תִּבְדֹּק אוֹתָם, אִם הֵם יְכוּלִים לְצַטֵּט דְּבָרֵי רַבְּנוּ
ו"ל וְכו'. אֵךְ מֵה לַעֲשׂוֹת?! כִּי נִתְקַיֵּם עֲכָשׁוּ מֵה שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ו"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה יֵא), מֵהֵבֵן מְלָךְ וּבֵן שְׁפָחָה. שֶׁנִּחְלַף הֵבֵן
מְלָךְ וְאוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא בֵּן שְׁפָחָה, וּבֵן שְׁפָחָה אוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא
בֵּן מְלָךְ. בָּא כָּל פְּרֻחַח, כָּל חוֹטֵא וּפּוֹשֵׁעַ, שֵׁאֲתָמוּל עֲשֵׂה כָּל מִינֵי
עֲבֻרוֹת שְׁבַעוֹלָם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעֲכָשׁוּ הוּא כָּבֵר נַעֲשֵׂה הוֹגֵה דַעוֹת,
וְאוֹמֵר שִׁזָּה בֵּן דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל, אוֹ לֹא דְבַר רַבְּנוּ ו"ל, בְּשַׁעֲהַ שְׁעִדִּין
הַעֲבָר שֶׁלוֹ מַעֲלָה רֵיחַ רַע, וְצָרִיךְ עוֹד הַרְבֵּה יָמִים וְשָׁנִים לְחֹזֵר
בְּתֻשׁוּבָה שְׁלָמָה, וּלְתַקֵּן אֶת עֲבָרוֹ. וּמִכָּל שֶׁפֶן מִי שֶׁלֹּא נוֹלָד בְּקַדְשָׁה,
עָלָיו לְשַׁבֵּת הַרְבֵּה יָמִים רְצוּפִים עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְלֹא לְדַבֵּר עִם

מח אֲשֶׁר ג' תתקה בנחל

אף אחד, רק לעשות תענית דבור, ולבקש רחמים רבים אצל ציון רבנו ז"ל, שיזכה לטהר את עצמו מטמאת הנדה שנולד בה, רחמנא לישזבן. אף מה לעשות?! בשביל הבחירה והנסיון, נתן הקדוש-ברוך-הוא כחות לסמ"ך-מ"ם, שיוכל להחליף את הבן מלך בבן השפחה, ואת הבן שפחה בבן המלך. ועלינו לזכר דבר זה היטב היטב.

אני מאוד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר אצלך על הצד הטוב ביותר, אינך צריך לחשש משום דבר, ואף אחד לא יאמר לך כאלו חתנה זה הר גדול וגבה, שלא תוכל לעבר עליו, אם תקח את כל הדבורים שדברנו זה כמה שנים, ותכתבם על לוח לבך, אז תהיה המאשר ביותר בחיים.

העקר בחיי הנשואין לקים: "והצנע לכת עם הוי"ה אלקיך". ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא תשא לא): אין לך זפה מן הצניעות; ולא צריך לספר לאף אחד מה שקורה בינך לבינה, זה לא ענין של אף אחד, ואינך צריך להתזיק חשבון לאף אחד, כי יש כל מיני מנולים וכו', יש כל מיני שקרנים וצבועים וכו', שרק ירצו להוציא ממך דברים וכו', ואחר-כך יתרוסו לך את ביתך, חס ושלום. ולכן היה פקח לבל תספר לאף אחד, אפלו לחברך הקרובים ביותר, מה קורה בבית, אין זה ענין של אף אחד.

אני מקנה שתבין דבר מתוך דבר, ועל-ידי-זה תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאוד...

ג' תתקה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו ה'תשמ"א.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר.

הנה כבר כתבתי לך כמה מכתבים באריכות גדולה אחר שכתבת לי מכתבי צמאון וכסופין כאלו, ועדין איני יודע אם

אֲשֶׁר ג' תתקו בנחל מט

קבלתם או לא, וחבל מאד מאד שיאבדו, כי היתה בהם אריכות גדולה עד מאד. ומלבד זאת אם הייתי שומע ממך, הייתי כותב לך אריכות כזו בכל שבוע, וגם הייתי מצוה להחברים להעתיק לך בכל שבוע את התורה שאנו לומדים ברכים, כי תהלה לאל, זכני השם יתברך לחברים טובים, שרושמים בכל שבוע על פני הכתב את החדושים שנתחדשו בבית מדרשנו.

על-פלפנים איך שהוא, חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד בכל מיני אפנים. ועקר ההתחזקות הוא על-ידי שמחה, שצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה עצומה, שתהלה לאל, אנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק ומאמץ אותנו. ולשלמות השמחה יכולים לזכות רק על-ידי אמונה ברה ומזככת, ולידע בידיעה ברורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואנו צריכים להפך יש לאין, ולגלות ולפרסם את אמתת אלקותו יתברך מכל פרטי הבריאה. וכשנתגלה ידיעה זו, אזי אין לך חשך ועצבון שיכול לכסות ולהסתיר את הנעם והשמחה הזו, כי אין לך עוד נעם ושמחה כמו שמחת ונעימות האמונה הקדושה; אשרי המאיר על עצמו אור האמונה הקדושה.

ההכרח לקצרה.

הדורש שלומך...

ג' תתקו.

בצורת השם יתברך, יום שני לסדר צו ה'השמ"א.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

ראה להתמיד ביותר ב"לקוטי-מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה עליה, ואז תחקק בך אמת, שהוא אור רבנו ז"ל, כי עצתו

היא עצת אמת, כלה זרע אמת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז');
 ואורות הבלבולים שיש לה קדם התפלה ובאמצע התפלה, כבר
 הקדים לנו רבנו ז"ל בלקוטי-מוהר"ן, סימן ל', אשר כל הבלבולים
 באים בתוך התפלה, כי כל ערבוב הדעת וכל השטיות שיש לנו
 לפעמים, הכל נמשך בתפלתנו, כי כל הבלבולים וכו' וכל
 המחשבות שחושב האדם לפעמים, הכל בא על דעתו בשעת
 התפלה דיקא, והכל נשמע אליו אז דיקא, בשעה שעומד להתפלל,
 וכו', עין שם; ועל-פני אסור להתבלבל מזה כלל, רק לראות לקשר
 מחשבתו אל הדבור, ויחשב מה שאומר, שזוהי פונת התפלה
 בפשיטות, לידע ולהבין מה שאומר; כי פרוש המלות הוא כמי
 שמדבר אחד אל השני, כי העקר רק להטות את אָזְנוֹ וְלִשְׁמַע וְלִהְבִּין
 מה שמדבר. ורבנו ז"ל אָמַר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכב): כְּשֶׁאָדָם
 מכוון פרוש המלות וכשנכנסות בו מחשבות זרות, והוא מקשר את
 מחשבתו בחזק, הרי זה עוקר את המחשבה זרה, כי כל מחשבה
 היא קומה שלמה, וכשהאדם מתפלל בסדר, ואינו משגיח על
 המחשבות זרות שנכנסות בתוך מחו, רק אומר את תבות התפלה
 בתמימות ובפשיטות, ומקשר מחשבתו אל הדבורים, אזי בדרך
 הלוכו בתפלתו, הוא מפיל אותם, לזה חותף יד ולזה חותף רגל,
 וכיוצא בזה בשאר האיברים. הינו כמו למשל בענין מלחמה,
 כשצריך לילך ולעבר בין הרבה רוצחים ואורכים, וכשהוא גבור
 ועובר ביניהם, אזי בדרך הלוכו, הוא מפיל אותם, לזה חותף יד
 ולזה חותף רגל וכו', וכיוצא בן ממש הוא בתפלה, וכשרק מקשרים
 את המחשבה אל הדבור, ומכונים פרוש המלות, אז ממילא לבסוף
 נתבטלות כל המחשבות רעות. והעקר לראות להתפלל מתוך הסדור
 דיקא. וכמו שכתוב (אסתר ט, כ): "וְאָמַר עַם הַסֵּפֶר יָשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ
 הָרָעָה"; ובאמת עצה טובה לטהר את הנפש ואת המוח; הינו שקדם
 התפלה תראה ללמד איזה תורה ומאמר מ"לקוטי-מוהר"ן", ותאמר
 עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות", אשר היא זכוף המחין עד מאד.
 ומספרים אנשי שלומנו, שפעם אחת היה מוהר"ן ז"ל בדרך,
 ועברו עליו בלבולים רבים קדם התפלה (שחרית), ולמד שתי תורות
 מ"לקוטי-מוהר"ן", והתלהב מאד מאד והתחיל להתפלל את תפלתו

בדבקות עצומה ובמחין חדשים, וכשגמר התפלה, אמר לנפשו: מה אם שזכיתי ללמד רק שתי תורות, היתה התפלה בהתלהבות כזו, על אחת כמה וכמה משיח צדקנו, שיתפלל עם כל התורות יחד, איזו תפלה תהיה, ודו"ק; על-כל-פנים, אחי הנקר! ראה לשמר מאד מאד את זמני התפלה, ותהיה חזק בזה מאד מאד להתפלל מדי יום ביומו שחרית, מנחה, מעריב, חצות, מלה במלה ובדבקות לאט לאט. ואם תוכל להתפלל עם נגון של התעוררות או של שמחה — טוב ונעים עד מאד, כי בזה אתה מלביש את השכינה בלבושין נהורין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מב); וכן היו נוהגין גדולי אנשי שלומנו להתפלל עם נגון של התעוררות ובדבקות עצומה כל התפלה. ואצל כל אחד מאנשי שלומנו היתה תנועת נגון אחרת. העקר אל תהיה בטלן, כי התפלה היא כמי שהולך בגן ולקט שם פרחים יפים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סה); ואשרי המתפלל בנעימות ובדבקות, ואז טוב לו תמיד. ומכל שכן וכל שכן כשתזכה גם לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, שזו נקראת התבודדות העולה על הכל; אשרינו שיש לנו רבי כזה!

הדורש שלומך...

ג' תתקז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר צו התשמ"א.

שלום רב לאהובי, ידידי הנקר ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, שאתה מתעסק בקדושים, ועוסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל. חזק חזק, וסוף הכבוד לבוא, שתזכה למצא את בתי זוגך, וכן תזכה לנסע אל ציון רבנו ז"ל. העקר ראה להיות רק בשמחה תמיד, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות אף ורק בשמחה עצומה, וראה לחטף בכל יום ויום טוב אמתי ונצחי, שהוא תורה ותפלה, כי לא ישאר מאתנו, רק אלו הנקודות טובות שזנכה לחטף בכל יום ויום, ובפרטיות להרגיל את

עצמו לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִפְלְאָה. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבוּר, וְלֹא לְדַבֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ וְדַעְתּוֹ, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַדְּבוּר. כִּי אִפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מְקַלְקְלוֹת עֵינָיו וְאֲזַנָּיו וְחֹטְמוֹ וְכוּ', אֲבָל כָּל זְמַן שֶׁשׁוֹמֵר דְּבוּרוֹ, יְכוּל לַחְזֹר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ וּלְתַקֵּן הַכֹּל. כִּי הַדְּבוּר הוּא כְּלִי הַשֹּׁפֵעַ לְהַמְשִׁיךְ עָלָיו כָּל מִינֵי שֹׁפֵעַ וְדַעַת וְדִבְקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לה): מִי שֶׁעָצוּר בְּמִלִּין, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם, כִּי מִי שֶׁשׁוֹתֵק, וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁמְבַזֵּין וּמְחַרְפִּין אוֹתוֹ וְשׁוֹתֵק, הוּא זוֹכֶה לְהַכְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר י. ל.

ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר הִיָּה פֶּעַם אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנּוּ ז"ל, וְהָיָה אֹז גַּם ר' חֵיִיקָל הַחֲזוֹן שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל, וְשָׁמַע ר' נַחֲמָן ז"ל, אִיךָ שֶׁמִּתְבּוֹדֵד שָׁם, וּמְבַקֵּשׁ שֶׁבְּנָיו יִזְכּוּ לְסִיִּים ש"ס, נוֹארוּם רַבִּי אִיךָ הָאֵב פּוֹן אִיךָ אַלִּיִּין גִּיהֶעֶרְט, אִז מֵעַן אִיז זוֹכֶה מְסִיִּים זִיִּין ש"ס, צִיִּיט מֵעַן אוֹיף זִיךְ אַרוֹיף אַ צֶלֶם אֱלֹקִים; וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחִי! לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם קֶצֶת גְּמָרָא, עַד שֶׁתּוֹזֵכָה לְסִיִּים אֶת כָּל הַש"ס. וּמִלְבַּד זֹאת אֲשֶׁר לְמוֹד גְּמָרָא מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד, וּמִמְשִׁיךְ שְׁמִירָה גְּדוֹלָה עַל הָאָדָם, כִּי ג' מ' ר' א' — רְאִשֵׁי תְבוֹת שְׁמוֹת מְלֶאכִי הַשְּׁמִירָה: ג' בְּרִיאַל, מ' יְכָאֵל, ר' פֶּאֵל, א' וִרִיאַל. וְתִלְמוּד גִּימְטְרִיָּה מְנַיֵן שְׁמָה שֶׁל הַקְּלִפָּה הַמְכַשְׁלֵת אֶת הָאָדָם בְּחֹטָאִים וְכוּ' (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ריד); מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, וּבִפְרָט שֶׁאֵתָּה שָׁם חֶלְקֵךָ בְּחַיִּים, וְזָכִיתָ לְהַדְּפִיס וּלְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי "אַרְךָ אַפִּים", וַיַּעֲזֹר לָךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהִיּוֹת תְּמִיד מְמוֹזְכֵי הַרְבֵּים. וּבְזָכוֹת זֶה תִּשְׁמַר מְכֹל רַע וּמְכֹל חֹטָא, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ נַעַם וְעֲרֻבוֹת וַיְדִידוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאַמֶּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

תְּדַע, כִּי זְקֵנְךָ הִיָּה אִישׁ צְדִיק גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, צְדִיק נִשְׁגָּב וְנוֹסֵתָר מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים, וְהִיָּה תְּמִיד מִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה, בְּהִיּוֹתוֹ פֹּה בְּמַחְנֵנוּ לְפָנֵי עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים.

וּדְרָכּוֹ הִיטָה, שְׁבָכַל מְקוֹם שָׂרָק הֶלֶךְ, סָחַב עִמּוֹ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל וְהִפְיָצָם, וְהָיָה מְרַבֵּה בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים וּבְקִימַת חֲצוֹת. רָאָה וְגַם רָאָה מָה נִשְׁאַר מִן הָאָדָם — רַק מָה שְׂזוּכָה לְחֹטֵף אֵיזָה טוֹב אָמַתִּי וְנִצְחִי, רַק זֶה מְלוּהוּ לְעַד. וְעַל-כֵּן רָאָה גַם-כֵּן לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּלְהִרְבּוֹת בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים עַל-כָּל-פָּנִים יוֹם שָׁלֵם בְּכָל יוֹם, וְכֵן לְהִפְיָץ סִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל, שֶׁהִיא הַזְּכוּת הַכִּי גְדוֹלָה בְּעוֹלָם — לְהִפְיָץ אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ו"ל בְּעוֹלָם.

ג' תתקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר צוֹ ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּחִדוּשֵׁי דְאוּרֵיָתָא. כִּי רַבְּנֵי ו"ל הִזְהִירוּנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תְקוּן נִפְלָא עַל הָעֶבֶר וְכוּ'; הֵינּוּ בְּזָה שֶׁהַכְּנִיס אֶת מַח מַחְשָׁבָתוֹ בְּהִרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כְּנִגְדַּד זֶה יִכְנִיס עֲכָשׁוֹ מַחְשָׁבָתוֹ בְּחִדוּשֵׁי תוֹרָה וַיִּחַדֵּשׁ. וַיְדוּעַ לָנוּ שְׁמוֹהֵרְנָ"ת ו"ל הָיָה נִזְהָר בְּזָה מְאֹד מְאֹד, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם הָיָה מְחַדֵּשׁ אֵיזָה חִדוּשׁ. וְכִשְׁהָיָה פָּעַם שָׁלֵא הָיָה לוֹ מָה לְחַדֵּשׁ, הָיָה יוֹצֵא בְּשׂוּדָה וּבּוֹכָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְנִתְחַדֵּשׁ אֶצְלוֹ אֵיזָה חִדוּשׁ. וְכֵן כָּל תְּלַמִּידֵי רַבְּנֵי ו"ל הִתְמִידוּ בְּזָה מְאֹד מְאֹד, כִּיְדוּעַ אֶצְלָנוּ.

וְהֵרַב הַחֲסִיד ר' יִצְחָק בְּרִיִּיטְעֵר ו"ל, הָיָה אוֹמֵר, שְׁכָל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ צָרִיךְ שְׁיִרְשֵׁם לְעַצְמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֵיזָה דְבוּר אָמוּנָה, שְׁזֵהוּ גַם-כֵּן בְּכָלֵל חִדוּשֵׁי תוֹרָה. וְכֵן אָנוּ מְרַגְלִים אֶת הַתְּלַמִּידִים בְּמִתִּיבְתָא "הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ", שֶׁיְהִיָּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד רַגִּיל בְּכִתִּיבָה שֶׁל דְבוּרֵי אָמוּנָה וְחִדוּשֵׁי תוֹרָה. וְתִהְיֶה לָאֵל, רוֹאִים וּמְכִירִים אֶת מִכְתָּבֵי הַתְּלַמִּידִים שְׁלָנוּ, שֶׁדְבוּרֵיהֶם הֵם רַק לְעַבְדָּא

נד אֲשֶׁר ג' תתקט בנחל

וּלְמַעֲשֵׂה, תוֹרָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלִהְיוֹת רְגִיל בְּשִׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן עו); כִּי הַזְמַן הוֹלֵךְ וְהוֹמָה, וְהַגּוֹף אֲפָשָׁר כִּי הַיּוֹם בָּא יוֹמוֹ, וְכָל דְּבוּרֵיהֶם וְחִדּוּשֵׁיהֶם הֵם רַק מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית.

וּבְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ קָם עֲכָשׁוּ דוֹר חֲדָשׁ, בְּרִסְלָכָר חֲסִידִים, הַבּוֹעֲרִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּהַתְּלַהֲבוֹת עֲצוּמָה: הֵן בְּשִׁקְיָה רַבָּה וְנִפְלְאָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכָל אֶחָד מִסִּיִּם ש"ס וְד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עָרוּף, זֶה־הוּא הַקְּדוּשׁ וְתַקּוּנִים, וְכָל הַמְּדַרְשִׁים כָּלֵם, וְהֵן בְּהַתְּמַדָּה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וְכָל אֶחָד מִתְּבוּדָד בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְנוֹהֵר בְּקִימַת חֲצוֹת, וְהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שְׁחֵרִית, מְנַחֵה וּמְעָרִיב, וּמְתַפְּלִים בְּמַתִּינוֹת וּבְנַעֲם וּבְדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם! וְאֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִצְטָרֵף אֲלֵיהֶם, וְאִזּוֹ יִתְלַהֵב גַּם הוּא בְּהַתְּלַהֲבוֹת עֲצוּמָה, וְיִזְכֶּה לְתִשׁוּבָה אֲמִתִּית; כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא רַק עַל-יְדֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְשֶׁאֵר כָּל הַדְּבָרִים הַבָּל, הַבָּל הַבָּלִים.

וּבְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ כָּבֵר מְפִירִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, מִי הֵם הַתְּלַמִּידִים שֶׁל מְתִיבְתָא "הֵיכַל הַקְּדוֹשׁ" — הֵן בְּדְבוּרֵיהֶם, שֵׁישׁ לָהֶם דְּבוּרִים אַחֲרִים לְגַמְרֵי, וְהֵן בְּכַתְּבֵיהֶם וּבְחִדּוּשֵׁי תּוֹרָתָם, שֶׁהוּא בְּאִפְסָן וּבְעֵנִין אַחַר לְגַמְרֵי, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם! יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לִבְנוֹ עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, שֶׁזְכִּינוּ לְהַקִּים חֲבָרָא קְדוּשָׁה כְּזוֹ, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ...

ג' תתקט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֻדְרָ צוֹ ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְכַתְּבָךְ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אַתָּה חֵבֵר אֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים שֶׁם בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ צְפַת, אֲשֶׁרֵיךְ וְאֲשֶׁרֵי

חֲלָקָה, שְׁזָכִיתָ לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל כְּסוּפִיָּה, וְקָמַת וְעֲלִיתָ אֶל אַרְצֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, וְזָכִיתָ לְקַבֵּעַ דִּירְתְּךָ בְּגִלְגִּיל, וְאֵיתָן מוֹשְׁבָךָ הוּא מִן הַצִּיּוֹן הַקְדוֹשׁ שֶׁל הָאָרֶזׁ"ל, הֵהָר הַטוֹב הַזֶּה, שְׁשָׁם חֲלָקַת מְחוֹקֵק, צִיּוּנֵי הַקְדוֹשִׁים: הַבַּיִת יוֹסֵף וְהָאֱלֹשִׁיף הַקְדוֹשׁ וְהַמַּבִּי"ט וְהַרְמ"ק וְכו' וְכו', אֲשֶׁר־יָד! וְרֵאוי לָךְ לְהִיּוֹת רְגִיל לְטַיֵּל שָׁם בְּכָל פֶּעַם וּלְפָרֵשׁ שִׁיחַתְךָ לְפָנָיו יְתַבְרַךְ, כִּי בַמְּקוֹם הַצִּיּוֹן שֶׁל צַדִּיק קְדוֹשׁ, שָׁם הוּא מְקוֹם מְסֻגָּל עַד מְאֹד מְאֹד, וְעוֹשֶׂה עֵת רְצוֹן גָּדוֹל; כִּי הַצַּדִּיק נִכְלָל בּוֹ יְתַבְרַךְ לְגַמְרֵי, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעֵת הַסְתַּלְקוֹתָיו, שְׁאֵז נִכְלָלָת נִשְׁמָתוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּתַכְלִית הַכְּלָלִיּוֹת. וְעַל-כֵּן בַּמְּקוֹם גְּנִיזָתוֹ, שָׁם מְאִירָה בְּיוֹתֵר הָאֶרֶת הַרְצוֹן, וְעַל-כֵּן שָׁם טוֹב לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְךָ לְפָנָיו יְתַבְרַךְ, וּמְכַל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן מִי שְׁכָבֵר זָכָה לְבוֹא בְּחֻסְדֵי ה' אֲצִל צִיּוֹן צַדִּיק קְדוֹשׁ, טוֹב מְאֹד לְיַחַד יְחוּדִים קְדוֹשִׁים, וּלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת נֵעַם זֵיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יְתַבְרַךְ.

אודות שְׁאֵלְתְּךָ, מְתִי טוֹב לְלַמַּד אֶת הַ"עֵץ חַיִּים"; מֶה אָמַר לָךְ, דִּידֵי הַיָּקָר! עָקַר הַזְּמַן הַטוֹב לָזֶה הוּא אַחַר חֲצוֹת לַיְלָה דִּיקָא עַד אֹר הַיּוֹם, אִזּוֹ הוּא זְמַן מְסֻגָּל לָזֶה עַד מְאֹד מְאֹד. אַךְ כְּשֶׁאִינוּ יְכוּלִים, אִזּוֹי טוֹב לְלַמַּד כָּל הַיּוֹם, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ צֶפֶת — אֵין לְמַעְלָה מְזֶה. אַךְ בְּמֶה שְׁשׂוֹאֵל, אִם מִתֵּר לְלַמַּד קֶדֶם חֲצוֹת, אֵין שׁוֹם אֲסוּר בְּדַבָּר, אַךְ אִזּוֹ תַרְעִין סְתוּמִין, וְקָשָׁה לְהַשִּׁיג הַיֵּטֵב אֶת פְּנִימִיּוֹת הַלְמוּד. חֲזַק וְאַמֵּץ לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי הַ"עֵץ חַיִּים", אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פֶּעַם: וְוַאֲס פֶּאָר אַ טַיִיעַר מוֹסֵר סִפְרֵי אִיז דָּאֲסִי, וּמְכַל שְׁכָן כְּשׂוֹזְכִין לְשַׁלְּבוֹ עִם הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — אֵין לְמַעְלָה מְזֶה!

אודות שְׁאֵלְתוֹ לְכַתֵּב לוֹ סֵדֵר בְּלְמוּד, כְּכַר הַדְּפֻסָּנוּ קוֹנְטְרַס "סֵדֵר-דִּרְךָ-הַלְמוּד", עַל-פִּי דַעְתוֹ הַקְדוֹשָׁה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — קָחְהוּ מִשָּׁם. וְלְסֵדֵר לְאָדָם סֵדֵר הַיּוֹם — זֶה קָשָׁה, כִּי לֹא כָל אֶחָד שׁוֹה, וְהָאָדָם אֵינוֹ רַכֵּב, שְׁיִכּוּלִים לְסִדְרוֹ שְׁיִתְנַהֵג כָּךְ, כְּמוֹ שְׁסִדְרוֹ אוֹתוֹ. וְצִרִיכִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ; כִּי הָעָקֵר בְּעֵבוֹדַת הַשָּׁם יְתַבְרַךְ הוּא רַק תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת,

ושיחה בינו לבין קונו, ויצריכים להיות עקשן גדול על דבר זה, לספר לפניו יתברך את כל לבבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, ויצריכים להרגיל את עצמו כל-כך בעבודה קדושה זו, עד שלא יוכל לעשות שום דבר — בין גשמי בין רוחני, קדם שיספרו לפניו יתברך. ומוהרנ"ת ז"ל אמר לעת זקנתו, שעל-כן הולכת לו העבודה כל-כך בסדר, כי הרגיל את עצמו כל-כך בעבודה קדושה זו, עד שאינו יכול לעשות שום דבר מבלי להתבודד קדם.

העקר ראה שלא יחסר לך יום בלי מקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר ותיקונים, "לקוטי-מוהר"ן", "לקוטי-תפלות", שלחן ערוך, ו"לקוטי-הלכות", וכן להתפלל את התפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, במתינות ובדבקות לאט לאט. ואם מבלבלים אותך ראה לשמע קדשה ו'ברכו' וקדיש בצבור, ואחר-כך תתפלל בעצמך, העקר לא להתבלבל משום דבר שבעולם? היה איך שיהיה.

ואודות שאלתך אם לקחת גם את אשתך אל ציון רבנו ז"ל, בודאי אין למעלה מזה, אך כמדמה לי, שבפעם הראשונה כדאי לנסע בעצמו, ולא לשים לעצמו מניעות, כי בנקל להשיג פרטים אחד משני פרטיסים וכו'. ודבר זה אהה צריך לידע, כי העקר להגיע אל ציון רבנו ז"ל תלוי רק בתפלה, כפי שמרבים בתפלה, כמו-כן נבנים בנפנוי הרוחניים, וסוף כל סוף תזכה להגיע לשם. כי העקר לזכות להגיע אל ציון רבנו ז"ל תלוי רק כפי שמרבים בתפלה ובקשה.

ובענין חדושי תורה, ראוי לך להתמיד בזה מאד מאד, כי רבנו ז"ל אמר, שהוא תקון נורא ונפלא לתקון המחשבה, כי כנגד זה שחשב עד עכשו ברע, ראוי לו לחשב מעכשו רק בטוב. ועל-כן חזק וחזק לרשם על פני הכתב בכל יום ויום את חדושיך, כי הוא יסוד גדול אצלנו, ואני מרגיל את תלמידי מתיבתא "היכל הקדש", שיהיו רגילים לכתב, כי הוא יסוד גדול בדרך רבנו ז"ל.

ההכרח לקצור.

הדורש שלומך...

נא למסר מכתב זה המצריך פה להאברך ... גרו יאיר.

ג' תתקי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה לאהובי, ידידי ... גרו יאיר.

כבר כתבתי לך כמה מכתבים באריכות גדולה, ועדיין לא שמעתי ממך שום דבר, אם קבלתם או לא, פי חבל מאד מאד, פי היו בו הרבה חדושי תורה והמון שיחות וספורים. ועל-כן כשנודמן לי עכשו לכתב למוסר כתב זה שכתב לי, אמרתי לצריך מכתב גם אליך.

תדע, אחי! פי איני שוכח ממך כלל. וגם כתבתי לך באריכות גדולה כמה פעמים, ואיני יודע לשית עצה ולחשב איזו מחשבה למה נשתנתה דעתך וכו'. איך שהוא חזק ואמץ מאד בכול הענינים, ובפרטיות בתפלה והתבודדות, שזהו העקר שבכל העקרים — להיות רגיל לפרש שיחתו לפניו יתברך בקביעות, באשר ידבר איש עם רעהו, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך...

נא לכתב לי תכף-ומיד אם קבלת את כל מכתבי.

ג' תתקיא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לידיד נפשי, האברך ... גרו יאיר.

קבלתי את הקריאה של חבה לחתנתך, ובודאי הייתי רוצה להשתתף בה, אך מצד הגוף אנו רחוקים, אף-על-פי-כן צריך שתדע, כי מצד נשמותינו — סמוכים וקרובים אנו. והנה לכתב לאברך — יקצרו המון יריעות, פי עכשו הוא הזמן הכי מצליח שתזכה להשתלם בתורה ובתפלה, כי לומד תורה בטורה — נושא אשה ואחר-כך לומד תורה (עין פסחים קיב:); וכן תפלה — כשאדם נושא אשה, נעשה אדם השלם, ונבנה אצלו בנין המלכות, ואז קרוב הדבר שתקבל תפלתו.

והנה במדרש (בראשית רבה, פרשה סה) בפרשת תולדות, אמרו חכמינו הקדושים על הפסוק (תהלים סח): "אלקים מושיב יחידים ביתה, מוציא אסירים בכושרות", מאי בכושרות? בכי ושירות, דבעי אומר שיך, דלא בעי בוכה וכו', עין שם. הינו אלקים מושיב יחידים ביתה, כי הוא יתברך מונג זיוגים, לוקח יחיד ויחידה, ומושיב אותם ביתה, שבונה להם בית. ובאמת זהו עקר בחינת מוציא אסירים, כי פשהוא יחיד ויהי יחידה, הם ממש כמו אסירים, בעוונותינו הרבים, פידוע מה שעובר על בחור או על בחורה, עד שזוכים להנשא וכו', כל מיני קטנות וירידות וספקות, קשיות ובלבולים וכו', הרהורים, ירידות ונפילות וכו', ממש כמו אסיר בבית אסורים. וכשהשם יתברך מוציא אסורים ומושיב יחידים ביתה, זהו עקר השמחה והששון, שמאד מאד הזהירונו חכמינו הקדושים לשמח חתן וכלה, כי הוא עקר השמחה. כי סוף כל סוף יצאו מהם דורות ודורי דורות יראים ושלמים. וכמו שפרש רבנו ז"ל על הפסוק (שמות יח, ט): "ויחד יתרו" (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן לג), כי שמחת חתנה היא על הסוף, שיצאו מהם בנים חיים וקמים, שיזכו ליחדו יתברך בעולם הזה. ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ו:), שאשה — בעלה משמחה; וכל השרוי בלא אשה, שרוי בלא שמחה (יבמות סב:); כי כשאדם זוכה למצא את בת זוגו, ראוי לו לשמח, כי על ידה יהיה שמור מן החטא, ועל ידה יזכה לקיים את מצוות השם יתברך בשמחה עצומה. אך להפוך גם הסטרא אחרת אורכת מאד מאד על בני הזוג לקלקל שלום

ביתם, כְּדִי לְהַכְשִׁילָם בַּחֲטָאִים. כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סימן רמג), וּבָא בְּכָל מִינֵי תַחְבּוּלוֹת. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שם): מֵאֵי בַכּוֹשְׁרוֹת? בְּכִי וְשִׁירוֹת, דְּבָעֵי אוֹמֵר שִׁירָה, אִם רוֹצֶה, וַיֵּשׁ לוֹ שֶׁכֵּל, וַיּוֹדַע אֶת הַמַּתָּנָה שֶׁנָּתַן לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — בַּת הַזּוּג, אֲזִי הוּא תָּמִיד שֶׁמַּח וְאוֹהֵב אוֹתָהּ מְאֹד, וְאַהֲבָה מְקַלְקֶלֶת אֶת הַשּׁוֹרָה, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם חֲסְרוֹנוֹת אֲצֵלָה, אֲדַרְבָּה, הוּא דֵּן אוֹתָהּ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, וּמְשַׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא שֶׁמַּח שְׁעַל יָדָהּ הוּא נִשְׁמָר מְכֹל רַע, וְעַל-כֵּן הוּא תָּמִיד שֶׁר בְּשַׁמְחָה, וּמוֹחֵל לָהּ עַל הַכֹּל. מֵה שֶׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאֵין לוֹ שֶׁכֵּל, דְּלֹא בָּעֵי — בּוֹכָה, אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבֵּל אֶת הָאֵמֶת, הַהֲכָרַח לוֹ לְבַכּוֹת, וּמְמַרֵר אֶת חַיָּו, וּבוֹכָה וּמְבַכָּה אֶת הַחַיִּים שָׁלוֹ, וּמְמַרֵר וּמְבַכָּה אֶת חַיֵּי אִשְׁתּוֹ, וּמְרַבִּים בַּקְטָטוֹת, וְעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכָל הַבַּיִת נֶעֱשֶׂה, חֵס וְשָׁלוֹם, כְּגִיּהוּם כִּי זָכָה — עוֹזְרָתוֹ וְשֶׁר שִׁירָה, לֹא זָכָה — כְּגִידוֹ וּבוֹכָה בְּכִיּוֹת.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! מֵאַחַר שֶׁזָּכִיתָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לְךָ מַתָּנָה טוֹבָה, רְאוּי לְךָ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד בְּכַבּוּדָהּ, וּלְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאִז כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים, כְּמוֹ שֶׁאַתָּה תַתְּנֶהג, כֵּן הִיא תַתְּנֶהג כְּגִידָךְ, כְּפִי שֶׁמְכַבְּדִים אֶת אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ-כֵן הִיא מְכַבְּדַת אֶת בַּעֲלָהּ, וְכֵן הוּא מַצַּד אַהֲבָה וְכו'. הַעֲקֹר רְאֵה שֶׁתְּשַׁרְה תָּמִיד רַק שַׁמְחָה בַּבַּיִת, כִּי בֵּית אֲשֶׁר מְלֵא שַׁמְחָה, הַשְּׂכִינָה שְׁרוּיָה בּוֹ. וְעַל-כֵּן רְאֵה רַק לְשַׁמַּח תָּמִיד וּלְשַׁמְחָה.

וְרֵאָה לְחַלֵּק אֶת זְמַנְךָ. כִּי צְרִיךְ שֶׁתַּדַּע, אֲשֶׁר עַל-פִּי דַעְתּוֹ הַקְדוּשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, יְכוּלִים לְמַלֵּא אֶת הַיּוֹם עִם טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְהַיּוֹם חוֹלֵף וְעוֹבֵר יָפָה מְאֹד מְאֹד; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ו"ל! כִּי לְמַעֲלָה תּוֹבְעִים מְכֹל אֶחָד וְאֶחָד חֲשָׁבוֹן, אֵיךְ בְּלִית אֶת הַיּוֹם, וְעַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁפָּט, יְכוּלִים לְשַׁפֵּט אֶת עַצְמוֹ הַיֵּטֵב אֵיךְ וּבְמָה מְבַלָּה אֶת הַיּוֹם. וְעַקֵּר הַכֹּל — שַׁמְחָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאִז אֶכְתֵּב לְךָ עוֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' תתקיב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר צו ה'תשמ"א.

שלום רב ירדפו לידיד נפשי ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, ובפרטיות על
שאתה כותב, שמפעם לפעם אתה מחזיק בלמוד גמרא.

מה אמר לך, אם אתה רוצה להצליח, ראה לומר בכל יום ויום
כמה דפים גמרא בלי רש"י ותוספות, כי למוד גמרא הוא מסגל
להצלחה. וכלל זה תנקט בינך, כי ביום שתאמר כמה דפים כסדרן
בסדר הש"ס, אזי תצליח מאד מאד. וכן תראה לברך ברפת-המזון
מתוך סדור דיקא, ואז תצליח בפרנסה, כי ברפת-המזון בקול גדול
ומתוך הסדור דיקא, מסגל מאד מאד לפרנסה ולהמשכת השפע.
וכן אמירת תהלים מסגל לתשובה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עג);
ואשריך ואשרי חלקך, אם תוכל לשלח אלינו צדקה להדפסה
והפצה, כי, תהלה לאל, מעכשו כמעט בכל שבוע יצא לאור ספר
קטן על-פי הקדמות ספרי רבנו ז"ל פדרבנו תמיד, וכן הירחון יצא
בכל חדש. ומלבד זאת בחסדי השם יתברך, אנו מדפיסים ומפיצים
ספרי רבנו ז"ל במרץ גדול.

הבחור ... גרו יאיר, עכשו חזר מלונדון, ששם הפיץ שבע-
מאות ספרים. ואתמול כבר חזר, ונסע לקליוולאנד ולשיקאגו עם
עוד שלש-מאות וחמשים ספרים, ומלבד זאת ... גרו יאיר, מפיץ
בכל יום ויום כאן בניו-יורק, וכן עוד בחור יקר ... גרו יאיר, מקנדה
מפיץ הרבה ספרים. וכן בחור ... גרו יאיר, מפיץ בכמה עירות, ועוד
הרבה מאנשי שלומנו עוזרים לי, תהלה לאל, ועל-כן הצדקה תועיל
מאד.

הדורש שלומך...

את הבחור ששלחת אלי לא הִזָּה לי מקום בעבורו כָּלֵל, כי כל המטות בישיבה תפוסות על-ידי בחורים, ולא הִזָּה לי מקום להכניסו.

ג' תתקיג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר.

הנה גיסו של אחיך נוסע היום לארץ ישראל, אמרתי לשלח לך בידו כמה שורות אלו, אף שפבר כתבתי לך כמה מכתבים, ואיני יודע אם פבר קבלתם.

מה אמר לך, ראוי לך לחזק את עצמך בכל מיני אפנים, יהיה איך שיהיה. והעקר — על-ידי מצות השמחה. ואף שאמרו חכמינו הקדושים (במות סב.): כל השרוי בלא אשה, שרוי בלא שמחה וכו'; אף-על-פי-כן צריך שתדע, שסוף כל סוף תמצא את בת זוגך, אף שנדמה לך עכשו כאלו פלו כל הקיצין, ולעולם לא תתחתן, חס ושלום, כמו שחושבים הרבה בחורים.

תדע, ידידי היקר! כי הפל דמיון גדול, כי לכל אחד יש בת זוג, כי ארבעים יום קדם יצירת הולד מכריזים: בת פלוני לפלוני (סוטה ב.); ומה שמתעבב, זה נפלאות תמים דעים. וזכור שעוד תספר את זה בשמחה, פאשר פבר כתבתי זאת להמון בחורים, שהיו במצבים כמוך ממש.

ואודות פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה. העקר רק לבוא בכל יום יום מחדש אליו יתברך, ולספר לפניו: "רבונו של עולם, ראה אל מה אני בא מפני שאין לי בת זוגי" וכו', ותאריך בשיחה זו. ואם היית רואה ויודע ממעלת תפלת בחור שגכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו', בשעה שבא לפניו יתברך, ומתחנן לפניו ומספר לפניו יתברך את מר לבבו ומכאוביו הרבים, ומפל

שֶׁכֵּן כְּשׁוֹפֵף גַּם דְּמַעוֹת וְכוּ', אֲזוּ הָיִיתָ מִתְמִיד בְּדַבֵּר זֶה מֵאֵד מֵאֵד; כִּי צָרִיךְ שֶׁתְּדַע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי יֵשׁ מֵלֶאֱד נוֹרָא וְנִפְלָא מֵאֵד מֵאֵד, עֲזָרְיָאֵל שָׁמוּ, שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל אֱלוֹ שֶׁנִּפְלוּ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, וְכִשְׁהֵם מִתְפַּלְלִים וּמִתְבּוֹדְדִים, וּמִבְקָשִׁים עַל נַפְשָׁם, הוּא בּוֹנֶה מִזֶּה הַיְכָלוֹת נִפְלְאִים, וְנִצּוּלִים עַל-יְדֵי-זֶה מִכָּל מִינֵי עֲנָשִׁים שֶׁמְגִיעַ עַל זֶה וְכוּ', אֵד לְהַפּוֹף יֵשׁ קְלִפָּה חֲזָקָה — יִלְּהָ, שֶׁהִיא מְמַנֶּה עַל אֱלוֹ, כִּי הַקְּלִפָּה לִילִי"ת נִקְרֵאת עַל שֵׁם הַיְלָלָה, שֶׁמְכַנְסֵת אֶת הָאָדָם בְּעֵצְבוֹת גְּדוּלָה וּבְדַכְאוֹן נֶפֶשׁ עָצוּם, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁנִּכְשַׁל כְּבָר אֶפְלוּ רַק פַּעַם אַחַת בַּחֲטָא הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲזִי יֵשׁ לָהּ כְּבָר כַּח לִינֵק מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי קִדְשׁוֹת, וּמִפְּלֵת אוֹתוֹ בְּתוֹךְ עֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן נֶפֶשׁ גְּדוּל, וְכָכָל שְׁנוּפְלִים בְּעֵצְבוֹת וּבְדַכְאוֹן נֶפֶשׁ, יוֹתֵר חוֹטְאִים, מִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ בַּחֲטָא הַמְּגַנֶּה הַזֶּה יָמִים וְשָׁנִים, אֲזִי הִיא תּוֹפְסֵת אוֹתוֹ לְגַמְרֵי בַּמְצוּדָתָהּ, וְהָאָדָם הַזֶּה מִסְתַּוְּבֵב בְּמִרְיוֹת גְּדוּלָה וּבְדַכְאוֹן נֶפֶשׁ עָצוּם. וְעַל-כֵּן מִי שֶׁנִּכְשַׁל כְּבָר בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם — רֵאשִׁית, לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עָצוּמָה, וְצָרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה, וְאֵף שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד עָלָיו מֵאֵד מֵאֵד, מֵרַב הַתְּגַבְרוּת הַקְּלִפּוֹת, כִּי הַקְּלִפָּה הַזֹּאת רוֹצֵה לַעֲקֹר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי וּלְאַבֵּד אוֹתוֹ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וּמַדַּת הַשְּׂמִחָה שׁוֹרְפֵת אוֹתָהּ לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן רֵאָה לְשִׁמְחָת אֶת נֶפֶשׁ מֵאֵד מֵאֵד, כִּי גְדוּל אֲדוֹנָנּוּ, וְכִדְאֵי לְבָלוֹת לָךְ כַּמָּה שְׁעוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם לְשִׁמְעַ כְּלֵי שִׁיר. וְזֶה אֵינּוּ בְּטוֹל זְמַן, אֲדַרְבֵּהּ, רְפוּאָה גְּדוּלָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, כִּי שִׁמְחָה הִיא רְפוּאָה גְּדוּלָה לְהָאָדָם — בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִימָנִים: כג, כד), וְעַל-יְדֵי רַב שִׁמְחָה — יִתְרַחֵב לְבוֹ מֵאֵד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל נִגְעֵי וּמְכַאוּבֵי נַפְשׁוֹ.

הַכָּלָל, אֶהוּבִי, אַחֵי! עַקֵּר תִּקּוֹן לְפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה וּלְהַנְצִל מִזֶּה, הוּא רַק עַל-יְדֵי "שִׁמְחָה וְהַתְּבּוֹדְדוֹת", שֶׁהֵם הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנֵינוּ ז"ל. וְהִנֵּה מִחֲמַת שֶׁקָּשָׁה וְכָבֵד לָךְ לְצַמְצֵם דַּעְתְּךָ וְכוּ', רֵאָה, בְּנֵי וְאֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר! לַעֲסֹק יוֹמָם וּלְלַלָּה בְּאַסְפַּת כְּסָף

להדפסה, ותעזר להדפיס את הספרים החדשים. וראוי לך לקשר עצמך עם האברך ... גרו יאיר, ולעזר לו להדפיס ולהפיץ את הספרים החדשים, ובזה תהרג את הסמ"ך-מ"ם שהתגבר והתפשט עליך, כי אין לך עוד דבר שמפחד ממנו הסמ"ך-מ"ם כמו מאלו הספרים החדשים, כי אם היו מתפשטים ומתפרסמים ספרים אלו בעולם, היו נעשים אלפים ורבות רבות וכו' בעלי תשובה, והבעל-דבר מפחד מזה. ועל-כן, חמדת לבבי! מאחר שכבר הכשיל אותך הסמ"ך-מ"ם כמו שהכשיל, והרג אותך, ראה לקום ולהשכים ולהרג אותו על-ידי הדפסת והפצת ספרים אלו. ולמען השם יתברך ברח לך מלצים ומחברים רעים המדברים עלינו, כי יש מאמר החכם: "השוחק עם בני-אדם ראשיתו שמחה ואחריתו גון". מי עוד יודע ומרגיש את מכאובי נפשך, איך אתה נכשל בכל פעם בחטא המגנה הזה, ועל-כן מה לך עמהם?! כי כל מי שמדבר רע על הספרים האלו, הוא רק מצד מדת השקר שנוכסה בו. כי המסתכל בעין האמת בתוך הספרים, יכול להתבטל ממציאות מרב אור וחיית וזיו אלקותו יתברך שנוצטמצם בהם. ועל-כן מי שחולק על הספרים, זה רק מצד השקר שנוכנס בו. ואמר החכם: "השקרן יותר גרוע מהגנב, כי הגנב יגנב ממך ממונה, והשקרן יגנב ממך דעתך". וזה רואים עכשו בחוש, כי אלו השקרנים החולקים על הספרים החדשים, הם גונבים את הדעת של התמימים, עד שחושבים מי יודע מה כתוב שם, ועל-כן נתרחקים מהם נפשות ישראל, ובפרטיות אלו שכבר נכשלו בחטא המגנה הזה, אשר הספרים האלו הם מרפא ותרופה טובה ואמתית לנפשותם, והם מעפכים את בני-אדם מלשוב בתשובה אמתית, אשר כל המונע את חברו מלשוב בתשובה, אין לו מחילה עולמית, רחמנא לצלן. ומכל שכן מי שמסתכל בעין האמת, הם עוד גונבים גם את הממון מאלו אשר שומעים להם, כי מבלבלים להם, אשר צריך להיות פרנס יומי, פרנס שנת, וכדומה שטיות והבלים. והשם יתברך האמת יודע, כי עקר שלמות הצדקה הוא רק לעזר לבחורים אמללים, שנוכשלו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, ואין להם מי שיושיע אותם, ואין מי שירחם עליהם כלל, אדרבה, חושבים עליהם שהם משגעים

וכו' וכו'. ובאמת הם בוכים ומבכים שמים וארץ על צרתם המרה.

ועל-כן, חמדת לבבי! מאחר שפבר נכשלת בעון המר הזה, ראה לאסף צדקה, ותמסר להאברהם... גרו יאיר, באפן שידפס את כל הספרים החדשים שזפני השם יתברך לחדש בדברי רבנו ז"ל.

זכר, זכר, אהובי! איך שהספרים האלו פבר הצילו אותך והחיו אותך עד עכשו, ומדוע לא תעשה כל מיני מאמצים לחזור ולהדפיסם ולהפיצם בכל תפוצות ישראל, ובפרטיות בין אחינו בני ישראל הספרדים.

למען השם יתברך, אל תצא לריב עמי, פדרכם של בני הנעורים, אשר בעת צרתם הם מחיים את עצמם עם הספרים, ועוזרים בהפצתם, ומנדבים בכל פעם צדקה על הדפסתם, ואחר-כך פשהשם יתברך עוזר להם במציאת זיוגם, הם שוכחים מצרת נעוריהם וכו', ועוד זאת יוצאים וחולקים ומתלוצצים מספרים אלו שקבלו מהם חזיק. וצריך שתדע, שכל בני הנעורים מארצות-הברית ואירופה וכן בארץ ישראל, נתקברו אל דעת רבנו ז"ל רק על-ידי הספרים האלו, אף כנגד זה מתגבר הסמ"ך-מ"ם על זה מאד מאד, ומסרו לו כחות עצומים. ועל-כן מי שרוצה לחוס על נפשו, וזוכר היטב היטב את חטאת נעוריו ומה שעבר עליו וכו', ומה שעובר עליו גם היום וכו', צריך שידע שעקר תקונו הוא שיעסק בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות הספרים החדשים. וזהו עקר הצדקה, שהוא תקון הברית (עין לקוטי-תפלות, חלק א', סימן רסד), אשר במה שקלקל — יתקן, הוא קלקל בברית, אזי יעזר להדפיס ספרים מספרי רבנו ז"ל המדברים מזה, ועל-ידי-זה יגרום שבחורים אמללים כמהו גם-כן יחזרו בתשובה אמתית. ועל-כן מי שרוצה לזכות לתת הצדקה האמתית, שהיא צדקה להצדיק, יראה למסר להאברהם... גרו יאיר, אשר הוא מתעסק בקדשים, ומדפיס את ספרי רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות, ומחלקם בחנם על-פירוב לכל באי ביתו, ואפלו פשמוכרם, הוא מוכרם בכמה פרוטות.

אחי היקר! זכר, זכר, כי האדם אינו חי לעולם, וזכר זכר כמה

קלקלת בברית וכו', ועכשו זכה אותך השם יתברך, שהספרים האלו מחיים ומחזקים אותך, ומזכים אותך בשעורים קבועים בתורה הקדושה וכבר זכית לסיים כל-כף כל-כף וכו', מדוע לא תהיה טוב גם לאחרים, פי מדרך הטוב להיטיב. ועל-כן ראה לנדב צדקה להדפסה להאברך ... גרו יאיר, ויהיה לך חלק ממזכי הרבים.

הדורש שלומך...

הפתכת של האברך היקר ... גרו יאיר, הוא ... ואשרי מי שיתמך בו להדפיס את הספרים הקדושים.

ג' תתקיד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך וגם דרישת שלומך לנכון קבלתי, ומרב טרדוטי בעסק הרבים ובפרטיות שאני מקנה להשם יתברך להוציא לאור השנה כמה עשרות ספרים חדשים בנויים ומיסדים על דברי רבנו ז"ל. ועל-כן הזמן אינו בנדי, וטרדוטי הן עצומות, אך זאת נחמתי, שתהלה לאל הטרודות הן בצרכי הרבים, אשר חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות פ"ה): כל העוסק בצרכי צבור, פאלו עוסק בתורה; תהלה לאל, צרכי הצבור שלנו הם בעצמם תורה: הן לחדש חדושי תורה והן ללמד עם אחרים, שגה עקר תורת חסד, הזוכה ללמד לחברו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (סכה מט.); והנה הספר "תמים תהיה" כבר יצא לאור, ועכשו מדפיסים קונטרס "דרך התשובה" וספר "שובה ישראל". ומלבד זאת מה שתהלה לאל, הדפסנו פה עשרת אלפים וחמש מאות ספרי "תורח השמש", ובחסדי השם יתברך, כמעט נמכרו כלם. ועוד הדפסנו פעם שניה את כל הספרים החדשים, ואת "סדר-דרך-הלמוד" הוצאה חדשה

הַדְּפִסְנוּ בַחֲמַשַּׁת אֲלָפִים טַפָּסִים, וְנִמְכְּרוּ כָּלֵם. וְעַכְשָׁיו מִדְּפִיִּסִים אֵת
זֶה עוֹד פַּעַם בַּחֲמַשַּׁת אֲלָפִים טַפָּסִים. וְכֵן, תִּהְיֶה לָּאֵל, הַדְּפִיִּסוּ
עַכְשָׁיו סֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחַל", חֵלֶק טז, וְהוּא בְּאִמְצַע הַכְּרִיכָה, וְכָל זֶה
אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ לְמַעַן הַחֲיוֹתֶךָ. וְאֲנִי מִקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר
הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁיִּדְפְּסוּ הַשָּׁנָה הַזֹּאת יִהְיוּ בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ יְפִים
מְאֹד מְאֹד, דְּבוּרִים פְּשׁוּטִים בְּאִמּוּנָה בְּרָה וּמְזַכֶּכֶת עַל-פִּי יְסוּד דַּעְתוֹ
שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לָךְ, רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁר, תִּהְיֶה לָּאֵל,
בְּצֵל הַעוֹבֵר הַזֶּה אֵין אֲנַחְנוּ מִתְּנַגְדִּים עַל סְפָרִים קְדוּשִׁים אֱלוֹ,
אֲדַרְבָּה הֵם חֲשׁוּבִים בְּעֵינֵינוּ. וְצָרֶיךָ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי כָּל
הַצָּרוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת הָאֵלוֹ עָבְרוּ עַל מוֹהַרְנָתָ ז"ל בְּהַתְּנַגְּבוֹת
וּבְהַתְּפִשְׁטוֹת וּבְרַצִּיחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר. וּמָה הִיָּה הַסּוּף? מִכָּל
מִתְּנַגְּדֵי לֹא נִשְׁאַר כְּלוּם, וְהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים מְחִיִּים וּמְחֻזְקִים
וּמְאִמְצִים אֵת כָּל גּוֹפֵשׁ הַהוֹגָה בָּהֶם.

חֲמִדַּת לְכָבִי! בְּאִמַּת לֹא הִיָּה בְּדַעְתִּי לְכַתֵּב לָךְ הַיּוֹם, אִךְ גִּיֶּסֶךָ
מוֹסֵר כְּתָב זֶה בָּא אֵלַי, וְאָמַר לִי, שֶׁהוּא נוֹסֵעַ הַיּוֹם לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וּבִקֵּשׁ מִמֶּנִּי לְקַחַת מִשֶּׁהוּ בְּשִׁבְלֶךָ, עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְשַׁלַּח אֵלֶיךָ כִּמְהָ
סְפָרִים חֲדָשִׁים שֶׁיִּצְאוּ עַכְשָׁיו לְאוֹר, לְמַעַן תַּחֲיֶה נִפְשֶׁךָ, וְהַתְּחַזְּקוֹת
תִּקְבַּל מֵהַסְּפָרִים הַנִּדְפָּסִים מְכָבֵר. חֲזֹר חֲזֹר בָּהֶם הַרְבֵּה, וְשֵׁם תִּמְצָא
מְרַגּוֹעַ לְנִפְשֶׁךָ. אִם אֲמַנֵּם שֶׁכִּפִּי הַקְּטָנוֹת וְהַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת
שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, צְרִיכִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם
לְדְבוּרִים חֲדָשִׁים, אִךְ-עַל-פִּי-כֵן צְרִיכִים לְרְאוֹת שֶׁלֹּא יִתְיַשְׁנוּ
הַדְּבוּרִים אֲצִלְנוּ, כִּאֲשֶׁר אֲנִשִּׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים מְסִפָּרִים סְפוּר
מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ שֶׁסְּפָר, שֶׁפַּעַם אַחַת הִיָּה
מֵלֶךְ, וְהִיָּה אֲצִלוֹ בַּעַל מְנַגֵּן גִּפְּלָא, וְשֶׁר בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְפָנָיו נִגּוֹן
נוֹרָא וְנִפְלָא אֶחָד, אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אֶהְיֶה עַד מְאֹד, וּמִרְבֵּי אֶהְבְּתוֹ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ אֵל הַנְּגוֹן, הִיָּה אֲצִלוֹ בְּכָל יוֹם חֲדָשׁ מִמֶּשׁ, כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע
אֵת הַנְּגוֹן הַזֶּה מֵעוֹלָם כָּלֵל, וְעַל-כֵּן הִיָּה מְחִיָּה אֵת עֲצָמוֹ עִמּוֹ תְּמִיד.
אִךְ הַבְּעַל מְנַגֵּן בְּמִשְׁוֶה כִּמְהָ שְׁבוּעוֹת וְחֲדָשִׁים כְּבֵר הַרְגֵּל כָּל-כֶּף עִם
הַנְּגוֹן, עַד שֶׁנִּמְאַס אֲצִלוֹ, וְעַל-כֵּן הַחַל לְהַתְּרַשֵּׁל בּוֹ, וְשֶׁר וְנִגַּן אוֹתוֹ

בכבודות גדולה מאימת המלך, כי הוא בעצמו לא רצה כָּבֵד לנגן את הנגון הנפלא הזה כי הרגל בו. מה עשה המלך, שהיה חפץ מאד מאד בהנגון הזה? נפל בדעתו רעיון והמצאה, שיעשה בכל יום סעדה גדולה, ובכל יום יום יקרא שר חשוב משרי המלוכה, ולכבוד אותו השר והאורחים החדשים התאמץ הבעל מנגן לנגן את הנגון בחשק חדש, כדרך אדם הרוצה להראות את מעשיו תמיד לפני אנשים חדשים. וכן היה זמן רב, בכל יום יום עשה המלך סעדה גדולה, וזמן שרים ואורחים חדשים, והבעל מנגן היה שר בכל יום יום אותו השיר בחיות חדשה ובהתלהבות גדולה, כפי שעוד לא שר אף פעם. לימים, כבר נגמרו כל השרים וכל האורחים, וכבר לא היה להמלך את מי לארח, ועל-כן שוב התחיל להתרשל הבעל מנגן. מה עשה המלך? עורו, והוציא את עיניו, ובכל יום אמר לו: באו שרים ואורחים חדשים, והתחיל לנגן את הנגון בכל יום יום מחדש, כאלו עדין לא שר אף פעם. וסימו אנשי שלומנו, כי באמת תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים צריכים להיות אצל האדם בכל יום יום בהתחדשות חדשה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא זוטא ואתחנן ו, ה): בכל יום יום יהיו בעיניך כחדשים. אף מחמת הבלי העולם הזה, שמשתירים את ההארות רוחניות מהאדם (עין לקוטי-מזהר"ן, חלק א', סימן רלג), על-ידי-זה נתישן הפל אצל האדם, ומזה באות לו כל הירידות והנפילות, כאלו אבד מנוס ותקוה, מה שאין פן כשאדם עושה עצמו עור מזה העולם, ומעביר מעיניו את המטבע והיד הקטנה מלפני העינים, אז זוכה לראות בערבות געימות זיו שכינת עזו ותברך, ועושה עבודתו בכל יום יום בהתחדשות חדשה "עם איזו א גייער נגון", זה נגון חדש.

ועל-כן, חמדת לבבי! ראה שהכל יהיה אצלך חדש לגמרי, כי זהו כל ענין רבנו ז"ל — התחדשות, באשר הארכנו הרבה בספר "שמירת הזמן". ורבנו ז"ל אמר פעם אחת (חיי-מזהר"ן, סימן רמז): חדוש כמוני עדין בעולם לא היה, ופרשו אנשי שלומנו היקרים, שזה סוכב על ענין ההתחדשות שמאיר ומכניס בנו רבנו ז"ל, זה עדין לא היה בעולם. וכבר ידועה לנו אמרת רבנו ז"ל: אז מען

דערמאנט זיך אין מיר זאל מען ויין אזוי ווי א קטן שנוולד²; כי כל ענין רבנו ז"ל הוא רק התחדשות.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְטוֹבָתָךְ הַנְּצָחִית, אַל תְּבַלְבֵּל אֶת דַּעְתְּךָ מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂלֵא תִּפְגַּס בְּשׁוּם וּפְוָחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי מַה לָּךְ וְלָהֶם?! אַתָּה, אֶהוּבִי, אָחִי וּבְנֵי וְחֻבְרֵי! שֵׁב לָךְ בְּקֶרֶן זְוִית וְעֶסֶק בַּתּוֹרָה בְּהַתְמַדָּה רַבָּה כְּסִדְרָן דִּיקָא. וְכֵן תֵּרְאֶה לְשָׂקֵד בְּשָׂקֵידָה נִפְלְאָה בְּשִׂיחָה בִּינָךְ לְבֵין קוּנְדָה בְּהַצְנַע, שְׁשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תִדַּע מְזֵה, אָשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוֹדְדוֹת, לְהִיּוֹת נֶעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵינֵי הָעוֹלָם. וְרֵאָה גַם רֵאָה לְעוֹר, שְׂיִדְפֵס סֵפֶר "פְּעֻלַּת הַצְּדִיק" שֶׁם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אָשֶׁר קִבַּלְתָּ עַל עֲצָמָךְ. וּבִזְכוּת זֶה תִּוְשַׁע בְּזֵרַע קַיָּמָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזוֹר לָךְ בְּכָל הָעֲנִינִים. הָעֵקֶר רַק לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הדורש שלומך...

וְרֵאָה לְהִרְאוֹת אֶת הַמִּכְתָּב לְאָחִיךָ ... גְּרוֹ יְאִיר.

ג' תתקטו.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי שְׁמִינֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשֵׁי ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ בְּאַרְיִכוּת לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת שְׁסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיָדֶיךָ — הַפֶּךָ בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ.

וּפֹה תִּקְבַּל רְצוּף כַּמָּה חִבְּלִלוֹת סְפָרִים מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, חֲלָק תִּקַּח לְעֲצָמָךְ, וְהִשְׁאָר רֵאָה לְהַפְּיֵן שֵׁם בְּעִירְךָ, כִּי שְׂמַעְתִּי מְכַמָּה אַבְרָכִים שְׁכַתְּבוּ לִי מְעִיר נְתִיבוֹת, שְׁנַתְּעוֹרֵר שֵׁם אוֹר רַבְּנוּ ז"ל,

(ב) כְּשִׂמְזַכְרִים אֶת עֲצָמָם בִּי צְרִיכִים לְהִיּוֹת כְּקָטָן שְׁנוּלְד דְּמִי.

ועל-כן בקשו ממני מאד מאד לשלח להם ספרי רבנו ז"ל. אמרתי לשלח הכל אל הכתבת שלך, ואתה תחלקם לכל אחד.

אשרינו ואשרי חלקנו, שתהלה לאל, אור רבנו ז"ל מתפשט בכל תפוצות ישראל עד כדי כך, שבצירה קטנה כמו נתיבות, גם-כן יתעורר להאיר אורו הגנוז של רבנו ז"ל. ובאמת כשהייתי בארץ ישראל בקשו ממני מאד לבוא שם אליהם, והבטחתי להם, אף ברגע האחרון נתנה עכוב ומניעה, ועל-כן לא נסעתי. וכמה אברכים טלטלו את עצמם משם אלי לירושלים, ובקשו ממני מאד לשלח להם אחד מאנשי שלומנו שיבוא בכל שבוע פעם אחת, ואמרתי להם, שאני גר בחו"ל, אבל הצעתי להם לקחת את הרב החסיד ר' ... גרו יאיר, שהוא בודאי יסע לשם, פי היא זכות הרבים גדולה מאד, ועל-כן איני יודע מה נהיה שם, והאם בקשו אותו? והאם הספיקם ללכת ולנסע אליהם כל שבוע?! וחבל מאד מאד שאין בינינו עוד אברכים היכולים להשפיע לאחרים. ותהלה לאל, עכשו קם דור חדש 'ברסלבר חסידים', תלמידי "היכל הקדש", שבצורתו יתברך יהיו משפיעים נפלאים לאנשי שלומנו היקרים — בין בדבור ובין בכתיב, כי כך אנחנו מחנכים אותם, שיכתבו חדושי תורה, וכן ידברו עם אחרים מדברי רבנו ז"ל, וכן יעסקו בהדפסה והפצה, וכן מתמידים מאד מאד בתורה הקדושה, אשר כמעט כל תלמיד שעובר כתלי "היכל-הקדש", תהלה לאל, זוכה לסים: תנ"ך, משניות, ש"ס, בבלי ירושלמי, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים, וספרי הזהר הקדוש והתקונים, ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל כלם. וצריך שתדע, פי גם... ואחיו... שהדפיסו את כל ספרי רבנו ז"ל, הם חניכי ותלמידי "היכל-הקדש", וברוך השם, האילן הוציא פרות יקרים ויפים מאד מאד, וכל תלמיד מ"היכל-הקדש" נפר כבר בין אנשי שלומנו — הן בדבורו והן בכתיבתו והן בתבערת לכבו. חסדי השם יתברך, כל מה ששפכו מים על האילן, יותר צמח וגדל והוציא פרות יקרים, הן יעזרנו השם יתברך ללמד וללמד, לשמור ולעשות ולקיים.

הדורש שלומך...

ג' תתקטז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

חֲמִדַת לְבָבִי! בְּעִנְיַן שְׁשֵׁאלָתָ וְכוּ', בְּבֵית צְרִיכִים הִרְבָּה סְבָלָנוֹת, פִּי עָקַר הָעֵצָה לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּנִקְל וּבְשְׁלוֹם, זֶה עַל-יְדֵי אַרְיֶכֶת אַפִּים. וְכִמּוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קֵנָה), שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְסְבָלָנוֹת, לְהֶאֱרִיף אִפּוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, שְׁעַל יְדָה דִּיקָא בָּאִים לְמִדַּת אַרְיֶכֶת אַפִּים, שְׁהִיא סְבָלָנוֹת, עֵינֵי שָׁם; פִּי צְרִיכִים סְבָלָנוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר, וּבְכַרְט מִי שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה, הוּא צְרִיף סְבָלָנוֹת שֶׁל בְּרוּז, פִּי מְצַד אֶחָד נִמְשָׁךְ אֶל הַזְּהֵמָה וְהַטְמָאָה, שְׁחִי בָהֶם עַד כֹּה, וּמְצַד שְׁנֵי הַנְּשִׁמָּה מוֹשְׁכַת אוֹתוֹ חֲזָרָה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא נִקְרָע, כְּכִיכּוֹל, בֵּין הָרַע לְטוֹב. וְלִכֵּן עַד שְׁזוֹכִים לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, שְׁהַטּוֹב יִתְגַּבֵּר עַל הָרַע וְהַטּוֹב יִשְׁאָר אֶצְלוֹ — צְרִיכִים הִרְבָּה מְאֹד סְבָלָנוֹת. וְכֵן בְּשְׁלוֹם-בֵּית אִם רוֹצִים לְזְכוּת לְזֶה, צְרִיכִים לְנַהֵג רַק בְּנֵעַם וּבְסְבָלָנוֹת, פִּי רַק עַל-יְדֵי-כֶף יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְהִרְבָּה טוֹב בְּחַיִּים; פִּי יֵשׁ הִרְבָּה דְּבָרִים הַמְּכַעֲסִים אֶת הָאָדָם בְּבֵית, וְהוּא מוֹכֵן כְּכֹר לְהַפְּנֵס בְּעֵצָבִים וּלְהַתְּרַגֵּז וְכוּ', וְלִכֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל שְׁלוֹם-בֵּית אֲמִתִּי, אֶלָּא עַל-יְדֵי סְבָלָנוֹת, וְלִהְיוֹת וּתְרַן עַל הַכֹּל, וְאִף שְׁכּוֹאֵב לוֹ דְּבָרִים רַבִּים, צְרִיף לְסַבֵּל בְּסְבָלָנוֹת גְּדוּלָה, וְאִזּוֹ יִזְכָּה לְשְׁלוֹם-בֵּית אֲמִתִּי.

וְאוֹדוֹת שְׁשֵׁאלָתָ עַל שְׁמִירַת הָעֵינַיִם, עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׁאָדָם צְרִיף לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד כְּדֵי כֶף, שְׁיִהְיֶה חֲזָק כָּל-כֶּף בְּאֲמוּנָה, עַד שְׁלֵא יִרְאֶה מִשׁוֹם דְּבָר רַק אֶת הָאֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה וְהַמְּהוּיָה וְהַמְּקַיֶּמֶת אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְזֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תְּפִלָּה.

שְׁאֲדָם יִרְגִיל עֲצָמוּ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל צְרָכָיו — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת יִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוֹ הָעֵינַיִם שְׁלוֹ יִתְחִילוּ לִרְאוֹת אֶת הָאֱלֻקוֹת שֵׁשׁ בְּכָל דְּבַר. אֲשֶׁר בְּאֵמֶת אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין מ.ה.): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט, אֶלָּא בְּמֵה שְׁעִינּוּ רֹאוֹת; מֵאֵין בָּא, שְׁאֲדָם מִתְחַמֵּם לְעִבְרָה? מִחֲמַת שְׁאֵינוּ שׁוֹמְרֵי עַל עֵינָיו. וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (ירושלמי בְּרֵכוֹת, פָּרָק א', הִלְכָה ה'): לְבָא וְעֵינָא תְּרִי סְרְסוּרִי עִבְרָה, אָמַר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵת יְהִיבֵת לִי לְבָא וְעֵינָא, וְאָנָא יִדְעָנָא כִּי אֵת לִי; הֵלֵב וְהָעֵינַיִם הֵם שְׁנֵי סְרְסוּרֵי הַפֶּשַׁע וְהַחֲטָא, כִּי הָעֵינַיִם רֹאוֹת וְהֵלֵב חוֹמֵד, וְכֻלֵּי הַפְּעֻשָׁה גּוֹמְרִים (טוֹר אֲרַח חַיִּים, סִימָן א'); וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשׁוֹר עַל הָעֵינַיִם מְאֹד, וְאֵין דְּבַר חָשׁוּב בְּקִדְשָׁה בְּקִדְשַׁת הָעֵינַיִם. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תְּעֵנִית כ.ד.): כֹּלָּה — כָּל זְמַן שְׁעִינָיָה יְפוֹת, אֵין כָּל גּוֹפָה צְרִיף בְּדִיקָה; גִּשְׁמַת הַיְהוּדִי גִקְרָאת כֹּלָּה, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כב, כט): "כִּי לַ'הַנְיָ"ה הַ'מְלוּכָה" — רָאשֵׁי תְבוֹת: כֹּלָּה'; אִם הַנְּשֻׁמָּה שׁוֹמְרַת מְאֹד לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל נְשִׁים, בְּיָדוּעַ, שֶׁכָּל גּוֹפָה קְדוּשׁ וְטָהוֹר, וְאֵינוּ צְרִיף בְּדִיקָה, אֲבָל אִם רֹאִים אָדָם מִסְכָּן, שְׁאֵינוּ שׁוֹמְרֵי עַל עֵינָיו, צְרִיכִים לְבַדֵּק בְּגוֹפּוֹ, שְׁמָא הוּא מְלֵא מִדּוֹת רָעוֹת. לִכֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְכַפְרֵט בְּעֵתִים הַלְלוֹ. כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְשִׁמְרַת הָעֵינַיִם אֶלָּא עַל-יְדֵי תַקְוָה הַאֲמוּנָה, עַד כְּדֵי כֹּה, שְׁמַצִּינוּ בַּזֶּהֱרַר הַקְדוּשׁ (קְדוּשִׁים פ.ד), שְׁרַבֵי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי הֵלֵךְ עִם תַּלְמִידָיו, וְרָאוּ נְשִׁים יְפוֹת, אָמַר לָהֶם אֵת הַפְּסוּק (וַיִּקְרָא יט, ד): "אֵל תִּפְנּוּ אֶל הָאֱלִילִים, וְאֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם", מִסְבִּיר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְחָרָן, חֵלֵק א', סִימָן לו'), אֵיזָה קֶשֶׁר יֵשׁ בֵּין הִסְתַּפְּלוֹת עַל נְשִׁים לְעִבּוּדָה זָרָה? אֶלָּא אָדָם צְרִיף לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִסְתַּפֵּל רַק עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי כִּשְׁמַנְתֵּךְ עֲצָמוּ וּמִסְתַּפֵּל עַל נְשִׁים, בְּזֵה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עוֹקֵר עֲצָמוּ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּכְאֵלוֹ עוֹבֵד עִבּוּדָה זָרָה.

וְלִכֵּן, עָקֵר הָעֲצָה בְּעִבּוּרָךְ לְזָפוֹת לְשִׁמְרַת הָעֵינַיִם — רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהִרְבּוֹת לְדַבֵּר דְּבוּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הַמִּתְנָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקיז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר,
שוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר
ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

אודות קימת ואמירת תקון חצות ששאלת וכו', הלא הסימן הראשון בשלחן ערוך, מובא שם, שאדם צריך לקום בחצות, וכמו שעלינו להזהר בכל סימן וסימן בשלחן ערוך, ולא שיה לומר: האם בדור הזה שיה לנו לקיים את השלחן ערוך? ! כי בודאי ובודאי בשביל זה אנו יהודים מאמינים בהקדוש-ברוך-הוא, ויש לנו שלחן ערוך, ואנו הולכים על פיו, והסימן הראשון — לקום בחצות. אבל מחמת שיש אנשים שקשה להם לקום אז, יש על זה כמה עצות: מי שער עד מאחר — ממילא ער, אז מדוע לא יאמר תקון חצות, שגורם שעשועים גדולים למעלה. ומי שאיננו ער, ואיננו יכול לקום בדיוק בעת חצות, יכול לקום בשעה שתים שלש וכו', או קדם אור היום, ולומר אז את סדר תקון חצות, וזה דבר גדול מאד. ומהלה לאל, יש הרבה יהודים פשרים, שאומרים תקון חצות.

ואמר מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, השפמת הבקר, הלכה א'): כמו שהגאלה הראשונה הייתה בעת חצות, כן הגאלה העתידה תהיה בזכות האנשים האומרים בכל לילה סדר תקון חצות, ולכן אשרי הזוכה לומר תקון חצות, שבזה גורם שעשועים גדולים למעלה בשמים.

ומפאת טרדותי הרבות — אקצר, ואקנה שתבין למעשה.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ג' תתק"ח בַּנְּחַל עג
ג' תתק"ח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְשִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר צְרִיךְ לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּכַבּוֹד
תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, כִּי כָּבֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת ב, י): הִזְהָר
בַּגַּחְלֵתָן שְׁלֵא תִכְנֶה; אֲזִי לָמָּה לָנוּ לְהִכָּנַס בְּסַכְּנוֹת כְּאֵלֹהֵי, לְהַכּוֹת
בַּגַּחְלֵת בּוֹעֶרֶת וְשׁוֹרְפֶת?! טוֹב יוֹתֵר לְשָׁמֵר עַל הַפֶּה, וְלֹא לְדַבֵּר עַל
שׁוֹם חֲכָם מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מִקְפִּיד עָלָיו, כְּמוֹ עַל זֶה; וּמִי שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מַצְוֶה הַפְּרָעָנוֹת עָלָיו. לְכֵן צְרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד לֹא לְדַבֵּר עַל חֲכָמֵי
הַתּוֹרָה, חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, אֲפֹלוּ שְׂאִינוּ מִחֲזִיק כְּפִי דַעַתוֹ וְשִׁיטָּתוֹ, כֹּל
אֶחָד יֵלֵךְ כְּפִי דַעַת רַבּוֹ, אֲבָל, חֵס וְשְׁלוֹם, לֹא לְנַבֵּל פִּיו נִגְדַת תְּלַמִּיד
חֲכָם, כִּי עַל זֶה לֹא יֵאבֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סֶלַח לוֹ, וְלָמָּה לוֹ לְהִתְקַרֵּב
לְסַכְּנוֹת כְּאֵלֹהֵי?! וְצְרִיךְ עֵתָּה לְהִזְהָר וּלְהִשָּׁמֵר בְּזֶה יוֹתֵר מִתְּמִיד, כִּי
הֵנָּה רוֹאִים, שֶׁהַתְּרָה הַרְצוּעָה לְדַבֵּר עַל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, גְּדוּלֵי הַדּוֹר,
צְדִיקִים קְדוּשִׁים הַדְּבּוּקִים בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָל פּוֹחֵז וְרִיק
וְנוֹאֵף יוֹרֵק מִפִּיו הַטָּמֵא כֹּל מִינֵי סֶרְחוֹן, וְכוּתֵב כֹּל מִינֵי לְכַלּוֹף
וְנֹאצָּה נִגְדָם, לְכֵן אֲפֹלוּ שֵׁישׁ אִיזוֹ קִשְׁיָה אוֹ סֶפֶק עַל אֵיזָה צְדִיק,
צְרִיכִים לְהִשָּׁמֵר מְאֹד לֹא לְהַבִּיעַ דַּעַתוֹ נִגְדוֹ, אֲלֵא לְכַבְּדוֹ וּלְיַקְרוֹ
מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי הַנּוֹזֵהר מְאֹד, שְׁלֵא לְהַקְּל לְהַקְּל בְּכַבּוֹד תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים.

וְכֵן צְרִיכִים לְעוֹרֵר הַרְבֵּה אֶת הַצְּבוּר, עַל אֶסוּר בְּזוּי תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים, שְׂאִין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל עַל זֶה, וְאוּי לוֹ לְמִי שֶׁמְעוֹז
לְדַבֵּר נִגְדַת צְדִיקֵי הַדּוֹר, מִנְהִיגֵי עֲדָה, פּוֹסְקֵי הַדּוֹר, גְּאוּנִים עַמּוּדֵי
הָעוֹלָם, כִּי חֹמֶר הָעוֹן הַזֶּה — אֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְאִם אֵיזָה
מִגְּנֵל מִתְּחִיל לְפַעֵר אֶת פִּיו כְּנִגְדָם, אֵין לִילֵךְ עִמוֹ בְּכּוֹפְחִים, כִּי לֹא

עד אשר ג' תתקיט בנחל

יועיל כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה גוֹרָמִים שֶׁהָהוּא יִנְבֵּל פִּיּו יוֹתֵר, אֶלָּא צְרִיכִים לְהִתְרִיעַ חֵד מִשְׁמָעִית, שְׁמִי שְׁמַתְחִיל עִם צְדִיקִים אֲמִתִּים, חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל הַיְגָעִים בַּתּוֹרָה, לֹא יִסִּים חֲיָיו בְּטוֹב, וְכֹל הַנוֹגֵעַ בְּתַלְמִיד חֲכָם, כָּאֵלוֹ נוֹגֵעַ בְּשִׁכְנָה.

הדורש שלומך...

ג' תתקיט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפָדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוֹשְׁעוּ בְּמַהֲרָה.

בְּעֵנֶן שֶׁשָּׂאֵלֶת אֹדוֹת בְּנֶךָ וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר וּפְנֻחִים אֵינָם מְכִיָּאִים לְמֵאוּמָה, וְתוֹצְאוֹתֵיהֶם חֲסָרוֹת שַׁחַר, כִּי בּוֹכּוֹחַ — כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהוֹכִיחַ שֶׁהֶצְדֵּק עִמוֹ, אֲשֶׁר זֶה טָבַע הָאָדָם. וְלִכֵּן רָאוּי לָךְ לְהִמָּנַע מִפְּנֻחִים עִמוֹ. אֶלָּא עָקֵר תְּפַקִּיד הָאֵב לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אַמּוּנָה, דְּבוּרֵי אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה נוֹשָׂאִים לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם, הָעָקֵר לֹא לְהִתְנַפֵּחַ, אֲשֶׁר זֶה גוֹרֵם לְאֵי נַעֲיֵמוֹת וְכוּ', וּלְבִסּוּף מְכִיָּא לְרַעוּת וְצָרוֹת רַבּוֹת, וְגוֹרֵם לְהִפָּךְ — בְּמִקּוּם לְהִתְקַרֵּב זֶה לְזֶה, עוֹד מִתְרַחֲקִים. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הַמְדַבֵּר תָּמִיד דְּבוּרֵי אֶהְבָּה וְאַמּוּנָה וְקִרְבָּת הַבּוֹרָא, אֲשֶׁר לְכֹל טוֹב הַגָּנוּז יִזְכֶּה.

ואודות ששאלת, האם ללחץ עליו להסכים לשדוף, אף שלא ראה את הבחורה וכו', אין פדבך הנה, כי אומרים חכמינו הקדושים (קדושין מא.): אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראינה, והיא צריכה לשא חן בעיניו; ובנדאי אם תלחץ עליו כנגד רצונו, לא יעלה הזיווג יפה, ולבסוף, רחמנא לצלן, יתגרשו, ולמה לאמלל שתי

אָשֶׁר ג' תתקכ בנחל עה

נשמות?! כי אם אינו רוצה, סימן שאיננה שלו.

ואודות בתך ששאלת וכו', העקר צריכים לילך עמה בהסברה, ולומר לה, שאין לכם פאן שום פגנה רעה, חס ושלום, אלא לטובתה, וצריכים לחזקה ולעודדה מאד. ובכלל — בדור הזה עקר העצה בחנוף, לחנך את הילדים רק על-ידי הדברות, ולהראות להם הרבה אהבה וחם, ולתת להם הרבה תשומת-לב, ובזה יצליחו לחנכם בדרך הנכונה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד, ומצפה לשמע הטוב ממך.

ג' תתקכ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו', עליך לדעת, אשר אין משג כזה שהתפללות לא נענות, כי כל תפלה ותפלה שאדם מבקש מהקדוש-ברוך-הוא — נשמעת ונתקבלת, פי אצלו יתברך כל תפלה עושה רשם, רק האדם גרם לעצמו מחיצות, וצריך לארוך זמן, עד שישבר את כל המחיצות המבדילות בינו לבינו יתברך. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), שבזה שאדם מתפלל וחוזר ומתפלל, לבסוף יתגבר על מדת הדין שמתפשטת עליו, ותתהפך לרחמים. ולכן כדאי להמשיך להתפלל ולהרבות בתפלה, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות ד, א) על חנה (שמואל-א, יב): "והיה כי הרבתה להתפלל" — מכאן שכל המרבה בתפלה נענה.

וכן תמצא רמז על זה במלים: 'שהקול יפה לבשמים' וכו', מלבד פשטות הפשט, שעשו את הקטרת עם קול, וזה סיע שתצא מזככת כפי רצון הבורא יתברך. אבל יש בזה גם דרש לענינו, שאמר אחד הצדיקים, 'שהקול יפה לבשמים', הינו הקול שאדם

צועק לשמים, זה יפה מאד; והבן למעשה.

ולכן, נא ונא ראה להמשיך להתפלל, ואז תראה נסים נגלים
שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך...

ג' תתקכא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הקר, גר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

חמדת לבבי! עליך לדעת, אשר אי אפשר להתקרב אל
הקדוש-ברוך-הוא, אלא אם יש מנהיג שמנהיגו איך ללכת ואיך
להתנהג, כדגמת מלמד המכון את ילדים, כמו-כן אנו צריכים צדיק
שיכון ויגוט אותנו וילמדנו דרכים איך לעבד את הבורא יתברך
שמו, ואיך להחזיק מעמד. אבל עלינו לזכור, שיש כאן סכנה גדולה
מאד מאד, כי זה לעמת זה יש כאלו המתנגדים על צדיקים, ורוצים
לרחק בני-אדם מהם. ואנו יודעים, שברגע שאדם מתרחק מהצדיק
והחכם, הוא מתרחק מהאמונה, כי האמונה נקנית דיקא על-ידי
הצדיקים, כמו שכתוב (שמות יד, לא): "ויאמינו בה' ובמשה עבדו",
ושואלים חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): אם במשה האמינו, בה'
לא כל שכן? אלא שעל-ידי אמונת חכמים מגיעים לאמונה
בהקדוש-ברוך-הוא. ולכן צריכים להתקשר אל הצדיק, ולקבל על
עצמו בכל מיני קבלות שיהיה מקשר אליו, כמו שלוקחים חבל
וקושרים עצמו עם הצדיק.

וכן כשיש שאלה בהלכה וכו', לכל אחד יש רב אשר הוא
מקשר אליו, אזי ראוי לו לילך ולשאלו מה וכיצד לנהג, כי לכל
אחד יש הנהגות ומנהגים אחרים כפי שיטתו שהולך בה, ולכן רצוי

אָשֶׁר ג' תתקכא בנחל עז

מאד, שְׁפָל אֶחָד יְהִי מִקְרָב אֶל חָכָם גָּדוֹל בַּתּוֹרָה, וְלֹא נִי בְּזֵה שֶׁהוּא מִקְרָב, אֲלֵא לְקָשֶׁר עֲצָמוּ בְּחֶבֶל מִמֶּשׁ, שְׁלֹא יַעֲזֹבֵנוּ כָּלֵל.

וַתְּהִלָּה לְאֵל, לֹא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׁנֵם הַרְבֵּה מִנְהִיגִים אֲמִתִּיִּים, שְׁפָל רְצוּנָם לְקָרֵב אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְנִרְאוּ לְהִתְקַשֵּׁר עִמָּהֶם בְּקָשֶׁר אֲמִיץ, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהִחְזִיק בְּרַב וּבְחָכָם שְׁלוֹ. וְצָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקְשׁוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנִזְכֶּה לְהִחְזִיק בְּחָכְמִים יִרְאֵי הַשֵּׁם, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהַכְשִׁיל בְּנֵי-אָדָם, וְשׁוֹלַח אֶת ה'רַע-בָּנִים' שְׁלוֹ, שְׁלֹדְאָבוּנָנוּ הַרַב, אָנוּ רוֹאִים מֵה קוֹרָה הַיּוֹם, שֶׁיִּשְׁנֵם רַבָּנִים צְבוּעִים, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ יִתְבָּרֵךְ שְׁלֹא נִפְל בְּרִשְׁתָּם, אֲלֵא נִהְיֶה מְקַשְׁרִים לְרַבָּנִים יִרְאֵי ה', פּוֹסְקֵי הַלְכוֹת אֲמִתִּיִּים, וְלְהִתְקַשֵּׁר אֲלֵיהֶם כְּמוֹ חֶבֶל, שְׁעַל יָדוֹ לֹא נִכְרַח אִף פַּעַם, כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר לְרַבּוֹ כְּפִי עֲדָתוֹ וּמְנַהֲגָיו וְכו'.

כִּי רַק בְּשִׁנְזִכָּה לְגַאֲלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה, שְׁבוּא יָבוּא מְלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ וַיִּגְאֲלֵנוּ, אֲזִי נִזְכֶּה שְׁתַּחֲזֹר עֲטָרָה לְיִשְׁנָה, וַיִּבְנֶה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וַיֵּשְׁבוּ הַסְּנֵהֲדָרִין, וַיִּנְהִיגוּ הַלְכוֹת לְכָל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. אַבְל עַד אֲזִי, צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהִתְחַבֵּר אֶל הַרַב וְהַחָכָם שְׁלוֹ, וּכְשֵׁי שְׁלוֹ שְׁאֵלוֹת הַלְכָתִיּוֹת, יִשְׁאַל רַק אֶת הַרַב הַשֵּׁיךְ לְעֲדָתוֹ, שְׁלֹא יִסּוּר מִמֶּה שְׁקִבֵּל מְדוּר דוֹר, כְּמֵאֲמַר הַחָכָם מְכָל הָאָדָם (מִשְׁלֵי א, ח): "אֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אֲמֶךְ"; מְחִיבִים לְרְאוֹת מֵה עֲשֵׂתָה הָאֵם וְהַסְּבִתָּא וְכו', כִּי בּוֹדָאֵי יֵשׁ שְׁנוּיֵי הַלְכוֹת וּמְנַהֲגִים אֲצֵל כָּל עֲדָה וְעֲדָה, וְכִלְמֵי קִדְשׁ קִדְשִׁים, אֲלֵא מִחֲמַת הַגְּלוּת, עִם יִשְׂרָאֵל נִפּוּצוֹ וְנִתְפָּשְׁטוֹ בְּד' פְּנוֹת הָעוֹלָם, וּמִזֶּה נּוֹבְעִים כָּל חֲלוּקֵי הַדְּעוֹת וְכו', אַבְל אֲסוּר לְזַלְזֵל וּלְהַקְל בְּשׁוּם מְנַהֵג, אֲלֵא מְחִיב כָּל אֶחָד לְהִחְזִיק כְּפִי מְנַהֵג רַבּוֹתָיו, וְאָנוּ מִתְפַּלְלִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה כְּבָר תַּחֲלָה וְרֵאשׁ לְפָדְיוֹן נַפְשָׁנוּ, וְסוּף וְגַח לְכָל צְרוּתֵינוּ, וַיִּבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְאֲזִי יִחְזוֹר הַכָּל כְּמוֹ שְׁהִיָּה בְּעַת בְּגִין הַבֵּית. אַבְל עַד אֲזִי כָּל אֶחָד יִנְהַג כְּפִי הַלְכוֹת שְׁמוֹרָהּ רַבּוֹ הַשֵּׁיךְ לְעֲדָתוֹ, וּבּוֹדָאֵי תִּהְיֶה עֲבוּדָתוֹ רְצוּיָה לְפָנֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

וְאוֹדוֹת שְׁשֹׂאֲלֵת, שְׁהִנָּה אֶתָּה מִתְפַּלֵּל וּמְרַבֵּה בַּתְּחִנָּה לְפָנָיו

יִתְבַּרְךָ, וְאֵינְךָ נִעְנָה וְכוּ', עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין מִשְׁגַּב בְּזֶה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲדַרְבֵּה, עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּגִלוֹת מִצְרַיִם, וְהָיוּ בְּטוֹחִים שִׁישְׁאָרוּ שָׁם וְלֹא יֵצְאוּ מִשָּׁם אֶף פֶּעַם, וְהִנֵּה "וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'" וַיִּצְעְקוּ אֶל הָאֱלֹקִים, וַתַּעַל שְׁוֹעַתָּם" וְגו' (שְׁמוֹת ב, כג), הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁמַע וַאֲקַתֶּם וּגְאָלֶם. כְּמוֹ-כֵן בְּעֵינֶיךָ, אִם תִּמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בְּוַדַּאי סוּף כָּל סוּף יִעֲנֶה לְךָ, וְתִזְכֶּה לְהִנָּשֵׁעַ בִּישׁוּעָה גְּדוּלָּה, הֵן בְּעֵינֵי הַדִּירָה וְהֵן בְּשֵׁאֵר הָעֵינַיִם וְכוּ'. כִּי בְּכָל דְּבַר צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי אֵין לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֹאת עֲלֵינוּ לְהַתְּדִיר הַיֵּטִב בְּדַעַתְנוּ, כִּי הִרְבָּה פְּעָמִים אָדָם חוֹשֵׁב כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְנָה מְמַנּוּ, וּכְאִלוֹ לֹא יִרְאֶה אֶף פֶּעַם אוֹר בְּקִצְהָ הַמְּנַהֲרָה, אֲשֶׁר כָּל זֶה נוֹבֵעַ מִחִסְרוֹן אֲמוּנָה, אֲבָל אִם אָדָם חִזַּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעָקֵשׁ בְּתַפְלָה, יִרְאֶה נִסִּים נְגִלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִקְבַּל תְּפִלָּתוֹ לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנָי אֲדוֹן כָּל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ג' תתקכב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינִי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר, גֵּר הַהֲצַדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד נִצְטַעֲרָתִי לְשִׁמְעַ בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֶסוּר לוֹ לְאָדָם לְתַלוֹת אֶת כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו בְּשִׁבִיל הַמְּצוּוֹת שְׁמֵקִים, אֲלֹא יִתְלֶה אֶת זֹאת בְּעוֹנוֹתָיו. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.): כָּל שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חִפֵּץ בּוֹ — מְדַכָּאוּ בִּיסוּרִים, וְאִם קִבְּלָם — יִרְאֶה זֶרַע יֵאָרִיךָ יָמִים; אִם עוֹבְרִים עַל הָאָדָם צְרוּת וַיִּסוּרִים, צְרִיף לְדַעַת, שְׁזֶה מֵאַהֲבַת ה', כִּי "אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יוֹכִיחַ" (מְשָׁלִי ג, יב), וְאִם-כֵּן הוּא יִתְבַּרְךָ רוֹצֵה

אָשֶׁר ג' תתקכג בַּנְחָל עט

שְׁתָּשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי אוֹלֵי יֵשׁ דְּבָרִים שְׂעֵדִין אֶתְּה עוֹבֵר עֲלֵיהֶם כְּכָרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית־דִּין, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִסְרָךְ, כְּדִי שְׁתָּשׁוּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּתִשׁוּבָה. וְכַמְאַמְרָם ו"ל (מְנַחוֹת נג): מַה וַיֵּת אֵינּוּ מוֹצִיא שְׁמֵנוּ, אֲלֵא עַל־יַדֵּי כְּתִית, אִף יִשְׂרָאֵל אֵינָם שָׁבִים לְמוֹטָב, אֲלֵא עַל־יַדֵּי יְסוּרִים; וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לְתִלוֹת סִבַּת יְסוּרֶיךָ בְּשָׁבִיל שְׁקִימָתָּ מַצּוֹת וְשִׁבְתָּ בְּתִשׁוּבָה, אַדְרָבָה, אוֹלֵי עֲדִין לֹא תִקְנֶת מַעֲשֶׂיךָ, וְעֲלֶיךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, וַיִּשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאַשְׁתְּךָ, וַיּוֹצִיאֲכֶם מִכָּל חוֹבוֹתֵיכֶם. וְהַעֲקֵר — לֹא לְהַתִּיאֵשׁ כָּלֵל, אֲלֵא לְבוֹא בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמַאֲמָרָם ו"ל (יִלְקוּט וְאַתְחַנֵּן תַּתְּכָה): "בְּכָל קִרְאָנוּ אֵלָיו" — בְּכָל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן שִׁיִּשְׂרָאֵל קוֹרְאִין לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — עוֹנֶה אוֹתָם; וְלִכֵּן רְאֵה רַק לְהַרְבּוֹת בְּתַפְלָה וּבְתִשׁוּבָה וּבְצַדִּיקָה וְחֶסֶד, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְרַחֵם עֲלֶיךָ וַיִּמְשִׁיךְ לָךְ שִׁפְעַת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמַצְפֶּה לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ...

ג' תתקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמִינֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הֵן אָמַת, שְׁשֹׂאֲלָתְךָ שְׁשֹׂאֲלָתָּ — מוֹנְרָה הִיא עַד מְאֹד, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הִיא מְעִידָה עַל הַתְּרוּעָעוֹת עִם נְכָרִים, וּמַצְעֵר לְשִׁמְעַת שְׁלִכְנֶךָ יֵשׁ שִׁיכּוֹת עִם חֲבָרִים שְׂאִינָם מְזַרְעֵ יִשְׂרָאֵל, וּבְנִדְאֵי הַיָּלֵד אֵינּוּ מְקַבְּל חֲנוּךְ טְהוֹר עַל אַדְנֵי הַתּוֹרָה וְהַאֲמוּנָה. וְעַל־כֵּן אוֹדוֹת שְׁשֹׂאֲלָתָּ אִם אֶפְשָׁר לְאַרְחַ נְכָרִי — חֲבַר בְּנֶךָ, לְלִיל הַסֵּדֶר, בְּנִדְאֵי לֹא רְצוּי הַדְּבָר. הֲלֹא אָנוּ מְעִידִים אֲזוֹ עַל חַג הַחֲרוּת, שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוֹצִיאָנוּ מֵעַל אַמּוֹת הָעוֹלָם וְשִׁעְבוּדָם, וְאַף אִם

גוי בא ורופֵּה לְהַתְגַּיֵּר, מְעַמִּידִים לוֹ, כִּידוּעַ, כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת, שְׂמִימֵשֶׁךְ יָדוֹ מִכָּף וְכוּ', כִּי אֵין דְּרֶךְ עִם יִשְׂרָאֵל לְרוּץ אַחַר הַגּוֹיִים, וְלִהְכַנְיֵסם תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה. וְלֹא כִּפֵּי שְׁהַעֲרֹב־רַב רְצִים וּמְתוֹרֵצִים אַחַר הַגּוֹיִים לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, אֲדַרְבֵּה עִם יִשְׂרָאֵל הוּא הָעַם הַנִּבְחָר, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים (בַּתְּפִלַּת הַמּוֹעֲדִים): "אֵתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים", הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָאֻמּוֹת, וְלָכֵן אָנוּ מְצֻיִים (ויקרא יח, ג): "וּבִחְקֵיתִיהֶם לֹא תִלְכוּ", כָּלֵל וְכָלֵל לֹא! לְצַעֲרֵנוּ הַרַב, אָנוּ עֲדִים מָה עָשׂוּ לָנוּ הַגּוֹיִים מִשֶּׁךְ כָּל שָׁנוֹת הַגְּלוּת, כַּמָּה מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת גְּרָמוֹ וְכוּ' וְכוּ'. וְלָכֵן לֹא רְצוּי לְהִבְיָאוּ לְבֵיתְךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת מִפְּנֵי דְרָכֵי שְׁלוֹם, שְׁלֹא תִגְרַם שְׁנֵאָה וְאִיבָה, צְרִיכִים לְמַנַּע אֵת זֹאת בְּדְרָכֵי נַעַם.

וּבְכָלֵל אֵינוֹ טוֹב לְהִתְחַבֵּר עִם שְׂאֵינוֹ יְהוּדִי, כִּי לְבַסּוֹף, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, לוֹמֵד מִמַּעֲשָׂיו, וְכֶךָ עֲלוּל לְהִתְרַחֵק מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. הֲלֹא אָנוּ קִבְּלָנוּ אֵת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, וְהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְצֻוָּה אוֹתָנוּ בְּרַמ"ח מְצֻוֹת עֲשֵׂה, וּבִשְׁס"ה מְצֻוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְאִף שְׂאָנוּ עֲדִין בְּגִלוּת, בֵּין אֻמּוֹת הָעוֹלָם, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה לו, סִימָן א'): כָּל הַמְּשַׁקִּים מִתְעַרְבִים זֶה בְּזֶה, וְהַשְּׂמָן אֵינוֹ מִתְעַרֵּב אֲלֵא עוֹמֵד, כֶּךָ יִשְׂרָאֵל; נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵינָן מִתְעַרְבוֹת עִם שׁוֹם אֲמָה וְלִשׁוֹן. וְכֵן אוֹמְרִים (מוֹעֵד קָטָן טו:): מַה כּוֹשֵׁי מְשֻׁנָּה בְּעוֹרוֹ מִכָּל הָעַמִּים, אִף יִשְׂרָאֵל מְשֻׁנִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם; אֲקוּוּהָ שְׂתַצִּית לְדַבְּרֵי. הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ... נְרוֹ יְאִיר.

אודות מה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ', עֲצָתִי אֲמוּנָה, שְׂתַכַּרַח לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ נִשְׁמָה גְבוּהָה עַד מְאֹד מְאֹד, וּבְחֻוץ לְאַרְץ רַק תִּלְכְּלַךְ אוֹתָהּ יוֹתֵר. עַל־כֵּן רְאֵה לְבָרַח לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל,

אָשֶׁר ג' תתקכה — ג' תתקכו בנחל פא

ותהיה רגיל לבלות על יד הכתל המערבי, ושם תשב ותדבר עמו
יתברך שעות על גבי שעות, כי שם מקומך. גם ראה להרגיל את
עצמך לומר בסדרן משניות, כי מ'שנה' אותיות נ'ש'מ'ה,
ובאמירת משניות תזכך את נשמתך. גם תאמר בכל יום "יום
תהלים", באפן שבכל שבוע תזכה לסיים את כל ספר תהלים. ואם
תקיים את כל אשר נאמר פה, תתעלה ותצליח, ותבא אל מדרגתך.
הדורש שלומך...

ג' תתקכה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שלום להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מכתבך והמעוות לפדיון לנכון קבלתי.

למען השם יתברך לטובתך הנצחית ברח לך מחברים רעים,
ואל יהיה לך עסק עמהם כלל, כי בנקל שתאבד על ידם שני
העולמות: העולם הזה והעולם הבא. כי חברים רעים, רחמנא לצלן,
יש להם השפעה גדולה. ועל-כן ברח לך מהם וראה להתחבר
מהיום והלאה רק עם חברים טובים עובדי השם יתברך,
המסתובבים בין אנשי שלומנו היקרים. ונא ונא לברח מפל מיני
שקרים שנקראים פוליטיקה, כי הכל שקר וכזב. העקר להיות רגיל
לברח רק אליו יתברך, ולדבר עמו יתברך בפשיטות ובתמימות
גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו.

הדורש שלומך...

ג' תתקכו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שלום רב להאבך היקר ... גרו יאיר.

הנה בדבר שאֵלֶתָּהּ, אם לנסע יום אחד וכו', חכמינו הקדושים אמרו (מועד קטן יח.), שִׁמְכְרִיזִין: בית פלוני לפלוני, שדה פלוני לפלוני, ובנדאי גם עסקיך מכריזין למעלה, על-כן לדעת, תשאר בביתך, ומה שראוי לך — יבוא אליך ממילא. העקר אל תדאג כלל, וראה למסור את נפשך רק אליו ותברך תמיד, כי בידו לפרנס אותך. אשרינו שיש לנו רבי אמת בזה, טוב להודות להשם ותברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

ג' תתקכז.

בעזרת השם ותברך, אור ליום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מה מאד נפלאה ההשגחה, אשר זה כמה שאני משתוקק לשמע ממך, ואיני יודע כל הזמן מה נארע עמך. והיום הביאו לי את מכתבך שכתבת "אקספרס", ומאד החייתני בדבריך היקרים.

ובאמת טרדותי בעתים הללו עברו ראש, עד שכמעט איני יכול לכתב לשום בריה, וגם בחבור הספרים אני מתרשל, ויש בדעתתי לחנף את בני הנעורים, שהם יהיו רגילים לכתב מכתבים אחד לשני, ועל-ידי-זה יקנים רצון רבנו ז"ל, שאמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, והתלמידים האחרים יעשו גם-כן תלמידים, כי כן הנה רצונו של רבנו ז"ל, שנגמלא את כל הארץ דעה בלמודו הטוב.

ואודות העסק — רק אמונה, נאהר אמונה, למסר את עצמך לגמרי אליו ותברך בתמימות ובפשיטות, וכמו שיתנהג עמך — תקבל.

צריך שתדע, אחי היקר! כי זה מה שנוכנסים בך תמיד ספקות והרהורים רעים ובלבולי אמונה, ואתה מהרהר אחריו ותברך, חס

וְשָׁלוֹם, עַד שְׁלִפְעָמִים עוֹלָה בְּמַחְשַׁבְתְּךָ אֵיזָה רַעִיוֹן וּמַחְשָׁבָה
 טְמֵאָה, כְּאֵלּוּ יֵשׁ אֵיזוֹ מְצִיאוֹת מַלְכוּת וּמְשָׁלָה בְּלַעֲדֶיךָ יִתְבָּרֵךְ.
 וּכְאֵלּוּ מְסֵרוּ אֶת הָעוֹלָם בְּיַד בֶּשֶׁר וְדָם, אֲשֶׁר מִזֶּה נִתְהַוְּתָה הַקְּלָפָה
 הַקְּשָׁה וְהַחֲזָקָה שֶׁל כַּחַי וְעֶצֶם יְדֵי עֲשָׂה לִי אֶת הַחִיל הַזֶּה, צָרִיךְ
 שְׁתַּדַּע, כִּי מַחְשָׁבוֹת כְּאֵלּוּ בָּאוֹת רַק מִחֲטָאִיךָ הַרְבִּים, וּבִפְרָט אִם
 אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁקְּלָקְלַתְּ אֶת בְּרִיתְךָ אֶפְלוּ פַעַם אַחַת, כְּכֹר נִלְקָה מִחֶךְ,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּמוֹ שְׁמֻצוֹי עֲכָשׁוּ, שֶׁבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
 אִין מִי שִׁיְהִיָּה נָקִי מִטְּמֵאֵת פָּגַם הַבְּרִית, עַד שִׁישׁ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בְּכָל מִינֵי
 חֲטָאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים רַבִּים וּמְגִנִּים מְאֹד מְאֹד, בְּכָל מִינֵי פְגָמֵי
 הַבְּרִית, אֲשֶׁר מִשֵּׁם נִמְשָׁכִים כָּל אֵלּוּ הַסְּפָקוֹת וְהַבְּלוּלִים וְהַקְּשָׁיוֹת
 לְהַקְשׁוֹת עֲלֵיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְשִׁיְהִיָּה בּוֹ אֵיזָה מַחְשָׁבָה וְרַעִיוֹן נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 כִּי כָּל חֲטָא וְעוֹן עוֹשֶׂה פְרוּד בִּינְךָ לְבִינּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (וְשַׁעֲיָה
 נט, ב): "כִּי אִם עוֹנֵתֵיכֶם הִיוּ מְבַדְּלִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם
 וְחֲטָאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָּנִים מִכֶּם" וְגו'; וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
 אוֹת אָמוּנָה, סִימָן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם; וְעַל-כֵּן
 כָּל אֵלּוּ הַמַּחְשָׁבוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְהַרְהוּרִים רָעִים עֲלֵיךָ יִתְבָּרֵךְ, צָרִיךְ
 שְׁתַּדַּע שֶׁבָּאִים רַק מִחֲמַת קְלָקוּל מִחֶךְ בְּפִגְמֵי הַבְּרִית, וְעַל-כֵּן
 כְּשֶׁאַתָּה רוֹאֶה שֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִים עֲלֶיךָ, עֲלֶיךָ רַק לְשׁוּב אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ
 בְּלֵב אָמֵת, בְּלֵב טָהוֹר, וְכֵן לְבָרַח מִכָּל מִינֵי חַבְרִים שֶׁפָּגְמוּ בְּבְרִית,
 וּמִכָּל שֶׁכֵּן מְכוּפְּרִים וְאֶפִיקוֹרְסִים, אֲשֶׁר הֵם מְלַכְלָכִים בְּכָל מִינֵי
 פְּגָמֵי הַבְּרִית, כִּי בּוֹדָאֵי יִמְשִׁיכוּ אוֹתְךָ אֶל דַּעְתָּם הַרְעָה וְהַמְשַׁבֶּשֶׁת,
 וְתֹאבֵד, חַס וְשָׁלוֹם לְנִצְחָה. עַל-כֵּן הִזְהַר וְהִשְׁמַר, אֶהוּבִי, אַחֵי! מִכָּל
 רַע, בְּאִפְנֵי שִׁיְהִי לְךָ רַק מַחְשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת וְטָהוֹרוֹת בְּאָמוּנָה פְּשוּטָה
 בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' תתקכח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שלום רב אל היקר והנעלה, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

חמדת לבבי! הלא הגלות הכי קשה זו גלות הערב-רב. ומהו
ערב-רב? כשעם ישראל יצאו ממצרים, כתוב (שמות יב, לח): "וגם
ערב-רב עליה אתם"; לא יכולים להראות על פלוני או אלמוני,
ולומר: זהו זה ערב-רב! וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (תנחומא
בהעלותך טז): אספסוף אלו הסנהדרין; גם בין הסנהדרין היו מערבים
רשעים, ולא היו יכולים לידע מי הם. ולכן אומר הזהר (תצא רפב):
"היו צריה לראש" (איכה א, ה), אלו הצרים המצערים את עם ישראל,
הם נעשים מנהיגים, הם נעשים ראשים, והם אשר מכניסים אותנו
בבוץ. ולמה נקראים ערב-רב? שנתערבו בין נשמות ישראל. ואי
אפשר להראות: זהו זה! זה הרשע! זה הגורם! פי מערבים בינינו,
ויכול להיות בין הכי צדיקים — רע, כמו שמתחיל דוד המלך את
ספרו ספר התהלים (א, ה): "על-פן לא יקומו רשעים במשפט,
וחטאים בעדת צדיקים". הנה אומרים: זה רשע, צריכים להענישו
וכו', אך לא ולא! ומדוע? פי "חטאים בעדת צדיקים", גם אלו
הנקראים צדיקים, יש ביניהם עול. וזו הגלות הקשה ביותר, שאין
יודעים מי הוא זה, לא יודעים מי גורם כל הצרות.

ובאמת איך יכולים לדעת היכן פן להתקרב? אלא אם יש
מקום, שמגלים בו את הקדוש-ברוך-הוא, לידע שאין עוד מלבדו
יתברך! מגלים שצריכים לדבר רק אליו יתברך, תדעו שלשם
צריכים לילה. רבנו ז"ל גלה לנו (שיחות-הר"ן, סימן רכח), שקדם
שתבא הגאולה, תהיה כפירות ואפיקורסות בעולם, והצדיקים יצעקו
להמון-עם — תתחזקו באמונה, ולא יועיל, פי יהיה מאד מאד
קשה להחזיק באמונה פשוטה בו יתברך. ולכן אלו הצדיקים

אָשֶׁר ג' תתקכט בנחל פה

הַמְגַלִּים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְקַרְבִּים אוֹתָנוּ אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, אֲלֵיהֶם כְּדַאי לְלַכֵּת, וְאֲלֵיהֶם כְּדַאי לְשָׁמֵעַ, אֶל צְדִיקֵי הַדּוֹר, חֲכָמֵי הַתּוֹרָה וּגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲמִתִּיִּים עֲלֵינוּ לְהִתְקַרֵּב, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִנְצָל מִהַאֲוִירָה הַעֲכוּרָה הַשׁוֹרָה בַּחוּץ, שֶׁהֵם הָעַרְב־רַב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר טְהוֹרָה ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

אודות שאלתך וכו', באמת כתיב (משלי ג, יז): "דַּרְכֵיהָ דַרְכֵי נֵעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם", הַתּוֹרָה נוֹהֶגֶת רַק בְּדַרְכֵי נֵעַם, וְלֹא בְּאִפְּן שֶׁל הַכְרַח וְכוּ'. הִנֵּה כְּפִי שֹׁסְפֶרֶת לִי, עָבַר עָלָיו נְתוּחַ קֶשֶׁה מְאֹד, הַמְחַלִּישׁ אֶת הַזְכָּרוֹן וְאֶת הָרְאִיָּה, אֲזִי עֲלִידָה לְחִזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ וּלְשִׁמְחוֹ וְלֹא לְהִלְחִיץ אוֹתוֹ, וְכֵן לְהַבְטִיחוֹ, שִׁיְהִיָּה לוֹ טוֹב, וְלֹא לְהַסְבִּירוֹ בְּנַחַת — מַה נִּשְׁאָר מֵאֲתָנוּ? רַק אֱלֹהֵי הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת, שֶׁנִּזְכָּה בְּכָל יוֹם יוֹם לְהַכְנִס לְבֵית-הַכְּנָסֶת וּלְבֵית-הַמְדָּרֵשׁ, כִּי כִּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְלֻקוּט בְּלַק תשעא): מַה הַנְּחָלִים הַלְלוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹרְדִין לְתוֹכָן כְּשֶׁהֵן טְמֵאִים וְטוֹבְלִין, וְעוֹלִים טְהוֹרִין, כִּף בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת בְּנֵי-אָדָם נִכְנָסִין לְתוֹכָן כְּשֶׁהֵם מְלֵאִים עוֹנוֹת וְיוֹצְאִין מְלֵאִין מְצוּוֹת; כִּי אוֹמְרִים שָׁם: אֲמֵן יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּה, קִדְּשָׁה וּבְרַכּוּ וְכוּ' וְכוּ', הֲרִי גַעֲשִׂים מְלֵאִים בְּמְצוּוֹת, אִף שֶׁהִיוּ מְלֵאֵי חֲטָאִים וּפְשָׁעִים בְּעַת שְׁנִכְנָסוּ. וְלָכֵן צְרִיכִים רַק לְחִזַּק וּלְעוֹדֵד וּלְאַמֵּץ אֶת הַשָּׁנִי, וְלֹא לְהַכְנִיסוֹ בְּלַחְצִים, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

וְכֵן אודות וכו', באמת אין עוד דְּבַר קֶשֶׁה יוֹתֵר מִשְׁכָּן רַע. וְהִלֵּא כְּתִיב (אבות א, ז): "הִרְחַק מִשְׁכָּן רַע וְאַל תִּתְחַבֵּר לְרָשָׁע", וְכֵן

אומרים (סוטה ז): הרבה שכנים רעים עושים. וכונאי זו צרה גדולה מאד, וכונאי יש ממש בדברך, שהרשעים הללו בני ישמעאל עושים כשוף, והעצה הכי טובה — לברח משם, למכר את הדירה ולעבר למקום אחר, אף שנה מאד מאד קשה, אבל אומרים חכמינו הקדושים (נגעים יב, ו): אוי לרשע ואוי לשכנו, טוב לצדיק וטוב לשכנו; לכן כדאי לגור בין יהודים ולא בין גוים. ועקר העצה — לברח משם מה שיותר מהר, ומשנה מקום — משנה מזל' (עין ראש השנה טז):.

הדורש שלומך...

ג' תתקל.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שלום רב אל היקר והנעלה, גר הצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך עם המעות לפדיון — לנכון קבלתי, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים עלי ידי פלא עליון.

אודות מה ששאלת וכו', הלא זו הגלות הקשה ביותר שיש כהיום, שישנם מריבות ופרודים ומחלוקת בבית. וחכמינו הקדושים אומרים (ברכות ז): קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג; גוג ומגוג זו מלחמת עולם, ובמלחמת העולם, לצערנו הרב, נהרגו מליוני אנשים חפים מפשע, נהפכו מדינות שלמות, נמחקו עירות שלמות, כפרים וכו', עם כל זאת אומרים חכמינו הקדושים: קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג; כשיש מריבה בבית, זה יותר גרוע ממלחמת עולם, ואיך אפשר להבין את זאת? אלא ראינו בתוך מלחמת העולם, כשהיה הרג, רצח וחרבון, שרפה וכליון, עם כל זאת הרבה משפחות הצליחו לברוח ולהטמין עצמן באיזה בונקר וכו', באיזה מקום מחסה ומסתור, ועברו את המלחמה. אבל אם יש מלחמה

אָשֶׁר ג' תתקלא בנחל פז

בתוך הבית, בתוך המשפחה, להיכן בורחים?! לאב ואם, לאח ואחות, לגיסים וגיסות וכו', להיכן?! הלא גם הם חלק מהבית, ומה שיף לברח, כשהצרה נמצאת בתוך הבית וכו'!?

ולכן עקר העצה — להתחיל לדבר עם כלם רק מהקדוש-ברוך-הוא, לא לשמע טענות מאחד על השני, אלא לומר: אני חוזר בתשובה שלמה להשם יתברך. ואומרים חכמינו הקדושים (שבת י): שמו של הקדוש-ברוך-הוא שלום. ולכן עקר העצה רק לדבר ממנו יתברך — הן עם האבא, הן עם האמא, ואפלו שיידברו על הילדים, אפלו שיידברו על פלוני ואלמוני — לא להגיב, רק לדבר אליו יתברך. וכמו-כן עם כל אח ואח לדבר רק מהקדוש-ברוך-הוא, ואפלו שיטיחו זה נגד זה לא לענות וכו'. וכמו-כן לגבי שאר בני המשפחה. והיות שהקדוש-ברוך-הוא נקרא שלום, זה יביא את השלום במשפחה. כי אם תדבר רק ממנו יתברך, ממילא השקר יתבטל.

ולכן עקר עצתי לעשות שלום בין המשפחה, ולא להתערב ולא לעשות שום צעד, רק לדבר אליו יתברך, ובזה תצליח!

הדורש שלומך...

ג' תתקלא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר טהרה ה'תשמ"א.

שלום רב אל האברך היקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', אפשרי לישיב גם בביתך שבכעה, ואינך צריך לשבת דיקא היכן שכלם יושבים. בודאי הטוב ביותר לשבת שבכעה במקום שהנפטר היה גר, כי פתוב בזהר, שבשבעת ימי האבל הנפטר בא והולך, בא והולך, ולכן שם מתפללים, ואומרים

קִדְשָׁה, וְלוֹמְדִים לְעֵלוּי נִשְׁמָתוֹ, אֲבָל הֵיּוֹת שְׁאֵתָה מְגַבֵּל גּוֹפְנִית וְכוּ',
אֵתָה יְכוּל לֵישֵׁב בְּבֵיתְךָ, וְרַק תִּסְבִּיר לְמִשְׁפָּחָה הַסְּבִיחָה שְׁאֵינְךָ יוֹשֵׁב
עִמָּהֶם, לֹא מִפְּנֵי שְׁאֵתָה רוֹצֵה לְהַפְרִיד מֵהֶם, אֲלֵא מִחֲמַת מִצְבָּךְ,
וּבְיָדָי יְבִינוּ אוֹתְךָ.

הַמְקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שְׁאֵר אֲבָלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, וְלֹא
תוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תתקלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֹדֵר טְהוֹרָה ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי ... גְרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הִיָּקַר לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, שְׁתִּהְיֶה לְאֵל, נִכְנֶסֶת לְגוֹר בְּדִירְתְךָ בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
יִזְכֶּה אוֹתְךָ שְׁתִּהְיֶה לְךָ יְשִׁיבָה טוֹבָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל. כִּי תִכְמִינּוּ
הַקְּדוּשִׁים אֲמָרוּ, שְׁאַרְץ יִשְׂרָאֵל הִיא מֵהַדְּבָרִים הַנִּקְנִיִּים בְּיִסּוּרִים.
וְעַל-כֵּן מָה שְׁעֵבֵר עֲלֶיךָ עַד עַכְשָׁיו עִם הַגְּנֻבָה שְׁהִיתָ לְךָ שָׁם, יִהְיֶה
כָּבֵד כְּפָרָה עַל הַיִּסּוּרִים, וּבְכִפְרֵי שְׂכַתְבְּתָ לִי, שְׁבִנְךָ, גְרוֹ יְאִיר, הִיָּה
חוֹלָה מְאֹד, וּכְבֵד אֲמָרוּ בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ: אֵית מֵאֵן דְּפָרַע בְּגוֹפָא וְאֵית
מֵאֵן דְּפָרַע בְּמַמוֹנִיָּה; וְעַל-כֵּן כְּדֵאי יוֹתֵר לְפָרַע בְּמַמוֹנָה מְלָפָרַע, חַס
וְשְׁלוֹם, בְּגוֹפָה. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים לְהֵיּוֹת רְגִיל לומר בְּכָל לַיְלָה תִקְוֶן חַצוֹת,
אֲשֶׁר רַבְנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא סְגָלָה לְהַנְצִיל מִגְּנֻבִים, וּבְכִפְרֵי שְׂכַתְבְּתָ
בְּשַׁעַת חַצוֹת, הוּא עֵת רְצוֹן עַד מְאֹד, וַיְכוּלִים אֲז לְפַעַל הַרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים לומר בְּכָל לַיְלָה תִקְוֶן
חַצוֹת, אֲשֶׁר עֵקֶר תִּקְוֶן חַצוֹת הֵם עֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרִים, וְאֵלוּ הֵם: קְלוּז,
עֵט, כַּד, מַב, מַג, כ', סז, קִיא, נֵא, קְכוּ. וּמִסְפָּרִים מֵר' אַבְרָהָם בְּר'
נַחְמָן ז"ל, שְׁבַעַת הַדְּחַק הִיָּה אוֹמֵר רַק אֵת אֵלוּ הַמְזֻמּוֹרִים, וּבְכַאֲמַת

כָּל הַסֵּדֶר לֹא לֹקַח הַרְבֵּה זְמַן, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּיָמִים שְׂאִין אוֹמְרִין תַּחֲנוּן כָּמוֹ עֲכָשׁוּ, כָּל יְמֵי גִיסָן אוֹמְרִים רַק תְּקוּן לָאָה, לֹא לֹקַח הַרְבֵּה זְמַן. וְעַל־כֵּן רָאוּי לֵאמֹר בְּכָל לַיְלָה כָּל הַסֵּדֶר, וּמָה טוֹב לֵאמֹר: "עֲלִינוּ לְשִׁבְחָת" אַחַר הַתְּקוּן, וְכֵן נוֹהֲגִים חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה, וְהַרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, שְׂאֵז הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְיִכּוּלִים לִפְעַל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵהַ שְׂצָרִיךְ. וְעַל־כֵּן רָאָה אֶהוֹבֵי, אָחִי! לֵהִיּוֹת חֲזַק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִזְכְּנֵי לְהַדְפִּיס סֵדֶר תְּקוּן חֲצוֹת, הַעֲמַק מִסְדּוֹר "אוֹר הַאֲוֵרוֹת", שְׁבוּ כָּל הַסּוֹדוֹת וְהַקְּמִזִּים שֶׁל סֵדֶר הַתְּקוּן וְהַיְחוּדִים לְיַחַד אַחַר הַתְּקוּן, אֲשֶׁר לְפִי דַעַת הָאָרִיז"ל אֲזִי הוּא הַזְּמַן הַמְּבַחֵר לָזֶה. וְיִכּוּלִים לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁפַע וּבְרָכָה וְחַיִּים וְחֹסֶד, אוֹר וְנֵעַם וְזִיו וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִם כָּל מִי שְׁבָא אֵלֶיךָ, וְתַרְגִּיל עֲצָמְךָ לֵהִיּוֹת מְשֻׁפֵּעַ. וּבְזֶה אָנוּ מַרְגִּילִים אֶת כָּל בְּאֵי בֵיתֵנוּ תַלְמִידֵי "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", שֶׁהֵם יְהִיוּ מְשֻׁפֵּעִים — הֵן בְּכַתֵּב וְהֵן בְּעַל־פִּה. וְתַהֲלֶה לְאֵל, חַפֵּץ ה' בְּיַדְנוֹ הַצְּלִיחַ, כִּי קָם עֲכָשׁוּ דוֹר חֲדָשׁ 'בְּרִסְלָבֶר חֲסִידִים' אֲמַתִּיִּים, עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת, מִתְמַיְדִים בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסֵדֶרֶן, וּמְרַבִּים בְּהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם. וְעַל־כֵּן, תְּמַדַּת לְכַבִּי! מֵאַחַר שֶׁסָּבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁתִּגּוֹר בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד, בְּוִדָּאֵי כְּוַנְתוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁתַּחֲיֶה שָׁם אֶת כָּל מִי שְׁיָבוֹא אֵלֶיךָ. אַתָּה, בְּנֵי, חַבִּיבִי! רָאָה לְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת, וּבְוִדָּאֵי תַצְלִיחַ, כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִים דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּאַמֶּת וּבְתַמִּימוֹת — מְצַלִּיחִים, וּבִפְרָטִיּוֹת עִם הַבַּחֲוֹר שֶׁמְצַאֵת — תַּחֲזִקוּ וְתֵאמְצוּ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָכֶם לְבָנוֹת "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד, וְלִקְרַב הַמּוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר רַק זֶה הוּא "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", (כְּמוֹכָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, תַּלְק א', סִימָן נט); אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֹסֶד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שֶׁקְרַבְנוּ אֶל

כָּל־לִיּוֹת הַקִּדְשָׁה, נחל נובע בו מקור החכמה הקדומה משל ראשונות דעתיק וכו'.

העקר הרגל עצמך להיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקך שזכית לצאת מהגלות שלך, וזכית לעלות ולהתישב בארץ ישראל, ובזה ראוי לך לחזק את עצמך מאד מאד, כי רבנו ז"ל אמר, אשר אי אפשר להתעלות בעבודת השם יתברך, כי אם על ידי אמצעות ארץ ישראל. ואמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, דכמו שאי אפשר להשיג ולקבל מרבנו ז"ל, כי אם באמצעות מוהרנ"ת ז"ל, כמו-כן אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, כי אם על ידי אמצעות ארץ ישראל. וידוע, אשר הוא היה גר בארץ ישראל, וקראו אותו ר' אברהם מירושלים. והיתה דרכו לבוא בכל ראש השנה מארץ ישראל לאומן משך עשרים שנה רצופות, וכשבא אל הקבוץ היה מעורר את כל אנשי שלומנו שציתו אותו, שהעקר לנסע לארץ ישראל, כי פה (ברוסיה) יהיה פעם המצב ביהדות קשה מאד מאד. והיו צוחקים ממנו, כי מי האמין לו וכו'?! ובאמת עוד היו חולקים עליו על זה. ופעם אחת ספר, שדבר הרבה מארץ ישראל, ושאין עצה אחרת רק לנסע לגור בארץ ישראל, והיו לו אז רדיפות ובזיונות הרבה מאנשי שלומנו בשביל זה, עד שהחלישו את דעתו מאד מאד. והיו כמה גדולים מאנשי שלומנו, שיצאו נגדו בחרפות גדולה, עד שהכניסו בו כמה ספקות בזה וכו', כי הוכיחו בראיות ברורות, אשר אסור להפך מציון רבנו ז"ל, אפלו לנסע לארץ ישראל, ומרב צערו, ברח לעיר ברסלב, והשתטח שם על ציונו הקדוש של מוהרנ"ת ז"ל, ובכה שם הרבה, והאיר לו השם יתברך חדושים נוראים מענין רבנו ז"ל וארץ ישראל, ואז נכנס במח מחשבתו הפסוק (בראשית טו, טז): "ודור רביעי ישובו הנה", כי הדור הרביעי מרבנו ז"ל ישובו לארץ ישראל, וכן נתקיים באמת; כי מר' אברהם ז"ל, שהוא היה הדור הרביעי מרבנו ז"ל, כלל אנשי שלומנו היקרים גרים בארץ ישראל. ואנשי שלומנו מספרים, אשר כל דבר מארץ ישראל היה חביב עליו מאד מאד. ופעם אחת קבל מכתב מארץ ישראל, ושחח מאד מאד, ואמר: איפה אשים את זאת? הלא

אֲשֶׁר ג' תתקלב בנחל צא

זֶה בָּא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְהִכְנִיסוּ בְּתִיק הַטְּלִית וְהִתְפַּלֵּין שְׁלוֹ, וּכְשֶׁהִיָּה
בָּא עַל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְנִשְׁאָר שָׁם עַל-פִּירֹב עַד
חֲנֻכָּה, הִיָּה עִמּוֹ בַקְּבוּץ אֶחָד שֶׁל יַיִן, וּבְכָל פֶּעַם כְּשֶׁהֲצַרְךָ לְקַדֵּשׁ
בְּשֶׁבֶת אוֹ בְיוֹם טוֹב, הִיָּה מוֹזַג כַּמָּה טַפּוֹת מִהַבְּקָבוּץ שֶׁל אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל בְּאֶפֶן שִׁיְהִיָּה בְּהַכּוֹס שֶׁל קְדוּשׁ מִיַּיִן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. כָּל-כָּף
בְּעֶרְהַ בּוֹ הָאֵרֶת תְּשׁוּקַת אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וּמֵאַחַר שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָכָה אוֹתָךְ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם לְגוֹר בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. אָבֵל הָעֵקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת
מִשְׁפִּיעַ וְלֹא מִשְׁפָּע מְאַחֲרִים, כִּי צָרִיךְ שְׂתַדַּע, שֵׁישׁ לָךְ, תִּהְלֶה לְאֵל,
כַּחוֹת עֲצוּמִים, מְאַחַר שֶׁשְׂמַעְתָּ כְּכֹר דְּבוּרִים זֶה יָמִים וְשָׁנִים
בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ". עַל-כֵּן הִתְקַרַח לָךְ לְהִיּוֹת מִשְׁפִּיעַ מְטוֹבָךְ מֵהַיּוֹם
גַּם לְאַחֲרִים, יִהְיֶה עִם מִי שִׁיְהִיָּה. וְאִם תִּהְיֶה חֲזַק בְּדַבָּר זֶה, לְדַבֵּר
רַק מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל עִם כָּל בָּאֵי בֵיתְךָ, אִז תִּרְאֶה הַצְּלָחָה גְּדוּלָּה —
הֵן בְּרוּחַנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת. כִּי בְּרוּחַנִיּוֹת יִהְיוּ לָךְ חֲבָרִים רַבִּים לְדַבֵּר
עִמָּהֶם, וּבְגִשְׁמִיּוֹת יִשְׁפַע עֲלֶיךָ שְׁפַע מְמוֹן, וְלֹא תִחַסֵּר לָךְ פְּרֻנְסָה.
הָעֵקֶר עֵקֶשְׁנוּת, וְלֹא לְהַכְנִס, חֵס וְשְׁלוֹם, אִף פֶּעַם בְּשׁוֹם וּכְוַחֲחִים עִם
שׁוֹם בְּרִיָּה, כִּי מִמָּה נִפְשָׁךְ, אִם יִקְבַּל דְּבוּרְךָ — טוֹב, וְאִם לֹא —
שִׁילָךְ מִמָּךְ.

וּבִסְעֻדָּה שְׁלִישִׁית, דְּבַרְנוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֵלֶק א', סִימָן ג'; כִּי בְּאֵמַת מִי שְׂזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, הֵן בְּהַתְמַדָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה כְּסֻדְרָן,
לְטִיל וְלְהִיּוֹת בְּכָל חֵלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: תַּנ"ךְ, מִשְׁנָיוֹת, בְּבִלִי,
יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֵפֶתָא, רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּךְ, וְכָל הַמְדַרְשִׁים כָּלֵם,
וּסְפָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ וְהַתְּקוּנִים, וְכָל כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל וְכוּ', וְהֵן
בְּשִׁקִּינָה נִפְלְאָה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וּמִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית, מְנַחֶה,
מְעַרֵּב וְחֻצוֹת לְאֵט לְאֵט וּבִנְעִימוֹת וּבְדַבְּקוֹת עֲצוּמָה, וְהֵן שְׁמֵרְגִיל
אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבָר בְּחִיּוֹת אֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבָר, עַד
שֶׁאִינוּ רוֹאֵה לְפָנָי מִרְאָה עֵינָיו, כִּי אִם הֵיכַל הַמְּלָךְ, אִיךְ שֶׁהַכָּל
אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת הַזֶּה, אֲשֶׁר אָדָם כְּזֶה שְׂמֻקִּים כָּל זֹאת
וְיוֹתֵר מִזֶּה, הוּא יוֹשֵׁב בְּהֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ הֵיכְלָא דְּמִלְכָא, וּמְרַגֵּישׁ כָּל

צב אֲשֶׁר ג' תתקלג בנחל

מיני אורות וזיו וחיות. ופתאם בא כושי שחור ומלכלך קרוע וכלוי, רעב וצמא, מכה ופצוע וכו' וכו', ומסתפל אל תוך ההיכל הנפלא הזה, וצועק: אתם כלכם בטעות, הכל מזיף, ואינו רואה לא אור ולא אכל ולא תענוג וכו'. הלא לשוטה ולפתי גדול יחשב. בודאי כמו־כן נדמים כל אלו החולקים עלינו, כמו הכושי השחור והמלכלך הזה, שעומד מבחוץ, רעב וצמא, קרוע וכלוי, וצועק שזו לא דעת רבנו ז"ל, והכל מזיף, והבן את הנמשל.

אתה, אהובי, אחי היקר! ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא דברינו מכונים ממש, בלי שום סלוף וזיוף, כמו אלו הכושים המלכלכים בעוונותיהם ובחטאת נעוריהם צועקים.

נא ונא אל תכנס בוכוחים, רק התמד בלמוד התורה הקדושה, כִּאֲשֶׁר הִרְגַּלְתָּ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְאִזּוּ לְבִסּוֹף תָּבוֹא עַל שְׂכָרָךְ. וְעַקֵּר הַשְּׂכָר — שִׁתְּזַכֶּה לְהַכִּלֵּל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁלֹּא תִרְאֶה וְלֹא תִשְׁמַע וְלֹא תִרְגֵּשׁ מִשׁוֹם דְּבָר, רַק אֵת נַעַם עֲרֻבוֹת זֵיו אֹרֹו יִתְבָּרַךְ.

הדורש שלומך...

ג' תתקלג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע ה'תשמ"א.

שלום וברכה ירדפו ויגיעו אל האברך השוטה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וגם המעות להדפסת ספרי רבנו ז"ל, אשריך!

חמדת לבכי! במה שפכת, שהרבה שיחות שכתבתי ואמרתי וספרתי, אתה היית עמדי, ולא ראית ולא שמעת את זאת, כבר אמרו חכמינו הקדושים (ערוכות ב'): לא ראינו אינה ראיה. וכן אמרו (ירושלמי חגיגה, פרק א', הלכה ח'): מהו אדם גדול ובמה גדלתו? שאינו בוש לומר לא שמעתי, עין שם; ובפרטיות פי כשאני הייתי שם,

אָשֶׁר ג' תתקלג בַּנְּחָל צג

הטייתי לבי ונדעתי להבין ולהשפיל בעמק הענן, ואתה מסתמא, חשבת במה שחשבת, והסחת דעתך לגמרי. וכעין שהיה אצל רבנו ו"ל עם חתנו ר' יוסקא, בפעה שספר רבנו ו"ל לפני ר' נתן ור' נפתלי את המגלת סתרים, וגם הוא ישב אז על-יד רבנו ו"ל, סמוך לו ממש, והם שמעו והוא לא שמע כלל, ואיך יכול להיות דבר כזה, הלא הוא יושב שם סמוך לו ממש? אלא העקר תלוי בהמתח והמתשבה, אם מרכזים את המתח והמתשבה למה שמתדברים, אזי שומעים ורואים מה ששומעים ורואים, ואם באותה העת מסיחים דעתם, וחושבים בכל מיני מחשבות, יכולים לישב שם, ולא ישמע ולא יראה כלל שום דבר. ובאמת ענן זה נצרך מאד מאד לכל הענינים, כי במה פעמים יושבים שני בני-אדם זה סמוך לזה ממש, וזה רואה ושומע נראות ונפלאות פלאי פלאות, וזה חסר מכל זה (כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצא), ואיך יכול להיות דבר זה במציאות, הלא שניהם יושבים אחד סמוך להשני? אלא הכל כנ"ל, זה מטה דעתו ואזנו ולבבו, לראות ולהבין ולשמע, אזי מבין ורואה ושומע פלאי פלאות, וזה מנח בדמיון, ויושב וחושב ומדמה הכלי הכלים מעסקי העולם הזה, ועל-כן חסר מכל הטוב. ועל-כן לא ראינו אינה ראיה, ומעלת האדם כשלא שמע — שיודה ויאמר: לא שמעתי, ואל יאמר לחברו: הלא הייתי עמך יחד, ואני לא שמעתי, ואיך שמעת אתה?! אלא הכל כנ"ל.

אקוה להשם יתברך, שתבין אל מה שאני מרמז לך, ותראה להיות מודה על האמת.

הדורש שלומך...

ובאמת כל הדברים הנ"ל, נוגעים לכל אחד ואחד, שאל יאמר, מאחר שאני לא ראיתי, או אני לא שמעתי, בודאי גם אתה לא ראית ולא שמעת, כי בפרוש מבאר בירושלמי הנ"ל: "ומה הוא גדלתו? שאינו בוש לומר לא שמעתי, ולא שאומר לחברו, שאתה לא שמעת, מאחר שגם אני לא שמעתי, כי דבר זה בא מגדלות. והעקר

צד

אֲשֶׁר

ג' תתקלד

בנחל

לבטל את דעתו לגמרי, ולהודות "שאני" לא שמעתי, ולא לומר
"אתה" לא שמעתי, והבן למעשה.

הנ"ל.

ג' תתקלד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מזריע ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הבחור הרוצה
להאיר נפשו מאור האורות ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי וגם המעות להדפסה.

אודות ירידתך וכו', שאתה נופל בכל פעם בחטא המגנה של
הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, וקשה וכבד עליך לצאת מזה,
צריך שתדע, כי העקר הוא שמחה, כי הקלפה המחטאת בחטא
המגנה הזה, נקראת על שם יללה, והיא פורשת מצודתה, ומי
שנופל ונלכד בה, אזי כבר נופל בידיה. וכמוכא בספר הברית, שיש
עוף טורף, שעקר כחו לצוד עופות קטנים, שמכניס בהם מרה
שחורה ודמיון גדול, ועל-ידי-זה נופלים מהאילן, ואז הוא הולך
אליהם וטורף אותם. כי העופות הקטנים אינם נזהרים ממנו, רק
יושבים ומסתכלים עליו, והוא מסבב אותם בכח הדמיון; שגמשך
אחר המדמה, וחושב ומדמה כל מיני הרהורים רעים ודמיות מגנות
וכו' וכו', עד שבא אל מה שבא, וכל זה מחמת שמחמיץ את מחו
בחמץ, שהם המחשבות זרות. ועל-כן חמץ אסורו במשהו, כי אסור
להתחיל לחשב כלל. וזה מה שאמר רבנו ז"ל, שעקר תקון הברית
הוא, שלא יחשב כלל (נישט איבער טראכטן), שכל זה הוא בחינת
מצה, להזדרז מאד מאד, ולא לחשב שום מחשבות חיצוניות,
וירגיל את עצמו לילך לדרךכו, ולא יחשב — לא מן הצד ולא
מאחריו. וכעין שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קכב),
שכל מחשבה זרה היא קומה שלמה, והעקר לומר את דבורי
התפלה כסדרן, ולא יביט לכאן או לכאן, ואזי כשיהיה חזק בזה

אֲשֶׁר ג' תתקלד בנחל צה

לְבַלִּי לְהַבִּיט לְצַדִּי, אֲזִי בְדַרְךְ הַלּוֹכוֹ בְּתַפְלָתוֹ, הוּא מִפִּיל אֶת כָּל
הַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת, שֶׁהֵם פְּקוּמָה שְׁלֵמָה, וְלִזְה חוֹתֶךָ יָד, וְלִזְה חוֹתֶךָ
רָגֶל, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה בְּשֵׁאֵר הָאֵיבָרִים; פְּרוּשׁ: כְּמוֹ לְמִשָּׁל בְּעֵנֶן
מִלְחָמָה, כְּשֶׁצָּרִיךְ לִילֵךְ וְלַעֲבֹר בֵּין הַרְבֵּה רוֹצְחִים וְאוֹרְבִים, וְכִשְׁהוּא
גָבוֹר וְעוֹבֵר בֵּינֵיהֶם, אֲזִי בְדַרְךְ הַלּוֹכוֹ הוּא מִפִּיל אוֹתָם, כִּי לִזְה
חוֹתֶךָ יָד בְּדַרְךְ הַלּוֹכוֹ וּמִפִּילוֹ, וְלִזְה חוֹתֶךָ רָגֶל וְכוּ', וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה,
עֵינַי שָׁם; וְכִמוֹ-כֵן הוּא לְעֵנִינֶיךָ, שֶׁתָּמִיד תִּסְתַּכֵּל וְתִחַשֵּׁב רַק מָה
לְפָנֶיךָ, דַּע לְפָנַי מִי אֵתָּה עוֹמֵד, לְפָנַי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא (עֵינַי בְּרוּחוֹ כה:); וְאַל תִּסְתַּכֵּל לְצַדִּי בְּהַרְהוּרֵי נְשִׁים
וְתַמּוּנוֹת מְגַנּוֹת וְכַמּוֹשָׁבוֹת וְרַעֲיוֹנוֹת מְזַהְמִים וּבְכַלְבוּלֵי אֲמוּנָה
וּבַחֲקִירוֹת שֶׁל הֶבֶל, וְאֲזוֹ כְּשֶׁתִּלְךָ בְּדַרְךְ זוֹ, תִּנְצַל מִהַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה
שֶׁל פְּגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה; כִּי בְּאַמַּת הָאָדָם צָרִיךְ
לְהַרְגִיל אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, שֶׁיִּחַשֵּׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁזֶה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת לְפָנָיו תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים טז, ח): "שׁוֹיֵתִי ה' לְנִגְדֵי
תָּמִיד", וְלַעֲוֹלָם לֹא תִסְתַּכֵּל אֶל הַצַּדִּי, כִּי בְּיָדָיו תִּפֹּל. וְכַעֲיֵן
שֶׁאֲמַרו חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּתוֹסֶפֶת תְּגִיגָה, פָּרָק ב', הַלְכָה ב'): לְאִיסְתְּרָא
הַעוֹבְרֵת בֵּין שְׁתֵּי דְרָכִים — אֶחָד שֶׁל אוֹר וְאֶחָד שֶׁל שְׁלֵג, הִטָּה
לְכָאן — נִכְוָה בְּאוֹר, הִטָּה לְכָאן — נִכְוָה מִשְׁלֵג, מָה עָלָיו (עַל
הָאָדָם) לַעֲשׂוֹת? לְהִלָּךְ בְּאַמְצַע, וּבְלִבְדָּ שְׁלֵא יִהְיֶה נוֹטָה — לֹא
לְכָאן וְלֹא לְכָאן; הִינּוּ כִּי לְכָל אָדָם יֵשׁ לוֹ בְּכָל יוֹם הַתְּגַבְרוֹת מִשְׁנֵי
יְצָרִין: יְצָרָא דְנֵאוּף וְיְצָרָא דְכַפִּירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, וְעַל זֶה אָנוּ
אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם פְּעֻמִּים עָרֵב וְבִקְרָ (בְּמִדְבָּר טו, ט): "וְלֹא תִתּוֹרוּ
אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם", וְדַרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
(בְּרוּחוֹ יב:): "אַחֲרֵי לְבַבְכֶם" — זֶה מֵינּוֹת, "וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם" — זֶה
הַרְהוּר עֲבָרָה; כִּי טָבַע הַכַּפִּירוֹת לְקַרֵּר אֶת הָאָדָם מִעֲבוּדָתוֹ יִתְבַּרֵךְ,
וְלְהַכְנִיס בּוֹ קִרְרִירוֹת עֲצוּמָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵג, וְטָבַע הַנֵּאוּף לְחַמֵּם
אֶת הָאָדָם לַעֲבָרָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה נִכְשָׁל בְּפְגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְדַבֵּר זֶה סוֹבֵב בְּכָל שְׁעָה וּבְכָל רִגַע, וְהָאָדָם
מְזַהֵר עַל הַלָּאוּ הַזֶּה שֶׁל: "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם",
וְלֹא יִטָּה — לֹא לְכָאן וְלֹא לְכָאן, כְּמֵאֲמָרָם הַנִּזְכָּר הִטָּה לְכָאן (נֵאוּף)
— נִכְוָה בְּאוֹר, הִטָּה לְכָאן (מֵינּוֹת) — נִכְוָה מִשְׁלֵג, מָה עָלָיו (עַל

הָאָדָם) לַעֲשׂוֹת? לְהֵלֵךְ בְּאֲמָצַע, וְלֹא יִהְיֶה נוֹטָה — לֹא לְכָאן וְלֹא לְכָאן, וְעַל-יַדֵּי-זֶה שֶׁהָאָדָם חֲזַק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלֹא נוֹטָה לְכָאן וְלְכָאן, רַק הוֹלֵךְ יָשָׁר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִף שָׁבִין כֶּה וּבִין כֶּה נוֹפֵל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ מִתְפַּעֵל וְאֵינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ, וּמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, עַל-יַדֵּי-זֶה סוּף כָּל סוּף מְכַנִּיעַ אֶת שְׁנֵי יְצָרֵין הַנֵּ"ל. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל הַנֵּ"ל. וּבְאֵמֶת כָּבֵר אָמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מו): הָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר עַל גֶּשֶׁר צַר מְאֹד מְאֹד, וְהַכֵּלֵל וְהַעֲקֹר שְׁלֵא יִתְפַּחַד כָּלָל. וְהַגִּ'שִׁיר' הַצָּר הַזֶּה הֵם כָּלָל הַגִּ'שְׁמִים וְהַשְּׁלֵגִים וְהַרְוּחוֹת שְׁעוֹבָרִים בְּעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁהֵם כָּלָל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַשְּׁלָכוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד יוֹרֵד וְנוֹפֵל וְנִשְׁלָף לְשֵׁם עַל-יַדֵּי חֲטָאֵיו הַמְרַבִּים, וּבַפֶּרֶט עַל-יַדֵּי חֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פְּגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְעַקֵּר הַעֲצָה הוּא רַק לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהַתְפַּעֵל כָּלָל, וְלֹא לְנֻטוֹת — לֹא לְכָאן שֶׁהוּא שְׁלֵג (מִינּוֹת), וְלֹא לְכָאן — שֶׁהוּא אוֹר (נְאוּף), וְאִזִּי יֵלֵךְ דְּרָכּוֹ לְבִטָּח.

וְצָרִיךְ שֶׁתְּדַע, אֶהוּבִי, אַחִי! כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיוֹדֵעַ וּמְאֲמִין בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלָל, וְהַכֵּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ שָׁמוּ, אִזִּי הוּא נִצּוֹל מִתְּאַוָּה הַמְּגַנֵּה שֶׁהוּא פְּגַם-הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְכָל מִיגִי קְלֻקּוּלֵי הַבְּרִית. כִּי עַקֵּר הַתְּגַבְּרוּתָם הוּא עַל-יַדֵּי כְּפִירוֹת וּמִינּוֹת. כִּי מוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו); כִּי נְאוּף הוּא הַעֲרִיּוֹת, אֱלֵהִים אַחֲרֵים, מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, בְּשָׁבִיל זֶה סִגְלָה לְבִטָּל הַרְהוּרֵי נְאוּף — לְקָרוֹת: 'שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַנִּי"ה אֱלֹקֵינוּ הַנִּי"ה אֶחָד', 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּת' וְלַעוֹלָם וָעֶד'. עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן, בְּשִׁכְבְּךָ עַל מִשְׁכְּבְּךָ תַּחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא תִנִּיחַ לְהַחְמִיץ אֶת מַחְךָ אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד כִּי חֲמִץ אֲסוּר בְּמִשְׁהוֹ, וְתִצְרִיר בְּדַעְתְּךָ, כִּי מִצַּד אֶחָד הוּא אוֹר גָּדוֹל, וּמִצַּד הַשְּׁנִי הוּא שְׁלֵג גָּדוֹל, הֵטָה לְכָאן (נְאוּף) — נְכוּהָ בְּאוֹר, הֵטָה לְכָאן (מִינּוֹת) — נְכוּהָ בְּשְׁלֵג, מָה עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת? רַק לֵילֵךְ בְּאֲמָצַע, וְלַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזִּי תֵלֵךְ דְּרָכְךָ בְּדַרְךְ הַמוֹלִיכָה בֵּית-אֵל, וְתַכְלֵל נִשְׁמַתְךָ בְּבִ'אִר' הַעֲלִיוֹנָה. אֲשֶׁר בְּשָׁבִיל

אֲשֶׁר ג' תתקלד בנחל צז

זֶה כְּשֵׁאוֹמְרִים קִדְּם הַשָּׁנָה שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הַנִּלְ: "שְׂמַע יִשְׂרָאֵל הַנְּזִי"ה אֱלֹהֵינוּ הַנְּזִי"ה אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלֻכּוֹת"וֹ לְעוֹלָם וָעֶד", מְצַרְפִּים אֲלֵיהֶם גַּם-כֵּן פְּסוּק: "בְּיָדְךָ אֶפְקִיד רוּחֵי" רֵאשֵׁי תְבוֹת: בְּאֵר; כִּי עַל-יְדֵי תַקְף הַאֲמוּנָה שְׂמַחֲזֵק אֶת עֲצֻמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִקְלָת נִשְׁמָתוֹ בְּבִ'אֵר' הַעֲלִינָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַדֵּשׁ הָאֵבֶר, כְּמֵאֲמָרָם וְ"ל (סֵפֶה נִכּ): אֲבִ"ר קִטְן יֵשׁ בְּאֲדָם וְכוּ', וְעַל-כֵּן הֶעֱקָר לְחִזְק אֶת עֲצֻמוֹ בְּאֲמוּנָה. וְאֲמוּנָה הִיא כְּמוֹ מְקַנָּה, שְׂטוּבֵל אֶת עֲצֻמוֹ בָּהּ, וְזֶה פְרוּשׁ: "לֵב טָהוֹר בְּיָא' לִי אֱלֹקִים וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקַרְבִּי" (תְּהִלִּים נֹא, יב), הִינּוּ עַל-יְדֵי שְׂטוּבֵל אֶת עֲצֻמוֹ בְּאֲמוּנָה, הִינּוּ עַל-יְדֵי שְׂטוּבֵל אֶת עֲצֻמוֹ בְּבִ'אֵר' הַעֲלִינָה הַנִּלְ, הוּא בְט"ל וּמְבֹטֵל בּוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה "וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקַרְבִּי", שְׂיִקְנִים אֲצֻלוֹ (אֵיכָה ג'): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ" (בְּאֵר), וַיִּנְצַל מִכָּל רָע.

הדורש שלומך...

וַיֵּשׁ לוֹמַר: אֵבֶר' גִּימְטְרִיָּה גִ'ר, כְּשֶׁהָאֲדָם מְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא כְּגִ'ר עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם, הַיּוֹם כָּאֵן וּמְחַר בְּקָבֵר, אֲזִי יִקְדֵּשׁ וַיִּטְהַר אֶת הָאֵבֶר'; כִּי עַקֵּר הַתְּגַבְרוֹת הַחֲטָא הַזֶּה, נִמְשָׁף לְאֲדָם רַק עַל-יְדֵי שְׂנוּפֵל בְּדַעְתּוֹ וְחוֹשֵׁב, כִּי לְעוֹלָם יִחְיֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְשֵׁל בְּמָה שְׂנוֹכְשֵׁל, אֲבָל כְּשֶׁמְכַנֵּס בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא כְּגִ'ר, אֲזִי יִקְדֵּשׁ אֶת הָאֵבֶר'. וּבְזֶה הַקְּדוּשׁ אֵיחָא (חֵלֵק א' צ), שְׂאֲבָרָה"ם אוֹתִיּוֹת אֲבִ"ר מ"ה, הִינּוּ כְּנִלְ, עַל-יְדֵי שְׂבֹטֵל אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל וְכֹל, וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת מ"ה, עַל-יְדֵי-זֶה קִדְּשׁ אֶת הָאֵבֶר וְדו"ק. כִּי מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן יא): גֵּאוֹת וְנֹאוֹף תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה; וּכְשֶׁאֲדָם מְבֹטֵל אֶת יִשׁוּתוֹ וְנִשְׁמִיּוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וְנַעֲשֶׂה כְּבוֹדוֹ כְּאֵין נִגְדֵּי כְבוֹד הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, הִינּוּ עַל-יְדֵי עֲנָנָה וְקִטְנוּת, אֲזִי זוֹכֶה לְשְׂמִינַת הַבְּרִית, עֵינֵי שָׁם. רוֹאִים שֶׁעַל הָאֵבֶר' הַזֶּה אֵיבֶר' הַסְּמִיךְ-מ"ם בְּיִוְתֵר, לְהַכְשִׁילוֹ בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרִיָּה, וְלִשְׁמַר אֶת עֲצֻמוֹ מִהָאוֹרֵב שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע, וּבְתַחֲבוּלוֹת תַּעֲשֶׂה עִמוֹ מְלַחֲמָה. וְהֶעֱקָר — עַל-יְדֵי מִדַּת

השְׁמֵחָה, לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַפְךָ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵחָה תִזְכֶּה, שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ יִשְׁמַר אֶת בְּרִיתְךָ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט).

ג' תתקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר תִּזְרִיעַ ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ... נֵרוֹ יֵאִיר.

קִבְּלֹתִי כְּכֹר בְּמָה מִכְּתָבִים מִכְּמָה בְּנֵי הַנְּעוּרִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְהֵם כּוֹתְבִים לִי, שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר בְּגֵאוּת נֶגְדַת סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד. צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, כִּי בְּזֶה שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר וּמוֹצִיא לְעֵז עַל סֵדֶר-דֶּרֶךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, אַתָּה בְּכֻלָּל 'חֹוֹטָא וּמַחְטִיא אֶת הַרְבִּים', שֶׁאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא פו'), שֶׁאֵין מִסְפִּיקִין בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה; וּבְאֵמַת כְּשֶׁתַּעֲזֵן בִּירוּשָׁלַיִם (חֲגִיגָה פָּרָק ב', הֵלָכָה א') תִּרְאֶה, שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה נִדְחָה אַחֵר (שֶׁהוּא בֶן אֱלִישֶׁע בֶּן אֲבוּיָה), עֵין שָׁם בִּירוּשָׁלַיִם: אֱלִישֶׁע בֶּן אֲבוּיָה, שֶׁהָיָה הוֹרֵג רַבֵּי תוֹרָה (הֵינּוּ גְדוּלֵי הַתּוֹרָה), אֲמַרִין: כָּל תַּלְמִיד דִּהְוָה חָמִי לִיָּה מְשַׁבֵּחַ בְּאוֹרֵיָתָא, הָוָה קָטִיל לִיָּה (כָּל תַּלְמִיד שֶׁהָיָה רוֹאֶה שֶׁהוּא מְצַלִּיחַ בַּתּוֹרָה — הָיָה הוֹרֵגוֹ, עַל-יְדֵי מְכַשְׁפוֹת אוֹ עַל-יְדֵי שְׁמוֹת), וְלֹא עוֹד אֶלָּא דִּהְוָה עֲלִיל לְבֵית וְעֵדָה, וְהָוָה חָמִי טְלִיא קוּמֵי סַפְרָא (שֶׁהָיָה נֶכְנֵס לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, הָיָה רוֹאֶה נְעָרִים יוֹשְׁבִים לִפְנֵי רַבֵּן) וְהָוָה אָמַר: מָה אֵלִין יִתְבִּין עֲבָדִין כְּהָא אֲמָנוּתִיָּה דִּהֵן בְּנָאֵי אֲמָנוּתִיָּה דִּהֵן נֶגַר אֲמָנוּתִיָּה דִּהֵן צִדְּ אֲמָנוּתִיָּה דִּהֵן חִיטְּ (מָה אֵלוֹ יוֹשְׁבִין כָּאֵן?! כְּלוּמַר מָה תּוֹעֵלֶת לָהֵן בְּלַמּוּדָן, הֲלֹא סוֹפֵן שְׁלֹא יִצְלִיחוּ בַּתּוֹרָתָם, אֶלָּא זֶה יִהְיֶה אֲמָנוּתוֹ בְּנָאֵי, וְשָׁל זֶה נֶגַר, וְשָׁל זֶה חִיטְּ), וְכִיּוֹן דִּהְוּוֹן שְׁמַעִין בֶּן, הָוּוֹן שְׁבָקִין לִיָּה, וְאֶזְלִין לוֹ (שֶׁשְׁמַעוּ הַיְלָדִים בֶּן, שְׁלֹא יִצְלִיחוּ בַּתּוֹרָה, הָיוּ מְנִיחִין לְרַבֵּן וְהִלְכוּ לָהֵן לְאֲמָנוּת), עֵין שָׁם; הֲלֹא תִדְעַ, אֲהוּבֵי, אַחֵי! כִּי בְּנַפְשָׁךְ הוּא, כִּי אֶת אֵלוֹ הַבְּעֲלֵי תוֹרָה, אֲשֶׁר מְצַלִּיחִים בְּדֶרֶךְ הַנִּפְלָא הַזֶּה, אַתָּה הוֹרֵג אוֹתָם בְּכַשׁוּף פִּיָּךְ וּבְשְׁמוֹת הַטְּמָאָה,

אַשֶׁר ג' תתקלו בנחל צט

שאתה מבלבל את דעתם בספרות פרסיות ובהכל הכלים שאין להם ממש, העקר שלא ילמדו כלל בדרך ובאפן הזה, ואת הקטנים במעלה שהם: בנאי, נגר, ציד, חיט וכי', אתה מגרש אותם מלמוד בסדר הנפלא הזה, אשר גם הם יכולים להצליח בתורה על ידו, אבל אתה מחמת גאות לבך, כמו שהיה לאחר, ובועתך בך מדת הקנאה, אתה מקצץ בנטיעות היקרים, הגדלים וצומחים בפרד"ס של רבנו ז"ל. הלא אם היה מתגלה סדר-דרך-הלמוד הזה בעולם, היו מצליחים בזה לא רק גדולי התורה, אלא גם אלו שאמנותם בנאי, נגר, ציד, חיט וכי' וכי', ואתה עומד וקוצץ את הנטיעות היקרים האלו, תדע כי בנפשך הוא, ומה שארע לאחר — יארע לך. אבל מהקדוש-ברוך-הוא אני מבקש, שיעוד תזכה לשוב בתשובה, להיות 'מודה ועוזב', וירחמו עליך מן השמים, ובמה שקלקלת (שהיית מסית את בני הנעורים לא להחזיק בסדר הזה), כנגד זה תראה לתקן (שאתה בעצמך תראה להדפיס מכסף את הקונטרס הנפלא "סדר-דרך-הלמוד" ותפיצו ברבים), כי כל תשובה צריכה להיות תשובת המשקל, כמו שפרש רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כז), על-פי 'בהינינו דעאל', כי זה הוא בחינת תשובת המשקל, עין שם.

אקנה להשם יתברך, שתצית לךברי, ונזכה כלנו לשוב בתשובה אמיתית אליו יתברך, כי הזמן הולך והומה, והגוף אפשו עכשו בא יומו, והבן למעשה.

הדורש שלומך...

ג' תתקלו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תזיע ה'תשמ"א.

שלום רב להיקר והנעלה ... גרו יאיר.

את דרישת שלומו לנכון קבלתי.

ובענין ששואל... לדעת, תראה להזהר מאד בהדלקת שני גרות של שמן לכבוד שבת-קדש, וכמאמרם ו"ל (שבת כג:): הרגיל בנר, הויין ליה בנים תלמידי חכמים, ושמן מחכים (הוריות יג:); וזהו מכבוד שבת-קדש. גם תראה לעזר בבית בעצמך — הן בנקיון לכבוד שבת-קדש והן בסדור צרכי הבית, והיא סגולה נפלאה לשלום-בית ולבנים טובים. ואל יקל בעיניך נקיון וסדור הבית לכבוד שבת-קדש, פי הלא גדולי עולם — תנאים ואמוראים, היו נזהרים בזה, כמובא בגמרא (קדושין מא.): רב ספרא מחריף רישא רבא מלח שיבוטא, רב הונא מדליק שרגי, רב פפא גדיל פתילתא, רב חסדא פרים סילקא, רבה ורב יוסף מצלחי ציבי, ר' זירא מצתת צתותי, רב נחמן בר יצחק מכתף ועיל מכתף ונפיק, אמר אי מקלעין לי, ר' אמי ור' אסי מי לא מכתפינא קמיהו, ואיכא דאמרי ר' אמי ור' אסי מכתפי ועיילי מכתפי ונפקי, אמרי אלו איקלע לן רבי יוחנן, מי לא מכתפינן קמיה וכו', עין שם; ועל-כן בזה שאמה בעצמך תנקה את הבית לכבוד שבת, ותסדר הכל, וכן תהיה זהיר בהדלקת נר של שמן, תזכה לשלום-בית, ותדורו ביחד באהבה ואהבה ורעות, ותזכו לבנים טובים וכשרים.

הדורש שלומך...

ג' תתקלז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור הנקר לי מאד ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי בצרוף המעות להדפסה.

ראה להזהר מאד מאד לומר בכל יום את העשרה מזמורים הידועים, שהם 'תקון הכללי', פי יש בזה סוד נפלא, פי בשעה שגלה רבנו ו"ל את העשרה מזמורי תהלים המסגלים לתקון הברית, גלה נפלאות מענין הפאנצ'ר, ואמר: כשהולכים במלחמה — לובשים שריון וכו' (ובדרך כלל כשמלכש בשריון, אף שישורים

אָשֶׁר ג' תתקלח בנחל קא

עָלְיוֹ, אָזִי נוֹפְלִים הַחֲצִיִּים לְמִטָּה, וְלֹא נוֹגְעִים בּוֹ), כְּמוֹ-כֵן
כְּשֵׁאוֹמְרִים בְּכָל יוֹם הָעֶשְׂרֵה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, הָרִי זֶה מְלִבִּישׁ עֲצָמוֹ
בְּשֵׁרִיּוֹן, וְלֹא יֵאָרֵעַ לוֹ שׁוּם רַע, וְאֶפְלוּ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, כְּשֵׁיכְשֵׁל, חֶסֶד
וְחִלְיָה, אָזִי לֹא יִכָּנֵס בְּתוֹכוֹ, שֶׁהוּא הָעֲצָבוֹן וְהַמְרִירוֹת הַבָּאִים
מִחֲמַת הַחֲטָא, כִּי כָל חַץ הוּא מְשׁוּחַ עִם עֶשְׂרֵה מִיַּגִּי סַמִּים וְכוּ' (עֵין
סְפִירַי־מְעִשִׂוֹת, מְעִשָּׂה יג, מִיּוֹם ר'), וְעַל-יְדֵי אֲמִירַת הָעֶשְׂרֵה מְזֻמְרִים, אָזִי
הוּא מְלִבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּשֵׁרִיּוֹן.

וְעַל-כֵּן רָאָה וְגַם רָאָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם — הַדְּבָר הַרְאֵשׁוֹן לוֹמֵר
הָעֶשְׂרֵה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְהֵם מְסֻגָּלִים מְאֹד מְאֹד לְתַקוּן הַבְּרִית, וְגַם
תְּהִיָּה לָךְ שְׂמִינָה. וַיְמָה טוֹב וַיְמָה נְעִים לוֹמֵר אֵת זֶה תִּכְףּ-וּמִיד בְּבִקְרָה,
לִפְנֵי כָל הַשְּׁעוּרִים שָׁלוֹ. וְאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוֹ רְגִילִים לוֹמֵר זֹאת בְּצַבּוֹר,
תִּכְףּ-וּמִיד אַחַר תְּפִלַּת שְׁחִרִית, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ. וְכֵן תְּהִיָּה
רְגִיל לוֹמֵר בְּכָל יוֹם: "יוֹם תְּהִלִּים", בְּאִפְסָן שְׁתַּזְכֶּה לְסִיִּם אֵת כָּל סִפְרֵי
הַתְּהִלִּים בְּכָל שְׁבוּעָה. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר, שְׁאֲמִירַת תְּהִלִּים מְסֻגָּל
לְתַשׁוּבָה (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג); וַיְמָה טוֹב וַיְמָה נְעִים, אִם
תִּרְגִּיל גַּם אֵת חֲבֵרֶיךָ, אֲשֶׁר אִתָּה מְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שְׂגַם הֵם יֹאמְרוּ בְּכָל יוֹם 'יוֹם' שְׁלָם שָׁל תְּהִלִּים, וְעַל-כֵּן-כָּל-פְּנִיִם
שֵׂיִאמְרוּ בְּכָל יוֹם הָעֶשְׂרֵה מְזֻמְרִים, שְׁנִקְרָאִים 'תַּקוּן הַכְּלָלִי', אֲשֶׁר
מְסֻגָּלִים לְהַמְשִׁכַת חֲסָדִים וְרַחֲמִים, שְׁפַע וּבִרְכָה וּפְרֻנְסָה וְהַשְּׁפָעוֹת
טוֹבוֹת וְסְלִיחַת וּמְחִילַת עֲוֹנוֹת, וְהַמְזַכֶּה אֵת הַרְבִּים — זְכוּת הַרְבִּים
תְּלוּי בּוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקלח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסִדְרַת תְּזַרִיעַ הַתְּשֻׁמָּה"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַחֲכֵם הַשְּׁלָם ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אורות הגדלה שאתם חפצים, כדאי וראוי ונכון לכם ללמד את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פ', שהתקינו, שלא ירדה שום אדם אחר התנשאות, אלא יברח מן ההתנשאות וכו', עין שם; ועין בירושלמי חגיגה, פרק ב', הלכה ב', שרצו למנות את יהודה בן טבאי לנשיא, וברח מירושלים לאלפסגדריה (ופרש בקרבן עדה שם: כדרך החסידים שברחו מן הגדלה). על-כן, לדעתי, בלך מזה, וחכה עד שיבואו אליך, וגם אז צריכים רחמים רבים, שיחשב את עצמו לכולם. ומספר אצלנו, כי חותנו של מוהרנ"ת ו"ל רצה למנותו לרב באחת מהעירות שהיה הוא אב-בית-דין שם, והלך מוהרנ"ת ו"ל ושאל את רבנו ו"ל, באם שיקח עליו משנה של רבנות? ענה ואמר רבנו ו"ל בזו הלשון: פארנאס טאקע נישטיג? ! והשיב מוהרנ"ת ו"ל לרבנו ו"ל: דער רבי מיינט דאס מיט איין אמת? והשיבו רבנו ו"ל: דו ווילסט דעם אמת'ן אמת שטיי אין דער זייט, והראה בידו הקדושה בשעה שאמר 'מן הצד', כמן עגול. כאומר: תעמד פה על ידי. ובאמת צריכים להבין מה היה הוכוח ביניהם, מה שיקר ברבנות והתנשאות ענין של אמת ואמת לאמתו? כי באמת על-פי דעת האמת צריכים לרב שיפסק הלכות התורה, אבל אם מסתכלים על האמת לאמתו, כי סוף כל סוף יהיה ההכרח להיות מת וגוסס, ויהיה ההכרח לתן דין וחשבון על כל פרט ופרט מחייו ומה שעשה וכו' וכו', אדם כזה החושב תמיד על תכליתו, הוא בורח מפל מיני גדלות והתנשאות ודרכי רבים, ולא רוצה שום דבר, רק את אמתת מציאותו ותברך. ועל-כן מי שחושב תמיד על תכליתו, הוא בורח מפל מיני התנשאות, כי על-ידי מדת ההתנשאות — מאבדים את השפעות הנבואה שראוי לבוא עליו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן א'); כי באמת מהי הנבואה? בטול אל אין סוף ברוך הוא, שמבטל את עצמו לגמרי לגמרי אליו ותברך, ונכלל לגמרי בו ותברך בדבקות אמת, עד שנתפשטים לגמרי

(ג) למה לא? !

(ד) האם רבנו ו"ל מתכונן זאת באמת לאמתו?

(ה) אם אתה רוצה אמת לאמתו, אזי תעמד מן הצד.

אָשֶׁר ג' תתקלט בנחל קג

מחוששו, וְכָל מַחְשְׁבוֹתָיו הֵן דְּבוּקוֹת וּמֵיחָדוֹת בְּהַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, כְּפִי הַשְּׁמוֹת וְהַיְחוּדִים הַשְּׂיִכִּים לָזֶה, כִּידוּעַ בֵּין מַחְצָדֵי חֻקְלָא, וְאָדָם כְּזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת פְּנוּי מִכָּל וְכָל, וְלֹא יִהְיֶה עָלָיו שׁוֹם הַתְּמִנּוֹת וְהַתְּנַשְׂאוֹת כָּלֵל, כִּי זֶה יִבְטְלוּ מִהַדְּבָקוֹת הָאֲמִתִּית; וְעַל-כֵּן עַל-פִּי דַעַת הָאֲמִת לְאֲמִתּוֹ, מִי שְׂרוּצָה לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְחֹשֵׁב תְּמִיד עַל תְּכֵלִיתוֹ, וְכָל רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפָיו הֵם רַק לְהַכְּלִיל בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עָלָיו לְהַפְּשִׁיט אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלִכְרַח מִכָּל מִינֵי הַתְּמִנּוֹת. וְעַיִן בְּפִרוּשׁ רַש"י עַל הַפָּסוּק: "אֶלְדָּד וּמִידָד מִתְּנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה וְגו', וַיֹּאמֶר אֲדוֹנָי מִשֶּׁהַ כְּלָאִים" וְגו', הִטַּל עֲלֵיהֶם צָרְכֵי צְבוּר, וְהֵם כְּלִים מֵאֲלֵיהֶם, עַיִן כָּל זֶה שֵׁם (בַּמִּדְבָּר יא); וְעַל-כֵּן תְּשׁוּבָתְךָ בְּצַדִּיק, וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

הַסְּפוּר הַנ"ל מִמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, מְקוּרוֹ הוּא בְּסֵפֶר הַנִּפְלָא: "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", סִימָן תַּקל"ו, עַיִן שֵׁם.

ג' תתקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים יְרִיעוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת שְׁסֻפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּיַדְךָ — הַפֶּךָ בָּהֶם, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשְׁךָ.

מֵה אִמַּר לְךָ, כָּל הָעוֹלָם מְלֵא נְסִיוֹנוֹת, וְהַעֲקָר הוּא רַק לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלִחְפֹּשׂ בְּעֲצָמוֹ תְּמִיד אֶת הַנְּקֻדּוֹת הַטּוֹבוֹת, אֵיךְ שֶׁהוּא, תְּהִלָּה לְאֵל, זְכִינוּ לְהַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם נַפְשָׁנוּ בַּחַיִּים. וְרְאוּי לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה תְּמִיד. וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקּוֹן חֲצוֹת, שֶׁהוּא אֲזוֹ

עת רצון נורא ונפלא עד מאד. ואשרי מי שהוא ער בנקדת חצות, שהיא שש שעות אחר צאת הכוכבים, ואז יזכה להיות מבני היכלא קדישא, להיות עיל בלא בר; אשרי לו ואשרי חלקו! ומכל שכן מי שזוכה ליחד אז אילו יחודים קדושים, אין לשער ולספר מעלתו.

הדורש שלומך...

ג' תתקמ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"א.

שלום וברכה לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו נגן עלינו ... נרו נאיר.

את הטלגרם ששלחת אלי — לנכון קבלתי, ומחמת שהוא דבר האבד, אמרתי להשיב לך תכף-ומיד.

אודות ענגינד, תראה לילך אל הבית-דין-צדק שבירושלים, ותקבל מהם המלצה לענגינד וכו'.

ובענין שרצית לדעת, למה כשאחד הולך לקבץ צדקה, צריך למכתב ולהמלצה וכו', צריך שתדע, שמקורו הוא בירושלמי, חגיגה, פרק א', הלכה ח': רבי חייה בר בא אתא לגבי רבי לעזר, אמר ליה פייס לי לרבי יודן נשיאה דכתב לי חדא איגרא דאיקר ניפוק לפרנסתי לארעא ברייתא. פייסה וכתב ליה: הרי שלחנו אליכם אדם גדול שלוחנו וכיוצא בננו, עד שהוא מגיע אצלנו (ופרש בקרבן העדה: "פייס לי" — תבקש בעבורי מר' יודן נשיאה שכתב לי אגרת אחת של כבוד, לכבוד אותי נגד העם, שאצא לפרנסתי לחוצה לארץ, "שלוחנו" הוא, והרי הוא כיוצא בננו, שיהא לו רשות כאלו אני בעצמי שם, "עד שהוא מגיע אצלנו", הרשות שאני נותן לו יהיה, עד שיחזר אצלנו) ולא יותר. (ואולי מכאן המקור שכותבים בהכתב, שתקף הכתב הוא רק עד זמן מסוים). ועין בספר: "דברי יחזקאל" על פסוק (דברים טו, ח): די' מחסורו אשר יחסר

אָשֶׁר ג' תתקמ בַּנְחָל קה

לו' — הסופי תבות גימטריה כַּת"ב, לְרַמֵּז שְׁלֹא דֵי שְׂיִתֵּן לוֹ מְעוֹת שְׁלוֹ, כְּשֶׁנֶּצְרָךְ גַּם כַּת"ב יִתֵּן לוֹ כַּת"ב. וְהוּא בְּכָלֵל צְדָקָה: וְדֵי מַחֲסוּרוֹ אֲשֶׁר יַחֲסֹר לוֹ, עֵינֵי שָׁם.

וּבְאַמַּת צְרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי אִישׁ כָּשֶׁר הֶרֹצֵה לְתֵן צְדָקָה בְּאַמַּת, אֵינּוּ מְבַקֵּשׁ מִהָעֵנִי הַמְקַבֵּל כְּתָב, וּבְכַרְטִיּוֹת כְּשֶׁהַמְקַבֵּל הוּא אִישׁ יָרָא וְחָרַד, שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, כִּי הֵלֵא בְּזֵה שְׂבָא וְדוֹפֵק עַל דְּלִתִּי בֵּיתְךָ, הוּא מִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מְאֹד, אֲזִיל סוּמְקָא וְאַתָּא חוֹרָא, וְנִשְׁפָּךְ דָּמוֹ בְּקַרְבּוֹ כַּמִּים, וּמִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מְאֹד עַל מַר גּוֹרְלוֹ, שְׂהֵהֲכַרַח לוֹ לִילְךָ וְלִדְפַק עַל פֶּתַחֵי נְדִיבִים וְכוּ', וְלֹא דֵי לוֹ הִצָּרָה הַמְרָה הַזֹּאת, אֲלֵא אַתָּה חוֹשְׁדוֹ לְגַנֵּב וְלַרְמָאֵי וְכוּ', וְאַתָּה מְלַגְלַג עָלָיו, שְׂיַרְאָה לְךָ אֵינְהָ כְּתָב וְאַגְרַת וְכוּ' וְכוּ'. אַחִי, אַחִי! מִדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר מֵאַמְרָם ו"ל (שְׁבַת קֵנָא:) עַל פְּסוּק (דְּבָרִים טו, ח): "בְּגַלְלֵי הַדְּבָר הַזֶּה" וְגו' גְּלַגְל חוֹזֵר בְּעוֹלָם וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; כִּי מִי יוֹדַע, אִוְלֵי יָבּוֹא גַם יוֹמֵךְ וְכוּ', וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מְזֵה, בְּנֵי וְאַחֵי וַיְדִידֵי הַיָּקָר! לְבַקֵּשׁ כְּתָב וּמִכְתָּב מְכַל מִי שְׂבָא אֶל פֶּתַח בֵּיתְךָ, כִּי לֹא מַחֲכֵמָה שְׂאַלְתָּ זֹאת, אֲלֵא תַקְיָם: 'כָּל הַפּוֹשֵׁט יָד — נוֹתֵנִין לוֹ' (עֵינֵי יְרוּשְׁלַיִם מְגַלָּה א, ד), וּבִזְכוּת זֶה לֹא יִדְקְדְּקוּ גַם עָלֶיךָ. וּכְיָדוּעַ הַסְּפּוֹר מִהֲרַב הַקְּדוּשׁ רַבְּנוּ רַבִּי זוֹשָׁא זי"ע, שְׂהֵינָה לוֹ אִישׁ פְּשׁוּט מְאֹד שְׂהֵינָה תוֹמְכוֹ, וּבְכָל פַּעַם שְׂהֵבִיא לוֹ מְעוֹת, הֵינָה מְצַלִּיחַ בְּנִכְסָיו, עַד שְׂפַעַם אַחַת כְּשֶׁבָא לְרַבּוֹ הַנ"ל וְלֹא מְצָאוּ, וְשָׂאל אֶת הַרְבֵּנִית הַיְכָן הַרְבִּי, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְתֵן לוֹ מְעוֹת כְּדַרְכֵי, אֲזִי עֲנֵתָה לוֹ הַרְבֵּנִית, שְׂהוּא נִסְעַ אֶל רַבּוֹ הַקְּדוּשׁ הַמְּגִיד זי"ע. וְהֵלֵךְ מִשָּׁם הָאִישׁ, וְלֹא הִשְׂאִיר שׁוּם מְעוֹת. וְחָשַׁב — מָה אִם כְּשֶׁאֲנִי נוֹתֵן מְעוֹת לְרַבִּי — אֲנִי מְצַלִּיחַ בְּעַסְקֵי, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה כְּשֶׁאֲתַחִיל לְתַמְךָ בְּרַבִּי שֶׁל רַבִּי, בְּנִדְאֵי אֲצַלִּיחַ כְּפָל כְּפָלִים, וְכֵן עָשָׂה. וְהִתְחִיל לְנִסְעַ לְהַמְּגִיד הַקְּדוּשׁ זי"ע, וְהֵינָה תוֹמְךָ בּוֹ. וּבְכָל פַּעַם שְׂהֵבִיא לוֹ מְעוֹת, נִהְפָּךְ עָלָיו הַגְּלַגְל וְנִתְמַעְטָה הַצְּלַחַתוֹ, עַד שְׂלִמִים נִדְלַדַּל לְגַמְרֵי וְנַעֲשָׂה עֵנִי גְדוֹל, וּבָא בְּכַתִּיבָה רַבָּה אֶל רַבּוֹ רַבְּנוּ רַבִּי זוֹשָׁא זי"ע, וְשָׂאלוּ מָה זֶה וְעַל מָה זֶה שְׂתַמְכְּתִי בְּרַבְּנוּ — הַצְּלַחַתִּי מְאֹד, וְעַלִּיתִי מְעַלָּה מְעַלָּה, וּמִכֵּינֵן שְׂנִתְדַעְתִּי שְׁגַם לְרַבִּי יֵשׁ רַבִּי, וְאַמְרַתִּי לְהִתְחִיל לְתַמְךָ בּוֹ, נִתְהַפָּךְ

עלי הגלגל ונעשיתי עני כנ"ל. והשיבו רבנו רבי זושא זי"ע ברב ענותנותו: כל זמן שלא דקדקת למי אתה נותן צדקה, ונתת לכל עני ובתוכם לזושא, אזי גם מלמעלה לא דקדקו עליך, אם ראוי אתה לשפע והצלחה אם לא, אבל כיון שהתחלת לדקדק, התחילו לדקדק עמך, ובשביל זה נפסק השפע, והבן למעשה, שלא תדקדק בכל באי ביתך, אלא תתן להם בסבר פנים יפות, איש איש כפי מתנת ידך וכפי נדבת לבך מעט או הרבה, על-כל-פנים אל יצא איש מביתך מבלי קבלת איזה פרס, אפלו סך מועט, אלא שיהיה בסבר פנים יפות, מכל שכן שלא יעלה על לבך איזו מחשבה וספק ספקא לשאל ולבקש ממנו איזה כתב ואגרת וראיה שהוא נכון, כי בודאי זה הפך מסבר פנים יפות, כי הלא דמו נשפך בקרבן פנים, שהוא צריך לעמד לפניך כעני בפתח, שואל ומבקש מתנת חנם, ועוד זאת, אתה שופך דמו וחותה גחלים על ראשו, שאינך מאמינו שהוא איש ישר, הלא באותו רגע שאתה מבקש איזה מכתב, או כתב, או אגרת המלצה, הראוי הוא לקבל טובתך או נדבת לבך, הלא באותו רגע מלאכי מעלה מבקשין ממך מכתב או כתב או אגרת, האם ראוי אתה להיות המשפיע והוא המקבל, אולי צריך להיות להפך — שהוא יהיה המשפיע ואתה תהיה המקבל?!

ועל-כן, בני ואחי, חמדת לבבי! תקבל את כל הבא לביתך בסבר פנים יפות, ותפיסו בכל מיני פיוסים, עד שירגיש בעצמו שהוא הנותן ואתה המקבל, כמאמרם ז"ל (שבת ב.): יותר ממה שבעל-הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל-הבית, ואתה שלום וביתך שלום, וכל אשר לך שלום, וה' המברך עמו בשלום, הוא יברך אותך בשלום, בזכות שאתה עושה שלום בין העני להקדוש-ברוך-הוא, כמוכא בזהר הקדוש (זהר חדש אחרי ס.), שדרכו של עני להתקוטט עם הקדוש-ברוך-הוא, ולבוא אליו בתרעומות על גורל מצבו הרע, וכשנותנים לו צדקה, ומרחיבים את דעתו, הוא חוזר וקא ומתפיס עם הקדוש-ברוך-הוא ועושה שלום עמו, ובזכות זה תכפל פרנסתך.

אגב יש ללמד מהירוש'למי הנ"ל, שבשביל פרנסת ביתו מתר

לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לְאֶרֶץ וְלְאֶסֶף כְּסָף, וּבְמִקּוּם אַחַר בִּירוּשָׁלַיִם (בְּמוֹעֵד קָטָן, פָּרָק ג', הַלָּכָה א') מִשְׁמַע לְהִפָּךְ, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שֵׁם: שְׁמֵעוֹן בַּר בָּא אֶתָּא לְגַבִּיָּה רַבִּי חֲנִינְא, אָמַר לִיה: כְּתֹב לִי חֲדָא אִיגְרָא דְאִיקָר גִּיפּוּק לְפָרְנָסְתִּי לְאַרְעָא בְּרִייתָא, אָמַר לוֹ לְמַחַר אָנִי הוֹלֵךְ אֶצְל אַבוּתִיךָ, יְהִינּוּ אוֹמְרִים לִי נְטִיעָה אַחַת שְׁל חֲמֵדָה שְׁהִיתָה לְנוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, הִתְרַתְּ לָהּ לְצֵאת לְחוּץ לְאֶרֶץ, עֵינֵי שֵׁם; אִךְ יֵשׁ לּוֹמֵר, כִּי שֵׁם לֹא הִיְתָה דַעְתּוֹ לְחֹזֵר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עֵינֵי בְּסִפְרֵי שְׁגִירֵי קַרְבָּן' עַל הַמַּאֲמָר הַנ"ל: אֲבָל מִי שֶׁדַעְתּוֹ לְחֹזֵר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, רַק עֲכָשׁוּ שְׁעֵתָא דְחִיקָא לִיה, מִתַּר לוֹ לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לְאֶרֶץ, וְהִנְרָאָה לִי כְּתִבְתִּי.

על-כל-פנים כְּשִׁיּוּצָא לְחוּץ לְאֶרֶץ, צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׁיִזְכֶּה לְחֹזֵר לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִשְׁתַּקַּע בְּחוּץ לְאֶרֶץ, וְכֵן בְּכָל מְקוּם בּוֹאוֹ יִרְאֶה לְדַבֵּר עִם כָּל הַבָּא לְיָדוֹ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וַיִּקְיִם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבַּרְךָ בְּשִׂמְחָה, וַיִּקְשֶׁר וַיִּדְבַּק עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ מִשָּׁם, כִּי בְּיָדָיו יֵשׁ בְּזֶה כְּוֵנָה עֲמָקָה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ שְׁהִצְרִיךְ לְטַלְטֵל עֲצָמוֹ בְּטַלְטוּל הַקָּשָׁה הַזֶּה, וְאִזּוֹ כְּשִׁיְהִיָּה חֲזָק בְּדַעְתּוֹ מְאֹד, בְּיָדָיו יִתְקַן שֵׁם לְפִי שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ מֵהַ שְׁצָרִיךְ לְתַקֵּן (כְּמוֹבָא בְּשִׁיחּוֹת הַר"ן, סִימָן פה), עֵינֵי שֵׁם.

הדורש שלומך...

אִיךָ שֶׁהוּא אַתָּה יְכוּל לְהִרְאוֹת אֶת מְכַתְּבֵי זֶה לְכָל אֶחָד הַמְּבַקֵּשׁ מִמֶּךָ אִיזוֹ הַמְּלָצָה וְכוּ', שְׁנִכּוֹן הַדְּבָר שֶׁלְּךָ וְכוּ', וְאַתָּה רוֹצֵה לְצֵאת יְדֵי חוֹבֵת "וְהִיְתָם נְקִיִּים מֵה'" וּמִיִּשְׂרָאֵל", תִּרְאֶה לְקַבֵּל הַמְּלָצָה מִהַבֵּית-דִּין-צָדֵק, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תַּעֲלֶה וְתַצְלִיחַ. הַעֲקָר זָכַר (תְּהִלִּים קמו, ג): "אֵל תִּבְטְחוּ בַּגְּדִיבִים בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה", וְ"שׂוֹא תְּשׁוּעַת אָדָם" (תְּהִלִּים ס, כא), יוֹתֵר טוֹב לְבַטַח רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

ג' תתקמא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְעֵלָה, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ, וּבִכְרִטִיּוֹת שָׁפַל שְׂאֵלְתְּךָ אֵינָה צְרִיכָה תְּשׁוּבָה מְהִירָה, כִּי שֵׁיכֶת לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, עַל-כֵּן הִתְרַשְׁלָתִי עַד פְּעַת עֵתָהּ, שָׁבָא מִכְתָּבְךָ תַּחַת יָדִי, אָמַרְתִּי אֲרוּצָה שׁוֹרְתִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ.

בְּדַבְרֵךְ שְׂאֵלְתְּךָ אֵיפֹה הוּא הַקְּבוּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִם אֵין יְכוּלִים לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּמֵרוֹן אוֹ בִירוּשָׁלַיִם? מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הִיקָר! מִחֲלָקֶת וּסְפָקוֹת הָאֵלוּ רַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָה, וְכַמָּה מִיָּנִי בְטוּלֵי תוֹרָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת נִגְרְמוּ מִסְּפָקוֹת וּבִלְבוּלִים אֵלוּ, כַּמָּה שְׂנְאוֹת חֲנָם וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, 'דָּמִים' תַּרְתִּי מִשְׁמַע, גָּרְמוּ בִלְבוּלֵי הֶבֶל וּסְפָקוֹת הָאֵלוּ. הֵן אָמַת הָעֵתְקַת כַּמָּה מִכְתָּבִים מֵר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרִדוֹנֶעֶר ז"ל, שֶׁהוּא אָחִז, שֶׁהַקְּבוּץ צָרִיךְ לְהִיֹּת בְּמֵרוֹן, כָּבֵר יְדוּעַ לָנוּ, שְׂאֵלוֹ שְׁנוּסְעִים לִירוּשָׁלַיִם, יֵשׁ לָהֶם גַּם-כֵּן מִכְתָּבִים מִשְׂאֵר גְּדוּלֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַקְּבוּץ הוּא בִירוּשָׁלַיִם, כִּידוּעַ דָּבָר זֶה. וְעַל-כֵּן מִכְתָּבִים אֵינֹו רְאָיָה כָּלֵל.

וְהָאֵמַת אֲגִיד לְךָ, כִּי כִּפִּי שֶׁשְׁמַעְתִּי וְקַבְּלָתִי מִזְקֵנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַקְּבוּץ הוּא רַק בְּאוֹמֵן, וְאִם לֹא אוֹמֵן, אֲזַי בְּמִקּוֹם שִׁיתְקַבְּצוּ עֲשָׂרָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת קְבוּץ, וְעַל-כֵּן אֵין שׁוּם הַכְרַח, שֶׁהַקְּבוּץ הוּא בִירוּשָׁלַיִם אוֹ בְּמֵרוֹן, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵינֹו כְּדָאִי אֶפְלוּ לְדַבֵּר מִזֶּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן לְצִאת בְּאֵילוֹ וְכוּחִים אוֹ מִחֲלָקֶת בְּעֵבוֹר זֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי שְׁנוּאָה הַמִּחֲלָקֶת מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ יְהִיֶּה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה, אֶפְלוּ שִׁיְהִיָּה הַצֶּדֶק עִמּוֹ אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַב רַבְבוֹת פְּעָמִים, אֲכַל מִחֲלָקֶת הִיא עֲבוּדָה זָרָה גְמוּרָה, וְצְרִיכִים לְבָרַח מִזֶּה. הַרְשׁוֹת לְכָל אֶחָד לְנַסֵּעַ לְמִקּוֹם שְׁלָבוֹ תַּפֵּץ, וְלִהְיֶכֶן שְׂמֵאִיר לוֹ — שֶׁם יִסַּע עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִם אֵינֹו יְכוּל לְנַסֵּעַ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל

בעיר אומן, אֲשֶׁר רק שם הוא שְׁלֵמוֹת הַקְּבוּץ, וּבָאֵם אֵיזָה אָנֹס
 וּבִפְרָטִיּוֹת בְּיָמֵינוּ אֵלֶּה, אֲשֶׁר מְלֻכּוֹת הַרְשָׁעָה גִתְגִּבְרָה וְנִתְפְּשָׁטָה, אֲזִי
 עֲשָׂה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת קְבוּץ, וְלֹאֹו דוֹקָא רַק
 בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ בְּמֵרוֹן, אֲלֹא אֶפְלוּ אִם יָבוֹאוּ עֲשָׂה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
 וְיִתְקַבְּצוּ אֶצֶל הַכֶּתֶל הַמַּעֲרָבִי אוֹ בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ אַחֵר, וְיִהְיוּ מְקַשְׂרִים
 בְּאֵמֶת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, אָנוּ מֵאֲמִינִים שְׂרַבְנוּ ז"ל עִמָּהֶם, וּמִמְשִׁיכִים
 אֶת הַתְּקוּנִים שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל עֲלֵיהֶם, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אֵינּוּ מְצַמְצֵם —
 לֹא בְּמֵרוֹן וְלֹא בִירוּשָׁלַיִם, כִּי עַל כָּל בֵּי עֲשָׂה שְׂכִינְתִּיהָ שְׂרִיא
 (סִנְהֶדְרִין ט.), שֶׁהוּא הָאֶרֶת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, וְעַל־כֵּן מֵה וְלָמָּה
 לְהִתְבַּלְּבַל בְּעִבוּר זֶה, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֵתָה רוּאָה, שְׁכַל הַבְּלֻבּוּלִים
 וְהַסְּפָקוֹת הֵם רַק מַעֲשֵׂה בַעַל־דְּבָר, כִּי מֵה לָךְ לְדַאֵג בְּאֲמֻצַּע הַחֲרָף,
 מֵה שְׂיִהְיֶה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה?! הִגַּם שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר, שְׂאֲצֻלוּ הָעֵקֶר
 רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּקֵּק אֵלָיו כָּל הַשָּׁנָה, בְּנֻדְאֵי הַכְּנֻגָה הִיא
 לְהִתְקוּנִים שְׂיִקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ; כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עוֹסֵק הַצַּדִּיק הָאֵמֶת
 לְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂיִשְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם, וְאֶפְלוּ הַתּוֹרָה
 וְהַתְּפִלָּה וְהַמְּצוּוֹת שְׂעוֹשִׂים, הֵם בְּכַחֲנִית שָׁנָה, כִּי הַמַּח שְׂלָהֶם יֵשֶׁן
 (עֵין לְקוּטִי־מוֹתֵרִין, חֶלֶק א', סִימָן ס'), וְהַצַּדִּיק מְעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה, וּמְכַנֵּס
 דַּעַת אֶל תּוֹךְ הָאָדָם, וּמְעוֹרְרוּ מִשְׁנֵתוֹ הַעֲמָקָה, עַד שְׂנִפְתַּח הַפֶּה
 לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִתְחִילִים לְלַמֵּד וְלְהַתְּפַלֵּל וּלְקַיֵּם אֶת הַמְּצוּוֹת
 בְּחֵיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה, כִּי דְבָר זֶה רוּאִים בְּחוּשׁ, כָּל זְמַן שְׂאִין
 הָאָדָם עוֹסֵק בְּהַתְּבוּדוֹת, שְׂיִחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ, הָאָדָם הַזֶּה מְנַח
 בְּדַמְיוֹן גְּדוּל, וְרַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עֲלָיו, וְאִי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל אֶת הַלְמוּד
 הַזֶּה רַק אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל, כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ. וְאִם אָמְנָם שְׂיֵשׁ וְכֵן
 הִיוּ יְחִידֵי סִגְלָה, שְׂעִסְקוּ בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת אֶפְלוּ בְּלֹא הַהֲקַדְמוֹת
 מִרַבֵּנוּ ז"ל, אֵלוּ הֵם יְחִידִים מִמֶּשׁ, אֲבָל לְהַכְנִיסוֹ בְּעוֹלָם שְׂתִהְיֶה
 דְּרָף כְּבוּשָׁה לְרַבִּים, שְׂדְּבָר זֶה יַעֲשֵׂה מְשִׁיחַ — לֹא יְכוּלִים, כִּי אִם
 עַל־יְדֵי הַהֲקַדְמוֹת וְהַתְּחִינּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל.

עַל־כָּל־פְּנִים, אֶהוּבִי, אַחִי! עֵקֶר הַתְּקוּנִים מֵה שְׂמְקַבְּלִים
 מֵהַצַּדִּיק הָאֵמֶת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר יֵשׁ לְהַשְׁתַּקֵּק עַל זֶה כָּל הַשָּׁנָה
 הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, לְהַתְּעוֹרֵר מֵהַשָּׁנָה הַעֲמָקָה שְׂאָנוּ יִשְׁנִים בָּהּ,

וּנְזָקָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי כָל זְמַן שֶׁהַמַּח יָשׁוּן, אֵי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִרְגִישׁוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכֵן אֵין לּוֹמְדִים תּוֹרָה וְכוּ', כִּי הַכֹּל נַעֲשֶׂה בְּכַבְדּוֹת גְּדוּלָּה, מֵה שְׂאֵין כֵּן כְּשִׁזְזוּכִים לְקַבֵּל אֶת הַתְּקוּנִים מִרַבְּנֵי ו"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲזֵי נִפְתַּח לָךְ הַמַּח וְהִדְעַת, וְנִתְעוֹרַר מִהַשָּׁנָה הַעֲמֻקָּה, וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וּמִשִּׁית וּמִסִּפֵּר אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְכֵן מִתְחִילִים לְלַמֵּד שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן: תנ"ך, מִשְׁנֵיּוֹת, גְּמָרָא, בְּבַלִּי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסֶפְתָּא, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּבָה, וְכָל הַמְדַרְשִׁים, זֶהֱר הַקְּדוֹשׁ וְתִקּוּנֵים (כַּמּוּבָא בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), וּמִסִּבָּר בְּאֵרִיכוֹת בְּקוּנְטְרִס "סִדְר-דְּרָךְ-הַלְמוּד עַל-פִּי דַעַת רַבְּנֵי ו"ל.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְכַבֵּי! מֵה לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל בְּלְבוּלֵי חֲנָם, יוֹתֵר טוֹב שְׂתַכְנִים מִחֵךְ בְּעֵצָם הַתְּקוּן, שֶׁהוּא הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. לָךְ עֲכָשׁוּ לְמָקוֹם פְּנוּי שְׂאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר יְסַפֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְכֵן תִּקְבַּע לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּלְמוּד שְׁלַחַן עֲרוּבָה כְּסִדְרָן, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִיר עַל זֶה רַבְּנֵי ו"ל יוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּמִשְׁנֵיּוֹת וּבְגְמָרָא וּבְמְדַרְשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב מְזָה, וְכָלֶךְ מִבְּלְבוּלֵי חֲנָם, כִּי הַקְּבוּץ הוּא בְּכָל מָקוֹם שֶׁיִּתְקַבְּצוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וְטוֹב לְהִתְפַּלֵּל אֶפְלוּ בְּמֵאָה מְקוֹמוֹת, וְשִׁלָּא תִהְיֶה מִחֲלָקַת, מֵאֲשֶׁר יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד אוֹ בְּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת וְתִהְיֶה מִחֲלָקַת. אִם אִמְנָם שְׂרַבְּנֵי ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁהַשְּׁלָמוֹת הִיא כְּשֶׁפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת מְשֻׁנוֹת בְּדַעַת אַחַת, זֶהוּ בְּכָלִיּוֹת עֲנִין רַבְּנֵי ו"ל, אֲבָל לֹא בְּאֵיזָה מְקוֹם בְּפִרְטִיּוֹת בּוֹ יֵשׁ כָּל-כָּף הַרְבֵּה חִלּוּקֵי דַעוֹת; וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְבַלְבֵּל אֶת הַמַּח בְּשִׁבִיל זֶה?! וּבְפִרְטִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר רַבְּנֵי ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כא): מֵה שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב, זֶה יִהְיֶה כֵּן כָּל הַשָּׁנָה. וְעַל-כֵּן לָמָּה צְרִיךְ לִילֵךְ בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ לוֹ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְיֵשׁ לוֹ שָׁם מִחֲלָקַת וְשׁוּנְאִים, אֲשֶׁר כָּל הַשָּׁנָה יִמְשֹׁךְ אַחַר מִחְשָׁבָה זֶה?! יוֹתֵר טוֹב לְהִתְקַבֵּץ קְבוּץ קָטָן בְּהִתְקַשְׁרוֹת

אֲשֶׁר ג' תתקמא בנחל קיא

לרבנו ז"ל, אבל יהיו ביחד בדעה משתפת ומיחדת, וידבר אז רק דבורי אמונה והשגחה פרטית. וזה ברור, למי שמסתכל בעין האמת מה שנעשה בשלשים השנים האחרונות, איך נתערב בינינו ערב־רב, אשר לפי דעת הזהר הקדוש (חלק א' כח.), זה יהיה עקר הנסיון האחרון לפני התגלות מלך המשיח, אשר אלו הערב־רב יגרמו מה שיגרמו, על־ידי הקנאה והשנאה והמחלקת וכו' וכו'. ועל־פן כל קבוץ אנשי שלומנו יהיה במקום שיהיה, הוא נקרא קבוץ. ואין לשום ברך להוכיח פי הקבוץ שלו הוא גדול יותר, כי זהו רק דמיון ושטות והכל ורעות רוח, ומי יתן, שכל עם ה' יהיו נביאים, ובכל בית־מדרש ובית־הכנסת יקשרו את עצמם אל רבנו ז"ל, ויעשו ראש השנה, שבוודאי ימשכו עליהם התקונים של רבנו ז"ל.

ואודות שאני נסעתי כמה פעמים אל הקבוץ בירושלים, לא מפני שקבעתי כי רק שם הקבוץ ולא במרון, כי סהדי במרומים, אשר כמה פעמים רציתי להיות על הקבוץ במרון, אבל לא אסתייע מלתא, והנראה לפי עניות דעתי כתבתי. על־כל־פנים החפץ — יתדל.

העקר להשתוקק לקבל את תקוני רבנו ז"ל, ולכלי להטעות את עצמו. כי בכרס־לבר חסידות יכולים להטעות את עצמו מאד מאד, כי היא אינה חסידות כמו חסידות אחרת, אלא אצל רבנו ז"ל צריכים לקיים, ולא מספיק בזה שבאים פעם אצל עריכת השלחן, או באים עם פתקא וכו' וכו', רבנו ז"ל רוצה מאד שנתנגע ביגיעות עצומות, ונצא מהרע והחשך שנלכדנו בו, ונתעלה במעלות הכי גבוהות — הן בדבקות הבורא יתברך והן בלמוד התורה הקדושה והן בקיום כל המצוות בתכלית השמחה, שאין למעלה מזה, כמוכא הרבה בספריו הקדושים, אשרי מי שיאחז בהם, ואז טוב לו לנצח נצחים!

חמדת לבבי! רבנו ז"ל מביא בלקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן כ"ה, פי העקר הוא שכל הנקנה, מה שהאדם קונה בזה העולם בדעתו, רק זה נשאר ממנו. ועל־פן צריכים להשתוקק מאד מאד

קיב אָשֶׁר ג' תתקמב בנחל

לְצַחֲצַח אֶת הַמַּח שְׁלוֹ, שְׁלֵא יִהְיֶה רַחֵם וְשְׁלוֹם, בְּהַרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֲשֶׁר לְפִי דַעַת רַבְּנֵי ו"ל זוֹהֵי הָעֵבֶרָה הַכִּי קָשָׁה — לְהַכְנִיס בְּדַעַתוֹ הַרְהוּרִים רָעִים. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמְזַכֵּר בְּסִפְרֵי רַבְּנֵי ו"ל פָּגַם הַבְּרִית, פְּנִיתוֹ הִיא הַרְהוּרִים רָעִים, כִּי כָל מִינֵי עֲבֻרוֹת מִתְחִילוֹת עִם הַרְהוּרִים רָעִים, וּכְשֶׁמְהַרְהֵר, חַס וְשְׁלוֹם, אֲזִי סוּף כָּל סוּף בָּא לְיַדֵּי עֲבֻרָה. וְעַל-כֵּן עָקַר שְׁמִירַת הַבְּרִית הוּא בְּעֵנֵן קִדְשַׁת הַמַּחֲשָׁבָה, שֶׁיִּרְגִיל אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ לְחֹשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אִיךָ שֶׁאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִמֶּשׁ, וְיִחֲשַׁב תָּמִיד בְּתוֹרָה וְעַבְדָּה וְכוּ', וְאִם יִזְכֶּה כָּבֵד לְזִכְרוֹן הַמַּחֲזִין, יֵאִירוּ לְפָנָי עֵינָיו תָּמִיד יַחֲדָי שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד נֵעַם וְעַרְבוּת וְזִיו חַיּוֹת יוֹתֵר מִזֶּה. וּמִבְּאֵר בְּאֲרֵיכוֹת בְּסִפְרֵי "יַחֲוֹד ה'", עִם פְּרוּשׁ 'מְקוֹר חֲכָמָה', יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְהַדְפִּיסוֹ פַּעַם, וְשֵׁם תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵל מִה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַל-יַדֵּי רַבְּנֵי ו"ל בְּזֶה הָעוֹלָם. עַל-כֵּן כָּלֵךְ מִכָּל מִינֵי סִפְקוֹת וּבְלִבּוּלִים, בְּמְקוֹם שֶׁיֵּאִיר לָךְ שֵׁם תִּסַּע — אוֹ בִירוּשָׁלַיִם, אוֹ בְּמֵרוֹן, אוֹ בְּמְקוֹם אַחֵר, וְאֵל תַּעֲשֶׂה מִהָעֵקֶר טָפֵל וּמִהַטָּפֵל עָקַר וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֵא תִכְנַס בְּאֵיזָה מַחֲלָקַת אוֹ וּכְוֹחִים בְּשָׂבִיל זֶה, אֲשֶׁר אֲז הַכֵּל בָּא רַק מִהַסְטֵרָא אַחְרָא, שֶׁעֵנֵנּוּ הוּא רַק מַחֲלָקַת וּפְרוּדִים. וְטוֹב יוֹתֵר לְהִתְפַּלֵּל בְּמֵאָה מְקוֹמוֹת וְלֵא לְדַבֵּר אֶחָד עַל הַשָּׁנִי, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא אַחְדוּת אֲמִתִּית, אֲפִלוּ שֶׁמִּתְפַּלְלִים בְּנִפְרָד בְּמֵאָה מְקוֹמוֹת, מֵאֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ בְּמְקוֹם אֶחָד, וְאֶחָד יְדַבֵּר עַל הַשָּׁנִי, וְתִהְיֶה לוֹ קִנְיָה שְׁנֵאָה אֶחָד עַל חֲבֵרוֹ, אֲשֶׁר אֲז אֵין לָךְ עוֹד פְּרוּד גְּדוּל מִזֶּה, אִף שֶׁמִּתְפַּלְלִים בְּתוֹךְ חֲדָר גְּדוּל אֶחָד. וּמִי שֶׁבָּקִי בְּעֵנֵינִים אֵלוֹ, יוֹדֶה וְיַעֲיֵד עַל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר קְדוּשִׁים ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבַע מְקוֹר

חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי עם המעות להדפסת ספרי רבנו ז"ל, אשריך ואשרי חלקך, שיש לך חלק בקדשה ובמצוה כזו, שהיא זכות הרבים לדורות עולם. ובפרטיות בזה שאתה עוזר להדפיס את הספרים ולהפיצם בעולם, אתה עוזר להמון בחורים, שיזכו לתן עצה לעצמן לצאת מחטא המגנה שגלגדו בו, והוא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אשר רבים רבים נתפסו בחטא המזהם הזה בדורות אלו, אשר הפריצות והזנהמה מתגברות ומתפשטות בעולם מאוד מאוד. ועין בתורת כהנים פרשה זו, על הפסוק: "קדושים תהיו, כי קדוש אני", לומר, שאם אתם מקדשים עצמכם, מעלה אני עליכם כאלו קדשתם אותי, עין שם; ויובן היטב על-פי דברי רבנו ז"ל (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), שהאדם צריך להגיע לכלליות כזו בו יתברך, עד שלא יהיה הפרש כלל מי מניח תפלין? הקדוש-ברוך-הוא. מי מתפלל? הקדוש-ברוך-הוא. וזה — שאם אתם מקדשים עצמכם, מעלה אני עליכם כאלו קדשתם אותי, והבן למעשה; כי האדם צריך להפשיט את עצמו לגמרי מגשמיותו, ולא יראה ולא ירגיש משום דבר רק את עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש. ועל-כן בזה שמקדש את עצמו, הוא מקדש את חלק האלקות שבנפשו, ודו"ק.

הדורש שלומך...

ג' תתקמג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קדושים ה'תשמ"א.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות התגברות תאות נאוף שמתגברת ומתפשטת עליך וכו'. קדם עליך לזכור היטב מאמרם ז"ל (סוטה ח.): אין יצר הרע שולט

קִיד אֲשֶׁר ג' תתקמג בְּנַחֵל

אָלָא בְּמָה שְׁעִינְיוּ רוֹאוֹת; וְעַל־כֵּן עֲלִיךָ לְהִרְחִיק מִבֵּיתְךָ אֶת כָּל מִינֵי תוֹעֵבוֹת, שֶׁהֵם הַעֲתוּנִים רָעִים וְהַזְהָמוֹת, שְׁיִשׁ בָּהֶם תְּמוּנוֹת שֶׁל נָשִׁים פְּרוּצוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר בְּלֹאוֹ הָכִי הוּא אֶסוּר גְּדוֹל שֶׁל הַמִּקְשָׁה אֶת עֲצָמוֹ לְדַעַת, שֶׁהוּא בְּנִדּוּי (נְדָה יג:), כִּי עַל־יְדֵי שְׂאֵתָה מְסַתְּפֵל בְּזֶה, אֵתָה בָּא לִיְדֵי קִשׁוּי וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן אֵתָה נִכְשָׁל בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קמט:) עַל הַפְּסוּק: "אֵל תִּפְנּוּ אֶל אֱלִילִים", אֵל תִּפְנּוּ אֶל מַדְעָתְכֶם; כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיֹּת דְּבוּק תָּמִיד בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשֶׁמְכַנְּסִים בְּדַעְתּוֹ מִחֲשָׁבוֹת אַחֲרוֹת, נִבְנוֹת עַל זֶה הַמַּדּוֹת רָעוֹת (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה); וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן, שְׂאֵתָה רְגִיל לְקִנּוֹת אֶת הַזְהָמוֹת הָאֵלוּ, וּמְסַתְּפֵל בָּהֶם, עַד שְׂאֵתָה בָּא לִיְדֵי עֲבָרָה, הֲלֹא אֵתָה מְזִיד, כִּי הֲלֹא גַם מִהִסְתַּפְּלוֹת עַל הִרְחוּבוֹת יְכוּלִים לְהַכְשִׁיל, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׂאֵתָה קוֹנֶה אֶת הַזְהָמָה הַזֹּה, בְּנִדְאֵי לֹא תִצָּא נָקִי, וּבְנִדְאֵי תִחַטָּא, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְאַף שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂזוֹ בְּעֲצָמָה תִּאֲוֹתְךָ — לְקִנּוֹת אֶת הַזְהָמָה הַזֹּה, כְּכָר יְדוּעִים לָנוּ דְּבָרֵי רַבֵּנוּ וְ"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קי), שְׂאֵמֵר, שֶׁהַבְּחִירָה הִיא בְּיַדֵּינוּ בְּפִשְׁטוֹת, אִז מֵעַן וְוִיל טוֹט מֵעַן אִז מֵעַן וְוִיל נִישְׁט טוֹט מֵעַן נִישְׁט, עֵינֵי שָׁם; וּבְכַפְרִיּוֹת בְּעֵגֶזֶן בְּזֶה — הַבְּחִירָה בְּיַדְךָ לֹא לְקִנּוֹת. הֵן אֲמַת שֶׁבְּרַחוּב יֵשׁ לְךָ נִסְיוֹן, אֲבָל לְקִנּוֹת זְהָמָה זֹה, לְדַעַתִּי, אֵתָה מְזִיד, וְעֲלִיךָ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִנְתֵק מִמֶּךָ רְצוֹן הַרְע הַזֶּה.

וּבַאֲמַת תְּדַע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי אֲנִי בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמַיִם וְאָרֶץ עַל צַעֲרְךָ הַקָּשָׁה שְׁגִלְפִדְתָּ בְּזִהְמָה זֹה, וְאֵתָה מְסַתְּפֵל בְּתְמוּנוֹת מִתְעַבּוֹת כָּאֵלוּ, וְאִין אֵתָה יְחִיד בְּזֶה, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל בְּכָל פַּעַם מִכְּתָבִים מֵאַבְרָכִים וּמִבַּחֲוִירִים, שְׁגַם־כֵּן גִּלְפְּדוּ בְּזִהְמָה הַזֹּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, נִתְפַּשְׁטָה מְאֹד מְאֹד, וְיְכוּלִים לְקִנּוֹת בְּכַמָּה פְּרוּטוֹת, וְאַחֲר־כֵּן נוֹפְלִים וְנִכְשָׁלִים בְּחַטָּא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, אֲשֶׁר יָמִים וְשָׁבוּעוֹת וְחֻדְשִׁים וְלִפְעָמִים גַּם שָׁנִים, קָשָׁה כְּכָר לְצִאת מִזֶּה, וְהַכֵּל — מִפְּנֵי שְׁקוּנִים אֶת הַתוֹעֵבוֹת הָאֵלוּ. וּבַאֲמַת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

(ו) אִם רוֹצֶה — עוֹשֶׂה, וְאִם אִינוֹ רוֹצֶה — אִינוֹ עוֹשֶׂה וְכוּ'.

אֲשֶׁר ג' תתקמג בַּנְחַל קטו

הַקְדוּשִׁים (בְּכֹא בַתְרָא נז:): הַמְסַתְפֵּל בְּנָשִׁים בְּשַׁעַה שְׁעוּמָדוֹת עַל
הַכְּבִיסָה — נִקְרָא רָשָׁע, עֵינֵי שָׁם; וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן לְקִנּוּת זֶהְמָא
הַזֶּה שֶׁל נְאוּף בְּגֵלוּי, תְּמוּנוֹת מְגִנּוֹת שֶׁל נָשִׁים עֲרָמוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר
מְלַבֵּד שְׂזֵה מְשַׁקֵּץ וּמִתְעַב וּמְזַהֵם וּבְזוּי, עוֹד זֹאת שֶׁהִיא עֲבָרָה
חֲמוּרָה, שְׂבָא לִיְדֵי קִשּׁוּי, וְגוֹרֵם לְהוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה בִּיְדָיִם. וְעַל-כֵּן
אִם אֵתָּה רוֹצֵה לְהִנְצֵל מִהַחֲטָא הַזֶּה, קִדְּם תִּקְבֵּל עֲלֶיךָ כָּל מִינֵי
קְבָלוֹת לֹא לְהַכְנִיס בְּבֵיתְךָ שׁוּם עֲתוּנִים וּמֵאֲגוּזִינְעֵן כְּאֵלוֹ הַמְלַכְלָכִים
בְּנֵאוּף. וְאַפְלוֹ שְׂאָר תְּמוּנוֹת אֲסוּר לְהִסְתַּפֵּל בָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב
לא, א): "בְּרִית כְּרַתִּי לְעֵינַי, וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל בְּתוּלָה"; וּמִכָּל שְׂפָן
וְכָל שְׂפָן לְהִסְתַּפֵּל עַל תְּמוּנוֹת פְּרִיצוֹת, בְּוִדְאֵי שֶׁהִיא עֲבָרָה חֲמוּרָה,
כִּי מִגְבִּיר עַל עֲצָמוֹ אֵת הַיֵּצֵר הָרָע. וְעַל-כֵּן כָּל זְמַן שֶׁאֵין אֵתָּה זוֹרְקֵן
וּמְשַׁלִּיכֵן לַחֻץ, וְאֵינְךָ מְקַבֵּל גְּדֵר חֲזֵק בְּעֲצָמְךָ, שְׁלֹא תִקְנֶה אֵת זֶה
וְלֹא תֵאָחַז אֵת זֶה בְּיַדְךָ, אֵתָּה בְּכֹלל 'טוֹבֵל וְשֶׁרֵץ בְּיָדוֹ' (תְּעִינִית טז.),
וְעַל-כֵּן מִי אֲשֶׁם לָךְ? ! וְזָכַר מַה שֶׁדָּרְשׁוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יּוֹמָא עד):
עַל פְּסוּק (קֹהֶלֶת ו'): "טוֹב מִרְאֵה עֵינַיִם מִהֲלֵךְ נֶפֶשׁ"; טוֹב מִרְאֵה
עֵינַיִם בְּאִשָּׁה יוֹתֵר מִגּוּפּוֹ שֶׁל מַעֲשֵׂה, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן כִּלְךָ מִזֶּה,
וּבְשֹׁכֵר שֶׁתִּקְבֵּל עַל עֲצָמְךָ קְבֵלָה חֲזָקָה הַזֶּה, אֲזִי תוֹזֵה לְהִנְצֵל מִכָּל
הָרָע', שֶׁהוּא הַחֲטָא הַמְזוּהָם שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, בְּמָה שֶׁקְלָקְלֵת — תִּתְקֵן; שֶׁתִּרְאֶה לְהַפִּיץ אֵת
סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנָּת ז"ל אָמַר: דָּף אֶחָד מִסְפָּרֵי
רַבְּנֵי ז"ל יִהְיֶה תִקּוֹן עַל כָּל מִינֵי טְרִיף פְּסוּל (וּבִפְרָטִיּוֹת טְרִיף פְּסוּל
כְּזֶה, אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִזָּה בִּימֵי מוֹהֲרֵנָּת ז"ל, בְּוִדְאֵי סְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל
הֵם תִּקּוֹן גְּדוֹל). וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְרָבְךָ.

וְהַעֲקָר הוּא — תִּפְלָה וּבִקְשָׁה, שְׂרַיִיעֵן אוֹן שְׂרַיִיעֵן צוֹ הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, בִּיטְעֵר בִּיטְעֵר, גִּיּוּוֹאֵלֵד גִּיּוּוֹאֵלֵד'; וּבִזְכוּת הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבֻדָּדוֹת, תוֹזֵה לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֵל הַפְּעַל חֲשַׁקְךָ וְרִצּוֹנְךָ, וְתוֹזֵה
לְהַתְקַדֵּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ז) לְצַעַק וְלִצְעַק אֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מֵר, מֵר, אֶהָהּ! אֶהָהּ!

ג' תתקמד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קדושים ה'תשס"א.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמתתי מאד מאד, שתהלה לאל, אתה
משתדל לנסע אל ציון רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה.

ואודות שאלתך, האם זהו עקר גדול בדבר רבנו ז"ל; בודאי
הוא יסוד מוסד גדול ונורא, מה שאין הפה יכול לדבר ולהסביר
כלל, ומכל שפן וכל שפן בכתב, כי רבנו ז"ל הבטיח הבטחה חזקה
פזו, עם שני עדים נאמנים, שיעשה לו טובה ויוציאנו מהשאול
תחתית ומתחתיו וכו'. ואנשי שלומנו אומרים, כשאחד זכה והוציא
מהכח אל הפעל, והיה אצל ציונו הקדוש בעיר אומן, אזי יש לו
כבר שטר חוב לרבנו ז"ל, א וועקסיל צום רבי'ן, ויכול לתבע מרבנו
ז"ל שישלמו; הינו שיקים לו הבטחתו שהבטיח — לעשות טובה
לכל מי שבא ויאמר העשרה מזמורי תהלים, שהם התקון הכללי.
ואמרו אנשי שלומנו: בדרך כלל בשטר חוב חותמים את השם
לאשר את ההבטחה, כמו-כן תכף-ומיד אחרי המזמור הראשון
מהתקון הכללי (שהוא מזמור טז), מסיים: "נעימות בימינך יצח",
שהוא כמספר שמו: 'נחמן'; הינו שהיא החתימה של רבנו ז"ל,
שיקים את הבטחתו, ודברי פי חכם חן.

על-כל-פנים להיות בציון רבנו ז"ל הוא עקר ויסוד גדול
בהתקרבותו אל רבנו ז"ל, ובודאי השלמות בהתקרבותו תלויה כפי
שמקיים עצותיו הקדושות בתמימות ובפשטיות גמורה, ובפטריות
ענין השיתה בינו לבין קונו, שזה יסוד דעתו הקדושה, כי בלי
התבודדות אין להאדם שום שיכות לרבנו ז"ל, וכל התקרבותו אליו
היא דמיון גדול, ורק ל"מראה עינים". והשם יתברך יצליח וירפך,
ותזכה להוציא מהכח אל הפעל את חשקך — להכנס ולבוא אל
הקדש קדשים פנימה, שהוא ציונו הקדוש בעיר אומן, ובודאי

אֲשֶׁר ג' תתקמה בַּנְחַל קיז

על-ידי שתבקש ממנו יתברך בכל יום ויום, ותוציא לפניו את רצונך וכסופיך, בנדאי תזכה להגיע לשם, כי העקר הוא תפלה.

הדורש שלומך...

רצריך שתדע, אהובי, אחי היקר! כי פשאדם זוכה להיות אפלו פעם אחת אצל ציון רבנו ו"ל בעיר אומן, התקרבותו אל רבנו ו"ל היא פבר בענין ובאפן אחר לגמרי. אשרי מי שזוכה להוציא מהכח אל הפעל חשקו ורצונו, ונוסע על-כל-פנים פעם אחת בחייו אל ציון רבנו ו"ל.

ג' תתקמה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר קדושים ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד נשבר לבי בקרבי ממה שעובר עליך בפגם הברית וכו', ועל-ידי-זה נתבלבל דעתך כל-כך, עד שאין אתה יכול לצמצם את מחך כרגע בלמוד וכו'.

מה טוב ומה נעים אם היית לומד בכל יום חמש לבר עם התרגום, בכל יום פרשה אחת, ובאפן הזה עד שבת-קדש תזכה לסיים את הסדרא: שנים מקרא ואחד תרגום, שהוא תקון גדול לפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט); בנדאי טוב יותר עם רש"י הקדוש, שאמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן רפג), שהוא אחיה של התורה, עין שם. אבל מצד בלבול דעתך, על-כל-פנים אמר מקרא לבר. וכן תרגיל עצמך לומר כמה פרקים משניות (ובנדאי טוב מאד מאד לומר בכל יום ח"י פרקים, אך מחמת רב בלבול דעתך, קשה וכבר לך דבר זה, ומחמת שאין אתה אומר ח"י פרקים ליום, אינך אומר אפלו פרק אחד, אשר זוהי טעות גדולה, כי על-כל-פנים הרגל עצמך לומר בכל יום כסדרן כמה פרקים שתוכל).

קִיחַ אֲשֶׁר ג' תתקמו בנחל

ובאמת תדע, אהובי, אחי! כי "משנה" אותיות "נשמה", ואין למעלה מזה. ואמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ו', סימן ב'): עֶשֶׂר — זֶה בַּעַל מִקְרָא, וּנְכֹסִים — זֶה בַּעַל מִשְׁנָה.

ועל-כן, חמדת לבבי! מאחר שאבדת כבר כל-כף כל-כף על-ידי פגם הברית ברוחניות ובגשמיות, פי על-ידי עברות מאבדים מה שמאבדים ברוחניות ובגשמיות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פח), ראוי לך כבר להתחיל לאסוף לך עצירות רוחניות, ותקבץ לידך נכסים הרבה, שמהם מקרא ומשנה. אחי, אחי! אל יהיה דבר זה נקל בעיניך, כי רק זה ישאר ממך, ורק זה יצילך בעת שיגיע הזמן כשתעלה לעולם העליון.

מה אמר לך, ידיד נפשי! אם היית יודע עד כמה חשוב למעלה למוד התורה הקדושה, היית מתמיד בזה מאד מאד. ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות קי'): כל העוסק בתורה, אינו צריך — לא עולה ולא חטאת ולא מנחה ולא אשם, עין שם; זכור תזכר כמה צערות והשפלות את נשמתך, על-ידי פגמך הרבים, פגמי הברית, ועכשיו על-ידי יעצה קלה זו, לומר בכל יום חמש ומשניות, אתה יכול לתקן הכל, מדוע תלך אחר עצת יצרך בלבוש בגי-אדם המתלוצצים מזה?! הלא כשיגיע היום האחרון מימי חיך, יתפכו פניהם ממך ולא ירצו להסתפל בך כלל. ועל-כן ראה להתמיד במקרא ובמשנה, שהוא העשר והנכסים הנצחיים, ואז תזכה להנשע.

ועל כלם — הרגל עצמך לדבר עמו יתברך, וכן תראה לומר תקון הכללי בכל יום ו"לקוטי-תפלות", ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ג' תתקמו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר קדושים ה'תשמ"א.

שלום רב להיקר והנעלה, הרב ... נרו יאיר.

אֲשֶׁר ג' תתקמו בַּנְחַל קיט

מִכְתָּבָךְ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וּבְרָצוֹת ה' נִשְׁלַח לְךָ תִּכְף־וּמִיד הַסְּפָרִים
שֶׁבָקֶשׁ.

אודות הַרְמָזוּ שֶׁרָמְזוּ בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז', יֵשׁ לומר
קִצָּת בְּאֶפֶן אַחֵר, וְהוּא עַל דְּרָךְ שֶׁהִתְבַּטָּא פַעַם הָרַב הַקְּדוֹשׁ מֵרֵאדוֹזִין
ו"ל (בְּעַל הַתְּכַלֵּת), וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: הָאֵם פְּלֵא שְׁחוּלְקִין עַל
הַ"לִּקוּטֵי־מוֹהַר"ן? כִּי הֲלֵא לְהַגְדוּלִים הוּא מְרָאָה, שְׁעֵדִין אֵין
יודעים כָּלֵל, וְלִהְקַטְנִים מְרָאָה שֶׁבְּאַמַּת אֵינָם יודעים, וּמִי הוּא זֶה
שִׁיודַע שְׁאֵינּוּ יודַע בֵּן יוֹצֵא וְחוֹלֵק, וְדַבְרֵי פִי חֶכֶם חָן; בֵּן הוּא הַעֲנִיָּן
אֲצִלָּנוּ, כִּי כְּשֶׁמְסַתְּפִלִים בְּתוֹךְ הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּדְפְּסוּ בְּעֵתֵים
הַלְלוּ, וּמִתְחִילִים לְרֵאוֹת וְלִהְרַגִּישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו אֹר רַבָּנוּ
ו"ל בְּאֶפֶן חֵי וְכוּ', מִתְחִילִים לְרֵאוֹת וְלִהְבִּין מִרְחוֹק, שְׁזֵה שְׁנִים
רְבוֹת שִׁיודַעִים מֵרַבָּנוּ ו"ל, וְעֵדִין לֹא יִדְעֵנוּ וְלֹא הִרְגִּישְׁנוּ יְדִיעוֹת
וְהִרְגִּישׁוֹת אֵלּוּ בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים. וַיַּעַן שֶׁלֹּא כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְהוֹדוֹת,
אֲזִי לֹקֵחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּמַחְלָקַת לְחֶלֶק... וּמִכְחִישׁ אֶת הַכֹּל כְּדַמְיוֹן
הַתּוֹלַעַת הַזֶּה, שֶׁשׁוֹרָה וּמִתְחַבֵּאת בְּתוֹךְ הַצִּנּוֹן, וְחוֹשֶׁבֶת בְּדַעְתָּהּ,
שְׁאֵין נָעִים מִמְּקוֹמוֹ וְכוּ'. מַה שְׁאֵין בֵּן כְּשִׁיּוֹצְאִים וּפּוֹתְחִים לָהּ פֶּתַח
שִׁישׁ דְּבַשׁ וְכוּ', וְשֵׁם טוֹב יוֹתֵר לִישֵׁב וְלִהְתְּחַבֵּא, אֲזִי מִי שֶׁמוֹדָה עַל
הָאֵמֶת — יוֹצֵא מֵהַצִּנּוֹן וְנִחְבֵּא בְּהַדְּבַשׁ וְכוּ', וְהֵבֵן.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, חִמְדַּת לְכַבִּי! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמֵּחַ מְאֹד
מְאֹד, שְׁזִכְנוּנוּ לְהִיּוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבָּנוּ ו"ל. וַיַּעַן שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע
מֵרַבָּנוּ ו"ל, רְאוּי לָנוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ — הֵן בְּתַפְלָה וְהִתְבוֹדְדוֹת, לְהִיּוֹת
רְגִיל בְּזֵה מְאֹד מְאֹד, לְדַבֵּר וְלִשְׁיַח אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְנוּ אֵלּוּ
יְתַבְּרֵךְ, בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהֵן בְּשִׁקִּידָה נִפְלְאָה בְּלַמּוּד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּסִדְר־דְּרָךְ־הַלַּמּוּד שֶׁהִנְחִיל לָנוּ רַבָּנוּ ו"ל (עֵין
שִׁחוֹת־הַר"ן, סִימָן עו), וּמִסְבָּר בְּאַרְיִכוֹת בְּקוֹנְטְרַס "סִדְר־דְּרָךְ־הַלַּמּוּד",
עֵין שָׁם; וְהֵן לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּפֵּל בְּהַחִיּוֹת אֱלֻקוֹת שִׁישׁ בְּכָל
דְּבָר, וְלַחֲפֹשׁ תָּמִיד אַחֵר רוּחִנְיּוֹת חִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ, הַמְּחִיָּה
וּמְהֵרָה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, וְאֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יְתַבְּרֵךְ כָּלֵל.

אודות עֲנִינִים הַפְּרֻטִיִּים; אָסוּר לָכֶם לְהִתְיַאֵשׁ, חַס וְשָׁלוֹם,

בשום אפן, פי רבים רחמיו יתברך. והיה ראוי לכם לקבל על עצמכם מצוה של זכות הרבים, ובוודאי בזכות זה תושעו. וכעין שמוכא בתנא דבי אליהו רבה (פרק ח'): אלקנה, על-ידי שהיה מוזה את הרבים, והיה מעוררם לעלות לרגל, על-ידי-זה זכה לבן כשמואל וכו', עין שם; ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות הכנסת אורחים, סימן ג'): הכנסת אורחים מוזה את האשה לבנים; (עוד שם, חלק ב', סימן ב'): סגלה להחזיר לאשה נספה — על-ידי הכנסת אורחים, עין שם; ועל-כן מה טוב ומה נעים שאמה וזוגתה תחיה תקבלו על עצמכם להאכיל בכל שבת-קדש כמה עניים על השלחן מדי שבת בשבתו, וכן להזהר מאד בהדלקת ארבעה גרות של שמן זית דיקא בכל ערב-שבת-קדש (מלבד הגרות שהיא מדלקת בקביעות, ראוי להוסיף ארבעה גרות של שמן זית), ולכונן בהדלקתן לכל גר אות אחת משם הנ"ה ברוך הוא, ולהתפלל אז בדמעות: רבנו של עולם, וננו לבנים חיים וקיימים, עוסקי תורתך לשמה וכו'. ותאריך קצת בתפלה בלשון שרגיל בה (הינו שפת האם), וכל המרבה להאכיל אורחים בשבת-קדש, הרי זה משבח. וראוי לכם להכין מעדנים להאורחים ולהאכילם ולהשקותם, ואז תראו שניכם נפלאות רבות, ותושעו בעזרתו יתברך בזרע של קיימא.

נא ונא לא להתנאש ולא לפל בדתכם כלל, פי הכל בידי יתברך לבד, ולא ביד בשר נדם, על-כן ראוי להאכיל עניים על שלחנכם, וכדאי לה לחפש אחריהם כל השבוע, ולהזמיןם על שבת קדש, וכן בהדלקת הארבעה גרות של שמן זית להיות זהיר בזה מאד, אז תפקדו לטובה, וליתר שאת היה כדאי לה להדפיס "תקון הכללי" מכסף (ומה טוב להדפיס את ההוצאה שהדפסתי, אשר שם מובאת התעוררות להגיע אל ציון רבנו ז"ל, והיא זכות הרבים נפלאה מאד מאד). ותדע, אהובי, אחי! שאין זה עולה הרבה, ובפרטיות פי יש כבר מוכן הפלאטיס של זה, ועל-כן אין צריך הוצאה רבה, ובזכות גדל המצוה של זכות הרבים הנ"ל, תתברכו

אֲשֶׁר ג' תתקמוז בַּנְחֵל קכא

שְׁנֵיכֶם יחד בְּכַנִּים חַיִּים וְקַיָּמִים, וְלְדוֹר בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה
תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ, וּמִבְּקֵשׁ אוֹתוֹ
לְמַעַן טוֹבְתוֹ לְקַיָּים אֶת כָּל הַנִּ"ל.

אודות הדפסת ה"תקון הפללי", נא להתקשר עם האברך...

ג' תתקמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַךְ ... נְרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה נִפְשֵׁי מִשְׁתַּקְּקֵת מְאֹד מְאֹד לְהַתְקַשֵּׁר עִם נִפְשֶׁךָ, וּלְפָלֵא
גְּדוֹל בְּעֵינַי, כִּי זֶה כַּמָּה שְׁלֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא רָאִיתִי עַל־כָּל־פְּנִים
כְּתִיבַת יָדְךָ, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַכְּתָב גְּנוּז הַפְּנִים (עֵינִי לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן קצב), וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה לְחַשֵּׁב וְכו'.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי עַל כָּל פְּנִים שׁוֹרְתִים, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

בְּסִיעָתָא דְשִׁמְיָא, דְּבִרְנֵנוּ הִרְבֵּה עַל־פִּי (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
כט), וּתְהִלָּה לְאֵל, הִיְתָה אַרְיֵכוֹת גְּדוֹלָה בְּדַבּוּרִים גְּפִלְאִים, וּמְחַמַּת
הַטְּרָדוֹת קָשָׁה לְהַעֲתִיק לָךְ הַכֹּל, וְהוּא בְּכַתְב־יַד הַחֲבָרִים, פִּלְמִיּוֹדִי
יְשִׁיבְתָנוּ, אִם תִּרְצֶה יִשְׁלַחוּ לָךְ. גַּם רְאֵה לְכַתֵּב לִי אִם קִבַּלְתָּ כָּבֵר
הַסְּפָרִים מִסְּפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל שֶׁשְׁלַחְתִּי לָךְ לְהַפִּיעָם בְּצַפַּת.

הַעֲקֵר רְאֵה לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַדַּעַת, וּתְדַבֵּר הִרְבֵּה עִם אַחֵרִים
כְּאֲשֶׁר פָּרַשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל־פִּי "אֲשֶׁרִי
מִשְׁפִּיל אֶל דָּל" — עֲצֵה לְבוֹא בְּעֶצְמוֹ לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין — לְדַבֵּר
עִם אַחֵר, עֵינֵי שָׁם; וְצָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מִקְלָלוֹת, חַס וְשָׁלוֹם,
"כִּי כָּל־זֶה צָרִיךְ שֶׁתַּחֲקֹק בְּדַעְתְּךָ, כִּי הִרְגִּיל בְּקָלְלוֹת, מִמֶּנּוּ נִסְתָּמוּ
פִּתְחֵי הַבְּרָכוֹת".

קכב אָשׁר ג' תתקמו בנחל

נא ונא אל תהיה בטלן, ותראה לנצל את הזמן היקר בשיחה בינו לבין קונו, וכל דבור ודבור שאפה מדבר, צריך להיות חשוב בעיניך. ובזמן שאפה יוצא מביתך לבית-המדרש, ראוי לך כל הדרך לדבר עמו ותברך. ומה טוב ונעים שתעבר דרך בית החיים, הקר הקדוש והנורא שממול ביתך, ושם חלקת מחוקק ספון האריז"ל והבית יוסף וכו', וכו', ולשפך נפשך שם.

אחי, אחי! אין דבורים בפה להסביר לך מעלת זה הענין הנשגב והנורא, וכן להתמיד בסדר-הדרך-הלמוד, ואל יחסר לך יום מלמוד "מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל", ואז טוב לך לגצח נצחים.

הדורש שלומך...

(א) רבנו ז"ל אמר פעם אחת: ממני יכולים לראות ולהבין גדלתו ותברך. "פון מיר קאן מען וויסן גאט'ס גרויסקייט"; כי גלה השגת אלקותו ותברך בגלוי נורא ונפלא בזה, אשר לא יאמן כי יספר כלל, כידוע להמעמיק עצמו בתוך ספריו הקדושים, כי כל תורה ומאמר, היא סגיא שלמה בגלוי אלקותו ותברך בתכלית המדרגה העליונה; אשרי המעמיק עצמו בתורתו.

(ב) פעם אחת שאל רבנו ז"ל את מוהרנ"ת ז"ל: איזה פנים יש לי אצלכם? וואס פאר א פנים האב איך צווישן אייך? והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל: כלא כלום (אזוי ווי גארנישט). וחיך רבנו ז"ל, והוא על דרך שמוכא בספורי-מעשיות (מעשה יג, מיום א'), מהעור שהתפאר בעצמו, שאינו זוכר כלום, הינו כי מרב התפללותו בו ותברך, נחשב ללא כלום, כי אינו בעולם כלל.

(ג) וכאמת התבטא פעם אחת רבנו ז"ל ואמר: אנחנו איננו מזה העולם כלל, ועל-כן אין סובלים אותנו וחולקים עלינו. ואמרו על זה אנשי שלומנו היקרים: כל מי שגכלל בו ותברך, ואין לו שום הסתכלות ושיכות בזה העולם כלל, על-ידי-זה לא יכולים לסבל אותו וחולקים עליו, כי בדרך כלל בני-אדם אוהבים "ישות", ומי

שְׁבֻט לְגַמְרֵי — מְחַרְפִּים אוֹתוֹ וּמְבִיזִים וּמְקַלִּים בְּכַבּוּדוֹ.

(ד) וְכֵן רוֹאִים בְּחוּשׁ, אִף שְׁמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל עֲלָה וְנִתְעַלָּה בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה יוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי דוֹרוֹ, כְּאֲשֶׁר רוֹאִים בְּחוּשׁ עַל-יְדֵי סִפְרוֹ הַקְּדוּשׁ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲשֶׁר עוֹד לֹא יֵצֵא סֵפֶר כְּזֶה בֵּין כָּל סִפְרֵי הַחֲסִידוֹת, כְּאֲשֶׁר גָּלוּי לְפָנַי הַבְּקִיָּאִים בְּסִפְרִים, אִךְ-עַל-פִּי-כֵן עַד הַיּוֹם הַזֶּה הוּא מְזוֹלָזֵל וּמְבִיז בֵּין כָּל הַחֲסִידִים, פִּידוּעַ דְּבַר זֶה. כִּי אִפְלוּ הַחוֹלְקִים, אֲשֶׁר כָּבַר מוֹדִים בְּרַבְּנוֹ ו"ל, אֲבָל בְּמוֹהֲרַנְתָּ ו"ל מְזוֹלָזִים. וְזֶה בָּא מֵהַטַּעַם הַנִּזְכָּר, כִּי זָכָה לְהַפְלִיל כָּל-כָּפֹךְ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ עַל-יְדֵי כַחוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, כְּאֲשֶׁר נִרְאָה לְבָאֵי וְשׁוֹקְדֵי דְלִתּוֹת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-כֵּן נִחְשָׁב לְלֹא כְלוּם.

(ה) שְׁמַעְתִּי פַעַם אַחַת מֵהַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכִיץ ו"ל, שְׁהִיָּה עוֹבֵד ה' נוֹרָא וְנִשְׁגָּב מְאֹד מְאֹד, דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּדַבְּקוֹת אֱמֶת, כְּאֲשֶׁר יַעֲדוּן כָּל מִי שְׁהַפִּיר אוֹתוֹ, וְאָמַר לִי פַעַם אַחַת בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "מִיּוֹם קִבַּלְתָּ הַתּוֹרָה עוֹד לֹא הִיָּה סֵפֶר כְּסִפְרֵי הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי אֵת הַהִתְחַזְּקוֹת שְׁמַחֲזֵק אֵת כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְכוּ', לֹא נִמְצָא בְּשׁוּם סֵפֶר.

(ו) וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר תִּלְמִידֵי מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל בְּעֵרוֹ וְהָאִיר בְּהֵם אוֹרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל בְּאִפְּן חֵי וְנִפְלָא כְּזֶה, יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר הָאִיר בְּתִלְמִידֵי רַבְּנוֹ ו"ל בְּעֵצְמוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמַר פַּעַם אַחַת הֵרַב הַחֲסִיד ר' בְּעַר מִטְשֵׁהֲרִין ו"ל (תִּלְמִיד רַבְּנוֹ ו"ל) לְר' מִשֵּׁה בְּרֶסֶלְבֵר (תִּלְמִיד מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל): תִּאֲמִין לִי, אַתָּם יוֹדְעִים מְרַבְּנוֹ ו"ל עַל-יְדֵי מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל יוֹתֵר מִמֶּה שְׁאַנְחֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבְּנוֹ ו"ל בְּעֵצְמוֹ, כִּי מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל הָאֵט אַרוּסִים גִּיהָאֵט דְּעַם הַיִּלְיָגְעַן רַבִּין מִיט גָּאָר אִיִּן אַנְדְּעֵרִין לְעַכְטִיגְקִיט".

(ז) וְעַל-כֵּן אָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׁכָל אֵלוֹ שְׁהַתְּמִידוֹ הִרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", הָאֵבֶן גָּאָר אַנְדְּעֵרְשֵׁט גְּעֵשִׁינְט אִין רַבִּינִס זַאָד".

(ח) מוֹהֲרַנְתָּ ו"ל קָלַט אֵת רַבְּנוֹ ו"ל בְּהָאָרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

(ט) הָאִירוֹ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל בְּאִפְּן אַחֲרֵי לְגַמְרֵי.

קכד אֲשֶׁר ג' תתקמח בנחל

ותהלה לאל, בימי בחרותי זכיתי לשקד מאד מאד על דלתות "לקוטי-הלכות", והיתה תקופה ארפה, שזכיתי לסיים בכל חדש את כל השמונה חלקים "לקוטי-הלכות", וכל התחזקותי כל השנים ובפרטיות בזמן המחלקת עלי, היה רק הודות שהתמדתי בימי בחרותי בספרי "לקוטי-הלכות".

ח) וידועה אמרת הרב החסיד ר' נחמן טולטשינער ז"ל, שעכשו ראוי להתמיד יותר בספרי "לקוטי-הלכות" מספר "לקוטי-מוהר"ן", כי על-ידי ספרי מוהר"ן ז"ל יכולים להבין ביותר את ספרי רבנו ז"ל.

ט) ומוהר"ן ז"ל אמר פעם אחת: מזה, שאינו מסתכל על תכליתו הנצחית, איך שיהיה מת וגוסס וכו', אליו אני לא מדבר כלל, פי הוא נדמה בעיני כבהמה וכו', אבל זה שמסתכל על תכליתו בכל יום ויום, ובודאי עובר עליו מה שעובר, אליו חברתי את ספרי, ולו תהיה התחזקות נפלאה מזה.

י) ופעם אחת אמר, שחבר את ספרי "לקוטי-הלכות" לאברך בשנה ראשונה, שאז יש לו ספקות ובלבולים — האם להשאיר קנים בעבודתו יתברך וכו'. ועל-כן, אהובי! התמד בספרי "לקוטי-הלכות", ואז טוב לך לנצח נצחים.

הנ"ל...

ג' תתקמח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר קדושים ה'תשמ"א.

שלום רב להאברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

אחי היקר! זכר דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנב), שלפעמים מעמידים ירא שמים בפתח, שלא יניח להכנס וכו', עין שם; ואמרו אנשי שלומנו, שלפעמים הירא-שמים הזה הוא אחד מזקני אנשי שלומנו, שעומד בפתח ומדבר דברי התנגדות וכו',

והבן למעשה.

עֲכָשׁוּ בְּעוֹד שְׂאֵתָהּ נִמְצָא בַּשָּׁנָה רִאשׁוֹנָה, עָלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂקִידָה נִפְלְאָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים קיב.): פִּיֶּצֵד לֹמֵד תּוֹרָה בְּטְהָרָה? נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹמֵד תּוֹרָה, עֵינַי שָׁם; וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד אֶת הַבַּחֲוָרִים, שְׂיִלְבְּשׁוּ טָלִית (הֵינּוּ שְׂיִתְחַתְּנוּ). וְאָמַר מוֹהֲרַנ"ף ז"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נַחֲלוֹת, הַלְכָה ג', אוֹת ב'), כִּי עֵקֶר תִּקְוֹן הַבְּרִית הוּא דִּיקָא כְּשׂוֹזוּכִים לְהִתְחַתֵּן, עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן אַחֲרֵי שְׂעוֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּזֶה, רְאוּי לְךָ לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל-פִּי סֵדֶר דְּרָךְ הַלִּמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. גַּם תִּרְאֶה לְהִיּוֹת רַגִּיל הַרְבֵּה בְּגֵרוֹת שֶׁל שַׁבַּת-קֶדֶשׁ לְכָל הַפְּחוֹת אַרְבָּעָה גֵרוֹת, וּבִינֵיהֶם שָׁנִים שֶׁל שְׁמֹן זַיִת דִּיקָא, וּלְהַכְנִיס אוֹרְחִים בְּבֵיתְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכּוּ לְשָׁלוֹם-בֵּית וּלְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים. וְכֵן תִּזְהַר לֹמַר בְּכָל לַיְלָה אֶת סֵדֶר הַקְּרִיאָת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, עַל-פִּי סֵדֶר הָאֲרִיז"ל, עִם הַיְּהוּדִי, וְהוּא סֶגְלָה נִפְלְאָה לְעוֹן הַחֲמוּר שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, וּמִזְבֵּךְ אֶת הַנִּשְׁמָה, וּבְמִשְׁךָ הַזְּמַן יֵאִיר עָלָיו אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי נִפְלְאָ עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה,
וּמִצְפָּה לְשִׁמְעַ רַק הַטּוֹב מִמֶּךָ תָּמִיד...

מוֹסֵר כְּתָב זֶה כְּתָב לִי מִכְּתָב, וַיַּעַן שֶׁהוּא הַשֶּׁכֶן שֶׁלְּךָ אִמְרָתִי לְנִטּוֹת יְדֵי וּלְכַתָּב גַּם לְךָ, וּלְעוֹרֵר אֶת הָאַהֲבָה הַיְשָׁנָה וּלְחַדְשָׁהּ מִחֲדָשׁ.

ג' תתקמט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֶר אָמַר ה'תשמ"א.

שָׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אודות השיחה שכתבת בשם הרב הקדוש מטשהרין ז"ל, שאחד הביא לפניו מצות של ערב פסח, והניחם בארון, ולא רצה להנות מהם. תדע כי השיחה אינה נכונה כלל. ואולי היה זה יוצא מן הכלל, אשר לא נאפה טוב. הלא היא הלכה מפרשת בשלחן ערוך, סימן שלם בארז חיים, סימן תנ"ח, וכן הוא בסימן ת"ס, סעיף ב': הלא ש היה משתדל במצות מצנה, ועומד על עשייתם, ומזרז העוסקים ומסייע בהן בעריכתן, וכן ראוי לכל אדם לעשות, לטפל הוא בעצמו במצנה, עין שם; ואיך תכתב שטות כזו, שהוא היה נגד סימן בשלחן ערוך?! הלא רבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ואמר פעם אחת: איהר מעגט קנייטשען מיין ספר ווי איהר ווילט, אבער פון א סעיף קטן פון שלחן ערוך נישט אפ טרעטין'. ופה הוא סימן שלם, ואיה איפה הוא הרוכל הטמא, שהניח להדפיס דבר כזה, שהוא מעקרי התורה?! הלא בשביל שיחה של שטות שאינה נכונה, יעקרו הלכה מפרשת בשלחן ערוך וכו'?! וכבר ידועה עצת היצר של: היום אומר לך כך, ולמחר אומר לך כך וכו' (שבת קה:).

ועל-כן, אהובי, אחי! כלך מחבורה של לצים, וברח לך אליו תברך, ותתחבר עם אנשי שלומנו האמתיים, המקימים את עצות רבנו ז"ל בכל הדקדוקים, ובפרטיות שאינם נוטים מהשלחן ערוך. כי צריך שתדע, אהובי, אחי! כי אצל רבנו ז"ל היה שלחן ערוך לחק ולא יעבר (עין שיחות-ה"ן, סימן כט); ומי שאינו לומד בכל יום שעור בשלחן ערוך, הרע מערב בהטוב אצלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח'), ויכול לבוא לידי רעות רבות, וזה סימן שהאמונה מקלקלת אצלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סב); "כי היסוד ביהדות הוא שלחן ערוך, ואסור להטות מהשלחן ערוך שהוא זה". ועל-כן מהיום והלאה כשתשמע איזו שיחה או ספור על אחד מאנשי שלומנו, ומכל שכן על רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, וזה אינו עולה בקנה אחד עם השלחן ערוך, תדע כי הוא שקר גמור, והיה המספר

(י) אתם יכולים "לקמט" את הספר שלי איך שאתם רוצים, אבל מסעיף קטן של שלחן ערוך אל תפסעו החוצה.

אֲשֶׁר ג' תתקנ בנחל קבו

מי שֶׁמִּסְפְּרוֹ, כִּי הִקְצָה לְדַבְרֵי רוּחַ, וְשָׁקַר אֵין לוֹ רַגְלִים, כִּי רַבְּנוּ ו"ל
הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא לְהַטּוֹת מִן הַשְּׁלַחַן עֲרוּךְ כִּהוּא זֶה, וְזָקְנֵי
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאוֹמֵן הָיוּ רַגְלִים לוֹמַר, כְּשֶׁהָיוּ שׂוֹאֲלִים אוֹתָם,
שְׂיֵאמְרוּ אִיזוֹ הַנְּהַגָה מִרַבְּנוּ ו"ל, הָיוּ מְשִׁיבִים: פִּתְחוּ אֶת הַשְּׁלַחַן
עֲרוּךְ, וְשֵׁם תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁהַנְּהַגָה רַבְּנוּ ו"ל. וְכָבֵר אָמַר פֶּעַם אַחַת רַבְּנוּ
ו"ל, כִּי הוּא יֵצֵר הַרְעָה גְדוֹל אֲצֵל הַלּוֹמְדִים לְהַמְצִיא חֲדָשׁוֹת, הֵינּוּ
הֵינּוּ חֲדָשׁ אֲשֶׁר לֹא מוּבָא בַּשְּׁלַחַן עֲרוּךְ. וְעַל-כֵּן רָאָה מֶה לְפָנֶיךָ,
וְכָרַח לָךְ מִהֲרוּכַל הַטָּמֵא וּמִחֲבוּרָתוֹ, כִּי הַכֹּל שְׁקָרְנִים, וְצָרִיכִים
לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֵּנוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִצְיֵלְנוּ מִן הַצְּבוּעִים וְהַשְּׁקָרְנִים, כִּי
בְּדָבָר זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְהַנְצִיל, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תִּפְלֶה. וְכַמְּאֹמֶר רַבְּנוּ
ו"ל בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת בְּסוּפּוֹ, בְּעִנְיַן שְׁנֵי הַפְּלִטִין שֵׁשׁ, וְדוֹמִין זֶה
לְזֶה בְּדִיּוּק, וּבְאֶחָד גָּר הַמְּלָךְ, וּבְאֶחָד גָּר הַעֶבֶד וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְתִבִּין
לְמַעֲשֵׂהָ, אֵיךְ שְׂצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה לְהַנְצִיל מִהַצְּבוּעִין וְהַשְּׁקָרְנִים
הַמְּסֻתָּוֵכִים בִּינֵינוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יֵאִיר אֶת אוֹרוֹ וַיַּגְאֵלְנוּ בְּגֹאֲלַת
עוֹלָם לְנֶצַח.

הדורש שלומך...

ג' תתקנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר אָמַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אוֹדוֹת הַבְּלִבוֹלִים שֵׁשׁ לָךְ בַּמַּח, וְכַמְעַט שְׂאֵתָה מְרַגֵּישׁ שִׂיחָה
לָךְ חֲלֵי נוֹפֵל, חֵס וְשְׁלוֹם וְכוּ', תִּדְעֵה כִּי מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל,
שֶׁהַחֹלְאֵת הַזֹּאת בְּאֵהָ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, מִחֲמַת לְחִיצַת הַמַּחֲזִין, שֶׁהַדְּמִים
לוֹחֲצִין אֶת הַמַּחֲזִין, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹפֵל. וְעַל-כֵּן הָעֶקֶר
לְרֵאוֹת לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת הַדְּבִיר, וְלֹא לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ (עֵין
לְקוּשֵׁי-מוֹתֵרָן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שֶׁכָּל זֶה הוּא דְרָךְ הַפְּתָאִים, שֶׁהַחֲרָח
לְהֵם לְפִטְפִט וּלְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחָם בְּשִׁטּוֹת וְהַבְּלִים. גַּם תִּדְעֵה

קכח אֲשֶׁר ג' תתקנ בנחל

כי חולאת זו באה, רחמנא לצלן, על-ידי שמרבה לנאף וכו', כי הַזְרַע הוא מבחר המוח, וכשמרבה להוציאו לבטלה, על-ידי-זה מחסר את מחו ונתבלבל, ועל-פן על-ידי תקון הכללי נתרפא מחולאת הנפילה, עין שם. והיה ראוי לה לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם: טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ', קה, קלז, קנ; אשר באמירת מזמורים אלו תזכה לתשובה ולזכוה המחין. גם טוב מאד, שמרבה בצדקה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רא): סגלה לחלי נופל — לפזר צדקה, כי (תהלים קיב): "פזר נתינתן לאביונים" — ראשי תבות: ג'פ'ל'; כי צדקה היא תקון הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רסד); כי פנגד שפזר את הטפות לבטלה, ראוי עכשו לפזר צדקה. ועקר הצדקה הוא הפצת ספרי ותורת רבנו ז"ל, לקרב את הרחוקים, בסוד (ירמיה טו): "אם תוציא יקר מזולל; יקר אותיות קר"י (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד), שנה בחינת (משלי ה'): "יפוצו מעינותיה חוצה", עין שם.

ומה טוב היה אם תרגיל את עצמך לרשם לה חדושי תורה ודבורי אמונה, אשר בזה תקרר את עצביך. וחו"ל אמרו (כתבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום ולידי זמה וכו', עין שם.

ועל-פן ראה לא להיות פנוי פרגע (והיה טוב שתלה אלו רופא שימתן לה בדורים, למען לקרר את עצביך, ואין שום חשש בדבר). על-כל-פנים אם תהיה רגיל בשמירת הדבור, ותרבה לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות, וכל מה שעובר עליך תספר לפניו יתברך, על-ידי-זה יתגבר מחך, ומה שאבדת על-ידי פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, תחזיר הצדקה ושמירת הדבור. והשם יתברך ישלח לה רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל.

הדורש שלומך...

אָשׁר ג' תתקנא בנחל קכט

ג' תתקנא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אִמֵר ראש חדש איר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִיד נַפְשִׁי ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות. ובפרטיות
כי כבר כתבתי לך פעמים אין מספר, ורבים של מכתביך נדפסו כבר
בעזרתו יתברך, ומחיים נפשות הצמאים אליו יתברך — קחם
משם, ותחיה את עצמך. כי צריך שתדע, כי אין זו עצה לפל בדעתו
מפל דבר. אדרבה, עליך לדעת, כי החיים הם מלאים נסיונות. ועקר
עבודתנו היא רק להתחזק ולהפך את היגון והאנחה לשמחה (עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד); וצריך שתדע כלל זה, כי בכל מה
שהאדם מכניס את עצמו — בזה הוא מצליח, אבל צריך להכניס
את עצמו לגמרי בבטול כל מחשבותיו (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
קצג); הינו אם יכניס בדעתו שרוצה ממון, ויהיה מחלט בדעתו
שצריך לעשות כך וכך סכום גדול בזה, אזי מרב תקף תשוקתו
ומחשבתו שייכניס בדעתו, כמו-כן יהיה לו, אף שעכשו אין לו בידו
אפלו שנה פרוטה לפרוטה, אבל תקף ההחלטה והמחשבה החזקה
יביאו סוף כל סוף אל זה. וכן אם רוצה בית וכו' וכדומה כל מה
שרוצה — יגיע אליו סוף כל סוף, ובלבד שיהיה חזק ואמיץ
בדעתו שיהיה כך, ולא ירפה את המחשבה לרגע, כי זהו מסוד
הבחירה שהשפין השם יתברך בכת האדם. ודבר זה סובב
בגשמיות, ומכל שכן וקל וחמר באין ערך ודמיון כלל ברוחניות,
בוודאי יהיה כמו שיחשב, והעקר תלוי שלא ירפה את מחשבתו, רק
יכניס את כל מחשבתו בדבר הרוחני, אז יראה נוראות נפלאות, הינו
כשיחשב תמיד ממנו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות
חיות אלקותו יתברך, אזי סוף כל סוף יראה את זה בעיניו, ואף
שעכשו הוא רחוק מדבר זה מאד מאד בתכלית הרחוק. ומכל שכן
וכל שכן שיורד ונופל בכל פעם בירידות ונפילות מגנות, רחמנא
לצלן וכו', כל אחד ואחד לפי ענינו וכו', אף-על-פי-כן אם לא

קל אָשֶׁר ג' תתקנא בנחל

יִרְפָּה אֶת הַמַּחְשָׁבָה מִלְחָשֶׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, סוּף כָּל סוּף יִמְשִׁיכוּ
אָצְלוּ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ עַד מְאֹד, כִּי הַמַּחְשָׁבָה יֵשׁ לָהּ כַּח
גְּדוּל. וְזֶה מֵה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קב.): בֵּינָן דְּקָא מִיבִנּוּ
מַחְשְׁבָתוֹ מִשְׁוִיָּא לִיה מְקוּם; הֵינּוּ בְּזֵה שֵׁיִצְמָצִים מַחְשְׁבָתוֹ וַיִּבְנּוּ
תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ יִשְׁוִיָּא לִיה מְקוּם, הֵינּוּ שֵׁיִתְבַטֵּל אָצְלוּ הַמְּקוּם,
וַיִּמְצָא אֶת אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם גַּם בְּמְקוֹמוֹ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק ב',
סִימָן נו), כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, עֵין
שָׁם; וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אָשֶׁר דְּבַר רוּחָנִי נֶקֶל יוֹתֵר לְהַגִּיעַ מִדְּבַר גְּשָׁמִי,
כִּי רוּחָנִי תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁאֵתָה רַק חוֹשֵׁב מִזֶּה — אֵתָה שָׁם; כִּי בְּמְקוֹם
שֶׁאֲדָם חוֹשֵׁב — שָׁם כָּל הָאָדָם (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא),
וּבְעֵינֵי רוּחָנִי אֵין שׁוּם הַבְּדֵל וְהַפְּרָשׁ, כְּשֶׁאֵתָה אוֹחֵז בְּמִקְצָתוֹ אוֹ
אוֹחֵז בְּכֻלוֹ. מֵה שֶׁאֵין בֶּן דְּבַר גְּשָׁמִי צָרִיךְ לְחַכּוֹת עַד שֵׁיִתְגַּשֵּׁם
בְּמַעֲשֵׂה. וְדַבֵּר זֶה יְכוּל לְקַחַת לְפַעְמִים יָמִים וְשָׁנִים. מֵה שֶׁאֵין בֶּן
עֵינֵי רוּחָנִי, אִם רַק יִקְשֶׁר וַיִּשְׁלַב וַיִּדְבִּיק מַחְשְׁבָתוֹ בְּעֵינֵי אֶחָד, אֲזִי
תִּכְף-וּמִיד יִזְכֶּה לָזֶה.

וְעַל-כֵּן הִזְהִיר רַבֵּנוּ ו"ל כָּל-כָּף הַרְבֵּה עַל קִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, כִּי
זֶה כָּל הָאָדָם, וְכִשְׁאָדָם חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, הוּא אָצְלוּ יִתְבַּרֵךְ,
וְכִשְׁאָדָם רוֹאֶה לְפָנָי עֵינָיו שְׁמוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִיֵּחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים,
הוּא אֲזִ שָׁם מִמֶּשׁ.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן גְּדוּל, וְכֻלָּךְ מִתְהַבֵּל
וְהַחֲלִישוֹת הַדַּעַת שֶׁמְסַבֶּכֶת אוֹתָךְ בְּכָל פַּעַם, כְּאִלּוּ אָבַד מְנוּס מִמֶּךָ,
וְכִאִלּוּ אֵין לָךְ עוֹד תִּקְוָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי הַכֹּל הֶבֶל, הֶבֶל הַבָּלִים.
רְאֵה לְחֹשֶׁב תְּמִיד רַק טוֹב, וְאֲזִ תִּרְאֶה רַק טוֹב. כֻּלָּךְ מִתְרַעַע לְגַמְרִי,
הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ הוּא רַק טוֹב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב ה'
לְכֹל" וְגו', וְאָמְרוּ בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ (וַיִּקְרָא ה'): מַחְשְׁבָה דְּבַר נֵשׁ הוּא
רִישָׁא דְכֻלָּא, עֵין שָׁם; וְהָאָדָם יְכוּל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל גִּלּוּי נְשָׁמוֹת,
גִּלּוּי מְלָאכִים, גִּלּוּי אֱלִיָּהוּ, גִּלּוּי אוֹרוֹ יִתְבַּרֵךְ, רַק עַל-יְדֵי קִדְשַׁת
מַחְשְׁבָתוֹ, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּקִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה. וְכַמוֹכָא סוּד הַזֶּה
בְּהַתְחַלַּת הַתְּקוּנִים, "רְשׁוּתָא אֲתִיְהִיב לְהוֹן וְלֹאֲלִיָּהוּ עִמְהוֹן וְלִכְל
נְשָׁמַתִּין דְּמַתִּיבְתָא לְנַחְתָּא בִּינִיָּהוּ וְלִכְל מְלָאכְיָא אֲתַפְסִיָּא וּבְאַרְח

אֲשֶׁר ג' תתקנא בנחל קלא

שְׁכַל". וְעַיִן עַל זֶה בְּבֹאוֹר הַגֶּגֶר"א: "שְׁלֹא רָאוּ אוֹתָם בְּחוּשׁ אֶלָּא בְּהַשְׁגָּתָם", עַיִן שָׁם; וְכֵן הוּא בְּבֹאוֹר 'בְּאֵר לַחֵי רֵאִי': "הַשְּׁגָה שְׁכַלִּית וְלֹא חוּשִׁית", עַיִן שָׁם; וְעַיִן בְּתִקּוּנֵי מִזְהַר חֲדָשׁ, שְׁאָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא לְאַלְיָהוּ, דְּאֵת עֵתִיד לְאַתְגְּלִיא לְכָל גְּבִיָּא מְסֻטְרָא דְנִשְׁמַתָּא בְּשְׁכַל דִּילֵיהּ, עַיִן שָׁם; וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי גְלוּי זֶה הוּא סוּד נִפְלָא עַד מְאֹד מְאֹד, וְלֹא כְּמוֹ שְׁחוּשְׁבֵי הַפְּתָאִים וְהַלְצִים וְכוּ', וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה נִטְפֵּשׁ שְׁכַלְס וְחֻקְמָתָם, עַד שְׁחֻשְׁךָ וְלֹא אֹר בְּעַדָם, וְאֲדַרְבֵּה עוֹד מִתְלוּצְצִים מְזָה, וְאוֹמְרִים (שְׁמוּאֵל-א' י'): "הֲגַם שְׁאוּל בְּגִבֵּיָאִים" וְגו'.

וְעַל-כֵּן מִי שְׁזָכָה כְּבֹר לְזֶה, וּמְאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרוֹאֶה וּמְכִין וּמְשַׁכֵּיל עַל דְּבַר אָמֶת, עֲנִינּוּ — לְדָם וְלִשְׁתַּק, וְלֹא לְגִלוֹת מַה שְׁרוּאָה, כִּי "כְבוֹד אֱלֹקִים הִסְתַּר דְּבַר" (מְשַׁלֵּי כַה), וְאֲדַרְבֵּה, כָּל מִי שְׁיִתְרַפוּהוּ בְּגִי-אָדָם וְהוּא יָדָם וְיִשְׁתַּק וְלֹא יַעֲנֶה לָהֶם כָּלֵל, עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְכְבוֹד אֱלֹקֵי (עַיִן לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁהוּא הָאֶרֶץ שְׁפַע הַפְּתָר, וְיִזְכֶּה לְרֵאוֹת מְרֵאוֹת וְחִזְיוֹנוֹת, כִּי עַל-יְדֵי רַבּוּי בְּזִיוּנוֹת יִדְבַּק גּוֹפּוֹ וְיִתְבַטֵּל יִשְׁוֹתוֹ לְגַמְרֵי, עַד שְׁיִהְיֶה נִשְׁאָר כְּלוֹ רוּחָנִי, וְאֵז יֵאִיר לָךְ מְלָךְ הַכְּבוֹד בְּהָאֶרֶץ נִפְלְאָה כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַהָרִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי! כְּלָךְ מְהֻבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵל תַּחֲשַׁב מִחֲשַׁבְתְּךָ בְּאִיזוֹ גִּשְׁמִיּוֹת, רַק הַדְּבַק מִחֲשַׁבְתְּךָ שֶׁהִיא נִשְׁמַתְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִצְרֵךְ תְּמִיד בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִכְנִיס אֶת כָּל עַיִן עֵינֶיךָ רַק בְּדְבַר זֶה, וְאֵז תִּצְלִיחַ תְּמִיד דְּרַבְּךָ, וְתִזְכֶּה לְשִׁמְעַ כְּרוֹזִין מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִשְׁמוֹת צְדִיקִים יִתְעַבְּרוּ בְּךָ, וְיִסְתַּוְּבְבוּ סְבִיבְךָ. הָעֶקֶר הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלִסְלַק אֶת חֻקְמָתוֹ הַמְּדַמָּה לְגַמְרֵי, וְלְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְּאַמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵז תִּרְאֶה וְתִשָּׂיג נִפְלְאוֹת. וְאֵל כָּל זֶה רוּצָה רַבָּנוּ וְ"ל לְהִטְעִים לְכָל אֶחָד מִמְקַרְבָּיו הָאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר מְצִיִּיתִים אוֹתוֹ, וְאִינִם מְטַעִים אֶת עֲצָמָם.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְתַעֲשֶׂה מְכַל תּוֹרָה תְּפִלָּה, וְאֵז תִּרְגִּישׁ טַעַם אַחַר בְּהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו, וְהַחִיִּים שְׁלָךְ יִהְיוּ מְאֻשְׁרִים מְאֹד, וְיִמֵּי חַיֶּיךָ יִהְיוּ חַיִּים רוּחָנִיִּים, חַיִּים אֲמִתִּיִּים.

קלב אָשֶׁר ג' תתקנב בַּנְחַל

הַהֶכְרַח לְקַצֵּר מִהִטְרָדוֹת הַרְבּוֹת שְׁמִסְבּוֹת אוֹתִי עֲכָשׁוּ,
וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֵנִי תִיב תְּשׁוּבוֹת לְהַמּוֹן מִכְתָּבִים הַמְחַכִּים לְתִשׁוּבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקנב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר אָמַר רֹאשׁ חֲדָשׁ אֵיר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ לְהַבְחֹר הַיָּקָר ... גְּרוּ
יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ
עַל זֶה.

יְדִידֵי הַיָּקָר! הָעֵקֶר לְסֵדֵר לְעֲצֵמוֹ סֵדֵר, כִּי כִּשְׁהוּא מְסֵדֵר בְּסֵדֵר
הַגּוֹן, אֲזִי יֵשׁ הַצְּלָחָה בְּהַיּוֹם, כִּי בְּלִי סֵדֵר, הַכֹּל מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל,
וְעוֹבֵר הַיּוֹם בְּלֹא כְּלוּם, כְּדֶרֶךְ שְׁמִצּוֹי בְּשַׁעַת שְׁרָפָה, לֹא עֲלִינוּ, אֲזִי
כְּשֶׁאָדָם מֵיֵשֵׁב וּמְסֵדֵר, הוּא מְצִיל תַּכְף-וּמֵיֵד אֶת הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְכוּ',
וּשְׂאָר הַחֲפָצִים יִקְרִי עֲרֵף וְכוּ', מַה שְּׂאִין כֵּן כִּשְׁהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל,
וְאֵינוֹ בְּיָשׁוּב הַדַּעַת וְאֵינוֹ מְסֵדֵר, אֲזִי הוּא חוֹטֵף דְּלִי וּמְטָאֵטָא וְכִסָּא
שְׁבוּר וְכוּ', וְאֵת הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְכוּ' מְשָׂאִיר בְּפָנִים וְכוּ'. כְּמוֹ-כֵן בְּכֹל
יוֹם נְיוֹם בּוֹעֶרֶת שְׁרָפָה, כִּי הַיָּצֵר בּוֹעֵר בְּהֶאָדָם הֵן בְּתַאוּת רַעוֹת
וְהֵן בְּמַחְלָקָת, כֹּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוּ, אִם הֶאָדָם מְסֵדֵר וּמֵיֵשֵׁב, אֲזִי עַל
אֵף רַבּוּי תְּבַעֲרַת הַיָּצֵר שְׁבוֹעֵר בּוֹ, הוּא חוֹטֵף טוֹב הַרְבֵּה בְּכֹל יוֹם
נְיוֹם, וּמְדַלֵּג עַל כֹּל הַבְּלָבוּלִים וְהַהֲרַפְתָּקָאוֹת שְׁעוֹבְרִים עֲלָיו וְכוּ',
וּמְצִיל אֶת הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּשְׂאָר יִקְרִי עֲרֵף, שֶׁהֵם כֹּל לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה
וְקִיּוּם הַמְּצוּוֹת. מַה שְּׂאִין כֵּן כִּשְׂאִין לֹא יָשׁוּב הַדַּעַת וְאֵין לוֹ סֵדֵר,
אֲזִי הוֹלֵךְ לוֹ כֹּל הַיּוֹם, וְנִשְׂרָף הַכֹּל בְּאֵשׁ הַגְּדוּלָה שְׁבוֹעֵר וּמְבַעֵיר
הַיָּצֵר.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, אַחִי! כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְחַטֵּף בְּכֹל
יוֹם נְיוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצָּחִי עַד מָאֵד מָאֵד, וְלְהַפּוֹף יְכוּלִים גַּם

אָשֶׁר ג' תתקנג בנחל קלג

להפסידו. ועיין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן פד), שגלה רבנו ו"ל סוד נפלא, איך כשאדם מרגיל את עצמו לילה תמיד במדת החסד והאהבה, אזי נתאחד אצלו היום, וזוכה לטוב נצחי עד מאד מאד, עין שם; ופעם אחת שאלו אנשי שלומנו את מוהרנ"ת ו"ל, איך מספיק לו היום, לחטף בו כל-כף הרבה טוב? והשיב בפשיטות: אני שומר את זמני, ואני מטה כלפי חסד תמיד, ודן את כל אחד לכף זכות, ודברי פי חכם חן; ולכאורה מה השיכות בין שניהם? אך כפי הנ"ל יובן היטב, כי כשאדם דן את כל אחד לכף זכות, ובורח מכל מיני סכסוכים ומחלקת, ולעולם אינו נכנס בנפוחים, אזי נעשה שומר את הזמן, מה שאין כף כשמכניס את עצמו לחפש ולבקש את מומי בני-אדם, על-ידי-זה אין לו זמן, כי הוא טרוד מאחרים, והבן למעשה.

חמדת לכבי! אל תהיה בטלן, והרגל עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה רוחנית אשר אין לשער ולספר כלל, ודבר זה יכניס בך ישוב הדעת אמתי, כי בלא התבודדות, האדם הוא מבהל ומבלבל לגמרי, כמו שאמר רבנו ו"ל (שיחות-הר"ן, סימן רכח): אף שנמצאים פשרים בלי התבודדות, אף אני קורא אותם מבהלים ומבלבלים שקורין (פליטיס) עין שם. ואמר מוהרנ"ת ו"ל, כי על-פן הולך לו העבודה לצת זקנתו כסדר, כי לקח את עצמו כל-כף אל העבודה הקדושה הזו של התבודדות, עד שאינו יכול לעשות שום דבר בלא תפלה והתבודדות, והבן למעשה.

הדורש שלומך...

ג' תתקנג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר ראש חדש איר ה'תשמ"א.

שלום רב אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את מכתבו, ואני מאד מצטער בצערו הרוחני

קלד אֲשֶׁר ג' תתקנג בנחל

והגשמי, שבעוונותינו הרבים, רחוק הוא מהיהדות, וכן שאין לךם
עדין זרע של קימא.

והנה מצד עצמך אתה כותב שאתה מוכן לשפח הכל, ולזרק
את העבר, ולהתחיל להיות יהודי פשר, תדע כי כל הזריז — הרי
זה משבח, שמתחיל תכף-ומיד מרגע זה לשמר את עצמך מאכילת
טרפות ונבלות, אשר מטמטם את המוח והדעת, ומוליד טבע רע
באדם, ותראה להיות שב ואל תעשה, לבל תחלל שבת-קדש בשום
אופן שבעולם, ואף שאני יודע ומבין מרחוק את קשי הדבר שיש
בזה, אבל מאידך אמרו חכמינו הקדושים (אבות, פרק ה'): לפום
צערא אנרא; כפי הצער והיסורין שיש בדבר זה, כמו-כן יגדל
שכרו, כי בודאי אינו דומה למי שנתגדל בסביבה טובה ולמד כל
שנותיו בישיבה, מאחד שנתגדל בקבוץ רע מגשם ומזהם כמו
הקבוץ שלכם וכו'.

ועל-כן כשתמסר נפשך מהשבת-קדש זו לא לחלל אותה, חס
ושלום, אז שכרך הרבה מאד מאד, וכפי הצחוק והליצנות שיעשו
ממך שאר אנשי הקבוץ, ותשתק להם, ותסבל את כל הבא עליך,
כמו-כן יגדל שכרך, ואור השבת יאיר עליך, עד שתזכה לצאת
משם, ולילך לגור במקום דתי.

ומן הראוי שבין כך ובין כך תקנה לעצמך תפלין ומזוזות
לפתחי ביתך, וכן תלבש ציצית, וכלל המצוות והזכיות האלו יגנו
עליכם עד מאד.

ואודות הצרות והבעיות שעושה לך אשתך וכו', לדעתי, עוד
לא נסית לדבר עמה כלל, מי אומר שהיא לא תשמע?! ובפרטיות
שהיא רוצה כל-כך זרע של קימא, יש שעת כשר גדול לדבר עמה,
הלא שניכם שתפים בדבר ושניכם תלויים בהשתף השלישי, כי
אמרו חכמינו הקדושים (קדושין ל:): שלשה שתפין באדם: הקדוש
ברוך-הוא, אביו ואמו, עין שם; ועל-כן אם אתם רוצים בשתפות
צודקת, עליכם לציית לשתף השלישי, ולא לעבר, חס ושלום, על
דבריו, כי אז לוקח את החלק שלו ... ועל-כן אם אתם רוצים זרע

אֲשֶׁר ג' תתקנד בַּנְחַל קלה

שֶׁל קִימָא, רָאוּ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְאֵז יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ.
תֹּאמֶר לְאִשְׁתְּךָ בְּשִׁמִּי, אִם תִּקְבַּל עַל עֲצָמָה "טְהַרְתְּ הַמְשַׁפְּחָה",
וְתִהְיֶה זֶהִיָּה לְהַדְלִיק בְּכָל עָרֹב שְׁבַת־קֹדֶשׁ "אַרְבַּעַת גְּרוֹת" לְכָבוֹד
שְׁבַת, וְגַם הִיא תִבְדֹּל מֵאֲכִילַת טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אֲזִי
אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם שֶׁתּוֹשְׁעוּ בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְתִדְוִרוּ בְּאַהֲבָה וּבְאַתְוָה
וְחֶבֶד יִתְרָה כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

וְיֵמָּה שֶׁאִשְׁתְּךָ שׁוֹאֵלֶת מָה אֹדוֹת הָאָבָא שְׁלָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְיֵמָּה
מִצְבּוֹ שֵׁם, תִּגִּיד לָהּ, כִּי הוּא נִמְצָא בְּצַעַר גְּדוֹל, וַיֵּשׁ לוֹ עֲנָשִׁים קָשִׁים
וּמְרִים בְּשִׁבְלָהּ, כִּי כֵן מוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ, כִּי כְּשֶׁהִבֵּן אוֹ הִבַּת אֵינוֹ
הוֹלֵךְ כְּשׁוֹרָה, וְרַחוּק מִהַתּוֹרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִכָּל שְׂפָן עוֹבְרִים
עֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, אֲזִי מְלַקֵּין בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֶת הָאָבָא וְהָאָמָא
בְּעוֹלָם הַבָּא: רָאוּ אֵילוּ גְדוּלִים גְּדוּלְתָם וְכוּ', וְלִהְפוּךְ —
כְּשֶׁמִּתְנַהֲגִים הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת בְּטוֹב עַל־פִּי הַתּוֹרָה, וּמְקִימִים מְצוּוֹתָיו
יִתְבַּרְךָ, אֵיזָה עֲנָג וְאִשֶּׁר רֹחֲמֵי גוֹרְמִים לְאָבָא וְהָאָמָא בְּעוֹלָם הַבָּא,
אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר כָּלֵל!

וְעַל־כֵּן תִּסְבִּיר לְאִשְׁתְּךָ, כִּי בְּנֻדָּא אֵינָה רוֹצֶה לְגַרֵם יִסּוּרִים
וּמְרִירוֹת וְעֲנָשִׁים קָשִׁים לְאִבְיָה בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁר בְּשִׁבְלֵי זֶה בְּעֲצָמוֹ
כְּנֻדָּא לָהּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה. וּמְלַבֵּד זֹאת שְׁבֻדָּאֵי תּוֹשְׁעוּ שְׁנִיכֶם בְּזֶרַע
שֶׁל קִימָא, אִם תִּצְיִתּוּ וְתִקְיִמוּ כָּל הַפְּתוּב כָּאֵן.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִהְיֶה בְּעֲזָרְכֶם, וַיִּשְׁמַע תְּפִלוֹתֵינוּ וּבִקְשׁוֹתֵינוּ בְּתוֹךְ
תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְתִתְבַּרְכוּ בְּכָל מִינֵי בְּרָכוֹת שְׁפַע, בְּרָכָה
וְהַצְּלָחָה, בְּנֵי, חַיֵּי וּמְזוּנֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקנד.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר אָמֵר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְיַדִּידֵי הַיָּקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

קלו אָשֶׁר ג' תתקנה בנחל

במה ששאלת אותי, למה אין אומרים שהחיינו בשעת ספירת העמר בלילה הראשון, עין בחק יעקב בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן תפט, סעיף ז'), במה שכתב בזה, עין שם; ויש לומר הטעם, כי הימים האלו הם ימי אבלות, כי מתו בהם תלמידי רבי עקיבא פידוע, ונקראים ימי דין, ועל-כן אין אומרים שהחיינו. ואם תאמר: ראוי לברך על המצוה בעצמה ולא על הימים, יש לומר, כי באמת במצוה שיודעים שיגמר את כלה, שיהיה לומר גם שהחיינו, אבל ספירת העמר יכול להיות שישפח לילה אחד, ואז כבר אינם תמימות, ואין לו לברך יותר בכרכה, פידוע, ועל-כן אין אומר שהחיינו, ובנדאי יש עוד טעמים בזה. ומחמת טרדותי קשה לי לעין עכשו בספרים שהם תחת ידי, ואם יתרחב לי, אעתיק לך מספרי הפוסקים.

הדורש שלומך...

הבחור החתן ... גרו יאיר, הראה לי עכשו תוספות בספה מו. בדבור המתחיל: העושה, שכתב שם, דמצוה שיש עליה שמחה תקנו שהחיינו וכו', עין שם; ומאחר שבימי הספירה אין שמחה נוהגת, כי אין נושאים נשים וכו', ועל-כן אין לומר שהחיינו וכנ"ל, כמו שכתבתי לך.

ג' תתקנה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר אמר ראש חדש איר ה'תשמ"א.

שלום וברכה להבחור ... גרו יאיר.

תדע, אהובי, אחי! כי דרכו הקדושה של הבעל-שם-טוב הקדוש היתה, כי תמיד היה מתבודד עמו יתברך, והיה שוקד על התורה נגלה ונסתר, ואחר-כך כשבאו אצלו אורחים, האכילם והשקה אותם, ונתן להם מקום ללון אצלו, ובלו אצלו איזה זמן, והוא היה מדבר עמהם רק מאמתת מציאותו יתברך וגלוי ההשגחה

אָשֶׁר ג' תתקנה בנחל קלז

פּרָטִית, עַד שֶׁהִיא נַחֲקֵק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתָּם, וְהִלְכוּ לָהֶם כָּל אֶחָד לְמָקוֹם מוֹשָׁבוֹ, וּפְרָסָם אֶת הַלְמוּד הַטוֹב הַזֶּה לְאַחֵרִים. וּבֵאוּ אַחֲרֵי-כֵן אוֹרְחִים חֲדָשִׁים, וְכָךְ לְאֵט לְאֵט נִתְפָּרְסָם בְּעוֹלָם עַנְיָנוּ הַקְדוּשׁ שֶׁל הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע וְלְמוֹדוֹ הַטוֹב, וְהַעֲמִיד תְּלַמִּידִים רַבִּים, אֲשֶׁר אֵלּוּ הַתְּלַמִּידִים הַעֲמִידוּ תְּלַמִּידִים אַחֵרִים, עַד שְׁנֵתְפָּרְסָמָה הַתְּגִלוֹת הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע. וְהִנֵּה עָלִינוּ לְבָנוֹת דַּעַת רַבָּנוּ ו"ל בְּאֶפְן כְּזֶה, וְלִהְיֹר אֲמַתַּת לְמוֹדוֹ הַטוֹב וְעֲצוּתוֹ הַנּוֹפְלֵאוֹת בְּדֶרֶךְ וּבְאֶפְן הַזֶּה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ.

וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבָנוֹת מְרַבֵּי "הֵיכַל-הַקְדוּשׁ" בְּכָל עִיר וְעִיר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה שֶׁל מְלָכוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְשֵׁם יִקְרָבוּ אֶת כָּל הַבָּאִים וְנוֹכְנָסִים שֵׁם בְּאִשְׁלֵי שְׁלָם, וְלִדְבַר עִם כָּל הַבָּאִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלַעֲזוֹר אַחֵרִים לְהַתְּבַדְּדוֹת וּשְׁקִידָה בַּתּוֹרָה.

מִצּוֹת הַכְּנֻסֹת אוֹרְחִים וְלַעֲזוֹר לָהֶם, זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר וְלִסְפֹּר כָּלֵל, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שֶׁהִיא גְדוּלָה מִקְבֵּלַת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה, וְרַבָּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁאָדָם עַל-יְדֵי שְׁשׂוֹתֵק לְמַבּוֹז וְלִמְחָרְפוֹ, זוֹכֶה לְהַגִּיעַ אֶל בְּטוֹל כְּזֶה בְּאוֹר הָאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אָדָם לְשִׁכְתָּה עַל הַכֶּסֶא (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר'), וְהִיא עַל דֶּרֶךְ שֶׁפָּרַשׁ הָרַב הַמְּגִיד מִמְּעוֹרֵרֵיטֵשׁ ו"ל (יִחְזַקְאֵל יט): דְּמוֹת כְּמִרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעֵלָה, שֶׁכָּפִי הַמְּדָה שֶׁהָאָדָם מִרְאֵה מְלַמְטָה, כֵּן מִרְאִין לוֹ מְלַמְעֵלָה, וְדְבָרֵי פִי חֲכָם חֵן; וְעַל-כֵּן אִם הָאָדָם מְכַנֵּס אוֹרְחִים, וּמְדַבֵּר עִמָּהֶם מְאֻמַּתֵּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, נִפְתָּחִים לְפָנָיו כָּל אֲרָבוֹת הַשָּׁמַיִם, וּמְכַנִּיסִים אוֹתוֹ בְּמַחְצוֹת כְּאֵלוֹ, שֶׁאֵין אַחֵרִים יְכוֹלִים לְהַכְּנִס, כִּי בְּמְדָה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ (מְגִלָּה יב); אִם הוּא פּוֹתֵחַ דְּלָתוֹ לְאוֹרְחִים, אָזִי פּוֹתֵחִים גַּם לוֹ אֶת דְּלָתוֹת שָׁמַיִם, וְנַעֲשֶׂה עִיל בְּלֹא בַר, כִּי בְּאוֹתָהּ מְדָה שֶׁהוּא מִתְּנַהֵג בְּזֶה הָעוֹלָם, כֵּן מִתְּנַהֵגִים עִמוֹ מְלַמְעֵלָה. וְכֵן פָּרַשׁ הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע (אֲבוֹת פְּרָק ב'): דַּע מָה לְמַעֲלָה מְמַד; אִם אֵתָה רוֹצֶה "לִידַע מָה לְמַעֲלָה", תִּסְתַּכַּל עַל עֲצָמָךְ "מְמַד", אִיךְ שֶׁאֵתָה מִתְּנַהֵג כֵּן מִתְּנַהֵגִים לְמַעֲלָה, וְעַל-כֵּן אֵל תִּחַלֵּשׁ דַּעְתָּךְ, חַס וְשְׁלוֹם, מִשׁוּם דְּבַר.

קלח אָשֶׁר ג' תתקנו בַּנְחָל

וַיֵּשׁ בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ סְפוּרִים רַבִּים וְשִׁיחוֹת יְקָרוֹת אֹדוֹת מְעַלֵּת מַצּוֹת הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים, וּבִפְרָט לְהַכִּין לְאוֹרַח מְטָה לִישׁן בָּהּ, וְאִם יִהְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִמָּדִי, אֲחַבֵּר סֵפֶר מַגְדֵּל מַצּוֹת הַכְּנֶסֶת אוֹרְחִים עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל. לַעֲת עֲתָה רְאֵה לְצַמְצָם עֲצֻמָּה, וְחֹזֵר חֹזֵר הַרְבֵּה דַפִּים גַּמְרָא בְּכָל יוֹם, וְכֵן תִּרְאֶה לְקָרָא בְּכָל יוֹם אֶת כָּל הַסְּדֵרָא מִן הַשְּׁבוּעָה, וְאִם עוֹד תִּזְכֶּה לְחַטֵּף מְשֻׁנִּיּוֹת וְשִׁלְחָן עָרוּף — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, וּרְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְכַתֵּב כְּמוֹ שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב עַד עַכְשָׁיו, וְאַל יַחְסֹר לָךְ יוֹם מִבְּלִי כְּתִיבָה, כִּי יָבֵא הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה ה'אַחֲרוֹנָה וְכוּ', אָשֶׁר אֲזוּ יִהְיֶה יְקָר מְאֹד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר אָמֵר רֵאשׁ חֲדָשׁ אִיר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

הִנֵּה יַעֲזֵב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁקִבְעָתָה דִּירְתָךְ בְּעִיר הַקִּדְשׁ צְפַת, לְדַעַתִּי, תִּתְעַכֵּב שָׁם לַעֲת עֲתָה, וּרְאֵה לְחַבֵּר אֶת עֲצֻמָּךְ עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים שָׁם, תִּלְמִידֵי הַרַב הַחֲסִיד ר' ... ז"ל, וְתִהְיֶה בְּצוּתָא עִמָּהֶם, כִּי הוּא עֲנִין נִפְלָא לְהַתּוֹעֵד יַחַד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, בְּפִרְטִיּוֹת כְּשֶׁהֵם מְדַבְּרִים מְעֻצּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים לְהַתּוֹעֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, הַמְדַבֵּר רַק מְעַבֹּדֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ (וְלֹא מֵאַחֲרִים), וְאֲזוּ יִהְיֶה טוֹב לְשִׁנְיָכֶם.

אֹדוֹת שֶׁאַלְתָּךְ בְּלִמּוּד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הֵעֵקֶר תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת. לְלַמֵּד תּוֹרָה וְלוֹמַר עָלֶיךָ תְּפִלָּה, וְלִבַּל יַחְסֹר לָךְ יוֹם מִבְּלִי "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן" וְ"לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת", גַּם טוֹב לַעֲשׂוֹת לְעֻצְמוֹ סֵדֵר בְּ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" כְּסֵדֶרֶן, וְכֵן לַעֲזִין בְּהַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל יוֹם קִצָּת, שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה מְכַתְּבִים מְסַפֵּר "עֲלִים לְתְּרוּפָה" וְ"אָשֶׁר בַּנְחָל", וְאֲזוּ טוֹב לָךְ לְנֹצַח.

אָשֶׁר ג' תַּחֲנוּנוֹ בְּנַחֵל קֶלֶט

אודות סדר-דָּרֶךְ-הַלְמוּד, גַּם-כֵּן לְהַתְנַהֵג בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְעַט חֲמֵשׁ רַשׁ"י וְהַתְרַגּוּם, וּמְעַט מִשְׁנֵיּוֹת, וּמְעַט גְּמָרָא, וּמְעַט מִדְּרָשׁ, וּמְעַט זֹהַר, וּמְעַט תְּקוּנִים, וּמְעַט שְׁלַחַן עָרוּף, וּמְעַט עֵץ חַיִּים וְכוּ', וְכֵן בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן תִּזְכֶּה לְסַיֵּם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, הַעֲקֹר לֹא לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִרְבוּי לְמוּדִים. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: מְעַט גַּם כֵּן טוֹב.

אודות פֶּסֶק הַלְכָה, בְּאִיזָה דְעָה שְׁמִסִּים הַבָּאֵר הַיֵּטֵב כֵּן הוּא פֶּסֶק הַהֲלָכָה, וּכְשִׁיחִיָּה לָךְ פְּנָאִי, כְּדָאִי לְעֵין בֵּיתֵר סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים, אֵךְ הַעֲקֹר לֹא לְהַתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם.

ואודות בטול הַזְּמַן, כְּשֶׁאֲדָם תְּמִיד שְׂמַח, אִזִּי זוֹכֶה לְהַתְרַחֲבוֹת הַמַּחֲיוֹן, וְזוֹכֶה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּהֶאֱרַת נֶעַם זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וַיִּדְבֹּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאֲדָם מְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אִזִּי אֵין שִׁיךְ בְּטוֹל זְמַן — אוֹ שְׁלוּמְדִים, אוֹ שְׂאוּכָלִים וַיִּשְׁנִים, אוֹ מִתְבוֹדְדִים. וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחִי, אִם הֶאֱדָם זוֹכֶה לְבְרוּר וְזַכּוּף הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיּוֹדַע בִּידְעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִמֶּשׁ, אִזִּי לְעוֹלָם לֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבָּה יִחִיָּה תְּמִיד שֶׁשׁ וְשְׂמַח עַל נֶעַם חֻלְקוֹ, אֲשֶׁר הִנְחִיל שָׁם גּוֹרְלוֹ וְחֻלְקוֹ.

וְהִנֵּה כְּשֶׁאֲדָם מְסַבֵּב עִם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אִזִּי מַחוּ בְּגַדְלוֹת, וְאֵינוֹ מְדַקְדָּק עִם אֲשֶׁתּוֹ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, אֲדַרְבָּה הוּא דֵּן אוֹתָהּ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, כְּאֲשֶׁר הִזְהִיר וְהַקְפִּיד עַל זֶה רַבְּנוּ ז"ל (עֵין שִׁיחוֹת-הַרְבֵּן, סִימָן רסד), כִּי כַּמָּה צָרוֹת וּמְרִירוֹת הִיא סוּבְלָת בְּבֵית מְהִילְדִים, וְהִיא בְּקַבִּיעוֹת עִמָּהֶם, וְעַל-כֵּן רוּצָה לְצֹאת קֶצֶת לְעֲצָמָהּ, כְּדִי לְהַרְגִיעַ אֶת עֲצָבֶיהָ, וּכְשִׁישׁ לְאָדָם מַחֲיוֹן דְּגַדְלוֹת, הוּא אֵינוֹ מְקַפֵּיד בְּדַבֵּר, אֲדַרְבָּה הוּא מְעוֹרֵר אוֹתָהּ וּמְשַׁלְחָה אֶל הַשּׁוּק לְקַנּוֹת מֵהַשְּׂצָרִיכִים, וּבֵינֵן כֵּן הוּא נִשְׂאָר עִם הִילְדִים, וְהוּא יָכוֹל לְהַתְבוֹדֵד הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּקוֹל גְּדוֹל, וּמֵה יִחִיָּה? הִילְדִים יִשְׁמְעוּ אֵיךְ שְׂהָאֵב מִתְבוֹדֵד וּמִתְפַּלֵּל עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְמִשְׁךְ הַזְּמַן זֶה יִכְנִים בָּהֶם אֱמוּנָה פְּשוּטָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן יִחִיָּה טוֹב לְהֶאֱשֶׁה שְׂהִיא יוֹצֵאת קֶצֶת לְהַרְגִיעַ אֶת

קמ אֲשֶׁר ג' תתקנז בַּנְּחָל

עֲצִיבְיָהּ, וְכֵן יִהְיֶה טוֹב לְהַבְעֵל, כִּי יָכוֹל לְהִתְבּוֹדֵד בְּקוֹל בְּלִי שׁוּם מְנִיעָה וּבּוֹשָׁה וְכוּ', וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

אֹדוֹת בְּגָדִים, רְאוּי לְקִנּוֹת בְּגָדִים אֲרָפִים, וְעַל-כָּל-פָּנִים לְשִׁבְת־קֹדֶשׁ, וְכֵן שְׁטְרִימָל, כִּי גַם רַבְּנוּ ז"ל וּמֹהֲרֵנּוּ ז"ל הִלְכוּ עִם שְׁטְרִימָל, אִךְ הֶעֱקַר בְּלִי מַחְלָקָת, כִּי אֵין כְּדָאֵי לְהִתְקוּטֵט בְּעֵבּוֹר זֶה. וּמָה שֶׁתְּפִלָּה פּוֹעֶלֶת שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל, וַיְכוּלִים לְפַעַל הַכֹּל בַּתְּפִלָּה וּבְדַרְכֵי נַעַם.

אֹדוֹת תְּקוּן חֲצוֹת, אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לֹאמַר בְּכָל לַיְלָה אֶת סֵדֶר הַתְּקוּן, אֲבָל אִם אֵינוֹ יָכוֹל, אֲסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם זֶה.

אֹדוֹת צְדָקָה לְמִי לְתַת, עֵקֶר הַצְּדָקָה וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁקִּלְקַל בְּבְרִית, עֵקֶר תְּקוּנוֹ הוּא רַק עַל-יְדֵי זְכוּי הַרְבִּים. וְדָבָר זֶה זוֹכִים כְּשֶׁנּוֹתְנִים בְּעֵבּוֹר סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל — לְהַדְפִּיסָם וְלְהַפִּיצָם. וְרְאוּי לָךְ לְהִתְקַשֵּׁר עִם אַבְרָהָם נַפְלָא בִירוּשָׁלַיִם, הַרְבֵּ הַחֲסִיד ר' ... גְּרוּ יְאִיר, וּכְדָאֵי לָךְ לְתַן לּוֹ כָּל הַצְּדָקוֹת שֶׁלָּךְ, כִּי הוּא מְדַפִּיס אֶת הַסְּפָרִים וּמַחְלָקֵם לְשֵׁם שָׁמַיִם לְכַמָּה פְּרוּטוֹת.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָךְ שְׁתַּצִּית כָּל מָה שֶׁכָּתוּב כָּאֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקנז.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֵר רֵאשׁ חֲדָשׁ אֵיר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׁמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְקִרְאָת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה, שֶׁאַתָּה שׁוֹקֵד עַל דְּלִתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּסֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְסִימָתָ כְּכֹר חֲצִי ש"ס. וְעַכְשָׁו אַתָּה עוֹמֵד לְסִיִּים גַּם שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה.

אֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ, הֵאֵם לַעֲשׂוֹת סִיוִם בְּרַבִּים, תִּדְעֵ כִּי אֲנִישִׁי

אֲשֶׁר ג' תתקנז בַּנְחַל קמא

שְׁלוֹמְנוּ אֵין נוֹהֲגִים בְּזֶה מִצַּד (מִכָּה ו, ח): "וְהִצַּנַּע לְכַת", וְכֵן מִפְּנֵי שְׁבָכַל פֻּעַם עוֹשִׂים סִיּוּם, וְהַדְּבָר הוּא כְּבָר כָּל-כֶּף פְּשׁוּט אֲצֵלָם, וְעַל-כֵּן אֵין בְּמָה לְהִרְאוֹת גְּדֻלְתּוֹ לְאַחֲרִים, אִךְ מִצְּוָה לַעֲשׂוֹת סְעֵדָה, כַּמוּבָא בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף. וְעַל-כֵּן מוֹסִיפִים אִיזָה מֵאֲכָל יוֹתֵר בְּשַׁעַת הַסְּעֵדָה לְכַבוֹד הַסִּיּוּם. וּבִיּוֹתֵר כְּשׁוֹזְכִים לְאַרְחָא אִזְ אִיזָה עָנִי — מָה טוֹב וּמָה נְעִים. וְאֲנִי זוֹכֵר כִּי פֻּעַם אַחַת הַתְּאַרְחָתִי אֲצֵל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּבַתּוֹף דְּבוּרֵינוּ הוֹצִיא מִסְכַּת נְדָה, וְעָשָׂה אִזְ סִיּוּם עַל כָּל הַש"ס, וְהִתְפַּלְאֲתִי מְאֹד מְאֹד מִהַתְמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שְׁלוֹ, שֶׁעָשָׂה אֶת זֹאת כְּלֹאֲחֵר יָד, וְאַחֲרֵי-כֵן אָמַר, הֵיּוֹת שְׁמִצְוָה לַעֲשׂוֹת סְעֵדָה, וְעַל-כֵּן הוֹסִיף עוֹד כְּמָה מִיַּגִּי פְּרַפְּרָאוֹת, וּדְבוּרָנוּ אִזְ דְּבַרֵּי תוֹרָה וְשִׁמְחָנוּ מְאֹד.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁכוּתָב, שֵׁישׁ אִיזוּ מִחֻלְקַת עַל סְדֵר-דְּרָף-הַלְמוּד, הַכַּל דְּמִיּוֹן, אֵין כָּאֵן לֹא מִחֻלְקַת וְלֹא דִין וּדְבָרִים, כִּי הַכַּל מַעֲשֵׂה שְׁטֵן מִצַּד קִנְאָה וְשִׁנְאָה וְהַתְלַבְּשׁוֹת הַיִּצָּר, כִּי לֹא חִדְשָׁנוּ דְבָר, לָנוּ אֵין אֲלֵא דְבַרֵּי רַבְּנוּ ז"ל, וְרֵאוּי לָךְ לְחֹזֵר וּלְעֵינֵי בְּשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ע"ו, וְעַלֵּיו אֵין מָה לְהוֹסִיף. וּמְכַל שְׁפָן שְׂאִין מָה לְגַרְעַ. וְחִדְקֵדֵק שָׁם בְּכָל שׁוּרָה וְשׁוּרָה, וְתִרְאָה כִּי הַכַּל עוֹלָה בְּקִנְיָה אֶחָד — דְּבוּרֵינוּ וּדְבַרֵּי רַבְּנוּ ז"ל, אִף אֶחָד אֵינוּ אוֹמֵר שְׁאֲסוּר לְלַמֵּד בְּשׁוּם אִפְּן בְּלִי שׁוּם הַבְּנָה, זֶה שְׁקָר מִחֻלְט! זֹהִי עֲצַת הַיִּצָּר שְׁהוֹסִיף מְדַעְתּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה גָרַם מָה שְׁגָרַם וְכו'. רַבְּנוּ ז"ל נוֹתֵן עֲצָה נְעִימָה וְקִלָּה, אִיף שְׁיִכּוּלִים לְסִיּוּם כְּמָה וְכְמָה פְּעַמִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אֲפִלוּ לְמִי שְׂאִין לוֹ רֵאשׁ טוֹב, וְאֲפִלוּ מִי שְׂאִין לוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד. אֲבָל מִי שֵׁישׁ לוֹ רֵאשׁ טוֹב וְחֶשֶׁק לְלַמֵּד, יִלְמַד כְּמוֹ שְׁמַאִיר לוֹ מִחוּ, וְאֵין בְּזֶה שׁוּם מִחֻלְקַת שְׁל צְדִיקִים כָּלֵל, כִּי אֲנִי בְּעֲצָמִי אֵין לִי עֶסֶק עִם שׁוּם בְּרִיָּה, רַק חוֹזֵר אֶת דְּבַרֵּי רַבְּנוּ ז"ל כְּמוֹת שְׁהֵם, וּמְבַאָרֵם עַל-פִּי דְבַרֵּי חֻקְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וּבְכַתְבֵּי הָאֲרִיז"ל. וְעַל-כֵּן אֵין מָה לְהַתְנַפֵּחַ בְּזֶה, וּמִי שְׁחוּלֵק עַל זֶה, הוּא כְּחוּלֵק עַל הַשְּׂכִינָה, וְזֶה מִרְאָה שְׁהוּא פְּגוּם מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵינוּ נוֹתֵן דַּעְתּוֹ עַל בַּחוּרִים אֲמֻלָּים אֲשֶׁר נִכְשְׁלוּ בְּפִגְם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, וְאֵין לֹאֵל יָדָם לְלַמֵּד רַק בְּאִפְּן הַזֶּה שְׁגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ

ז"ל, וַעֲצוֹתָיו הֵן עֲצוֹת הַרְשָׁעִים, עֲצוֹת מַעוֹלָם הֵזָה כְּבוֹד יְוִהָרָה.

ואודות תפלה והתבודדות, צריך שתדע, כי העבודה הקדושה הזו יגלה ויפרסם משיח צדקנו, כמו שכתוב (צפניה ג, ט): "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'"; כי הוא יגלה את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא כזה, עד אשר יקנים (ישעיה יא): "ומלאה הארץ דעה וגו', והכל יראו אותו יתברך בעיני בשר, ותכף-ומיד כשאדם יזכה שיפתחו עיניו, ידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, כי למה מדברים יחד שני חברים? כי זה רואה את זה וזה רואה את זה, כמו-כן כשיתגלה למראה עינינו אמתת מציאותו יתברך, אז נדבר עמו יתברך בלשון שאנו רגילין בה, ותכף-ומיד כשמדברים עמו יתברך, על-ידי-זה מזדכך המוח, והתפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, מאירים ככר באפן אחר לגמרי, בלי שום מחשבות זרות. כי המרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה (שפת האם שלו), אזי נדבק מוח מחשבתו בו יתברך, ותפלתו היא ככר בהתפשטות הגשמיות כמבאר בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן צח): "וכך היו עושים חסידים ואנשי מעשה, שהיו מתבודדים ומכוננים בתפלתם, עד שהיו מגיעים להתפשטות הגשמיות ולהתגברות כח השכלי, עד שהיו מגיעים קרוב למעלת הנבואה" וכו', עין שם.

ועל-כן ההתבודדות והתפלות הקבועות אינן סותרות זו את זו, אדרבה לב יודע מרת נפשו, איך שהוא מלא מחשבות זרות, כי כל הבלבולים והספקות באים בשעת התפלה דיקא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל'); ומכל שכן מי שחטא ונכשל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, אפלו פעם אחת, הוא ככר מלא בלבולים וספקות, ומכל שכן מי שנוכשל בחטא הזה ימים ושנים, שאז הוא מלא מחשבות זרות, ואינו יודע אפלו מה שאומר, כאשר יודה החפץ באמת, ויודע נגעי נפשו ומכאוביו הרבים. ועין בכף החיים, שמביא מספרים — אדם שאינו מכוון בתפלתו אל מה שהוא אומר, הוא מתחבר עם רוח הטמאה וכו', והאדם יכול לבחון אם הוא צדיק — כשמכוון בתפלתו בלי שום מחשבה זרה וכו', עין שם.

אֲשֶׁר ג' תתקנח בַּנְחַל קמג

ועל־כֵּן צָרִיךְ שְׂתַדַּע, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְהַזְדַּכְכוּת הַמַּחֲזִין, כִּי
אם על־יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ כְּאֲשֶׁר
יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, עַד שֶׁבְמִשְׁךָ הַזְּמַן יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת
נְעִימוֹת זֵיו חֵיוֹת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִתְקַשֵּׁר לְבוֹ אֶל פִּיו, וְיָבִין מֵה
שְׂאוֹמֵר — הֵן בַּתַּפְלָה וְהֵן בַּתּוֹרָה.

וּמַחֲמַת טְרַדוֹתֵי הָרְבוֹת — אֶקְצֹר.

הַתַּמֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תַּמְצָא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשֶׁךָ, וּבְרַח
לְךָ מִלְצִים הַמְּסֻתּוֹכְכִים בִּיגִינוֹ, כִּי הָעֶקֶר הוּא תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת
גְּמוּרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ג' תתקנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אֱמֹר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

מֵה אֱמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת נוֹרָאָה
וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, כְּפִי הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שֶׁכָּבַר נִכְשֵׁל בְּזֶה הָעוֹלָם בְּמֵה שֶׁנִּכְשֵׁל,
הוּא בְּנֻדָּאֵי צָרִיךְ לְהַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם. וְעַקֵּר הַהַתְּחַזְּקוֹת
מְקַבְּלִים רַק עַל־יְדֵי שְׂמֵאִירִים עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חֵיוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ. כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְבוֹא אֶל בְּטוֹל אֱמֶת כְּזֶה בּוֹ יִתְבַּרְךָ,
עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לּוֹ שׁוֹם דְּבָר, כִּי אֲזַי נִקְרָא שְׁלֵמוֹת, כִּי מִי
שֶׁעֲדִין חָסַר מִהַבְּטוֹל אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עֲדִין הוֹלֵךְ לוֹ שֶׁלֹּא כְּסֵדֶר (עֵין
לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), וְהוּא רְחוּק מִהַשְּׁלֵמוֹת עֲדִין, וְהוּא בְּעַל
מוֹם, וְזֶה אֲשֶׁר (תְּהִלִּים ח'): "וַיִּתְחַסְּרֵהוּ מִיַּעַט מ'אֱלֻקִּים" — רָאשֵׁי
תְּבוֹת מ'וֹי"ם, כִּי כָּל זְמַן שֶׁנִּחְסַר מְאוּרֵוֹ יִתְבַּרְךָ, עֲדִין הוּא בְּעַל מוֹם.
וְעַל־כֵּן עֲלִינוּ לְהַכְנִיס תְּמִיד בְּעֲצָמֵנוּ רַק אֶת אֲמַתַּת אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ,

קמד אָשר ג' תתקנט בנחל

וְלִידַע כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכֵל מַה שְּׁנֶאֱרַע בְּכִלְלֵיּוֹת הָעוֹלָם
וּבִפְרָטִיּוֹת אֲצִלוֹ, הַכֵּל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְיִקְבֵּל רְמִזִּים מְכֵל דְּבָר
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: א', נד), כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְצַמְצֵם עֲצוּמוֹ
מֵאֵין סוּף וְעַד אֵין תְּכֵלִית, לְעוֹרֵר וּלְלַמֵּד אֶת הָאָדָם עֲצוֹת וְהִנְהִיגוֹת.
כִּי מְכֵל דְּבָר צְרִיכִים לְלַמֵּד מַשְׁהוּ, כִּי מְכֵל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לג; וּבְשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נב).
וְעַל-כֵּן חֲמֻדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמָּךְ עִם אֲמוּנָה פְּשוּטָה,
וְתַמִּיד תַּחֲשֹׁב וּתְצַיֵּר בְּדַעְתְּךָ, כִּי הַכֵּל לְכֵל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְכֵל
מַה שְּׁיִכְנִיס יְדִיעוֹת אֵלֹהֵי בְּדַעְתּוֹ, יוֹתֵר יֵאִיר לוֹ, וְיִזְכֶּה לְהַכְלִיל בּוֹ
יִתְבָּרַךְ לְגַמְרֵי. רַק חֹזֵק וְאַמֵץ לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד
שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁרֶיךָ שְׂאֵתָה מְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים
וְהַפְּצָתָם בְּכֹל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

ג' תתקנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אָמֹר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַפְּדִיּוֹן נֶפֶשׁ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלְהַשִּׁיבָךְ יִקְצְרוּ
הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי הַרְבֵּה מְעַנֵּין זֶה כְּבָר גְּדַפְס בְּסִפְרֵינוּ,
תְּהִלָּה לְאֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּסִפֵּר "אֶרֶץ אֲפִים" — קַחְהוּ מִשָּׁם. תִּאֲמִין
לִי, כִּי לֹא כְּדַאי לְהַחְזִיק בְּמַחְלֻקַּת, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּבֵית עִם אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ',
כִּי הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סא), אֲשֶׁר כָּל
הַשְּׂבָעִים שָׁנָה, שְׁחִיֵי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם בְּהַשְּׁגַת הַדַּעַת הַגְּבוּהָ, הֵם
רַק כְּמוֹ רַבַּע שָׁעָה וְכוּ', עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן אֲשַׁאל אוֹתְךָ, הֲאֵם בְּשִׁבְלִי
רַבַּע שָׁעָה כְּדַאי לְהַחְזִיק בְּמַחְלֻקַּת? ! עַל-כֵּן כִּלְךָ מְזִהָ.

אֲשֶׁר ג' תתקנט בַּנְחַל קמה

הַעֲקָר תִּדַע, כִּי אֵין לְאָדָם אוֹהֵב גְּאֻמָּן בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאִשָּׁה אַחַת מֵאֵלֶּף מְצֵאתִי וְכוּ'. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! רְאֵה לְהִיּוֹת מְעֵבִיר עַל מִדּוֹתַיךְ, וּבִרְח לְךָ מִכָּל מִינֵי מַחְלָקָת, "כִּי בֵּית שְׂהוּא מָלֵא מִחְלָקָת, הוּא מָלֵא מִסֵּטְרָא אַחְרָא", "מִחְלָקָת הִיא הַסֵּטְרָא אַחְרָא"; וְעַל-כֵּן כְּשֵׁאתָה פּוֹגֵשׁ בְּעַל מַחְלָקָת, תִּדַע שְׂבוּדָאֵי נַעֲשֶׂה מְרַכְבָּה לְהַסֵּטְרָא אַחְרָא, וְתִרְאֶה לְבָרַח מִמֶּנּוּ בְּכָל מַחִיר.

דְּרָף הַתּוֹרָה הִיא דְּרָף שֶׁל נַעַם וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם, וּבְאֻמַּת צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּאֻמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאֵז לֹא תוּכַל לוֹ שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, וְצְרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי מְסִיתִים וּמְדִיחִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ. כָּל הַהִתְגַּלּוּת הַנּוֹרְאָה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, הוּא רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךְ שְׂאִין לָנוּ שׁוּם כַּחוֹת בְּיָדִים כִּי אִם בְּפֶה, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (מְדַרְשׁ תְּהִלִּים קמט, ה): פִּיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל — חֲרָבִים.

וּבִסְעֻדָה שְׁלִישִׁית דִּבְרַנּוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה "אָמַר אֵל הַכֹּהֲנִים" בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב', וְאִם יִהְיֶה אֱלֻקִּים עִמָּדִי אֲרַשֵׁם לְךָ כָּל מָה שְׂדַבְּרַנּוּ וְחִדְּשָׁנוּ. וְהִיא כְּדָאֵי לְךָ לְבוֹא פַּעַם עַל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְתִרְגִּישׁ עוֹלָם אַחַר לְגַמְרִי; כִּי כְּשֶׁמְדַבְּרִים מִרַבֵּנוּ ז"ל, אֵזִי שׁוֹרִים בְּעוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ. וּמָה שְׂכַתֵּב שָׁם, שֶׁהַתְּפִלָּה צְרִיכָה לְהִיּוֹת קֹדֶם שְׂבָחוֹ שֶׁל מְקוֹם וְאַחֲרֵי-כֵן שְׂאֵלַת צְרִיכּוֹ, וְזֶה חֲרַב פִּיפּוּיּוֹת — ב' פִּיּוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; שְׂבָאֻמַּת רְאוּי לָנוּ לִתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּנוּדַע מִרַבֵּי אֻמַּת כְּזֶה, וְהִיא בְּאֻמַּת זְכוּת וּמִתְנַת חֲנָם בְּשַׁעֲה שְׂרַב הָעוֹלָם עֲדִין אֵינָם יוֹדְעִים מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְאַדְרָבָה כָּל הָעַנְיָן לְלַעַג וּלְקַלְס בְּעֵינֵיהֶם וְכוּ'.

וּבְאֻמַּת צְרִיף שְׂתִדַּע, כִּי מֵאַחַר שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּנוּדַע מִרַבֵּנוּ ז"ל, עָלִינוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְעַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר כֶּהוּא זֶה צְרִיף לְצִיַּתוֹ (עֵינֵי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג); וְרַק זֹו נִקְרָאת שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוּת, כִּי כָּל זְמַן שֵׁישׁ אֶצֶל הָאָדָם אֵיזוֹ חֲכָמָה עֲצֻמִּית, הוּא רְחוּק מִרַבֵּנוּ ז"ל, כִּי צְרִיף לְבִטֵּל אֶת שְׂכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ לְגַמְרִי, וְאֵז דִּיקָא יִקְבַּל מִזֶּה הַנַּחֵל.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אודות קדוש על זין שָׂרָף אָמַר ר' נחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעַר ז"ל: אָדְעַר
עַר אִיז אִיז אִיין עִם הָאָרֶץ, כִּי אִין בּוֹ שְׁעוֹר רְבִיעִית, אָדְעַר עַר אִיז אֶ
שְׁכוֹר, כִּי שׁוֹתָה שְׁעוֹר רְבִיעִית; וְעַל-כֵּן הֶעֱקַר לְהִיּוֹת זְהִיר בְּקִדּוּשׁ
וְהִבְדִּילָה לְשִׁתּוֹת רַק זֵין.

ג' תתקס.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אָמַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים,
מֵאֵז שֶׁדִּבְרַנּוּ יַחַד בְּהִיּוֹתִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר. מִי יִתֵּן שְׁעוֹד
אֲזָכָה לְנִסֵּעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלְהִתְנַעַד עִמָּךְ יַחַד, וְלְדַבֵּר מְעַצּוֹתָיו
הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הֵם מִיָּם חַיִּים הַמְטַהְרִים מְכַל
הַכֶּתִּימִים.

אֶת דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ קִבַּלְתִּי כְּבָר שְׁתִּי פְעָמִים עַל-יְדֵי מוֹסֵר כְּתָב
זֶה, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְכַתֵּב לְךָ מְרַב טְרִדוֹתִי בְּכָל יוֹם. עַל-כֵּן
אֲמַרְתִּי אַרְוֶצָה דְּבָרֵי אֵלֶיךָ עַל-כָּל-פָּנִים עֲכָשׁוּ, וְלִבּוֹא בְּשׁוֹרוֹתֵיִם
אֱלוֹ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! זֶהוּ חֲסֵד חַנּוּם, חֲסֵד גָּדוֹל מֵהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, שֶׁזְכִּינוּ בְּזַכּוּיֹת חַנּוּם מִמֶּשׁ, לְהִתְנַדֵּעַ מִרְבֵּי אַמֶּת כְּזֶה, אֲשֶׁר
מֵאִיר בְּנוֹ אֹרֶךְ יָחִיוֹת גּוֹרָא וְנִפְלָא, זִיו וְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה לְחֹזֵר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, מָה רַבּוֹ מְעַשֶּׂיךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַכֹּל בְּחֻכְמָה עֲמָקָה עֲשִׂיתָ.
וַיַּעַן, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, זְכִינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, עָלִינוּ לְצִיְתוֹ
בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַהִתְקַרְבוֹת
אֵלָיו (עֵיז לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג).

וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית זֶה דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּסִימָן ע', חֶלֶק
א', הַמְדַבְּרֵת מִכַּח הַמְכַרִּיחַ וְכַח הַמוֹשֵׁף. וְהָיוּ תְּהִלָּה לְאֵל, דְּבוּרִים
נִפְלְאִים. וְתַמְצִית הַדְּבוּר — כִּי הָאָדָם כָּלוּל מִגּוּף וּנְשָׁמָה, שֶׁהֵם כַּח

אָשׁוּר ג' תתקס בנחל קמז

המכריח וכח המושף, כי הנשמה מושכת את עצמה תמיד אל רוחניות חיות אלקותו יתברך, והגוף הוא כח המכריח, שממשיכו תמיד חזרה. ובאמת צריכים את שניהם דיקא, כי אם היה רק כח המושף, היה בגדר מלאף, שהוא רוחניות חיות אלקותו יתברך, אבל כך פשיש לו גוף גשמי, והוא מסתיר ומכסה את הנשמה, ומכריחו להפוך, והאדם מתגבר על כל המניעות וכו', על-כן מעלתו יותר גבוהה ממלאף, ויכול לזכך את הגוף עד שגם הוא יהיה רוחני, ואז ירגיש תמיד את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מאד.

כי באמת צריך שתדע, אהובי, אחי היקר! כשזוכים לשוב הדעת אמת ונצחית, רואים ומרגישים כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו ממש, כי אין בלעדיו, ואפלו דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, רק נתלבש עצמו בלבוש כזה, שהוא לפני מראה עינינו; כי באמת התורה גם-כן נחלקת בארבעת חלקי העולם: מצוות השכיכות לדומם, כמו כל ההלכות השכיכות בבתים וכו', וכן בצומח, וכן בחי, וכן במדבר, ובזה נתגלה אשר גם בכל פרט מפרטי הבריאה — בכל כלול תורה. והעקר — לבטל את עצמנו לגמרי לגמרי, עד שנהיה בבחינת עפר ממש, שהוא ענוה ושפלות; כי כל מה שאדם זוכה לבטל את עצמו לגמרי, כמו-כן יש בו כח להמשיך אליו את אור אלקותו יתברך, אשר באמת זהו עקר החיות — כשאדם מרגיש רק את אמתת מציאותו יתברך, כי אחרת הוא בחינת עבודה זרה ממש, אשר עליה נאמר (תהלים קטו, ה): "עינים להם ולא יראו, אזנים להם ולא ישמעון, אף להם ולא יריחון" וגו'; כי באמת כשאדם בא אל מדרגה כזו, הוא בטל ומבטל לגמרי אל אורו יתברך בבטול כל הרגשותיו, אזי רואה בכל פעם רק אלקותו יתברך, וכן שומע מפל דבר רק את עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכן מרגיש רק אלקותו יתברך, מה שאין בן כשאוחז את עצמו לאיזו ישות, אזי הוא עבודה זרה ממש, ואינו רואה ואינו שומע ואינו מרגיש כלום; ועל-כן העקר לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך.

קמח אָשֶׁר ג' תתקסא בנחל

וְאִזּוּ יִזְכֶּה שְׂיֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ בְּהֶאֱרָה וּבְהִתְגַּלּוֹת נִפְלְאוֹהּ. וְעַל-כֵּן,
חֲמִדַּת לְבָבִי! רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד לְאַחֵז אֶת עֲצָמְךָ בְּרַבְּנוּ ז"ל,
וּתְרַאֲהָ לְשִׁקֵּד בְּתוֹרָתוֹ, וְאִזּוּ תִתְגַּלֶּה לְךָ פְּנִימִיּוֹת תּוֹרָתוֹ, וּתְרַגֵּישׁ כָּל
מִינֵי נֵעַם וְעֲרֻכּוֹת בְּחַיִּים.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים הִיָּה, אִם תִּתְנַעַד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
וּבִפְרָטִיּוֹת עִם הַרֵב הַחֲסִיד ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְעִם הַרֵב הַחֲסִיד ר' ...
גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהֵם תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ", אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל מְזַכֵּיר
בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט); וּתְהַלֶּה לְאֵל, הֵם
בוֹעֲרִים בְּהִתְלַהֲבוֹת וּבְאוֹר וּבְחַיּוֹת נוֹרָא וְנִפְלְאוֹ עַד מְאֹד, וְיִמְשֶׁךְ גַּם
עָלֶיךָ מְאוֹרֵם הַקְּדוֹשׁ, וּבְיַחַד תִּזְכּוּ לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמְכֶם.

וּמַחֲמַת טְרֵדוֹתַי — הַהֲכָרַת לְקַצֵּר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, רַק חֶזֶק
וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד.

הַכּוֹתֵב וְחוֹתֵם בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ג' תתקסא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהֶאֱבֹרְךָ הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִּי.

חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, שְׂתַהַלֶּה לְאֵל, אַתָּה יוֹדֵעַ
מְרַבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבֵּי הַמּוֹלִיךְ אוֹתָנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת, וְרֹאֵה לְצִיַּת אוֹתוֹ.
וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְפָרֵשׁ שִׂיחַתְךָ אֵלָיו
יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר זֶהוּ יְסוֹד דַּעְתּוֹ הַקְּדוֹשָׁה. וְאִם הָאָדָם מִתְבוֹדֵד עִמוֹ
יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹנֵק מְרַבְּנוּ ז"ל, וְאִם, חַס וְשְׁלוֹם,
אֵינוֹ מְצִיַּת אוֹתוֹ בְּעֵנִין זֶה, עַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַתְּקַרְבוֹתָיו הֵיא רַק מִן
הַשְּׂפָה וְלַחוּץ, וְהַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּמוּר; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל וְלִינֵק מְרַבְּנוּ
ז"ל, כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּבוֹדוֹת, שִׁיְהִיָּה רְגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ יִתְבַּרְךָ
בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֶׁךְ עָלָיו בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן אוֹר נוֹרָא

אָשֶׁר ג' תתקסב בנחל קמט

ונפלא מאד מאד.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבַתְךָ הַנִּצְחִית, שְׁלַבְל יַחֲסֵר לְךָ יוֹם מִבְּלִי לומר
"יוֹם שְׁלָם תְּהִלִּים", כִּי בְּפָרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק
ב', סימן עג): אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֶּלֶת לְתִשְׁבָּה, עֵינֵי שָׁם; וְכֵן תִּרְאֶה
לומר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, וְכֵן לְחִזּוֹר הַרְבֵּה שְׁלַחַן עָרוּף
"מִחֵבֵר רַמ"א", אֲשֶׁר הִיא סְגֻלָּה מְאֹד לִירְאֵת שָׁמַיִם וּלְכַרֵּר הַטּוֹב
מִהָרַע.

וְעַל כֵּלָּם, אֲהוּבִי, אַחִי! רְאֵה לְקִדְּשׁ וּלְטַהַר אֶת הַשְּׂבָעָה נְרוֹת
אֲצִלְךָ: "הַעֲיִנִּים, הָאֲזְנִיִּים, הַחֻטִּים וְהַפֶּה", וְאִזּוּ יֵאִיר לְךָ מִחֶךְ בְּאוֹר
נִפְלָא עַד מְאֹד, כִּי הָאֲרֵת וְזַכּוּף הַמַּחַ לְהַשִּׁיג בִּידִיעָתוֹ יִתְבַּרְךָ, תְּלוּי
רַק כְּפִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אֶת הַחוּשִׁים הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר הֵם עֶקֶר הָאָדָם. וְכִפִּי
שֶׁאָדָם מְקַדֵּשׁ אוֹתָם מִלְמַטָּה, כְּמוֹ-כֵן נִמְשָׁכֶת עָלָיו קִדְּשָׁה מִלְמַעְלָה,
כִּי הֵם נִגְדֵי הָאֲרֻבָּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, וְכִבְר
הָאֲרֻכָּתִי בְּעִנְיָן זֶה בִּסְפָר תְּקוּן קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה — קַחְהוּ
מִשָּׁם.

ומרב טרדוּתִי — הִתְכַּרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ג' תתקסב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כָּבֵד כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ מִרַב טְרַדוּתִי בְּכָל יוֹם יוֹם.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקָנוּ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְוַדַּע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, וּבִפְרָט אֶתְּהָ, יְדִידִי הַיְקָר,
שֶׁהֵנָּךְ זוֹכֶה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבֵּנוּ ו"ל בְּהַפְּצַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֲשֶׁרֶיךָ

ואשרי חלקך, שזכית להדפיס זה כמה פעמים את הספר "ארך אפים", אשר הרבה הרבה בעלי תשובה נעשו על-ידי ספר זה. יתן השם יתברך, שידפס ויחזור וידפס פעמים אין מספר. תהלה לאל, הדפסנו בשבועות אלו כמה ספרים חדשים, ונתפשטו בכל תפוצות ישראל במרץ נפלא.

העקר להכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ואז יצליח דרכו, כי "איש אמונות רב ברכות" (משלי כח, כ), ומי שהיא מאמין אמתו בו יתברך, ויודע בידיעה ברורה ומחלטת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, הוא אף פעם לא ילך בטל, כי תמיד ירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, מאחר שהוא כאן, מה שאין בן מי שחסר באמונה, אזי הוא בכלל רשע, רחמנא לצלן, כי "צדיק באמונתו יחיה" (חבקים ב, ד), עקר מדידת הצדיק שנמדד, הכל כפי ברור וזכוף האמונה הקדושה, וכל מה שנבנית אצל אחד ביותר האמונה, יותר הארת הצדיק מאיכה בו, מה שאין בן למי שנגחסרת האמונה, הוא מסתובב נע ונד, ואינו מוצא מקומו, בחינת (תהלים יב, ט): "סביב רשעים יתהלכון" ונעשה איש רע' (סר'י' — מספר רע'), ומדבר ולועג מכל אדם "כרם זולת לבני-אדם", שמוזלזל בכבודם של בני-אדם; כי המאמין האמתו, הוא דן את כל ברירה לכף זכות, כי יודע ועד, אשר הוא יתברך מנהיג כך את העולם. ועל-בן חמדת לבכי! ראה להכניס את עצמך היטב באמונה הקדושה. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), כי צריך לחפש ולבקש בעצמו איך אויזים באמונה, עין שם; ועל-ידי-זה יתרחב לך.

ולמען טובתך הנצחית, שתהיה רגיל לאכל בכל יום כמה פנקים משניות ולשתות כמה מזמורי תהלים (עין שיחות-הר"ן, סימן כג); וכל המרבה — הרי זה משבח בתסודים.

הדורש שלומך...

והנה בענין הזה לאכל בכל יום כמה פנקים משניות ולשתות

אָשֶׁר ג' תתקסב בַּנְחָל קנא

כַּמָּה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, יֵשׁ הֶרְבֵּה לְדַבֵּר, כִּי הֵלֵא זֶהוּ דְבוּר מְרַבְּנוּ ו'ל, וצִרִיכִים לְקַיֵּם בְּפִשְׁטוּת וּבְתַמִּימוּת גְּמוּרָה, וְיִכּוּל לַעֲבֹר יוֹם אַחַר יוֹם, וְאֵינוֹ פּוֹתַח מִשְׁנִיּוֹת וּתְהִלִּים, וְיֵשׁ לוֹ עַל כָּךְ כָּל מִינֵי תְרוּצִים וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאַמַּת הַכֹּל הִבֵּל וּרְעוּת רוּחַ, כִּי יִמְיֵנוּ כְּצֵל עוֹבֵר, וְלֹא יִשָּׂאֵר לָנוּ רַק הָאֲכִילָה וְהַשְׁתִּיָּה וְהַלְבוּשִׁים, שֶׁהֵם תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת, וּכְשִׁינִיעַ הַיּוֹם וְהַשְּׁעָה וְהַרְגַע שְׁצִרִיכִין לְהַתְפַּרֵּד מִזֶּה הָעוֹלָם, לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם תְּצַדִּיק וְתִרוּץ עַל זֶה. וּבְאַמַּת רוּאִים, שְׁבַגְשְׁמִיּוֹת אָדָם אוֹכֵל בְּכָל יוֹם לֶחֶם וְשׁוֹתָה מַיִם וּמְלַבֵּשׁ בְּאַיִזָּה מִלְבוּשׁ, וְאֵינוֹ נִחְסָר לוֹ יוֹם בְּלִי אֲכִילָה וְשְׁתִּיָּה, עַל-כֵּל-פָּנִים לֶחֶם יִבֵּשׁ וּמַיִם בְּמִשְׁוֹרָה, וּמִכָּל שְׂפֹן, שְׁתִּהֲלָה לְאֵל, אוֹכְלִים מְעַדְנִים וּפְרַפְרָאוֹת וְכוּ', וּמִדּוּעַ בְּרוּחָנִיּוֹת נִטְעָה כָּל-כָּךְ אֶת עֲצָמָנוּ? ! הֵלֵא אֲנַחְנוּ נִהְיֶה אֲשֵׁמִים בְּדַבָּר, אִם לֹא נַצִּית אֶת רַבְּנוּ ו'ל. וְזֶה אֲשֶׁר אֲשֵׁם' — רָאשֵׁי תְבוֹת: אֲכִילָה, שְׁתִּיָּה, מְלַבּוּשִׁים, כִּי אִם אֵינוֹ אוֹכֵל בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְאֵינוֹ שׁוֹתָה כַּמָּה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, וְאֵינוֹ מְלַבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם בְּאַיִלוֹ מְלַבּוּשִׁים שֶׁל מִצְוֹת, הוּא אֲשֵׁם' בְּדַבָּר, וְלֹא אַחֲרָי. אִם אֲמַנֵּם יֵשׁ עֲכָשׁוּ הֶרְבֵּה לְצִים הַמְתְּלוֹצְצִים מִדְּבוּרִים אֵלּוּ, כְּכֹר אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל אָדָם (מִשְׁלֵי יד, ט): "אֲוֹלִים גְּלִיץ אֲשֵׁם', וּבִין יִשְׂרָאֵל רְצוֹן"; הֵינּוּ הָאֲוִילִים וְהַכְּסִילִים הֵם מְתְּלוֹצְצִים מִהָאֲשֵׁם' הַזֶּה, שֶׁהוּא לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת וְאִמִּירַת תְּהִלִּים, וְלִהְלִבֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ מְלַבּוּשֵׁי כְבוֹד, שֶׁהֵם הַמִּצְוֹת, אֲבָל הַיִּשְׂרָאֵלִים — אֲצֵלָם יֵשׁ רְצוֹן טוֹב לְקִים זֹאת. וְתִדַּע כִּי כָּל מִי שְׂרָגִיל בְּאִמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת וְאִמִּירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲזִי זֶהוּ תְקוּן נִפְלָא לְנִשְׁמַת הַמֵּת'; כִּי בְיוֹתֵר מוֹעִיל לְנִשְׁמַת מֵת' לְתַקְנוֹ — אִמִּירַת תְּהִלִּים וְאִמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת, וְאֲזִי הוּא אִישׁ תִּים' וַיִּרָא אֲלֵקִים — אִם מְקִים זֹאת. וְתִדַּע, כִּי רָאִיתִי רַבִּים רַבִּים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיִּקְרִים, אֲשֶׁר חֲזָקִים בְּאִמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת וְאִמִּירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם! וּפְעַם פְּגַשְׁתִּי אֶת אֶחָד מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, וְהִלֵּךְ לַעֲבוּדָתוֹ, וְכִנְהוּג הִיָּתָה עִמּוֹ אַרְוּחָתוֹ, אֲךָ גַּם הָיָה עִמּוֹ מִשְׁנִיּוֹת וּתְהִלִּים, וְאָמַר לִי: כְּמוֹ שְׂאֲנִי מוֹלִיךְ עִמִּי אַרְוּחָה גְּשְׁמִית — לֶחֶם לְאֹכֵל וְלִשְׁתוֹת וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן אֲנִי מוֹלִיךְ עִמִּי אֲכִילָה וְשְׁתִּיָּה רוּחָנִית, שֶׁהֵם מִשְׁנִיּוֹת וּתְהִלִּים. וּבְאַמַּת רָאוּ בְחוּשׁ, כָּל אוֹתָם

קנב אֲשֶׁר ג' תתקסג בנחל

מאנשי שלומנו האמתיים, שלא הטעו את עצמם, גדלו והצליחו מאוד מאוד. על-פן אל תהיה בטלן, וחטף ואכל, חטף ושתה בכל יום משניות ותהלים, והשם יתברך יהיה בעזרה תמיד, ואל תדאג, כי סוף הכבוד לבוא, שתזכה למצא את בת זוגך, ואז יהיה לך לקרן נפלאה מה שחטפת בימי נעוריך משניות ותהלים.

הנ"ל.

גם תדע, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם-הברית נקראת ל'יל'ית', שעולה מספרה ת"פ, פידוע, וזה אשר ראשי תבות: מ'שניות, ת'הלים, מ'צוות — עולה גם-כן ת"פ, כי על-ידי שהאדם חזק בכל יום באמירת ת'הלים, מ'שניות, ומקיים מ'צוות, הוא מכניע אותה, והבן.

ג' תתקסג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אודות ששאלת בעבור ... גרו יאיר. תדע, אשר היה פדאי לך ללמד עמו קדם הלכות נדה, שעל-כל-פנים לא יעשה עוד. ואמרו חכמינו הקדושים (אבות, פרק ד'): שגגת תלמוד עולה זדון; ובפרטיות הלכות נדה שהן חמורות מאוד מאוד, וצריכים לחזור בהן תמיד, שלא יפשל, חס ושלום, באסור פרישות, ומכל שכן מי שהיה רחוק כל ימיו, ואין לו שום משג מהלכות אלו, הוא בודאי צריך שילמד הרבה הלכות אלו, כמוכן.

על-כל-פנים איך שהוא, ראה ללמד עמו קדם את עקרי ההלכות, שהיה לו איזה משג מה ומתי ואיך וכיו', כל פרטי ההלכות, ועל העבר צריך לעשות תשובה.

ולעת עתה תאמר לו, שיקנה שמן זית בעבור ג'ר תמי"ד, ויהיה

אֲשֶׁר ג' תתקסד בנחל קנג

רְגִיל בְּמִצְוֵה זֶה, כִּי גִיר' הַנּוֹי"ה נִשְׁמַת אָדָם, תְּמִי"ד עוֹלָה גִד'ת', כְּדִי לְתַקֵּן אֶת נִשְׁמָתוֹ שֶׁפָּגַם בְּאֶסְרוֹרֵי נִדְהָ, יִזְהַר שְׂיִדְלִיק גֵּר. וְכִכָּר יְדוּעַ לָךְ, שֶׁעַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל הִזָּה דוֹלֵק תְּמִיד גֵּר תְּמִיד, עַד שְׁנַת־פְּשֻׁטָה שֵׁם מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, וְלִיּוֹצֵא וְלִבָּא אֵין שְׁלוֹם, וּמֵאֵז נִתְקַן, שֶׁכִּכָּל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל, בּוֹעֵר גֵּר תְּמִיד. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת גֵּר תְּמִיד): בְּזִכּוֹת גֵּר תְּמִיד הַדּוֹלְקִים בְּשִׁמּוֹן וְיִת נְצוּלִים מִגְזֵרַת שְׂמַד, עַיִן שֵׁם.

וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים שְׂיִהְיֶה רְגִיל לְנִדְב תְּמִיד עַל שִׁמּוֹן וְיִת, וְיִהְיֶה תַקּוּן לְעוֹן גִּד'הָ שֶׁחֲטָא בְּשׁוֹגֵג, כִּי אֶצְלוּ יֵשׁ דִּין שֶׁל שׁוֹגֵג, כִּי הוּא כְּתִינוּק שְׁנֹשְׁבָה, וְאִף פָּעַם לֹא יָדַע שְׁאֶסְרוֹר, וְעַל-כֵּן יִנְדָּב עַל הַדְּלָקַת גֵּר תְּמִיד וְכַנ"ל. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לְאִישׁ כְּזֶה, אֲשֶׁר חֲטָא בְּעוֹן הַחֲמוּר הַזֶּה בְּשׁוֹגֵג, לְשֵׁלֵם דְּמֵי הַחֲשָׁמַל בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ שְׁלוֹמֵדִים שֵׁם תּוֹרָה, וְיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּהַתּוֹרָה שְׁלֵמָדוֹ. וְחַו"ל הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (ירוּשְׁלָמִי שְׁבִיעִית פ"ג): מִפְּנֵי מָה זָכָה שָׂאוּל לְמַלְכוּת? מִפְּנֵי שֶׁהָיָה זָקֵן מְדַלֵּיק גֵּרוֹת לְרַבִּים בְּמִבּוֹאוֹת הָאֶפְלַיִם, עַיִן שֵׁם (וַיֵּשׁ בְּזֶה סוּד נִפְלָא, וְאֵין כָּאֵן מְקוּמוֹ לְהֶאָרִיף בְּזֶה).

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה יַחַד עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׁפַּע עָלֵינוּ שֶׁפַּע בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקסד.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשֵׁי ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַ נְצָחִים.

הִנֵּה מוֹסֵר כְּתָב זֶה אֶץ עֲכָשׁוּ לְדַרְכּוֹ, אֲמַרְתִּי לְרָשָׁם לָךְ עַל-כָּל-פָּנִים שׁוֹרוֹתִים אֵלוֹ.

קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ וְגַם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

קנד אָשׁר ג' תתקסה בנחל

העקר חזק ואמץ מאד מאד ובפרטיות לדבר עם אחרים.

השם יתברך יחוס וירחם עליך, וישפיע לך חן וחסד, ותזכה להפגס בעבודת החנוף ולחנף את נערי ישראל ולקרבם לאביהם שבשמים, מאשר תשב באיזה בנק או חנות, ומי יתן שתעשה משגיח ומשפיע רוחני בשיבת חנוף לנער. והשם יתברך ישפיע עליך פרנסה בשפע.

בקרוב אכתב לך עוד.

הדורש שלומך...

הנה אני שולח עמו לך ספר "אשר בנחל", חלק ט"ז, שיצא לאור קדם חג הפסח למען החיותך.

ג' תתקסה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון הגיעני, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך בענין הרהורים רעים וכו'.

והנה העצות שלך לעמד על הרגלים וכו', כמדמה שהוא רק דמיון, ולא מעלה ולא מוריד. הנה ראוי לך ללמד בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ב, ולומר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות", ושם תמצא מרגוע לנפשך. ומה טוב ומה נעים אם תזכה ללמד תורה זו, ולומר עליה התפלה, משך ארבעים יום רצופים, ואז תראה שנוי לטובה, פי תורתו של רבנו ז"ל היא מאורייתא דעתיקא סתימא, ומועילה מאד מאד ברוחניות ובגשמיות, וסגלת האמירה בה מועלת מאד מאד להנשמה, ובפרטיות תורה זו, שיוצאת משם עצה נפלאה לענייך, עין שם; ותמצא הדבור, שצריכים להרגיל את

אֲשֶׁר ג' תתקסה בַּנְחַל קנה

עצמו לא להסתפל חזרה, רק לעשות בעבודת השם יתברך ולהתקדם וכו'. ואסור להתקוטט עם המחשבות של הרהורים רעים, כי זהו טבע של אלו היצרים הרעים המזהמים, כל מה שרוצים להתגבר עליהם, יותר ויותר מתגברים וכו', עין שם.

ועל-כן, אהובי, אחי! אל תסתפל על אחוריה כלל, רק ראה להתקדם בכל יום ויום בשקינה רבה בלמוד התורה הקדושה (היה ראוי לה לעיין בסדר דרך הלמוד על-פי דעת רבנו ז"ל, ששם מבאר באריכות דרך ועצה קלה איה לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה, עין שם, וינעם לה).

וכן תתמיד בהתמדה רבה בתפלה והתבודדות, שתרגיל את עצמך לספר לפניו יתברך בלשון שאמה רגיל בה, כל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות. ועל כלם — שמח תשמח את נפשך העלובה. וצריך שתדע, כי איתא בדברי האר"ל (ספר הגלגולים, פרק ב'): כפי ערך גדל קדשת הנשמה, כן הוא תקף השפע שיינקו משם החיצונים, אם יתפסו אותה. ולכן כל מה שתהיה הנשמה יותר יקרת ערך, כך הם מתכוננים להחטיאה ולהכניסה בעמקי הקלפה. לכן רב הקלפות הם בתלמידי חכמים וכו', עין שם. ואיתא על זה בספרנו "פוחת שערים".

ועל-כן אל יתיאש עצמו האדם, בשרואה שכל מה שרוצה לצאת מהרע והחשך שגלכד בהם, עדין אינו יכול וכו', ולא די שאינו יכול לצאת, אלא עוד מתגברים עליו החיצונים יותר וכו'. צריך שיידע, כי זה מסבת גדל ערך נשמתו, ועל-כן הם מתגברים עליו, כי רוצים לינק ממנו. ועל-כן אסור ליאש עצמו בשום אופן, ומזה בעצמו שעליו מתגברים ומתפשטים הקלפות בהתגברות גדולה, ראוי לו להחיות את עצמו על גדל ערך נשמתו. וכודאי אם יעמד חזק, אזי סוף כל סוף יתהפך הכל לטוב, עין שם.

על-כל-פנינים, ידידי היקר! היה ראוי שתחזר בתורה ע"ב, ולומר התפלה בלקוטי-תפלות, תפלה ע"ב, ותקיים כל הנאמר שם, וזה יועיל לה.

קנו אשר ג' תתקסו בנחל

ואודות פגמי הברית כדת מה לעשות, הנה כדאי לך לעיין בספרנו "שמירת הברית", ובפרטיות בהקדמה, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ותקיים כל הנאמר שם, אזי בודאי תזכה לצאת מהחטא המגנה הנה.

אודות שדוה, בודאי יעזר לך, וכל יום שמקדימים בזה, אזי הוא הצלה רבה. ועל-כן אשרי מי שזוכה להנשא בימי נעוריו ממש, ואז יהיה שמור מן החטא, והשם יתברך יצליח דרכך תמיד.

העקר החזק בספרי רבנו ז"ל, ואל תסתכל על שום מונעים ומעכבים אפלו אם הם מאנשי שלומנו. כי בדרך כלל המניעות והעפובים באים להאדם מפאת הלבושים צואים שהלביש את עצמו בהם על-ידי חטאיו המרבים (עיין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד); ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם מתנגדים וחולקים עליו ועושין לו יסורין, עין שם.

ועל-כן ראה מה לפניך, והדבק עצמך בצדיקים אמתיים המסתובבים בין אנשי שלומנו היקרים. והסימן למי שהוא צדיק אמת — כשאינו חולק על שום ברך, אצלו תדבק. כי להפוך — מי שיש לו שם צדיק, והוא יוצא במחלקת, ומחרף ומגדף את הכשרים ממנו, תדע כי הוא בעל גאנה וצבוע ונואף, וכעוונותינו הרבים, כאלו רבים מסתובבים בינינו, וצריכים להשמר מאד מאד מהם, ולאחז את עצמנו רק בהצדיקים האמתיים המקרבים אותנו אליו יתברך.

הדורש שלומך...

ג' תתקסו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום רב אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אֲשֶׁר ג' תתקסז בַּנְחַל קנז

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבוֹ, וְלִמְעַן טוֹבְתוֹ הַנְּצַחִית יִהְיֶה נִזְהָר
מְאֹד מְאֹד בְּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְטָה, וַיֹּאמֶר כָּל הַסֵּדֶר שֶׁתִּקְוֶן
הָאָרִיז"ל, וְהוּא תִקְוֶן נִפְלָא (עֵינִי לְקוּטֵי-הַלְכוֹת תְּפִלַּת עֲרֻבִית, הַלְכָה ב') ;
וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים לוֹמַר הַיְדוּדֵי בְּכָל לַיְלָה, וְאַפְלוּ בְּלֵילֵי שַׁבַּת וַיּוֹם
טוֹב, וַיִּהְיֶה בְּכָלֵל מְאִרֵי דְחוּשׁ־בְּנָא, אֲשֶׁר לְפִי דְעַת הַזֵּהָר הִיא מְעַלָּה
נִרְאָה וְנִפְלָאָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, כְּכֹר נְדַפֵּס עַל יְדֵינוּ כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים
סֵדֶר תִּקְוֶן קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְטָה, וְאִם יִהְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֶזְרוֹ,
יִרְאָה לְהַדְפִּיסוֹ מִכְסָפוֹ.

וַיּוֹתֵר מְזֵה הָיָה רְאוּי שְׁנִתְוַעַד פָּנִים אֶל פָּנִים, וְנִדְבַר אַרְכּוֹת
וּקְצָרוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' תתקסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לַיּוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לְהַיְקָר וְהַנְּעִלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

פֶּה תִקְבַּל חֲבִילָה עִם סְפָרִים, שֶׁתְּפִיֵצִם בְּכַתִּי סֵהַר בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, מְלֵאִים מִנְעָרֵי עֲמֻנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
רַחֲמָנָא לְצִלָּן, שֶׁקִּבְלוּ חֲנוּךְ כְּזֶה שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל יָדָם גְּנֻבִים וְגִזְלָנִים,
רוֹצְחִים וְנוֹאֲפִים וְכוּ'. אִךְ הַהִכָּרַח לְעֶסֶק בְּתַקוּנָם, כִּי הֵם נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַפִּיץ בִּינֵיהֶם סְפָרֵי רַבְּנּוֹ ז"ל, כִּי רַק רַבְּנּוֹ ז"ל
יְכוּל לְרַפְּאוֹת מִכָּל מִינֵי יְרִידוֹת וְנִפְּלוֹת כִּידוּעַ לָנוּ, וְאַשְׁרֵי הַמְּשַׁתְּדֵל
בְּזֶה! וְאֵל תִּשְׁאַל אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה, "דְּעַת רַבְּנּוֹ ז"ל לְאִינָה מִתְּאַכְסְנֵת
אַצֵּל שׁוֹם יְחִיד", וְרַבְּנּוֹ ז"ל כָּא וְיִרְדַּד לְעוֹלָם כְּדִי לְהַגְבִּיֵה וְלַעֲלוֹת
אֶת כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁנוֹתֵן יָד וְכַתֵּף לְעֶזֶר,
וּשְׁכָרוֹ יִגְדֵל מְאֹד מְאֹד. וְהַנְּנִי מוֹכֵן לְשִׁרְתוֹ בְּשִׁלּוּחַ עוֹד סְפָרִים כְּמָה
שִׁירְצָה.

לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵל תִּסְתַּכַּל עַל לְצִים כָּלֵל! בְּרִסְלָבֶר חֲסִידִים

קנח אֲשֶׁר ג' תתקסח בנחל

אַמְתִּיִּים הֵם אֱלוֹ שְׁעוֹסְקִים רַק בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוֹדוֹת, וְכָל מַחֵם דְּבוּק וְאַחוּד בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכָל מַחֲשַׁבְתָּם וְכַסּוּפָם — אֵיךְ לְהַכְנִיס גַּם בְּכָלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הַרְגָּשׁוֹתֵיהֶם וּדְבֻקוֹתָם. וְעַל-כֵּן כִּלְדָּ מִכְּמָה לְצִים וְנוֹאֲפִים הַמְּסֻתוֹכְבִּים בִּיגִינוֹ, אֲשֶׁר הֵם מְסֻטְרָא דְעַרְב־רַב, וְגוֹרְמִים מַה שְּׁגוֹרְמִים, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ'), אֲשֶׁר מִי שְׁנִפְגָּם בְּפָגַם הַבְּרִית, בְּאִים כְּלָבִים שֶׁהֵם עֲזֵי פָּנִים, וְטוֹרְפִים אֶת תְּפִלָּתוֹ וְעַבּוֹדָתוֹ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מֵאֱלוֹ הַכְּלָבִים הָעֲזֵי גִפְשׁ, עֲזֵי פָּנִים שְׁבִדוֹר, אֲשֶׁר אֵינָם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּוַדָּאִי, כִּי כָּל מִי שֶׁעָמְדוֹ רְגָלְיוֹ עַל הַר סִינַי, הוּא בְּעַל בִּשְׁתׁ פָּנִים, וְלִהְפֹּךְ — מֵרְאָה לְדַעַת, אֲשֶׁר לֹא עָמְדוֹ רְגָלְיוֹ עַל הַר סִינַי, וְאִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַבְּרוּר וְהַצְּרוּף שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּדּוֹר הַזֶּה, הָיִיתָ נוֹפֵל עַל פְּנֵיךְ מֵרַב פֶּחַד וְכו'.

אֵיךְ שֶׁהוּא אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ, שְׂזַכִּינוּ לְהִיּוֹת בְּחֶלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֵשֶׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֻסֵּד חָנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ג' תתקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר הַיְתַשְׁמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצָח נֹצְחִים.

מִכְּתַבְךָ לְגִבּוֹן קַבְּלָתִי, וְתַמְחַל לִי שְׁלֵא פְתַבְתִּי לָךְ, כִּי טְרַדוֹתֵי רַבּוֹ, וְגַם עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִלְהָ אֲנִי עֲנִיךְ, אַךְ אִמְרָתִי לְרוּץ שׁוֹרוֹתֵים אֱלוֹ לְפָנֶיךָ.

תַּדַּע, כִּי הַלְמוּד בְּסִפְרֵי קַבְּלָה בְּלִי הַהֲקַדְמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל — הַכָּל דְּמִיּוֹן, וְהוּא בְּכָלֵל רַבּוּי אִוֵּר, אֲשֶׁר יִגְרַם שְׁבִירַת הַכְּלָיִם. וּבַפְּרָטִיּוֹת מִי שֶׁקְּלַקְלַת בְּבְרִיתוֹ, אֵינָן לוֹ כְּלָיִם וּמַחֲ לְהַכִּיל בְּהֵם שְׁכָלוֹ (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה), וּבַפְּרָטִיּוֹת חֲכַמַת הַקַּבְּלָה בְּלִי

אָשֶׁר ג' תתקסט בַּנְחָל קנט

הַתְּבוּדוֹת הַיָּא טָעוֹת גְּמוּרָה, וְהוּא עוֹמֵד עַדִּין בַּחוּץ לְגַמְרִי, וְאִין לוֹ שׁוּם יְדִיעָה, רַק מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ. וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי רַב אֱלוֹ פּוֹרְקֵי הָעֵל, שְׁנִקְרָאִים פְּרוֹפְסוֹרִים, הַלּוֹמְדִים קְבֵלָה, הֵם בְּקִיאִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד כִּיְדוּעַ וְרוֹאִים בְּסַפְרֵיהֶם, אֵיף הֵם כּוֹפְרִים גְּמוּרִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וּמְחַלְלֵי שְׁפָתוֹת וְאוֹכְלֵי טְרֵפוֹת וּנְבִלוֹת, וְעוֹבְרִים עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה כִּיְדוּעַ וּמְפָרְסֵם דְּבַר זֶה.

וְעַל-כֵּן, אָחִי הַיְקָר! קְדָם צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה שְׁלַחֵן עָרוּף וְלַהֲתְבוּדַד הַרְבֵּה עִמוּ יִתְבְּרֵף, שְׁנִזְכֶּה לְקַיֵּם מְצוּוֹת מַעֲשֵׂיוֹת דִּיקָא בְּלֵי שׁוּם חֻמּוֹת וְהַשְׁפָּלוֹת שֶׁל הַבַּל, וְאַחֲרֵי-כֵן יְכוּלִים לְהַפְגִּס בְּלַמּוּד הַנּוֹרָא הַזֶּה, וְיִצְלִיחַ. וְעִין בְּהַצָּעֵטִיל קָטָן שֶׁל רַבְּנּוּ אֱלִימֶלֶךְ ו"ל, שְׁאָמַר: וְלַפְעָמִים יִלְמַד בְּהַפְתָּבִים בְּאִימָה וְיִרְאָה, וּבְרַתַת וְזִיעַ, עִין שָׁם; רַק זֶה נִקְרָא לַמּוּד. וְלִידַע כִּי אַחֲרַת הוּא רַק דְּמִיוֹן, כְּמוֹ שְׁמִשְׁחָק עַצְמוֹ בְּמִשְׁחָק וְכוּ', וְלִבְסוּף יָבּוּא לִידֵי פְּפִירוֹת וְכוּ', כִּי מַחוּ קָטָן מִהַכִּיל הַשְּׂגַת הָאוּר הַגְּדוֹל.

וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה זֹאת, בְּנִי! וְתַתְּמִיד בְּסַפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַבְּרָה, כִּי אַתָּה עוֹד לֹא יוֹדַע מַה יְכוּל לַעֲבֹר עָלֶיךָ בַּחַיִּים חַיּוּתֶיךָ, וְעַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת מְרַבְּנּוּ ו"ל יִהְיֶה לְךָ בְּעִזְרַתוֹ יִתְבְּרֵף חַזוּק עֲצוּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ג' תתקסט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבְּרֵף, אוּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם לְהַאֲבָרָה ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצָחִים.

תַּדַּע כִּי הַפְּצַת סַפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל הוּא תְּקוּן נִפְלָא לְפָגַם הַבְּרִית, כִּי מִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַגְּרוּעַ שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, עֲצַתוֹ — שְׁיִחְזִיר בְּגִי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה (כְּמוּבָא בְּסַפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף): תְּקוּן לְהוֹצֵאת וְרַע לְבַטְלָה — שְׁיִחְזִיר בְּגִי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה. וְאִין לְךָ עוֹד דְּבַר הַמְּחִזִּיר בְּגִי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה כְּמוֹ סַפְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל.

ועל-כן ראה לילך בעצמך לבתי כגסיות ולבתי מדרשות, ותפנין ספרי רבנו ז"ל, ויהיה לך תקוין נפלא.

הדורש שלומך...

ג' תתקע.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לגנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ובעזרתו יתברך שלחתי לך מאה ספרי "לקוטי-מוהר"ן", ומאה "ספורי-מעשיות", ומאה "ספר-המדות" שזכיתי להדפיסם, וראה להפיצם במחיר נמוך מאד מאד, כי בספרי רבנו ז"ל אסור לעשות שום עסק פרנסה, עניינינו הוא רק לקיים צוואתו של מוהר"ן ז"ל, שיהיה: יפוצו מעיינותיך חוצה. ובאמת זה לי יותר משמונה-עשרה שנים, שאני מדפיס ספרי רבנו ז"ל, ותהלה לה' עוד נתעוררו על ידי כמה מאנשי שלומנו להדפיס, ובכל פעם מכרתים רק בכמה פרוטות, אם אמנם שתרבה הרבה סבלתי בשביל זה. וגם היום עקר המחלקת הוא רק בשביל ממון, כי יש כמה שרוצים לעשות איזה עסק פרנסה בספרי רבנו ז"ל ולקחת רוחים, ותהלה לאל, אצלנו מופצים הספרים בזול גדול, ועל-כן רוח קנאה זורם בהם וכו'. אך כבר אמר דוד המלך, עליו השלום: "ואתה מרום לעולם ה'", ופרש רש"י: לעולם ידך על העליונה (תהלים צב, ט); ותסדי השם יתברך אנו מפיצים אלפים ורכבות ספרים בכל קצוי תבל ביודעים ובלא יודעים, והשם יתברך משנה שכנתו בינינו, ונכנסת הברכה ואין חסרים כלום, אדרבה, כל מה שמדפיסים ומפיצים, נכנסת הברכה בשפע כפול. ובחסדו יתברך, אין צריכים להחניף את שום ברך בשביל כמה לירות או דולרים. ואמרתי פאן לאחד מאנשי שלומנו שמתעסק בעבור התלמוד תורה בירושלים, כי כל החנפה והפרסום של שקר שעסקתם בזה פאן שבועות רצופים בקול רעש, לא הכניס לכם

אָשֶׁר ג' תתקעא בנחל קסא

אַפֿלוּ הַחֲצִי מִמָּה שֶׁנִּכְנָס אֶצְלָנוּ בְּהֶצְנַע וּבְהִשְׁקָט. תִּהְיֶה לָּאֵל, מִה לַעֲשׂוֹת, הֲיֵה רָאוּי כְּבָר לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לִידַע, כִּי הַחֲנֻפָּה הַיָּא קִלְפָּה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר תְּלוּיָהּ בְּכַפִּירוֹת. כִּי הַמְּאַמֵּין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי אֵינוֹ מַחְנִיף אֶת שׁוּם בְּרִיָּה, רַק בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְאַצְלוּ, תִּהְיֶה לָּאֵל, יֵשׁ כָּל הַמְּמוֹן שֶׁבַעוּלָם.

וְעַל-כֵּן לָמָּה כָּדָאֵי לִילֵךְ וּלְהַחְנִיף בְּגִי-אָדָם, וּלְכַתֵּב עֲלֵיהֶם לְשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ: "מְלַכְנוּ בְּרֵאשֵׁנוּ", וְאַחַר-כֵּן צוֹחֵק בְּעֲצָמוֹ מִמָּה שֶׁכָּתַב בְּשִׁבִיל חֲנֻפָּה וְכוּ', וְדִי לְחַכְיָמָא. הָאֵם כִּף לְמָדוּ אוֹתָנוּ?! הֲלֵא כָּל לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה הַכִּי גִשְׁנָבָה. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְשַׁלֵּיף אֶת חֲכָמְתוֹ הַמְּדָמָה, וּמְצִיֵּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוֹפֵף לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ לְבוֹ בְּכָל יוֹם, וּמוֹסֵר אֶת כָּל עֲגִיגָיו רַק לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֲזִי אֵין לוֹ מִמֵּי לְפַחַד כָּלֵל, כִּי הוּא בְּטוֹחַ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' תתקעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִי'.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן עֵתָה קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר מִכָּל הָעֶסֶק, וּבְכַפְרִיּוֹת כְּפִי דְבַרְיָךְ, אֶת מְאַשִּׁימָה אוֹתִי, וּכְאֵלוֹ חֵס וְשְׁלוֹם, אֲנִי הֵייתִי הַגּוֹרֵם וְכוּ', וּבְשִׁבִיל זֶה אִמְרַתִּי לְבוֹא בְּשׁוֹרוֹתַיִם אֵלוֹ.

תְּדַעִי, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הוֹרִיד אֶת גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל זֶה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי הַמְּלֵא גְּסִיּוֹנוֹת, רַק כְּדִי לְזַכֵּךְ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵם אֵינוֹ נִמְשָׁךְ אַחַר תְּאַוּוֹת הַבְּהֵמִיּוֹת, אֲזִי זוֹכֶה לְהַתְּעִלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה בְּרוּם הַמַּעֲלוֹת עַד אֵין סוּף, וּמַעֲלָתוֹ גְּדוּלָּה יוֹתֵר מִמְּלֵאךְ, וּכְפִי יִרְיֶדְתוֹ וּנְפִילְתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי, כְּשִׁחְזוֹר וּמְזַדְּכָךְ וּמְטַהֵר, כְּמוֹ-כֵן זוֹכֶה לַעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְהִנֵּה כְּתִיב (אִיוב יא, יב): "וְעִיר פָּרָא

קסב אָשֶׁר ג' תתקעא בַּנְחָל

אָדָם יוֹלֵד", אָדָם נוֹלֵד פֶּרָא עִם כָּל הַמַּדוֹת הַרְעוֹת וְהַתְּאֻוֹת הַמְּגִנּוֹת, וּבַפְּרָטִיּוֹת ג' שְׂרָשֵׁי הַמַּדוֹת וְהַתְּאֻוֹת הַמְּגִנּוֹת שְׂיֵשׁ בְּכַח כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהֵם: אַ'כִּילָה, מ'מוֹן, ג'אֹרֶף, אָשֶׁר שְׁלֵשׁ תְּאֻוֹת רְעוֹת אֵלּוּ מְשַׁרְשׁוֹת בְּכָל אָדָם. וּכְפִי שְׂמֻזְפֶּךָ אֶת עֲצֻמוֹ בְּהֵן, כְּמוֹ-כֵן מְאִירָה בּוֹ אָמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִוָּדַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחַלְטָת, אָשֶׁר אֵל מ'לֶךְ ג'אָמֵן, וְהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאָשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַגְּמָרָא (שְׁבַת ק"ט:) וְהִזְהִיר (פְּרָשַׁת וַיִּלֶךְ רַפָּה:), זֹהֵי כְּנֻט אֶ'מִין' שְׂאוּמְרִים אַחֵר כָּל בְּרָכָה. כִּי הִנֵּה עֲנִין בְּרָכָה הוּא מְלִשׁוֹן בְּרָכָה הָעֲלִיּוֹנָה, כִּי אָדָם אֲסוּר לוֹ לְהִנּוֹת מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה (בְּרִכּוֹת ל.ה.), וְתִכְףּ-וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה בְּרָכָה, אֲזִי פּוֹתֵחַ אֶת צְנוּר הַחֲכָמָה, וּמְקַשֵּׁר אֶת הַדְּבָר הַגְּשָׁמִי: הֵן אַכִּילָה וְהֵן מ'מוֹן וְכוּ', אֵלּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֲזִי מִתְּנַהֲגִים בְּזֶה בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה כְּרְאוּי לְבֵן אוֹ לְבַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, יְכוּלִים לְהַעֲלוֹת אֶת אַ'כִּילָה, מ'מוֹן וְכוּ' אֵלּוּ יִתְבַּרֵךְ, מֵה שְׂאִין כֵּן, אִם נוֹפְלִים, אֲזִי אָדָם פֶּרָא יוֹלֵד, וְהוּא בַּעַל תְּאֻוָּה וְאִישׁ מְגִשָּׁם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

וְתַכְלִית אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי — לְזַכֵּךְ אֶת עֲצֻמוֹ, וְלְהַתְּעִלוֹת וְלְהַתְּנַהֵג בְּכָל דְּבָר בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה, אָשֶׁר אֲזִי אֵין שְׂיָךְ שׁוּם תְּאֻוָּה כְּלָל, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נ"א); כִּי הַכֹּל מִתְּנַהֲגִים בְּקִדְשָׁהּ, לְאָכַל מְכָרְחִים, וְלְהוֹלִיד בְּנִים מְכָרְחִים וְכוּ', עֵינִ שָׁם; וּכְשֶׁאָדָם מִתְּנַהֵג בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה, אֲזִי מִתְּעַלָּה בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וְעוֹלָה לְמַעְלָה מְגֹדֵר מְלֶאךָ, וְנִעֲשֶׂה אִישׁ אֱלֹקִי. וּמוֹכֵן שְׁגָם אִשָּׁה יְכוּלָה לְהַתְּעִלוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וּמַעְלָתָה גְּבוּהָה מְאֹד מְאֹד, וּכְמוֹ שְׂזָכוּ לָזֶה הַנְּשִׁים צְדָקְנִיּוֹת, שְׁעָלוּ וְנִתְעָלוּ כָּל אַחַת לְפִי מְדַרְגָּתָהּ, עַד מַדַּת הַנְּבוּאָה מִשָּׁ, כְּמוֹ שָׂרָה, חַנָּה, דְּבוּרָה וְחַלְדָּה וְכוּ'. וְכָל זֶה אָנוּ לְמַדִּים בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, וּמְשַׁתְּדָלִים לְהַגִּיעַ אֶל זֶה.

וְהִנֵּה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אֶת כּוֹתְבַת לִי מְכַתֵּב אֶרֶךְ כְּזֶה וְכוּ', וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מְצַטְעֵר, וְלְהַשִּׁיב לָךְ אִינִי יוֹדַע מֵה, כִּי בְּיָדַי צַעֲרָךְ הוּא צַעַר גָּדוֹל, וּבַפְּרָטִיּוֹת שְׁהוֹרִיךָ סוֹכְלִים, וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת אֶת סוֹכְלַת כְּכֹר כְּל-כֶּךָ וְכוּ', וְזֹהֵי הַפְּעַם הַשְּׁנֵיָה וְכוּ', אַךְ תְּדַעִי, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ נִתֵּן לָנוּ חַיִּים, לְהִיּוֹת וְלְהַדְּבִק עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא לְחִיּוֹת

אֲשֶׁר ג' תתקעא בַּנְחַל קסג

עמו במרירות ובעצבות, למרר לעצמו החיים. ועל-כן לדעתי, הטוב בעיניך עשי, אם את מרגישה, שמהכרח לך להתגרש ממנו וכו', כי כפי הנראה אינו רוצה לצית גם אותי, ואני חושב כי החיים אשר הם מלאים נסיונות קשים ומרים, ילמדו אותו לקח וכו'. מה לעשות?! הבחירה נתונה בידי האדם, אם לבחור לחיות בחיי נעם, ולהנות מזיו אורו ותברך וכו', אם לחיות חיי גשם וזהמה, זולל וסובא וכו'.

אודות נסיעתו כמה פעמים לכאן, אני מצדי מחיב לומר לו מוסר, אך אחר-כך בורח ואינו מציית. וכמה פעמים מבטיח, ולבסוף אני מבין שלא נכון וכו', ועל-כן ראוי לבקש הרבה ממנו לתברך, והוא יוליך אותך בדרך האמת, ותמצאי את הראוי לך.

ילמען השם, אל תתקוטטו, חס ושלום, כי המחלקת היא רק מהסטרא אחרא, ובמקום שיש מחלקת, בידוע ששם שורר הסטרא אחרא, רחמנא לצלן. ואל תחשבי כי יש לו ממון, הוא מלא חובות, לזה ואוכל, לזה ונוסע לחו"ל, ורחמנות גדולה עליו. לזאת תבקשי הרבה רחמים ממנו ותברך על כל דבר בפרטי פרטיות, והשם ותברך השומע תפלות ישראל ישמע את תפלתך בתוך תפלת עמו ישראל וישיע אותך.

ובאמת עליך לדעת, כי אין לנו שום כחות אלא בפינו, לבקש תמיד רק ממנו ותברך, ובפרטיות שאת כבר זכית לזה, ואת עוסקת בזה כל יום, עליך להתמיד בזה יותר ויותר, ותזכי להנצל מכל רע מפאן ולהבא. העקר תהיי בשמחה עצומה על נעם חלקך, שונבראת מזרע ישראל, ואת יכולה לגור בארץ הקדש, ולבקר מפעם לפעם במקומות הקדושים, והשם ותברך ישלח את מלאכו לפניך, וישמר אותך מכל רע, ותזכי לבשר לי בשורות טובות, ישועות ונחמות, שעוד יעשה עמך.

הדורש שלומכם...

ג' תתקעב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בחר ה'תשמ"א.

שלום רב אַל ... גרו יאיר.

פליאה נשגבה בעיני, על שאין אתה שולח לי חמר, אחרי שהבטחת לי עוד לפני שלשה חדשים שיגמר, ועדין אין קול ואין עונה, ומה גם, שפונדאי הייתי שולח לך כסף, אך אין לי שום משג מה נעשה. שלחתי כבר כמה שליחים אליך, ולא מצאו אותך, ואיני יודע מה לחשב. למה לא תתישב — האם לא קרה לך האסון ביד, בשביל שהתרשלת בזה!? הלא הספרים האלו מחזירים בתשובה מאות ואלפי אנשים, ונתפשטים בכל תפוצות ישראל, ועד שהדפסת לי חלק אחד, כבר נדפסו כמה חלקים בכמה מהדורות, ונתפשט בכל תפוצות ישראל. ועל-פני ראה להזדרז עם העבודה, ואשלח תכף-וימיד עוד כסף, ותהיה לך הצלחה רבה.

הדורש שלומך ומקנה שתצית...

ג' תתקעג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בחר ה'תשמ"א.

שלום רב לידידי היקר, הבחור ... גרו יאיר.

מכתבך כבר קבלתי זה ארבע פעמים, ותאמין לי, כי לא במקרה עשיתי זאת, אך טרדוּתִי בעסק הרבים בכל יום ויום רבו כמו שרבו, ועל-פני נתעכב.

מה אמר לך!? אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, וראוי לנו לשמח בערכות נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו ונחלתנו, ולבקש הרבה ממנו יתברך בכל יום, אשר ב'צ'ל' כ'נפיד ת'סתירני' (סופי תבות: כ'ל"י) (ראשי תבות: כ'ת"ב), הינו שנוזקה להסתיר את עצמנו בתוך הכתב של תורתו הקדושה, אשר

אֲשֶׁר ג' תתקעג בַּנְחַל קסה

שֵׁם פָּנָיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ גְּנוּזִים (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב); וְתוֹרָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הִיא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשְּׂגָת רִוְחַנְיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס'), כִּי הַמְתַמֵּיד בְּתוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ו'ל, נִפְתָּחִים לְפָנָיו שְׁעָרִים חֲדָשִׁים בְּהַשְּׂגַת רִוְחַנְיּוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וּמִתְחִיל לְהָאִיר לוֹ אֹרֶךְ יְתַבְרַךְ בְּאֹרֶךְ נֹרָא וּנְפִלְאָ עַד מְאֹד; אֲשֶׁרִי שִׂיאֲחֻז בְּזֶה. וְכִבֵּר יְדוּעַ לָנוּ, אֵיךְ שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנּוּ ו'ל מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָתוֹ, וְאָמַר, שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל תְּשׁוּבָה גְּדוּל, עַל־יְדֵי תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה (עֵין חַיִּי־מוֹהַר"ן, מַעֲלַת תוֹרָתוֹ וּסְפָרָיו, עֵין שֵׁם); וְעַל־כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים לָךְ לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמְךָ שְׁעוֹרִים קְבוּעִים בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ו'ל בְּכָל יוֹם — הֵן בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", וְלוֹמַר עַל כָּל תּוֹרָה הַתְּפִלָּה עָלֶיהָ מְ"לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת", אֲשֶׁר עֲנָן זֶה מַעֲלָה שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים אֲצֻלוֹ יְתַבְרַךְ (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְהֵן בְּ"סְפָר־הַמִּדּוֹת", שְׁמָאֵד מְאֹד רָצָה רַבְּנּוּ ו'ל, שֶׁנִּשְׁקַד בְּסִפֵּר זֶה. וְאָמַר, שְׂיִדְפִּיסוּ אוֹתוֹ בְּפּוֹרְמַט קָטָן, כְּדֵי שֶׁנוֹכַל לְשַׂאתוֹ אֶתְנּוּ תְּמִיד, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד כָּל הָאָדָם. וְהֵן לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנּוּ ו'ל, אֲשֶׁר מְעוֹרְרוֹת וּמְמַשִּׁיכוֹת אֶת הַלֵּב מְאֹד מְאֹד אֵלָיו יְתַבְרַךְ. וְעַל־כֵּן רָאָה, אָחִי! לְאַחֵז בְּהַפְתָּב שֶׁהוּא הַכְּלִי לְהַשְׁתַּדֵּף עִם הַבַּת קַיֶסֶר (עֵין סְפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י', מִבְּעִרְגִּיר וְעֵנִי), שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם יוֹם אַחֵר הַכְּתִיב' — בְּצֵל כְּנַפְיָךְ תִּסְתִּירֵנִי. וּמוֹבָא שֵׁם, שֶׁהַבְּחֹר הִזָּה דְרָכּוֹ לִילָף בְּכָל יוֹם, וְעָשָׂה לוֹ סִימָן בְּג' אֵילָנוֹת, וְהִזָּה מְחַפֵּשׁ בָּהֶם אֶת הַפְתָּב, וְהִזָּה דְרָכּוֹ לְחֹזֵר עִם עֵינָיִם בּוֹכִיּוֹת, מְחַמַּת שֶׁהִזָּה בּוֹכָה כְּשֶׁבִקֵּשׁ וְלֹא מְצָא, עֵין שֵׁם. וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִג' אֵילָנוֹת מְרַמְזִים עַל הַג' תְּפִלוֹת שְׂצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ עַל יָדָם אֶת הַפְתָּב שֶׁהוּא תוֹרַת הַצַּדִּיק הָאֲמֵת (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעג), וְצָרִיכִים לְבַכּוֹת הַרְבֵּה הַרְבֵּה, אוֹלֵי יִזְכֶּה לְמַצָּא אֶת זֶה, כִּי תוֹרָתוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ו'ל הֵם שְׂרָשֵׁי הַתּוֹרָה, וְעַל־יְדֵי הַקְּדָמוֹתָיו יְכוּלִים לִילָף וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה (עֵין שִׂיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רא); וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְתַמֵּיד בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יוֹם, וְעוֹשֶׂה תְּפִלוֹת, שִׂיחוֹת וּבִקְשׁוֹת מִתּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

ההכרח לקצור, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך...

העקר ראה להיות תמיד שמח וטוב לב, ועל-ידי-זה יפתח לבך לבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד), שעל-ידי שמחת המצוות יכולים להתעלות עד אין סוף, ולהשיג השגות אלקות למעלה מנפשין, רוחין ונשמתין, שהם עולמות עשה, יצירה, בריאה. כי על-ידי שמחת המצוות יכולים להשיג האלקות מעצם האצילות. ועל-כן ראה להיות תמיד בשמחה, ויתרחב לבך ודעתך, ותהיה תמיד בישוב הדעת אמתי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן י'); ועקר השמחה — לשמח עם הנקודות טובות שיש בו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רכב), ואז אפלו שעושים לו כל מיני עול, חס ושלום, גם-כן נותן תודה להשם יתברך, ושמח מאד מאד. כי המאמין באמונה פשוטה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אזי סובל את כל הבא עליו, ותמיד שש ושמח בלב רחב. וזה אשר (תהלים כז, ו): "א'שירה ו'אזמרה ל'הוה" (ראשי תבות א'ו'ל') וכנ"ל; כשאדם מכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, ויודע ועד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, על-ידי-זה אפלו בתוך העול שעושים לו, הוא מקיים: א'שירה ו'אזמרה ל'הוה"ה. וכך ראוי להיות — להפך תמיד את היגון והאנחה אל תקף השמחה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), ולא להתפעל משום דבר שבעולם. אשרינו שאנו יודעים מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

הנ"ל.

ג' תתקעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְיָדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ, וּמִפְּאֵת טְרַדוּתֵי הַרְבוּת נִתְעַכֵּב
עַד כּה.

מָה אָמַר לָךְ?! הָעֵקֶר מַה שְּׂאֲדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — שְׂיִזְכֶּה לְאַהֲבָא אֶת כָּל יְהוּדֵי. רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה
לָנוּ עֵצָה, אֲשֶׁר הִיא כְּלוּלָה מִכָּל הָעֲצוֹת: תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוּת; הֵינּוּ
שְׂאֲדָם יִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, כָּל אֶחָד
יְדַבֵּר מַה שְּׂמָנַח לוֹ בְּלֵב. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן
נב): אָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ קֳדָם עַל מִדָּה אַחַת, וְאַחֲרֵי-כֵן עַל עוֹד מִדָּה
וְעוֹד מִדָּה, עַד שְׂיִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל כָּל הַמִּדּוֹת טוֹבוֹת, וְאִז עֲדִין
נִשְׁאַרְתָּ אֲצֵל הָאָדָם גְּאוּנָה טְמוּנָה, וְצָרִיךְ לְעַבֵּד כָּל יְמֵי חַיָּו עַל
הַגְּאוּנָה הַזֹּאת — לְעַקְרָהּ. לְמִדֵּים מְכֹאֵן, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְאַהֲבָה,
אֲלֵא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה. וְלִכֵּן צָרִיךְ הַרְבֵּה לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ: לְאַהֲבָא אֶת
כָּל יְהוּדֵי, וּכְכֹל שְׂאֲדָם יְבַקֵּשׁוּ יִתְבָּרַךְ עַל אַחַדוֹת וְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל,
אִזִּי בְּאֵמֶת יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לָזֶה; כִּי אִם אָדָם יִתְפַּלֵּל: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,
תּוֹצִיא מִמֶּנִּי אֶת הַקְּנָאָה וְהַשְּׂנָאָה הַטְּמוּנָה בִּי, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְאַהֲבָ
אֶת כָּל יְהוּדֵי, וְלִקְרַבּוֹ אֵלָיךְ" וְכוּ'. כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, לְכָל אֶחָד
יֵשׁ שְׂנָאָה עַל זוּלָתוֹ, וְקִשְׁיוֹת וְטְרוּנוֹת עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, אֲבָל
כְּשִׁיבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, לְעַקֵּר אֶת
הַשְּׂנָאָה שְׂבֵלֵב, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל
אַמִּתִּית. וְהָעֵקֶר לֹא לְהִטְעוֹת עֲצָמוֹ, שְׂיִדְבֵר מֵאַהֲבַת הַזּוּלָת,
וּבְכַפְּנוּמִיּוֹת הַלֵּב הוּא שׂוֹנֵא אֶת זֶה אוֹ אֶת זֶה, כִּי צָרִיךְ לְנַקּוֹת עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי מִשְׂנָאָה וְקְנָאָה הַנוֹבְעֵת מִגְּאוּנָה הַטְּמוּנָה בּוֹ, אֲשֶׁר צָרִיכִים
לְעַקְרָהּ מִעֲצָמוֹ כְּלִיל, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ג' תתקעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום רב אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ושמתתי מאד לשמע הטוב ממך.

חמדת לבבי! רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב):
אם היה אדם יודע ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו,
והקדוש-ברוך-הוא עומד בשעת התפלה, ושומע התפלה, בודאי
היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכון דבריו.
ובשביל שאינו יודע ידיעה זו בלב שלם, לכן אינו מדקדק בזה
כל-כך. ולכן אי אפשר להגיע לתפלה, אלא על-ידי אמונה, שאדם
צריך להחדיר בעצמו כל-כך ידיעה זו: מי הולך בי? מי מתנועע
בי? מי מדבר בי? מי נושם בי? הקדוש-ברוך-הוא! ואם היה
מתדיר בדעתו שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, תמיד היה מדבר
אליו יתברך.

אבל, בעוונותינו הרבים, אדם צריך חזוק על אמונה, כי אומר
רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס
כפירה לאדם; וכן אומר הנביא (ישעיה נט, ב): "כי עונתיכם היו
מבדלים בינכם לבין אלקיכם"; כשאדם חוטא — עושה מחצה
בינו לבינו יתברך, ואז קשה לו לדבר אליו יתברך. ולכן עקר העצה
— לבקש הרבה על אמונה, ואז יוכל לדבר יותר ויותר אליו
יתברך.

ואמר רבנו ז"ל (תני-מוהר"ן, אות מעלת ההתבודדות), שאפלו אם אין
אדם יכול לדבר אליו יתברך אלא דבור אחד — צריך להיות חזק
בזה. וכאשר מרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, אין דבר יפה יותר
וחשוב יותר מזה שאדם משיח בינו לבין קונו. הנה בני-אדם

אֲשֶׁר ג' תתקעה בַּנְחַל קסט

מחפשים מישהו להשיח בפניו את המעיק להם, או הולכים לפסיכולוגים, לשפך לפניהם את מר לבם, ומתחננים שישמעו סבלם, וספק וספק אם הוא יכול לעזור להם, לא-כן אם היו מרגילים עצמם לדבר אליו יתברך, ולהפיל צקון לחשם אליו בכל עת ורגע, הרי הם געשים אדם אחר לגמרי, ברזה חדשה. וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (פנחומא וירא א'): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, הווי זהירים בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים — אני עושה חסד עמו; כל-כך חשוב בעיני הקדוש-ברוך-הוא תפלה. ולכן היסוד אצל רבנו ו"ל היה 'תפלה והתבודדות', שאדם ירגיל עצמו לדבר אל בוראו, ולספר לפניו כל אשר עובר עליו, שאז לא יצטרך אף אחד. וכן אמר אליהו הנביא (תנא דבי אליהו, פרק טו): לפי שכל המרבה שיחות ותפלות, הם המלויים אותו עד שמגיע לבית עולמו; הנה ישנם בני-אדם גלמודים, אין איש בא לבקרם, ואין להם עם למי לדבר וכו', והם אמללים מאד, אבל אם היו מרגילים עצמם מימי קטנותם בעצה הנוראה והנפלאה הזו — התבודדות, הינו לדבר אליו יתברך, לא היו אף פעם לבד, כי עד הרגע האחרון היו עמו יתברך, ומדברים אליו ומשיחים לפניו הכל. וזה יסוד בתסידות ברסלב — לדבר אליו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לג, סימן ג'): אמר דוד לפני הקדוש-ברוך-הוא: בדורות האלו שאין להם לא מלך ולא נביא ולא פהן ולא אורים ותמים, אמר דוד: רבוננו של עולם, אל תבזה תפלתם; ולכן אשרי המתחזק באמונה, ויודע שהקדוש-ברוך-הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ויחבל על הזמן לבטלו בדברים בטלים. אלא צריך להרגיל עצמו לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, וזה הפלי להמשיך בו את השפע.

אקוה שתוציא רמזים ממכתבי זה — הלכה למעשה.

הדורש שלומך...

ג' תתקעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהִתְאַחַד בְּאַגְדָּה אַחַת כָּלֵל נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְלַחְדוֹל מִכָּל פְּרוּדֵי סָרְק וְהֶבֶל; כִּי בְּאַמַּת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ
הוּא גָּשֶׁר צַר מְאֹד, וְהַכָּלָל וְהַעֲקָר שְׁלֵא לְהִתְפַּחַד כָּלֵל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק ב', סִימָן מח); אָדָם יוֹצֵא לְאוֹר הָעוֹלָם, נוֹלֵד בְּזֶה הָעוֹלָם, יוֹצֵא
מִבְּטֵן אִמּוֹ, וְעוֹבֵר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד כַּמָּה שְׁנוֹתֵינִים
לוֹ: לְזֶה עֶשֶׂר שָׁנִים, לְזֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה, לְזֶה שְׁלֹשִׁים, אַרְבָּעִים,
חֲמִשִּׁים וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרֵי-כֵן גִּבְנִים לְבִטָּן הָאֲדָמָה, וְהַנְּשִׁמָּה עוֹלָה
לְמַעַלָּה. נִמְצָא, שְׁכָל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם גָּשֶׁר הַמְּגִשֵּׁר, וְעָלֵינוּ לְעַבֵּר
אֶת הַגָּשֶׁר הַזֶּה. וְהִנֵּה בְּמִקּוֹם לְקַבֵּל עָלֵינוּ עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, וְלַחֲנוּךְ אֶת יְלָדֵינוּ עַל-פִּי אֲדֹנָי הַתּוֹרָה וְהָאֱמוּנָה, וְלַתְּחִיב
רֵאשֵׁנוּ בְּגִדְרֵי הַהֲלָכָה, וְלִקְיָם אֶת הַמִּצְוֹת בְּרָצוֹן, וְלִשְׁמֹר שְׁבֶת
מִתּוֹךְ אֲשֶׁר וְחִדּוּהָ, לְהִתְלַבֵּשׁ בְּצִיצִית וּתְפִלִּין בְּתִשְׁוֹקָה עֲצוּמָה,
לְהַנִּיחַ מְזוּזָה עַל פֶּתַח דְּלַתְנוּ בְּכֹנֶנֶה גְדוּלָּה, לִילָף בְּכַפֶּה וּבִזְקָן
וּפְאוֹת בְּגָאוֹן וּבְגִאָוָה, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מֵאִישׁ, אֲזִי בְּמִקּוֹם לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ בְּהַשְׁתַּוְקָוֹת וּבְעִרְוָה, הִנֵּה כְּשֶׁאֲנוּ נִמְצָאִים
בְּאַמְצַע הַגָּשֶׁר, שֶׁתַּחֲתוֹ יֵשֵׁנוּ יַם סוּעַר, וְאֲנוּ שׁוֹכְחִים מֵהַכָּל,
וְעוֹסְקִים בְּהֶבֶל הַבָּלִים, בּוֹכּוּחֵי סָרְק, בְּמַחְלוֹקוֹת כְּזָב, מְדַבְּרִים רַע
זֶה עַל זֶה, וְשׁוֹכְחִים שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲכָה עָלֵינוּ שְׁנֵתְאֲחַד יַחַד
לְפָנָיו וְנִקְיָם רְצוֹנוֹ, וְנִקְבֵּל עַל עֲצָמָנוּ — אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף, הַתְּרִי"ג
מִצְוֹת, לְקִיָּמָם בְּחֶשֶׁק, וּבְנֻדָּאֵי בְּזָכוֹת זֶה נִזְכָּה לְקַרֵּב אֶת הַגָּאֲלָה.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר — מִפְּאַת טְרִדוּתֵי הַרְבּוֹת בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְאַקְוָה
לְהִתּוֹעֵד עִמָּךְ בְּשָׁבוֹעַ הַבָּא פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' תתקעז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי
מאד, שותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! עליך להתחזק במאד מאד, פי אין
זו עצה להשבר. הן אמת שאמה יתום מאב ואם, עם כל זאת זכור
מה שאמרו חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה ל', סימן ה'): אין אב
אלא הקדוש-ברוך-הוא, ואם זו התורה; ולכן תתבודד הרבה אל
הקדוש-ברוך-הוא ותדבר אליו, פי הוא האבא שלך, ותתמיד
בתורה, פי היא האמא שלך, וכך לא תהיה לבד.

מה אמר לך, ידידי היקר! עלינו לשמח מאד, שיש לנו רבי
כזה, שגלה לנו עצות נוראות ונפלאות איך להתזיק מעמד ולא
להשבר. ועקר העצה בזה העולם הרבה לדבר אל הקדוש-ברוך-
הוא, פי כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך זו הצלחה נצחית,
הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל. ואמרו חכמינו הקדושים
(תנחומא תצוה): אימתי הבן חביב על אביו? כשמתחיל להשיח; ולכן
אל תהיה בטלן, תנצל את הזמן היקר שלך, פי אין אבדה כאבדת
הזמן.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתכניס דברים אלו בתוך
לבך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בחר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וְכֵן טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר לִי
מֵאֵד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ ו'ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נב), שְׁאָדָם צָרִיף
לְלַכֵּת בְּלִילָה חוּץ לְיִשׁוּב וּלְהִתְבּוֹדֵד, עַד שְׁיִגִיעַ אֶל מִדְרָגָה שֶׁל
בְּטוּל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאֶפְלוּ שְׁיִבְטֵל כְּבָר אֶת כָּל הַמַּדּוּת
וְהַמְאֻוֹת הַרְעוֹת שֶׁלוֹ, יְכוּל לְהִשָּׂאֵר אֶצְלוֹ עַדִּין מִשְׁהוּ, כִּי הַגְּאֻנָה
הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (סוּטָה ה.): כָּל מִי שְׁיִשׁ בּוֹ
גְּאוּת, אֹמֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוּר בְּכַפִּיפָה
אֲחַת. וּבְאֵמַת הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹבֵד עַל הָאָדָם לְהִרְסוֹ לְגַמְרֵי, לְהַכְנִיס
בּוֹ יִשׁוּת וְגְאוּת. וְאֵין עוֹד יְרִידָה וְנִפְיִלָה לְאָדָם כְּגֵאֻנָה וְגְאוּת שְׁבוּ.
וְלִכֵּן אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יא), שְׁגֵאֻנָה וְנִאוּף
תְּלוּיוֹת זוּ כְּזוּ; מִי שֶׁהוּא נוֹאֵף, הוּא בְּעַל גְּאֻנָה גְּדוּל. וְלִכֵּן הִעֲנִין
לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הִעֲנֻנָה, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבַטֵּל לְאֵין סוּף בְּרוּף הוּא,
לְהִרְגִישׁ עֲצָמוֹ כְּתוֹלְעַת הַרוּחַשֶׁת עַל הָאֲדָמָה, שְׁנָה מֵהַשְּׁדוּד הַמְּלָךְ,
שֶׁהוּא תְּפִלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אָמַר (תְּהִלִּים כב, ז): "וְאֲנִכִּי תוֹלְעַת וְלֹא
אִישׁ".

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע אָמַר,
שְׁכָל הַמְּשַׁנְּעִים לֹא מִשְׁתַּנְּעִים, אֲלֹא עַל-יְדֵי גְאֻנָה, כִּי מִחֲזִיקִים
עֲצָמָם לְמִי יוֹדֵעַ מָה, וְהֵם רוֹצִים דְּבָרִים גְּדוּלִים, וּכְשֶׁלֹּא הוֹלֵךְ לָהֶם,
הֵם נִשְׁבָּרִים לְגַמְרֵי, וְלִכֵּן אָדָם צָרִיף לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף
בְּרוּף הוּא, וְלֹא לְרִצּוֹת שׁוּם דְּבָר, רַק אֶת הַרְצוֹן שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-
הוּא. וְזֶהוּ שְׁאֵמַר הַתַּנָּא (אֲבוֹת ב, ד): בְּטֵל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדִי
שְׁיִבְטֵל רְצוֹן אֲחֵרִים לְרְצוֹנְךָ; הִעֲקָר לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבַטֵּל לְאֵין סוּף
בְּרוּף הוּא, וּכְרַגַע שְׁאָדָם מְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, אֵינְנוּ

אֲשֶׁר ג' תתקעט בַּנְחַל קעג

צָרִיף שׁוּם דְּבָר. וּבִשְׂבִיל זֶה עֲנֵנוּ"ה גִּימְטְרִיָּה סַמָּא"ל, לְרַמֵּז שְׁמִי שְׁיֵשׁ בּוֹ עֲנִוָה, אֵין סַמָּא"ד-מ"ם שׁוֹלֵט בּוֹ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְקַטְרַג עָלָיו. וְלָכֵן רָאָה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

לְדַעֲתִי, מֵאֲחֵר שְׁפַגְמַת בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, פְּזֻרָת אֵת הַטְּפוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, שְׁזָה עֲוֹן חַמּוּר מְאֹד, וְגוֹרָם לְקַלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִים שְׁיִלוּ אוֹתָךְ, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמא), לָכֵן עָקַר תְּקוּנָךְ — לְהַפְיץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אָדָם שְׁחָטָא, צָרִיף שְׁיִתְקַן בְּמִקּוּם שְׁפָגַם, וְאִם אֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵן, אֵין לוֹ תְּקוּן. וְלָכֵן עָקַר תְּקוּנָךְ — לְהַפְיץ סַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְקַרֵּב אֲנָשִׁים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי בְּמָה שְׁקַלְקֵלָתָ — בְּזָה תִּתְקַן, פְּזֻרָת זֶרַע, רַחֲמָנָא לִישׁוּזְבֵן, לָךְ תְּקַבֵּץ חֲזָרָה נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד): "אִם תּוֹצִיא יְקָר מְזוּלָל" (יְרַמְיָה טו, יח), יְקָר — אוֹתִיּוֹת קַר"י, אֲתָנוּן דְּדִין כְּאֲתָנוּן דְּדִין, אוֹתִיּוֹת אֱלוֹהִים כְּאֱלוֹהִים.

וְהַעֲקָר לֹא לְהַתִּיאֵשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: מַה לָּכֶם לְדַאֵג כְּשֶׁאֲנִי הוֹלֵךְ לְפָנֶיכֶם. וְתַהֲלֵה לְאֵל, יֵשׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה, שְׁאֲנוּ צָרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק וּלְהַחְזִיק בּוֹ כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ וְלֹא לְעַזְבוֹ כְּלָל.

נָא וְנָא אֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תתקעט.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְר בְּהַר ה'תששמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוּר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

קעד אָשר ג' תתקפּ בנחל

בענין מה שפּתבּת על מזמור "אשרי" וכו', זה נכון מאד. ובאמת ראשי תבות: "פּוֹתַח אֵת יְדֶיךָ", הוא שם אחד מע"ב שמות, וגם סודו הנו"ה אדנ"י, חבור זעיר ונוקבא. ויש בזה סוד מתוק שני כחות הדין המונעים הפרנסה, ועל-ידי מתוקם, ממשיך שפע מזון לעולם. ולכן צריכים לבון מאד במזמור "אשרי", שאומרים בכל יום, עד שתכמינו הקדושים אומרים (ברכות ד): כל האומר 'תהלה לדוד' שלש פעמים בכל יום, מבטח לו שהוא בן עולם הבא.

ראה לחדש הרבה בדברי רבנו ז"ל, כי זה דבר גדול מאד, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה), שעל-ידי חדושין דאורייתא זוכה לתקן את המחין שלו, כי פנגד שהכניס בדעתו מחשבות זרות והרהורים רעים, שיחשב רק מהקדוש-ברוך-הוא, ויבנה בנינים בתורה הקדושה, וזה יתקן לו את המחשבות זרות והרהורים רעים שחטא, אשרי מי שמחדש בכל יום, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפּ.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדונינו ורב להושיע.

רבנו ז"ל גלה לנו דרך, איך שצריכים לחפש ולבקש נקדות טובות אצל כל בר ישראל, כמוכא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק

אֲשֶׁר ג' תתקפ בַּנְחַל קעה

א', סימן רפכ), שְׁאֵפְלוּ רָשָׁע גָּמֹור, צְרִיכִים לַחֲפֹשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בּוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת נז.): אֵפְלוּ רִיקָנִין שִׁבְךָ מְלֵאִים מַצּוֹת כְּרֵמוֹן. וְכֵן אָמְרוּ (סִנְהֵדְרִין מד.): יִשְׂרָאֵל אֶף-עַל-פִּי שִׁחְטָא — יִשְׂרָאֵל הוּא. כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שְׁיִלְמְדוּ זְכוֹת עַל בְּנָיו. וְאִין זֹו הַדֶּרֶךְ לְקַטְרַג עַל גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְכַמְאָמְרָם ו"ל (וַיִּקְרָא וַבַּה, פְּרָשָׁה ב'): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה, כָּל מַה שֶּׁאַתָּה יָכוֹל לְשַׁבַּח אֶת יִשְׂרָאֵל — שִׁבַּח! לְגַדְלָם וּלְפָאָרְם; כִּי זֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. בְּיַדָּאֵי הַמַּצֵּב הוּא אִים וְנוֹרָא, אֲשֶׁר עֵרְב־רַב מִתְּפִשְׁטִים בֵּין גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעוֹשִׂים שְׁמוֹת בְּגַשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, אֲבָל לֹא יְכוּלִים לוֹמַר וּלְהִקְרֹאוֹת עַל פְּלוּנִי אוֹ אֶלְמוּנִי, אֶלָּא לְזַכֵּר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, וּמִי שֶׁמְקַלְקֵל אוֹתָם זֶה הַעֵרְב־רַב, אֲבָל לֹא לְהַאֲשִׁים אֶת גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁכֻלָם בְּגֵדֵר תִּינוּקוֹת שְׁנִשְׁבוּ.

בְּיַדָּאֵי אָסוּר בְּאָסוּר חֲמוּר לְהַשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם בְּכָל צוּרָה וְאִפְּן שֶׁהוּא, כִּי נַעֲשִׂים מְשַׁחֲדִים וְזֶה לֹא עוֹזֵר שׁוּם דְּבָר; כִּי מִי שֶׁמִּתְחַבֵּר עִם רָשָׁעִים — נַעֲשֶׂה כְּמוֹהֶם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר לֹא לְהַשְׁתַּתֵּף אִתָּם וְכוּ'. אֲבָל עִם כָּלֵל גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְדוֹנָם לְכַף זְכוֹת, וּלְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהַפְיֵץ בִּינֵיהֶם אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ו"ל, וּלְקַרְבָּם וּלְהוֹרוֹת לָהֶם הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָּהּ. וְלָכֵן רָאֵה תְּמִיד לְמַצֵּא נִקְדוֹת טוֹבוֹת אֲצִל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וּבְזְכוֹת זֶה תִּזְכֶּה, שֶׁתִּשְׁרַח בְּךָ שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבָּרֵךְ. כִּי כָּל יְהוּדֵי הוּא צְנוּר לְהַמְשִׁיךְ אֶת גַּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל זֶה הָעוֹלָם. וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבְּדוֹ וּלְיַקְרוֹ. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיְחִי): כָּל הַמְּבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, כְּאִלוֹ מְבָרֵךְ אֶת הַשְּׂכִינָה. וְכֵן אָמְרוּ (שם): כָּל הָעוֹזֵר אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאִלוֹ עוֹזֵר אֶת הַשְּׂכִינָה. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַזּוֹכֵה לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל אֵלוֹ שְׂרַחֲוֻקִים, הוּא מְקַרְבָּם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אִין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה.

גַּא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבָר וּדְבָר שֶׁמְדַבְּרִים עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֹו הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְתֹאמִין לִי, שְׂאֵנוּ צְרִיכִים לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ

קעו אָשֶׁר ג' תתקפא בנחל

ו"ל, ולהתנדע מעצות נוראות פֿאלו, עצות קדושות פֿאלו, שהוא שיחה בינו לבין קונו. ואנשי שלומנו רגילים לומר, שאנו צריכים להודות להקדוש־ברוך־הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, שאנו זוכים להתקרב אֶל רבנו ו"ל בכל פעם מחדש, דיקא על־ידי ענין ההתבודדות. כי באמת העצה הזו עולה על כל העצות, כי על כל עצה ועצה היצר הרע יכול לשבר את האדם, כי הסמ"ך־מ"ם וגנ"דא דיליה רודפים את כל בר ישראל, אבל בזה שאדם מרגיל עצמו לדבר אֶל הקדוש־ברוך־הוא, בזה אינו יכול לעשות לו מאומה, כי כל מה שרק יעבר עליו, הוא יברח אֶל הקדוש־ברוך־הוא ויספר לו כל אֶשֶׁר עובר עליו. ולכן אשרי מי שחזק בעבודת התפלה וההתבודדות, ואז טוב לו בזה ובבא כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ידי הַיָּקָר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה במה שאתה כותב, שעובר עליך מה שעובר וכי. מובא בתקונים (תקון נו, וסט), ערוה — שנקנס רע בין ו' לה', עין שם; הינו כי התכלית הוא לחבר את העולם הזה עם העולם הבא, שזה יחוד בין קדשא בריך הוא לשכינתא, זעיר אנפין לנוקבא, וו' של שם הנו"ה אֶל ה' האחרונה של שם הנו"ה. ברגע שאדם רחמנא לצלן, פוגם בברית עם ערוה, הוא מכניס אותיות רע בין אות ו' לבין אות ה', ונעשה פרויד, רחמנא לצלן, ומשם יוצא רע. וזה מה שגאמר (בראשית לח, ז): "ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה'", כי הפוגם בברית — נקרא רע. ועל זה צריכים לחזר בתשובה שלמה.

אֲשֶׁר ג' תתקפב בַּנְחַל קעז

וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְלָקוּט מִטוֹת, רִמְזוּ תשפ"ו): כָּל הַצּוּפָה בְּנָשִׁים,
סוֹף בָּא לְיַדֵּי עֲבָרָה. וְכָל הַמְּפִנָּה עֲצָמוּ מֵעֲבָרָה, אֶפְלוּ הוּא יִשְׂרָאֵל,
רְאוּי לְעֹלֹת עוֹלָה כְּכֹהֵן. דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת כ"ד, ה'): "וַיִּשְׁלַח אֶת נְעָרֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עוֹלוֹת", וְכָל מִי שֶׁנִּצְלַל מִן הָעֲבָרָה וְלֹא עָשָׂה, גִּזְזוֹן מִזִּו
הַשְּׂכִינָה כְּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹהִים, וַיֵּאכְלוּ
וַיִּשְׁתּוּ", וְכַתִּיב (ישעיה לג, טו): "אִטֵּם אֲזַנּוּ מִשְׁמַע דְּמִים וְעֵצִים עֵינָיו
מִרְאוֹת בְּרַע" וְגו', "מִלֶּךְ בִּנְפִיו תַּחֲזִינָה עֵינֶיךָ" וְגו'; וְלִכְּן, מֵאֲחַר
שֶׁעָבַר עָלֶיךָ מֵה שֶׁעָבַר, יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת כְּאֵלוֹ, עָקַר הָעֲצָה —
שֶׁתֵּאמַר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁנִּקְרְאוּ: 'תְּקוּן הַכְּלָלִי',
שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן הַבְּרִית, וְכִּף תַּתְּנֶהג כָּל יְמֵי תַּיִדָּה,
אֲחַר הַתְּפִלָּה בְּעוֹדָךְ בַּתְּפִלִּין דְּרַבְּנּוּ תָּם, תֵּאמַר עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי
תְהִלִּים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הָעָקָר רָאָה לְחִזְק אֶת עֲצָמָךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף אֲחַר הָרַע יָבוֹא
הַטוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תתקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר הַתְּשֻׁמָּה"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ...
גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

אִף שֶׁכָּבַר כְּתַבְתִּי לְךָ בְּעֵגֶזְנִי זֶה וְכו', יֵשׁ לִי לְהוֹסִיף. יְדוּעַ שֶׁרַבְּנּוּ
ז"ל אָמַר, שֶׁהַדְּבָר הָרֵאשׁוֹן בְּתְּקוּן הַבְּרִית, תְּקוּן הַמַּחֲזִין — הוּא
מְקַנָּה. וַיֵּשׁ לוֹמַר, שֶׁמְקַנָּה אוֹתִיּוֹת: קַם וְהָ, הֵינּוּ שֶׁאֲדָם נִכְנָס
בְּמְקַנָּה, הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִיַּחַד
בֵּין אוֹת ו' שֶׁל שֵׁם הַיְיָ"ה בְּרוּךְ הוּא לְבֵין ה' אֲחֵרוֹנָה שֶׁל שֵׁם הַיְיָ"ה
בְּרוּךְ הוּא, וְנִעֲשֶׂה יַחַד בֵּין זְעִיר אֲנַפִּין לְנוֹקְבָא, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

קעח אָשֶׁר ג' תתקפב בנחל

ושכנתיה, העולם הזה והעולם הבא. ולכן כשאדם נכנס במקנה, וסוגר עיניו וחסמו, עד שאינו יכול לנשם, על-ידי-זה הוא ממתיק ממנו כל הדינים. וזו סגלה מאד מאד לתקן כל אשר חטא. ולכן צריכים להזהר מאד בטבילת מקנה. וידוע, שמוהרנ"ת ז"ל אמר, שמי שילף בכל יום למקנה, בכל פעם לטבל לכבוד הקדוש-ברוך-הוא, ויחזור בתשובה שלמה, יש לו תקנה לתקן את הכל. ולכן תהיה זהיר מאד בטבילת מקנה.

אודות עיר אגיפאלי, שם נסתלק המגיד ממעזריטש, ושם נטמן, ועל ידו קבור הרבי רבי זושא מאגיפאלי זי"ע, וכן רבי יהודה ליב הפהן, שחבר ספר עמק "אור הגנוז" על התורה. ושניהם היו תלמידי המגיד, והבעל התניא זי"ע לקח הסכמה על ספרו התניא קדישא, הן מהרבי ר' זושא זי"ע, והן מרבי יהודה ליב זי"ע. כי שניהם היו צדיקים קדושים ונוראים מאד.

ראה לקחת את עצמך בדיף, כי אם לאו, מה יהיה מאתך? כלום! תגדל פרא, כי כך כתוב (איוב יא, יב): "אדם פרא יולד", אדם נברא פרא אדם, ועליו לעבד על מדותיו, עד שיזדכך שיהיו לו מדות טובות, שלא יריב עם אף אחד, ולא ידבר לשון הרע עם אף אחד. על זה חבר לנו רבנו ז"ל "ספר-המדות", ואמר, שספר זה עשה אותו יהודי. ולכן ראה ללמד הרבה "ספר המדות", עד שתהיה גם אתה צדיק ובעל מדות טובות.

נא ונא תעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות בשמחה, ותהיה שמח בחלקך, ואז תהיה הכי מאשר. אבל אם אתה מסתובב במרירות ובדכאון, כלם לא יוכלו לסבל אותך, כי אף אחד אינו יכול לסבל אחד השרוי בדכאון ובעצבון, כי בדרך כלל אוהבים אחד שמחיה ועוזר לזולתו, ולא אורף זמן רב ומקבל שם טוב. ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל!

הדורש שלומך באהבה רבה...

אָשֶׁר ג' תתקפג בַּנְחַל קעט

ג' תתקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אור ליום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה
מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות החובות וכו', הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ואז
תצא מכל צרותיך וחובותיך. כי באמת כשאתם חייב חובות
בגשמיות, סימן שהוא חייב גם ברוחניות. ולכן צריכים הרבה לבקש
את הקדוש-ברוך-הוא לצאת מהחובות ברוחניות, וממילא יתקן
בגשמיות. כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן יד); כי
אדם צריך לבקש את הקדוש-ברוך-הוא שימתקן ברוחניות, וממילא
יתקן בגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לרקד בכל יום, שאנו
יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי
רבנו ז"ל?! וזו השמחה הכי גדולה, שאנו זוכים להתקרב אל
רבנו ז"ל בכל יום ויום מחדש. ובאמת כך מוכא בדברי רבנו ז"ל
(לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן סב), שעצם ההתקרבות אל רבנו ז"ל
צריכה להיות בכל יום מחדש, ולא להתבלבל משום דבר, העקר
בזה העולם ישוב הדעת, צריכים לישוב את עצמו בזה העולם, היכן
אנו נמצאים, כי בלי ישוב הדעת אדם יכול לעבר את הימים
והשנים, ולא ידע כלום! וזה סוד ההתבודדות שגלה לנו רבנו ז"ל
— לישוב דעתנו בכל פעם בפעם, היכן אנו נמצאים בזה העולם,
וככל שאדם זוכה לישוב את דעתו, על-ידי-זה איננו נכנס בלחצים.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה שכתבת לי שעוברים עליך
משברים וגלים, מי יודע דרכי המקום ברוך הוא וברוך שמו, אף
אחד אינו יודע מה ומי ואימת. וספר תלמיד מוהר"ן ז"ל, שפעם
שמע ממנו, איך שאומר את הפסוק (תהלים ז, יא): "מי יודע עז
אפך", ודחק מאד התבות האלו מפסוק זה: "מי יודע עז אפך",

כְּאוֹמֵר: מִי יוֹדֵעַ מַה שְּׁנִגְזַר עַל הָאָדָם בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. וְלָכֵן הָעֶקֶר לְבִטּוֹל עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי אֱלֹוֵי יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם, רַק אֵת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא!

מוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר, שְׂאֲצֹל רַבְּנוּ ז"ל עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה — לְבָרַח מִן הַכְּבוֹד, וְלִסְבֹּל שְׂפִיכוֹת דָּמִים וּבְזִיוּנוֹת. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, מִי שֶׁרַק מִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, הֵהֱכִיר לּוֹ לִסְבֹּל בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דָּמִים, כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם מְבִיא כָּבֵד כָּל מִינֵי מְשַׁגְּעִים וּמְטַרְפִּים, שְׂאֵין לָהֶם שׁוּם שְׂיִכוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם קוֹרְאִים אֵת עֲצָמָם עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵם גּוֹרְמִים בּוֹשׁוֹת וְחֶרְפוֹת לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָּה מְאֹד לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי כָּל אֶחָד עִם הַשְּׂגִיּוּנוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא מְנִיחַ אֵת זֹאת אַחֲר־כֵּף עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה מַה שְּׂגוֹרָם לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים צָעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ, כִּי נִתְעוֹרַר בְּכָל פַּעַם מִחֻלְקַת חֲדָשָׁה. כִּי בְּאֲמַת הָעוֹלָם אֵינָם מְפִירִים אֵת אֱלוֹ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם הַמְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר קָמִים בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת, וּמִתְמִידִים בְּכָל יוֹם בְּגַמְרָא וְשִׁלְחָן עָרוּף, בְּמִדְרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, הֵם מְפִירִים רַק אֵת הַמְשַׁגְּעִים וְהַמְטַרְפִּים, אֲשֶׁר בְּאֲמַת אֵין לָהֶם שׁוּם שְׂיִכוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, הֵם רַק שְׂלִיחִים שֶׁל הַסֵּמ"ך־מ"ם — לְהַעֲלִים וְלְהַסְתִּיר וְלִכְסוֹת אֵת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הֵיפִי וְהַפָּאָר וְהַחֵן שֶׁל כָּל הַדּוֹר, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו); וּבְאֲמַת עֲלִיף לְדַעַת, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! שְׂרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת צִדִּיק, סִימָן טט): מִי שְׂאוּהֵב אֵת הַצִּדִּיק, צְרִיף לְשַׁמֵּר אֵת הַצִּדִּיק שְׁלֵא יֵצֵא עֲלָיו שֵׁם רַע. וְלָכֵן מֵאַחַר שְׂעוּבָר עֲלִיף עֲכָשׁוּ מַה שְׂעוּבָר, שְׂקָמוּ עֲלִיף מִתְּנַגְּדִים עַל שֶׁהִתְקַרְבְּתָ לְרַבְּנוּ ז"ל, תִּדַע שְׂזָה עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה, שְׂאֵתָה צְרִיף לְשַׁמֵּעַ עֲלִבּוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת, חֲרוּפִים וְגִדּוּפִים וְכוּ', וְתִשְׁתַּק.

עֲלִיף לְזַכֵּר, שְׂבּוּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ. וְלֹא שֵׁיף לּוֹמֵר, שֵׁישׁ לִי כָּבֵד הַתְּחִזְקוֹת, כִּי לְמִדַּתִּי אֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵין בְּדָבָר הַזֶּה! כְּפִי תִקְרָה הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׂעוּבָרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ. אֲשֶׁרִי מִי שְׂאֵינוּ מְטַעָה אֵת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל!

אֲשֶׁר ג' תתקפד בנחל קפא

בענין צדקה ששאלת וכו', עקר הצדקה הוא בעבור הדפסת ספרי רבנו ו"ל, ואין עוד צדקה גדולה יותר מזו. ואם היית יודע מה זו צדקה להדפסה, אז היית מנדב בכל יום.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גנן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

עליך לדעת, אשר רבנו ו"ל גלה לנו, שבהתחלה כשהיה ילד קטן, לא הבין פשוטן של דברים במשנה, ובכה הרבה מאד, עד שהקדוש-ברוך-הוא האיר לו כל משנה, וידע ללמד משניות, וכן היה כשהתחיל ללמד גמרא, בכה הרבה מאד, עד שפתח לו הקדוש-ברוך-הוא עיניו והתחיל להבין בגמרא. וכן כשגדל, בכה הרבה מאד בלמוד הזהר הקדוש, עד שהקדוש-ברוך-הוא האיר לו עיניו, והוא הבין הזהר הקדוש. וכן היה בכתבי האר"י ו"ל, היה בוכה הרבה מאד, עד שפקח לו הקדוש-ברוך-הוא עיניו, ולכן אם אפה רוצה באמת להיות איש כשר וצדיק גדול, עליך לבכות הרבה אליו יתברך, עד שיפתח לך מתוך. כי העקר הוא הבכיה לבכות להקדוש-ברוך-הוא. כי באמת מובא בעץ חיים (שער מב, שער דרושי אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, פרק ג'): כמו שיש אדם בקדושה, כך יש אדם בקלפה, והם נראים אותו דבר, ולכן כשאדם חטא בכל מיני חטאים ועוונות, ובפרט בפגם הברית, נתלבש בו אדם דקלפה, וזה מה שמטעה אותו, כי אדם יכול לחיות בזה העולם בדמיונות גדולים מאד, הוא חושב שהוא כבר איש כשר וצדיק וירא אלקים,

קכב אָשֶׁר ג' תתקפד בנחל

וְדְבוּק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְעַדִּין לֹא יֵצֵא מֵחַל אֶל הַקֹּדֶשׁ אֶפְלוּ כַחוּט הַשְּׂעָרָה. וְלִכֵּן צְרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכִיּוֹת עֲצוּמוֹת, פֶּן וְאוּלַי הוּא מְקַלֶּפֶת נִגְהַ, וְהוּא מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְכַפּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעַת הַתְּבוּדָדוֹת, וְכֵן בְּלִילָה בְּעַת חֲצוֹת, לְשִׁפּוֹף שִׁיחַ וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, פֶּן וְאוּלַי הוּא אָדָם בְּקַלְפָּה, וְחַי בְּדַמְיוֹנוֹת גְּדוּלִים מְאֹד.

אֵין פְּנִינִי לְצַעֲרָךְ אוֹ לְהוֹכִיחָךְ, אֲלֵא אֲנִי מְדַבֵּר מִהַמְצִיאוֹת. רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם נִשְׁבָּרִים מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם, וְאִינֶם קוֹלְטִים, שְׂהַכֵּל זֶה מִהַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וּבַפֶּרֶט מִי שִׂיּוּדֵעַ שְׂפָגָם בְּפָגָם הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, יָמִים וְשָׁנִים, הוּא צְרִיךְ לְכַפּוֹת בְּכָל לִילָה בְּעַת תְּקוּן חֲצוֹת, פֶּן וְאוּלַי יִמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי צְרִיכִים הָעֶקֶר לְכַפּוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַבְּכִיָּה שְׂאָדָם מוֹצִיא דְמַעוֹת מְעִינָיו, מְכַפֵּר עַל מַה שְׂפָגָם בְּעִינָיו, בְּסוּד (אֵיכָה א, טו): "עֵינֵי עֵינֵי יוֹרְדָה מֵיָם", כִּי כָּל עֵין וְעֵין תְּלוּיִים בָּהּ עוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים. וְכַמוֹכָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רַנֵּד, אֲשֶׁר הָעֵינִים הֵם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד, וּמְשִׁיגִים רוּחָנִיּוֹת אֱלֹקוֹת. אַךְ מִחֲמַת שְׂאָדָם חֲטָא, נִפְרָד הַדַּעַת מִהָעֵינִים, וְאִינוּ זוֹכֵה לְתַפְסֵם מִה שְׂרוּאָה, וְעַל זֶה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִרְבֵּה מְאֹד, וְלְכַפּוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, שְׂלֵא יִדְבֵּק בּוֹ אָדָם דְּקַלְפָּה, שְׂלֵא יִחְיֶה בְּדַמְיוֹנוֹת וּבַהֲבָלִים, כִּי חָבֵל מְאֹד, הַיָּמִים וְהַשְּׂבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים פּוֹרְחִים, וּמַה נִּשְׂאָר מִהָאָדָם? רַק מַה שְׂזוֹכֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל. וְלִכֵּן רָאָה מַה לְפָנָיךְ! רָאָה לְשִׁפּוֹף אֶת נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, פֶּן וְאוּלַי יַחוּס וַיִּרְחַם עֲלֶיךָ, וַיּוֹצִיאֲךָ מִהַפֶּחַ יְקוּשׁ שְׂנִפְלֵת אֵלָיו. הָעֶקֶר תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵךְ, שְׂלֵא תְטַעֵה אֶת עֲצָמְךָ כְּלָל, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו"ל (לִקְוֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נא), שְׂאָמַת זֶה רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְאָדָם צְרִיךְ הִרְבֵּה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכֶּה לְאַמַּת שְׁלוֹ יִתְבַרֵךְ, וְכֵן אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׂלֵא יִטַּעֵה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מְטַעֵה אֶת הָאָדָם מְאֹד. אָדָם יְכוֹל לְחַיּוֹת כָּל יְמֵי חַיָּו, וַיִּחְשַׁב שֶׁהוּא כְּבָר זָכָה לְאָדָם דְּקַדְשָׁה, וְזָכָה כְּבָר לְאֵילוֹ הַשָּׁגוֹת

אֲשֶׁר ג' תתקפד בַּנְחַל קפג

נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, וְעַדִּין הוּא אָדָם דְקִלְפָה, יוֹשֵׁב חֶשֶׁךְ וְצִלְמוֹת, אֲסִירֵי עֵינַי וּבְרוֹל. וְזוֹ הַצָּרָה הַמְרָה הַכִּי גְדוֹלָה, שְׁאָדָם חַי בְּדַמְיוֹנוֹת, נִחְשָׁב בְּעֵינַי עֲצָמוֹ לַמַּשָּׁהוּ. וּבְאַמֶּת, אָדָם צָרִיף לִפְלֵ בְכָל יוֹם עַל פָּנָיו, וְלִשְׁטַח כְּפָיו אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ בְּפִשׁוּט יָדָיִם וְרַגְלָיִם, וְלִבְקָשׁוֹ וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וִירְחֹס עָלָיו, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל, כְּפִי הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שֶׁל הָאָדָם, וּבִפְרָט מִי שֶׁחָטָא בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, עָלָיו לִשְׁכַּח עַל הָאָרֶץ בְּכָל לַיְלָה אַחַר חֲצוֹת, וְלִבְקָשׁוֹ וְלִהְתַּחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ שְׂיַחֲוֶס וִירְחֹס עָלָיו וַיִּמְחַל לוֹ. וְהַעֲקָר — שְׂיִהְיֶה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹא כְלוּם. כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה רַבֵּנוּ (שְׁמוֹת טו, ז): "וַיִּנְחַנּוּ מֶה". וְדוֹד הַמְּלִיךְ אָמַר (תְּהִלִּים כב, ז): "וְאֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ". וְאַבְרָהָם אָבִינוּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית יח, כז): "וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאַפֵּר". הַרִי שְׁלֵשָׁה לְפָנֶיךָ, שְׁאַבְרָהָם אָבִינוּ שֶׁהָיָה הָרֵאשׁוֹן שֶׁגִּלָּה אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּף־הוּא אָמַר עַל עֲצָמוֹ: "וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאַפֵּר", שֶׁהֲרֵגִישׁ עֲצָמוֹ מִמַּשׁ כְּעֶפֶר שְׁנֵדוּשׁ עַל־יְדֵי בְנֵי־אָדָם, וְאַפֵּר שְׁנִשְׁרֵף אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וּמַשָּׂה זָכָה יוֹתֵר מִכָּלֵם, עַד שֶׁהָיָה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלֹא כְלוּם, "וְהָאִישׁ מַשָּׂה עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" (בְּמִדְבָר יב, ג), וְדוֹד קָרָא אֶת עֲצָמוֹ: "וְאֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ", הֲרֵגִישׁ אֶת עֲצָמוֹ כְּתוֹלַעַת הַרוֹחֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ. עֲמַד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן, מְדַבְּרִים פֹּה מֵאַבְרָהָם שֶׁגִּלָּה אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּף־הוּא, מִמַּשָּׂה רַבֵּנוּ, שֶׁהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, מְדוֹד הַמְּלִיךְ שֶׁגִּלָּה אֶת סוּד הַתְּפִלָּה, שֶׁהָיוּ בְּטָלִים וּמְבִטְלִים בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְאִיךָ אֲנִיחָנוּ פְּגוּמִים בְּתַכְלִית הַפְּגִימָה, שְׁעַדִּין אָדָם דְקִלְפָה מְלַבֵּשׁ בָּנוּ, לֹא יִצְאָנוּ מִחַל אֶל הַקְּדוּשׁ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה, עַדִּין נִדְבַק בָּנוּ הַשֶּׁקֶר וְהַטְּמָאָה וְהַזְּהֵמָה, אִיךָ אָנוּ יְכוּלִים לְהִטְעוֹת עֲצָמָנוּ כְּאֵלוֹ כְּבָר זְכִינוּ לְאִיזָה אוֹר, לְאִיזוֹ דְבִקּוֹת, אוֹי לָנוּ וְאוֹי לְנַפְשָׁנוּ, בּוֹשָׁה וְחִרְפָה לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמָנוּ!

וּבְאַמֶּת תִּדַע, אֶהוּבִי, יְדִידִי! שְׁצַרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט הַסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר־י"ן", שְׁבוּ פְלוּלָה פֶל חֲכָמַת הַקְּבִלָה. וְרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר־י"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב): מֵאֵין יוֹדְעִים שְׁמִקְרָבִים אֶל הַצַּדִּיק הָאָמֵת אוֹ לֹא? אִם נוֹפְלֵת עַל הָאָדָם שְׁפִלוֹת, וּמִתְחִיל לְרְאוֹת שֶׁהוּא כְלוּם, זֶה סִימָן שֶׁהוּא מְקַרֵּב

קפד אֲשֶׁר ג' תתקפה בנחל

אֵל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֲבָל אִם נִכְנָסֶת בְּאָדָם יְשׁוּת וְגֵאוּת, שְׁחֹשֵׁב שֶׁהִגִּיעַ לְאִיזוֹ מַדְרָגָה בְּזֶה הָעוֹלָם, אוֹי לֹו וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ! שֶׁהוּא חֵי בְדַמְיוֹן גָּדוֹל מְאֹד. וְזֶה קוֹרֵה אֶצֶל אָדָם שְׁחָטָא בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, הוּא נַעֲשֶׂה בְּעֵינָי עֲצָמוֹ כְּמַקְבֵּל, כְּגֵאוּן, כְּלַמְדָן, כְּמַפְלֵל, וְאֵינֹו יוֹדֵעַ כִּי בְנַפְשׁוֹ הוּא. הִנֵּה הוּא עֹכָשׁוֹ מְסֻתָּבֵב כְּאֵן עִם גֵּאוּת וְיִשׁוּת, וְקוֹרָא עֲצָמוֹ מַקְבֵּל אֱלֹקֵי, רֵאשׁ יְשִׁיבֵת הַמַּקְבָּלִים, הֵרֵב הַגֵּאוּן הַצַּדִּיק וְכוּ' וְכוּ' וְכִדּוּמָה לְשׁוֹנוֹת שֶׁל הַפְּלָגָה, וְהִנֵּה טְפָה סְרוּחָה יְכַנְסוּהוּ בְּבוֹר עֵמֶק, מְעֻטָף עִם תְּכָרִיכִים, וְהַעֲכָבְרִים וְהַתּוֹלְעִים יֹאכְלוּ אֶת בְּשָׂרוֹ, וְאֵיךְ לֹא יִירָא וְאֵיךְ לֹא יִפְחַד?! וְלִכְן רֵאָה, יְדִידֵי הַיְקָר, מַה לְּפָנֶיךָ! הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בְּחֻצוֹת, וְלִבְכוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ שֶׁלֹא תִטְעֶה אֶת עֲצָמְךָ, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְטַעֶה אוֹתָנוּ מְאֹד מְאֹד, וְחוֹשְׁבִים בְּכָל פֶּעַם שֶׁזְכִּינוּ כְּבָר לְאִיזוֹ דְרָגָה, וּבְאֵמֶת אֲנַחְנוּ רְחוּקִים בְּתַכְלִית הַרְחוּק, חַיִּים בְּדַמְיוֹן גָּדוֹל מְאֹד. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינֹו מְטַעֶה עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם! וְעַל זֶה צְרִיכִים לִבְכוֹת יוֹמָם וְלַיְלָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן שֶׁלֹא יִפֹּל בְּעֲצָבוֹת, כִּי הַעֲצָבוֹת זֶה הַסְּטָרָא אַחֲרָא, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹנֵא אוֹתָהּ, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), שֶׁמִּצְוָה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשֶׁרוֹצִים לְהִיּוֹת כְּשֶׁר, צְרִיכִים לְשָׁמֵר עֲצָמוֹ לֹא לְבוֹא לִידֵי עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת, אֲדַרְבָּה, הַשְּׁפָלוֹת לֵב צְרִיכָה לְהֵבִיא אֶת הָאָדָם לְשִׂמְחָה אֵמֶתִית, וְלִדְבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

תֵּאמֵן לִי, יְדִידֵי הַיְקָר! שֶׁלֹא הִנֵּה לִי בְּכּוֹנֵה לְכַתֵּב לְךָ כָּל זֹאת, אֲלֵא מֵאַחַר שֶׁהִתְחַלֵּתִי לְכַתֵּב, זֶה יֵצֵא תַחַת קוֹלְמוֹסִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תתקפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְךָ.

אָשֶׁר ג' תתקפו בנחל קפה

העֶקֶר רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְכַבֵּד וּתְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ מְאֹד, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימנים: רסג, רסד), שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִיּוֹנֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, לְשִׁבּוֹר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שֶׁל הָאֲבֵרָכִים, כְּדֵי לְהַכְשִׁילָם בַּפְּגָם הַבְּרִית. וְלִכֵּן רָאָה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ. וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ; תְּכַבְּדוּ וּתְיַקֵּרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, כְּדֵי שֶׁתַּתְּעִשְׂרוּ; וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן סט), שֶׁכָּל הַעֲשִׂירוֹת בָּאָה לְאָדָם רַק בְּזִכּוֹת אֲשֶׁתּוֹ. וְלִכֵּן רָאָה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֶה לְשִׁמְעַת בְּקוֹל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז וְהִיָּה לוֹ טוֹב בְּזָה וּבְבֹא וּלְנִצַּח וּלְנִצַּח נְצָחִים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַרוֹצֵה לְהֵאִיר אֶת נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצְּחָצְחוֹת, הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם אֲלֵיו יתברך, כִּי הַעֶקֶר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל זֶה הַתְּבוֹדָדוֹת, וְצָרִיכִים הַרְּבִיחַ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל דְּבָר בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁעוֹשֶׂה אֵינָה דְּבָר רַע, צָרִיךְ תְּכַף-וּמָיִד לְסַפֵּר לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזָה יוֹצְאִים הָעוֹנוֹת מַעֲצְמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ד'): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, הָעוֹנוֹת נִחְקָקִים בְּתוֹךְ עֲצְמוֹתָיו, וְהֵן נוֹקְמִים בּוֹ, וְכֶשֶׁאָדָם מְתוּדֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מוֹצִיא אֶת הָעוֹנוֹת מַעֲצְמוֹתָיו.

בְּזָה שֶׁשְׁאַלְתָּ אוֹתִי לָמָּה אָנוּ אוֹמְרִים בְּתַפְּלָה: "וְתַגְמְלָנוּ חֲסִידִים

קפו אָשֶׁר ג' תתקפז בנחל

טובים", הרי כל חסד הוא טוב, ולמה צריכים לכפל: "ותגמלנו חסדים טובים"? יש לומר על-פי דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן סב), שפרש רבנו ז"ל את הפסוק (בראשית מג, יד): "ואל שדי יתן לכם רחמים", מה זה לכם? אלא יעקב אבינו ברח אֶת השבטים ואמר להם, שהשם יתברך יתן לנו הרחמנות, שימסר את הרחמנות בדינו, כי אצלו יתברך יכול להיות, שגם החולאת הקשה וכל היסורים הם הרחמנות שלו, כי בודאי כל מה שהקדוש-ברוך-הוא עושה לאדם אפילו יסורים קשים, הכל רק רחמנות אצלו, אבל אנו מבקשים שיתן וימסר בדינו את הרחמנות, כי אין אנו מבינים הרחמנות שלו, וגם אין אנו יכולים לקבל הרחמנות שלו, רק שהשם יתברך יתן בדינו את הרחמנות, שאנו בעצמנו נרחם עלינו, ואצלנו הרחמנות בפשיטות: להתרפא מן החלי, ושיהיה לנו פרנסה, וזהו שאנו מתפללים: "ותגמלנו חסדים טובים", כי אצלו יתברך יכול להיות חסד — כל היסורים שאנו סובלים. ולכן אנו מבקשים שיהיה טוב הנראה והנגלה, והבין.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, הרוצה להאיר נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, וכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך הדינים על-ידי פלא עליון.

תאמין לי, שחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי מועד קטן ב, ד): שמחה לאדם בשעה שדר בשלו, אין עוד דבר טוב, כמו שאדם יושב בביתו בד' אמותיו, ולומד תורה, ומחדש חדושי תורה, אשר אין ערוך אליה, מה שאין כן כשאדם הולך נע ונד, הוא מבהל

וּמִבְלָבֵל. וּבְאֵמֶת אֵי אֶפְשֶׁר לִישֵׁב בְּמָקוֹם אֶחָד, רַק מִי שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה הַסּוּד שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁנִּתֵּן לָנוּ מִתְּנֵה כְּזוֹ שֶׁל יֵשׁוּב הַדַּעַת, לְהִתְיַשֵּׁב בְּהִתְבּוֹדוֹת הַיֵּכָן אָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם. לְכֵן רָאָה לְהַרְגִיל עֲצֻמָּה לְשִׁבְתָּ בְּמָקוֹם אֶחָד, וְאֵל תִּסְתַּוֵּב בְּשׁוֹם מָקוֹם בְּעוֹלָם, מִי שֶׁצָּרִיךְ אוֹתָךְ — יָבוֹא אֵלֶיךָ! וּמִי שֶׁאֵינִי צָרִיךְ אוֹתָךְ — לֹא יוֹעִיל שׁוֹם הַצְּדָקָה וּפְעֻלוֹת לַעֲשׂוֹת שֶׁיָּבוֹא אֵלֶיךָ. וְלִכֵּן אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁלֹּא יִרְצֶה שׁוֹם דְּבַר, וְלֹא יִשְׁתַּוֵּק אֶל שׁוֹם דְּבַר שֶׁאֵינִי שֶׁיֵּךְ אֵלָיו. וְדָבַר זֶה עֲלֶיךָ לְחַקֵּק בְּדַעְתָּךְ, וְאִזּוֹ לֹא תִהְיֶה בְּגָלוּת. כִּי בְּאֵמֶת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כְּשֶׁאָדָם מִסְתַּוֵּב בְּגָלוּת, זֶה מִחַמַּת פָּגָם הָאֲמוּנָה, כִּי הַמְּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שֶׁמְאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֵינָנוּ מִסְתַּוֵּב בְּשׁוֹם מָקוֹם, כִּי מוֹצֵא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ דִּיקָא. וְזֶה שֶׁאָמַר רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן מ'; וְחֵלֶק ב', סִימָן סב) עַל הַפְּסוּק (בְּמִדְבָר לֵג, א): "אֵלֶּה מְסַעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", שֶׁמְסַעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּהֵינּוּ הַנְּסִיעוֹת שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, הֵם מְכַפְּרִים עַל "אֵלֶּה אֵלֶּיךָ יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ עַל פָּגָם עֲבוּדָה זָרָה, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁאֵין עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה, יֵשׁ פָּגָם עֲבוּדָה זָרָה, כִּי קִלְקוּל הָאֲמוּנָה הוּא גַם-כֵּן בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה, כְּמוֹ שֶׁמוּבָא מִהַפְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים יא, טז): "וְסִרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים", שֶׁתִּכְף כְּשֶׁסָּרִים מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא עֲבוּדָה זָרָה, וְעַל-יְדֵי הַנְּסִיעוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִתְכַפְּר. וּבְאֵמֶת אִם אָדָם מְאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שׁוֹם נְסִיעוֹת, אֲלֹא כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּאִים אֶל פֶּתַח בֵּיתוֹ, וְאִם לֹא בְּאִים אֵלָיו, סִימָן שֶׁאֵינִי צָרִיךְ אֶת זֹאת.

וְלִכֵּן אֵיעֲצֶךָ, יְדִידֵי הַיֵּקָר! תִּבְרַח רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא תִרְצֶה שׁוֹם דְּבַר, וְאִזּוֹ תִהְיֶה הַכִּי מְאֲשֶׁר בְּחַיֶּיךָ. כִּי לֹא תִקְנֵא בְּשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי הַקְנָאָה מֵרָאָה אֶת פָּגָם הָאֲמוּנָה, כִּי מִי שֶׁמְאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינָנוּ מְקַנְאֵי שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

קפח אשר ג' תתקפח בנחל

אשרי מי שמכניס דברים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים!
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו
יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בזה שכתבת שאתה מסתפק כשאתה יוצא מהמקנה, מה אתה
צריך ללבש תחלה, האם ללבש את הכתנת תחלה או הלבנים וכו'.
ובאמת כפי דברי הרמב"ם ז"ל בהלכות כלי המקדש (פרק י', הלכה
א) משמע, שקדם מלבישים את הלבנים. וזו לשונו שם: כיצד סדר
לבישת הבגדים, לובש המכנסים תחלה וחרג המכנסים למעלה
מטבורו מעל מתניו, ואחר-כך לובש הכתנת, עין שם. ומכל זה
נראה, שקדם מלבישים את המכנסים, כדי לכסות את הערוה, אבל
באמת החסידים מקפידים מאד מאד דיקא להפוך, קדם לובשים
הכתנת, ואחר-כך התחתונים. ובאמת כך ראוי לנהג.

בענין המקנה, צריך להיות מאד מאד זריז. ומספרים על
מוהרנ"ת ז"ל, שהיה כל-כך זריז, שעד שאדם רק התפשט, הוא
כבר היה מלבש אחר המקנה. אפלו שבא אחר האדם הזה. פי
זריזותו — אין לתאר כלל! ואף אחד לא יהיה יכול לחקותו בזה.
ולכן אם אדם זריז מאד לא שיך לדאג, אלא מלבישים קדם את
הכתנת ואחר-כך את הלבנים.

נא ונא ראה להזהר בכל יום בטבילת מקנה, והקדוש-ברוך-
הוא ימתיק ממך כל הדינים.

אָשֶׁר ג' תתקפח בנחל קפט

הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותדע שכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, זה רק גלוי אלקות, להחזיק מעמד בעולם העובר, שעוברים עלינו בו כל-כך הרבה צרות ויסורים, אך מה לעשות?! לצערנו הרב, נכנסו בינינו עברנינים, פושעים, נואפים ככלבים, ומתמרים שהם מנהיגי ברסלב, רחמנא לישוזן, אברכים המלאים זממה וצואה של גאוף, איך אינם מתבישים מעוונותיהם ומחטאת נעוריהם, האם אתה יכול לתאר ולשער מה זה אור רבנו ז"ל?! הרי בשמים רועשים וגועשים רק מהשם של רבנו ז"ל, פה חושבים ברסלב, ברסלב וכו' וכו', ושמה בשמים מתפארים עם כל נשמה ונשמה שיוצעת מרבנו ז"ל, מכל שפן וכל שפן מנשמה שלומדת "לקוטי-מוהר"ן", כי שם נעשה ענין אחר לגמרי מתורת רבנו ז"ל. ועל-כן תברח לה מכל אלה הרשעים ארורים, הליצנים, המסתובבים עכשו בין אנשי שלומנו, ולא יהיה לה שום עסק אתם.

עליך לדעת ולפרסם לחבריה, אשר דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד, ולא בבית-מדרש ובבית-הכנסת אחד, אלא רבנו ז"ל נמצא בכל העולם כלו!

אל תחיה באשליות ובקטנות כאלו רבנו ז"ל נמצא בשול במאה שערים, ההכרח לומר לה, שדיקא שם איננו נמצא, שם זה מערת פריצים ומקום ליצנים.

את זאת אני יכול לומר לה, היכן שמתקבצים עשרה אנשים ולומדים ביחד "לקוטי-מוהר"ן", בתמימות ובפשיטות לקים דברי רבנו ז"ל בלי שום חכמות, ויוצאים להתבודדות, אלו הם ברסלב'ר חסידים' אמתיים, ואליהם ראוי לנסע מסוף העולם ועד סופו, לדחף ראשו בקבוץ קדוש כזה.

חזק ואמץ וכל טוב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר הַיְתַשְׁמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר כְּנֻגַד כֹּל דְּבַר שֶׁבְקִדְשָׁה מִתְגַּבֵּרַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא, וּמוֹנַעַת אֶת הָאָדָם לְהִתְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְגַלְהָ לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סו), אֲשֶׁר לִפְנֵי כֹל דְּבַר שֶׁבְקִדְשָׁה מִתְפַּשְׁטוֹת הַמְּנִיעוֹת מְאֹד מְאֹד. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהִרְבוֹת בְּרִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים, עַד שֶׁלְּבִסּוֹף מִתְגַּבֵּר עַל הַמְּנִיעוֹת וְשׁוֹבְרָם, וּבָא אֶל הַדְּבַר שֶׁחֲשַׁק אֵלָיו. וְדַבֵּר זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי שְׁמוּצִיאִים מֵהַפָּה אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים. וּבִקְאֻמַּת גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל (שם), אֲשֶׁר אָדָם צָרִיךְ לְרְאוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה נֶצְרָךְ אֶל הַבְּרִיּוֹת, כִּי כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בִּיצָה לב): כִּיִּן שְׁנֻצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, עוֹלָם חֲשֵׁךְ בְּעַדוֹ; חֲשֵׁךְ לְשׁוֹן מְנִיעָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית כב, טז): "וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בְּנֵיךָ" וְכוּ'. הֵינּוּ כְּשֶׁנֻּצְרָךְ לְבְרִיּוֹת, אֲזִי יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת, וְזֶה עוֹלָם חֲשֵׁךְ בְּעַדוֹ, הֵינּוּ כְּשֶׁהוּא בֵּין הָעוֹלָם, אֲזִי יֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת. כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּטַל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא תִהְיֶינָה לוֹ שׁוּם מְנִיעוֹת, אָדָם לֹא צָרִיךְ לְהִיּוֹת נֶצְרָךְ אֶל הַבְּרִיּוֹת, לֹא אֶל כְּבוֹד, וְלֹא אֶל כְּסֵף, וְזוֹ הָאֻמַּת שֶׁל עוֹלָם הַבָּא. לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר. וְעַל זֶה צָרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיְהִי לוֹ רִצּוֹנוֹת וְכִסּוּפִים חֲזָקִים.

וּבְעֵינֵי הָאֻמַּת וְכוּ', תִּדְעַ שֶׁרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (שם), שֶׁאֻמַּת יוֹתֵר מִדְּאִי זֶה גַם-כֵּן שֶׁקָּר, כִּי אֵי אֶפְשָׁר שֶׁיְהִיָּה אֻמַּת יוֹתֵר מִדְּאִי, אֻמַּת הוּא אֶחָד בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת. וְלִכֵּן צָרִיכִים רַק לְדַבֵּר מִתְּהַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְדַבֵּר מֵאֻמַּת, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר תָּמִיד מֵאֻמַּת, הוּא בְּעַצְמוֹ שֶׁקָּרן, כִּי זוֹ אֻמַּת יוֹתֵר מִדְּאִי, אֲשֶׁר זֶהוּ שֶׁקָּר. וְלִכֵּן צָרִיכִים

אָשֶׁר ג' תתקצ בנחל קצא

רק לדבר מהקדוש-ברוך-הוא, כי רק הוא אמת ולא בשר ודם. כל אחד חושב שרק הוא אוהו באמת וחברו בשקר, אשר מזה באה כל המחלקת והמניעות שיש לבני-אדם. ולכן אשרי אדם שמדבר רק אל הקדוש-ברוך-הוא ורק מזה דבורו, ולא כדאי לדבר מבני-אדם, אשר באמת כלם שקרנים, כי מי שלא דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, הוא חתיכת שקר, כי עקר האמת תלוי רק כפי שאדם בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, ואינו רוצה שום דבר.

ובאמת עליך לדעת, אהובי, בני! שעובר על כל אחד ואחד בזה העולם צרות ויסורים ומכאובים ודינים, ענשים קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, ועל דבר זה צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, כי הדבור לדבר אליו תברך זה יסוד האמת, שלמות האמת, שלוקח את הדבור ומקשרו אל הקדוש-ברוך-הוא, על-פני ראה להחזיק מעמד, והקדוש-ברוך-הוא הוא בודאי לא יעזב אותך.

ראה לקבץ לעצמך שעורים כסדרן בלמוד התורה הקדושה בכל יום מעט ועוד מעט ועוד מעט, ובזה תלוי כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל. אשרי מי שמתמיד בספר הקדוש והגורא "לקויטי-מוהר"ן", שרק על-ידי-זה הוא מקרב לרבנו ז"ל.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתוציא דבר מתוך דבר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ג' תתקצ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

קצב אֲשֶׁר ג' תתקצ בְּנַחֵל

הַעֲקֹר רָאָה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָהּ לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. עֲלִיף לְהַכִּיֵּן,
אֲשֶׁר מֵה שְׁאֲדָם מִתְבּוֹנֵן כְּבִיכּוֹל, בְּכַחוֹ יִתְבַּרֵךְ, שֶׁהוּא גָבוּל מִבְּלִיתָם
גָבוּל, זֶה נִקְרָא אֲרִיף אֲנֹפִין, וְהַתְּבּוֹנָנוּת דְּלֹא קִיָּמָה דְּאֲתִיבָע הוּא
סוּד עֲתִיק. נִמְצָא, שְׁעֲתִיק בְּמִדְרָגָה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה מִבְּחִינַת אֲרִיף.
עֲתִיק זֶה הַשֵּׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת: בְּתֵר, חֲכָמָה, בִּינָה בְּאֲדָם קַדְמוֹן, אֲרִיף
זֶה הַשֵּׁבַע תְּחִתּוֹנוֹת מֵאֲדָם קַדְמוֹן חַג"ת, נַהי"ם. וְלִכְּן אֵין שׁוּם
קִשְׂיָה בְּמָה שְׁשֹׂאֵלָתָּ.

הַעֲקֹר לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמִבְּטֵל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל
מִשׁוּם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם. צְרִיכִים לְדַבֵּר עִם כָּלֵם אֲמוּנָה, לֹא צְרִיכִים
לְהַתְּבַטֵּל מִשׁוּם מְצִיאוֹת שְׁבַע עוֹלָם, כִּי הוּא נִמְצָא, וּבְלִעְדֵּי אֵין שׁוּם
נִמְצָא, וְהַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל. וְכַפִּי שֶׁתְּחַדִּיר בְּעֲצָמָהּ
יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲזִי תִהְיֶה הַמֵּאֲשֶׁר בְּיוֹתֵר בְּחַיִּים. אֵינָהּ צְרִיף לְפַחַד
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם, וְלָמָּה לָּךְ לְהַכְּנִס בְּוִכּוּחִים?! הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת,
מֵה שְׁאֲדָם רוֹאָה, מֵה שְׁאֲדָם שׁוֹמֵעַ, מֵה שְׁאֲדָם הוֹלֵךְ, מֵה שְׁאֲדָם
אוֹכֵל וְשׁוֹתָה — הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת, וְכִשְׁיִתְבַּרְרוּ לָּךְ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲזִי
אֲתָהּ מְקַיֵּם בְּכֹל רְגַע וְדַקָּה מְצִנֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְדַבַּקְתָּ בּוֹ", יַחֲוֶד הַנְּיָ"ה
בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָּךְ עַל כָּל
עוֹנוֹתֶיךָ. כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לֵג):
עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָּךְ עַל עוֹנוֹתֶיךָ. וְלִכְּן הַעֲקֹר
הוּא אֲמוּנָה. וְרַבְּנּוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לֵג), שְׁאֲצֵל הָעוֹלָם
אֲמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, אֲבָל אֲצִלֵי הַעֲקֹר הוּא אֲמוּנָה. וְלִכְּן אֲפִלוּ
כִּשְׂאֲתָה מְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבוּרִים בְּטֵלִים, תְּדַבֵּר רַק מִהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֶה תַּעֲלֶה אֶת כָּל הַדְּבוּרִים, כִּי תִשְׁלַב בְּתוֹךְ הַדְּבוּרִים
שֶׁלָּךְ גַּם אֲמוּנָה. וְזוֹ הַמִּדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׁאֲדָם צְרִיף לְזִכּוֹת אֵלֶיהָ
בְּזֶה הָעוֹלָם. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁבַטֵל וּמִבְּטֵל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ג' תתקצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֵר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַחֲתָנִים ... גַּרְם
יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח.

עֲלִיכֶם לְדַעַת אֵל מָה אַתֶּם נִכְנָסִים, חֲתָנָה אֵין זֹאת אוֹמֶרֶת
שְׁעוֹמְדִים תַּחַת הַחֶפֶה חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה דְקוֹת, וְאַחֲר־כֵּן כָּבַר הַתְּחַתְּנוּ,
חֲתָנָה זֶה דְבַר הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוֹל וְעִמָּק מְזֵה. בְּרַגַע שְׁמַתְחַתְּנִים כָּבַר
נוֹשָׂאִים עַל גְּדוֹל. כְּשֶׁהֵייתֶם בַּחוּרִים רוֹקִים, יְכַלְתֶּם לַעֲשׂוֹת כְּאוֹת
נַפְשְׁכֶם, אָבֵל תִּכְּוֹמוּד כְּשֶׁמַּתְחַתְּנִים צְרִיכִים לִידַע, שְׂאִינְכֶם לְבַד,
יֵשׁ לָכֶם שְׂתַפָּה לַחַיִּים, שְׂזוּ הָאִשָּׁה. וְחַכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים
(ירוּשְׁלָמִי בְּרֻכּוֹת ט, א): אֵי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאֵי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה
בְּלֹא אִישׁ, וְאֵי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה. וְלִכֵּן עֲלִיכֶם לְשַׁנּוֹת אֶת
מִדּוֹתֵיכֶם, לְקַנּוֹת לְעִצְמָכֶם מִדַּת הַרְחֻמְנוּת, מִדַּת הָאֲהָבָה, מִדַּת
הַחֶסֶד, לְעִזּוֹר לְאִשָּׁה, וְלַתַּת לָהּ כֹּל אֲשֶׁר הִיא צְרִיכָה, וְלֹא לְהִיּוֹת
קִמְצָן וְכִלִּי, כִּי בְּרַגַע שְׁתַּתְּחִילוּ לְקַמֵּץ בְּבֵית, נִשְׁוֹתִיכֶן תִּבְרַחְנָה, כִּי
כֵּן אָמְרוּ חַכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּמוּרָה טו.): אִשָּׁה, כִּינּוֹן שְׂאִין לָהּ תְּבוּאָה
בְּתוֹךְ בֵּיתָה — מִיָּד צוֹעֶקֶת. הֵינּוּ אִשָּׁה שְׂאִין לָהּ מָה לְאָכֵל, לֹא
מְעַנֵּן אוֹתָהּ שׁוֹם דְּבַר, הִיא כָּבַר מַתְּחִילָה לְצַעֵק וְלַצְרֹחַ. וְעַל־פִּי־רַב
הִיא בּוֹרַחַת הַבֵּיתָה. וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, מֵאַחַר שְׁמִסְרֵתִי אֶת
נַפְשִׁי פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ לְשַׁדְּךָ אֶתְכֶם, וְאֵנִי רוֹצֵה לְרֹאוֹת בְּשִׁמְחַתְּכֶם,
הַרְבֵּה יִגְעַתִּי וְטָרַחַתִּי עַד שֶׁהִבֵּאתִי אֶתְכֶם הַלּוֹם, לְיָמִים אֵלוּ, וְנֶאֱפְלוּ
עֲכָשׁוּ עַדִּין אֵינְנִי רוֹאֶה אֶצְלָכֶם שְׁנוּי לְטוֹבָה, לִכֵּן אֲבַקֵּשְׁכֶם מְאֹד,
תִּקְחוּ עִצְמָכֶם בִּידֵיכֶם.

קִדְּם כֹּל עֲלִיכֶם לְדַעַת, שְׁחַכְמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים קיב):
לוֹמַד תּוֹרָה בְּטָהֳרָה, זֶה הַנוֹשָׂא אִשָּׁה, וְאַחֲר־כֵּן לוֹמַד תּוֹרָה. מֵאַחַר
שְׂלֹא הִסְפַּקְתֶּם לְלַמַּד תּוֹרָה כְּשֶׁהֵייתֶם בַּחוּרִים צְעִירִים, אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם
מְאֹד, תִּחְמְלוּ וְתִרְחַמוּ עַל נִשְׁמוֹתֵיכֶם, וְלֹא יִחַסֵּר לָכֶם יוֹם אֶחָד שְׂלֹא
תִּלְמְדוּ חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאֶפֶן שְׁתִּסְיָמוּ בְּכֹל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁת
הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם. וְכֵן תִּלְמְדוּ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר פֶּרֶק

קצד אָשֶׁר ג' תתקצא בנחל

משניות כסדרן דיקא, ואם תוכלו ללמד עוד פרק ועוד פרק —
אשריכם ואשרי חלקכם, כי רק זה מה שישאר מכם. ועל כלם —
ללמד בכל יום דף גמרא רש"י עם תוספות, שזה מאיר את הנשמה
בהארת האין סוף ברוך הוא. וכן תקבעו לעצמכם שעור בשלחן
ערוך כסדרן, שתהיו בקיאים בהלכה. ובפרט שאתם צריכים ללמד
בשנה ראשונה הרבה הלכות נדה, כי זה בכריתות, רחמנא לישזבן,
יכולים לעבר באסור פריתות החמור מאד מאד, שנכרתים בגיל
צעיר, רחמנא לישזבן, פאָשֶׁר שמענו וראינו אברכים צעירים,
שקבלו מחלה ממארת, וכו', או שאר מחלות, רחמנא לישזבן וכו',
והכל היה מפני שלא היו גזקרים בדיני נדה החמורים מאד.
ומספרים על הרב הקדוש רבי אורי מסטרליסק זי"ע, שהיה איש
קדוש וטהור מאד, ופרוש לגמרי מהכלי העולם הזה, ועם כל זאת
חזר אלף פעמים על הלכות נדה. ולכן החוב מנח עליכם בשנה
הראשונה ללמד הלכות הללו, ובנדאי פעם אחת אני אלמד עמכם,
ותשימו לב לאשר אני לומד עמכם, אבל גם אחר החתונה, רצוני
שתלכו לשעור, כי זה מאד מאד נחוץ. ואני אשתדל למצא לכם
חברותא שילמד עמכם, כי הן הלכות חמורות מאד, ואל תקחו את
זאת בנקל.

עליכם לשמח מאד, שהגעתם לימים אלו, שאתם נעשיתם
חַתָּנים, אשר הרבה יותר גדולים ומבגרים ופקחים מכם עדין לא
זכו, ונחמניו הקדושים אמרו (יבמות סב.): כל יהודי שאין לו אשה,
שרוי בלא שמחה, בלא ברכה, בלא טובה, בלא תורה, בלא חומה,
בלא שלום, עין שם; וראו אל איזה טוב אני רוצה להביאכם. אבל
רצוני לראות מכם הכרת הטוב, אשר היא מדה יקרה מאד.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתשתנו, ואז יהיה לכם
טוב בזה ובכא לנצח נצחים, רק החזיקו מעמד ואל תשברו משום
דבר, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

רצוני שתתפללו בכל יום ערב ובקר וצהרים שחרית, מנחה
וערבית במנין דיקא, ואז לא יחסר לכם פרנסה, את זה תקבלו

עליכם כל ימי חייכם.

אבקשכם מאד, שתכבדו את חמיכם וחמותכם, כי בזה תלויה הצלחת הנשואין, כי אם מדברים על הורי האשה, היא נפגעת מאד ובורתת חזרה. ולכן היו נא פקחים, ואף פעם אל תדברו נגד הוריה, ואפלו שהציקו לכם, או צערו אתכם, אל תספרו לה את הדבר, טוב יותר לספר כל בעיותיכם אל הקדוש-ברוך-הוא. עליכם להרגיל עצמכם לדבר אליו יתברך.

זכרו היטב כמה יגיעות וטרחות יגעתי וטרחתי בעבורכם, עד שראיתיכם בזה. הלא אני רוצה רק את הטוב מכם, כפי שאני רוצה מכל התלמידים, ואינכם מראים שאתם שמחים עם הטוב שאני מוסר נפשי בעבורכם, כי סוף כל סוף אני יכול לסבל בעבור זה סבל גדול מאד, ודי לחכימא.

אני מאד מקנה לבורא יתברך שמו שתצייתו אותי, ואז לא יחסר לכם שום דבר — לא בגשמיות ולא ברוחניות.

הכפל הדבר, תוציאו מלבכם את הרע לב, ותתחילו להיות טוב לב, אשר אמר החכם מכל האדם (משלי כב, ט): "טוב עין הוא יכרך". מי שיש לו לב טוב הוא מתברך מפי אל עליון.

אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שתתדירו בלבכם את הדבורים שדברתי עמכם, ומכתב זה תקראו תמיד, ואז תצליחו.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

ג' תתקצב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בהר ה'תשמ"א.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומחמת רב הטרדות בעתים הללו לא היה הפנאי להשיבך.

קצו אשר ג' תתקצב בנחל

אודות המעות, לעת עתה יש לה אצלי אלה וחמש מאות דולר, פי אלה דולר של האברך ... גרו יאיר, עדין אין להם פסויו, ותכף-ומיד כשיבוא לדי — אשלח לה יחד.

אודות קניית מקום, הטוב בעיניך עשה, וכפי שיליך אותך השם ותברך — תעשה, ובנדאי תצליח! מה אמר לה, אהובי, אחי! קבלתי את ספר "שמירת הברית" בצרוף הקונטרס "העין רואה" שזכית להדפיס, והוא ממש פלא ויפי, ובנדאי יעשה פעולות רבות בעולם, ויקרב בעזרתו ותברך אלפים ורכבות נשמות ישראל לאבינו שבשמים.

מה אמר לה, ידידי היקר! ראוי לה לחזק את עצמך מאד מאד בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר — בזה שתדבר עם אחרים, אני יהיה נעשה אור ישר ואור חזר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד); העקר לא להתפעל משום ברעה, ובמקום שאמה נמצא — שם השכינה, ועל-כן אין לה להתבלבל משום ברעה שבעולם, יהיה איה שיהיה, ומכל שכן שאסור להכנס בשום וכוותים.

והנה איש כשר ראוי שיהיה לו חדר מיוחד לעבודתו ותברך — בין בתורה ובין בתפלה (עין שיחות-הר"ן, סימן ערב), ובין בדבקות הבורא ותברך ביחודים ובהתבודדות, ושם ישב בקביעות, ואם יבוא אחד לדבר עמו, ידע שזהו רצון הבורא ותברך, ועל-כן ירבה לדבר עמו, ויעורר גם את לבבו בעבודת השם ותברך, וכל פונתו תהיה, שהדבורים שמדבר אל חברו יכנס אל תוך לבו, ואז באפן הזה יכנס גם בלב השומע. ואולי זו פונת מאמרם ז"ל (ברכות ו): דברים היוצאים מן הלב — נכנסים אל הלב; הינו אם מדבר דבוריו באפן כזה שייצאו מלבו, אזי יכנסו חזרה אל לבו; פי לפעמים יש באדם דבורים, אף מנחים ואינם עושים את הפעלה הראויה אצלו, מה שאין כן כשמוציאם מפיו, אז חוזרים ונכנסים אליו. על-כן כשאדם מכוון בדברו עם חברו ותלמידיו העקר שיכנס אל תוך לבו, על-ידי-זה יתעורר מזה גם חברו, כי אז נתגלה שפונתו לשמים. וזה שאמרו (שם): כל אדם שיש בו יראת שמים — דבריו נשמעים (פי

אֲשֶׁר ג' תתקצג בַּנְחַל קצו

מִשֶׁם מוֹצֵא הַמְאָמֵר הַנ"ל), הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר אֶל לְבוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה זֶכֶה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל הַדְּבוּרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהִיּוֹת יְרֵא שָׁמַיִם, וּדְבָרָיו יִתְקַבְּלוּ גַם אֶצֶל אֲחֵרִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! אַתָּה שָׁב בְּבֵיתְךָ, וְהִדְבַק בְּעֲצֻמְךָ עִם קוֹנֵךְ, וְתִמְשִׁיךָ עַל עֲצֻמְךָ עֲרֻבוֹת, יְדִידוֹת, זִיו אֹרֹר הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִמְדִּי תִצְיֵר בְּדַעְתְּךָ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשֵׁם הַנְּיָ"ה בְּרוּךְ הוּא יֵאִיר תְּמִיד לְפָנַי עֵינַיְךָ, פֶּעַם בְּצֻרוֹף זֶה וּפְעַם בְּצֻרוֹף אֲחֵר, אֲשֶׁר לְפִי דַעַת הָאֲרִיז"ל הוּא גְדוֹל מְאֹד מְאֹד; כִּי עַל-יְדֵי יְחוּדֵי שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, מְשַׁרָּה אֶת שְׂכִינַת עִזּוֹ אֶצְלוֹ, וּמְכַל שְׁפָן מִי שְׁזוּכָה לְצִיֵּר לְפָנַי עֵינָיו כָּל הָאֲרָבֶעָה עוֹלָמוֹת, שְׁשֵׁם מְאִירִים הָאֲרָבֶעָה יְחוּדִים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, הַלֵּךְ וְחֹזֵר, יֵשֶׁר וְחוֹזֵר לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה, וְיִטִּיל בָּהֶם כְּמִטִּיל בְּגֵן נֶהְדָּר וְכוּ'. אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר אֶת גְּדֻלַּת הָאֹרֹר וְהַחִיּוֹת וְהַתְּשׁוּקָה שְׁגוּרִם עַל-יְדֵי-זֶה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְכֵן רְאֵה לְחֻדֵּשׁ הַרְבֵּה חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וּלְרִשְׁמָם עַל הַכְּתָב, וְכֵן לְהַתְּמִיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוֹ תַחֲיֶה חַיִּים נְצִחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ג' תתקצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֲרֻב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֵר בְּהַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְיְדִיד נְפִשִׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים וְרִיעוֹת.

מָה אִמַּר לְךָ, אֶהוּבִי, אָחִי! לְפַל בְּדַעְתּוֹ זֶה אֵינוֹ עֲצָה כָּלָל, כִּי מָה יִהְיֶה לְךָ כְּבֹר, כְּשֶׁתִּתְמַרְמֵר בְּחַיִּיךָ וְכוּ', וְתִלָּךְ בְּעֲצָבוֹן וּבְדַכְאוֹן הַנְּפִשׁ וְכוּ', הֲלֹא אֶת גּוֹפְךָ וְאֶת נִשְׁמָתְךָ אַתָּה הוֹרֵג, כִּי הָעֲצָבוֹן וְהַמְרִירוֹת הֵם סֵם הַמָּוֶת מִמֶּשׁ לְהַגּוֹף וְהַנְּשָׁמָה. וְשִׁמְעֵתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁפֶּעַם אַחַת רְאָה נְפֻטָר בְּחִלּוֹם, וְאָמַר לוֹ: אִם הָיוּ

קצח אָשֶׁר ג' תתקצד בנחל

בני-אדם יודעים מעלת השמחה למעלה, היו מתגלגלים ברחובות, כְּדִי להגיע למדת השמחה. והכניס ראשו בין ברכיו, ונעשה כמו עגול והתחיל להתגלגל, וצָעֵק: כֵּךְ אָנִי חוֹשֵׁב, שְׁצָרִיכִים לְהִתְגַּלְגֵּל, וְנִעְלָם מֵעֵינָיו. וְהִפְלֵל, אֲהוּבִי, אָחִי! כִּי אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל, וְלֹא בְּחִנָּם הִרְעִישׁ כָּל-כֵּךְ מוֹהֲרֵי"ת ו"ל עַל כֵּךְ, לְחֹזֵר תָּמִיד בְּהִתּוֹרָה שֶׁל "אַזְמָרָה לְאַלְקֵי בְּעוֹדֵי" (לקוטי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן רפב) — לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ בְּעֲצָמוֹ אֵיזֵו נִקְדָּה טוֹבָה; כִּי הֲלֹא רַק זֶה יִשְׁאַר מֵאַתְנֹו. וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשִׁבְת-קֹדֶשׁ הַזֶּהִיר רַבְּנוֹ ו"ל מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן יז); וְתִדַּע, כִּי אֲסוּר לְדַבֵּר עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְלֹא טוֹב הַהֲנַהֲגָה שֶׁלְקַחְתָּ אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עַל זֶה וְעַל זֶה. מַה לָּךְ עִמָּהֶם?! יֵאֵחֵז כָּל אֶחָד דְּרָכּוֹ, וְאַנְחֵנוּ גַלְיָה בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת בְּהַדְרָךְ שְׁדָרְךָ לְפָנֵינוּ רַבְּנוֹ ו"ל. אָנִי מְקַנְהָ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מְרַגֵּעַ זֶה — לְדָם וְלִשְׁתָּה, וְתַרְבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַמְשָׁכַת רוּחַנִיּוֹת חִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ, אֲשֶׁרִי שִׁיֵּאֵחֵז בְּזֶה!

הדורש שלומך...

ג' תתקצד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, אודות סדר הלמוד, שיש לך קשיות וספקות על זה, מה אמר לך?! כבר הארכתי בזה הרבה, ואין מה לדבר יותר, פי הקץ לדברי רוח, וקבל האמת ממי שאמרה. ורואים בחוש מי שמתנהג בעצה ובדרך זו — מצליח מאד, ושוקד ומטייל בכל חלקי התורה הקדושה, ומי שהיא חכם בעיניו — עומד ונשאֵר בחוץ, ונעלה ויבוא למעלה בבשת פנים, ערם ויחף וכו'.

אֲשֶׁר ג' תתקצד בנחל קצט

אך בזה שהקשית, מפרש רש"י על "אם בחקותי" וכו', שתהיו
עמלים בתורה, הרי שצריכים להיות עמל וכו', תשובתך בצדך, עין
בפנים התורת כהנים, ששם היא הדרךשה, ושם מבאר היטב, יכול
בלבד וכו', שתהא שונה בפיה וכו', עין שם. והמוכן משם, שגם
להיות שונה בפה, הינו להתנהג בדרך ובאפן סדר-דרך-הלמוד של
רבנו ז"ל, צריכים להתחזקות עצומה, ולא בא בנקל, רק צריכים
להיות עמל בזה. נמצא, שתהיו עמלים בתורה — סובב והולך גם
על סדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, אשר צריכים יגיעה ועמל רב
לאחז בזה, כי בכל פעם בא אחר ומשכנע אותו להפסיק מזה.
ועל-כן צריכים עמל ויגע עצומים לאחז בזה. וגם אצל עצמו
צריכים התחזקות, פי קשה וכבד לאדם לישוב על מקום אחד כמה
שעות, וללמד בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל. ועל-כן צריכים
להיות עמל ויגע מאד מאד, ואז יצליח.

ומלבד זאת כבר דברנו הרבה, שאין פונתנו וכוונת רבנו ז"ל
נגד הלמוד בעיון, אדרבה, הארכנו בספרנו "תורה לשמה", להראות
דרך נפלא בלמוד עיון שבתורה. ועין בהקדמה להוצאה העשירית
של קונטרס סדר-דרך-הלמוד מה שכתבנו שם, ותבין.

העקר, אהובי, אחי! אל תטעה את עצמך, כי כל יום שעובר
בלי תורה ותפלה, הוא אבדה נצחית שלא תחזר לה לעולם. וזכר
דברי רבנו ז"ל, שאמר (שיחות-הר"ן, סימן יט): נכספתי מאד להמשיך
את העולם אל עשיה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כף
וכף בכל יום ולא יעבר, עין שם. ועל-כן מאחר שאמה חפץ להקרא
על שם רבנו ז"ל, עליך לקיים רצונו. והשם יתברך יאיר עינינו
במאור תורתו.

הדורש שלומך...

ג' תתקצה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום רב להיקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

ואודות שכתבת לחזק אותך בענין חדושי תורה, תדע כי רבנו ז"ל אָמַר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן קה), שחדושי תורה הם תקון גדול להרהורים רעים; כי כנגד זה שהכניס בדעתו כל מיני הרהורים רעים, יכניס עכשו במחו מחשבות קדושות, ויבנה בנגנים והיכלות של תורה. ובמה שחדשת בענין ש"י עולמות, נחמד הוא החדוש וחי לך באורייתא.

והנה הואיל ואתא לידן נימא בו מילתא, כי ענין הש"י עולמות הוא ענין נשגב ונורא מאד מאד, כי האדם צריך להכלל בכתר העליון, ששם מאיר רעוא דרעוין, לידע כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש. והכתר הוא סוד הגלגולים, ומשם נמשכים המחין, שהם חכמה ובינה. והנה מצד הכתר, הכל בבחינת אין ממש, כי היא בחינת אין סוף ברוך הוא, אף מצד הבריאה שברא את כל העולמות מאין לנ"ש, וכל עבודתנו היא להפך את הנ"ש לאין. והנה שתי פעמים ש"י עולה כת"ר, והכתר נחלק לשני חלקים, שלש ראשונות דעתיק, וד' תחתונות דעתיק, בג' ראשונות, שם נשאר ש"י אחד, ומהו' תחתונות יורדים עד חכמה בינה, ש"י שני, ושם נחלק חצי לחכמה, חצי לבינה, בסוד קנ"ה חכמה, קנ"ה בינה (פעמים קנ"ה הם ש"י), שהם המחין היורדין עד היסוד. ועל-כן כשאחד מוציא מחו לבטלה על-ידי קר"י, רחמנא לצלן, תקונו — ש"י טבילות, לעלות חזרה עד המחין, כי סלוקא דיסודא עד אבא ואמא (עין לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לו); נמצא, כשאדם מקלקל בברית, עושה חרבן בכל העולמות, ונעשה עולם חשוף בעדו, מה שאין כן כשזוכה לתקן את בריתו, על-ידי-זה זוכה להמשיך אור האורות מסוד הכתר. ואל

אֲשֶׁר ג' תתקצו בַּנְחַל רא

כָּל זֶה זֹכִים עַל־יְדֵי שׁ"י טְבִילוֹת, שְׁאֵז כְּשִׁמְתַחבֵּא בְּמִימֵי הַמְקוּהָ, שְׁהִיא סוּד הַבִּינָה הַמְקַבְּלֶת מִהַחֲכֵמָה, וְנִצְטָרֵף קִנּוּ"ה חֲכֵמָה עִם קִנּוּ"ה בִּינָה, וְנִעֲשֶׂה שׁ"י, כְּשִׁזֹּכָה לָזֶה, אֲזִי מְהַפֵּךְ י"ש אֶל אִי"ן, וְרוֹאֶה מִכָּל דְּבָר רַק עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, הַמְחַיֶּה וּמְהַיֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ, וְאִין לוֹ שׁוּם פְּחָדִים רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, יִרְאֵת הַרוּמָמוֹת. כִּי בְּאֲמַת כְּשִׁאֲדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיִוְדַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אִין בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי אִינוּ מִתְיָרָא מְשׁוּם בְּרִיָּה רַק מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וְזֶה שְׁכַתְּבֵי רַבְּנֵי ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאֶה, סִימָן לז): שׁ"י טְבִילוֹת מְסַגְּלוֹת לִירְאָה, עֵינֵי שָׁם (וּבְאוֹת פַּחַד, סִימָן יח): שׁ"י טְבִילוֹת מְבַטְּלִין הַפַּחַד, עֵינֵי שָׁם; כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, כְּפִי שְׁמִתְיָרָא רַק מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְהַפֵּךְ י"ש אֶל אִי"ן, כְּמוֹ־כֵן אִין לוֹ שׁוּם פַּחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. וּבְאֲמַת כְּשִׁאֲדָם טוֹבֵל וּמְכַוֵּן בְּעַת טְבִילָתוֹ לְד' פְּעָמִים מְלוּי הַנְּזִי"ה: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְהַכְּתָרִין שְׁלֵהֶם: קס"א, קמ"ג, קנ"א, יַעֲלֶה בַּיַחַד שׁ"י; וּבְזֶה בּוֹנֶה לַעֲצָמוֹ הָעוֹלָמוֹת שֶׁהַחֲרִיב, וְיַחֲזֹר וְיִתְקַנֵּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ג' תתקצו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּחֲקֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לַהַבְּחוֹר, יְנִיק וְחַפִּים ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מְכַתְּבֵךְ בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי. וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שׁוֹמֵחַ לִירְאוֹת מְכַתְּלֵי מְכַתְּבֵךְ אֶת תְּשׁוּקָתְךָ לְהַפְּלִל בְּחַי הַחַיִּים, וְלִבּוֹא לְלַמֵּד בְּ"הֵיכַל־הַקִּדְּשׁ", אֲשֶׁר רַבְּנֵי ז"ל אָמַר (עֵינֵי לְקוּטִי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן נט); אֲשֶׁרִי מִי שְׁנִשְׁאָר בְּ"הֵיכַל־הַקִּדְּשׁ", שְׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר (יִשְׁעִיָּה ה, ג): "וְהִנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ יֵאֱמַר לוֹ", זֶה שְׁבַנְי־אֲדָם נִשְׁאָרִים דְּבוּקִים בִּירְאָה שְׁלֵמָה; כִּי בְּאֲמַת רַבְּנֵי ז"ל בּוֹנֶה "הֵיכַל־הַקִּדְּשׁ, עֵינֵי שָׁם; אֶף צְרִיכִים סִיעָתָא דְשְׁמַיָּא לְהַשְׁאָר קָזִים בְּהַלְמוּד הַקִּדְּוֹשׁ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל. כִּי הִנֵּה כָּל לְמוּדוֹ הַקִּדְּוֹשׁ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל, הוּא

להכניס בלב מקרבו אמתת מציאותו יתברך, שזכו לזכרון דקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נד), לזכר תמיד בעלמא דאתי. אף הרע-עין שפא בדרך כלל מלשון הרע, זה מגביר את הפח המדמה, ועל-ידי-זה שוכחים ממנו יתברך, ועל-כן באפן שיהיה נשאר ב"היכל-הקדוש", צריכים לבקיאות עצומה, לא להתפעל ולא לפל בדעתו משום ברעה, בבחינת: "ובהיכלו פלו אומר פבוד" (תהלים כט, ט), לידע פי בהיכל המלך, אפלו הבננים גם-כן גלוי פבודו יתברך בעלמא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה); וצריכים כח עצום להשאר בהיכל המלך, בבחינת (דגיא א, ד): "ואשר כח בהם לעמד בהיכל מלך" (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עא); פי על-פירב בתחלה בוער הלב מאד מאד לעבודת השם יתברך, אף אחר-כך נופל מתשוקתו, ומכל שכן כשבגידאדם מדברים לשון-הרע על ההיכל הזה, על-ידי-זה נתגבר הפח המדמה, ומתקררים ושוכחים מהזכרון האמתי, ועל-כן צריכים בקיאות עצומה, מי שרוצה להכלל ב"היכל-הקדוש". וזה אשר (תהלים יא, ד): "יק בהיכל קדשו — ראשי תבות: בקי", פדי להמשיך את הנו"ה ברוך הוא בהיכל קדשו, ולהיות חזק ואמץ בעבודת השם יתברך, צריכים על זה בקיאות עצומה. ובפרטיות מי שזוכה ללמד בדרך הלמוד של רבנו ז"ל, שעליו יש כל מיני נסיונות ובלבולים וכו', ספקות והבלים ועקמומיות וכו', אף פשעובר על הכל, וזוכה לסיים מסכת אחר מסכת, עד שמסיים את כל הש"ס, וכן כל ד' חלקי שלחן ערוך וששה סדרי משנה וכו' וכו', אזי אשרי לו ואשרי חלקו! והבעל-דבר יודע זאת, על-כן הוא מתגבר ומתנגד פנגד זה מאד מאד, כמו שאמרו דורשי רשומות, פי ס'מ'א'ל' ראשי תבות: ס'יום מ'סכת א'ין ל'עשות; פי עקר התגברות הסמ"ך-מ"ם הוא — לא להניח ללמד גמרא, אשר מכניע אותו ואת הנוקבא שלו, שהיא לייליית', מכניע אותם לגמרי. ומובא בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה', שקשור המרכבה מקרר את המאנה הזאת שבאה מהם. וזה שאומרים קדם השנה: בשם הנו"ה אלקי ישראל, מימיני מיכאל ומשמאלי גבריאל ומלפני אוריאל ומאחורי רפאל, ועל ראשי שכינת אל, אשר זה סוד קשור המרכבה. וכן על-ידי למוד גמרא

אָשֶׁר ג' תתקצו בנחל רג

זוכים לקשר את המרכבה העליונה, ולהיות מעטר עם אלו הר' מלאכים: ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריאל (ראשי תבות: גמ"א). ועל-כן הבעל-דבר מתפשט כל-כף עלינו, אף-על-פי-כן "ואתה מרום ה'", ופרש רש"י: 'לעולם ידך על העליונה'. ורבנו ז"ל אמר: 'נצחתי ונצחתי!'

ועל-כן ראה, אהובי, אחי! להיות חזק ואמיץ מאד מאד — הן בלמוד גמרא ומשניות ושלחן ערוך, והן בתפלה והתבודדות. והשם יתברך יאיר עליך אורו יתברך, ותזכה להתקרב באמת אליו יתברך.

הדורש שלומך ומצפה לראותך...

ג' תתקצו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בחקתי, פסח שני ה'תשמ"א.

שלום רב אף ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

תדע, כי כל קללות התוכחה באות על סבת (ויקרא כו, טו): "ואם בחקתי תמאסו", ופרש רש"י: מואס באחרים העושים. "ואם את משפטי תגעל נפשכם", ופרש רש"י: שונא החכמים, "לבלתי עשות", ופרש רש"י: מונע את אחרים מעשות, עין שם; והרי הדברים הללו יש בך, כי אתה מואס באחרים השוקדים ולומדים בסדר-דרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ואתה שונא את החכמים האמתיים, שהם אנשי שלומנו היקרים, המתנהגים על-פי עצות רבנו ז"ל, ומה גם שהרשעות מתגברת בך כל-כף, עד שאתה מונע את אחרים מעשות ולקיים את העצה היקרה הזאת של סדר-דרך-הלמוד.

לזאת אני מתרה בך, אם לא תחזור בך, אזי כל הקללות שבתוכחה יפנסו בך. וההכרח לי לכתב שורותים אלו, כי אתה בכלל 'חוטא ומחטיא את הרבים' (סנהדרין קז:), לא די שאתה אינך

רד אָשׁר ג' תתקצח בנחל

מקיים זאת, אלא אתה מונע את אחרים, ומכניס שגאה בין החכמים האמתיים, ואתה מרבה במחלקת.

ועל-כן חזר בך בטרם תבוא עליך הרעה, ואז כבר יהיה מאחר.

הדורש ומבקש טובתך הנצחית.

הדורש שלומך...

ג' תתקצח.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח לגנצה נצחים.

מכתבו לנכון קבלתי, והנני להשיבו, מפני כבודו וכבוד אביו.

תדעו, כי אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לה, סימן ו'): הכפר והמקל נתנו מכרכין מן השמים, אמר להם: אם שמרתם את התורה, הרי כפר לאכל, ואם לאו — הרי מקל ללקות בו, עין שם; הרי לך, כי עקר הפרנסה תלוי רק אם עוסקים בתורה, ועקר היסורים הם מצד שמבטלין את התורה. וכן אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה.): אם ראה אדם שישורין באים עליו — פשפש במעשיו; פשפש ולא מוצא, יתלה בבטול תורה, עין שם.

כי באמת צריך שתדע, כי כמו שהיה במדבר אוכלי המן, כמו-כן יש היום אוכלי המן, והם הצדיקים הדבקים בו ותברך בדבקות אמת, ונכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא, ומתמידים בתורה הקדושה. השם ותברך משפיע עליהם שפע הפרנסה. וזה שאמרו חכמינו הקדושים (מכילתא בשלח): לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן; כי זה תלוי בזה, כפי שאדם זוכה ומדבק עצמו עמו ותברך ומתמיד בתורה, כמו-כן נשפע עליו שפע הפרנסה, ואכילתו היא אכילת מן ממש. וכמו-כן כשהפרנסה נשפעת עליו מלמעלה, יכול לעסק בתורה בלי טרדות.

אָשֶׁר ג' תתקצט בנחל רה

ועל-כן ראה לבטל עצמך אליו יתברך, והתמד בתורה
הקדושה, ובפרטיות בסדר-דרך הלמוד של רבנו ז"ל, וסוף הכבוד
לבו, שתזכה להארת כבודו יתברך.

העקר לא להיות חכם בעיניו כלל, כי עקר החכמה, שלא
להיות חכם, ולהתמיד ולשקד בתנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי,
רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים וספרי הזהר הקדוש
והתקונים, וכתבי האריז"ל, וספרי תלמידי הפעל-שם-טוב הקדוש,
בתמימות ובפשטות גמורה, ואז תחיה חיים אמתיים, חיים נצחיים.
וזהו עקר ברסלבר חסידות, ולא אלו השטיות שמפספט איזה אברך
עם הארץ, או ליטאי טמא, שאינו יודע מחייו כלל וכו'.

אשרי ואשרי המכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך,
ומתענג בנעם ערבות זיו שכינת עזו יתברך, אשר מלא כל הארץ
כבודו.

הדורש שלומך...

ג' תתקצט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום רב להאברך ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

העקר ראה לצית את ... גרו יאיר, ותראה להיות רגיל להכניס
אצלו בכל יום ויום, כי גדול שמושה של תורה יותר מלמונה
(ברכות), כי על-ידי השמוש, אתה יכול לקבל הרבה יותר. כי
לפעמים יכולים להבין על-ידי הרמזים של החכם (עין לקוטי-מוהר"ן,
חלק ב', סימן ז'), מה שאין יכולין להבין מעצם הלמוד בעצמו.
ומוהר"ן ז"ל אמר פעם, שהעקר שזכה להכיר את רבנו ז"ל, היה
על-ידי השיחות חלין שלו. וכן העיר ר' נחמן טולטשינער ז"ל,
שהיתה לו הרגשה נפלאה מעבודתו הפשוטה של מוהר"ן ז"ל

וְהִנְהַגְתָּ בֵּיתוֹ וְדַבּוּרוֹ וְשִׁיחָתוֹ, אֲשֶׁר הָיָה נִרְאָה כְּשִׁיחֹת חֵלִין.

הַעֲקָר אֶל תַּחֲשֹׁב שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ כְּבָר, כִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּחִינָה ג.): אֵי אֲפֹשֶׁר לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ בְּלֹא חֲדוּשׁ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדֻרָשׁ תַּנְחוּמָא פְּרָשַׁת בְּחֻקְתִּי) בְּדַבְרֵי תוֹרָה לֹא תֹאמַר כְּבָר אֲמַרְתִּי, אֲלֵא חֲזֹר וְאָמַר, עֵינַי שָׁם; וְכַמוֹ-כֵּן הוּא לְגַבֵּי שְׁמוֹשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, אֶל תֹּאמַר שְׁמִשְׁתִּי כְּבָר, וְאֲנִי יוֹדֵעַ כְּבָר, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה לְלַמֵּד. וְאֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לְשָׁקֵד בְּדַבָּר זֶה, וְאִזּוֹ לְטוֹב הַרְבֵּה יִזְכֶּה.

הַדּוֹרָשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' אֲלֵפִים.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקְתִּי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֶצַח נֶצְחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

תְּדַע, כִּי מֵה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב, אֵיךְ מְחַקֶּה אֶת הָאֲבָרָךְ ... קִדְּם עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי קוֹף מְחַקֶּה אָדָם, כָּל אֶחָד צָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּפִי שְׁמֵאִיר לוֹ מִחוּ, וּבְלִבְדֵּךְ שְׁלֵא יֵצֵא מִהַשְּׁלֶחֶן עָרוּף. וְשִׁנִּית, צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן, וְזֶה נִקְרָא בְּגִמְרָא (סוּטָה כב.): פְּרוּשׁ מֵה חוֹבְתִי וְאֶעֱשֶׂנָּה; וּפְרַשׁ רַש"י: לְמַדּוּנֵי מֵה עָלִי לַעֲשׂוֹת וְאֶעֱשֶׂה, עֵינַי שָׁם; הִינּוּ זֶה שְׁעוֹשֶׂה כָּל מֵה שְׁמַצּוּיִם אוֹתוֹ וְכוּ', אוֹמְרִים לוֹ: רִקְדָה, הוּא רִקְדָה. אוֹמְרִים לוֹ: צַעֲקָה, הוּא צוּעֵק. אוֹמְרִים לוֹ: קִפֵּץ עַל הַשְּׁלֶחֶנוֹת, וְהוּא קוֹפֵץ, וְכַדּוּמָה שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים הָאֵלוּ, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם שְׁחַר, וְאֵין לָזֶה שְׁיִכּוֹת לְחֻסְדֵּיּוֹת בְּרִסְלָב כְּלָל, לַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ מְשַׁנֵּעַ, בְּכָל פַּעַם לְהַחֲלִיף כּוֹבֵעַ וְכוּ'. וְצָרִיכִים לְבָרַח מֵאֲנָשִׁים כְּאֵלוּ, אֲשֶׁר הֵם צָבוּעִים. וְאָמְרוּ שָׁם, דְּמִטְמָרָא מִטְמָרָא וְדִמְגְלִיא מְגִלִּיא בֵּי דִינָא רַבָּא לִיתְפָּרַע מֵהֵנִי דְּחָפּוֹ גּוֹנְדִי, וּפְרַשׁ רַש"י: וְהוּא יִפְרַע מִן הַמְתַּכְּסִים בְּטָלִיתוֹת, וּמְרָאִים עֲצָמָם כְּפְרוּשִׁים, אֵינָם פְּרוּשִׁים, עֵינַי שָׁם.

ועל-כן ברח לה מהבל תזה, והרגל עצמה לקים רק מה שכתוב בספרי רבנו ז"ל, ולא תחקה שום אדם, ולא תשמע לכל שוטה וכו'.

הדורש שלומך...

ד' א.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבו לנכון קבלתי.

והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), שהעקר הוא האמונה, וצריכים לחפש בעצמו איך אוחדו באמונה וכו', עין שם; ועקר האמונה היא בפשיטות גמורה, כדרך שהנשים והמון עם הפלשים מאמינים (שיחות-הר"ן, סימן לג); ובזכות האמונה הקדושה תהיה גאולה (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'); ועין בדברי הרמ"א (ארח חיים, פסח, סימן תפ); ובזכות אמונה זו, יבוא משיח וישפך חמתו על העכו"ם וכו', עין שם.

ותדע, ידידי היקר! כי בדור הזה העקר להכניס אמונה פשוטה בין ישראל, אחרי שקמו עלינו רשעים ארורים מסטרא אחרא דערב רב, ומרדו כנגדו תברך, וגרמו "שוואה" רוחנית, רחמנא לצלן, שפמה מליונים מעמנו בני ישראל, ובפרטיות מאחינו הספרדים, עקרו מהם את האמונה הקדושה, שהיתה אצלם ירשה מדור דור, ובאו פריצים וזדים וחללוהו, דורות שלמים עקרו בארץ ישראל מהאמונה הקדושה, והעבירו אותם על הדת, רחמנא לצלן. ועל-כן עקר עבודתנו צריכה להיות עכשו — בגני האמונה הקדושה מחדש בכחו של רבנו ז"ל, שיכול לתקן את הכל, וזה צריך להיות עקר חדושינו.

הדורש שלומך...

רח אָשֶׁר ד' ב' בַּנְחָל
ד' ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר בְּחֻקֵּי הַיְתָשְׁמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן רִיעוּת, וְהֵלֵא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדְיָךְ, הַפֶּךָ בָּהֶם — דְּכֻלָּא בָּהֶם.

אֹדוֹת הַשְּׁמִחָה שֶׁשְּׂאֵלָתְךָ וְכוּ', רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מִצְוָה גְּדוּלָּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד; כִּי כְּשֶׁאָדָם שִׂמַּח, מִגְּלָה טֵהָר לְכָבוֹ שֶׁמֵּאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבִקְאֻמַּת יֵשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְשִׂמַּח, וְאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בְּרָכָה: "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וְזוֹ הַשְּׁמִחָה הִכִּי גְּדוּלָּה. הִיָּה צְדִיק בְּשֵׁם: רַבִּי מֹשֶׁה לֵיִיב מִסַּאסוּב זי"ע, שֶׁבְּכָל בְּקָר כְּשֶׁאֲמַר אֶת הַבְּרָכָה "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", אָמַר: "עֲכָשׁוּ יֵשׁ לִי בְּמָה לְשִׂמַּח כָּל הַיּוֹם".

וּבִקְאֻמַּת, אַחַר שֶׁרְאִינוּ בְּעֵינֵינוּ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁהוֹרְגִים וְשׁוֹחֲטִים יְהוּדִים עַל לֹא עָוֵל בְּכַפָּם וְכוּ', וְכֵן אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ לָנוּ אֶת שֶׁעָבַר עָלֵיהֶם בְּשׂוֹאָה, וְכֵן נִתְּבוֹנֵן בְּרָאִי הַהִיסְטוֹרִיָּה מֵהַ שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים אֲלֵפִים שָׁנָה מַעֲשׂוֹ, וְאֵלֶּף שָׁנָה מִבְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל, מִיִּתּוֹת מְשֻׁנוֹת וְאֲכֻזְרִיּוֹת, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁיֵּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְשִׂמַּח "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת", כִּי עַם יִשְׂרָאֵל רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: הַסִּימָן שֶׁל יְהוּדִי, שֶׁהוּא רַחֲמָן בֶּן רַחֲמָן. וְכֵן אוֹמְרִים (יְבָמוֹת עט): שְׁלֵשָׁה סִימָנִים יֵשׁ בְּאַמָּה זוֹ: רַחֲמָנִים, בִּישָׁנִים וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים; וְמִי מֵאֲתָנוּ אֵינוּ יוֹדֵעַ, שֶׁיְהוּדִי מוֹכֵן לְעוֹר לִיהוּדִי שָׁנִי בְּעֵת צָרָה. וְאִם רוֹאִים אֶחָד רָשָׁע מְרָשָׁע, שֶׁאֵינוּ רוֹצֵה לְעוֹר לְזוּלָּתוֹ, בְּיָדָאִי בְּאִיזָה שֶׁלֵּב הַתְּבוּלָּלוֹ אֲבוֹתָיו בֵּין הַגּוֹיִים. וְלָכֵן יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְשִׂמַּח, שֶׁנִּבְרָאנוּ מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ הַשְּׁמִחָה הִכִּי גְּדוּלָּה. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לָנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הָעוֹנוֹת.

והטעם שעל כל אחד ואחד נופלות דאגות ועצבות ומרירות, כי כך אומר רבנו ז"ל: כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, וּבִפְרָט בְּפָגַם הַבְּרִית, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאוֹת עָלָיו דְּאָגוֹת (ספר-המדות, אות עצבות, סימן א'): מי שלא תקן חטאת נעורים, על-יְדֵי-זֶה בָּאוֹת לוֹ דְּאָגוֹת, וְזֶה שׁוֹכֵר אֶת הָאָדָם. עִם כָּל זֶאת אֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט): כְּשֶׁאָדָם שָׂמַח, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵצְמוֹ שׁוֹמְרוֹ מְעוֹנוֹת וּמְפָגֵם הַבְּרִית; וְלִכֵּן צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי שִׂישְׁמֵע נְגוּנֵי שִׂמְחָה, כְּלֵי זָמֵר, וְהַיּוֹם זֶה בְּנֶגֶל מָאֵד, קוֹנִיִּים קִסְטָה, וְכֵּה שׁוֹמְעִים כָּל מִינֵי שִׁירִים וְכֵלֵי זָמֵר: גָּבַל וְכִנּוֹר וְעַגְב וְכוּ', וּבִכְמָה שֶׁקְּלִים יְכוּלִים לְשִׂמְעַתְזָמְרָת שְׁלֵמָה. וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה בְּזֶה מָאֵד, וְזֶה יִדְבִּיק אוֹתָנוּ בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאֶצְלוֹ מְקוֹם הַשִּׂמְחָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דברי הימים א' טו, כז): "עֲזֹ וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ". וְכֵן אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ל.א.): אֵין עוֹמְדִים לְהַתְּפַלֵּל, אֶלָּא מִתּוֹךְ שִׂמְחָה שֶׁל מְצוּנָה; וְכֵן (ירושלמי ספ"ה ה, א): אֵין רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה, אֶלָּא עַל לֵב שִׂמְחָה; וְכֵן (מדרש אגדה): כָּל הַנְּבִיאִים לֹא זָכוּ לְנִבּוּאָה, אֶלָּא עַל-יְדֵי שִׂמְחָה. וְלִכֵּן לְכָל יְהוּדֵי יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְשִׂמְחָה, אֶף שֶׁאֵין לוֹ אֶלָּא מְצוּנָה אַחַת; כִּי כָּל יְהוּדֵי מְלֵא מְצוּנוֹת, כִּי אֶפְלוּ הַרִיקָנִין שֶׁבָּה מְלֵאִים מְצוּנוֹת כְּרֵמוֹן (בְּרִכּוֹת נו); וְאִם נִתְבּוֹנֵן בְּעֵין אֱמֶת, נִרְאֶה שֶׁבְּאַמֶּת זֶה כֵּךְ, אֶף שֶׁיְהוּדֵי אֹמֵר, שֶׁהוּא רָשָׁע גְּמוּר, אֶף בּוֹדָאֵי יֵשׁ בּוֹ אֵיזוֹ נִקְדָּה טוֹבָה, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), אֲשֶׁר צָרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא נִקְדָּה טוֹבָה אֶפְלוּ בְּרָשָׁע גְּמוּר, עֵין שָׁם; וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְשִׂמְחָה מָאֵד מָאֵד, וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה, שֶׁנִּבְרָאנוּ מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל.

הדורש שלומך...

ד' ג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', עליך לדעת, אשר אין זה מסבך כל-כף, כי שתי המשפחות, גם-כן יהודים קדושים וטהורים וכו', אף לא קבלו חנוף טהור, ואינם יודעים מה זה יהדות, ורק שמעו הסתות, כפי שנעשה לאחרונה, שישנן הסתות מזה על זה וכו'. ובאמת אין דבר כזה: דתי לא דתי וכו', כי את כלם רוצים הגויים להשליך לים, ואל נשכח בשואה האימה, את מי לקחו ראשונה לתאי הגז? את אלו שחללו שבת, את אלו שהסירו כל רכב של קדשה, ואותם גרשו הראשונים. ואם-כן אין זו בעיה של דתיים ופורקי על, אלא שהם עמי ארצים וכו', שאינם יודעים אודות היהדות מאומה, והם בבחינת תינוק שנשבה. כי כל עם ישראל קדושים, ורוצים את הקדוש-ברוך-הוא, אף אינם יודעים אף להתקרב אליו וכו'.

בענין הבן והבת שחזרו בתשובה, עליהם לזכר דבר אחד, אין החזרה בתשובה תלויה בזה שיגורו בכני-ברק או באשדוד וכו', אלא עקר החזרה בתשובה — לשמר מצוות, לשמר שבת, אשר זו מתנה יקרה שנתן לנו הבורא. וכמאמרם ו"ל (שבת י): אָמַר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַשָּׁה, מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנוּי — לך יהודיעם; אם-כן שבת זו מתנה נפלאה, לא עושים בה מלאכה, רק שרים שירים להקדוש-ברוך-הוא. ואומר רבנו ו"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן נו), שְׁאֵכִילַת שַׁבַּת כְּלָה אֶלְקוּת. וכן אומרים תכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה יא, סימן א'): "בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר" — זו השבת; בזכות שבת אדם נעשה עשיר. הנה יהודים הכי מאשרים, אינם עובדים, אינם מתעסקים עם כסף, אלא יום מנוחה ושקט, המשפחה יושבת בצומת, הנרות דולקים, אוכלים סעדה שבת, איזה יפי זה?! ואם-כן חזרה בתשובה זה חזרה אליו יתברך, קיום המצוות, ואחת מהמצוות: כבוד אב ואם, שצריכים להקפיד עליה מאד. לכן עליכם לזכר, שכבוד הורים היא מצוה חשובה מאד, וצריכים לעשות כל מיני מאמצים לשמח את ההורים, ולהראות להם דגמא נפלאה, וכן לכל המשפחה, להוכיח לכלם, שמאז ששבתם בתשובה שלמה, ואתם לומדים תורה ומקיימים

מְצוּוֹת, אַתֶּם נוֹהֲגִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּמְכַבְּדִים הוֹרֵיכֶם, אֲשֶׁר אוֹמְרִים עָלֶיךָ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'): חֲמוּנָה שְׂבַח־מורוֹת — זֶה כְּבוֹד אָב וְאָם; וּבְזֵה שְׂתַכְבְּדוּ אֶת הַהוֹרִים, הַהוֹרִים יִרְאוּ שֶׁהִיָּהְדוֹת אֵינָה כָּל-כֶּף שְׁחוּרָה כְּפִי שֶׁעָשׂוּ אוֹתָהּ, וְאִין זֶה כָּל-כֶּף נוֹרָא כְּפִי שֶׁלְכִכּוּהָ וְכוּ', אֲלֵא הִיפִי שְׂבִיָּהְדוֹת זֶה כְּבוֹד אָב וְאָם. הֵיכֵן רוֹאִים בְּעוֹלָם, שְׂמַכְבְּדִים אָב וְאָם כְּמוֹ אֵלוֹ שֶׁקְּשׁוּרִים בְּעִבּוֹתוֹת לְזִיקֵי הִיָּהְדוֹת? ! הֲלֵא כְּשֶׁשְׂבִים בְּתִשׁוּבָה, מְקַפִּידִים לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרִיכֶם שְׂזַכִּיתֶם לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, אֲבָל אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִיכֶם אִם תְּכַבְּדוּ אֶת הוֹרֵיכֶם. וְאִם אֵינֶם רוֹצִים שֶׁתִּגְדּוּרוּ בְּעִיר פְּלוֹנִית, רְאוּ לְגוֹר כְּרִצוֹנֶם, הֲלֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּכֹל הָעוֹלָם, אֲבָל תִּמְשִׁיכוּ לְקַיִם מְצוּוֹת, וְלִכְבְּדֶם. כִּי כֶּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין לֵאמֹר): בְּזִמְן שְׂאָדָם מְצַעֵר אָבִיו וְאִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: יִפֶּה עֲשִׂיתִי שְׂלֵא דְרַתִּי בִּינֵיהֶם; הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבֵּל שְׂאִין מְקַיִמִים מְצוּהָ זוֹ בְּשִׁלְמוֹת כְּרִאוּי.

וְלִכֵּן עֲקַר עֲצָתִי — לְהִתְחַתֵּן מִה שְׂיִוִּיתֵר מִהָר לְשֵׁם שְׂמִים, וְזוּוֹגְכֶם יַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְשִׁתִּי הַמְשַׁפְּחוֹת תִּרְקַדְנָה בְּצוֹתָא וְיִהְיֶה שְׂמַח בְּבֵיתְכֶם, וְהַמְשַׁפְּחָה תִּנְכַח, שְׂלֵא כָּל-כֶּף שְׁחוּר לְהִיֹּת דְּתִי, שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמְצוּוֹת, אֲדַרְבֶּה זֶה מְקַרֵּב אֶת הַמְשַׁפְּחוֹת וְכוּ'. וְהִגִּיעַ הַזְּמַן, שְׂנַחֲזוּר כְּלָנוּ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נַחֲזוּר לְשָׂרְשִׁים, וְאִזּוּ נִזְכֶּה בְּאַמַּת לְגֵאֲלָה הַשְּׂלֵמָה, אֲשֶׁר מִה יִהְיֶה אִזּוּ? שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל; וְעַל-כֵּן בְּמִקּוֹם לְרוּץ וְלְהִתְרוֹצֵץ אַחַר הַגּוֹיִים, לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם שְׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה לֹא יִקְרָה אִף פַּעַם, כִּי עֲקַר רְצוֹנֶם לְהַשְׁמִיד וּלְכַלּוֹת וּלְאַבֵּד אֶת כְּלָנוּ. עָלֵינוּ לְרִאוֹת לְהִתְאַחֵד עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כְּלָנוּ עֲמַדְנוּ לְרַגְלֵי הַר סִינַי, וְקַבְּלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. עַל-כֵּן הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאוּ לְהִתְחַתֵּן מִה שְׂיִוִּיתֵר מִהָר, וְתַעֲשׂוּ רְצוֹן הוֹרֵיכֶם בְּעִנְיַן הַדִּירָה, וְאִזּוּ כָּל הַמְשַׁפְּחָה תִּחַזֶּה וְתִלְמַד דְּגִמָּא.

אַקוּהָ לְשִׁמְעַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִכֶּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ריב אֲשֶׁר ד' ד בַּנְחַל
ד' ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּחֲקָתֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ
יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמַּעֲוֹת לְהִדְפָּסָה, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל
זֶה.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר לְכֹל סִבָּה יֵשׁ מְסַבֵּב; אִם יֵשׁ
מִתַּח בְּבֵית, זֶה בְּיָדָי מִחֲמַת שְׁהֶעֱנִיּוֹת מִתְגַּבְּרַת בּוֹ. אֲשֶׁר אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרוּבִין מֵא): שְׁהֶעֱנִיּוֹת מְעַבְּרַת עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת
קוֹנּוֹ. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְדוֹן זֶה אֶת זֶה לְכַף זְכוּת; עַל הָאִשָּׁה לְחַזֵּק
וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אֶת הַבַּעַל, וּלְקַיֵּם מֵאֲמָרָם ו"ל (תְּנֵא דְבִי אֵלֶיהוּ רַבָּה
ט): אִשָּׁה כְּשֶׁרָה עוֹשֶׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ; וְאִין דְּבַר חָשׁוּב מִזֶּה. וְכֵן אוֹמֵר
הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (מִשְׁלֵי יד): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה, וְאִוֶּלֶת
בְּיָדֶיהָ תִּהְרַסְנוּ", עַל-יָדֶי שֶׁתְּשַׂמַּח אֶת בַּעֲלָהּ, וְתִכְנִס בּוֹ חַיּוֹת —
תְּבַנֶּה אֶת הַבֵּית, וּלְהַפֵּךְ — לְהַפֵּךְ. וְכֵן הַבַּעַל, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים, צָרִיךְ לְחַזֵּק אוֹתָהּ, אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ מִשְׂמַחָה (רֵאשׁ הַשָּׁנָה
ו:); וְכֵן אוֹמְרִים (סִנְהֵדְרִין עו:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ
יֹתֵר מִגּוֹפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וְיִדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ". כִּי בְּאֵמַת
עוֹבֵר עַל הָאִשָּׁה הַרְבֵּה צָעַר גְּדוֹל, הַיּוֹת שְׂאִין זֶה קָל לְגַדֵּל יְלָדִים,
כִּי הֵם קוֹפְצִים וְצוֹהֲלִים, וְעוֹשִׂים הַזְּקִים, וְקָשָׁה מְאֹד עִמָּהֶם, עַל-כֵּן
עַל הַבַּעַל לְעוֹדֵדָה וּלְעִזָּרָה כָּכֵל יְכַלְתּוּ. וְכֵן עַל הָאִשָּׁה לְחַזֵּקוֹ
וּלְעוֹדֵדוֹ, כִּי מִסְתַּמָּא עוֹבֵר עָלָיו הַשְּׁפֹלוֹת וְכוּ', אֲזִי בְּמִקּוֹם לְצַעֵק
עָלָיו 'שְׁלוּמֵיֶאל' וְכוּ', לָךְ לְעַבֵּד, אֲשֶׁר זֶה מִשְׁפִּילוֹ וּמִבּוֹ בְּיֹתֵר,
רְאוּי לָהּ לְהַבִּינוֹ, וּכְשֶׁשְׁנִיָּהֶם מְחַזְּקִים זֶה אֶת זֶה, יִשְׁנֶה הַכְּנָה הַדָּדִית,
וְהַשְּׂמַחָה שְׁרוּיָה בְּתוֹךְ הַבֵּית. כִּי כָּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
(יְרוּשְׁלַמִי בְּרָכוֹת ט): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא
אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשְׁנִיָּהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה. וְכֵן אוֹמְרִים (סוֹטָה יז): אִישׁ
וְאִשָּׁה זְכוּ — שְׂכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם, אֲצֵל הָאִישׁ יֵשׁ י', וְאֲצֵל הָאִשָּׁה

אֲשֶׁר ד' ה בְּנַחֵל רִיג

יֵשׁ ה', אֲשֶׁר זֶה שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ, מְצִיאֹת הַשְּׂכִינָה. אָבֵל אִם רְבִים זֶה עִם זֶה, וּמוֹצִיאִים אֶת הַי' ה', מְגַרְשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִשְׁאָר אֵשׁ וְאֵשׁ. וְזֶה הַמַּתַּח שְׁשׁוּרָר בַּבֵּית, מַחֲמַת שְׁגָרְשׁוֹ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ.

לְמַעַן הַשֵּׁם לְטוֹבַתְכֶם הַנְּצַחִית, רְאוּ לְחֻזֵק זֶה אֶת זֶה, וְאִז תִּזְכּוּ לִילָדִים מְצַלְחִים, וַיְהִי בֵּיתְכֶם בֵּית שֶׁל שְׂמִיחָה, וְהַבְּרָכָה תִּשְׁרֶה בְּתוֹךְ הַבֵּית, וַיִּתְרַחֵב לְכֶם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנְיּוֹת, וַיִּחְזַר הַכֹּל כְּפִי שְׁהִיָּה קָדָם לְכֵן.

וּמִפְּאֵת הַטְּרֵדָה שְׁנַתְּהוּתָה לִי עֲכָשׁוּ, הַהֲכַרְח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי ... גְרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת שְׁלוֹם-בֵּית, צְרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה. וְרַבְּנוּ ו"ל הַקָּפִיד מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר זֶה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד): הֲלֹא הַנְּשִׁים הֵן סוֹבְלוֹת צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִיְלֻדֵיהֶן, צַעַר הָעֵבֹר וְהַלֵּידָה וְהַגְּדוּל וְכוּ'; וְעַל-כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶן, וְלִיקְרָן וְלְכַבְּדָן וְכוּ', עַיִן שָׁם; וְהַעֲקָר לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהַגְדִּילָן וְלִסְפֹּר שְׁבָחָן בְּפִנְיָהֶן, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רב): כָּל מִי שֶׁשְׁכָּלוּ קֶטֶן בְּיוֹתֵר, צְרִיף לְחַלֵּק לוֹ כְּבוֹד בְּיוֹתֵר, כִּי כָל מִה שֶׁשְׁכָּלוּ יוֹתֵר קֶטֶן, הוּא יוֹתֵר חֲפִץ בְּכְבוֹד. וְכִמוֹ שְׂאֲנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁהַנְּשִׁים מִקְפִידוֹת מְאֹד עַל כְּבוֹד, וְרוֹצוֹת מְאֹד אֶת הַכְּבוֹד. וְזֶה מַחֲמַת שֶׁהַנְּשִׁים דַּעְתָּן קִלָּה וְקִטְנָה מְאֹד, עַיִן שָׁם; וְעַל-כֵּן פְּדִאי לְהַגְדִּילָן וְלִשְׁבָּחָן. וּמִכָּל שְׂפָן שְׁלֵא יְהִיָּה רָשָׁע וְלֹא לְצַעַר אוֹתָהּ. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם זֵהִיר

בְּכָבוֹד אֲשֶׁתּוֹ, שְׂאִין בְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשָׂבִיל אֲשֶׁתּוֹ וְכוּ'. וְאָמְרוּ (שם): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם זֹהִיר בְּאוֹנָאת אֲשֶׁתּוֹ, שְׂמֵתוֹךְ שְׂדֵמְעָתָה מְצוּיָה אוֹנָאתָה קְרוֹבָה, עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב.): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּנְדַּעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה", עֵינֵי שָׁם; וְשִׂמְעָתִי מֵאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהֵלֵךְ פָּעַם אַחַת עִם הָאִישׁ הָאֱלֹקִי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל, וְהִתְאַכְסְנוּ אֶצֶל אֶחָד, וְהִלָּה צָעַר מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְדִבֶּר עִמָּה בְּעֻזּוֹת גְּדוּלָה וּבְזוּלוֹת וְכוּ', כְּמוֹ שְׂמֵדְבָרִים עִם שְׂפָתָה וְכוּ', וְהִקְפִּיד עָלָיו ר' אַבְרָהָם ו"ל מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר לוֹ: כִּכָּה מְדַבְּרִים עִם אֲשֶׁתּוֹ?! וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! מְדַבֵּר שְׂמַצְעַר אוֹתָהּ, אֵל תְּדַבֵּר עִמָּה מְזִה, בַּק רְאֵה לְחֻזְקָה וּלְיִקָּר בְּכַבּוּדָה, וְתִרְאֶה לְעֹזֵר לָהּ, אִזּוּ יִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם-בַּיִת נִפְלָא. הָעֵקֶר לֹא לִהְיוֹת אִישׁ בְּלִיעַל וְרַע לוֹמֵר דְּעוֹת בַּבַּיִת, הַנַּח אוֹתָהּ וְכוּ', רְאֵה לְבָנוֹת אוֹתָהּ, וְתִסְפֹּר תָּמִיד בְּשִׁבְחָהּ בְּפָנֶיהָ וְכוּ', וְאִזּוּ יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

וּמַחְמַת שְׂטָרְדוּתִי רַבּוֹ, וּבְפָרְטִיּוֹת עוֹד יֵשׁ לְעֻנּוֹת כְּמָה מְכַתְּבִים הַלִּילָה, עַל-כֵּן אֶקְצֹר. וְאַקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שְׁנִתְנוּעַד יַחַד וְיִנְדָּבַר בְּאַרְיֵכוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' ו.

בְּעֻזּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּחֻקֵּי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּקִדְּשִׁים, וּמִפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזִה, כִּי בְּזֵה תְלוּיָה כָּל הַשְּׂאֲרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל.

וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זֶה לִי כְּמַעַט שְׁבַע-עֶשְׂרֵה שָׁנִים, שְׂאֵנִי מְדַפֵּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל וּמְפִיֵצִים בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל בְּזוֹל גְּדוּל,

וְגַם תִּהְיֶה לְאֵל, מִבֵּית מִדְרָשְׁנוּ יֵצְאוּ אַחֲדִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁגַם־כֵּן עוֹסְקִים בְּהַדְפָּסָה, וְהֵם ... שֶׁהִסְתוּכְבוּ בְּבֵיתִי כַּמָּה שָׁנִים. וְהִנֵּה עֹכְשׁוֹ הֵבִיאוּ לִי מִהַדְפּוּסִים אֶת חֶלֶק י"ז מִסֵּפֶר שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וּמִכְתָּבִים אֵלָיו הֵם הָאֶבֶן פְּנֵה וְהִיסוּד שְׁזָכִינוּ לְשִׁתֵּל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלַב בְּאַרְצוֹת־הַבְּרִית. כִּי עַד אָז כִּמְעַט שָׁלֹא הָיָה זְכָר מִדַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל כִּאֵן אֲצֵל בַּחוּרִים חֲסִידִיִּים וּבִישִׁיבוֹת, וְאִזִּי כְּשִׁזְכַּנִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהַדְפִּים בְּשָׁנָה אַחַת עֶרְךָ שֶׁל שְׁמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה אֲלֶף סִפְרִים, וְהַפְצָתִים בְּזוֹל גְּדוֹל, נִעְשְׂתָה מִהֶפְכָּה רוֹחֲנִית, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, הַתְּחִילוּ לִכְתֹּב לִי הַרְבֵּה בַּחוּרִים מִכַּמָּה יִשִּׁיבוֹת, וְאִנִּי עֲנִיתִי לָהֶם, וּמִזֶּה נִתְהַוָּה בְּמִשְׁךָ הַזֶּמֶן כֹּל חֶלְקֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל". וְחֶלֶק זֶה י"ז הוּא מִהַמְּכַתֵּב הַרְאִשׁוֹן שֶׁכְּתַבְתִּי לְבַחוּרִים וְאַבְרָכִים. וְתִהְיֶה לְאֵל, עֶזֶר לָהֶם הַרְבֵּה אֲזוּ, וְעֲזֹרוּ לִי אַחֲר־כֵּן לְיִסֹד אֶת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ הַרְאִשׁוֹן עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל בְּשִׁכּוֹנַת בּוּרוּ פֶּאֶרְק, וְאַף שֶׁהִיָּתָה לִי הַרְבֵּה מִחֻלְקַת מִכַּמָּה בְּעֲלֵי קִנְיָה זְקִנִּים, שָׁלֹא שִׁמְשׁוּ כֹל צָרְכָם, מֵאֲרִיכֵי יָמִים, שְׁאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, אֶף־עַל־פִּי־כֵן זְכִיתִי לְהַעֲמִיד חֲבָרֵי קַדִּישָׁא, וּבְעֲרוּ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲשֶׁר תִּרְאֶה וְתִבִּין מִהַמְּכַתָּבִים וּמִהַתְּכַן שֶׁבָּהֶם. אֶף יַעַן שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כֹּל אֶחָד וְאֶחָד נִסְיוֹנוֹת רַבִּים, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֲנִינֵי פְּרֻנְסָה וְיֻלְדִים וְכוּ', עַל־כֵּן הָרַב נִתְקַרְרוּ, וְכַמָּה מֵהֶם נִשְׁאַרוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְהֵם זוֹכְרִים עוֹד אֶת הַמְּכַתָּבִים הָאֵלֶּי שֶׁכְּתַבְתִּי לָהֶם בְּשָׁנוֹת תַּשְׁכ"ד, תַּשְׁכ"ה, תַּשְׁכ"ו, שְׁאֲזוּ, תִּהְיֶה לְאֵל, הַבְּעֲרָה לְלֵהֵב יֵצְאָה, כִּי נִתְלַחְבוּ הַמּוֹן בַּחוּרִים, וְהַרְבֵּה מֵהֶם הָיוּ לָהֶם צְרוֹת בִּישִׁיבָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, חֲזָקָתִי אוֹתָם. וְאֲשֶׁרִי אוֹתָם אֵלֶּי שִׁמְעוּ דְּבָרֵינוּ, וְהִתְמִידוּ בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּ, וְאִין לָהֶם בְּמָה לְהִתְחַרֵּט עַל זֶה, אֲשֶׁרִי הֵם וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָם! כִּי יָבוֹא הַיּוֹם, אֲשֶׁר אֲזוּ יִרְאוּ אֶת נִפְלְאוֹת הָעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל יוֹם וְיוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

וּבְאֵמַת אֲנִי מִצְדֵי לֹא רְצִיתִי לְהַדְפִּים, אֶף סִבֵּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁכַּמָּה אַבְרָכִים מִבֵּית מִדְרָשְׁנוּ לְקָטוּם יַחַד, וְהַעֲתִיקוּם בְּהַעֲתָקָה בְּרוּרָה, וְסִדְרוּ אוֹתָם לְדְפּוּס. וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שָׁלַם אֶת כָּל

הוצאות הדפוס. ועל־כֵּן ראיתי כי מאת השם יתברך היתה זאת —
והסכמתי. והשם יתברך יעזר, ויתפשטו בכל קצוות תבל.

ויש בדעתי עכשו להתחיל להדפיס עוד כמה ספרים יקרים,
והשם יתברך יעזר לי על דבר כבוד שמו. וראה לעזר לי בזה,
ותבוא על שקרך.

הדורש שלומך...

ד' ז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ ויִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוֹ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אודות מנהג בית־הכנסת. עלי לומר לך ששתת"ם סופר
ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, הקפידו מאד מאד שבהבמה תהיה
באמצע בית־המדרש, והחזן יהיה בימין ארון קדש ולא נגדו,
והקפידו על כך מאד מאד, לא־כן חכמי הספרדים, אצלם היתה
הבמה באמצע בית־הכנסת, והחזן התפלל על הבמה. ונהרא נהרא
פשטא, כֵּל אֶחָד הוּלֵךְ כְּפִי מְנַהֵגוּ. אָבֵל זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת רַק לְשֵׁם
שְׁמַיִם, לֹא חֵס וְשְׁלוֹם, לְחַקוֹת אֶת הַרִיפּוֹרְמִים, יִמַח שְׁמֵם. כִּי רַק
בְּשִׁבִיל זֶה יֵצְאוּ חוֹצֵץ הַתַּת"ם סוֹפֵר וּבְנָיו הַקְּדוּשִׁים וְתַלְמִידָיו
וְתַלְמִידֵי תַלְמִידָיו, וְזֶה בְּרוּר. וְהִתְהַרְבֵּה מַחְלָקֵת, כְּאֲשֶׁר נִמְצָא
בְּשִׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת רַבִּים מִחַכְמֵי הַיּוֹנְגְרִיָּה, שְׁקִנְאוּ קִנְאֵת ה' צְבָאוֹת,
שְׁבִית־הַכְּנֶסֶת תִּהְיֶה לוֹ צוּרָה יְהוּדִית, וְלֹא לְדַחֵף אֶת הַבְּמָה מוֹל
אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וְכֵן שֶׁהַחֲזָן לֹא יִתְפַּלֵּל מוֹל אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ, אֲלֵא מִצַּד
יְמִין.

אני מקווה מאד להקדוש־ברוך־הוא, שְׁפֵל הָעֵינָן שְׁכַתְּבֶתְ לִי

אֲשֶׁר ד' ח בַּנְחַל רִיז

יסתדר על הצד הכי טוב וכו'. העקור מה שאתה צריך בזה העולם — הרבה סבלנות. תדע לך, שבלי סבלנות אי אפשר בשום פנים ואפן לעבר את זה העולם. אשרי מי שקונה לעצמו מדת הסבלנות, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' ח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר בחקתי ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו גגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה.

אם רצונך להצליח בחיים, ראה למעט בדבור, כי כל הצרות באות לאדם רק על-ידי רבוי הדבורים שמדבר ואינו צריך לדברם. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן לח) על הפסוק: "רוח סערה עשה דברו", עקר רוח סערה במחו של האדם נעשה על-ידי הדבור; כשאדם מדבר מה שאינו צריך, גורם לעצמו צרות ויסורים. ואפלו שמדבר דבורים של מה בכך, אם אין בזה דבורי אמונה והשגחה פרטית, חבל על הדבורים. מה שהתירו לדבר לאדם, זה רק כדי שיהיה כלי להמשיך בו אמתת מציאותו יתברך. אבל סתם לדבר דבורים — למה צריכים את כל זאת?! ולא יוצא מכך מאומה, רק צרות ויסורים ומרירות. ולכן ראה לשמר מאד לא להפגס בשום וכוחים עם אף אחד, והקדוש-ברוך-הוא ישמרך מכל רע.

הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא. זכר, אשר הלמוד של רבנו ז"ל הוא למוד של אמונה, למוד של השגחה פרטית, למוד של דבקות הבורא יתברך שמו, למוד איך להתחזק ולהחזיק מעמד

בְּזֶה הָעוֹלָם וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, וְלִכְן רָאָה לְהִתְחַזֵּק, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' ט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֹדֵר בְּחֻקֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵף אֶת לְבָבְךָ מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! יְדוּעַ, אֲשֶׁר מִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, הָרִי זֶה גִּדּוֹן בְּסִקִּילָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבּוֹן, שְׂמַחוּ נִסְקַל בְּמַחְשָׁבוֹת רַעוֹת וּבַהֲרָהוּרִים רַעִים, וְנִכְנָס בּוֹ דְכָאוֹן מִהַסְמָ"ךְ-מ"ם וְנוֹקְבָא דִּלְיָה הַנִּקְרָאת לִילִי"ת, וְהֵם סוֹקְלִים אֶת הָאָדָם עִם פְּחָדִים יְתָרִים, וְנִרְדָּף מֵעֲצָמוֹ וְכוּ'. וְאִין עֲצָה אַחֲרָת, אֲלֵא לְבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּלְבַקְשׁוֹ וּלְהִתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו, שְׂיַחֲוֶם וְיִרְחַם עָלָיו, וְיִוְצִיאוֹ מִהַפֶּחַ הַיָּקוּשׁ הַזֶּה. וְתַדַּע, כְּשֶׁאָדָם חָזַק בְּדַבּוּר לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יְכוּל לְעַקְרוֹ מִהַקְדָּשָׁה. וְלִכְן תְּהִיָּה חָזַק בְּזֶה, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

גַּא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גִדּוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ שְׂשִׁי לָנוּ רַבִּי גִדּוֹל כְּזֶה, שְׂהַבְטִיחָנוּ, שְׂמִי שְׂיָבוֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ, אֲפֹלוֹ אִם עֲצָמוֹ וְגָבְהוֹ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה נְצִיחִית. וְלִכְן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעִיר אוֹמֵן, וְעַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם בְּחַיִּים, וְאֵל תַּטְעֶה אֶת עֲצָמָךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד.

אֲשֶׁר ד' י בְּנַחֵל רִיט

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמְחָה וּתְשִׁמְחָה אֶת עַצְמָךְ וְאֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא תְּקוּן גְּמוּר לְפָנֵים הַבְּרִית. וְאָמַר רַבְּנֵי ז'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט), אֲשֶׁר מִי שֶׁהוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפָּנֵים הַבְּרִית.

עַקֵּר תְּקוּן הַבְּרִית הוּא לְעַקֵּר מֵעַצְמוֹ אֶת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה. כִּי הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל פָּנֵים הַבְּרִית — הוּצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, מְבִיא אֶת הָאָדָם לִידֵי כַּעַס וְרָצִיחָה. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת סְבֻלָּן עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, וְתִתְחַזֵּק מְאֹד בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' י

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֶׁשִּׁי לְסֵדֵר בְּחֻקֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ בְּעֵינֵי נַחוּם אֲבֵלִים וְכוּ'. תִּדְעַ, שֶׁהַנֶּסֶח שְׂאוּמְרִים: "הַמְּקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם" מוּבָא בְּסִפְרֵים, שְׂבָאָמַת לֹא שִׁיף שְׂאָדָם יְכוּל לְנַחֵם אֶת מִי שְׂאֵבַד יִקְירוּ, כִּי אֵין בְּטַבַּע אָדָם לְהַתְנַחֵם, אֲפֹלוּ אִם יִרְבֶּה לוֹמַר לְפָנָיו דְּבָרֵי תְּנַחוּמִים, לֹא תִהְיֶה לְךָ שׁוֹם תּוֹעֵלַת מִצַּד הַטַּבַּע, וּמָה שְׂאָדָם מְתַנַּחֵם, זֶה מִתְּנָה מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכְּנִיס בְּאָדָם כַּח הַשְׂכָּחָה, שִׁישְׁכַח וְלֹא יִחַשֵׁב תָּמִיד מִזֶּה. וְזֶהוּ שְׂאוּמְרִים: "הַמְּקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם", כִּי בִּק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוּל לְנַחֵם אֶת הָאֲבֵל. וּבָאָמַת יִשְׁנֶן שֶׁלֹּשׁ נִסְחָאוֹת: א. הַמְּקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם. ב. הַמְּקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שְׂאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם. ג. הַמְּקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שְׂאָר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, וְלֹא תוֹסִיפוּ

רכ אָשׁוּר ד' יא בנחל

לְדַאָּבָה עוֹד. וְרֵאִיתִי דְבַר פֶּלֶא, שְׁכַתְּבַת הַרְמַב"ן, שְׁעַקַר הַנְּחוּם לְמַת
הוּא, שְׁיִתְפַּלְלוּ שָׁם שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּמָקוֹם שְׁמַת. וְהַעוֹלָם נוֹהֲגִים
לְנַחֵם לְאוֹ דְוָקָא בְּעַת הַתְּפִלָּה. וּבְפָרִישָׁה כְּתַב, שְׁלֹא דִי שְׁאוּמְרִים
לְאָדָם אֶת הַנְּסַח: "הַמָּקוֹם יְנַחֵם אֶתְכֶם", כִּי אֵין זֶה חָשׁוּב נְחוּם
אַבְלִים, כִּי מְצוֹת נְחוּם אַבְלִים מְקַיְמִים בְּעַת שְׁבָאִים וַיּוֹשְׁבִים
לְכַבּוֹדוֹ, וּמְדַבְּרִים עִמוֹ אֵינְזָה דְבוּר.

הַעֲקַר אָסוּר לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שְׁנֻזְפָּה תְּמִיד לְהַתְּבַשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

פַּעַם מוֹהֲרֵנֵי ז"ל הִלְךְ לְנַחֵם אַבְלִים, וְשָׁמַע סְפוּר שְׁסַפְרוּ.
שְׁתַּלְמִידֵי הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב זי"ע הִלְכוּ לְנַחֵם אַבְל, וּבְתוֹךְ נְחוּם
אַבְלִים הִתְחִילוּ לְדַבֵּר מְרַבֵּם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע, עַד
שְׁשֻׁכְחוּ הֵיכָן נִמְצְאִים וְהִחֲלוּ לְרַקֵּד, וְרַקְדוּ זְמַן רַב, עַד שֶׁהָאֲבֵל
שָׁכַח גַּם-כֵּן שֶׁהוּא אַבְל וְרַקֵּד עִמָּהֶם. עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרֵנֵי ז"ל, שְׁגַם
אִם מְדַבְּרִים מְרַבְנוּ ז"ל יְכוּל לְקָרוֹת כְּדַבֵּר הַזֶּה. וְהִחֵל לְדַבֵּר מַעֲצוֹת
רַבְנוּ ז"ל, עַד שֶׁהִיָּתָה שִׁיחָה מְעַנִּינָת מְאֹד בְּאֵרִיכוֹת גְּדוּלָּה, וְהִחֲלוּ
לְרַקֵּד מְרַב שְׁמַחָה, וְגַם הָאֲבֵל רַקֵּד, וְשָׁכַח שֶׁהוּא אַבְל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁלֹא גִדַע מְצָרוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' יא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר בְּחֻקְתֵי ה'תִּשְׁמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנְּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גִּרוּ
יְאִיר.

אָדָם צָרִיךְ לְהִיֹּת דְבוּק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִחְשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְלִהְיֵעַ לְאַהֲבָה כְּזוֹ לְאַהֲבָה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׁלֹא
יִרְצָה שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ! וּמִמֵּילָא תְּמִיד יִחְשֵׁב

רק מהקדוש-ברוך-הוא! וְלִכְּנֵן כְּשֹׂאֹמֵר אֶת הַמַּלִּים: אָנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, מְכוּן שְׂאוֹהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נוֹתֵן נְשִׁיקָה — נוֹשֵׁק, כְּכַיְכּוֹל, אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוְנָה שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ, כָּל-כֶּף לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּכוֹרָא כָּל עוֹלָמִים, שְׂלֹא יִרְצֶה שׁוֹם דְּבָר — רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ! מִחֲשַׁבְתּוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת רַק עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. וְזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַגְּבוּהָה בְּיוֹתֵר שִׁיכוּלִים לְזָכוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַל"ט): שְׂלוֹ"ם — רִאשֵׁי תְבוֹת: "וּמַגִּיד לְאָדָם מִ'ה שְׂחוֹ". חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים דוֹרְשִׁים עַל זֶה (חֲגִיגָה ה:), אֶפְלוּ שִׂיחָה קִלְהָ שְׁבִין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, מַגִּידִים לוֹ בְּיוֹם הַדִּין, וּמָה הַקָּשֶׁר יֵשׁ לְזֶה אֶל רִאשֵׁי הַתְּבוֹת שְׂלוֹ"ם, שֶׁהוּא "וּמַגִּיד לְאָדָם מִ'ה שְׂחוֹ"? אֵלֶּא אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂמַהֲכַל יַעֲשֶׂה תְּפִלוֹת. כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'): עַל הַפְּסוּק (דְּנִיאל ד, יד): "בְּגִזְרַת עִירִין פְּתַגְמִין וּבְמֵאֵמֵר קַדִּישִׁין שְׂאֵלְתִין", כְּשֵׁי שְׂגוֹר דִּין, לֹא יְכוּלִים לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָזִי צָרִיכִים לְהִלְבִּישׁ אֶת זֹאת בְּמֵאֵמֵר. אָדָם מְדַבֵּר אֶל אִשְׁתּוֹ, וּבְאֵמַת מְדַבֵּר אֶז אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִיא חוֹשֶׁבֶת שֶׁמְדַבֵּר אֵלֶיהָ, וְהוּא אֶז מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ אֶל קוֹנוֹ: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָנִי רוֹצֶה אוֹתְךָ, וְכֵן כָּל מִינֵי לְשׁוֹנוֹת אֶהְבֶּה וְחַבֶּה. וְזוֹ הַדְּבָקוֹת שְׂאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה מָה שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: וּמַגִּיד לְאָדָם מִ'ה שְׂחוֹ — אֶפְלוּ שִׂיחָה קִלְהָ שְׁבִין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ מַגִּידִים לוֹ בְּיוֹם הַדִּין, אִם הוּא בְּאֵמַת הַתְּכּוּן אֶז בְּעַת שְׂדַבֵּר עִם אִשְׁתּוֹ, אֶל שְׂלוֹ"ם — שֶׁהוּא שְׂמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמֵאֵמְרָם ז"ל (שְׁבַת י:): שְׂמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂלוֹם. וְכַתּוּב בְּשֵׁם הַמַּגִּיד מְמֹרִיטֵשׁ זי"ע עַל הַפְּסוּק (קֹהֶלֶת ה, א): "אֵלֶקִים בְּשָׁמַיִם וְאֶתָּה עַל הָאָרֶץ, עַל-כֵּן יִהְיוּ דְּבָרֶיךָ מְעֻטִים", הִינּוּ שְׂיִהוּדֵי צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְהַרְגִישׁ שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ פֶּה, וּמְמִילָא כָּל הַדְּבוּרִים שְׂמְדַבֵּר — מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲבָל אִם אָדָם חוֹשֵׁב "אֵלֶהִים בְּשָׁמַיִם וְאֶתָּה עַל הָאָרֶץ", וּמְפָרִיד בֵּין שָׁמַיִם לְאָרֶץ, "עַל-כֵּן יִהְיוּ דְּבָרֶיךָ מְעֻטִים", אֲבָל אִם אָדָם מְכוּן שְׂכָל אֲשֶׁר עוֹשֶׂה פֶּה לְמַטָּה, נַעֲשֶׂה כֶּף לְמַעְלָה, אָזִי יְכוּל לְהַרְבוֹת בְּדְבוּרִים, מְדַבֵּר

עם אֲשֶׁתוֹ, וּלְמַעֲשֵׂה מַדְבַּר אֲזוֹ עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר זֶה הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, מְדַרְגַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים, וְלִכְּן לֹא מְבִינִים אוֹתָם, וְחוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַבְּרִים סֵתֵם וּמְפֹטְפֹטִים פֶּטְפוּטֵי הַבַּל, וּבְפֶרֶט קִטְנֵי מַחִין חוֹשְׁבִים שֶׁהַצְּדִיקִים מְדַבְּרִים בְּעִלְמָא. וְרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן צא), שֶׁהַצְּדִיק מְדַבֵּר שִׁיחוֹת חֲלִין, הַעֲקָר לְקָרֵב אוֹתָנוּ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְקַשֵּׁר שֶׁכֵּל עֲלִיוֹן לְשֶׁכֶל תַּחְתּוֹן, תְּכַמֶּה עֲלָאָה לְתַכְמֶה תַּתְּאָה. וְזֶה מֵה שְׂאוּמְרִים תְּכַמְּיֵנו הַקְּדוֹשִׁים (עֲבוּדָה זָרָה יט): אֲפֹלוּ שִׁיחַת חֲלִין שֶׁל תַּלְמִיד תְּכַם — צָרִיכָה לַמוּד; כִּי הַשִּׁיחוֹת חֲלִין שֶׁלָּהֶם, צָרִיכִים אֵת זֹאת בְּשֶׁבִיל הַלְמוּד, לְקַשֵּׁר אֵת מַח הָאָדָם לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם זֶה בֵּין בְּנֵי-אָדָם, עַל אַחַת בְּמָה וְכַמָּה בְּאִין עֲרַךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְזֶה הַשְּׁלוֹם-בֵּית. תְּכַמְּיֵנו הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא ב.): בֵּיתוֹ זֶה אֲשֶׁתוֹ. הָאִשָּׁה זֶה הַבֵּית שְׁלוֹ. וְאִיךָ זוֹכִים לְשְׁלוֹם-בֵּית? כְּשֶׁמְכַנְּסִים אֵת הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוֹ יֵשׁ שְׁלוֹם-בֵּית אֲמָתִי. וְאִשָּׁה רוֹצָה לְשִׁמְעַ אֵת זֹאת, וְגַם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצָה לְשִׁמְעַ שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת מֵאִתָּנוּ, וְלִכְּן כְּבִיכּוֹל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא "אִשָּׁה רִיחַ נְחוּם לָהּ", אוֹמֵר עַל זֶה רַש"י: נְחַת רוּחַ שְׂאֵמְרָתִי, וְנִבְעֵשָׂה רְצוֹנִי; שְׂאָדָם הוּא טַפָּה סְרוּחָה, מִסְתּוֹכֵב בְּזֶה הָעוֹלָם בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, הַמְּלֵא קַלְפוֹת וְהַסְתְּרוֹת, הַמְּלֵא נֶאֱוָף, הַמְּלֵא שְׂקוּץ, תַּעֲוֵב וְזֵהוּם, וְזוֹכָה לְהַפִּיר אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. זֶה לְמַעֲלָה עוֹשֶׂה שְׁעֵשׂוּעַ גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁלֹּא עָלוּ שְׁעֵשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מַעוֹלָם. וְלִכְּן אִם יְהוּדֵי מִתְחַתֵּן בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה בְּאִפְּן כְּזֶה, אֲזוֹ תַמִּיד מְדַבֵּר עִם אֲשֶׁתוֹ דְּבוּרֵי אֲהָבָה, הִיא חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא מְדַבֵּר אֵלֶיהָ, וּבְאֲמַת מְדַבֵּר אֲזוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם נִעֲיֵן בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, כָּל הַסֶּפֶר הוֹלֵךְ רַק עַל דֶּרֶךְ זֶה. וְלִכְּן אוֹמְרִים תְּכַמְּיֵנו הַקְּדוֹשִׁים (יְדִים ג, ה): כָּל הַכְּתוּבִים קִדְשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קִדְשׁ קִדְשֵׁים, וּמִדּוּעַ? כִּי מְדַבֵּר שֶׁם מְדַבְּקוֹת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְדַבְּקוֹת כְּזוֹ אֵלָיו יְתַבְּרַךְ, עַד שֶׁלֹּא יִרְצָה שׁוּם דְּבַר רַק אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ בְּאֲהָבָה עֲזָה, וְאֲנִי מְנַשֵּׁק אוֹתְךָ מִחַמַּת רַב אֲהָבָה". וְתַבִּין בֵּין הַשְּׁטִין.

בְּדַרְךָ כָּלֵל כְּשֹׂאוֹמְרִים 'תִּקְוֵן הַכֶּלְלִי', צְרִיכִים לְרֹאוֹת לְהִיּוֹת
 בְּחֶדְרְךָ נִפְרָד, שְׁלֹא יִצְטָרְכוּ לְהַפְסִיק עִם 'אֲמֵן יְהִי שְׁמִי'ה רַבָּה', כִּי
 תִּקְוֵן זֶה גְּדוֹל בְּמֵאֵד מְאֵד, שְׂרַבְנוּ ו'ל רָצָה שְׁנֹאמַר אֶת הַעֲשָׂרָה
 מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים אֵלֶיךָ, וְלִכְנֵן אֵינְךָ לְהַפְסִיק, אָבֵל אִם נִמְצְאִים בְּבֵית־
 הַכְּנֶסֶת כְּשֹׂאוֹמְרִים קִדִּישׁ אוֹ קִדְשָׁה וּבְרָכוּ, צְרִיכִים לְהַפְסִיק. אָבֵל
 כִּדְאִי בְּעֵת שֹׂאוֹמְרִים 'תִּקְוֵן הַכֶּלְלִי', לֹא לְהַכְּנִס לְמִצְבֵּי כְּזֶה, שְׂיִצְרָכוּ
 לְשִׁמְעַת קִדִּישׁ וּקִדְשָׁה וְכוּ'. וְאִם נִמְצְאִים אֲצִל צִיּוֹן רַבְנוּ ו'ל, אֲזִי אֲנִי
 לֹא שׁוֹמֵעַ, אֲנִי לֹא רוֹאֶה, וְלֹא אֶכְפַּת לִי שׁוֹם דְּבָר, אֲנִי מִכְרַח לֹוֹמֵר
 עֲשֵׂה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, וְאֵינְךָ לִי כְּלוּם! אֲנִי כָּל כְּלִי בְּתוֹךְ אֲמִירַת
 'תִּקְוֵן הַכֶּלְלִי', וְאֵינְךָ לִי שׁוֹם מִחֲשָׁבָה מֵאַף אֶחָד, לֹא מְעַנֵּן אוֹתִי
 מֵאוּמָה! כִּי עַל צִיּוֹן רַבְנוּ ו'ל זֶה דְּבָר אַחֵר, אֲפִלּוּ שְׂיֹאמְרוּ שֵׁם אֱלֹהֶיךָ
 קִדִּישִׁים וּקִדְשׁוֹת וְכוּ', אֲנִי צְרִיךְ עֲכָשׁוּ לְגַמֵּר אֶת הַתִּקְוֵן שְׁלִי, אֲנִי
 צְרִיךְ לְדַאֵג עֲכָשׁוּ רַק עַל תִּקְוֵן נִפְשִׁי, וְאִם רַבְנוּ ו'ל אָמַר לְתַת
 פְּרוּטָה לְצִדְקָה וְלוֹמֵר עֲשֵׂה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, אֲסוּר לְהַפְסִיק בְּשׁוֹם
 פְּנִים וְאַפֵּן. יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂאַחַר יֹאמַר דְּעָה אַחֲרַת — אֲשֶׁרִי לֹו! אָבֵל
 כִּפִּי הַמְשִׁמְעוֹת, אֲסוּר לְהַפְסִיק בְּאַמְצַע ה'תִּקְוֵן הַכֶּלְלִי'.

לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגָה זוֹ לְחֲשֹׁב רַק מִהֲקִדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, עַד שְׂיִהְיֶה
 דְּבוּק לְגַמְרֵי בּוֹ יְתִבְרַךְ, צְרִיךְ לְקַחַת יָמִים וְשָׁנִים, לְצַעֵק הַרְבֵּה
 לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִהְיֶה לוֹ מִחַ נְקִי, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ שׁוֹם לְכִלּוּף,
 וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׁלֹא יַעֲשֶׂה אֵילֹו מַעֲשִׂים רְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.
 רַבְנוּ ו'ל אוֹמֵר (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מט), לְפִי גְּדִלַת הַבּוֹרָא
 יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, אֲפִלּוּ מִחֲשָׁבָה אַחַת שֶׁהִיא נִגְדָה רְצוֹנוֹ יְתִבְרַךְ, כְּכֹר רֵאוּי
 לְכוּא לְאָדָם מַה שְׂצָרִיךְ לְכוּא. רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מִחֲשָׁבָה אַחַת? מַה
 אַעֲשֶׂה, מִחֲשָׁבָתִי מוֹשְׁכַת לְהַבְלִים, כְּכֹר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מַגִּיעַ לְאָדָם
 עֲנֵשׁ. וּמִכָּל שְׂכָן כְּשֹׂאָדָם מִסְתַּפֵּל עַל אִשָּׁה זָרָה, רַחֲמָנָא לְיִשְׁזָבֵן,
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין מַה): אֵינְךָ יִצֵּר הַרְעָה שׁוֹלֵט אֱלֹא
 בְּמַה שְׂעִינִיּוֹ רוֹאוֹת; מִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן כְּשֹׂאָדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה מַעֲשֶׂה
 רַע, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כְּשֹׂאָדָם עוֹבֵר
 עַל עֲרִיּוֹת, עָלִיו לְזַרֵּק עֲצָמוֹ עַל הָאָרֶץ בְּפִשׁוּט יָדַים וְרַגְלַים, וְלִבְכוֹת
 בְּמַר נִפְשׁוֹ, וְלֹא לְהִיּוֹת חֲכָם. וְעַל זֶה צְרִיךְ הַרְבֵּה דְמַעוֹת לְשַׁפֵּךְ

רכד אָשֶׁר ד' יב בַּנְחָל

כּמִיָּס, וְאִזּוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי יִמְחַל לוֹ. כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ מִצָּפָה שִׁיְהִיָּה לוֹ לְאָדָם הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְאָדָם יִחַפֵּץ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְלִכְּנֹן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פ"ז): לְמָה קָשָׁה לְאָדָם לְמַצֵּא אֶת זְוִיגוֹ? מִפְּנֵי שְׂפָגָם בְּבְרִית. וְזֹאת צְרִיכִים לְהַעֲבִיר לְמִי שֶׁחָטָא בְּזֶה, שִׁיקְבַּל עַל עֲצָמוֹ כְּנֹנֶת אֱלֹוֹל, שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁזֶּוּ הַבּוֹשָׁה, שְׂאָדָם צְרִיךְ לְקַבֵּל חֲרוּפֵינָּ וְגִדּוּפֵינָּ, עַל־בִּזְיוֹנוֹת וּבְזִיוֹנוֹת וְשִׁפְיִכוֹת דְּמִים וְלִשְׁתַּק, וְיִהְיֶה חָכֵם, וְאִזּוּ תִּאֲבָה הָאִשָּׁה, שֶׁזֶּה הַסּוּד שְׂאֲבָרְהֶם נִתֵּן לְאַלְיַעֲזָר: "וְיֵאֵם ל'א תִּאֲבָה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרַיךָ" — רַאשֵׁי תִּבּוֹת: אֱלֹו"ל, וּבְכֹאֲמֻצַּע הַמְּלִים: תִּאֲבָה הָאִשָּׁה — שְׂתַרְצָה. וְאֶת זֹאת צְרִיכִים לְהַעֲבִיר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מֵאֵד...

ד' יב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּחֻקֵּי ה'תִּשְׁמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר הוּא הַפְּצָה — לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְאִסּוּר לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבִּי אָמֵת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, אֵינְךָ צְרִיךְ לְהִסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֱלֹו שְׂמִתְנַגְדִּים הֵם פּוֹגְמִים בְּבְרִית, וְאֵל יִבְלַבְלוּ לָךְ בְּמִתָּה, כְּאֱלֹו יֵשׁ פֶּה אֵיזָה זְקֵנִים וְכוּ' וְכוּ'. הַכֹּל זְקֵנִי עֲמִי הָאֶרֶץ שְׂאִין בְּהֵם שְׁלָמוֹת, שְׂגֹזֵר דִּינָם רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ד'), שֶׁהֵם מְאָרִיכֵי יָמִים שְׂאִין בְּהֵם שְׁלָמוֹת. מָה אֲכַפֵּת לָהֶם שְׁבַנֵי הַנְּעוּרִים חוֹטְאִים?! מָה אֲכַפֵּת לָהֶם מָה שְׂעוּבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ'?! וְלִכְּנֹן לֹא צְרִיךְ בְּכָלֵל לְהִסְתַּכַּל עֲלֵיהֶם!

כָּל הַמְּשַׁג הַזֶּה שֶׁל זְקֵנִים, שְׂקוּרָה לְאַחֲרוֹנָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,

אָשֶׁר ד' יג בַּנְחַל רַכָּה

צָרִיף לִידַע שֶׁהַכֵּל הַבֵּל וְדַמְיוֹן גָּדוֹל מְאֹד. מִי נִשְׁאַר?! הֲלֹא הַזְקֵן הַיָּחִיד הוּא ר' לוי יצחק, גֵּרוֹ יְאִיר [ו"ל], שֶׁהוּא קָבֵל בְּשִׁלְמוֹת אֶת דַּעַת רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְהוּא דִּיקָא תַּמָּךְ בִּי וְתוֹמָךְ בִּי תַּמִּיד, וְלָכֵן אֵל תַּתֵּן שִׁישְׁטוּ בְךָ. וַיִּשְׁנֵם הַרְבֵּה דְבָרִים שְׂאִינְנִי יָכוֹל לְגַלוֹת עֲדִין, אָבֵל יְבוֹא הַיּוֹם שְׂאֲגֵלָה, וְלָכֵן אֵל תְּשִׁית לֵב לְכָל אֲשֶׁר מִפְּטָפְטִים אֱלוֹ עוֹפוֹת טְמֵאִים פְּגוּמִים מְאֹד.

מִי שֶׁמֵּתְבוֹרֵד בְּכָל יוֹם לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל חַיֵּיו הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת, וְאִינוּ צָרִיף לְבַלְבֵּל עֲצָמוֹ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם. וְלָכֵן רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִזּוֹ תִרְאֶה אֵיךְ הַכֵּל יִשְׁתַּנֵּה מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמֵּתְדִיר דְבָרִים אֱלוֹ בַתוֹף לְבוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' יג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵיד נַפְשֵׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים, וְרַב טְרַדוּתִי הוּא אֲשֶׁר עֲכָבְנִי.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקָּךְ, שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְעֶסֶק בְּקִדְּשִׁים, וְלְהַדְפִּיס וְלְהַפְיֵץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים, וּבּוֹדְאֵי זֶה יִהְיֶה לָךְ לְתַקּוֹן נִפְלָא עַל פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׁלָךְ. כִּי רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֲלָק א', סִימָן רסד), שֶׁצְדָקָה הִיא תַּקּוֹן הַבְּרִית, וְהַעֲקָר — לִידַע הֵיכָן לַתֵּן אֶת הַצְּדָקָה, עֵינֵי שָׁם; וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית פֶּרֶשָׁה זֹו לְמַדְנֹו אֶת הַתּוֹרָה י"ז, וְדַבְּרָנּוּ הַרְבֵּה מְזֵה, שֶׁרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר שָׁם, שֶׁעַל-יְדֵי צְדָקָה — נַעֲשֶׂה אֲוִיר הַנֶּחַח וְהַזֶּף, שֶׁבִּיּוֹתֵר סוֹכֵב דְּכֹר זֶה עַל צְדָקָה לְהַדְפֶּסֶת הַסְּפָרִים, כִּי הַסְּפָרִים הוֹלְכִים

ומתפשטים מסוף העולם ועד סופו, ונשמע לעם ישראל הדבורי
אמונה אשר הגיד מרדכי, שהוא הצדיק האמת. ועל-כן ראוי לה
לחזק את עצמך מאד מאד, ולא לפל בדעתך, אדרבה, אם
הבעל-דבר שובר אותך כל-כך ומכשיל אותך בכל פעם בפגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו', עליך ללחם כנגדו על-ידי
הפצת והדפסת הספרים הקדושים. ואם היית יודע אילו תקונים
גרמת על-ידי הדפסת הספר "שמירת הברית" ועל-ידי הפצתו, וכמה
בחורים אמללים שגלפדו בחטא החמור של הוצאת זרע לבטלה
הצלת על-ידי-זה, אזי היית רוקד מרב שמחה. מה לה להיות
במרירות?! הן אמת שקשה לה החיים מאד מאד, כי אין לה בת
זוגך, וזה מצער אותך מאד מאד, ובפרטיות כי אתה בא בכל פעם
לחטא המגנה הזה, שעוקר את החכמה, אבל כנגד זה תדע, כי
בנדאי יש בך כחות עצומים, כי לא בחנם לקח את עצמו
הסמ"ך-מ"ם עליך, ועל-כן אתה צריך לצאת ולנקם בו, וכנגד כל
הטפות שהוציא ממך, תראה להפיץ ספרים, ותזכה לקרב בני
הנעורים. ומי יתן והיה שתפיץ מאד מאד את הספר "פעלת הצדיק"
וספר "שמירת הברית", ובנדאי תראה נפלאות בקרוב. העקר אל
תתרושל — לא מתורה, שעורים כסדרן, ולא מתפלה והתבודדות,
להיות רגיל לדבר עמו ותברך בתמימות ובפשיטות, ולספר לפניו
יתברך את כל אשר עם לבבך. וכן להפיץ את הספרים הקדושים.

תדע, אהובי, אחי! רבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יז),
שהקדוש-ברוך-הוא מתפאר עם כל בר ישראל, ואפלו אם אחד
עושה נענוע עם הפאה שלו; ועל-כן עליך לחזק את עצמך מאד
מאד, ולהמשיך את עצמך אליו ותברך מתקף קטנותך ודחקותך,
אפלו שאתה כבר כל-כך מלכלך בחטא הזה, אף-על-פי-כן בזה
שתמשיך את עצמך אליו ותברך, בזה תגרם שעשועים נוראים בכל
העולמות. כי בשעה שאחד אשר פגום בפגם הברית, בורח אליו
יתברך, ושופך לבו המר והנמקה אליו ותברך, ובוכה ומבכה את
ימי נעוריו: רבנו של עולם, ראה לאיזו ירידה הגעתי... וכו' וכו',
אזי יש מלאך נורא ועזריאל שמו, אשר הוא בונה מהתפלות היכלות

ובנְיָנִים, ומְלַמֵּד זְכוּת עַל כָּל אֱלוֹ שֶׁנִּכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה.

וְעַל-כֵּן, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לֵהִיּוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לִבְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבַכְּפִישֵׁיטוֹת. וְאִף שְׁבַתְחֻלָּה יִדְמָה לָךְ, שְׂאִין מִי שִׁישְׁמַע לָךְ, אִף-עַל-פִּי-כֵן אִם תִּהְיֶה חֲזַק וְאִמִּיץ בְּזוֹה, סוּף כָּל סוּף יִתְהַפְּכוּ כָּל הַיְרִידוֹת לַעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וְיֵאִיר עָלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוּי נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד, בְּהַתְגַּלוֹת עֲצוּמָה כְּשִׁמְשׁ בַּצְּהָרִים. נָא וְנָא לֹא לִפְלִ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל. הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ צוֹפֶה וּמַבִּיט וּמַחֲכֶה עַל דְּבוּרְךָ, שְׁרוּצָה שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִף שְׂכָבֵר דְּבַרְתָּ, וְאַתָּה חוֹשֵׁב שְׂאִין מִי שׁוֹמֵעַ לָךְ, הַכֹּל הֵבֵל וְדַמְיוֹן, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לִכְל עֶצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא שׁוֹקֵד עַל שְׁפָתֶיךָ. וְאִם הִיָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ בִּידְעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ, הִיָּה מִתְמִיד בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב); וְעַל-כֵּן רְאֵה לֵהֲתַחַזֵּק, וְכַד חַם — הֵינּוּ כְּאֲשֶׁר יִכְמְרוּ רַחֲמָיו יִתְבָּרֵךְ, גְּבַה אֵיתְהַפִּיף — שִׁיְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים, וְיֵאִיר פָּנָיו אֵלֶיךָ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); וְעַל-כֵּן, בְּנִי וְאָחִי! אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אוֹהֵב אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, וּמִי יוֹדֵעַ לָמָּה נִפְלְתָ וְנִכְשַׁלְתָּ וּבָאתָ אֶל הַשְּׁבִיל וְהַיְרִידוֹת וְהַקְּטָנוֹת הָאֵלוֹ, כִּי רָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתַּעֲסֵק בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים וְהַפְּצָתָן בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים. כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים אֵינָם יוֹדְעִים אוֹ עוֹשִׂים אֶת עֲצָמָם כְּאֵלוֹ לֹא יוֹדְעִים מָה עוֹבֵר בְּעֵתִים הַלָּלוֹ עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שְׁבוּעֶרֶת בָּהֶם הַתְּאַנָּה הַמְרָה הַזֹּה, וְעַל-כֵּן מוֹלְזָלִים בְּהַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, אֲבָל אַתָּה כְּבָר עָבַרְתָּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֶת הַשְּׁבִיל וְהַמְרִירוֹת הַזֹּה, וְעַל-כֵּן אַתָּה יוֹדֵעַ וְטַעֲמָתָ כְּבָר מָה נִקְרָא מְרִירוֹת וּמָוֶת, וְעַל-כֵּן דִּיקָא אַתָּה מְדַפִּיס אֶת הַסְּפָרִים, עַל-כֵּן דִּיקָא מִיְרִידְתְּךָ רְאוּי לָךְ לְשַׁמַּח וְלִהְפֹּךְ אֶת הַיְרִידָה לַעֲלִיָּה גְּדוּלָּה, כִּי אַתָּה הַצְּרַכְתָּ לִפְל נִפְלִיָּה זֶה, כְּדִי לִידַע מָה שֶׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְתַעֲסֵק בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים.

וְאוֹדוֹת חוֹבוֹתֶיךָ הַרְבִּים, תִּאֲמִין לִי שְׂכַדָּאי שִׁיְהִיו לוֹ חוֹבוֹת עַל עֲנָן רַבֵּנוּ וְ"ל וְתִקּוֹן הָעוֹלָם, מֵאֲשֶׁר יִהְיוּ לוֹ חוֹבוֹת עַל הַבְּלִי עוֹלָם

רכח אָשֶׁר ד' יד בַּנְחָל

הַזֶּה. וּבְשָׂבוֹעַ שְׁעֵבֶר סֵפֶר לִי אֲבָרְךָ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, שְׁנֹכְנִס בְּאִיזָה
עֵסֶק וְנִסְתַּבֵּךְ בְּסִבּוּכִים בְּאֵלוֹ, עַד שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ בְּעַל חוֹב עַל שְׂבָעִים
אֶלֶף דּוֹלָר, וּבְכָה לְפָנַי וְאָמַר: הֲלוֹאֵי הֵייתִי חֵיב אֶת הַחֹב הַזֶּה עַל
הַדְּפֶסֶת סֵפְרֵי רַבְּנֵי ו'ל, וְהִזְהֵ לִי לְכָל הַפְּחוֹת מִשְׁהוּ מְזָה, וְעֲכָשׁוּ
אֲנִי חֵיב עַל עֲצִים וְאֲבָנִים. וְכִי עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, חֲזַק! וְעוֹד חֲזוֹן
לְמוֹעֵד לְכַתֵּב לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' יד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי, וְשִׂמְחַתִּי מְאֹד מְאֹד לְשִׂמְעַ
בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת מִמֶּךָ, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַתְּבוּדָדוֹת וְשִׁעוּרֵינִי כְּסֵדֶרְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ, שְׁזַכֵּינוּ לִידַע מֵרַבִּי אָמֵת
כְּזֶה. וּבִפְרָט אֵתָה, רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׁזַכִּיתָ לְהִיּוֹת
בְּצִיּוֹן שֶׁל רַבְּנֵי ו'ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזָה, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁיִזְכָּה לְהִיּוֹת
שֵׁם עַל-כָּל-פְּנִים פֶּעַם אַחַת בְּחַיָּו, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִתְקוֹן כְּזֶה.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אַחִיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, לוֹמֵד אֶצְלָנוּ, וְכֵן עוֹסֵק
הַרְבֵּה בְּהַפְּצַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וּבְמִשְׁךָ כְּחֻצֵי שְׁנָה הַפִּיץ כָּאֵן
יוֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף סְפָרִים, תְּהִלָּה לְאֵל, וְכֵן אַחִיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר,
מִתְמִיד מְאֹד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמִשְׁתַּדֵּל לְגַסֵּעַ אֶל הַצִּיּוֹן
הַקְּדוּשׁ, וְרוֹצֵה לְהַפְּנִס בִּישִׁיבְתָנוּ, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לוֹ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, שְׂאֵתָה זוֹכָה לְהִסְתַּכֵּב בֵּין
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ הַיְקָרִים. וּלְמַעַן הַשֵּׁם, בְּרַח לָךְ מִכָּל מִינֵי בְּלָבוּלִים
עִם וּכְחוּסִים, הַדְּבִק עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וּתְדַבֵּר
עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. וְכֵן תְּתַמֵּיד מְאֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
עַל-פִּי דְרָכּוֹ הַנִּפְלְאָה שֶׁל רַבְּנֵי ו'ל, כִּי רַק זֶה יִשְׁאַר מֵאֵתָנוּ. רַק חֲזַק

אֲשֶׁר ד' טו בְּנַחֵל רכט

וְאִמָּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא כְּלִי לְקַבֵּל
בוּ כָּל הָאוֹרוֹת הַרוֹחָנִיִּים שֶׁרַבְּנוּ וְ"ל רוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ.

וּמַחֲמַת טְרָדוֹתַי — אֶקְצֹר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד לְכַתֵּב לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תַּדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מִי שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל,
אֶצְלוֹ צְרִיכָה כְּבָר לְהִיּוֹת הַהִתְקַרְבוּת עִנְיָן אַחֵר לְגַמְרִי. וְעַל-כֵּן רָאָה
וְהִבֵּן אֶת אֲשֶׁר לְפָנָיִךְ, וַיִּזְכֹּר כִּי הָיִיתָ כְּבָר אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, וְרָאוּ
לָךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְקִשְׁרֵךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל רַבְּנוּ
וְ"ל בְּקִשְׁרֵךְ אִמִּיץ וְחֻזְקֵךְ, וּבִיּוֹתֵר עַל-יַדֵּי לְמוֹד סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ
"לְקוֹטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר פּוֹתַח אֶת גִּידֵי קִשְׁיוֹת לַבְּנוּ.

ד' טו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי, וְשִׂמְחַתִּי מְאֹד אֵיךְ שֶׁזָּכִיתָ לְהַדְפִּיס בְּפַעַם
הַשְּׁלִישִׁית בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר "אַרְבֵּי אַפִּים". וְרָאוּ לָךְ לְשִׂמְחָה
בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

הַעֲקָר, יְדִידֵי הַיְקָר! רָאָה לְשַׁכַּח בְּכָל פַּעַם אֶת הָעֵבֶר, וְאֵל
תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִמָּה שֶׁעוֹבֵר בְּבֵיתְךָ. עֲלֶיךָ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ
תָּמִיד רַק לְדַבֵּק עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ אֲמַתַּת
מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה. וְצְרִיךְ שֶׁתַּדַּע, כִּי
בְּיָדָי תִּזְכָּה לְמִצְאָ זְוִיגָךְ, וְתִהְיֶה נֹעֵשֶׂה אָדָם הַשְּׁלָם. וּבִכְרִטְיוֹת
בְּזָכוֹת הַהַדְפָּסָה שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּזֶה, מִי יִתֵּן שֶׁתַּדְפִּיס אֶת קוֹנְטְרָס
"סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד" וְלְהַפִּיצוֹ בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר הוּא יְסוּד גְּדוֹל
בְּדַעַת רַבְּנוּ וְ"ל.

נָא וְנָא לְעֹזֵר לְהֵאבְרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׂיַחְזֹר וְיִדְפִּיס שָׁם בְּאַרְץ
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר "פְּרִנְסָה טוֹבָה", כִּי גַם כָּאן אֶזְל. וְאִף שֶׁהִדְפַּסְתִּי
 אֶת זֶה בְּחֶרֶף שְׁעֵבֶר בְּשֵׁלֶשׁ מֵהַדְּוִרוֹת, פַּעַם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים, וּפַעַם
 אֶלֶף, וּפַעַם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים, סֵךְ הַכֹּל שְׁבַעֶת אֲלָפִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן
 נִחַטָּף כְּלוּ, לֹא נִשְׁאַר בְּיָדִי, כִּי אִם כַּמָּה מְאוֹת, וְעַל-כֵּן רְאוּי
 שֶׁתְּדַפְּסוּ אֶת זֶה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל עוֹד פַּעַם.

חֲזַק וְאַמֵץ, אַחֵי הַיְקָר! וְתִתְבוֹדֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, כִּי
 כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא יְקָר אֲצִלוֹ יְתִבְרָךְ. וְהֵעֵקֶר לָמָּה מְזִלְזָלִים
 בַּתְּפִלָּה? כִּי חוֹשְׁבִים שְׁצָרִיכִים לְהִרְבּוֹת בְּזֶה, אוֹ שֶׁתִּהְיֶה מְסֻדָּרָת
 וְכוּ' וְכוּ', וּמֵאַחֵר שְׁאִינוֹ הוֹלֵךְ, עַל-כֵּן מִתְרַשְׁלִים מְזֶה וְכוּ', אַבְל אִם
 הָיוּ יוֹדְעִים בִּיְדִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר יְקָר אֲצִלוֹ
 יְתִבְרָךְ, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה בְּקִבְיּוֹת, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק הוֹלְכִים,
 צָרִיכִים לְהִיּוֹת רְגִילִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרָךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמְשִׁיכִים עַל עֲצָמָם נַעַם עֲרִבּוֹת יְדִידוֹת חֵיוֹת
 אֲלֵקוּתוֹ יְתִבְרָךְ. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! וְרֵאָה לְשִׁקֵּד
 בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרָךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ
 כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, וְאִזּוּ בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן תִּרְאֶה
 נִפְלְאוֹת, אִיךָ שֶׁתִּתְהַפֵּף לְהִיּוֹת כְּלֵף רוּחָנִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' טז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהִדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְזִכּוֹתֶךָ גְּדוּלָה
 מְאֹד מְאֹד, כִּי הִיא זְכוֹת הַרְּבִים.

תִּדְעֵה כִּי הֵעֵקֶר הוּא שְׁמִירַת הַזְּמַן, וּמוֹהֲרֵנִי ת' ו' אָמַר פַּעַם,
 שְׁלֹכֵן זָכָה לְכַתֵּב כָּל-כַּף הַרְּבִיהַ סְפָרִים, הַכֹּל בְּשִׁבְלִי שְׁשֹׁמֵר אֶת הַזְּמַן

אָשֶׁר ד' יז בְּנַחֵל רְלֵא

הַיָּקָר. וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהְיֶיךָ, אָחִי! לְשֹׁמֵר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר מְאֹד מְאֹד, וְאִז תִּפְּלִיחַ דְּרַבְּךָ, כִּי חָבֵל מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְקַנּוּתוֹ בְּשׁוּם מְמוֹן שְׁבַע-עוֹלָם, וְכִינּוֹן שְׁמַגִּיעַ הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה וְהַרְגַע הָאֲחֵרוֹן מֵהַחַיִּים, הִנֵּה מְשַׁלֵּם הָאָדָם כָּל מְמוֹנוֹ וּרְכוּשׁוֹ, שְׂיִתְּנוּ לוֹ עוֹד שָׁעָה, אוֹ עוֹד יוֹם וְכוּ', אֲבָל כְּבָר מְאַחֵר. וְעַל-כֵּן כָּל זְמַן שְׂאֲתָה בְּחַיִּים חַיּוּתְךָ, רְאֵה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן: אוֹ בְּשִׂקִּינָה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אוֹ בְּהַתְמַדָּה בְּחֵדוּשֵׁי דְאֻרִייתָא, וּלְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁים מְעַבֹּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְהַרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' יז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קָדֵשׁ לְסֹדֵר בְּחֻקְתֵי ה'תְּשַׁמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

וְאוֹדוֹת שְׂאֲלַתְךָ וְכוּ', הִנֵּה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה י"ז בְּלִקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', וְהָיוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, דְּבוּרִים נִפְלְאִים. אֲךָ קָשָׁה לִי לְהַעֲתִיקֶם. אֲבָקֵשׁ מִכֶּמֶה בְּחוּרִים מִיִּשְׁכַּבְתָּנוּ לְהַעֲתִיק לְךָ, כָּל אֶחָד שְׁשֹׁמֵעַ כְּפִי הַבְּנָתוֹ. גַּם בְּבִקְרֵי הַתְּחַלְנוּ הַשְּׁבִיעַ בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה י"ג, מִהַז' בְּעֵטְלִירֶס, וְרַבְּנוּ ו"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲשֵׂה זֶה, וְאָמַר: אִם לֹא הִנֵּה בָּא אֵל זֶה הָעוֹלָם, רַק בְּשִׁבְלִי סִפּוּר זֶה, הִנֵּה כְּדָאֵי לוֹ. עֲמַד וּרְאֵה וְהִבֵּן עֲמֻקּוֹת הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה, שְׁכָלוֹל מֵהַרְבֵּה צְדִיקִים. מַה טוֹב וּמַה נְּעִים הִנֵּה אִם הִיִּית זּוֹכָה לְבוֹא פַּעַם אֵל מַחְנֵנוּ לְאִיזָה שַׁבַּת-קָדֵשׁ. תְּהִלָּה לְאֵל, שְׁבָכָל שַׁבַּת בָּאִים אוֹרְחִים רַבִּים וְאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים רַק מְרַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הַדְּבוּר מְמוֹנוֹ בְּעֶצְמוֹ מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד, וּמַעוֹרֵר אֶת הָאָדָם לְשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה, וּמְשִׁיף שְׁפַע רוּחֵנוּ וְגִשְׁמֵי בְּעוֹלָם. גַּם בְּלִיל שַׁבַּת-קָדֵשׁ דְּבַרְנוּ דְּבוּרִים וְסוּדוֹת נִפְלְאִים מְגִדְּלֵת רַבְּנוּ ו"ל וּמְמַעֲלֵת אֲנָשׁוֹ הָאֲמַתִּים הַמְּצִיִּתִים אוֹתוֹ. מִי יִתֵּן שְׁנֵזֶנְךָ גַּם-כֵּן לְהַכְּלִל בֵּין אֲנָשׁוֹ הַקְּדוּשִׁים,

וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבוּרָיו וְתוֹרוֹתָיו, וְאֵז נִזְכָּה לְתַשׁוּבָה אֲמִתִּית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' יח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אַחַר דְּרִישַׁת שְׁלוֹמָךְ הַטּוֹב.

תּוֹדָע, אֶהוּבִי, אָחִי! כִּי אֲסוּר לְזַלְזֵל בְּשׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל. וְרַבְּנוּ
ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), שְׁצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל
בֵּר יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, עֵינֵן שָׁם; וְאָמַר (שָׁם, סִימָן יז), שֶׁהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְקַבֵּל הַתְּפָאֲרוֹת מִכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, עֵינֵן שָׁם; וְעַל-כֵּן כָּל־כַּף מִדְּרָךְ
זו, לְדוֹן לְכַף חוֹב, חֵס וְשְׁלוֹם וְכוּ'. עֲנִינֵינוּ הוּא רַק לְהַפִּיץ דַּעְתּוֹ
הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם, וּלְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתַשׁוּבָה, וְעַל-יְדֵי שְׁנֵדְבָר דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה, יִחַקֵּק בְּאוֹיֵר, וְיִלְךְ וְיִפְגֹּס בְּעוֹלָם, וְיִתְעוֹרְרוּ בְּתַשׁוּבָה. וְעַל-כֵּן
צָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבוּר, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בְּשִׁלְחָן שֶׁל
שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, שְׁמֹזְמִינִים אֶת חֻקְלֵ תַפְוּחֵינִ קְדִישֵׁינוּ, שֶׁהִיא הַמְּלָכוּת
וְיִזְעִיר אֲנַפֵּינוּ וְעַתִּיקָא קְדִישָׁא, שֶׁהֵם הַשְּׁלֵשָׁה שְׁמוֹת: אַקִּי"ק, הוֹי"ה,
אֲדִנ"י, בְּוִדְאֵי צָרִיכִים לִישֵׁב בְּדְרָךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, כִּי הֲלֹא הִזְמִינוּ אוֹתָם
אֶל הַסְּעֵדָה, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּזָמֵר: אֲתַקִּינוּ סְעֵדָתָא וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רְאוּ
לְשָׁמֵר אֶת הַדְּבוּר מְאֹד מְאֹד בְּשַׁעַת הַסְּעֵדוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל שַׁבַּת.
וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ לְהִרְבּוֹת בְּזְמִירוֹת בַּעַת הַשְּׁלִחָן, וּמִי יִתֵּן שֶׁתִּזְכָּה
לְחַדֵּשׁ בְּכָל סְעֵדָה אֵיזָה חֲדוּשׁ עַל אֵיזָה פְּסוּק מִתַּנ"ךְ, וְכֵן תִּצְרַךְ
אֵיזָה אוֹרֵחַ עֲנִי אֶל הַשְּׁלִחָן, אוֹ תַפְרִישׁ לְצִדְקָה, וְאֵז יֵצֵא כְּרוּז: "זֶה
הַשְּׁלִחָן אֲשֶׁר לְפָנַי ה'". אֶךְ לְמַעַן טוֹבֶתֶךָ הַנְּצַחִית, לֹא לְדַבֵּר אֵז שׁוֹם
רַע עַל שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹקֵד עַל שְׁפָתֶיךָ לְשַׁמֵּעַ מֶה
אִתָּה מְדַבֵּר. וְעֵינֵן בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיג, עַל-פִּי:
"וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם" וְכוּ', עֵינֵן שָׁם; וְתַבִּין אֵיךְ צָרִיכִים לְהִזְהַר
בְּעֲנִינֵים כְּאֵלוֹ.

אָשֶׁר ד' יט - ד' כ בְּנַחֵל רִלְג
ד' יט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּחֻקְתֵי ל"ג בְּעֶמֶר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר הַחֲתָן ... גֵּרוּ יְאִיר.

דַּע לָךְ, כִּי עָלֶיךָ לְחַזֵּק עֲצֻמָּה עַד מְאֹד מְאֹד, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּעֵתֵים
הַלְלוּ אֶתְּהוּ מְכַרְח לְהַתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת הוּא בְּאַמִּירַת
הַרְבֵּה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים בְּכָל יוֹם וְהַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי מ'שְׁנֵיּוֹת
וּתְהִלִּים הוּא תִּקּוּן נִפְלָא לְנִשְׁמַת הָאָדָם, וְעַל-כֵּן רְגִילִים לִזְמַר הַרְבֵּה
פְּרָקִים מ'שְׁנֵיּוֹת וּמִזְמוּרֵי תְהִלִּים לְעֻלּוֹי נִשְׁמַת מִת', כִּי הוּא תִּקּוּן
גָּדוֹל בְּעֵבֹר נִשְׁמָתוֹ. וְעַל-כֵּן בְּעוֹדֶךָ בְּחַיִּים חַיּוּתְךָ, אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן,
וּחֻטָּף וְאָכַל בְּכָל יוֹם וְיוֹם מ'שְׁנֵיּוֹת וּתְהִלִּים. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּנַחוּמָא, פְּרַשְׁתַּ בְּחֻקְתֵי): אִם יִהְיֶה אָדָם צְדִיק, אֶף-עַל-
פִּי שֶׁהוּא צְדִיק וְאִינוּ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, אֵין בְּיָדוֹ כְּלוּם, עֵינֵי שָׁם; וְהִנֵּה
בְּפִרְשָׁה זוֹ: "אִם בְּחֻקְתֵי תִלְכוּ וְיֵאת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ" (רִאשִׁי
תְבוּת: תְּבִיא' מְוִי'ת) "וְעֲשִׂיתֶם אֲתֵם" (רִאשִׁי תְבוּת: אֲמוּנָה,
תְהִלִּים, מ'שְׁנֵיּוֹת), אִם יִחְשַׁב אָדָם בְּכָל יוֹם (אִם בְּחֻקְתֵי תִלְכוּ
סוֹפֵי תְבוּת: יוֹ'ם) מִיּוֹם הַמּוֹת, וְיִהְיֶה עֲמַל בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁפִּרַּשׁ
רִש"י, אִזּוּ יִזְכֶּה לְהַשְׁפָּעוֹת רְבוּת: "וְנִתְתִי גִשְׁמֵיכֶם בְּעֵתְכֶם, וְנִתְנָה
הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׁדֶה יִתֵּן פְּרִיּוֹ", שִׁיְהִי לּוֹ גִשְׁמֵיּוֹת בְּעֵתוֹ
וּבְזִמְנוֹ. כִּי כִּף הָאָדָם מִפְּחַד — מֵהַ יִּהְיֶה וּמֵהֵיכָן תִּהְיֶה פְּרִנְסָתוֹ,
אֶף כְּשִׁירְגִיל (חֲסֵר)...

ד' כ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּמִדְבַּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֹדוֹת כְּתִיבַת קְמִיעוֹת, דַּע לָךְ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְהַסְתַּמֵּל
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צוֹפֶה וּמְבִיט עָלָיו וְרוֹאֶה אֶת
מַעֲשָׂיו וְכוּ', וְאִזּוּ כְּשֶׁתִּתְבַּרַר לָךְ יְדִיעָה זוֹ, יִרְאֶה וּבּוֹשָׁה יִפְלוּ עָלֶיךָ,

רלד אָשֶׁר ד' כּא בְּנַחַל

כּי הַשֵּׁם יתְּבַרַךְ יוֹדֵעַ הַיֵּטֵב מֶה עֲשִׂיתָ עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', וְגַם מֶה שָׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּסִתְרֵךְ גַּם עַכְשָׁיו, בְּשֵׁר וְדָם יְכוּלִים לְהִטְעוֹת, אֲבָל לֹא אַתָּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן כָּלֶךְ מַדְבֵּר זֶה, וְאֵל תִּכְתֹּב קַמִּיעוֹת לְזֶה שֶׁבָקַשׁ מִמֶּךָ מִטַּעַם הַנִּלְל.

וּבְעֵינַי תִּפְלִין וּמְזוּזוֹת, הֲרִי הִיא הַלְכָה מְפֹרָשֶׁת בְּשִׁלְחֵן עֲרוּף, שֶׁהַכֹּל כְּשֵׁרִים לְכַתֵּב חוּץ מִחֲרַשׁ, שׁוֹטֵה וְקָטָן, עֶבֶד וְאִשָּׁה, וּבְזֶה בּוֹדָאֵי רֵאוּי לְדַקְדָּק בְּסוּפֵר יִרְאֵי שְׁמַיִם. אִךְ מִי יוֹדֵעַ מֶה שֶׁבָּלַב חִבְרוּ וּמִיֵּהוּ הִירְאֵי שְׁמַיִם?! וְכֵן אִם גְּדַקְדָּק, הֲלֹא אֲבִד מְנוּס, וְאֲנוּ מְחִיבִים לְהַנִּיחַ תִּפְלִין בְּכֹל יוֹם וּמְזוּזָה עַל פְּתַחנּוּ, וְעַל-כֵּן הֶעֱקַר שְׁיִהְיֶה נִכְתָּב כְּדִין. אִךְ בְּעֵינַי הַנִּלְל, בְּרַח לֶךָ מְזֶה, וְלֹא תַעֲסֵק בְּזֶה מִפְּנֵי כִּמָּה טַעַמִּים, וְעַקֵּר הַטַּעַם הוּא טַעַם הַנִּלְל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' כּא.

בְּעֵזֶרַת הַשֵּׁם יתְּבַרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תִּשְׁמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַחֲתִן ... גֵּרוֹ יְאִיר.

תִּדְעַ כִּי דִבְרַתִּי עִם הַכֹּלָה, וְהִיא מְסַכֶּמֶת שְׁתַּנִּיחַ תִּפְלִין בְּכֹל יוֹם, וְכֵן שְׁתַּלֵּךְ עִם כִּפָּה כָּל הַיּוֹם, אֲדַרְבֶּה, אֲצַלֶּה הַדְּבָר הוּא גְּאוּן וְתַפְאֲרַת, כִּי גַם אֲבִיָּה מְנִיחַ תִּפְלִין בְּכֹל יוֹם — כִּי אֲמַרְהָ לִּי, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַנִּיחַ תִּפְלִין, וְהַשֵּׁם יתְּבַרַךְ יִהְיֶה אִתְּכֶם יַחַד, וְתִזְכּוּ לְהַכְנִס בְּשַׁעַר טוֹבָה וּמְצַלַּחַת תַּחַת הַחֲפָה, וְהַשֵּׁם יתְּבַרַךְ יַחֲפֶה עֲלֵיכֶם וְתַצְלִיחוּ בַּחַיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' כב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת הַמִּכְתָּב לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אודות עֲנִינְנוּ, כְּפִי הַנִּרְאָה טוֹב לְקַיֵּם דְּבוּרוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וי"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לח): מִי שֶׁהוּא עֹצוֹר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם; וְעַל־כֵּן רָאָה לֹא לְדַבֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹלָה עַל רוּחְךָ, שֶׁהוּא דְרָךְ הַכְּסִילִים, רַק כְּשֶׁאָדָם שׁוֹאֵל אוֹתְךָ אֵיזָה דָּבָר — תַּעֲנֶנּוּ לוֹ, לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, וְאִז תַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תַּדַּע, כִּי כָּךְ רָאִיתִי הַנְּהַגַת צְדִיקִים גְּדוֹלִים, אֲשֶׁר לֹא הִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִם שׁוּם בְּרִיָּה, רַק הִשִּׁיבוּ עַל מַה שֶׁשָּׁאֲלוּ אוֹתָם — לֹא פְחוֹת וְלֹא יוֹתֵר, וְתַכְּף־וּמָד כְּשֶׁהֲרִגִישׁוּ שֶׁיֵּצֵא מִזֶּה אֵיזָה סִפּוֹר וְדְבוּר לְשׁוֹן־הָרַע, הַשְּׂמִיטוֹ אֶת עֲצָמָם מִכָּל הָעֶסֶק וְנַעֲלָמוּ, אוֹ עָשׂוּ עֲצָמָם כְּאֵלוֹ נִרְדְּמוּ בְּשֵׁנָה, עַד שֶׁהִלָּה הַלֶּךְ מֵהֶם.

ד' כג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שׂוֹמֵחַ שֶׁנִּכְנַסְתָּ בְּעֶסֶק הַחֲנוּפָה, כִּי זֶה טוֹב יוֹתֵר מִלְּעַמֵּד בְּחֲנוּת וְלִשְׂא וְלִתֵּן עִם גָּשִׁים, אֲשֶׁר חַז"ל הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ בְּקִדּוּשֵׁינִי: כָּל שֶׁעֶסְקוּ עִם הַגָּשִׁים — סוּרוּ רַע וְכוּ', וּבְכַפְרֵטִיּוֹת בְּעֵתִים הֵלְלוּ, אֲשֶׁר הַפְּרִיצוֹת וְהַשְּׂחִץ מִתְגַּבְּרִים עַל הַרְחֻבוֹת, טוֹב יוֹתֵר לִישֵׁב בְּאֶהֱלָה שֶׁל תּוֹרָה, וְלִחְנוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדְרָךְ הַתּוֹרָה וְהִירְאָה, וְלְדַבֵּר עִמָּהֶם

דבורי אמונה פשוטה. אני מקווה להשם יתברך, שתעשה בסיס לדבר רבנו ז"ל בעיר אשדוד, ותפתח שם מתיבתא "היכל הקדש".

ראוי לך לשמח מאד מאד על נעם חלקך, וראה לעשות שעור פעם בשבוע עם אחינו בני ישראל הספרדים, שהם אנשים קדושים בשרשם, אף הסטרא אחרא עקרה אותם משרשם, כי בעוונותינו הרבים, היתה שואה רוחנית בארץ ישראל פידוע ומפרסם להיודעים, ועל-פן עלינו להשתדל עכשו לעשות היכל להשכינה, ולקרב נשמות ישראל אליו יתברך. והעקר ראה לדבר מקיום המצוות לעבדא ולמעשה ובשמחה עצומה, כמו תפלין, מזוזה, שבת, טהרת משפחה, והשם יתברך יצליח דרכך.

נא ונא לבל תחלש דעתך, שנס מפה, כי בודאי כוננתו יתברך היא לטובה, ואם תדבר עם אחרים מעצות רבנו ז"ל, אזי אנחנו ביחד.

נא ונא לא להתבלבל משום בריה שבעולם, ובפרטיות מאלו הנקראים חסידי ברסלב על שם המשאל, עליך לבנות מחדש את ההריסות וכו', ולדבר רק מעצות רבנו ז"ל, ולנטע אמונה פשוטה בלב ישראל, והשם יתברך ישפיע ברכה והצלחה בכיתך.

ראה לכבד מאד מאד את אשתך, ואמרו חכמינו הקדושים (יבמות סב.): האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר: "וידעת כי שלום אהלך"; ועל-פן העקר רק בדרכי נעם ואהבה. ובנגנן ארץ ישראל היא צודקת, מה לך כאן בחוץ לארץ לעמד כל היום בחנות בין נשים, אשר שם בארץ ישראל אתה יכול ללמד עם אחרים, אשר אין למעלה מזה, כי למוד תורה דרבים קודם לבגן בית-המקדש. וחו"ל הקדושים אמרו: טוב פת חרבה בארץ ישראל מכל מיני מעדנים שבחוץ לארץ, וטוב ללון במדברות שבארץ ישראל, ולא ללון בפלטיית של חוץ לארץ (עין בראשית רבה, פרשה ט), עין שם.

ועל-פן, אהובי, אחי! חזק ואמץ להיות בשמחה עצומה, והשם

אֲשֶׁר ד' כד בְּנַחֵל רלוז

יְתַבְרַךְ יַעֲזֹר לָךְ שְׂתוּכַל לְבָנוֹת "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, וַיְהִיָּה מְגִדֵּל אוֹר לְכָל הָעִיר. הָעֵקֶר לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּעַצְמוֹ, שְׂיֵשׁ לוֹ כַּחוֹת לְהַחֲזִיר בְּתִשׁוּבָה אֶת כָּל הָעִיר, וְהֵשֵׁם יְתַבְרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכָּךְ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִצְלִיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' כד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הָעֵקֶר תִּרְאֶה לֹא לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמְךָ, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוֹ ו"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נא): הָעוֹלָם הַזֶּה מְטֻעָה אוֹתָנוּ וְכוּ', עֵינַי שָׁם; הִרְגַּל עַצְמְךָ לְהִתְמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנְיֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעַצְמָהּ מְסַגֶּלֶת מְאֹד מְאֹד, וְכֵן לֹמֵר בְּכָל יוֹם תְּהִלִּים. הַשֵּׁלֶךְ אֶת הַיְלָדוֹת וְהַקְטָנוֹת מִמֶּךָ. וְרַבְּנוֹ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תִּשׁוּבָה, סִימָן עג): הָעֲבוּדוֹת שְׂאֵדָם עוֹבְדֵי אֶת הַשֵּׁם בְּבִחְרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יָקָר מְשֻׁנִּים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוּדָה לְעֵת זְקֻנָתוֹ, עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן כָּל מֶה שְׂאֵתָה זוֹכָה לְחֻטֵּף בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹד בִּימֵי בִחְרוּתְךָ, זֶה יְהִיָּה חֻלְקָךְ כָּל הַחַיִּים. וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁתִּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְלַמֵּד עַל-פִּי דְרָךְ רַבְּנוֹ ו"ל, תִּזְכָּה לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה בְּדְרָךְ וּבְאִפְּן וּבְעֻצָּה הַזֶּה. וְעַל-כֵּן חֻטֵּף וְאָכַל, חֻטֵּף וּשְׂתָה בְּכָל יוֹם פְּרָקִים מְשֻׁנְיֹת וּמְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, וְתִדְבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְחֻשֵׁב תְּמִיד אֵיךְ שְׂאֵינְ שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי יְתַבְרַךְ, וְתִקְשֶׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְעוֹלָם הַבָּא תְּמִיד בִּיחּוּדָא שְׁלִים, לִידַע כִּי אֵינְ בְּלַעֲדֵי יְתַבְרַךְ כָּלֵל. וְאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כא): בְּמִקּוֹם שְׂאֵדָם חוֹשֵׁב — שָׁם כָּל הָאָדָם, עֵינַי שָׁם; וְעַל-כֵּן הִרְגַּל עַצְמְךָ לְחֻשֵׁב מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ. וְאָמַר רַבְּנוֹ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב): מ'ח'ש'ב'ה' אוֹתִיּוֹת ח'ש'ב' מ'ה', לְחֻשֵׁב תְּמִיד מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שֵׁם מ"ה: יו"ד, ה"א, ו"א, ו"ו, ה"א, אֲשֶׁר עִם הַשֵּׁם הַזֶּה מְכַנְיַעִים אֶת כָּל הַקָּמִים וְהַצָּרִים עֲלָיו,

רלה אָשֶׁר ד' כה בנחל

כמוֹבא בּפּוֹנַת סְפִירַת הָעֵמֶר, לְכוֹן בְּכַרְכַּת סְפִירַת הָעֵמֶר שֵׁם הַנַּ"ל.
וְעֵינַי בְּסִפְר־הַמַּדּוֹת (אוֹת סְפִירַת הָעֵמֶר): לְ'עִמְר' — רֵאשֵׁי תְבוֹת:
מֵאִיגְרָא רֵמָא לְבִירָא עִמְיָקְתָא, עֵינַי שָׁם.

יְדִידֵי הַיָּקָר! כָּבֵר עָבְרוּ חֲמִשָּׁה שָׁבוּעוֹת מֵהַסְפִּירָה, וְרֵאוּי לָנוּ
לְהַתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד אֵיךְ הַיָּמִים פּוֹרְחִים וְרֹצִים, הֵנָּה יוֹם וְהֵנָּה לַיְלָה,
וְלָכֵן פְּדֵאֵי לְחַטָּף בְּכָל יוֹם אֵיזָה טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' כה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ"א בְּאֵיר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

יְדִידֵי הַיָּקָר! מִסְרַתִּי אֶת הַחֲבִילָה לְיָדֵי ... גְּרוּ יְאִיר, וְתִדַּע כָּבֵר
מֵה לַעֲשׂוֹת בְּזֶה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הָעֵקֶר לְמַסֵּר אֶת גִּפְשׁוֹ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרְךָ
בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְתַמְשִׁיף עַל עֲצָמָךְ עֲרֻבוֹת
נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חַיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ אֶצְלָךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּמִדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן יב): אָמַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שְׁכַל מִי שֶׁהוּא מְקָרֵב אוֹתִי — אֲנִי מְקָרְבוֹ, עֵינַי שָׁם; הֵינּוּ כִּי צָרִיךְ
לְהַמְשִׁיף אֶצְלוֹ תָּמִיד אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלִידַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה
וּמְחֻלָּטָה, כִּי הַפֶּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל־יְדִידֵיזֶה שֶׁיִּקְרַב אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
אֵלָיו — יִקְרַבְהוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֵלָיו, וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׂגָחָה שְׁלָמָה,
אוֹר יֶשׁוּר וְאוֹר חוֹזֵר הַמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן עו), עֵינַי
שָׁם.

הָעֵקֶר אֶל תְּהִיָּה בְטָלָן, כִּי בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, יִמְשְׁכוּ
עֲלֶיךָ כָּל מֵינֵי יְשׁוּעוֹת וְרַפּוּאוֹת, בְּרַכּוֹת וְהַצְלָחוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' כו.

בעזרת השם ותפלה, אור ליום שלישי לסדר במדבר ה'תשמ"א.

שלום רב אל ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה מובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-
 מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שצריך לשמר את הבגדים שיהיו לבנים בלי
 כתם, והמוכן מדבריו הקדושים בהמשך התורה, כי פונתו העקר על
 גיד לכן שהוא גיד הלשון, שיהיה בלי כתמים, וישמר מאד מאד
 בדבורו, וכל הגדול מחברו צריך שישמר יותר, כי תלמיד חכם
 שנמצא רב על בגדו — חיב מיתה, כי לפי גדלותו ודבקותו בו
 תפלה, כשנזכר וכתחיל לדבר כל העולה על רוחו, על-ידי-זה
 הדמים לוחצים את מחו, ויבוא לקלוקלים רבים ונפילות וירידות
 עצומות, השם תפלה ירחם. ועל-כן עליך לשמר את עצמך מאד
 מאד מפאן ולהבא, ובפרטיות מדבורי גבול פה, אשר מאד מאד
 החמירו על זה חכמינו הקדושים (שבת לג.); ועין בספר-המדות כל
 האות על זה, עין שם. ועל-כן מפאן ולהבא פלה מדבר זה, ושמר
 פתחי פיך, כי הוא תפלה שוקד על שפתיך. ורבנו ז"ל אמר
 (ספר-המדות, אות אמת, סימן מה): מי שמקיים דבורו יכול לעשות
 פעולות. ועל-כן הרגל עצמך לשמר דבוריך, ותמיד ראה לדבר עמו
 תפלה בתמימות ובכשיטות גמורה, והדבק מחך בו תפלה, ואז
 תזכה שכל מה שייצא מפיך — יקיים. וראה למעט בדבור בביתך.
 בודאי מה שצריך בשביל שלום-בית — מצוה לדבר, אבל לא
 יותר, כי חכמינו הקדושים אמרו (תגינה ה') על פסוק: "ומגיד לאדם
 מה שיחו" — אפלו שיחה קלה שבינו לבין אשתו אומרים לו ביום
 הדין, על-פי האמת והאמונה, אם תזכה למחין זפים ותהיה דבוק
 בו תפלה, אז אתה יכול לדבר עמה. והפונה שלף תהיה אז לדבר
 עם השכינה הקדושה. וכמאמר רבנו ז"ל, שבימי אברהם היתה
 השכינה נקראת שרה, ובימי יצחק רבקה וכו'. וכן אצל כל
 אחד ואחד כידוע בכתבי האריו"ל. ומובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א',

סימן ה'), אשר בעת גזר דין צריך להלביש התפלות בספורי דברים, שלא ירגישו המקטרגים. ועל-פן המדבר עם אשתו בלשון ובאפן כזה, שהיא תשמע רק מה שהיא צריכה, ועקר הדבורים יהיה תמיד רק להשכינה, ובזה כלולים כבר כל דברי אהבה וכו'. אשרי הזוכה לדבק עצמו בו יתברך בדבקות אמת, ולא יראה ולא ירגיש משום דבר רק עצם עצמיות חיות אלקותו ממש, ואז אפלו כשמדבר עם אשתו, מדבר עמו יתברך.

והעקר — אל תהיה בטלן! חזר חזר אליו יתברך, ותעשה התחלה חדשה מעכשו, ולבל תבלבל את עצמך כלל מהעבר, והשם יתברך השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתך, ויעשה כל בקשתך, ותזכה להיות פועל ישועות בקרב הארץ.

הדורש שלומך...

ד' כז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר במדבר ה'תשמ"א.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

קדם כתבתי מכתב לחברך, ובאמת הרבה מזה שיך גם לך, ובפרטיות בענין פועל ישועות בקרב הארץ, תדע כי השם יתברך משרה שכינתו על מי שמכין את עצמו לזה ומקבל על עצמו עלו יתברך, ונעשה כלי לקבלת אורו יתברך, כי באיתערוותא דלתתא איתער דלעילא, כפי שאדם כוסף — בן נשפע עליו מלמעלה, ובפרטיות כשאדם מחלק דעתו ומחשבתו לגמרי מהכלי העולם, ומכין את עצמו להיות כלי להמשכת אור השכינה, אזי כפי ההכנה — בן נמשך אליו אורו יתברך. והנה השם יתברך רוצה להשפיע השפעות טובות לכלל ישראל, ומחפש ומבקש תמיד איש כזה שיתפלל תמיד על כלל ישראל, שירחם עליהם וישמר אותם מפל צער ונגע ומחלה, וימשיך עליהם שפע ברכה והצלחה.

ועל-כן, חֲמַדַּת לְבָבִי! כִּלְךָ כָּבֵר מִהֶבֶל, וּמֵה דְהוּה הָוּה, הַדְּבָק עֲצָמְךָ עַל-כָּל-פָּנִים מֵעַכְשָׁו אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְהִתְפַּלֵּל תָּמִיד עַל כָּל־נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וַיִּמְשֵׁךְ עֲלֵיהֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהִצְלָחָה, בְּנִי, חַיִּי וּמְזוּנִי, וְשָׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת פְּתַח־פִּיךָ, וְלַעוֹלָם לְכֹל יֵצֵא שׁוֹם דְּבוּר נְבוּל פֶּה אוֹ קֶלֶלָה, חֵס וְשָׁלוֹם, מִפִּיךָ, וְאַז תִּזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת צְנוּר הַמְשַׁפֵּיעַ טוֹב לְכֹל בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְזָכַר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֶהְבֶּה, סִימָן ה'): מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל עַל יִשְׂרָאֵל בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ, הַכֹּל אוֹהֲבִין אוֹתוֹ, עֵינַי שָׂם.

מֵה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! יְכוּלִים לְחַיּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם חַיִּים נְעִימִים וּבְרוּכִים, וְעוֹד לְזַכּוֹת אֶת כָּל־נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְלַעֲסֹק בְּתַקּוּן הָעוֹלָם, אוֹ לְהַפּוֹךְ — לְחַיּוֹת חַיִּים מְרִירִים וְלְהַמְשִׁיךְ וְלְהַגְבִּיר דֵּינִים, רַחֲמָנָא לְצַלְן, בְּעוֹלָם, וְלַעֲשׂוֹת חֶרֶבֶן גָּדוֹל, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁמַר אוֹתָנוּ. עַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְחִיל מֵהַיּוֹם לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, דְּבוּרֵי תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת, וְתִמְשִׁיךְ שְׁפַע בְּרָכָה לְכֹל בֵּית יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא אֵל תְּפִל בְּדַעְתְּךָ מִהֶעֱבָר, רְאֵה אִתָּה וּבְחֶבְרֵךְ הַיְקָר ... גְּרוּ יְאִיר, שְׂאֵף יֵצְאָתָם מִהַחֲפָה לַעֲסֹק בְּיַחַד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאַתָּם שְׂנִיכֶם יְכוּלִים לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, אִם רַק תִּקְדְּשׁוּ אֶת הַדְּבוּר. וְהִיָּה טוֹב וְנָכוֹן מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר מְאַחֲרִים כָּל־ל. וּמֵה שְׁלִפְעָמִים כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, אֲנִי מְזַכֵּיר סְפוּר מְזֵה אוֹ מְזֵה, אֵל תַּחֲשׁוּדוּנִי, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׁפֹנְנָתִי לְמַעַן סְפוּר לְשׁוֹן הָרַע, כְּפֹנְנָתִי הִיא רַק לְטוֹבַת הָעֲנִיָּן, וְאֲנִי מְבִיא תְּמוּנָה וְדִגְמָא חַיָּה. וְעֵינַי (בְּסֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת לְשׁוֹן הָרַע, סִימָן ז'): בְּגִי-אָדָם שְׂאוּהֵבִים זֶה אֶת זֶה מִתָּר לֹמַר זֶה לְזֶה מְאִיזָה דְּבָר שֶׁשָּׁמַע מְאִיזָה אָדָם, גַּם חִבְרוּ מִתָּר לְקַבֵּל דְּבָרָיו, וְאֵין בּוֹ מִשׁוֹם לִישָׁנָא בִּישָׂא, עֵינַי שָׂם; וְעַל זֶה סוֹבְבַת וְהוֹלֶכֶת כְּפֹנְנָתִי. חֲזוּר וְחֲזוּר בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׁגוּר בָּהֶם בְּעַל-פֶּה, כִּי לֹא עִם הָאֲרִיץ חֲסִיד (אֲבוֹת פָּרַק ג'); וּבְכַרְטִיּוֹת מִי שְׁרוּצָה לְחַגֵּר מִתְּנִיּוֹ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לְכֹל הַפְּחוֹת בְּקִי בְּכֹל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּבְכֹל הַתּוֹרָה כְּלָה, שְׁלֹא יְהִיָּה חֲסִיד שׁוֹטָה, וַיֹּאמֶר סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּדְרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, מְצוּי עַכְשָׁו מֵה

רמב אָשׁר ד' כח בַּנְחַל

שְׁמָצוּי, שְׁכַל בּוּר וְקַל גְּרִיק וּפּוּחִזוּ אוֹמֵר וְכוּתֵב דְּבָרֵי הַבֵּל, וּמְבַאֵשׁ רֵיחַ עַל הַכְּשָׁרִים וְהִירָאִים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. עַל-כֵּן צְרִיכִים לְכַרַח מֵהֶם כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מְאֹשׁ. וְאִיךָ יְכוּלִים לִידַע מִי הוּא זֶה שְׁאוּמֵר וְכוּתֵב דְּבָרִים נְכוֹנִים? אִם מְבִיא מְרָאָה מְקוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, אוֹ מְאִיזָה גְמָרָא וּמְדַרְשׁ וְזֵהר הַקְּדוּשׁ וְכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל, אֲזִי יֵשׁ לוֹ עַל מִי לְסַמְךָ, וְיָדוּעַ שְׁדַבְּרִי נְכוֹנִים. אַךְ מִי שְׁמֻפְטֻפֻט סֶתֶם דְּבוּרִים וְסִבְרוֹת שֶׁל הַבֵּל — הַכֹּל שְׁקֵר! וְרְאוּי לְכַרַח מִמְּנוּ כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מְאֹשׁ.

וּבְכַאֲמַת, אֶהוּבֵי, אַחֲרֵי! הִיָּה רְאוּי לִי לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר מְזֵה מְאֹד מְאֹד, אַךְ אֵין לִי הַפְּנָאִי עֲכָשׁוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' כח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר וְהַנְּעֻלָּה, שׁוֹתָה מִימֵי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

הַעֲקֵר תְּרָאָה לְקַיִם מַה שְׁאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן עֵרֵב) עַל הַפְּסוּק: "הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ", שְׁצַרִיךָ לְהַסְתַּכֵּל בְּכָל יוֹם, וְלִידַע שְׂאִין לוֹ רַק זֶה הַיּוֹם. וּפְרַשׁ בְּזֵה מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל, שְׁהַמְרָגִיל עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ יִזְכֶּה לְגַאֲלָה. וְזֵה פְרוּשׁוֹ שְׁאָמַר אֲלֵיהוּ אֵל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, כְּשִׁשְׁאָלוֹ: אֵימַתִּי קָאֲתִי מַר? הַשִּׁיבוּ: הַיּוֹם (סְנֵהֲדִרִין צ.ח.); הֵינּוּ אִם יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִיּוֹם הָעֶבֶר וְלֹא מִיּוֹם הַבָּא רַק "הַיּוֹם" הַזֶּה, אֲזִי יִזְכֶּה לְגַאֲלָה (עֵין לְקוּטִי-הַלְכוֹת, מִתְּנֵה הַלְכָה ה', אוֹת מו); וּבְכַאֲמַת כְּשִׁתְּעִין בְּגְמָרָא (בְּרִכּוֹת יב:): עַל-פִּי (יִשְׁעֵיהָ מַג): "הַנְּנִי עוֹשֶׂה חֲדָשָׁה עִתָּה תְּצַמַח", תְּנִי רַב יוֹסֵף — זוֹ מְלַחֲמַת גּוֹג וּמְגוּג. כִּי מוּבָא בְּדְבָרֵי מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל,

אֲשֶׁר ד' כט בַּנְחַל רמג

שְׁמִלְחַמַת גּוּג וּמְגוּג תִּהְיֶה הַתְּפִשָּׁטוֹת הַכְּפִירוֹת בְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הַכְּפִירוֹת הוּא כְּשֶׁאֵינּוּ מֵאַמִּין בְּחֵדוֹשׁ הָעוֹלָם, אִיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִחֲדָשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, זֶהוּ עַקֵּר מִלְחַמַת גּוּג וּמְגוּג, וְאִז עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר. מֵה שְׁאִין בֵּן כְּשֶׁמֵּאַמִּין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִיךְ שְׁמִחֲדָשׁ בְּטוּבוֹ כָּל רָגַע אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, אֲזִי נִגְאָל מִכָּל צְרוּתִיו. וְעַיִן בַּמַּהְרָשׁ"א בְּחֵדוֹשֵׁי אַגְדוֹת, שְׁמַבִּיא עַל זֶה פְּסוּק: "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ", עַיִן שָׁם; עַל-כָּל-פָּנִים אִיךְ שֶׁהוּא הָעַקֵּר הוּא הַתְּחִדָּשׁוֹת. וְכָל יוֹם הוּא יוֹם חֲדָשׁ, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל רְמִזִּים מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְצַמֵּם עֲצָמוֹ מֵאִין סוֹף וְעַד אִין תְּכִלִּית, וְשׁוֹלַח בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִחֲשֶׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה אַחֲרִים לְאָדָם לְקַבֵּל רְמִזִּים מִשָּׁם (עַיִן לְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְאִיר עַיִנֵינוּ בַּמְאֹר תּוֹרָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' כט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בַּמְדָּבָר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי. וְהִנֵּה לְהַשִּׁיב לוֹ.

תְּדַע, כִּי הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה הוּא עוֹן חֲמוּר עַד מְאֹד מְאֹד, וְכַמְבָּאֵר מִזֶּה הַרְבֵּה בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ וּבַגְּמָרָא וּבַכְתָּבֵי הָאֲרִיזוֹ"ל, שְׁחִיב מִיתָה, וְהוּא הוֹרֵג אֶת בְּנָיו בִּיְדָיִם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֲשֶׁר אִין לָךְ עוֹד רוֹצֵחַ כְּמוֹתוֹ, בְּשִׁבִיל תְּאֻנּוֹת נִפְשׁוֹ יַעֲשֵׂה מֵה שְׁיַעֲשֵׂה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּמְבָאֵר בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרָ"ן (חֶלֶק א', סִימָן רמא), שֶׁהִטְפּוֹת רוֹדְפוֹת אַחֲרָיו כְּשִׁמַת וְנִפְטָר מִן הָעוֹלָם, וְזֶה לוֹ לְבִזְיוֹן גְּדוֹל, וְכַבֵּר נִתְיַסְדּוּ עַל זֶה הַמוֹן סְפָרִים, וְאִין מֵה לְהֵאָרִיךְ בְּזֶה. וְעַל-כֵּן אִינִי יוֹדֵעַ כָּל עֲנִין כְּתִיבְתָךְ אֵלַי; כִּי בְּיַדֵּי הוּא עוֹן חֲמוּר עַד מְאֹד וְכָלֶךְ מְדָבָר זֶה, אִיךְ הַיּוֹת שְׁמִי שְׁנֹלְפֵד בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, כָּל הָעֲנִין מִשְׁבֵּר אוֹתוֹ, עַד שְׁאֲמָרוֹ בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, שְׁאִין מוֹעִיל לְזֶה אֶפְלוֹ תְּשׁוּבָה, לְזֹאת יִרְדֶּה

נשמת רבנו ז"ל, לגלות ולפרסם, שעל הכל מועילה תשובה, והוא נותן דרכים ועצות ונתיבות חדשות נפלאות לגמרי, איך לשוב ולצאת מהחטא המגנה הזה. ועל-כן מה טוב ומה נעים אם תתחיל ללמד ספרי רבנו ז"ל, ושם תראה נפלאות. ובפרטיות בספרינו שחידשנו בדברי רבנו ז"ל, בספר "אריך אפים" ובספר "שמירת הברית", ובפרטיות בהמכתבים שבחלקי ספרי "אשר בנחל", שם תמצא המון מכתבים המדברים לאלו שנפלו בחטא הזה, ורוצים לצאת — קחהו משם (ואולי עוד יתעורר פעם מישהו ללקט מכל חלקי "אשר בנחל" אלו המכתבים המדברים רק מחטא זה, ויזפסו בקונטרס או בספר בפני עצמו), על-כל-פנים כל מה שאמר לה הרופא הוא שקר גמור, כי הוא עון הכי גדול בתורה, כי מכל טפה יכול להברא ולהיות נולד נשמה חדשה, והאדם הוא רוצח בידי. ומלבד זה, החטא הזה גורם עכוב התגלות מלך המשיח, ובפרטיות בדור הזה, שבנדאי הוא דורו של משיח, לזאת נתפשט הסמ"ך-מ"ם בכל מיני התפשטות, והגביר כל מיני התגברות וכו', עד שהולכים כמעט ערמים וכו', ונערי בני ישראל נכשלים בחטא המגנה הזה, רחמנא לצלן, ועלינו להזרים עליהם זרם ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ולקרב את כלם אליו יתברך, ואשרי מי שיעזור לנו!

הדורש שלומך...

ד' ל.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר ה'תשמ"א.

שלום רב ל...

אודות שאלתך, האם אשה גם-כן יכולה להתעלות בעבודת השם יתברך? בודאי ובהחלט גמור אשה יכולה להתעלות בתכלית העליה, ולהגיע למדרגות רמות בעבודת השם יתברך, עד מדרגת נבואה מממש, כמו שכבר היו נשים צדקניות בעלות מדרגה והשגה

אֲשֶׁר ד' ל בְּנַחַל רְמָה

גדולה. וְכָל הַעֲצוֹת וְהַדְרָכֹת וְהַנְהִיגוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הֵנּוּ בְּהַחֲלִט
גָּמוּר גַּם לְנָשִׁים. וְאֶדְרָבָה, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לָנוּ בְּפִרוּשׁ, שְׁעִנִּין אֲמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ נִלְמַד אֶת עֲצֻמְנוּ מִנָּשִׁים, שְׁמֵאֲמִינוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גָּמוּרָה. וּפְעַם אַחַת הִתְבַּטָּא רַבְּנוּ ז"ל עַל סִבְתּוֹ
הַצְדִּיקָת מֶרֶת אֲדָל בַּת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ,
שְׁהַעֲקָר שְׁהַגִּיעָה לְמַדְרַגְתָּהּ הִיא — עַל-יָדֵי שְׁהִיְתָה תָּמִיד הוֹלֶכֶת
עִם כְּסוּפֵי חֲזָקִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ (וּבְלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֶנּוּ: זִי אִיז
אֲרוּם גַּעגָּאֲנִיעֵן מִיט אִיִּין בְּעִנְקֵעֵנִישׁ צוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִיט וואס קען
אײך דיר טון אײן נחת רוח). וְהִנֵּה הִיסוּד וְהַעֲקָר שְׁנִמְסָר לְאִשָּׁה הוּא
— הַנְהַגַּת הַבַּיִת הַיִּשְׂרָאֵלִי, כִּי כָּל עֲנִינֵי כְּשָׁרוֹת הָאֲכִילָה וְחֲנוּד
הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת וְלַעֲזוֹר לְהַבַּעַל שְׁיִוְכַל לְלַמַּד תּוֹרָה בְּטְהָרָה, וְלִהְשָׁלִים
אֶת עֲצֻמוֹ, הַכֹּל בְּיַד הָאִשָּׁה, וְהִיא עֲקָר הַעֲקָרָת הַבַּיִת, וּבְיַד אִישׁ
בְּכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט מִהַנְהַגַּת הַבַּיִת עֲבוּדָה מִיְחָדָת אֲשֶׁר יְכוּלָה לְמַצֵּא
אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט מִעֲנִינֵי הַבַּיִת בְּפִרְטֵיּוֹת. קֹדֶם עֲלִיהָ
לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּה תָּמִיד לְהַתְפַּלֵּל וּלְדַבֵּר בֵּינָה לְבֵין קוֹנֵה בְּלִשׁוֹן
וּבְשִׁפָּה שְׁרָגִילָה בָּהּ, וּלְבַקֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שְׁיִהְיֶה בֵּיתָהּ
מְקוֹם הַשְׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וְעַל-יָדֵי טְהָרָתָהּ וְטוֹב לְבָהּ וּקְדוּשַׁת
מַחְשַׁבְתָּהּ, וְלִהְשַׁתְּדֵל שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינָה לְבֵין בַּעֲלָהּ, כִּי אִישׁ וְאִשָּׁה
זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם (סוֹטָה יז.), כִּי אֲצִלוּ יֵשׁ י', וְאֲצִלָּה יֵשׁ ה',
וּבְיַחַד הֵם י'ה', אָבָא וְאָמָא מְחִינן עֲלָאִין, וּמְכַל שְׁכַן כְּשִׁבְעֵלָה גַם-כֵּן
מִשְׁתַּוְּקָק לַעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד גּוֹרָמִים הַמְשַׁכְּת
הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּרָכוֹת יז.): נָשִׁים
בְּמֵאֵי זְכָנִין? בְּאֶקְרוּיֵי בְּנִיָּהּ לְבֵי כְּנִישְׁתָּא וּבְאֶתְגּוּיֵי גְבַרְיָהּ בֵּי רַבָּנָן,
וְנִטְרִין לְגַבְרִיָּהּ עַד דְּאָתוּ מִבֵּי רַבָּנָן (בְּזָה שְׁמוּלִיכּוֹת אֶת הַבָּנִים
וְהַבָּנוֹת לְתַלְמוּד תּוֹרָה וּלְבֵית-סֵפֶר, וּמִנִּיחוֹת אֶת הַבַּעַל לִילָף
לְבֵית-הַמְּדַרְשׁ לְלַמַּד תּוֹרָה, וּמִחֲכּוֹת וּמִמְתִּינוֹת עֲלָיו עַד שְׁיָבוּא
מִבֵּית-הַמְּדַרְשׁ); כִּי בְּאֵמַת לְמוּד תּוֹרָה הוּא רַק לְאֲנָשִׁים, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ
חֲז"ל (סוֹטָה כ.): כָּל הַמְּלַמֵּד אֶת בְּתוּ תּוֹרָה, כְּאִלוֹ מְלַמֵּדָה תְּפִלוֹת;
וְעַקֵּר הַחֹב לְנָשִׁים הוּא רַק בְּעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים בְּבְרָכוֹת: תְּפִלָּה דְרַחֲמֵי גִינְהוּ, נָשִׁים חַיְבוֹת בָּהֶם, וְכָל
הַלְכוֹת תְּפִלָּה לְמַדּוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים מִחֲנָה אִם שְׁמוּאֵל (שׁ);

ועל-כן עליה להרגיל את עצמה העקר בתפלה ובשיחה בינה לבין קונה, ולבקש הרבה ממנו יתברך, שתהיה הצלחה לילדים בתיים — הן ברוחני והן בגשמי, וכן להתפלל על הצלחת הבעל. ואם יש לה פנאי להתפלל השלש תפלות — מה טוב ומה נעים, וכן אמירת חצות ותהלים ותחנונות ובקשות, וזהו עקר עבודת האשה ברוחניות, ובנה היא יכולה להשלים את עצמה עד מאד, עד שיכולה להגיע על-ידי האמונה פשוטה לידי דבקות עצומה בו יתברך. ובפרטיות פי נמסרו לה שלש מצוות עקריות, שהן מרמזות בראשי תבות: ח'צ'ה' — ח'לה, נ'דה, ה'דלקת הנר. שעל-ידי שלש מצוות אלו יכולה להתעלות מאד מאד. וענין מקנה הוא רק פעם בחדש, כשמחייבת וכו', ומלבד זאת הלא כל השס"ה לא תעשה שיכים גם לנשים, להזהר מאד מאד לא לעבר על אחד מהם. ויכולים לבוא לידי דבקות עצומה על-ידי שמירה, לשמר ולעשות ולקיים.

ובאמת הנה ראוי להאריך מאד מאד בכל הענינים, אך בימים אלו סבבני הטרדות מכל הצדדים, ועל-כן אקצר, ועוד חזון למועד, להאריך ולהראות לה דרך קלה ונעימה, איך להתעלות במעלות הקדשה, אך מרב הטרדות כרגע אמרתי עכשו לקצר. לעת עתה ראוי להרגיל את עצמה הרבה בעבודת התפלה, שהיא השער והפתח להכנס אליו יתברך.

ד' לא.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר במדבר ה'תשמ"א.

שלום רב לאהובי ... גרו יאיר.

מכתבך הדיחוף לתשובה לנכון קבלתי, וגדל עצם שמחתי לשמע הטוב ממך, ואיך שעדין אפה אחוז ומקשר ב"היכל-הקדש" — אין לשער ולספר כלל, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), שיש שנופלים ומתרחקים מבחינת "היכל-הקדש", שהוא היכל המלך, כמובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק ב', סימן עא), ואשר

כַּח בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמִּלָּךְ, כַּח מַמְשׁ, צְרִיכִים כַּחוֹת עֲצוּמִים לְהִשָּׂאֵר קִיָּם בְּאַמּוֹנַת הַיַּחֲוּד וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע כִּי כָל הַבְּרִיאָה כְּלָה הִיא הִיכַל הַמִּלָּךְ מַמְשׁ, עֵינֵי שָׁם. וְזֶה אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי לָךְ, כִּי לְפַעֲמִים מְעַמִּידִים יֵרָא שָׁמַיִם בְּפִתַח, לְכִלֵּי לְהַנִּיחַ לְהַכְנִס, כַּמוֹכָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ג); כִּי מִחֲמַת שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ, חִשְׁבְתִּי מִי יוֹדַע אוֹלֵי גִרְשׁוֹ אוֹתָךְ מְלַהֲסֵתְפַח בְּנַחֵלַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. כִּי בְּאַמַּת הַמַּעֲיָן וּמִתְבּוֹנֵן הַיֵּטֵב מֵהַ שְׁנַעֲשֶׂה בְּעֵתִים הַלְלוֹ, יִרְאֶה וַיִּפְחַד יִפְלוּ עָלָיו, כִּי עוֹשִׂים מְהַעֲקֵר טָפֵל וּמְהַטְפֵּל עֲקָר. הַיְנוּ כִּי כְּשִׁמְכֻנִּיִּסִים בְּעֲצָמוֹ הַיֵּטֵב בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת עֲצוֹת רַבְנוּ ו"ל, אֲזִי יְכוֹלִים לְזַכּוֹת לְחֵיוֹת חַיִּים נְצַחִיִּים מַמְשׁ, כִּי רַבְנוּ ו"ל נִשְׁלַח בְּדוֹרוֹת הָאֵלוֹ לְהָאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְלְהַכִּין כְּלִים לְמִלְכָּךְ הַמְּשִׁיחַ, אֲשֶׁר יִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם עִם הָעֲצוֹת הָאֵלוֹ. כִּי אֵינִי לָךְ עוֹד בְּעֵינֵי בְּחַיִּים, שְׁלֹא יִדְבַר מִזֶּה רַבְנוּ ו"ל וְתִלְמִידוֹ מוֹהַר"ן ת"ו"ל, אֵיךְ לְפִתְרָהּ, וְאֵיךְ לְצַאת מִמֶּנָּה, וְלְהַכְנִס אֶל תוֹךְ הַקְּדוּשָׁה, הַיְכַל-הַמִּלָּךְ מַמְשׁ, שֶׁהוּא "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", אֵךְ הַבַּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּנִכְלֵי עַרְמוּמִיּוֹת, וּמְהַפֵּךְ מְהַפּוּךְ אֶל הַהַפּוּךְ, אֶת בֶּן הַמִּלָּךְ קוֹרְאִים עֶבֶד, וְלְהַפֵּךְ — אֶת הָעֶבֶד — בֶּן הַמִּלָּךְ, כַּמוֹכָא בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת מִהֶבֶן מִלְכָּךְ וְשִׁפְחָה שְׁנַחֲלָפוּ, עֵינֵי שָׁם.

עַל-כָּל-פָּנִים מֵאַחַר שְׁתַּהֲלָה לְאֵל, זְכִיתִי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, שְׂאֵתָה אוֹחֲזוּ אֶת עֲצָמֶךָ יַחַד עִם הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר, נִכְנָסָה שְׁמִחָה עֲצוּמָה בִּי, וּבְכַפְרִיּוֹת שֶׁהַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים עֲדִינִי חֲשׂוֹבִים בְּעֵינֶיךָ, וְאֵתָה הוֹגָה בָּהֶם לְעוֹלָם וָעֶד, וּבּוֹדָאֵי אוֹרוֹ "הָאֲמַתִּי" שֶׁל רַבְנוּ ו"ל יְאִיר וְיְאִיר וְיְאִיר, עַד שֶׁבְּאוֹרוֹ נִסַּע וְנִגְלָהּ.

אֵינִי אֵתָה יְכוֹל לְשַׁעַר בְּשִׁכְלִי אֲנוּשִׁי אֶת גְּדֵל הַשְּׁמִחָה הָאֲמַתִּית, אֵיךְ אֲנִי שְׂמִחַ שְׂמִחַ שְׂמִחַ שְׂמִחַ אֵשָׁה — מְצַאֵת טוֹב, אֲשֶׁר כְּפִי הַנִּרְאֶה מִהַמְּכַתְּבִים שֶׁל שְׂנִיכֶם אֵתָם מִתְּאִימִים זֶה לָזֶה, וְהַנֶּכֶם מִשְׁרֵשׁ אֶחָד בְּרוּחַנִיּוֹת, נִשְׁמָה אַחַת, זְוֹג אֲמַתִּי. אֵךְ עַל שְׂנִיכֶם מִטָּל לְתַקֵּן עוֹן הַחֲמוּר שֶׁל אֲסוּר נִדְּהָ שֶׁהֵייתֶם נִכְשָׁלִים יַחַד, וּבּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי גְדֵל כַּחוֹ שֶׁל רַבְנוּ ו"ל תּוֹכְלוּ לְתַקְּנוּ, אִם תִּשְׁתַּדְּלוּ יַחַד לְתַקֵּן. וְעַל-כָּל-פָּנִים מְעַכְשׂוּ בְּגִלְגוּל זֶה רְאוּי לָכֶם לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד בְּכָל

דיני נדה ולהיות מפרש בשעת אסור לגמרי כמובא בשלחן ערוך.

והנה אודות הזווג, תדע כי הלילה למדנו בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י"א, בענין זווג של ששת ימי החל וזווג של שבת, שמסביר רבנו ז"ל, שהם בחינת יחודא עלאה ויחודא תתאה, ששניהם צריף להיות על-פי שלחן ערוך, עין שם; והנה פגם הברית הוא עון חמור מאד מאד, ובפרטיות הוצאת זרע לבטלה, אשר בורא מזיקים ומשחיתים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), והם רצים ורודפים אחר האדם וכו', עין שם. ועל-כן אם מתגבר על האדם יצרו, בודאי יותר טוב להזדוג עם אשתו, אפלו כמה פעמים וכו', מאשר יבוא, חס ושלום, לידי פגם הברית אחד וכו'. וזה דבר המובן לכל, אך מחמת שהרבה אברכים כתבו לי בלבוליהם מענינים אלו משבת לשבת וכו' והפסיקות והחמרות והשטיות שלהם, על-כן אמרתי לרשם את זה בכתב, למען יעמדו ימים רבים, ויסתכל בזה הרוצה להציל נפשו מבאר שחת ולהפנס אל הקדשה.

והנה יש הרבה טבעים באדם, כי אדם כלול מארבעה יסודות: אש, רוח, מים, עפר, ובכל אחד מתגבר עליו יסוד אחר ועליו לתקנו וכו', ומי שבווערת בו חמימות תאנה זו, עליו לקיימה בהתר. ואף שאמרו חכמינו הקדושים (סנה נב:): אבר קטן יש באדם, מרעיבו — שבע, משביעו — רעב, עין שם; אף-על-פי-כן מי שכבר נכנסה בו אש תבערת המדורה הזו, עליו להזדוג עם אשתו בכל פעם בפעם, כדי שלא יפשל בעון החמור של הוצאת זרע לבטלה, ואדרבה מצוה הוא עושה, וראוי לו לשמח מאד מאד עם אשתו אשר זכה לו השם יתברך. ובאמת כל ענין החתונה צריכים להסתכל בעין אמתית, עין האמונה, אז תהיה האהבה בין האיש והאשה באופן קדוש בקדשה נוראה מאד מאד כקדשת התפלין והציצית והאתרוג ושאר מצוות שצונו הבורא יתברך שמו; כי באמת כל ענין המצוה זו הוא ממנו יתברך, מצוה הראשונה בתורה: "פרו ורבו", וכשהשם יתברך עוזר, ונותן לאיש מתנה — אשה, למען קים עמה מצוה זו, וכן להנצל מעברות, עליו לכבדה ולאהבה וכו', ממש כדגמת המצוות, כי הלא על ידה נצול מעברות. וכמאמרם ז"ל

אֲשֶׁר ד' לא בְּנַחֵל רמט

(יבמות סג.): דיינו שְׁמַגְדִּילוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֶטָּא, עֵין שָׁם.

(והנה אף שאני יודע, שבשביל שפתי דברים אלו, יצא השטן והסמ"ך-מ"ם ממחבואו, לריב ולחלק עלי, אף היודע באמת מה שנעשה בדור הזה עם בני הנעורים ועם האברכים, ואיך שהצניעות של הדור נלקחה לגמרי, והולכים הפרוצים והפרוצות ערמים וכו' ממש, ובכל פנה שפונים יש כל מיני תמונות מתעבות ומשקצות, ממש כמו בדור המבול, בלי שום בושא, יודה על האמת, שכל מה שנכתב כאן הוא ברצונו יתברך. ואתה הזכאי, שעל ידי נתגלגלה זכות זו, שאכתב מזה, ועוד יתבאר באריכות בספר "תקון הברית", יזכני השם יתברך להדפיסו, יראו עינינו וישמח לבנו).

על-כל-פנים איך שהוא, מאחר שזכה אותך השם יתברך לאשה, ובפרטיות שהיא אשתך, זיווגך ממש משרש הראשון, ראוי לך לאהבה באהבה אמיתית ממש, כאהבת מצוה, כי הלא גם היא ממצות הבורא יתברך שמו, ואז האהבה היא אהבה אמיתית. כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות ה): כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל, בטל הדבר — בטלה אהבה וכו', עין שם. והוא כשאדם אוהב את אשתו מצד תאנה, מצד יפי, או מצד כסף, זו אהבה בטלה, ואינה אהבה אמיתית, כי מחר ימצא אשה יותר יפה, ויהיה לה יותר כסף, אזי יבגד באשתו הראשונה וכו', אשר מזה יוצאים הרבה קלקולים בבית, כי כשאין אהבתו אהבה קדושה, מצד מצוות הבורא, אזי תמיד מתקוטט עם אשתו, וכן מסתפל ומתבונן על נשים אחרות וכו', רחמנא לצלן. מה שאין כן כשאדם מכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע את אמתת האמת, כי לשא אשה הוא חוב כהנחת תפלין וכו' ואכילת מצה וארבעה מינים וכו', אזי כל הגישה שלו אליה היא כבר באפן אחר לגמרי, כי האהבה אליה היא כבר מצד רוחניותה, ואשר על ידה נצל מעברות חמורות, ואז כבר האהבה והנשיקין והחבוקין הם רוחניים. ועל קטב זה נבנתה חכמת הקבלה — להמשיך את אורו יתברך בזה העולם,

וּלְמַצָּא אוֹתוֹ בְּבֵיתוֹ מִמָּשׁ, וְאִזּוּ הַזְּוֹג שְׁלוֹ הוּא בְּחִינַת זְוֹג עֲלִיּוֹן
מְאֹד מְאֹד (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר״ן, חֶלֶק ב', סִימָן לב), וְהוּא בְּחִינַת זְוֹג יְחִוּדָא
עֲלָאָה בְּיְחִוּדָא תַּתְּאָה; כִּי הַמְּאָמִין אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
יְתַבְרָךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר, אִזִּי בְּהַזְדַּוְּגוֹ עִם אֲשֶׁתּוֹ, מְזַדְּוֹג
עִם הַשְּׂכִינָה מִמָּשׁ, וְהַחֲבוּק וְהַנְּשׁוּק וְהַזְּוֹג הֵם הַכֵּל לְהַשְּׂכִינָה (עֵינִי
לְקוּטִי־מוֹהַר״ן, חֶלֶק א', סִימָן יב); וְכֹל מֵה שְׁמִכְנִיס אֶת עַצְמוֹ בְּאַמוּנָה
פְּשוּטָה זֹו, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יְתַבְרָךְ, וְאֲשֶׁתּוֹ הִיא גַם־כֵּן חֶלֶק אֱלוֹק
מִמַּעַל, וּמִכָּל שְׁכֵן שְׁעֵמָה מְקַיֵּם רְצוֹן הַבוֹרָא יְתַבְרָךְ, וּמִכָּל שְׁכֵן וְכֹל
שְׁכֵן שְׁעֵמָה נִזְהָר מְאֹד מְאֹד לְבָלִי לַעֲבֹר רְצוֹן הַבוֹרָא יְתַבְרָךְ, שֶׁהוּא
פֶּגַם הַבְּרִית, רְאוּי לוֹ לְאַהֲב אֹתָהּ בְּתַכְלִית הָאֱהָבָה כְּדִגְמַת הַמְּצִוּוֹת
וְכוּ'. וְעַל־כֵּן הַזְּהִיר רַבֵּנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ (עֵינִי
שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן רסד); וְכֵן אָמַר (שָׁם, סִימָן רסג), שֶׁהַבְּעַל־דְּבָר יוֹדֵעַ
זֹאת, אֵיךְ שֶׁהָאָדָם יְכוֹל לְהַנְצִיל עַל־יְדֵי אֲשֶׁתּוֹ מִפֶּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה וְכוּ', עַל־כֵּן הוּא מְשַׁתְּדֵל שְׂיִתְקוּטְטוֹ בְּשִׁבְלִי
שְׂטִיּוֹת מִמָּשׁ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשִׂים בְּרָגוֹ זֶה עִם זֶה, וְנִכְשֵׁל אַחֲר־כֵּן
בְּמָה שְׁנִכְשֵׁל וְכוּ', עֵינִי שָׁם. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין
עו:): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ וְכוּ', עֲלִיו
הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶךָ", עֵינִי שָׁם.

וְעַל־כֵּן עֲלִיךְ לְהַפְסִיק עִם הַשְּׂטִיּוֹת, וְלַחְדֵּל לְהַתְקוּטְט וּלְהַקְפִּיד
עַל כָּל דְּבָר קָטָן שֶׁהִיא עוֹשָׂה, אֲדַרְבָּהּ, רְאֵה לְשִׁמְחָה וּלְתִזְוֹנָה, כִּי
הִיא חֶלְקֶךָ בְּחַיִּים, וְהִיא הַמַּתְנָה טוֹבָה שְׁנִתֵּן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לָךְ.
וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֵא בְּתָרָא י:): מֵה יַעֲשֶׂה אָדָם וַיְהִי לוֹ
בָּנִים זְכָרִים? יִשְׁמַח אֲשֶׁתּוֹ לְדַבֵּר מְצוּהָ, עֵינִי שָׁם; וַצְּרִיכִים לְכַבְּדָהּ
מְאֹד מְאֹד, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּבֵא מְצִיעָא נט): יְהֵא אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוּד
אֲשֶׁתּוֹ, שְׂאֵין בְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, אֲלֵא בְּשִׁבְלִי אֲשֶׁתּוֹ.
וַצְּרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד לֹא לְגַרֵם לְאוֹנָאת אֲשֶׁתּוֹ, שְׁמַתוֹךְ
שְׂדַמְעָתָה מְצוּיָה — אוֹנָאתָה קְרוּבָה, עֵינִי שָׁם; וְזֶהוּ עוֹן חַמּוּר עַד
מְאֹד לְצַעַר אֲשֶׁתּוֹ עַד שְׁתַּבְּכָהּ. וְתִדַּע שְׂאֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֲלֵא בְּעַת
שְׁשָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשָּׁתּוֹ, וּבְעַת שְׁמִכְבָּדָהּ וּמִיָּקָרָהּ, אִזִּי גוֹרֵם
לְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה בְּבֵיתוֹ, כִּי (סוּטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה

בִּינֵיהֶם, לֹא זָכוּ — אֲשֶׁר אוֹכְלֵתָן; כִּי מִגְרָשִׁים אֶת הַשְּׂכִינָה מֵהַבַּיִת, וְנִעֲשֶׂה לָהֶם גֵּיהֲנוּם בַּבַּיִת וּמְרִיבִים וּמִתְקוּטָטִים תָּמִיד, בְּשֹׁבִיל כָּל מִינֵי שְׂטִיּוֹת. וּבְאֲמַת צָרִיךְ שֶׁתִּדַע, כִּי בְּעֲנִינֵי גְשָׁמִיּוֹת אֲסוּר לְהַבְעֵל לְהִתְעַרֵב כָּלֵל בְּדַעַת אֲשֶׁתּוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מִצִּיעָא גו.ט): אֲתַתָּא גּוּצָא גְחִין וְלַחִישׁ לֵיה; וּפְרַשׁ רַש"י: שָׁמַע בְּעֲצָתָהּ, כִּי אִם הִיא רוֹצֶה שֶׁלְחַן עָגֵל אוֹ כֶּסֶאוֹת בְּצַבֵּעַ חוּם וְכוּ' — מַה בְּכַף?! הַטּוֹב בְּעִינֵיהָ תַעֲשֶׂה, וּמַה לוֹ לַבְּעַל לְהִתְעַרֵב בְּעֲנִינֵי הַבַּיִת, אֵיזָה דְלֵי אוֹ מִטְּאֲטָא תִקְנָה וְכוּ', הַעֲקָר הוּא צָרִיךְ לְהִכְנִיס רֹאשׁוֹ לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַשְׁתַּלֵּם בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלִלְמַד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה. וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קי.ב): מִצְּנָה וְגוּף טָהוֹר נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְלוֹ בָּנִים, עֲיִן שָׁם; וְאָמְרוּ (קִדּוּשֵׁין כט.): לּוֹמֵד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה, נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְאַחֲרֶיכֶן לּוֹמֵד תּוֹרָה, עֲיִן שָׁם; כִּי עֲקָר שְׁלָמוֹת הַדְּבֹר הוּא דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם מִתְחַתֵּן (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁאֵז יֵשׁ לוֹ מַה לְדַבֵּר וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּפִרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְכֵן יָכוֹל לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה בְּקִדְשָׁה. וּבְאֲמַת כָּל מַה שֶׁאָדָם נִשְׁמַר עַל-יְדֵי אֲשֶׁתּוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית, הֵינּוּ שְׁמֻזָּג אֶת עֲצָמוֹ עִמָּה, עַל-יְדֵי-זֶה בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן יַעֲזוֹר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְמַחֲזִין נְקִיִּים וְטָהוֹרִים, כִּי אֵינּוּ דוֹמָה מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ פֶּת בְּסִלּוֹ לְמִי שֶׁאֵין לוֹ (יוֹמָא יח.); וְעַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיָּקָר! הַעֲקָר לְקַיִם דְּבֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וַ"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רפג) לְעֲנִיָּן, שֶׁאֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל בֵּין קָדָם הַזְּוֹג לְאַחֵר הַזְּוֹג, וְלֹא יִבְלְבְּלוּ בַשַּׁעַת תְּפִלָּתוֹ וְלַמּוֹדוֹ, בְּזֶה שֶׁלֹּא זָכָה לְהִתְקַדֵּשׁ בַּשַּׁעַת הַזְּוֹג, עֲיִן שָׁם; כִּי הוּא יְסוּד גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-פִּי-רֹב נוֹפְלִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּדַעְתָּם, מֵאַחֵר שֶׁלֹּא זָכוּ לְהִתְקַדֵּשׁ עִם נְשׂוֹתֵיהֶם וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה נוֹפְלִים אַחֲרֶיכֶן בְּדַעְתָּם, כְּאֵלוֹ כְּבָר אָבֵד מְנוּס וְאַבְדָּה תִקְנָה. וּבְאֲמַת זֹהִי טְעוּת גְּמוּרָה, וְעַל זֶה הִתְפַּלֵּל אָבִא בְּנִימִין (בְּרִכּוֹת ה.): עַל תְּפִלָּתִי שֶׁתֵּהָא סְמוּךְ לְמִטְתִּי, מִטָּה הוּא לְשׁוֹן זְוֹג, שֶׁאוּכַל לְהִתְפַּלֵּל אַחֲרֶיכֶן בְּסָמוּךְ מִיָּד, וְלֹא יִבְלְבֵל הַעֲנִיָּן הַזֶּה אֶת תְּפִלָּתִי כָּלֵל, עֲיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! כְּלָךְ מִכָּל מִינֵי קְטָטוֹת וּמַחֲלָקַת, חֲמֻרוֹת יְתוּרוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, אֲשֶׁר מְבִיאִים אוֹתָךְ אַחֲרֶיכֶן לְיַדִּי

רנב אָשֶׁר ד' לֹא בְנַחֵל

חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, רַק רָאָה לְשַׁמַּח אֶת אֲשֶׁתְּךָ בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (ראש השנה ו): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּה. וְעַקֵּר הַשְּׂמֵחָה בְּזֶה שֶׁהִיא חֶלְקוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (יְבִמוֹת לט): אִשָּׁה הֶקְנֵנוּ לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי זֶהוּ קִנְיָנוּ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי ברכות פט): אִי אֲפֹשֶׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה וְאִי אֲפֹשֶׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֲפֹשֶׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; וְעַל-כֵּן מֵצַד הַשְּׂתַפּוֹת שְׂבִינֵיכֶם, שְׂיֵשׁ לָכֶם עִם הַשְּׂכִינָה הַשְּׂרוּיָה בְּתוֹכְכֶם, עֲשׂוּ לְמַעַנּוֹ יִתְבָּרַךְ וְקִדְשׁוֹ עֲצֻמְכֶם בְּמָה שֶׁמִּתֵּר לָכֶם, וּרְאוּ לְשֹׁמֵר בְּדִיקָנוֹת מְאֹד מְאֹד כָּל הַלְכוֹת נִדְהָ וּפְרִישָׁה בְּשַׁעַת הַגִּיעַ הַעֵת וְכוּ'.

וְאַתָּה, בְּנִי, חֲבִיבִי הַיְקָר! רָאָה לֹא לְבַלְבֵּל עֲצֻמְךָ מִשׁוּם דְּבָר, רַק הִרְגַל עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֵתָה גַר מִמּוֹל הַהָר הַקְּדוֹשׁ, שְׁשָׁם חֶלְקָת מְחֻזָּקָה צְפוֹן וְטָמוֹן קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, רְאוּי לָךְ לְבַלּוֹת שָׁם הַרְבֵּה בְּשִׁיחָה בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ. וְכַפִּי שֶׁתְּרַבֶּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן תִּקְרַר אֶת הַחֲמִימוֹת שְׂבוּעֶרֶת בָּךְ (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט); וְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמְךָ מִנְּבוּל פֶּה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא חֲמוֹר מְאֹד מְאֹד, כִּי (עֲרֵכִין טו): חֲמוֹר הַמְּדַבֵּר בְּפֶה יוֹתֵר מִהָעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה, עֵין שָׁם; וְאָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כד) עַל-פִּי: "וְלֹא יִרְאֶה בָּךְ עֲרוֹת דְּבָר" — עֲרוֹת דְּבוּר, זֶה נְבוּל פֶּה, "וְיֹשֵׁב מֵאַחֲרֶיךָ" — שְׁמִסְלַק אֶת הַשְּׂכִינָה מֵעֲלָיו. וְהִרְגַל עֲצֻמְךָ בְּלִמּוּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, בְּכֹל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר. מְלַבֵּד זֶה לְמוֹד שְׁלֶחַן עֲרוּךְ וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְעוֹד מֵה שֶׁתְּבַחֵר. וְלִמְעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית, אַל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמְךָ, וּרְאֵה לְצַמְצֵם אֶת עֲצֻמְךָ, כִּי גַם בְּלִמּוּד צְרִיכִים בְּחִינַת הַסְּתַפְּקוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), וְתִהְיֶה רְגִיל לִילָךְ בְּכֹל יוֹם לְמַקְנָה, וְאִם תִּזְכֶּה לְדַלֵּג עַל הַהָרִים וְלִטְבֹּל בְּמַקְנָה הַקְּדוּשׁ בְּאֵר מֵיִם חַיִּים, הַמִּיחֵס לְהֶאֱרִיז"ל, אֲשֶׁר הוּא מוֹל בֵּיתְךָ — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְעַל-יְדֵי טְבִילַת מַקְנָה, וּבִפְרָטִיּוֹת שָׁם, תִּקְנִים בָּךְ תִּקְנַת עֲזָרָא, שְׁלֹא יִהְיֶה תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מְצוּיִים אֲצֶל נְשׁוֹתֵיהֶם כְּתַרְנַגּוּלִים (בְּרִכּוֹת כב.), עֵין שָׁם.

וְאוֹדוֹת שֶׁשְּׂאֵלָתְךָ בְּעֵנִין הַקִּימָה בְּבִקְרָ; יְדוּעַ הַכָּלָל — אִם

אֲשֶׁר ד' לא בְּנַחֵל רִנָּג

הוֹלְכִים לִישׁוֹן מְקַדָּם, יְכוֹלִים לָקוּם מְקַדָּם. וּבִפְרָטִיּוֹת לֹא תִקְוֶן חֲצוֹת, אֲשֶׁר אִזּוֹ הִיא עֵת רְצוֹן מְאֹד מְאֹד. וְעַל-כֵּל-פָּנִים אֲסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר, וְאֶפְלוּ שָׁקֵם מְאֹד, עָלָיו לְהִתְחִיל אֶת עֲבוֹדָתוֹ מִשְׁעָה שָׁקֵם, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל חֲזָרָה, רַק לְשַׁמֵּחַ אֶת עַצְמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ מְנַקְדָּת יְהוּדוּתוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂנֵי לְחֻטָּף בְּזֶה הָעוֹלָם וְלְהִיּוֹת עַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אוֹמֵן, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, בְּנֻדָּי רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עִם דְּבַר זֶה.

וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שִׂמְחָה, שְׂאֵתָה שׁוֹקֵד עַל דְּלִתּוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּנֻדָּי עַל יָדָם תִּזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק וְלַעֲמֹד עַל עַמְדָּךְ.

וְאוֹדוֹת קְדוֹשֵׁת הָעִינִים, כְּכֹר הָאֲרָכָנוּ בְּקוֹנְטְרָס: "הַעֵיִן רוֹאָה" — קָחָהּ מִשָּׁם, כִּי עָלָיו אֵין מָה לְהוֹסִיף, כִּי הִיא תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת הַתּוֹרָה רַמ"ב, וְרְאוּי לָךְ לְלַמֵּד בּוֹ, וְלִקְיָם אֶת הַנְּאָמָר שָׁם, לְתַן צְדָקָה, עֵינֵי שָׁם. וּמִסֵּר אֶת הַצְּדָקוֹת שְׁלֶךְ וְאֶת אֲשֶׁר תִּאֶסֶף בְּכָל עֵת אֲצֵל אַחֲרִים, לְהַאֲבִיחַ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ לְנִצָּח. וּבִפְרָטִיּוֹת אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּבֵא בְּתָרָא ט): גְּדוֹל הַמַּעֲשֵׂה יוֹתֵר מִן הָעוֹשֶׂה; הֵינּוּ בְּזֶה שְׂגוּבָה צְדָקָה מְאַחֲרִים, וּמִזְכֶּה גַם אוֹתָם בְּצְדָקָה נְפִלְאָה כְּזוֹ, וְאֲשֶׁר צְדָקָה הִיא עֵקֶר תִּקְוֶן הַבְּרִית (עֵינֵי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד), וְהוּא, תְּהִלָּה לְאֵל, עוֹסֵק בְּהַדְּפַסֵּת הַסִּפְרִים הַקְּדוֹשִׁים, וּמִי יִתֵּן שְׂתַעֲזֹר לוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּהַדְּפַסֵּת סִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", שֵׁיִדְפַס וְיַחֲזֹר וְיִדְפַס בְּכָל פַּעַם, וְיִוַּפֵּץ בְּכָל שְׂכָבוֹת הָעַם, כִּי כְּמוֹ שֶׁזֶה מְחִיָּה אוֹתָךְ, רְאוּי שְׂיַחֲיוֹ גַם אֶת אַחֲרִים.

נָא וְנָא אֶהוּבִי, אַחֲרֵי! לְכַל תְּבַלְבֵּל עֲצָמָךְ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעְעוֹלָם, רְאֵה לֹא מִכָּל יוֹם תִּקְוֶן הַכְּלָלִי — הָעֲשֶׂרָה מְזֻמְרִים עִם הַתְּפִלָּה הַקְּדוֹשָׁה, וְלְתַן צְדָקָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם — מְעַט אוֹ הַרְּבֵה. וְעֵקֶר הַצְּדָקָה — לְזַכּוֹת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל. וְתִהְיֶה זֶהִיר לְלַכֵּת לְמַקְנָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי זֶהוּ מְגִדֵּר הַטְּהָרָה וְהַקְּדוּשָׁה, וּכְשֶׁאֲדָם יִהְיֶה חֲזָק לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַקְנָה, הַבְּטִיחַ מוֹהֲרָנֵי ת"ז"ל, שְׂתִּהְיֶה לוֹ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכָּל, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי לְדַעַת אִם מַעֲשֵׂהוּ בָּא

רנד אָשׁר ד' לב בנחל

מהקדשה או לא, דבר זה רואים אם האדם זהיר בטבילת מקוה. כי הזהיר בטבילת מקוה, זהו סימן ששרשו בקדשה. ועל-כל-פנים איך שהוא אל תהיה מבהל ומבלבל כלל, רק ראה להיות בשמחה ולשמח אחרים, ובפרטיות את אשתך, ויהיה ביתך בית ועד לחכמים, ואל תדקדק כל-כך בכל ענין, כי זה בא מצמצום וקטנות הדעת, שאז נקטן יומו. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד) על-פי (בבא בתרא טו:): במה הארכת ימים? ותרן הייתי במקמוני, אשר עם סטרא דאהבה מחא חורא פכספא; אם הולכים ומתנהגים תמיד רק בדרך האהבה, על-ידי-זה מחו צלול בפסוף מזקק. והשם יתברך יעזר לך בכל ענייך.

ונא ונא להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך "דיקא" את כל אשר עם לבבו, ואז ושב ורפא לו.

הפּוּתבּ בּחפּזוֹן עֵתָהּ בּאִישׁוֹן לִילָה...

תכתב לי תכף-ומיד אם קבלת מכתבי זה, ואם תחיה אותך, ואם תרצה תראה אותו לחברך, ויועיל גם לו.

ד' לב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר במדבר ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, אשר בזה העולם צריכים הרבה סבלנות, ואי אפשר לעבר את העולם הזה בלי הסבלנות, כי עובר על כל אחד ואחד צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, ואשרי מי שמתחזק מעמד ואינו נשבר משום דבר.

הַעֲקָר רַחֲמָנָא לְבָא בְּעִי.

וְרֵאִיתִי בְּסֵפֶר "מְשֻׁכֵּיל לְדָוִד", מִחֲכָם מְמַדִּינַת תּוֹנִים, שְׁאָמַר:
 רַחֲמָנָא לְבָא בְּעִי — רֵאִשֵׁי תְבוּת: רל"ב, גִּימְטְרִיָּה שֶׁל ד' שְׁמוֹת
 הַעֲקָרִים, שֶׁהֵם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן; אִם אָדָם דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
 בּו יִתְבַּרֵךְ, וְתָמִיד מְכֻוֹן אֶת הַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ, אִז כָּל הַלֵּב שְׁלוֹ מְסוּר
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְבָר יִדְעַתָּה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ אִישׁ הָאֱלֹקִי נוֹרָא מְאֹד
 הָאֲר"י ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר עֵסֶק הַיְחֻדִּים מְטַהֵר וּמְזַכֵּךְ אֶת הַנְּפֶשׁ מִכָּל
 מִינֵי חֲלָדָה. וְזֶה רַחֲמָנָא לְבָא בְּעִי, תָּמִיד רַק לַחֲשֵׁב מֵהַד' שְׁמוֹת
 הָאֵלוֹ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְאִז יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֵף אֶחָד
 בְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, אִם תִּהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּו
 יִתְבַּרֵךְ, מִכָּל שְׁפָן בְּשִׁתְּיַחַד תָּמִיד אֶת הַשְּׁמוֹת הָאֵלוֹ: ע"ב, ס"ג,
 מ"ה, ב"ן, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד הָעֵינִים, הָאֲזָנִים, הַחֻטָּם, וְהַפֶּה, אֵף פֶּעַם לֹא
 יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבָר, צְרִיכִים תָּמִיד לְשַׁמֵּר עַל הָעֵינִים,
 לְהִסְתַּכֵּל רַק בְּרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת, שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,
 חֵלֶק א', סִמָּן רנז), שֶׁהָעֵינִים רוֹאוֹת תָּמִיד דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד, עֵינַי
 שָׁם. וְצְרִיכִים לְהִטּוֹת אֲזָנוֹ אֶל הַקּוֹל הַפְּנִימִי שֶׁבְּתוֹךְ הַבְּרִיאָה,
 כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִמָּן נב), אֲשֶׁר מִכָּל הַדְּבָרִים
 צוֹעֵק כְּבוֹד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עֵינַי שָׁם; וְצְרִיכִים לְשַׁמֵּר עַל הַחֻטָּם
 לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס, אֲלֵא לְהִיּוֹת סוֹבֵל עַל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו. וּלְכָל
 זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי תַלְמֵי הָאֲמוּנָה, כַּמוֹכָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן
 קנה), שֶׁעַל-יְדֵי אֲרִיכוֹת אִפְסִים יֵשׁ לוֹ כַח הַגְּדֵל וְכַח הַצּוּמָח. וְעַל כָּלֵם
 — צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד עַל הַדְּבוּר, שֶׁכָּל הַצָּרוֹת שֶׁבָּאוֹת לְאָדָם זֶה
 רַק מִחֲמַת פְּגָם הַדְּבוּר, כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 א', סִמָּן לח) בְּסוּד: "רוּחַ סְעָרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ", מִי גוֹרֵם הָרוּחַ סְעָרָה
 בְּמַחֲוֹ שֶׁל הָאָדָם? רַק הַדְּבוּר. וְלִכֵּן, אֶהוּבִי, בְּנִי! אִם תִּיַחַד הַיְחֻדִּים
 הַלְלוּ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת דְבוּק בּו יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד,
 שְׁזֶה רַחֲמָנָא לְבָא בְּעִי, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה אֶת הַלֵּב שֶׁלָּךְ,
 שְׂיִבְעֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד בְּהַתְלַהְבוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, כַּמוֹכָא בְּדִבְרֵי
 ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן קנו); וּבְאַמַּת שְׂרָשָׁם בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל

רנו אָשֶׁר ד' לג בְּנַחֵל

(חלק א', סימן כא), שְׁצַרְיָכִים לְשֹׁמֵר עַל הַשְּׂבָעָה גְרוּת, שֶׁהֵם: הָעֵינִים, הָאָזְנִים, הַחֹטֵם וְהַפֶּה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְּסִים אֶת אֹר הַמַּקִּיף, אֹר הָעֵלְיוֹן, אֶל תּוֹךְ הַפְּנִימִי, שֶׁזֶה סוּד הַיְחֻדִים הָעֵלְיוֹנִים, שֶׁהֵם הַכֹּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת הָאֵרֶת הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא.

וְהַעֲקָר — שְׁאֵדָם יְהִיָּה בְּטַל וּמְבֹטֵל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֵא יְהִיָּה לְפָנַי מְרָאָה עֵינָיו רַק אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לָזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' לג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר בְּמִדְבַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מְמִי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה ... גְרוֹ יְאִיר.

עֲלִיף לְדַעַת, אֲשֶׁר כָּל בְּזִיוֹן שְׁאֵדָם מְקַבֵּל — נִרְשָׁם לְזְכוּתוֹ בְּשָׂמִים, וְאִם הַמְּבִזָּה הִיָּה יוֹדֵעַ אֵילוֹ בְּזִיוּנוֹת יְהִיו לוֹ בְּשָׂמִים — לֹא הִיָּה מְבִזָּה, וְלַהֲפֹךְ — כָּל מִי שֶׁמְקַבֵּל בְּזִיוּנוֹת, אִם הִיָּה יוֹדֵעַ מָה הוּא מוֹרִיד מֵעֲצָמוֹ, הִיָּה רוֹקֵד מְרַב שְׂמֻחָה. וְכֵן אָמַר הַגֵּר"א ו"ל: אִם אָדָם הִיָּה יוֹדֵעַ מָה מְשַׁלְּמִים לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים עַל כָּל עֲגַמַת גִּפְשׁוֹ, עַל כָּל צַעַר וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, הִיָּה רוֹקֵד מְרַב שְׂמֻחָה. וְלִכֵּן רָאָה רַק לְשֻׂמַּח, וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל שׁוֹם דְּבַר.

אוֹדוֹת הַנְּסִיעָה לְצִיוֹן רַבְּנוּ ו"ל וְכו' וְכו', אֵין לְמַעֲלָה מְזֶה, כִּי רַק שָׁם מְקַבְּלִים אֶת הַתְּקוּן. וְיִדוּעַ שֶׁר' יִשְׂרָאֵל קֶאֱרֻדוֹנֵעַר ו"ל הִיָּה מְבִיא אֲנָשִׁים אֲצֵל צִיוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְיֹתֵר לֹא רָצָה לְדַבֵּר עִמָּהֶם, וְאָמַר: מַעֲכָשׁוֹ, רַק רַבְּנוּ ו"ל יִטְפֵּל בָּכֶם! וְלִכֵּן זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵן לְהַבִּיא אֲנָשִׁים לְשָׁם, וְהַזְכוּת הַזֶּה עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוּיּוֹת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף רַבְּנוּ ו"ל נִשְׁלַח לְדוֹרוֹתֵינוּ אֵלוֹ לְתַקֵּן אֶת כָּל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' לַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה,
שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַהֲכָרַח לִי לְלַמֵּד עִמָּךְ פֶּרֶק בְּהַלְכוּת הַחַיִּים. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה), שְׂאֲדָם צָרִיף לְקִנּוּת לְעֲצֻמוֹ מִדַּת
אֲרִיכוּת אַפְּסִים, וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ כַּח הַגָּדֵל וְכַח הַצּוּמָח, וְשׁוּם דָּבָר בְּעוֹלָם
אֵינּוּ יָכוֹל לְשַׁבְּרוֹ. אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׂאֲשַׁתָּךְ מַעֲלָה אֶת עֲצֻבֶיךָ וְכוּ', כְּפִי
שְׂאֲתָה כּוֹתֵב לִי, וְכֵן הַיְלָדִים הוֹרְסִים לָךְ אֶת הַבְּרִיאוֹת וְכוּ', וּבִפְרָט
בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ וְכוּ', שְׂעוֹשָׂה לָךְ מֵרַמְמוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֵין
זוֹ עֲצָה לְהַשְׁבֵּר, צָרִיכִים לְקִנּוּת לְעֲצֻמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת.

מוֹבָא בְּשֵׁם הַגַּרְ"א ז"ל, אִם אָדָם הֵיךָ יוֹדֵעַ מַה מְשַׁלְּמִים
לְמַעֲלָה בְּשָׁמַיִם עֲבוּר כָּל צַעַר וְעִגְמוֹת נַפְשׁ שֵׁישׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם,
תָּמִיד הֵיךָ רוֹקֵד מְרַב שְׂמִחָה, וְלֹא הֵיךָ עוֹשֶׂה שׁוּם עֶסֶק מְהַצְעֵר
וְהִיסוּרִים שְׂעוֹבָרִים עָלָיו.

תִּקַּח הַכֹּל לְכַפֶּרֶת עוֹוֹנוֹת. כְּשִׂאֲתָה מְדַבֵּר עִמָּה, אַף שְׂמַתְפָּרֶצֶת
עָלֶיךָ וְצוֹעֶקֶת וְצוֹנוּחַת וְכוּ' וְכוּ', אֲתָה תַעֲנֶה לָּהּ בְּעֵדִינּוֹת וּבְדַרְךָ אַרְצָן
וּבִישׁוּב הַדַּעַת, וְאֵל תִּאֲבֹד אֶת עֲשָׂתוֹנוֹתֶיךָ, וְכֵן לְגַבֵּי הַיְלָדִים,
תְּסַבֵּרֵם בְּנַחַת וּבְנֵעַם, וְאַף שְׂמַתְחַצְפִּים אֲלֶיךָ, אֵל תִּפְגַּס עִמָּהֶם
בְּכּוֹפּוּחִים, אֵלֹא תֵאמְרֵם אֶת אֲשֶׁר יֵשׁ לָךְ לְהַגִּיד לָהֶם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה
תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל בְּנִקְלָה.

לְזִכוּת לַיְלָדִים — זוֹ זְכוּת אַחַת, וְלְזִכוּת שְׂיִהְיֶה לוֹ נַחַת
מִהַיְלָדִים — זוֹ זְכוּת שְׂנִיָּה. וְלֹא כָּל אֶחָד זוֹכֵה אֶל שְׂנִיָּהֶם יַחַד.
וְלָכֵן הָעֵקֶר רַק לְבַקֵּשׁ בְּכֹל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים,
שְׂיִרְחַם עָלֶיךָ, וְיִמְתִּיק לָךְ כָּל הַדִּינִים, וְיִרְחִיב לָךְ בְּרוּחַגְּנוּת

רנח אֲשֶׁר ד' לַד בְּנַחַל

ובגשמיות, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. כי מה שתפלה פועלת — שום דבר בעולם אינו פועל. ואם בני-אדם היו יודעים מה זה תפלה, היו מתחזקים כל יום ויום ומתפללים להקדוש-ברוך-הוא, והיו נופלים על פניהם בפשוט ידים ורגלים, ובוכים בדמעות שליש לפני הקדוש-ברוך-הוא, ואז היו רואים ישועות ונסים. אף מחמת שאין בני-אדם מאמינים בכם, הינו בכח התפלה שיש בהם, על-ידי-זה הם נשברים ומתרשלים, ועובר עליהם מה שעובר. ולכן ראה לקנות לעצמך מדת הסבלנות, כי החיים אינם קלים כלל ועקר, ואז תראה אף הכל יסתדר על הצד הטוב ביותר.

הייתי מניע לך שתלמד עכשו את המאמר של אריכות אפים (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), ותאמר עליו את התפלה מ"לקויטי-תפלות", ואם תשמע בקולי, תלמד את זאת בכל יום, וכך תקנה לעצמך אריכות אפים, ואמונה ברורה ומזככת בו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל. ואדם צריך להגיע למדרגה כזו, שיהיה בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, שלא ירגיש ולא יראה רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו. אשרי מי שזוכה להגיע למדרגה כזו!

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שאנו צריכים לשמח, שזכינו להתקרב אל רבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ו"ל?! וזו צריכה להיות כל שמחתנו.

עליך לדעת, שדבר רבנו ו"ל איננו מצמצם — לא במקום אחד ולא אצל בן אדם אחד וכו' וכו'. צריכים לנסע אל ציון רבנו ו"ל, כי זה היה רצונו וזה מה שבקש מאתנו, אבל העקר להתמיד בספרו הקדוש והנורא "לקויטי-מוהר"ן", כי בפרוש גלה לנו רבנו ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו וחקמתו נמצאים בתוך הספר; ולכן אם רוצים לראות את רבנו ו"ל ולהפירו, צריכים ללמד הרבה את ספרו; אשרי מי שמתמיד בכל יום ב"לקויטי-מוהר"ן, ואז טוב לו כל הימים!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' לה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה...

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּתוֹךְ מִכְתָּב בְּעֵלְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד מֵאֵד
שָׂמַחְתִּי עַל תְּשׁוּבַת לִבְךָ הַטְּהוֹרָה, שְׂאֵת רוֹצִית חֲזוּק עַל עֲנִין
הַתְּפִלָּה.

תְּדַעִי, כִּי חַו"ל הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת כ.): תְּפִלָּה רַחֲמֵי נִינְהוּ,
וְגַם נְשִׁים חִיבוֹת בָּהּ. וּבְאֵמַת בְּמָה שְׂמִתְרַשְׁלוֹת, הוּא מִפְּאֵת טְרִדוֹת
עֲקָרַת הַבַּיִת וְלַעֲזוֹר לְהַבְעֵל, וְעַל-כֵּן אֵין עֲלֶיךָ לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם זֶה
כָּלֵל. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים עַל-כָּל-פְּנִיִם לֹאמֵר בְּרִכּוֹת וּקְרִיאַת שְׁמַע
וּשְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּכָל יוֹם, וּבִכְפָּרֵט בְּשֶׁבַת-קֹדֶשׁ. וְהַעֲקָר לְהִיּוֹת רְגִיל
לֹאמֵר מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים בְּעַת הַפְּנָאִי, אֲשֶׁר הוּא מֵאֵד חָשׁוּב אֲצִלוּ
יִתְבָּרַךְ. וְכֵן לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשֶׁפֶת
הָאֵם שְׁלֶךָ (לְשׁוֹן קֹדֶשׁ), וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מָה
שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ וּבֵינָן בְּעֵלְךָ, הַכֹּל לִפְלֵ לְסַפֵּר וּלְדַבֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ.
וּבִכְפָּרֵטִיּוֹת אִם תִּזְכִּי לִילֶךָ לְמִקּוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר מוּל בֵּיתְךָ —
צִיּוּנוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל הָאָרֶז"ל וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר שָׁם הוּא מְקוּם מְסֻגָּל
מֵאֵד מֵאֵד. וְאִם אֵין לְךָ פְּנָאִי לְזֶה, עַל-כָּל-פְּנִיִם כְּשֹׂאֵת לְבַד בַּבַּיִת,
עֲלֶיךָ לְדַבֵּר עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְמֵלֵא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹךְ כָּל עֲלָמִין,
וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לִפְלֵ דוֹמָם, צוּמָח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ. וְעַל-כֵּן
בּוֹדָאִי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹקֵד עַל שְׂפָתֶיךָ וְשׁוֹמֵעַ אֶת תְּפִלָּתְךָ וּבִקְשָׁתְךָ.
וּבְאֵמַת אִם הִיָּה הָאָדָם זוֹכֵה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְחַלְטֵת כְּזוֹ, הִיָּה תְמִיד
עוֹסֵק בְּדַבֵּר זֶה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִיָּה מְמַשִּׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
שִׁפְעַת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה, בְּגִי, חַיִּי וּמְזוּנִי.

וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת יז): נְשִׁים בְּמֵאִי זְכָנִין?

בְּאֶקְרוּיֵי בְּנֵיהֶוּ לְבִי בְּנִישָׁתָא וּבְאֶתְנוּיֵי גְבַרְיֵיהֶוּ בִּי רַבְּנָן וְנִטְרִין
 לְגַבְרֵיהֶוּ עַד דְּאֶתִי מִבֵּי רַבְּנָן [נְשִׁים בְּמָה הֵן זֹכוֹת לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא
 וְלִקְבֵּל שְׂכָר תּוֹרָה? בְּזֶה שְׂמוּלֵיכוֹת אֶת הַבָּנִים לְתִלְמוּד תּוֹרָה,
 וְעוֹזְרוֹת לְבַעַל שְׂיִלְמַד תּוֹרָה, וְהֵן מַחְכוֹת לוֹ].

וְעַל-כֵּן עָלִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְוֹלָם לְעוֹר לְבַעְלָף
 וּלְזִרוֹ שְׂיִלְמַד תּוֹרָה, כִּי בְּזֶה תִּתְחַלְקוּ בְּשִׁתְּפוֹת יַחַד, וְתֵרְאִי לוֹ כָּל
 מִינֵי אֶהְבָּה וְחֶבְהָ וּפְנִים שׁוֹחֲקוֹת, אִף בְּעֵת כַּעֲסוֹ וְעִצְבָּנוֹתוֹ, וְאִז
 כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים, כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם (מְשָׁלִי כו, יט); כְּפִי הַפְּנִים
 שְׂאֵת תֵּרְאִי לוֹ, אִזִּי סוֹף כָּל סוֹף יִתְהַפֵּף וְיִרְאֶה לָּךְ. וְצָרִיף שְׂתַדְעִי,
 שְׁלַכְל אִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְהַפְּךָ רְצוֹן בְּעֵלָה לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם
 יִתְבַּרְךָ. וְכֵן חֵס וְשָׁלוֹם, לְהַפּוֹף. עַל-כֵּן דְּבָר זֶה תִּלּוּי בָּךְ, אִם תִּתְזַקֵּי
 אוֹתוֹ וְתִדְבְּרִי עַל לְבוֹ, שְׂיִתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אִזִּי שְׂכַרְךָ יִהְיֶה
 כְּפוּל מִן הַשָּׁמַיִם. וְכֵן לָךְ תִּהְיֶה טוֹבָה גְדוֹלָה מְזֵה. כִּי בֵּית אֲשֶׁר הוּא
 מְלֵא תּוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, הוּא מְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, וְנוֹלְדִים בָּנִים
 חַיִּים וְקִיָּמִים וּבְרִיאִים וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּגְדֻלִים וּמְצַלִּיחִים תְּמִיד. וְכֵן
 אִיף שֶׁהַבַּעַל מִתְנַהֵג — כֵּן הָאִשָּׁה מִתְנַהֵגַת, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (עַבּוּדָה זָרָה לט): מַעֲשֵׂה בְּאִשָּׁה שְׂנֹשְׂאָת לְחֶבְר, וְהִיתָה
 קוֹשֶׁרֶת לוֹ תְּפִלִּין, נִשְׂאָת לְמוֹכֵס — וְהִיתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ קֶשֶׁרִי מוֹכֵס,
 עֵין שָׁם; הִרִי שֶׁהָאִשָּׁה מִתְהַפְּכַת גַּם לְדַעַת בְּעֵלָה, וְעַל-כֵּן מַה טוֹב
 וּמַה נָּעִים שֶׁהָאִשָּׁה תְּעוֹרֵר אֶת בְּעֵלָה תְּמִיד לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ,
 כִּי אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ הַשְּׂפָעָה גְדוֹלָה עַל בְּעֵלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה לְסוֹף שְׂיִשְׁפַּע
 גַּם עַל הָאִשָּׁה מִהַשְּׂפָעַת בְּעֵלָה, וְשִׁנְיָהֶם יִתְנַהֲגוּ כְּרְצוֹן הַבּוֹרָא
 יִתְבַּרְךָ. וְתֵרְאִי בְּפִרְטִיּוֹת לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד טְהוֹרַת הַמְּשֻׁפָּחָה, אֲשֶׁר
 עֲנִין זֶה הוּא בְּאִסּוּר כְּרֵת, חֵס וְשָׁלוֹם, אִם אֵין שׁוֹמְרִים זֹאת. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יוֹמָא מו), שְׂשֻׁאֲלוֹ אֶת קִימְחִית, אִיף זְכִית לְבָנִים
 כַּהֲנִים גְּדוֹלִים? אָמְרָה: מִימֵי לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתִי קִלְעֵי שְׁעָרֵי, עֵין
 שָׁם; כִּי הַשְּׁעָרוֹת צְרִיכוֹת לִהְיוֹת תְּמִיד מְכֻסּוֹת אֶפְלוֹ בַּבַּיִת, וְהוּא
 מְכַבּוּד הַשְּׂכִינָה. וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ מְקַפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל נְשִׁים
 שֶׁהוֹלְכוֹת בְּגִלּוּי שְׁעָר, וְעַל-כֵּן רְאִי לְכֻסּוֹת אֶת שְׁעָרְךָ (אֲצַלְנוּ הַמְּנַהֵג
 לְקַצְצוֹן), וְרְאִי לִהְיוֹת תְּמִיד עֲלִיזָה וְשִׂמְחָה, כִּי שִׂמְחָה מִמְּשִׁיכָה

אָשֶׁר ד' לו בְּנֵחֶל רסא

שְׁמַחָה עֲלִיוֹנָה, כְּפִי שְׂאֲדָם מְשַׁמַּח אֶת עֲצָמוֹ, בֵּן נִמְשָׁכֶת עֲלָיו
שְׁמַחָה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכָל הַבְּעִיּוֹת בְּאוֹת בְּחַיִּים רַק עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת
וּמְרָה שְׁחוּרָה, כְּמוֹ-כֵן כָּל הָעֲצָבָנוֹת לְהִיּוֹת עֲצָבָנִי זֶה בָּא וְנוֹבֵעַ
מֵעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה. עַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים כְּשֵׁישׁ כְּלִי זְמַר
בְּבֵית, וְתַמִּיד שׁוֹמְעִים מִשָּׁם קוֹל שְׁמַחָה, וְאִזּוֹ הַשְּׂכִינָה שְׁרוּיָה שָׁם.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכִּי לְהַדְלִיק בְּכָל עָרֵב שַׁבַּת-קֹדֶשׁ שְׁנֵי
גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, מִלְּבַד מִסֵּפֶר הַגֵּרוֹת שְׂאֵת מִדְּלָקָת, כִּי הַדְּלָקָת
גֵרוֹת שַׁבַּת עִם שְׁמֹן זַיִת מְסַגֵּלֶת מְאֹד לְבָנִים חֲכָמִים, וְלְהַמְשִׁיךְ
עֲרֻבוֹת נֶעֱמֵם זֵיו הַשְּׂכִינָה בְּבֵית. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לְשִׁנְיֹכֶם, שְׁתְּדוּרוֹ
יַחַד בְּאַהֲבָה אֲחֻנָּה וְחֶפְזָה יִתְרָה, בְּשָׁלוֹם וְרַעוּת, וְתִבְנוּ בֵּית נְאֻמָּן
בְּיִשְׂרָאֵל, וַיֵּצְאוּ מִכֶּם בָּנִים וּבָנֵי בָנִים עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, יִרְאוּ
עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לְבַנּוֹ בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' לו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֹדֵר בְּמִדְבַּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָךְ ... גֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

נָא וְנָא שְׁלַבֵּל תְּהִיָּה כָּל-כָּךְ עֲצָבָנִי, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲתָךְ, עֲמָךְ
וְאַצְּרֵךְ, וְכָל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֶיךָ הֵן רַק מִסִּבַּת הַמַּתַּח וְהַלַּחֲץ
הַגָּדוֹל שֵׁישׁ עֲלֶיךָ, וְעַל-כֵּן עֲלֶיךָ לְהַסִּיחַ דַּעְתְּךָ מֵהַכֹּל, וּמָה וְלָמָּה לָךְ
לִשְׂאֵא אֶת עַל אֲחֵרִים עַל רֵאשִׁי וְכוּ', עֲלֶיךָ לְרַחֵם עַל עֲצָמְךָ, כִּי אִם
אֲתָה לֹא תִרְחַם עֲלֶיךָ, מִי יִרְחַם עֲלֶיךָ? ! וְהַעֲקָר בְּחַיִּים הוּא לְהִיּוֹת
סִבְלָן, לְסַבֵּל אֶת כָּל הַבָּא אֵלָיו. וְאֵל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת רַק עַל-יְדֵי
תְּקֵף הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלִידַע כִּי מִפִּי עֲלִיוֹן לֹא תִצָּא הַרְעוּת וְהַטּוֹב
(אִיכָּה ג, לַח), וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מְאִיר בְּאוֹר פְּשוּט, וְכָלִי הַצִּיּוֹר הֵם בְּיַדֵּינוּ
(עֵין לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו), "רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה

רסב אָשֶׁר ד' לז בַּנְחָל

וְקָלְלָהּ" וְגו' (דְּבָרִים י"א, כו), וְאִם אַתָּה תִּקְדָּשׁ אֶת עַצְמְךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת הַשְּׂבָעָה גְרוֹת: "הַעֲיִנִים, הָאָזְנוֹת, הַחֹטֵם וְהַפֶּה", אִז תִּזְכֶּה לְצִיר אֶת הָאוֹר לְטוֹבָה, וְיִתְבָּרַר לְךָ כִּי הִרְעָה הוּא כִּסָּא לְטוֹב, וְהַכֹּל לְטוֹבָה גְדוֹלָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים ד', כ"א), מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁתִּטְמָא אֶת שְׂבַעַת הַגְּרוֹת בְּהִסְתַּכְּלוּת רַעוֹת וּבְשִׁמְיעוֹת מְגִנּוֹת וְכַעַס וּדְבָרִים בְּטִלִים, עַל-יְדֵי-זֶה יִחַשֵׁף מַחֲדָה, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְתִרְגִּישׁ רַק אֶת הִרְעָה, וְתִהְיֶה נִפְרָד, חַס וְשָׁלוֹם, מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זָהוּ עַקֵּר הַקְּלָלָה, וּמִשָּׁם נּוֹבַעַת הָעַצְבָּנוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַמְתַּח וְכו'.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְהַעֲבֵר הַכֹּל מִמֶּנּוּ מִחֲשַׁבְתְּךָ, וְתִתְחַיֵּל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה עַל-כָּל-פָּנִים מֵהַיּוֹם הַזֶּה, וְאִז טוֹב לְךָ לְגַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' לז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ בְּתוֹךְ מִכְתָּב גִּיּוֹסֶךָ — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי. וְחִשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהֲמַהְתִּי לָבוֹא עַל-כָּל-פָּנִים בְּשׂוֹרוֹתֵי אֵלוֹ לְפָנֶיךָ.

אוֹדוֹת הַבּוֹשָׁה וְהַבְּזִיוֹן שָׁבָא עָלֶיךָ, וְנִשְׁבַּרְתָּ מִזֶּה לְגַמְרִי, תִּדַע כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו'); כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל-יְדֵי בְּזִיוּנוֹת, וְלִדָּם וְלִשְׂתַק לְמַחְרָפוֹ וְלַמְבּוֹז, כִּי זֶה מְכַנִּיעַ אֶת הַדָּם שֶׁבְּחָלֵל הַשְּׂמָאֵלִי, עֵינֵי שָׁם.

אָחִי, אָחִי! הַבְּזִיוּנוֹת וְהַחֲרָפוֹת שֶׁמְכַבְּזִים וּמְחַרְפִּים אֶת הָאָדָם, הֵם יוֹתֵר מְאֹלָף תַּעֲנִיּוֹת, כִּי הַבּוֹשָׁה הִיא אֲזִיל סוּמְקָא וְאֵתִי חִיּוּרָא (כְּבֹא מְצִיעָא נח:), וְהוּא מִמֶּשׁ כְּנֶהְרֵג לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וְאַחַר-כֵּן נַעֲשֶׂה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. וְעַל-כֵּן קַבֵּל כָּל הַבָּא עָלֶיךָ לְטוֹבָה בְּשִׁבִיל כְּפָרַת עֲוֹנוֹת, וְזָכֵר מֵה שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת בּוֹשָׁה, סִימָן

אֲשֶׁר ד' לַח בְּנַחַל רֹסֵג

יא): כְּשֶׁבֵּא עַל אָדָם אֵיזָה בּוֹשָׁה, יִצְפֶּה לְיִשׁוּעָה; וּמִי יוֹדֵעַ אֵיזוֹ יִשׁוּעָה כְּרוּכָה מִתְחַתָּךְ.

נָא וְנָא לֹא לִפְלֵ בְדַעְתְּךָ, חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' לַח.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּמִדְבַּר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה לְהִזְקֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְצִדְקַת הַדְּפָסָה וְהַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל — לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, יִצְוֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ הַבִּרְכָּה בְּאַסְמִיךְ, וְתִזְכֶּה לְהַנְצִיל עַל־יְדֵי־זֶה מְעַבְרוֹת. וּכְעֵין שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רסד): הַנּוֹתֵן צְדָקָה — נִצַּל מְעַבְרוֹת וְכו', עֵינִי שָׁם.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתוֹ בְּעֵינֵי הַיְחוּדִים, לְזִכּוֹת לְצִיר לְפָנַי עֵינָיו שֵׁם הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, מוֹבָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, שְׁעֵסֶק הַיְחוּדִים גְּדוֹל אֶפְלוּ מֵעֵסֶק הַתּוֹרָה, כִּי בְיַחּוּד שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה מְקַשֵּׁר וּמְשַׁלֵּב אֶת כָּל הַעוֹלָמוֹת, וּמְמַשִּׁיף שְׁפַע וְאוֹר, נֵעֵם, זִיו וְחַיּוּת עֲצוּם, וְכָלֵם שְׂמַחִים אֲתוֹ. אַךְ קֹדֶם שְׂזוּכִים לְזֶה צְרִיכִים לְטַהֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַמַּחְשָׁבָה, שְׂתַּהַיְהֶה רְגִילָה לְחֹשֵׁב תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְלְזִכּוֹת לְזֶה הוּא עַל־יְדֵי קִדְשַׁת הָעֵינִים, הָאֲזֻנִים, הַחֹטֵם וְהַפֶּה. וְעַל־כֵּן כְּשֶׁבֵּא לְיָדְךָ, הֵינּוּ לְפָנַי עֵינֵי שְׂכֵלְךָ הָאֲרָה עֲצוּמָה, וּמִתְחִיל לְהֵאִיר לְפָנֶיךָ שֵׁם הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, הִיא מְדַרְגָּה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה. אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֲחֻז בְּזֶה, שְׂיִחְשַׁב תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְיִהְיֶה לְפָנָיו תָּמִיד שֵׁם הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, בְּבַחֲיַנֵּת (תְּהֵלִים טו, ח): "שְׂוִיתִי הַנּוֹי"ה לְנִגְדֵי תָּמִיד".

וְעַל־כֵּן, חֲמֻדַּת לְכַבִּי! דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל הֵם עֶקֶר, וּמִי שְׂאוּמֵר סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת מְשַׁכֵּל עֲצוּמוֹ, הַכֵּל הַכֵּל, הַבֵּל הַבֵּלִים, וְצְרִיכִים

להשתדל לנקות את מחשבתו תמיד, ובפרטיות על-ידי קדשת הברית, ואז יאירו לפני עיניו השמות של הנוקבא דפרדשקא, שהם השמות מהארבעה עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (עין בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ב'), אשר עצם מעלת האדם הזוכה ליחד שמות אלו, אין לשער ולספר כלל; כי מי שזוכה ליחדם אפלו פעם אחת ביום — מעלתו ומדרגתו גדולה עד מאד מאד בכל העולמות, מכל שכן מי שזוכה ליחדם בכל שעה ושעה פעם אחת, ומכל שכן וכל שכן בכל רבע שעה במשך כל היום כלו, על-ידי-זה מוסיף קדשה על קדשה, זכוף אחר זכוף, ונמשכת עליו הארה עצומה, ומתענג בערכות נעם זיו שכינת עזו ותברך.

ואודות שאלתו בענין טבילת המקוה בכל יום, אשרי מי שיאחז בזה, וזה סימן טהרה; כי מי שמוזלזל בטבילת מקוה, צריכים להרהר עליו, שאינו בא מצד הקדשה, כי צריך שתדע, אהובי, אחי! כי הסטרא אתרא שונאים מאד מאד את הטהרה במקוה, כי הסטרא אתרא הם רוח רע, ודרך הרוח לברח ממים, ועל-כן כשאחד נכנס בתוך המים ומתעלם ונחבא שם לגמרי, הרי זה נדחים ממנו כל הרוחות רעות שונדבקו בו, על-ידי חטאיו המרבים. ועל-כן אשרי ואשרי מי שהולך בכל יום ויום למקוה, וחלילה וחס, לתלות בוקי וסרוקי בגדולי עולם וצדיקי הדורות שאמרו אחרת, כי הכל שקר וכזב, אדרבה הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע חדש את ענין טבילת המקוה לכלל נשמות ישראל בכל יום ויום, ומי שרגיל בטבילת מקוה, נעשה כלי להמשיך עליו ועל כלל נשמות ישראל שפע אור וחיות וזיו ערכות ידיות אמתת מציאותו ותברך.

ואודות — האם אחרי קריאת שמע שעל המטה מתר להתבודד; אהובי, אחי! אין זה הפסק כלל, כי הברכה עושים על השנה, ומחמת שאין האדם יכול לישן תכף-ומיד, מתר לו אז — הן להתבודד והן ללמד תורה עד שיישן, כי עקר הברכה היא עצם השנה, וכונאי יישן אחר-כך, אבל לעת עתה עד שיישן, אמרו חכמינו הקדושים (ברכות יד.): כל המשביע את עצמו מדברי תורה ולן, אין מבשרין אותו בשורות רעות.

אָהוּבִי, אָחִי! רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד מְאֹד, וְתַהֲיֶה רְגִיל לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְּךָ תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָהּ רְגִיל בָּהּ. וְכֵן רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְכַתֵּב לְעֲצָמְךָ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְאֵל תֵּשֵׁב בְּטֹל כְּרָגַע, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה יִבְטֹל וְיִבְלָבֵל מִחֶף. וְכִדְאֵי לְרָשָׁם לְעֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם יוֹם אֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד שֶׁל אֲמוּנָה, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשִׁיזְכְּחוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁין אֲמִתִּיִּים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה! וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), שֶׁהוּא תְקוּן גְּדוֹל לְהִרְהוּרִים רַעִים, כִּי כְּנִגְדָּה זֶה שֶׁחָשַׁב עַד עַכְשָׁיו בְּרַע, יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְחֶשֶׁב בְּטוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' לט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֵיל שְׁשֵׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשֵׁי ... גְרוֹ יְאִיר.

וְנָא וְנָא לְשָׁמַר אֶת בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, כִּי צְרִיכִים אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כִּי תַהֲלֶה לְאֵל, זָכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן לְמוֹדִים, וְהַבְּחוּרִים כּוֹתְבִים לִי, שְׂאֵתָהּ מְחִיָּה אוֹתָם מִמָּשׁ, אַף אֵתָהּ חֲלַשׁ מְאֹד, לְכֵן רְאֵה לְשָׁמַר עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, שֶׁתֵּאֱכַל וְתִישֵׁן בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְטוֹבָתְךָ הַנּוֹצְחִית שְׁמֹר אֶת הַבְּרִיאוֹת. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַנְּשָׁמָה כְּשֶׁהִיא מְלַבֶּשֶׁת עֲדִין בְּגוּף דִּיקָא. וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע אָמַר פַּעַם: כְּשֶׁנֶּעֱשֶׂה חוֹר קָטָן בְּהַגּוּף, נֶעֱשֶׂה חוֹר גְּדוֹל בְּהַנְּשָׁמָה. כִּי כְּשֶׁאָדָם נִחְלָשׁ, אֲזִי מַחְסֵר מֵהַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְשֻׁפָּל עַל דְּבַר אֲמִתּוֹ, וְלִידַע וּלְהִבִּין אֶת הַדְּבָר עַל בּוּרְיוֹ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! שְׁכַרְךָ גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד בְּקִרְבִּי רַחוּקִים, עַל-יְדֵי הַדְּפֻסָּת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים. רַק חֶזֶק וְאַמֶּץ מְאֹד. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּרְאֵה לְשָׁמַר אֶת עֲצָמְךָ שְׁלֵא יִהְיֶה לָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, שׁוּם מִתַּח וּלְחִיצַת

המחין וכו', אֲשֶׁר מביא אחר־כֵּף לידי עֲצָבוֹת, להיות עֲצָבָנִי, חס ושלום, אֲשֶׁר הוֹרֵס אֶת הָאָדָם וכו'.

אֲשֶׁרִינוּ שְׂזוּכֵינוּ לִפְלֵ בְחֻלְקוֹ וְגוֹרְלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אִינוֹ מְצַמְצָם בְּשׁוֹם מְקוֹם פְּרֻטִי, אֲלֵא בְּמְקוֹם שְׂמִדְבָרִים מְמַנּוּ — שֶׁם הוּא מִמֶּשׁ. וְעַל־כֵּן עָלִיךְ לְדַעַת, כִּי בְּמְקוֹמָךְ שְׂאִתָּה שֶׁם מְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁם הוּא רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ, וְאִין עָלִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים. אִינְךָ צָרִיךְ לְאַחֲרִים כָּלֵל, וְדִי לְחִכְמָא.

וּבְאַמַּת דְּבַר זֶה נְהוּג גַּם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁלָּנוּ הוּא בְּאוֹמֵן, וְאִם כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עֲדִין נִסְגָּר וְנִסְתָּם הַגְּבוּל, אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה אַנְשִׁים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּמִתְפַּלְלִים בְּהִתְקַשְׁרוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, זֶה נִקְרָא קְבוּץ. וְרֹאוי לְהוֹסִיף שְׂכָנִים בְּכָל קְבוּץ, וְאִין לְשׁוֹם בְּרִיָּה דַעַת וְשָׂכַל וּרְשׁוֹת לֹמֵר, שֶׁקְבוּץ זֶה גְּדוּל מְזָה, כִּי הַכֹּל הֵבֵל, כִּי עַל כָּל בִּי עֲשָׂרָה שְׂכִינְתָא שְׂרִיא. הָעֶקֶר רַק לְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה מִמְּשִׁיכִים אוֹתוֹ אֵלֵינוּ וּמִתְדַבְּקִין עִמוֹ רוּחָא בְּרוּחָא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' מ.

בְּעוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֵר בְּמִדְבַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ...

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי כְּכֹר שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים. פְּעַם אִתָּה רוּצָה לְנִסְעַ, פְּעַם אִתָּה צָרִיךְ כֶּסֶף, וּפְעַם אִתָּה מִתְלוֹנֵן, לְמָה שׁוֹלְחִים לְבִנְךָ סְפָרִים וכו'. וְהִנְרָאָה, שְׂאִתָּה צָרִיךְ עֲדִין לְזִכּוֹת לְיִשׁוּב הַדַּעַת.

עַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחִי! לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לְהִתְבוּדָה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ, וְאִין לָךְ עוֹד דְּבַר הַמְּזוּכָר וּמִטְהַר אֶת הַמַּחֲזִין כְּמוֹ תְּפִלָּה וְהִתְבוּדוֹת, הַנּוֹחַ אֶת בְּנֵךְ בְּמִנוּחָה, הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְוֹב בְּהוֹלְדָה בְּנִקְלָה, וְהַכֹּל בְּזִכּוֹת הַסְּפָרִים. יוֹתֵר

טוב שִׁתְּכַנְּסוּ אֶת כָּל רֵאשֵׁיכֶם לְמִצָּא זְוִיג לְבַנְכֶם הַשָּׁנִי, אֲשֶׁר רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עָלָיו, חִמְלוּ עָלָיו וְעִשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְחַתֵּן אוֹתוֹ. הַכֹּפֵל הַדְּבָר, הַנִּיחוּ כִּבְר אֶת בְּנֵיכֶם הַגְּדוֹל, כִּי אַתֶּם הוֹלְכִים לוֹ עַל הַעֲצָבִים, רְאֵה לְחַתֵּן אֶת בְּנֵי הַשָּׁנִי, וְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ יִצְלִיחַ בְּרַבְרָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' מא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, לֵיל שְׁשִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַר ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ל... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְמַיֵד בְּכָל יוֹם בְּמִשְׁנֵיּוֹת. וְהָאָרִיז"ל הִזְהִיר, שֶׁהַשְּׁעוֹר הָרֵאשׁוֹן צָרִיךְ שִׁיְהִי בְּמִשְׁנֵיּוֹת. וְאָמַר מ'ש'נ'ה' אוֹתִיּוֹת נ'ש'מ'ה', שֶׁעַל-יָדֵי לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת מְמַשִּׁיכִין עַל עֲצָמוֹ נ'ש'מ'ה' חֲדָשָׁה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרֻשַׁת צו): אֵין הַגְּלוּיּוֹת מִתְקַבְּצוֹת, אֲלָא בְּזָכוֹת לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת. וּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ הַחֵיד"א ז"ל: אֲשֶׁר בֵּין יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פְּתָחוֹ שֶׁל גֵּיהֲנוֹם, וְכָל מִי שֶׁהִתְמַיֵד בְּמִשְׁנֵיּוֹת, אֵינוֹ מַנִּיחוֹ לְהַפְּנֵס. וּמַבִּיא הַרְמֹז לָזֶה (בְּרֵאשִׁית מט): "מֵאֲשֶׁר שְׁמִנְיָה' לְחֶמּוֹ", שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת מ'ש'נ'ה' (עֵין בְּסִפְרוֹ "דָּבֵשׁ לְפִי"); וּבְאַמַּת עַל-יָדֵי לְמוֹד מִשְׁנָה, יְכוֹל לְשַׁנּוֹת הַרְגְלוֹ הָרַע שֶׁנִּתְרַגַּל בוֹ. וְעַל-כֵּן נִקְרָא מִשְׁנָה לְשׁוֹן מִשְׁנָה, הֵינּוּ שֶׁהוּא מִשְׁנָה הַרְגְלוֹ הָרַע שֶׁנִּתְרַגַּל בָּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' מב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִשְׂא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ל...

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

ובפּרָטיות כּפּי הַנְרָאָה, שְׁמַחוּ עֲדִין מְלֵא צוּאָה וְטִמְאָה וְנִהְמַת
נֶאֱוָף וְכוּ', וְאִיךָ יַעֲלֶה עַל דַּעְתּוֹ לְדוֹן בְּעֵנִינִים רוֹחֲנִיִּים וְדָקִים כְּאֵלוֹ
בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב?! הֲאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי לְמוֹדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,
הוּא עֲנֵן רוֹחֲנִי וְדַק מְאֹד מְאֹד?! וְאִיךָ יוֹכֵל עֲתוּנָאֵי אוֹ סוֹפֵר פּוֹרֵק
עַל, שְׂרַחֲוֹק מְקַדְּשֵׁת הַיְהוּדוֹת וְכוּ', וּמִסְתַּוְּבָב עִם זִנּוּת וְכוּ', יֹאמֵר
דַּעוֹת וּסְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת בְּעֵנִינִים דָּקִים וְרוֹחֲנִיִּים כְּאֵלוֹ?!

וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לִי לְהַפְגִּס עִמָּךְ בּוֹכּוּחִים, וּמְכַל שֶׁכֵּן לְהַתּוֹכַח
בְּכַתְּבִי?! קִדְּם כִּלְךָ מְלִילָךְ אֶל מְקוֹמוֹת מְטַנְפִים וּמְזַהְמִים וְכוּ', כִּי
עַל-יְדֵי כָּל פָּגָם וּפְגָם נִטְנָף הַמַּח וּמְגַרֵּשׁ מִמֶּנּוּ אֶת הַשְּׂכִינָה וְכוּ'.
וְאַחֲרֵי-כֵן תִּרְאֶה לְהִיּוֹת רְגִיל לְטַבֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַקְוֵה כָּשֶׁר, וְתִרְגִּיל
אֶת עֲצָמְךָ לֹאמֹר מְזֻמְרֵי תְהִלִּים. וְאִם תִּזְכֶּה לְסִים בְּכָל יוֹם אֶת כָּל
סִפֵּר הַתְּהִלִּים — מַה טוֹב וּמַה נָּעִים! וְאִזְ עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁתִּמְנַע אֶת
עֲצָמְךָ מְלִילָךְ אֶל מְקוֹם זִנּוּת, וּתְטַהֵר אֶת עֲצָמְךָ בְּמַקְוֵה, וְתֹאמֵר בְּכָל
יוֹם מְזֻמְרֵי תְהִלִּים, אֲזִי בְּמִשְׁךָ הַיָּמִים וְהַשְּׂבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים וְכוּ',
תִּזְכֶּה לְזַכֵּךְ מִתָּךְ, וְאִזְ אֲדַבֵּר עִמָּךְ בְּפָרְטִיּוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' מג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר נְשֵׂא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד שֶׁמְחַתִּי.

הַעֲקָר רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְכֹלֵי לְהִיּוֹת עֲצָבָנִי, וְתִהְיֶה רְגִיל
לְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
סא), אֲשֶׁר צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה לוֹ אֲמוּנָה בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׁלוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
מִתְעַנֵּג מֵהֶם. כִּי בְּאַמַּת עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה מִמְּשִׁיכִים אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּעוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ס'); כִּי עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה —
נִמְשַׁכֵּת אֱלָקוֹת, וּבְפָרְטִיּוֹת כְּשֶׁהַחֲדוּשִׁים הֵם עַל קֶטֶב זֶה — לְגַלוֹת

וּלְפָרְסָם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי אֵין לְמַעַלָּה מִחֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֱלוֹ. וְרֵאוּי לְרָשָׁם לְעַצְמוֹ הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה לְעַצְמוֹ, אֵף שְׂאֵין בְּדַעְתּוֹ לְהַדְפִּיֶסֶם כָּלֵל. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא תִקּוּן גְּדוֹל לְהַרְהוּרִים רְעִים; כִּי מֵה שֶׁחָשַׁב עַד עַכְשָׁו בְּהַרְהוּרִים רְעִים וְרַעֲיוֹנוֹת מְגַנִּים, יִכְנִיס מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְיִבְנֶה בְּנִינִים וְכוּ' (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה); וּבְאֲמַת כְּפִי הַמְרִירוֹת וְהַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבָרִים עַל כָּל אֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֵי אֶפְשָׁר לְקַרְרָם, כִּי אִם עַל-יַדֵּי חֲדוּשֵׁי תוֹרָה תָּמִיד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סה), עַל-יַדֵּי שְׁמִבְטֵל אֶת עַצְמוֹ אֱלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַשִּׁיג שְׁכָל הִיסוּרִין, הֵם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד עַל-יַדֵּי-זֶה נִמְשַׁכַּת עָלָיו שְׁמִחָה, וְנַעֲשֶׂה כָּלֵי לְחֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵייתָא, עֵין שָׁם; וְעַל-כֵּן חֲמִדַּת לְבָבִי! רְאֵה לֹא לְהִיֹּת עַצְבָּנִי, רַק לְהַכְנִיס אֶת רֵאשִׁי וּמַחְךָ וְחוּשֵׁיךָ תָּמִיד בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְאֶפְלוּ אִם לֹא תִזְכֶּה לְחֲדָשׁ רַק דְּבוּר אֶחָד, הוּא גַם-כֵּן יִקָּר מְאֹד מְאֹד. וּמְכָל שְׁכָן כְּשֶׁתִּזְכֶּה לְכַתֵּב דְּבוּרֵי אַמוּנָה — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיח), שְׁעַכְשָׁו בְּנִקְל לְחֲדָשׁ בְּתוֹרָה, מִחֲמַת שְׁכָבָר נִתְפָּשְׁטוּ חֲבוּרִים קְדוּשִׁים מִהֲרַבָּה צְדִיקִים, עֵין שָׁם; וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֲהוּבִי, אַחִי! כִּי אֵין זֶה בְּטוֹל זְמַן, כִּי בְּפְרוּשׁ אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל לְמוֹהַר"ן ז"ל, מֵה שְׁפוֹתֵיבֵין דְּבָרֵי תוֹרָה עַל עַצְמוֹ אוֹ שֶׁל אַחֲרִים, אוֹ שְׁמַעְתִּיקִין אֵילוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה, כָּל זֶה נִחָשֵׁב גַם-כֵּן לְלִמּוּד, אַף-עַל-פִּי שֶׁהַפְתִּיבָה מְבִלָּה זְמַן רַב, וּבְזֶה הַזְּמַן שֶׁהִיָּה כּוֹתֵב, הִיָּה יְכוֹל לְלַמֵּד, אַף-עַל-פִּי-כֵן הַפְתִּיבָה נִחָשֵׁב לְלִמּוּד (עֵין תַּי-מוֹהַר"ן, אוֹת שְׁלֹא לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה, אוֹת ה', עֵין שָׁם); וְעַל-כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי! רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד תָּמִיד לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי דְאוֹרֵייתָא. וּמוֹהַר"ן ז"ל, אֲשֶׁר מְסַר נַפְשׁוֹ כְּדֵי לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, מִיּוֹם שֶׁשָּׁמַע מִמֶּנּוּ מַעַלַּת הַמְחַדָּשׁ בְּתוֹרָה, לֹא חָסַר יוֹם מְבִלִּי לְחֲדָשׁ. וּבְאִיזָה יוֹם שְׁלֹא הִיָּה לוֹ מֵה לְחֲדָשׁ יֵצֵא לְחוּץ אֶל הַשָּׂדֶה, וּבְכָה הֲרַבָּה מְאֹד מְאֹד אֱלוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמֵהָאֲצַבַּע הַקְּטָנָה מֵצֵץ אִיזָה חֲדוּשׁ קָטָן. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחֲדָשׁ הֲרַבָּה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֶיךָ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

הַעֲקָר רֵאוּי לָךְ לְהַכְנִיס אֶת עַצְמְךָ תָּמִיד בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִל בְּעֵתִים הַלְלוּ מִפְּגַעֵי

ער אָשֶׁר ד' מד בַּנְחַל

הַזְמַן, פִּי אִם עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֲמוּנָה; הֵן פִּי הַתְּאוּת וְהַפְּרִיצוּת מִתְרַבּוֹת מְאֹד עַל הַרְחֻבוֹת, וְהֵן הַשְּׁקָר וְהַכְּפִירוֹת וְהַמַּחְלָקָה מִתְגַּבְּרִים מְאֹד בְּכַתְּמֵי כְּנִסְיוֹת וּבְכַתְּמֵי מַדְרָשׁוֹת, וְהֵן הַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּפֹאוֹן וְכוּ', מִתְחַדֵּשׁ אֲצֵל הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה מִחֻדָּשׁ, וְעַל-כֵּן אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה רַק עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשוּטָה, לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גָּמוּר, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵז כְּשֵׁיחֻקֵּק יְדִיעָה זֹה הֵיטֵב בְּלָבוֹ וּבְדַעְתּוֹ, כִּכֹּר לֹא תִבְלָבֵל אוֹתוֹ שׁוּם הַסְתַּכְּלוּת רָעָה, וְכֵן לֹא יִבְלָבֵל אוֹתוֹ מֵהַ שְׂאֲחָרִים אוֹמְרִים וּמְדַבְּרִים, וְכֵן לֹא יִהְיֶה עֲצוּב וּבְדַפְּאוֹן נָפֶשׁ, פִּי יוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר הַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל.

אָחִי, אָחִי! אֵל יְדִיעָה זֹה רַבְּנוּ וְ"ל רוּצָה לְהִבְיֵא אוֹתְנוּ, אֵךְ הָרַע מִתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּנִכְלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת, וּמִלְּבִישׁ עֲצָמוֹ בְּמַצּוֹת תְּמִיד וְכוּ', וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְהִיּוֹת מוֹכְנִים תְּמִיד לְקַבֵּל וּלְהַכְנִים בְּעֲצָמֵנוּ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, וְאֵז טוֹב לָנוּ לְנַצַּח נְצַחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ד' מד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִזְרֵנוּ לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר נִשְׂא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפֹסָה לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַיָּמִים וְיִרְעוּת, וּבְכַפְשִׁיטוֹת שְׂכָבָר נִדְפְּסוּ כַּמָּה אֲלֵפֵי מִכְתָּבִים בְּסִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" — קַחְהוּ מִשָּׁם, וְיִהְיֶה לָךְ לְהַתְחַזְּקוֹת וְלִמְשִׁיבַת נְפֶשׁ.

אוֹדוֹת פָּגֶם הַבְּרִית שְׂמִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ, תִּדְעַ שְׂרַבְּנוּ וְ"ל אוֹמֵר (עֵין לְקוּטִי-מִוֵּהר"ן, חֵלֵק א', סִימָן יט), שְׂבִרִית הַמְּעוֹר וּבְרִית הַלְּשׁוֹן תְּלוּיִים זֶה בָּזֶה, וּכְפִי שְׂמִקְדָּשׁ אֵת דְּבוּרוֹ, כְּמוֹ-כֵן זֹכָה לְקַדָּשׁ אֵת בְּרִיתוֹ.

אֲשֶׁר ד' מַה בְּנַחַל רַעַא

וּבְלִקוּטֵי־מִוֶּהֶר"ן (חֶלֶק א', סִימָן כ') מוּבָא, שְׁעַל־יְדֵי פָגַם הַדְּבִוּר נִפְגָּם מִחוּ, וּבָא לִיְדֵי נִפְיֵלָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן. וְעַקֵּר הַנִּפְיֵלָה הוּא עַל־יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, שְׁמוּצִיא זָרַע לְבִטְלָה, וְאֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְשַׁגֵּעַ מְאֹד מְאֹד אֶת הָאָדָם, וּמְכַנִּיס בּוֹ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה.

וְעַל־כֵּן, חֲמַדַּת לְכַבִּי! רְאֵה לְמַעַט בְּדַבּוּר, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ גְדֵר לֹא לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק אִם יִשְׁאַל אוֹתְךָ — תַּעֲנֶה לוֹ וְלֹא יוֹתֵר, וְאִזּוֹ עַל־יְדֵי־זֶה יִזְדַּכֵּךְ וְיִתְעַלֶּה מִחֶךְ, וְתוֹנְפָה לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' מַה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרָא נְשֵׂא, ב' סִינּוֹן ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַכְּחוּר יַגִּיק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְרֵאוֹת וּלְהַבִּין אֶת תְּשׁוּבַת לְבָבְךָ אֶל הַתְּכָלִית הַנּוֹצְחִית. אַךְ מְאֹד מְאֹד אֶתָּה צְרִיךְ לְשַׁמֵּר אֶת בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, כְּמֵאֲמַר הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע: כְּשֹׁנְעֵשֶׂה חוֹר קָטָן בְּהַגּוּף — נַעֲשֶׂה חוֹר גָּדוֹל בְּהַנְשָׁמָה. הִינּוּ כְּשֹׁנְעֵשֶׂה, חַס וְשְׁלוֹם, חֲלַשׁ וְחוּלָה, אִזּוֹי אֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּד אַחֲרֶיךָ אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְאָכַל עַל מְנַת שְׂתִיָּה בְּרִיא. וְכֵן רְאֵה לִישׁוֹן בְּזִמְן עַל מְנַת שְׂתוּכָל לְקוּם לְתַפְלָה. וְאִם הוֹלְכִים לִישׁוֹן מְקַדָּם, יְכוּלִים לְקוּם קָדָם אִזּוֹר הַיּוֹם. וְאֲשֶׁר עַל־פִּי דְבָרֵי גּוּרֵי הָאָרִיז"ל, יְכוּלִים לֹאמַר תַּפְלַת חֲצוֹת עַד עֲלוֹת הַשַּׁחַר (וְכֵן מוּבָא בְּשַׁעַר הַפְּנוּנוֹת: אִם אֵין שְׂהוּת קָדָם עֲלוֹת הַשַּׁחַר לֹאמַר תְּקוּן חֲצוֹת וְגַם לְעַסֵּק בְּתוֹרָה, תְּקוּן חֲצוֹת עֲרִיף וְכוּ', עֵינֵי שָׁם); וְעַל־כֵּן אֵין עֲלֶיךָ לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם זֶה, רַק לֶךְ לִישׁוֹן מְקַדָּם וְתְקוּם קָדָם אִזּוֹר הַיּוֹם, וְאִזּוֹ תוּכַל לֹאמַר תְּקוּן חֲצוֹת, וְאִם לֹא תוֹנְפָה לְזֶה, אֲסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם זֶה. וְכָלֵל זֶה תְּנַקֵּט בְּיָדְךָ, כִּי לִפְלִ בְּדַעְתּוֹ אֲסוּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם יִהְיֶה אֵיף שִׂיָּהֵה.

הַעֲקָר, חֲמַדַּת לְכַבִּי! חֲזַק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּתְקִיּוֹת בְּשִׂלְמוֹת מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, שֶׁהִיא חֲמוּרָה שְׂבַח־מִוְרוֹת. וְהַקִּישׁ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבוֹדָן לְכַבּוֹדוֹ, וְאוֹכַל מִפְּרוֹתֶיהֶן בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקָּרָן קִיַּמַּת לְעוֹלָם הַבָּא. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פּוּד): תְּקוּן הַגּוּף קוֹדֵם לְתְּקוּן הַנַּפֶּשׁ, הַעֲקָר לְשִׁמּוֹר אֶת זְמַנֵּי הַאֲכִילָה וְהַשְּׁנָה, וּבִפְרָטִיּוֹת בִּימֵי נְעוּרִים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שָׁם, סִימָן עג): הַעֲבוּדוֹת שֶׁאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יָקָר מְשָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל עֲבוּדָה לְעַת זְקֻנָּתוֹ, עֵינַן שָׁם; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קנב.): יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוִרְדָּא, עָקָר הִיפִי שֶׁל הָאָדָם הוּא בִּימֵי הַנְּעוּרִים; וְהִנֵּה אֶת הַשְּׁעוֹר בִּישִׁיבָה קָבַל לְשַׁעוֹר בְּעִוּוֹן, וְתַחֲזוֹר עַל זֶה הַרְבֵּה, וְתִשְׁאַל אֶת הַמְּשַׁגִּיחַ וְאֶת רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה מַה שֶּׁאֵינְךָ מֵבִין, וְלֹא תֵאָנֶה אֶת עֲצָמְךָ (נִישֵׁט לְאִזִּין זִיךְ נְאֲרִין), וְשִׁאֵר הַזְּמַן כְּשִׁיחֵיָהּ לְךָ פְּנָאִי, תִּהְיֶה רְגִיל בְּאֲמִירַת מְשָׁנִיּוֹת וְתִהְלִים, אִם תִּזְכֶּה לִּזְמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת וְיוֹם שְׁלֹם תִּהְלִים (הֵינּוּ לְחַלֵּק אֶת סֵפֶר הַתִּהְלִים לְשָׁבוּעַ וְאֶת הַמְּשָׁנִיּוֹת לְחֻדָּשׁ), אַז אֵין לְמַעְלָה מְזָה, וְאִם לֹא תוּכַל, אֲזִי מַעֲט גַם-כֵּן טוֹב.

וְאוֹדוֹת צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה בְּנֻדָּאִי תִזְכֶּה לָזֶה, אִם תִּתְמַיֵּד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּתִפְלָה וּבִקְשָׁה עַל זֶה, אֲבָל לְמַעַן טוֹבֶתְךָ אַל תִּדְחַק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי אִתָּה עוֹד בְּגִיל צָעִיר, וְאִם יִרְצֶה הַשָּׁם, עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד, עַל-יְדֵי הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִין אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, תִּזְכֶּה לְהוֹצִיא, אִם יִרְצֶה הַשָּׁם, מִהַכַּח אֶל הַפַּעַל, וְתִהְיֶה שָׁם בְּעִזְרוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲבָל לְעַת עֵתָה לֹא לְהַתְּבַלְּבַל מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם.

וְתַדַּע, יְדִידִי, יִקְרִי! כִּי הִיא זְכוּת גְּדוּלָה לְפָנֶיךָ, שְׁנוֹלְדָתָ אֲצֶל הוֹרִים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לִילֵךְ בְּעַקְבוֹתֵיהֶם, וְתִתְמַיֵּד בִּירְאַת שָׁמַיִם, וְלִהְיוֹת בְּעַל דְּרָךְ אַרְץ גְּדוּלָה, לֹא לְהַתְּקוּטֵט וְלֹא לְהַתְּנַפֵּחַ עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, רַק לְהִיּוֹת עֵיל וְנִפְיָק שִׁיף וְעֵיל שִׁיף וְנִפְיָק, גָּרִיס בְּאוֹרֵייתָא תְּדִירָא, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִם הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבְּךָ, וְאֲזִי תִחְיֶה חַיִּים נְעִימִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אָשׁר ד' מו בַּנְחַל רַעַג
ד' מו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נְשֵׂא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, הַיְקָר ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצֻחִים.
מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְהִנֵּה אֹדוֹת מַה שְּׁאַתָּה מְפָרְסֵם לְכָל אֶחָד, שְׁאַתָּה לוֹמֵד קִבְּלָה וְכו', לְדַעְתִּי, הִיא שְׁטוּת גְּדוֹלָה, כִּי בְּאֵלוּ דְבָרִים אָמְרוּ — הַצְּנוּעַ מְשֻׁבָּח. וְכִבְּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשָׁלַיִם חֲגִיגָה, פָּרָק ב', הַלְכָה א') עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים לֵא, יט): "תִּתְּאֲלַמְּנָה שְׁפָתַי שְׁקָר" יִתְחַרְשׁוּן יִתְפָּרְקֵן יִשְׁתַּתְּקֵן וְכו', "הַדּוֹכְרוֹת עַל צַדִּיק עֲתֵק", הַדּוֹכְרוֹת עַל צַדִּיקוֹ שֶׁל עוֹלָם דְּבָרִים שְׁהָעֵתִיק מִבְּרִיּוֹתָיו, "בְּגֵאוּהָ וְכוּ", זֶה שֶׁהוּא מִתְגַּאֵה לּוֹמֵר, אֲנִי דוֹרֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, סְבוּר שֶׁהוּא כְּמַגְעָה (שֶׁהוּא מִתְגַּאֵה), וְאִינוּ אֵלָא כְּמַבְזֵה וְכו', עַיִן שָׁם (וְכֵן הוּא הַלְשׁוֹן בְּתַחֲלַת הַמְדַרְשׁ בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה א', עַיִן שָׁם).

וְעַל-כֵּן אַהוּבֵי, אַחִי! כַּלֵּךְ מְזֵה, כִּי זֶה עוֹד יִבְלַבֵּל דַּעְתְּךָ, וַיִּגְרַם לְךָ יְרִידָה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגַשְׁמִיּוֹת. וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי בֵּין אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִסְתוֹכְבִּים אֲנִשִׁים שְׁבָקִיאִים מְאֹד בְּסִפְרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים, וְעַץ חַיִּים וְהַפְּרִי עֵץ חַיִּים, וְהַשְׁמוֹנָה שְׁעָרִים, כְּמַעֲט בְּעַל-פֶּה, וְאִין שׁוּם בְּרִיָּה יוֹדַעַת מֵהֶם, וּמַה גַּם שֶׁהֵם עוֹסְקִים בִּיחּוּדִים קְדוֹשִׁים, וְהֵם דְּבוֹקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אַמֶּת, וְאַף אֶחָד אִינוּ יוֹדַע מְזֵה.

וְעַל-כֵּן רְאֵה, אַהוּבֵי, אַחִי! לְהַצְּנִיעַ אֶת לְמוֹדְךָ הַטּוֹב, עַד שְׁשׁוּם בְּרִיָּה לֹא תִרְגֵּישׁ בְּךָ כְּלָל, וְאַז תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

וְאוּלַי יֵשׁ לוֹמֵר, כִּי לְכֵן הָיוּ גְּדוּלֵי הַמְּקַבְּלִים וּבְרֵאשֵׁם רַבֵּי חַיִּים וַיִּטְאֵל ז"ל, נִמְנְעוּ מִלְּהַדְפִּים בְּחַיִּיהֶן סִפְרֵי קִבְּלָה, שְׁזָכוּ לְחַדֵּשׁ כְּפִי חֲלָקוֹן שְׁקָבְלוּ בְּסִינֵי, מִהַטְעַם הַנ"ל שְׁמוּבָא בִירוּשָׁלַיִם וּבַמְדַרְשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר גִּשָׁא ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה בְּדִבְרֵי שְׁשָׁאֵלְתָּ אֶת עֲצָתִי, אוֹדוֹת לֵהִיּוֹת מְשַׁלַּח לִישִׁיבְתָּנוּ
 "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", תִּדְעֵנִי כִּי כָּל קִיּוּמָנוּ הוּא רַק עַל־יְדֵי אַמוּנָה, וְכָל מִי
 שְׁנִשְׁלַח מֵאֵתָנוּ בְּעוֹלָם הַרְחֵב, כָּל בְּוִנְתָּנוּ שֶׁיִּדְבְּרוּ עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל
 דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְכָל מָה שֶׁיִּכּוֹלִים לְהִרְבּוֹת לְהַפְגִּישׁ עִם יוֹתֵר אֲנָשִׁים
 מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אַמוּנָה — מָה טוֹב וּמָה
 נְעִים, וְכֵן לְהַפְיֵץ סִפְרֵי וְדַעַת רַבָּנוּ ז"ל, אֲבָל אֵין בְּוִנְתָּנוּ כִּסְף, רַק
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַחְלִיט, וּתְמוּרַת הַדְּבוּרֵי אַמוּנָה שְׁאֵנוּ מְדַבְּרִים עִם כָּל
 בֵּר יִשְׂרָאֵל, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְסַבֵּב שֶׁכָּל אֶחָד נוֹתֵן לָנוּ צְדָקָה
 תְּמוּרַת מָה שְׁאֵנוּ מְדַבְּרִים עִמּוֹ. וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר צְרִיכוֹת לֵהִיּוֹת כָּל
 מְגֻמּוֹתֶיךָ בְּשַׁעֲהַ שְׁאֵתָה נִכְנָס לְאִיזוֹ עִיר לְהַפְגִּישׁ עִם כַּמָּה שְׁיוֹתֵר
 אֲנָשִׁים, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וּלְתֵן לָהֶם סִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל.
 וּבְכוּאָךְ לְפִתַח הָעִיר, תֹּאמֶר לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהָ,
 הִנֵּה בָּאתִי עִתָּה לְעִיר... הַזֹּאת. וְזַכְּנִי לְהַפְגִּישׁ עִם כָּל אֲחֵינוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל הַדְּרִים בְּעִיר הַזֹּאת, וְאֲזַכֶּה לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּבוּרֵי
 אַמוּנָה, וְזַכְּנִי לְעוֹרְרוֹ בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְשְׁמֵרְנִי מִכָּל רַע וְכוּ' וְכוּ'.
 וְתֹארֶיךָ בְּתַפְלָה וּבְקִשָּׁה, וְתִבְקֶשׁ כָּל מָה שֶׁיַּעֲלֶה בְּלִבְךָ וּבְדַעְתְּךָ.
 וְהָעֵקֶר תִּדְעֵנִי שֶׁעֲנִינְךָ הוּא לְדַבֵּר בְּעִיר הַזֹּאת עִם אֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְכֵן לְהִרְבּוֹת בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת בְּכָל מְקוֹם בּוֹאָךְ
 שְׁמָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִּיעַ
 עָלֶיךָ שְׁפַע הַדַּעַת, וְיִמְשֹׁךְ לְךָ רוּחַנִיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יְחִד. וְרַבָּנוּ ז"ל
 אָמַר (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), כִּי הַמַּעוֹת בְּשִׂרְשָׁם אוֹרוֹת
 רוּחַנִיּוֹת, עַל־כֵּן תִּלְמִידֵי "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", כָּל עֲנִינָם צְרִיף לֵהִיּוֹת רַק
 לְהַפְיֵץ אַמוּנָה בְּעוֹלָם, כִּי כָּל קִיּוּמָנוּ הוּא רַק עַל אַמוּנָה. וְהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב גְּבוּלָנוּ בְּתַלְמִידִים, וְנִזְכֶּה לְגַלוֹת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל
 הָעוֹלָם כָּלוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' מח בְּנַחֵל ערה
ד' מח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶסְרוּ חַג הַשְּׂבוּעוֹת ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידָנֹו הַיְקָר ... נֵרוֹ זָאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! הָעֵקֶר רָאָה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמְךָ
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, עַל שְׂזִכִּיתָ לְהִיּוֹת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה מְלֵא נְקֻדּוֹת
טוֹבוֹת, וְכֵן זְכִיתָ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי שְׂתֵי שְׂמֵחוֹת
אֵלוֹ יְכוּלִים לְשַׁבֵּר אֶת הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן הַדְּמִיוֹנוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אֶת מִח
הָאָדָם, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), אֲשֶׁר דִּבְרָנֹו מְזַה
אֶתְמוּל בְּיוֹם שְׁנֵי דַחַג הַשְּׂבוּעוֹת. כִּי עִם שְׂמִיחָה מְאִיר עַל עֲצָמוֹ אוֹרוֹ
יִתְבָּרַךְ בְּהֶאֱרָה וּבְזִיו נִפְלָא. וְהָעֵקֶר — לְהִרְבוֹת בַּצְּדָקָה, שְׂפָה
מִתְגַּלֵּין גְּנוּזִין נְהִירִין, שֶׁהֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ
שְׂכֵתוֹב (חגי ב, ח): "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם ה'", וּבְזֶה שְׁנוֹתֵן צְדָקָה,
מְגַלֶּה בְּיוֹתֵר שֶׁלֹּא מִפְּחַד שְׂיַחֲסֵר לוֹ, אֲדַרְבֵּה, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹרוֹ
יִתְבָּרַךְ.

וּבְכֹפֶרֶת אַתָּה, אֶהוּבִי, יְדִידִי! שְׂאַתָּה מוֹסֵר נִפְשֶׁךָ לְהַדְּפִיס
הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְלְהַפִּיצָם בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, שְׂכַרְךָ גְּדוֹל מְאֹד
מְאֹד, וּבְנוֹדָאֵי תוֹנָה בְּזִכּוֹת זוֹ לְמַצֵּא עוֹד מְעַט אֶת בֵּת זוּגָךְ הָאֲמִתִּית.
הָעֵקֶר שְׁלֵבֵל תְּהִיָּה קִפְדָּן, וְלִהְיוֹת מְאֵלוֹ הַבַּחֲוָרִים וְכוּ', רַק אֶת
הַשְּׂדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׂיִצְיֵעוּ לְךָ בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ (אִם הִיא אֵינָה בְּעֵלֵת
מוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם), אוֹתָהּ קַח לְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הָעֵקֶר אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם, וְאַפְלוֹ הִירִידוֹת
שְׁלֶךְ הֵן הַכִּי גְרוּעוֹת, מִי יוֹדֵעַ כְּוָנָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַכְּמוּסָה, שֶׁהַצְּרִכְתָּ לִירֵד
לְשֵׁם, כְּדִי שְׂמִמְקוֹם נִמְךָ וּמְזֻהָם כְּזֶה — תִּתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְעוֹרֵר אֶת כָּלֵל הַנְּשָׂמוֹת הַתְּלוּיּוֹת בְּךָ, וְגַם-כֵּן לְעוֹרְרֵן
וְלַחֲזֹקֵן וְלְהַחֲזִירֵן בְּתִשׁוּבָה; כִּי נִשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן כְּלוּלוֹת זוֹ בְּזוֹ,
וּכְשֶׁתִּתְחַתּוֹן נִתְעוֹרֵר בְּתִשׁוּבָה, עַל-יְדֵי-זֶה מְעוֹרֵר וּמְעֵלָה אֶת כָּל אֵלוֹ
אֲשֶׁר לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ (כַּמּוּבָא בַּפְּנִים הַתּוֹרָה 'אַחֲוֵי לָן מְנָא' לְקוּטֵי-

מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה, עֵינ שָׁם). וְעַל-כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ לְהִכֵּי נִמְךָ, וְיַעֲשֶׂה תָּמִיד תְּשׁוּבָה, וּבִזְכוּת זוֹ יִזְכֶּה גַם אֶת אַחֵרִים, וּמִכָּל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן מִי שְׁמַרְגִּישׁ בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא נִמְךָ בְּאַמֶּת, וּמִכָּל שָׁכֵן וְכָל שָׁכֵן שֶׁחָטָא וּפָגַם יָמִים וְשָׁנִים בְּפָגַם הַבְּרִית וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה כְּשׁוֹזָכָה לְהַתְּעוֹרֵר בְּאַמֶּת בְּתְשׁוּבָה, וּבֵא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלֵב אֲמֶת וְשִׁבּוּר, וּמְשִׁיחַ שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא דֵי שְׁמַקְבִּילִים אֶת תְּשׁוּבָתוֹ בְּשָׁמַיִם, אֲלֵא עַל יְדוֹ נִתְעוֹרְרִים אֲלָפִים וְרַבְבוֹת גְּשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן מִי יוֹדֵעַ, אִם לֹא עַל-יְדֵי שְׁאֵתָה יוֹשֵׁב בְּפָנָה נְדַחַת, וּמְפָרֵשׁ שִׁיחָתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה אֵתָה גוֹרֵם שְׁעוֹד נְשָׁמוֹת שְׁנוֹלְכָדוֹ בְּחָטָא הַמְּגַשֵּׁם וְהַמְּזַהֵם הַזֶּה שְׁאֵתָה גִלְפֹדֶת בּוֹ, גַּם-כֵּן יִתְעוֹרְרוּ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן! בַּק חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאִזּוֹ סוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת.

הַהִכָּרַח לְקַצֵּר מֵרַב טְרָדוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' מט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְיְדֵי הַיְקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַדְּחוּף לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי זֶה פְּעַמִּים, אִף הַטְּרָדוֹת בְּכָל יוֹם הֵן אֲשֶׁר עֲכָבוּנִי לְכַתֵּב לָךְ.

מָה אִמַּר לָךְ, אֶהוּבִי, יְדֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל שְׁזָכִינוּ לְהַתְּנִיעַ מְרַבְּנוּ ו"ל. וּבְפִרְט אֵתָה נוֹסֵף עַל "שְׁמִחָה" זוֹ, עוֹד זְכִיתָ לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר עִם "שְׁמִחָה" זוֹ רְאוּי לָךְ לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. כִּי רַבְּנוּ ו"ל הַבְּטִיחַ לָנוּ הַבְּטָחָה כָּל-כָּף חֲזָקָה לְמִי שִׁיזְכֶּה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ. וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שְׁכָבְר זְכִיתָ לָזֶה, רְאוּי לָךְ לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְתִהְיֶה

אָשֶׁר ד' מַט בְּנַחֵל רַעַז

תמיד רק בשמחה עצומה. ואף שאני יודע ומבין מרחוק מה עובר עליך וכל מכאובי נפשך, אף-על-פי-כן כבר למדנו רבנו ז"ל, שאסור לפל בדתו אפלו במצבים הכי קשים ומרים, וצ"ע: "אין שום יאוש בעולם כלל".

ואתמול בסעדה שלישית דברנו הרבה על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ"א, ואכתב לך רק נקדה אחת, והוא מה שמביא שם רבנו ז"ל מאמרם ז"ל (ספה יא:): מנין שאין מסכנין אלא בדבר שאין מקבל טמאה, ובדבר שגדולו מן הארץ וכו', הינו כי כל ענין הספה הוא הארת גלוי אלקותו ותברך, שיכול כל אחד להמשיך על עצמו, על-ידי קדשת השבעה גרות, שאז מאיר מחו באור האורות, בהארת שפע אלקי, ומרגיש את ערכות נעם זיו השכינה הקדושה, ואיך שמסבב עם אלקות כספה, אף על זה בעצמו צריך עוד שני תנאים, הינו שיהיה גדולו מן הארץ, שזה מרמז על ענוה, שתמיד יחשב על יום האחרון, ויטמינו אותו בארץ, וכן שלא יהיה מקבל טמאה, הינו אף שנוכשל במה שנוכשל על-כל-פנים לא יהיה מקבלו בעצמו, אף שחטא, לא יפל בדתו, הינו שלא יהיה מקבל בעצמו הטמאה (ער זאל צו זיך נישט אריין לאזין די טמאה). ועל-ידי שתי בחינות אלו: ענוה והתחזקות לא לקבל את הטמאה, אף שנטמא, חס ושלום, ונוסף על זה קדשת שבעת הגרות, על-ידי-זה ימשיך על עצמו אור האין סוף ברוך הוא, שהוא בחינת ספה, ויהיה מסבב עם אמונה בבחינת (תהלים פט, ט): "ואמונתך סביבותיך".

על-כן, חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, רק חזק ואמץ בכל מיני אפנים, ואל תניח את עצמך לפל בשום אופן שבעולם.

ויש לומר (במדבר יג, לג): "ישם ראינו את הנפילים בני ענק, מן הנפילים ונהי בעינינו כחגבים, וכן היינו בעיניהם". פי הנה מובא בזהר הקדוש, שעקר ירידת המרגלים היה, כי אף שהיו ראשי בני ישראל, כלם אנשים צדיקים, אף ראוי, אשר בארץ ישראל יפלו ממדרגתם, ויקחו מהם את נשיאותם, ועל-ידי-זה נפלו. ובאמת

אסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, ואף שלוקחים ממנו את כל המדרגות, צריך לחזק עצמו בכל מיני אפנים שבעולם. וכמו שאמר המלך לבנו (עין ספורי-מעשיות, מעשה יג): אני רואה שתהיה מהמלוכה, ואם תהיה בשמחה, אזי אהיה גם כן בשמחה; כי אתה ראוי להיות מלך, מאחר שאתה מחזק את עצמך בעת ירידתך, אבל אם לא תהיה בשמחה, אזי אהיה בשמחה, כי אינך ראוי למלוכה, מאחר שאינך יכול להתחזק בעת ירידתך מן המלוכה, עין שם. וזה שאמרו המרגלים שם בארץ ישראל: "ראינו את הנפילים" — את אלו שנפלו ממדרגתם, ואף שהיו מקדם "בני ענק" — בעלי מדרגות עצומות, אף אחר-כך היו "מן הנפילים" שנפלו, "ונהי בעינינו כחגבים" — שגם אנחנו נפלנו בעינינו, ונעשינו כחגבים, "וכן היינו בעיניהם" — הינו שנעשינו כמוהם ממש. ובאמת זהו פגם גדול, כי אסור לפל בדעתו בשום אופן שבעולם, אפלו שכבר חטא ופגם בכל מיני חטאים ופגמים, צריכים להתחזק בכל מיני אפנים. ובפרטיות על-פי ההקדמות הנוראות של רבנו ז"ל, בנדאי צריכים לחזק את עצמו.

העקר ראה להתמיד מאד מאד במקרא, משנה, גמרא, מדרש, ועל כלם — שלחן ערוך, אשר מאד מאד הזהיר רבנו ז"ל על זה יותר מכל הלמודים. וכן הרגל עצמך להתפלל התפללות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, מתוך הסדור דיקא, ומלה במלה. וכן להיות רגיל לדבר עמו ותברך תמיד, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

כפי הנראה אהיה בארץ ישראל בעוד שלשה שבועות, ואז נתראה פנים אל פנים.

ד' נ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נִפְשֵׁי ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, אֶף מְרַב טְרָדוֹתַי כָּל הַזְּמַן, לֹא הִזְהָהפְּנֵאֵי לְהַשִּׁיבְךָ.

מָה אֵמַר לָךְ?! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלָנוּ, וְהִיא לָנוּ זְכוּת גְּדוּלָה, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים וּמֵאֲמִינִים בְּרַבְּנוּ ז"ל, וּמִשְׁתַּדְּלִים לְקַיֵּם עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת.

אוֹדוֹת עֲנִינְךָ וְכו'. כָּכָר אֶמְרָתִי לָךְ פָּנִים אֶל פָּנִים, שְׁתַּהַיְהֶה רְגִיל לְרִשָׁם עַל פְּנֵי הַכְּתָב כָּל מָה שְׁאַתָּה מְחַדֵּשׁ, כִּי הוּא תִקּוֹן נִפְלָא לְהַרְהוּרִים רְעִים (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה); וּבִפְרָט, שְׁעַל-יְדִי-זֶה תִקְרַר אֶת צְמֵאוֹן נִפְשֶׁךָ (עֵין לְקוּיטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה); וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, כִּי מִחַ הָאָדָם הוּא כְּמַעֲיֵן הַזֶּה, כָּל מָה שְׁתִּשָּׂאב מִמֶּנּוּ מֵיִם, יוֹתֵר הִזְהָ נּוֹבַע, כְּמוֹ-כֵן כָּל מָה שְׁמִכְנִיסִים אֶת עֲצָמוֹ בְּחַדוּשֵׁי תוֹרָה, כְּמוֹ-כֵן נִשְׁפָּע עָלָיו מִלְמַעְלָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. עַל-כֵּן רְאֵה לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֵיזָה חַדוּשׁ, וְתִכְתֹּב עַל-פְּנֵי הַכְּתָב, וְזֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה.

וְהַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל בְּטַבִּילַת מְקַנָּה, שֶׁהוּא יְסוּד וְעֵקֶר גְּדוֹל בְּקִדְשַׁת הָאָדָם, קִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, כְּפִי שְׁנִזְהָר בְּטַבִּילַת מְקַנָּה, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְמַחִין מְזַכְכִּים, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְאִיר עֵינֵינוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' נא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה אל ידיד נפשי, ותיק וחסיד, גר להצדיק ג'חל
נובע מ'קור ח'כמה, זכותו גנן עלינו ... גרו ז'איר וזרח לגצח
נצחים.

את מכתבך לגכון קבלתי. ותאמין לי, כי להשיב על שאלותיך
העמקות, נצרך לכתב לך קונטרס שלם, וקשה עלי עכשו הפתיכה.

ובפרטיות בענין אמונה, אשר רבנו ז"ל הזהיר את מוהרנ"ת
ז"ל, ואמר לו: בשעה שיגיע אל מקום צדיק ואמונה, שירחיב את
הדבור (צו שפרייט די פּען). והיות שלהשיב לך צריך להסביר כמה
יסודות, על-כן אמרתי לרוץ דברי אלה לפניך, אקנה שתבין את
אשר לפניך.

עקר התורה נתנה לבני-האדם בזה העולם, מחמת שהם בעלי
בחירה. וכל התורה והמצוות תלויים באמונה, כמו שפיתוח (תהלים
ק"ט): כל מצוותיך אמונה; ואמרו חכמינו הקדושים (מכות כב.): בא
חבוק ו העמידן על אחת, שהיא אמונה: "וצדיק באמונתו יחיה";
אם-כן עקר הבחירה של האדם הוא באמונה. ועקר הבחירה שיש
להאדם בענין האמונה נמשך בשרשו מסוד מה שמבאר בכתבי
האריז"ל בכונת קריאת שמע ובשאר מקומות; כי יש יחוד עליון
של אבא ואמא (שהם בחינת חכמה ובינה פידוע), ויש בבחינת זה
היחוד שני מיני יחודים, כי יש בחינת יחוד החיצון של אבא ואמא,
והיחוד הזה תדירי ואינו נפסק לעולם, כי הוא לצרך חיות כל
העולמות וקיומם, ואם יתבטל רגע אחד, חס ושלום, אז יהיו
מתבטלין כל העולמות.

יש עוד בחינת יחוד הפנימי של אבא ואמא, והוא כדי לתת
מחין אל זעיר ונוקבא, כדי להוליד נשמות בעולם, שהוא פנימיות
העולמות, וזה היחוד אינו תדירי, כי אי אפשר ליחד היחוד הזה,
כי אם על-ידי העלאת מיין נוקבין, שהוא על-ידי שאנו ממשיכין

בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע הָאָרְה לְמַחֲזִין מִיַּחַד הַחִיצוֹן הַנּוֹל, כְּדֵי שְׁיֻכְלוּ לַעֲלוֹת בְּסוּד הַעֲלָאת מִיֵּין נוֹקְבִין, וְאַחֲרֵי כֵן עוֹלִין בְּסוּד מִיֵּין נוֹקְבִין, עַל־יְדֵי מְסִירַת נַפֶּשׁ עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם, וְעַל־יְדֵי־זֶה מִיַּחַדִּין יַחֲוּד הַעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי, שֶׁהוּא לְצַרְף הַמְּשַׁכַּת הַנְּשָׁמוֹת. וּמִבְּאֵר עוֹד שֵׁם, שֶׁהָאָרְה שְׁמֻקְבְּלִין הַמַּחֲזִין מִהַיַּחֲוּד הַחִיצוֹן, הוּא כְּפִי מְדַרְגַּת הַמַּחֲזִין אֲזו, וְכְּפִי הַהָאָרְה שְׁמֻקְבְּלִין, כְּמוֹ־כֵן נַעֲשֶׂה הַיַּחֲוּד הַפְּנִימִי וְהַמְּשַׁכַּת הַנְּשָׁמוֹת וְכוּ', עַיִן שֵׁם עוֹד בְּבִאוּר יוֹתֵר.

וְעַקֵּר חֵיוֹת וְקִיּוּם כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים לג, ד): "וְכָל מַעֲשָׂהּ בְּאֲמוּנָה", וְעַל־כֵּן הַחֵיוֹת הַנִּמְשָׁף תָּמִיד מְלַמְעֵלָה מִבְּחִינַת הַיַּחֲוּד הַחִיצוֹן, שֶׁהוּא לְצַרְף חֵיוֹת וְקִיּוּם הָעוֹלָמוֹת, זֶה בְּחִינַת הָאָרְת הָאֲמוּנָה שְׁנִמְשָׁף מִשֵּׁם, שְׁעַל־יְדֵי הָאָרְה הַזֹּאת נִמְשָׁף בְּלֵב הָאָדָם לְהֶאֱמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲמוּנָה הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, שְׁשָׂרְשָׁה בְּחֻכְמָה עֲלָאָה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (מְשָׁלִי ג, ט): "ה' בְּחֻכְמָה יִסֵּד אָרֶץ", כִּידוּע; וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים כז, ח): "לֵךְ אָמַר לְבִי בִקְשׁוּ פָנָי", שֶׁהֵלֵב שֶׁל הָאָדָם אוֹמַר לוֹ לְבַקֵּשׁ פָּנָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, וְזֶה נִמְשָׁף מִבְּחִינַת הַחֵיוֹת הַעֲלִיּוֹן, הַנִּמְשָׁף תָּמִיד מְלַמְעֵלָה, מִהַיַּחֲוּד הַחִיצוֹן, וּבְזֶה תְּלוּי עַקֵּר הַבְּחִירָה שֶׁל הָאָדָם, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הָאָדָם גְּבִה מִמְדַּרְגַּת הַמַּלְאָכִים וְכוּ'. כִּי הַהָאָרְה וְהַחֵיוֹת אֵלֶּקִי כְּשֶׁנִּמְשָׁף בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, שֶׁהֵם עוֹלָם הַמַּלְאָכִים וְהַשְּׂרָפִים וְכוּ', שְׂאִין שֵׁם גְּשָׁמִיּוֹת וּבְחִירָה, אֲזו יֵשׁ לָהֶם כַּח לְקַבֵּל הָאָרְה הַזֹּאת בְּשִׁלְמוֹת גְּדוּלָה, וְתַכְּף מִתְּעוֹרְרִין בְּרַעַשׁ גְּדוּל לְהַקְדִּישׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִתְּלַהֲבִים בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָה לַעֲשׂוֹת בְּאֵימָה וּבִירְאָה רְצוֹן קוֹנֵם. אֲבָל כְּשִׂאוֹתָהּ הָאָרְה מַגִּיעָה לְזֶה הָעוֹלָם הָעֹכוּר הַגְּשָׁמִי, שֶׁהוּא עוֹלָם הַעֲשִׂיָה, אֲזִי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל הָאָרְה הַזֹּאת הַגְּדוּלָה, כִּי אִם הַתְּנוּצָצוֹת מַעֲט מִמְּנָה, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְּעוֹרֵר לֵב הָאָדָם לְהַשְׁתַּוְּקֵק לְאֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ פָּנָיו תָּמִיד, בְּבְחִינַת: "לֵךְ אָמַר לְבִי בִקְשׁוּ פָּנָי", כִּי מִחֻמַּת שְׂזִאת הַהָאָרְה אֵינָה יְכוּלָה לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם עַל־יְדֵי צְמֻצוּמִים רַבִּים, עַל־כֵּן בְּתַחֲלָה אֵינּוּ נִמְשָׁף מִמְּנָה לְלֵב הָאָדָם, כִּי אִם הַתְּנוּצָצוֹת בְּעֻלְמָא, לְרַמֵּז לְהָאָדָם, שְׁיִמְשָׁף אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁמֻרְמְזִין לְהָאָדָם מְרַחוּק, וְאֲזִי יֵשׁ לְהָאָדָם בְּחִירָה. כִּי

הַמְשָׁכִיל הַחֶפֶץ בְּאֵמֶת בְּאֵמֶת, הוּא מִתְעוֹרֵר תַּכְּף עַל־יְדֵי הַתְּנוּצָצוֹת הַזֹּאת, וּמִתְחִיל לְרוּץ וְלָרֶדֶף וּלְהַשִּׁיג בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמוּנָה הַזֹּאת, וּמְשַׁדְּדֵל לַעֲשׂוֹת בְּלָבוֹ צְמֻצוּמִים וְכִלִּים לְקַבֵּל הָאֶרֶה הַזֹּאת בְּיֹתֵר. וְזֶה בְּחִינַת הַמְשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים.

וְעַל־יְדֵי הָאֶרֶה הַזֹּאת שְׁנֵתוֹסֵף בְּהִמְחִין שְׁלוֹ (שֶׁהוּא בְּחִינַת מַה שְׁמַקְבִּלִין הַמְחִין הָאֶרֶה מִהִיחוּד הַחִיצוֹן בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע), עַל־יְדֵי־זֶה הוּא נִתְעוֹרֵר בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמֵימֹתָא לְמִסַּר נַפְשׁוֹ בְּכָל לֵב עַל קִדְשַׁת הַשֵּׁם, וְאִז עוֹלָה עַל־יְדֵי־זֶה בְּסוּד מִיִּין נוֹקְבִין, וְגוֹרֵם יְחוּד הַעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי. וְאִז נִמְשָׁף לוֹ מִשָּׁם חִיּוֹת יוֹתֵר עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת חִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה הָאֵמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּהַתְגַּלּוֹת גְּדוּלָה לְכָל בְּאֵי עוֹלָם. כִּי דִיקָא בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא תַּחְתּוֹן וּמְגַשֵּׁם מְאֹד, צְרִיכִין לְהַמְשִׁיף הָאֵמוּנָה, שֶׁהוּא עֵקֶר הַחִיּוֹת, מִהִיחוּד הַפְּנִימִי, שֶׁהוּא יוֹתֵר עֲלִיּוֹן וְגַבְיָהּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּאֵמֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל גְּבוּהוֹת מִמְּלֻאָכִים; כִּי הַמְּלֻאָכִים אֵינָם מְקַבְּלִים חִיּוֹת רַק מִהִיחוּד הַחִיצוֹן, אֲבָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם נִמְשָׁכִין מִהִיחוּד הַפְּנִימִי כַּמְבָאָר בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל. כִּי זֶה הַחִיּוֹת וְהָאֶרֶה הַנִּמְשָׁכֵת מִהִיחוּד הַחִיצוֹן, אֶף־עַל־פִּי שֶׁהוּא גַם־כֵּן גְּבִיָּהּ וְקִדּוּשׁ מְאֹד, אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵין לוֹ כַּח עֲדִין לְקַבֵּעַ עַל יְדוֹ הָאֵמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת בְּלֵב הָאָדָם, רַק שְׁעַל יְדוֹ אָנוּ מִתְעוֹרְרִין לְאֵמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעֵקֶר הָאֵמוּנָה בְּשִׁלְמוֹת נִמְשָׁף עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִים הָאֵמֶתִיִּים, שֶׁתַּכְּף כְּשִׁמְגִיעַ עֲלֵיהֶם הָאֶרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת מִהִיחוּד הַחִיצוֹן, אִזִּי מִמְשִׁיכִין זֹאת הָאֶרֶה לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, וּמְקַשְׂרִין אוֹתוֹ בְּלִבָּם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁכֵת הָאֶרֶה לְהִמְחִין שְׁלָהֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם עוֹלִים בְּסוּד מִיִּין נוֹקְבִין בְּמִסִּירַת נַפְשׁ עַל קִדּוּשׁ הַשֵּׁם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה יְחוּד הַפְּנִימִי, שְׁמִשָּׁם הַחִיּוֹת שֶׁל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הַחִיּוֹת יְכוּלִין הַצְּדִיקִים לְגַלּוֹת הָאֵמוּנָה בְּעוֹלָם בְּשִׁלְמוֹת גְּדוּלָה.

וּבְזֶה הֵם גְּבוּהִים הַרְבֵּה מִן הַמְּלֻאָכִים, כִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁהֵם מְקַבְּלִין הָאֶרֶה מִהִיחוּד הַחִיצוֹן בְּאוֹר גְּדוּל וְנִפְלְאָ יוֹתֵר מִמֶּשֶׁה, שְׁמַקְבִּלִים מִמֶּנּוּ הַתַּחְתּוֹנִים, אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵין לָהֶם כַּח לְגֵרֵם הִיחוּד הַפְּנִימִי, וְלִחְדָּשׁ הָאֵמוּנָה בְּהָאֶרֶה יִתְרָה וְנִפְלְאָה. אֲבָל אֲנַחְנוּ עִם

קדוש, אֲדַרְבָּה, מַחֲמַת זֶה בְּעֵצְמוֹ שֶׁתַּחֲלַת הָאָרֶת הָאֲמוּנָה בָּאָה
עֲלֵינוּ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּצִמְצוּם גְּדוֹל רַק בְּבַחֲיַנַּת הַתְּנוּצָצוֹת וּרְמִזִּים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ בַּחֲיָרָה, אֲזִי כְּשֶׁאֲנוּ זוֹכִין לְבַחֵר בְּהֶאֱמַת, לְרַדְּף
וְלַרוֹץ אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּמַסִּירַת נַפֶּשׁ, אֲזִי אָנוּ זוֹכִים לְגֵרֵם עַל-יְדֵי-זֶה
יְחִוּד הַפְּנִימִי, שְׁמֵשׁ נִמְשָׁכַת עֲלֵינוּ הָאָרֶה נִפְלְאָה בִּיְדֵיעַת תְּשׁוּבָת
אֲמוּנָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, מֵה שְׁאִין הַמְּלָאכִים יוֹדְעִים מִזֶּה כָּלֵל, וַיֵּשׁ לָנוּ כַּח
לְחֵדֶשׁ אֶת הָאֲמוּנָה בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת נִפְלְאָה, בְּבַחֲיַנַּת (אִיכָּה ג, כג):
"חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ."

וְהִנֵּה זֹאת הֵהָאָרֶה הַנִּמְשָׁכַת מֵהִיחֻד הַחִיצוֹן, נִמְשָׁכַת עַל כָּל
הָעוֹלָם, אֲפִלוּ עַל אַמּוֹת הָעוֹלָם, כִּי מִמֶּנּוּ עָקַר חַיּוֹת וְקִיּוּם כָּל
הַנְּבִרָאִים. וּבִאֲמַת רוּצָה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְהַמְשִׁיךְ גַּם אוֹתָם לְאֲמוּנָתוֹ
הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל הֵם כְּשֶׁבָּאָה עֲלֵיהֶם הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת וּרְמִזִּים
מֵאֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הֵם פּוֹנִים עֲרַף מִלְּשִׁמְעַ, כִּי אֵינָם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ
תְּאוֹוֹתֵיהֶם הַרְעוֹת, וְלִמְסֹר נַפְשָׁם בְּשִׁבִילוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְזֶה בַּחֲיַנַּת מֵה שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהַחֲזִיר הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא הַתּוֹרָה עַל כָּל הָאֲמוֹת, וְלֹא רָצוּ לְקַבְּלָהּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא
דִּי שְׁאֵינָם זוֹכִים לְגֵרֵם יְחִוּד הַפְּנִימִי, שְׁמֵשׁ עָקַר הַתְּגַלּוֹת הָאֲמוּנָה
בְּאוֹר נִפְלְאָה, שֶׁזֶה עָקַר קַבְּלַת הַתּוֹרָה, אֲף גַם אֲפִלוּ אוֹר הַנִּמְשָׁךְ
בְּקַבִּיעוֹת מִבַּחֲיַנַּת יְחִוּד הַחִיצוֹן, גַּם זֶה נִתְקַלְקַל אֲצֵלָם עַל-יְדֵי
מַעֲשֵׂיהֶם הַרְעִים, וְנִמְשָׁךְ לָהֶם עַל-יְדֵי-זֶה כְּפִירוֹת וְאֲמוּנוֹת כּוֹזְבִיּוֹת,
וּמִזֶּה נִמְשָׁךְ מֵה שֶׁכָּל הָעוֹלָם אֲפִלוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם וְהַפִּילוֹסוֹפִים
וְהָאֲפִיקוֹרְסִים, רַבָּם כְּכֹלֵם מוֹדִים בְּמַצִּיאַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ. וְכִמוֹ
שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְנַחוֹת קי): דְּקָרוּ לִיה אֱלֹקָא דְאֱלֹקֵיָא, כָּל
זֶה נִמְשָׁךְ מֵהַחִיּוֹת שֶׁנִּמְשָׁכַת בְּצִמְצוּם גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם מֵהִיחֻד
הַחִיצוֹן, שֶׁעָקַר הַחִיּוֹת הוּא אֲמוּנָה. אֲף מַחֲמַת גְּשָׁמִיּוֹת הָעוֹלָם, אֵין
הֵהָאָרֶה הַזֹּאת מִתְּגַלָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק בְּבַחֲיַנַּת הַתְּנוּצָצוֹת וּרְמִזִּים,
וְעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר הַבַּחֲיָרָה, שְׁמִי שְׁזוֹכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ
בְּשִׁבִיל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְלִצְעַק אֵלָיו מֵעֵמֶק הַלֵּב, עַל-יְדֵי-זֶה גּוֹרֵם יְחִוּד
הַפְּנִימִי, וְאִזּוּ מִמְשִׁיךְ מֵשֵׁם חַיּוֹת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּשִׁלְמוֹת; כִּי
דִּיקָא מַחֲמַת שֶׁהָעוֹלָם הִזֶּה נִמְךָ וּמִגְשָׁם בְּיוֹתֵר, צָרִיךְ שִׁימְשָׁךְ אֵלָיו

רפד אשר ד' נב בנחל

חיות והארה ממקום גבה ביותר, כדי שלא יוכל גשמיות זה העולם להסתירו. והכסילים הבוחרים ברע, ואינם רוצים להשליך תאונתם ולרדף אחר השם יתברך במסירת נפש, אזי אינם זוכים לקבל חיות האמונה מהיחוד הפנימי, וגם מעט החיות שנמשך מהיחוד החיצוני, אינם יכולים לקבל בשלמות, עד שנתקלקל גם זה אצלם, ונעשה מזה אמונות כוזביות וכפירות, רחמנא לצלן. ומשם נמשך כל השקר והחשך וכו'.

אבל באמת מי שרק מטה את דעתו ומחו ועושה עצמו כלי לקבל האמונה הקדושה, לו מאיר באפן אחר לגמרי, עד שעל-פי-רב גדולי הצדיקים זוכים על-ידי עבודתם ודבקותם לקשר ולשלב יחד את יחוד הפנימי עם יחוד החיצוני, עד שבאמת באים אל בטול אמת אליו יתברך, עד שאין למראה עינים רק אלקות גמור. אבל אל זה צריכים קדשה וטהרה והכנה נכונה, הכנה רבה, הן בקיום מצוות מעשיות דיקא, שמשם נמשך יחוד החיצוני, לגלות בחיצוניות העולמות את האלקות המתהיה ומהנה את הדבר, והן בפנימיות היחוד, שהוא על-ידי תורה, וכיותר על-ידי תפלה.

יצריך שתדע, אהובי, אחי! כי יש גיש להאריך בדבר זה עוד מאות ואלפים עמודים, אך קצרה היריעה, ואני עיף ונגע עכשו, כי לא ישנתי כל הלילה, ועל-כן אקצר.

הדורש שלומך...

ד' נב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי הנקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ
עַל זֶה.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּדוֹר הַזֶּה אֵין לָנוּ דְבָר אַחֵר, רַק
לְהַדְפִּים וּלְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנִי נִטְלָתִי עַל עֲצָמֵי הָעֵבוּדָה
הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׂאִין מִי שֵׁי־עֵסֶק בְּזֶה. וְלָכֵן אֲנִי מְעוֹרֵר
גַּם אַבְרָכִים אַחֵרִים שֵׁי־עוֹרוּ לִי לְהַדְפִּים, וְלֹא אֶכְפֵּת לִי מִי יַדְפִּים,
הַעֲקָר שֵׁי־דָפְסוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיִוָּפְצוּ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְזֶה רְצוֹנִי
וְכִסּוּפִי — לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ עִם אוֹר הַצְּדִיק, וְלֹא לְהַתְפַּעֵל
מִשׁוּם בְּרָיָה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵף שְׂאֲנִי רוֹאֶה שְׂקָמִים עָלַי רְשָׁעִים אַרוּרִים
נוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים וְכו', אֵךְ מָה עֲשִׂיתִי לָהֶם?! הֲלֹא אֵין לִי שׁוּם
עֵסֶק עִמָּהֶם, בְּוַדָּאִי מִי שֶׁעוֹמֵד עַל דְּרָכֵי לֹא אֶשְׁתַּק לּוֹ! כְּדַגְמַת
רַכְבַּת אֲשֶׁר נוֹסַעַת בְּמַהִירוֹת גְּדוֹלָה עַל פְּסִים, וְאִם אֶחָד מְשָׁכִיב
עֲצָמוֹ עַל הַפְּסִים, הַרְכָּבַת חוֹתֶכֶת אוֹתוֹ וְכו' וְהִבֵּן.

עֲלֶיךָ לְהִבִּין, שְׂאִין לִי שׁוּם כְּוָנָה לְחַלֵּק עַל אֵף אֶחָד, וְאֵין לִי
עִם אֵף אֶחָד מְאוּמָה! אֲנִי רַק מְגַלֶּה דַעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּמוֹסֵר
נַפְשִׁי לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַתוֹ בְּעוֹלָם, וּבִפְרָט עֲנִין תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, שִׁיְהִיָּה דְבָר זֶה שְׁוָה לְכָל נֶפֶשׁ, עֲנִין גְּלוּי הָאָמוּנָה, לְכֵן
אִם אֲזַכֶּה לָזֶה בְּחַיִּים חַיּוּתִי — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, וְאִם לֹא, אֲנִי
מַכִּין הַמּוֹן סִפְרִים, אֲשֶׁר מְגַלִּים אֶת עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל בְּלִשׁוֹן קָלָה, עַד
שֶׁכָּל מִי שִׁיִּרְצֶה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל — יוּכַל לְהַתְקַרֵּב. אֲנִי מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁעוֹד יְבוֹאוּ אֲנָשִׁים וַיַּדְפִּסוּ וַיַּחְזְרוּ וַיַּדְפִּסוּ אֶת
כָּל סִפְרֵי, שִׁזְכִּיתִי לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי תִהְיֶה לְאֵל,
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא זַכֵּי עִם הַמּוֹן סִפְרִים. יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לְבָנוּ
וְתִגַּל נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַהֶכְרַח לִי לוֹמַר לְךָ; אוֹתִי אֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְעַצֵּר מִלְּגִלוֹת
וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּלְקַרֵּב בְּנֵי הַנְּעוּרִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר,
וְאֵף שְׂאֵלוֹ בְּנֵי הַנְּעוּרִים כְּשִׂמְתַּחְתָּנִים — שׁוֹכְחִים בְּאִיזָה מַצָּב הֵיוּ
נִמְצָאִים בְּהִיוֹתָם בַּחוּרִים, וְהֵם גַּם־כֵּן מִתְחִילִים כְּבָר לְחַלֵּק עָלַי וְכו'
וְכו', וּמְכַל שְׂכָן שֵׁי־שׁ כְּמָה רְשָׁעִים אַרוּרִים, שֶׁהֵם מְסִיתִים וּמְדִיחִים
נַגְדֵי וְכו' וְכו', זֶה לֹא יַעֲצֵר אוֹתִי מִלְּהַמְשִׁיךְ לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת

רבנו ז"ל. ולכן אני מאוד מבקש אותך, שתשתדל לעזור לי להתרים עוד אנשים עם צדקה, אשר אין עוד צדקה יותר גדולה מזו, כמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה') את הפסוק: "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה שנשארת לעולם? כשנותנים על הדפסת תורת אמת של הצדיק האמת; אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא אל תתיאש וכו', וכפי מכתבך הארוך, נדמה לך כאלו אני מיאש וכו', וכאלו אני שבור וכו'. תאמין לי, שתהלה לאל, מצחי חזק נגד מצחם וכו', ואיני מתפעל מהם כלל, אף הצער שלי שאני רואה שאלו הרשעים הארורים גורמים, שבני הנעורים יתרחקו מרבנו ז"ל, כי הרי הם פגומים בפגם הברית מאד, וכשרק שומעים מחלקת — אזי בורחים. ואלו החולקים עלי, הם סתם מפקרים, רשעים ארורים, ואין להם שמץ רחמנות על בחורים פגומים, ואת כבוד עצמם הם מחפשים, ואני מבטיח לך, שכל מי שיחלק עלי — ימות מיתה משנה בלי שום רחמנות כלל. תרשם את התאריך שאמרתי לך דבר זה וכתבתי לך אותו, כי הקדוש-ברוך הוא לא יאבה לסלח לאלו האנשים המרחקים נשמות קדושות, נשמות טהורות אשר נפגמו בפגם הברית וכו' וכו', אשר עליהם הרחמנות גדולה מאד מאד, ומי מרחם עליהם? רק רבנו ז"ל, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), אשר הצדיק הוא רחמן. ולכן איך מעיזים אברכים קלים וריקים, נואפים ככלבים ופוחזים לחלק עלי?! ולכן אל תתיאש, ותהיה חזק, ותדע שאני חזק, תהלה לאל, רק תעזר לי לאסוף יותר ויותר מעות להדפסה, ואזכה להמשיך בעבודה הקדושה הזו כל ימי חיי, ואפלו כשיגיע היום שאצטרך לעזב את זה העולם, אני מקווה להקדוש-ברוך הוא שעוד ישארו לי תלמידים, שהם ידפיסו ויחזרו וידפיסו את כל הספרים שזכיתי לחדש, ואיזה נחת רוח יהיה לי בעולם העליון, כשידפיסו את ספרי, וימלאו את כל העולם כלו עם ספרי שזכיתי לחדש בספרי רבנו ז"ל. וכודאי אהיה להם למליץ ישר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אֲשֶׁר ד' נג בְּנַחֵל רפז
ד' נג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגְן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵל תִּתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

עָלֶיךָ לְזַכֵּר, אֲשֶׁר בָּזָה שְׂמִחַת־זֵירִים בְּגֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה, זֶה תִּקְוֶן
גְּמוּר לַפָּגַם הַבְּרִית, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן יד), בְּסוּד: "אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל", יָקָר אוֹתִיּוֹת קָר"י, עַל-יְדֵי
שְׂאָדָם מוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל, מְזִילוֹתָא דְגְלוּתָא, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל פָּגַם קָרִי שְׂפָגַם בְּבְרִית, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

מוֹבָא בְּשֵׁם הַגָּאוֹן הַקְּדוּשׁ, בְּעַל יִשְׂמַח מִשָּׁה זִי"ע שְׁסַפֵּר,
שְׂפַעַם אַחַת נִפְגָּשׁוּ בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן רַש"י הַקְּדוּשׁ עִם הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר'
יִצְחָק מְדִרְהוֹבִיטֵשׁ ז"ל, וְשָׂאֵל אוֹתָם רַש"י הַקְּדוּשׁ, אֵיזוֹ זְכוּת
הַמְצָנָה י"ש לְבָנוּ הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר' מִיכָל מְזוּלֹטְשׁוֹב זִי"ע, שְׂשׁוּמַע
שְׂמַרְעִישִׁים בְּכֹל הַעוֹלָמוֹת עִם בָּנוּ? וְהַשִּׁיב לוֹ הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ ר' יִצְחָק
מְדִרְהוֹבִיטֵשׁ ז"ל, שְׂבָנִי לֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמָּה. וְלֹא נִתְקַרְרָה דַּעַתּוֹ שֶׁל
רַש"י הַקְּדוּשׁ. וְשׁוֹב אָמַר לוֹ: בְּנֵי רַבִּים מְשִׁיב מַעֲוֹן, וְעוֹשֶׂה הַרְבֵּה
בְּעַלֵּי תִשׁוּבָה. כִּיִּן שְׂשִׁמַע אֶת זֹאת רַש"י הַקְּדוּשׁ, נִתְהַ וְשָׂקָטָה
דַּעַתּוֹ, וְהִבִּין לָמָּה מַרְעִישִׁים אֹתוֹ כָּל פְּמִלְיָה שֶׁל מַעֲלָה. לְמַדִּים
מִכָּאן, מַה זֶה לְקַרְבֵּי יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבִפְרָט בְּדוֹר
הַזֶּה, אֲשֶׁר הָעַרְב־רַב נִתְעַרְבוּ בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן,
וְעוֹשִׂים פְּרָצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים רַחֲמִים עָלֵינוּ, רַחֲמִים
גְּבוּהִים לְהַנְצִיל מִצְפָּרְנֵיהֶם הַטְּמֵאוֹת. כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר
קָדָם הִתְגַּלְּוֹת מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, תִּהְיֶה כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת בְּעוֹלָם,
וַיִּכְנַס גַּם בְּלִבּוֹת הַכְּשָׁרִים, כְּאֲשֶׁר אָנוּ עֲדִים לְאֲשֶׁר קוֹרֶה הַיּוֹם, שְׂגַם
בְּאֵלוֹ הַכְּשָׁרִים, גַּם-כֵּן יוֹצֵא מִפִּיהֶם דְּבוּרֵי כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת,

רַפָּח אֲשֶׁר ד' נד בַּנְחַל

רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְלִכְן הֶעֱקַר בְּדוֹר הַזֶּה — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, לְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה בְּעֶצְמָה מְחִית עֲמֶלֶק. וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (בְּרִכּוֹת נח.): "לֵךְ הַיּוֹנֵ"ה הַמְּמַלְכָה" — זֶה מְלַחֶמֶת עֲמֶלֶק; בְּזֶה שְׂמַגְלִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזֶה לוֹחֲמִים עִם עֲמֶלֶק. וְלִכְן רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, וְתִזְכֶּה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם.

הֶעֱקַר אֵל תִּתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְתִזְכֶּה לְרֵאוֹת הַרְבֵּה גִסִּים וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' נד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי מִכְּתָבְךָ.

בְּאַמַּת אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל-כַּף שְׁבוּר וְכו', הֵן אֲמַת שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ הַרְבֵּה מְשֻׁבְּרִים, אֲבָל אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָמַל עַל דּוּרוֹתֵינוּ אֵלֶּה וְשָׁלַח לָנוּ אֶת הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ו'ל, שֶׁהוּא נִהַר הַמְּטַהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים (תַּיִי מוֹהַר"ז, סִימָן שֵׁלֶב), וְיָכוֹל לְהַצִּיל אֶת כָּל הַדּוֹר כְּלוּ, אִם רַק נִזְכֶּה לְלַמֵּד בְּדַבְּרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים וְכֵן לְהַפְיץ אוֹרוֹ לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלִכְן דְּבַר זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצִלָּנוּ קֹדֶשׁ קִדְּשִׁים, מְצַד אֶחָד — לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וּמְצַד שְׁנֵי לְהַפְיֵצַם לְעַם יִשְׂרָאֵל. וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכֶּה לְרֵאוֹת גִּסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְן אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה לְךָ

אֲשֶׁר ד' נה בנחל רפט

להיות שבור?! ראה לתזק את עצמך ללמד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, וכן ראה להפיץ את אור רבנו ז"ל לאחרים, ועל-ידי-זה תזכה לכל טוב הגנוז.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' נה.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברה היקר לי מאד, שותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

העקר בזה העולם לבטל עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, לידע אשר הקדוש-ברוך-הוא מחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה בלה. ולכן מובא בדברי הרמ"ק (פרדס רמונים, שער כה, פרק י'): כל הדברים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, כלם נאצלו ממקום גבה. ולכן היו נזהרים החסידים שלא לספר בגנות שום אחד מהנבראים וכו', אין דבר בעולם שלא ישפע עליו מלמעלה שפע ואור, אלא ששפע הוא כפי ירידתו מהאחרים, שהם פנים, לשאר המדרגות התחתונים, כן יתעבו ויתגלו ויתגשמו ממדרגה למדרגה כפי הראוי אל החמר העכור ההוא, עד שלא תמצא בעולם הזה דבר שלא תהיה בו רוחניות וחיית קצת כפי ערך גופו וחסרו, כפי המדרגה שהתרחק מהמקום ומחצב כל הדברים, עין שם. למדים מכאן, איך החסידים הראשונים לא רצו לדבר בשום גנות של שום בריה בעולם, ושום דבר בעולם, פי בכל דבר יש אלקות. ולכן ראה להדביק את נפשך באין סוף ברוך הוא, והקדוש-ברוך-הוא ישמך מכל רע.

העקר ראה להכלל באין סוף ברוך הוא, ולדבר עם הקדוש-

בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זוֹ הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל. וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיוּ מְדַבְּרִים כָּל הַיּוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יְדֵי הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמָם אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שָׂרְבָנוּ וְ"ל הַזְּהִינָנו מְאֹד מְאֹד עַל עֲבוֹדָה קְדוֹשָׁה זֹו — לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ! וּבִפְרוּשׁ גְּלַה לָנוּ רַבְּנוּ וְ"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן נ"א): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׁלֹא יִטַּעֵה אֶתְכֶם הָעוֹלָם כִּי הָעוֹלָם מְטַעֵה מְאֹד; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל.

זְכַר גַּם זְכוֹר, אֲשֶׁר אָמַר רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"ב): אִם אָדָם הָיָה מֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא הָיָה תָּמִיד מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲלֹא מִחֲמַת שֶׁאֵין לוֹ אֲמוּנָה כָּל-כָּף בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, לִכֵּן אֵינּוּ מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּבִקְאֻמַּת רְאִיתִי בְּדַבְּרֵי הַרַמ"ק (אֵילִימָה רַבְתִּי, עֵין כָּל, תַּמַּר ד', פֶּרֶק א'): הוּא נִמְצָא בְּכָל וְהַכֵּל נִמְצָא מֵאֲתוֹ, וְאֵין דְּבַר רִיק מֵאֲלֵהוּתוֹ, חַס וְשְׁלוֹם, הַכֵּל בּוֹ וְהוּא בְּכָל, וְחוּץ הַכֵּל וְאֵין מְלַבְּדוֹ. וְכֵן מוּבָא בְּדַבְּרָיו (אוֹר יָקָר, תַּקוּנֵי הַזִּהָר, שַׁעַר ד', סִימָן י"א), שֶׁאֵין שׁוּם עֲנִיָּן בְּעוֹלָם נִבְרָא, אֲפֹלוּ דְבַר קָטָן שֶׁנִּבְרָא עַל-יְדֵי אֵיזָה עֵילָה שְׂיֵהָיָה, אֲלֹא הוּא מִכַּח מְצִיאֹתוֹ הַמְּשֻׁפָּע לְעֵילָה הֵהִיא לְבִרָא אֲפֹלוּ יִתּוּשׁ קָטָן, עֵין שָׁם. רוֹאִים מִכָּאֵן הַשְּׂגָחַתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, שֶׁדְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֹא בְּהַשְּׂגָחַת הַמְּאֲצִיל הָעֲלִיוֹן. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמְּכַנִּים עֲצָמוֹ בְּזֶה, וְאֵזוּ יְאִיר עֲלֵיו הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' נו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי

מָאד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְהַדְפָּסָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִלְּתֵת לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי אָנוּ רוֹאִים עֵין בְּעֵין אֵיךְ הַסֵּמ"ף-מ"ם עוֹבֵד מָאד עַל בְּנֵי-אָדָם לְעַקְרָם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ וְכוּ'. וְהַשָּׁקָר מִתְגַּבֵּר מָאד מָאד בְּעוֹלָם וְכוּ', וְאֵלֹהֵי הַיָּרֵע־בְּנִים שֶׁהֵם רַבִּים סְבִיבוֹת מִחוּל הַשָּׂדִים וְכוּ', נִתְפָּרְסָמִים בְּכָל פֶּעַם בְּיָתֵר עֹז וּבְיָתֵר גְּדָלָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֵלֹהֵי הַיִּרְאִים הַצְּדִיקִים, הַדְּבָקִים בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מִתְבַּזֵּים וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי רוֹאִים, שְׁנֵה הַבְּרוּר הָאֲחֵרוֹן, שֶׁמְבָרְרִים וּמְזַכְּכִים אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְרְאוֹת אֵל מִי יִפְנוּ — אֵל הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ הוּא וְאֵל צְדִיקֵי הַדּוֹר, אוֹ אֵל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אֲחֵרָא, הַעֲרֹב-רַב, הַטְּמָאִים מְטָמָאִים, הַמְחַטֵּיאִים אֶת הַרַבִּים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

נָא וְנָא תַחֲזִיק מְעַמָּד, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטֵי פְּרִטֵי, וְאֵין דְּבָר בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁגָּח מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עֲלִיךָ לְהִיּוֹת מָאד מָאד חֲזָק בְּזֵה, וְהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְלְבַסּוּף תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ הוּא.

בְּעֵנֶיךָ שְׁכַתְּבָתְּ, אוֹדוֹת כְּלֵי רֵאשׁוֹן וְכוּ', הָרִי מוֹבָא מִהָאֲחֵרוֹנִים, שְׂאִסוּר בְּשׁוּל מִהַתּוֹרָה גַּם בְּתוֹלְדוֹת הָאֵשׁ. וְלָכֵן גַּם בְּמִים חַמִּים שֶׁהָיוּ מְנַחִים עַל הָאֵשׁ כָּל עוֹד שֶׁהֵם חַמִּים בְּשַׁעוֹר שֶׁהָיָה סוּלְדָת בְּהַ, יֵשׁ בָּהֶם כַּח לְבַשָּׁל אֶת הַמֵּאֲכָל שֶׁמְכַנִּיסִים בְּתוֹכָם, וְאִסוּר לְהַכְנִיס לְתוֹךְ כְּלֵי רֵאשׁוֹן דְּבָר שֶׁלֹּא נִתְבַּשָּׁל כָּל צָרְכוֹ, אִף שֶׁהוּא יָבֵשׁ אוֹ דְּבָר לֹחַ שֶׁהִתְבַּשָּׁל כָּל צָרְכוֹ וְנִצְטַנָּן, אִפְלוּ לְאַחַר שֶׁהוֹרֵד מִהָאֵשׁ, אֲכָל בְּכֵלֵי שְׁנֵי קַבְּלוּ חֲכָמִים, שְׂאִינוּ מְבַשָּׁל, אִף שֶׁהַמֵּאֲכָל בְּתוֹכוֹ חָם בְּשַׁעוֹר שֶׁהָיָה סוּלְדָת בְּהַ וְכוּ'. וְרֵאִיתִי, אֲשֶׁר הַ'חַיִּי אָדָם' מִחֲדָשׁ, שְׂמִים חַמִּים בְּשַׁעוֹר שֶׁהָיָה נִכְוִית בָּהֶם, אִסוּר אִף בְּכֵלֵי שְׁנֵי (עֵין כָּל כ', אוֹת יד) לְפִי זֶה יוֹצֵא, שֶׁכָּל הַהֲתֵר שֶׁל כְּלֵי שְׁנֵי נִפְל לְגַמְרֵי, שֶׁהָרִי

רצב אָשֶׁר ד' נז בנחל

אין אַנחנוּ בְּקִיָּאִים לְשַׁעַר מְתֵי חָשִׁיב יָד נְכוּיִת, וּמְתֵי חָשִׁיב יָד סוּלָתָת. צָרִיךְ לְהַחְמִיר בְּכָל, אֲבָל רַב הַפּוֹסְקִים אֵינָם מַחְזִיקִים מִדְּרֹךְ זו, וְאוֹמְרִים כְּמוֹ מֶרֶן הַבַּיִת יוֹסֵף (יִוְרָה דְּעָה, סִימָן קה), שְׁאֵף בְּיַד נְכוּיִת בָּהּ, אֵין כְּלֵי שְׁנֵי מְבַשֵּׁל, עֵינֵי שָׁם. וְרֵאִיתִי בַּפּוֹסְקִים, שְׁמַהֲאֵי טַעְמָא מִתָּר לְתַת לְתוֹךְ כְּלֵי שְׁנֵי קָפָה גַּמְס וְקָקָאוּ גַּמְס, וְאֵין זֶה בְּכָלֵל בְּשׁוּל כְּלָל.

בְּעֵינֵי קָפָה גַּמְס וְקָקָאוּ גַּמְס, טוֹב לְקַחַת כּוֹס מִים מְכָלֵי רֵאשׁוֹן, לְעֵרוֹת לְכָלֵי שְׁנֵי וְאַחַר-כֵּן יִכְנִיס כְּפִית קָפָה גַּמְס אוֹ קָקָאוּ גַּמְס וְהַסְפֵּר, וְזֶה הֵכִי נְכוּן. וּמָה שְׁיֵשׁ מִחֲמִירִים לְקַחַת גַּם כּוֹס שְׁלִישִׁי — תְּבוּא עֲלֵיהֶם בְּרַכָּה, אֲבָל אֵין הִלְכָה כֵּן.

מָה אָמַר לָךְ, צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה הִלְכוֹת שְׁבֵת, כְּדֵי לֹא לְהַפְשִׁיל בְּאֶסוּר חֲמוּר שֶׁל מְבַשֵּׁל, וְלֹא-חֲרוּנָה הַתְּחִילוֹ לְהוֹצִיא סְפָרִים בְּקִצּוּרֵי הִלְכוֹת שְׁבֵת, וְתְבוּא עֲלֵיהֶם בְּרַכָּה. וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ וַיִּלְ (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן, חֵלֵק א', סִימָן סא): יֵשׁ סְפָרִים וְעֵתִידִים לְהִיּוֹת סְפָרִים וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם. וּבַפֶּרֶט בְּעֵינֵי הִלְכוֹת שָׂרֵב בְּנֵי-אָדָם טְרוּדִים עַל הַמַּחֲיָה וְעַל הַכְּלָפָה, וּמְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָהֶם לְרַדֵּת לְעֵמֶק הַדִּין. וְלָכֵן טוֹב עֲשׂוּ אֵלּוּ שְׁהַדְפִּיסוּ סְפָרִים קְצָרֵי הַדִּין וְהִלְכוֹת הַמְּצִיּוֹת וְהַצְּרִיכוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' נז.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח הַתְּשֻׁמָּה א.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שְׁמַצִּיל אֶת הָאָדָם כְּמוֹ הַדְּבוּר, שְׁאָדָם מִרְגִּיל עֲצָמוֹ
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְזוֹ הַמַּתְנֶה הִכִּי יָפֵה שְׁקַבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ ו"ל. וְכֵל
 מִי שְׁמַכְנִים עֲצָמוֹ יוֹתֵר בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, יוֹתֵר נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר
 וְזוֹ וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ. וְעֲלִיף לְדַעַת, יְדִידֵי הַיְקָר! אֲשֶׁר
 זֶה הָאֱמֶת שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, שְׁמַחֲדִיר בְּנוֹ אֱמֶת כְּזֹה, שְׁתַּמִּיד נִהְיֶה לְפָנָי
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַמִּיד גְּדַבֵּר לְפָנָי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כְּשֶׁאָדָם
 חֵי עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִכְנָסֵת בּוֹ אֱמֶת, כִּי אֱמֶת זֶה רַק
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם רַק
 לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, אֲלֵא כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ,
 תִּכְפֹּר-וּמִיד תִּסְפֹּר לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ
 וְהֵבֵן אֶל אָבִיו. כִּי בְּאֱמֶת בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 מִשְׁבָּרִים וְגִלִּים, וְאֵין לוֹ אֶל מִי לְפָנוֹת בַּעַת צָרָה. וְכִשְׁמִרְגִּיל עֲצָמוֹ
 לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָז הוּא הִכִּי מֵאֲשֶׁר בַּחַיִּים. וְלִכֵּן הִרְגֵּל
 אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזוֹ הַמַּתְנֶה קַבְּלָנוּ מִרְבֵּנוּ
 ו"ל, וְאֵין עוֹד מַתְנֶה יָפֵה יוֹתֵר מִזֶּה, וְלֹא בְּחִנָּם שְׁבַסְפָּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל
 מְזַכֵּר הַרְבֵּה פְעָמִים 'צַדִּיק אֱמֶת', מֵה הַתְּבוֹת אֱמֶת, אִם הוּא צַדִּיק
 — הֵרִי הוּא אֱמֶת, וְאִם אֵינּוּ צַדִּיק, הֵרִי אֵינּוּ אֱמֶת? אֲלֵא יְכוּלִים
 לְהִיּוֹת צַדִּיק וְתַחֲסוּר בּוֹ אֱמֶת, כִּי הָאֱמֶת זֶה רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן חֵלֵק א', סִימָן נא); וְכִפִּי שְׁאָדָם
 מִרְבֵּה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, בֵּן גִּחְקֵקֶת בּוֹ יוֹתֵר אֱמֶת מֵעֲלָמָא דְאַתִּי,
 כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֵק א', סִימָן סו); וְלִכֵּן הִעֲקָר
 לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִכֵּל שְׁאָדָם מְדַבֵּר יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 יוֹתֵר אֱמֶת גִּחְקֵקֶת בּוֹ. וְלִכֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת חֲזֵק בְּזֵה, רַק
 לְשִׁיחַ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֶף אֶחָד, רַק אוֹתוֹ
 יִתְבַּרֵּךְ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאֵינּוּ מְטַעֶה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם! וּבְפִרוּשׁ גְּלֵה
 לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחַת-הַר"ן, סִימָן נא), אֲשֶׁר בְּזֵה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְהִטְעוֹת
 אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר, וְאֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שְׁלֵא יִטַּעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם.

אודות שאתה כותב וכו', שגם זה ברח ממני וכו', מה אמר
 דף? ! באתי לידי החלטה, שכל זמן שאדם פגום בפגם הברית,
 ועובר עליו מה שעובר, והוא שבור פתחם הנשבר, אז הוא יבוא

אלי ויבקש חזיון. ותהלה לאל, אני מחזקו, מעודדו ומשמחו על-פי דרכי רבנו ז"ל, ומאיר בו דעת האמת, והוא גם-כן מתחיל להתמיד בתורה הקדושה, וכשנכנסת בו כבר איזו ישות וגאווה, כאלו הוא כבר גם-כן משהו, אז משליך אותי וכו', ומדבר עלי כל דבר אסור. והשוטה הזה אינו יודע, שעל-כל פגם הברית, רחמנא לישזבן, צריכים לצום פ"ד תעניות, ואם אדם חטא ברבוי חטאים, צריך רבוי פעמים פ"ד תעניות וכו', אשר אין הפה יכול לדבר והמח לחשב כמה תעניות צריך להתענות, על-כל-פנים עקר התקון הוא — שפלות, להיות מכיר את מקומו, כי זה אחד מהמ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, כמוכא בדברי חכמינו הקדושים (אבות, פ"ק ר'). שאדם צריך להיות מכיר את מקומו. ולכן במקום להפיר את מקומו הרע, ותמיד יהיה בשפלות, הוא כבר מתחיל לדבר עלי כל דבר אסור. ובאמת עליך לדעת, אשר לי זה לא נוגע כלל, אדרבה, כל מה שבורחים ממני, ומדברים עלי כל דבר אסור, ואני יודע אילו פגמים עשו, ואילו פגומים היו וכו' וכו', ועתה מדברים עלי, זה נותן לי יותר חזיון לקרב מה שיותר נפשות אל הקדוש-ברוך-הוא על-פי דעת רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי הנקר! אדם אינו יודע מה זו עליה ומה זו ירידה, אדם חושב שמאיר לו — זו נקראת עליה, וכשחשף לו — זו נקראת ירידה, ובאמת זה בדיוק להפך, כשלאדם חשף ומר מאד, והוא שבור, וכא ומתבודד להקדוש-ברוך-הוא, בוכה ומבכה שמים וארץ, שיוציאו מהחשף, אז אדם מחזיק באמת לאמתו, אבל כיון שנכנסת באדם איזו גאווה וישות, שחושב שהוא כבר גם-כן משהו, אז אין לך שקר גדול מזה. ולכן אשרי מי שמבטל עצמו אליו תברך, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא אתה אל תבלבל עצמך משום דבר, לא בקשתי את אף אחד שיבוא אלי, מי שרוצה לבוא — שיבוא, מי שאינו רוצה — שלא יבוא. מי שרוצה לדבר עלי — שידבר, בין כף ובין כף כל הספרים שזכני הקדוש-ברוך-הוא לחבר בעזרתו תברך שמו — ידפסו, ואם יפלא בעיניך איך זכה ילוד אשה לכתב כל-כף הרבה

ספרים? ההכרח לי לומר לך, רק על-ידי אלו האנשים שקרבותי להקדוש-ברוך-הוא, ואחר-כך יצאו כנגדי ודברו עלי כל דבר אסור, אשר לא עלתה אפלו על דעתי ועל מחשבותי וכו' וכו', והוציאו עלי שם רע וכו' וכו', ורודפים אותי וכו' וכו', רק בזכותם זכיתי לחבר ספרים נפלאים כאלה. יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתו ותברך בעת שינדפסו כל הספרים, ויהיה פלא איך אדם שבור כמוני עם עגיוות ונדחקות כפי מה שעובר עלי, עם צרות ויסורים מרים מבית ומבחוץ, מה שעובר עלי, זכה לחבר כל-כך הרבה ספרים, ואני מאמין באמונה אמתית, שכל ספרי ינדפסו פעם ויחזרו וינדפסו, ומי שרק יהיה לו חלק בהדפסתם, אהיה לו למליץ ישר בשמים, כי סוף כל סוף לפני הקדוש-ברוך-הוא לעורר מאות ואלפי אנשים בתשובה, אזי גם לי אילו נקודות טובות ואילו זכיות, ובנדאי הזכות הזו תגן על כל העוסקים והמתעסקים בהדפסת ספרי ובהפצתם. וכפי חלשת גופי וכחי בל עמדי, אני בטוח שעוד מעט אצא מזה העולם, אזי גם מי שיבוא על קברי ויתפלל, אהיה לו למליץ ישר, ולא אשכח אותו.

העקר אתה ראה להתחזק ולדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ואל תסתכל על שום ברירה שבעולם, ואפלו במה שכתבתי נגד מתנגדי, גם-כן אינך צריך להסתכל, כי כתבתי כל זה רק מפני טעמים אלו שהארכת במקתך, כי יש הרבה שרוצים להתקרב לרבנו ז"ל, אבל אומרים: הרי חולקים עלי וכו', ובנדאי זה אמת וכו', וזה מה שגורם להתרחקות.

מה אמר לך, ידידי היקר! כבר הקדים רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), אשר מי שפגם בכרית — הוצאת זרע לבטלה, ההכרח לו לשמע מחלקת וכו', ואם אין לו שכל — אזי מתרחק. וידוע הספור, בשעה שמוהר"ן ז"ל רצה להתקרב אל רבנו ז"ל, שמע הרבה התנגדות מחמיו, שהיה איש קדוש ונורא מאד, שהיה לו גלוי אליהו הנביא בקביעות, כאשר העיד הרב הקדוש ר' ברוך ממעוז'בוז זי"ע, והיה מדבר נגד כל החסידים, כי שמע התנגדות שיש בין החסידים ולכן התרחק, ודבר עם מוהר"ן ז"ל הרבה נגד

החסידים, ולכן הִזָּה קִשָּׁה לְמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְהִתְקַרֵּב בְּכָל־לַיּוֹת אֶל
החסידים וּבְפִרְטוּיּוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, אֲבָל לְבִסּוֹף עָזְרוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוא וְשָׁבַר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת. וְלִכֵּן הִתְקַרַּח לִי לְכַתֵּב מְדֵי פַעַם בְּפַעַם,
לְהִזְכִּיר לְבְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁהִמְחַלְקֵת שֵׁישׁ בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵינְנָה
מִחְלָקֵת בֵּין הַצַּדִּיקִים, זוֹ מִחְלָקֵת בֵּין רְשָׁעִים אֲרוּרִים, נוֹאֲפִים
כְּכֻלָּבִים, אֲבָרְכִים פְּגוּמִים שֶׁשָּׁכְחוּ אֶת חֲטָאוֹת נְעוּרֵיהֶם, וּבְמִקּוֹם
לְקַחַת עֲצָמָם בִּידֵיהֶם, וְלַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הֵם עוֹד פּוֹעְרִים
פִּיהֶם וּמְדַבְּרִים כָּל דְּבַר אָסוּר. וְלִכֵּן עָלִי לְכַתֵּב אֶת זֹאת, כְּדֵי שֶׁלֹּא
יִחָשְׁבוּ הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים — מִי יוֹדֵעַ מִי חָלַק עָלַי וְכו'.

הִתְקַרַּח לומר — מִי חָלַק עָלַי? אֲבָרְכִים פְּגוּמִים, שֶׁאֲנִי הוֹצֵאתִי
אוֹתָם מִהַשְּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתֵי מִפְּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זָרַע
לְבִטּוּלָה וְכו', וְתוֹקֵתִי אוֹתָם וְעוֹדֵדֵתִי אוֹתָם, וְקַרְבָּתִי אוֹתָם אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְלְבִסּוֹף מִשְׁנַדְמָה לָהֶם שֶׁהֵם גַּם-כֵּן אִיוּ
מְצִיאוֹת, אֲזִי הִתְחִילוּ לְבַגֵּד בִּי וּלְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, כְּאִלוּ
יְכוּלִים לְשַׁבֵּר אוֹתִי וְכו'. וּבְאַמַּת מֵאֲזִי שֶׁהִתְקַרְבָּתִי אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, אֲנִי
בְּטַל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי בְּעֵינַי עֲצָמִי, וְאֵין לִי שׁוּם כְּוָנָה אַחֲרַת, רַק
לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם, וְאֲנִי רוֹצֵה רַק
לְקַרֵּב אֶת כָּל־ל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל-פִּי הָעֲצוֹת הַיְקָרוֹת
וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ו"ל, כִּי הוּא נִשְׁלַח לְדוֹרוֹתֵינוּ אֵלָיו. וְלִכֵּן
אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁיַּעֲזוֹר לִי, וְאוֹי לוֹ לְמִי שֶׁיִּדְבַר עָלַי, כִּי בּוֹדָאִי יַעֲנֵשׁ עֲנֵשׁ
גָּדוֹל מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ. כִּי לֹא יֵאבְדָה ה' סֶלַח לוֹ, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר עָלַי
מְדַבֵּר עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא, כִּי מֵה יֵשׁ לִי עִם בְּנֵי אָדָם?! אֵינְנִי
צָרִיף שׁוּם דְּבַר, וְאֲנִי לֹא רוֹצֵה שׁוּם דְּבַר, אֲנִי רוֹצֵה רַק אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא! וְאֵין לִי בְּזֵה הָעוֹלָם שׁוּם רְצוֹן אַחַר מִבְּלַעֲדֵי
רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. כִּסְף אֵינְנִי צָרִיף, רַק כְּסוּפִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא,
כְּבוֹד — אֶתְהָ רוֹאֶה אֵיזָה כְּבוֹד יֵשׁ לִי, מְחַרְפִּים וּמְבִזִּים וּמְגַדְּפִים
אוֹתִי, נַחַת וְכו' — אֶתְהָ רוֹאֶה מֵה שֵׁישׁ לִי, צַעַר וְיִסּוּרִים, בְּזִיוּנוֹת
וּמְכַאוּבִים וְכו', מִמֶּשׁ אֵין לִי בְּזֵה הָעוֹלָם כְּלוּם, רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוא, וְלִכֵּן מִי שֶׁמְדַבֵּר עָלַי, מְדַבֵּר רַק עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוא,
כִּי אֲנִי בְּעֵינַי עֲצָמִי כְּלֹא כְּלוּם מִמֶּשׁ, כְּפֶאֱשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַבוֹרָא כָּל

רצו

בנחל

ד' נח

אשר

עולמים בעצמו.

ומרב צרותי וטרדותי עכשו — ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' נח.

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה אני מברך אותך ברפת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת בנך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכה להכניסו בביתו של אברהם אבינו.

אודות השם וכו', תשמר מאד מאד לא לתת שם לבן על שם אשה, כי אני בעצמי מכיר כמה שקבלו שם נקבה על שם זכר, כגון: יהודית על שם יהודה, וסובלים כל החיים כל מיני צרות, וכן כמה שמות שנתנו לזכר על שם נקבה, ומסכן התינוק או התינוקת שסובלים סבל גדול. אסור להחליף מזכר לנקבה ומנקבה לזכר. ובכלל צריכים להשמר מאד בענין השמות, כי אנו רואים שאלו הרשעים הערב-רב נותנים שמות בדויים מאד: טל, אילן, שחר וכו', ולא בחנם שהילדים סובלים, כי נותנים שמות על שם אבנים וחיות ופרחים וכו'. ולכן תשמר מאד בדרך זה, תתן שם אחר צדיק, וזה יועיל מאד לילד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' נט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת שהקדוש-ברוך-הוא מחיה וממהה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל אשר אנו רואים ושומעים ומרגישים, זה עצם אלקות, אבל בהתלבשות כזו. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצא), שיכולים לשבת שני אנשים בזה העולם, זה נמצא בגן-עדן, וזה נמצא בגיהנום, זה משתעשע בשעשוע המלכא עלאה, וזה מספן חסר מהכל, ומרים לו החיים מאד מאד. והענין הוא שכתוב (קהלת ג, יא): "גם את העולם נתן בלבם", שזכות העולם וטהרתו וקמירותו וגסותו תלוי בלבבות בני-אדם, שאם אדם בר לבב, ומזכך את לבו, גם כל העולם בערכו אינו חשוך כל-כך, אלא מזכך. ולב האדם מרגיש את העולם; כי כשאדם מזכך את לבו, ובוזר מאד אל הקדוש-ברוך-הוא, אז כל העולם כלו זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, והוא משיג את האין סוף ברוך הוא דרך הלבוש והצמצום הזה, והשני שרחוק מזה, לבו מלא תועבות רעות ותאוות מדמות — לו חשך, והוא רואה רק את ההעלם, עד שחושב שהכל מקרה, טבע ומזל, ועולם חשך בעדו, כי חמירות גופו מתגברת עליו. ולכן העקר — שאדם צריך לזכך את עצמו לגמרי, את המוח מחשבה לשמר מאד, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד על קדשת וטהרת המוח, ובפרוש גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד), שצריכים להשמר מאד מאד מהרהור רע, כי ההרהור פוגם מאד בעולמות העליונים, כי אדם צריך תמיד רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, ולציר בדעתו איך שהכל לכל אין סוף ברוך הוא, וגם הלבוש הגשמי של חמירות הכלי העולם הזה, עצם הדומם, נמצא

בו אַלְקוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (חֲבִיקוּק ב, יא): "אָבֵן מִקִּיר תִּזְעַק", וְכֵן בְּצוּמַח יֵשׁ אַלְקוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית וְבֵה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ב'): הָאֵילָנוֹת מְשִׁיחִים זֶה עִם זֶה, וְכֵן הַחַיּוֹת, שֶׁבְּנֹדָאֵי הָאֲלָקוֹת מוֹלִיכָה אוֹתָם, וְכֵן הַמְּדַבֵּר — בּוֹ יְכוּלִים לְמַצֵּא יוֹתֵר אַלְקוֹת. וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי הָאָדָם הַמְּדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְרוֹאֶה אֶת הַנִּסְתָּרוֹת אֲשֶׁר לְפָנָי בְּנֵי-אָדָם, וְכֵמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנד), שֶׁהַעֲיִנִים הֵן גְּבוּהוֹת מְאֹד, וְרוֹאוֹת תְּמִיד דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד. וּבְאֵמֶת גַּם בְּאִוִיר הָעוֹלָם יֵשׁ נֶפֶשׁ חַיָּה, שֶׁהֵם הַמְּלַאֲכִים הַמְּתַלַּבְּשִׁים בְּאִוִיר הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵינָם גְּלוּיִים לְכָל אָחָד, כִּי אִם לְמִי שֵׁיֵשׁ לוֹ עֵינַיִם לְרְאוֹת אֶת הַמְּלַאָךְ, וְהֵם רוֹאִים אוֹתוֹ בְּתַמוּנָה מְמַשׁ, שֶׁמְתַגַּלָּה אֲלֵיהֶם, וְאַחֲר־כֵּן שֶׁמְסַתְּלָקִים הַמְּלַאֲכִים, לֹא נִשְׁאָר כְּלוּם. וְדַבֵּר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר לְמִי שֶׁאֵינּוּ אוֹחֵז בְּזֶה.

הַפֶּלֶל, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְהַבִּיא אוֹתָנוּ לְכָל הַמְּדַרְגוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, אִם רַק נִתְמַיֵד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵיו ז"ל, וְנִנְעֹזב אֶת הַשְּׁטִיּוֹת שֶׁל זְקֵנִים טַפְּשִׁים, מְאָרִיכֵי יָמִים שֶׁאֵין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, כְּמוּבָא בְּדַבְּרֵיו ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), חֶבֶל לֶךְ; יְכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם אֶל מְדַרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, גְּלוּי אַלְקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, אֵינֶךָ יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶל אֵילוֹ מְדַרְגוֹת רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְהַבִּיאָנוּ, וּבְפִרוּשׁ גִּלָּה לָנוּ — הַנִּרְאָה כְּשֶׁתִּשְׁכְּבוּ עַל הָאָרֶץ עִם הַרְגָּלִים אֶל הַדֶּלֶת, אֲזוּ תִדְעוּ אִם הֵייתֶם מְקַרְבִּים אֵלַי אִם לֹאוּ, כִּי אִם הֵייתֶם מְקַרְבִּים אֵלַי בְּאֵמֶת, אֵין דְּרָגָה בְּעוֹלָם, שֶׁלֹּא הֵייתִי מְבִיאָכֶם. וְלָכֵן רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ! בְּמָקוֹם לְבַטֵּל זְמַנְךָ הַיֶּקֶר בְּשְׁטִיּוֹת וּבְדַבְּרִים בְּטִלִּים, וּלְדַבֵּר דְּבוּרִים שֶׁל מָה בְּכַף, וּלְהַתְנוּפֵחַ עִם זֶה אוֹ עִם זֶה, רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ שְׁכִינַת עֲזוֹ תְּתַבְּרֶךָ, כְּמוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), אֲשֶׁר הַדְּבוּר הוּא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשְּׁפַע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים א, יא): "וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם", כְּפִי הַדְּבוּר — בֵּן הַשְּׁפַע, וְלָכֵן צְרִיכִים הַרְבֵּה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְשֶׁאָדָם מְדַבֵּר תְּמִיד אֵלָיו

יְתַבְרֶךְ, יִשְׁפִיעַ עָלָיו שְׁפַע בְּגִלּוּי אֱלֻקוֹת, עַד שְׁלֵא יֵרָאֶה וְלֹא יִשְׁמַע
וְלֹא יִבִּין שׁוֹם דְּבַר בַּק רֹחַמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹת. אֲשֶׁרִי מִי שְׁמֻכְנִים
דְּבָרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרֶךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבַּחּוֹר הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ
יְאִיר.

בְּמָה שְׁשָׂאֵלְתָּ בְּסִפְרֵי "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", סִימָן תַּקְמַד, שְׁמוּבָא
שָׁם, שְׂרַבְנוּ וְ"ל דְּבַר בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לְמִילָה מִמְעַלַת הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת וְלִצְאָת בְּשָׂדֵה לְהַתְּבוּדָה בֵּין עֶשְׂבִים, וְטוֹב מְאֹד
לְהַתְּפַלֵּל בִּיגִיחָם, וְכַתּוּב בְּסוּגְרִים: וְהָאֲרִיף בְּשִׁיחָה זֹו מְאֹד, וְלֹא
נִקְתְּבָה מִיָּד, עַל-כֵּן נִשְׁכַּח הָרַב, וּמָה שְׁנִדְפַס קֶצֶת, הוּא בְּלִקּוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י"א. וְכָל זֶה מִשְׁנַת תַּקְס"ה, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּסִימָן
תַּשַּׁצ"ג כְּתֻבְתִּי, שְׂרַבְנוּ וְ"ל אָמַר אֶת כָּל הַמְּאָמַר בְּסִימָן י"א, כְּשֶׁאָדַם
מִתְּפַלֵּל בְּשָׂדֵה, וְהָאֲרִיף בְּדַבּוּר זֶה מְאֹד. וְזֶה כְּבָר שְׁנַת תַּקְס"ח,
וְנִרְאֶה כְּסִתְיָה; וּבְאִמַת אֶפְרַשׁ לָךְ, שְׁאִין זֹו שׁוֹם סִתְיָה, שְׁאִזּוּ דְבַר
רַבְנוּ וְ"ל מִשְׁלִישִׁי לְמִילָה, אֲשֶׁר טוֹב לְהַתְּבוּדָה בְּשָׂדֵה, וְכָל שִׁיחַ
הַשָּׂדֵה נִכְסָפִים וְנִכְלָלִים בְּתְּפִלָּתוֹ. אֲבָל בְּשְׁנַת תַּקְס"ח דְּבַר רַבְנוּ וְ"ל
גַּם-כֵּן עִם אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מְזֵה, וְאִזּוּ גְלָה אֶת הַתּוֹרָה י"א. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר
מוֹהַר"נָת וְ"ל כְּתַב וְהִדְפִיס אֶת הַ"שִׁיחוֹת-הַר"ן" אַחֲרֵי הַדְּפֻסַת
"לִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן", וַיְדוּעַ אֲשֶׁר "לִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן", חֶלֶק ב', נִדְפַס אַחֲרֵי
הַהִסְתַּלְקוֹת שֶׁל רַבְנוּ וְ"ל, וְלִכֵּן אִין קָשָׁה כָּלֵל, כִּי מוֹהַר"נָת וְ"ל
נִזְכָּר מָה שְׁהִיָּה בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לְמִילָה, וְכַתּוּב מָה שְׁשָׁמַע אִזּוּ, וְכֵן בִּימֵי
מוֹהַר"נָת וְ"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁנִּסְעַ לְטִיֵּל עִם רַבְנוּ וְ"ל, וְעוֹד כְּמָה
מֵאֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשָׂדֵה, אִזּוּ גְלָה רַבְנוּ וְ"ל הַמְּאָמַר, וּמוֹהַר"נָת וְ"ל

אָשֶׁר ד' סא בְּנַחֵל שא

קשָׁרם בְּיַחַד. וְלִכֵּן אֵין פֿאן סְתִירָה כָּלֵל! כִּי הֵן אַמֶּת שְׁבִשְׁנַת תַּקס"ה
דְּבַר רַבְּנוּ ו"ל מִזֶּה, וּבִשְׁנַת תַּקס"ח חֲזַר וְדַבֵּר מִזֶּה וְהֶאָרִיךְ יוֹתֵר, כִּי
כִּף הִיָּתָה דְרָכּוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, לְחֲזֹר הַרְבֵּה פְּעָמִים דְּבַר שְׂאֵמֶר, אָבֵל
בְּתוֹסֶפֶת חֲדוּשִׁים, וְלִכֵּן אֵין זֶה קֶשֶׁה כָּלֵל, וְאֵין זֶה טְעוּת! אַךְ יֵשׁ
כַּמָּה טְעוּת הַדְּפוּס שְׁצָרִיכִים לְתַקֵּן.

וְהַהֲכַרְח לִי לֹמֵר לָךְ, שְׁחַבּוּר סֵפֶר "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", הִיָּה בְּזֵה
סִיעָתָא דְשִׁמְיָא גְדוּלָּה מְאֹד, וְאָרְךְ לִי כַּמְעַט שְׁנַתִּים שְׁחַבְרַתִּי אֶת
הַסֵּפֶר הַזֶּה. וְכֹל אֱלוֹ שְׁמַרְנָנִים עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה, הֵם סֶתֶם לִי צְנִיָּים
וּבְעֲלֵי קִנְיָה הַמְקַנְיָאִים, שְׁזַכְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְסֵפֶר נִפְלָא כְּזֵה,
שְׁעוּד יַדְפֵּס וַיִּחְזֹר וַיִּדְפֵּס וַיִּתְּפֹשֵׁט בְּכֹל הָעוֹלָם כֹּל עַל אַפָּם וַחֲמַתָּם
שֶׁל לִי צְנֵי הַדּוֹר, עַבְדֵי אַבִּימֶלֶךְ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' סא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... יָרוּ
יָאִיר.

לְנַכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ הָאָרְךְ.

אוֹדוֹת מַכְתְּבִים שְׁנִדְפְּסוּ מִמְּנֵי עַד עַתָּה, עָלֶיךָ לְהַבִּין, שְׁלֵא כֹל
הַמַּכְתְּבִים רְצִיתִי שְׁיִדְפְּסוּ, אַךְ מֵאֵת ה' הִיָּתָה זֹאת שְׁנִדְפְּסוּ, וְהַהֲכַרְח
לִי לֹמֵר לָךְ, שְׂרָאִיתִי כְּתַב יָד אֶצֶל אַחַד מְאַנְשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, מַכְתְּבִים
שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, שְׁעֵדִין לֹא נִדְפְּסוּ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה, וְאָמְרוּ לִי
הַסֵּבָה, שְׁשֵׁם מְדַבֵּר מְדַרְכֵי הַנְּהַגוֹת בְּבֵית, וְלִשְׁלֵם חוֹבוֹת וְעַסְקִים
פְּרָטִיִּים שְׁיֵשׁ לוֹ עִם בְּנֵי-אָדָם, עִם אִשְׁתּוֹ וְיִלְדֵיו וְכוּ' וְכוּ'. וְאָמְרוּ,
שְׁאֵין זֶה כְּבוֹד לְהַדְפִּיסָם. וּבְאַמֶּת כְּשְׂרָאִיתִי אֶת זֹאת, מְאֹד מְאֹד
הִתְפַּעַלְתִּי מִהַגִּישָׁה שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, כִּי צַד נִגְשׁ לַחַיִּים, וְאֵיךְ מִכֹּל

דָּבַר עוֹשֶׂה תוֹרָה, וּמְקַשֵּׁר אֶת זֹאת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְחַזֵּק עֲצָמוֹ
 בְּכָל הַמְצָבִים הַקְּשִׁים שְׁלוֹ, מְקַשֵּׁר עֲנִינָיו אֶל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִכְן
 אֵינְנִי מִבִּין לְמָה לֹא הִדְפִּיסוּ אֶת זֹאת. וְאֲנִי מְקַנֶּה שְׂיָבוֹא הַיּוֹם
 וַיִּדְפִּיסוּם. אֲדַרְבֶּה, זוֹ גְדֻלַּתוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שְׂרוּאִים מְדַבְּרִים
 פְּשׁוּטִים הֵיאֵף מַחֲיָה עֲצָמוֹ. וְלִכְן אִם כָּבַר הִדְפִּיסוּ אֶת כָּל הָעֲנִינִים
 שֶׁעָבְרוּ עָלַי — הֵן מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, הֵן מִבְּנֵי הַבַּיִת, הֵן מֵהַשְּׂכָנִים,
 הֵן מֵהַקְּרוּבִים וְכוּ' וְכוּ', שְׂיֵרְאוּ לְכָל הַפְּחוֹת, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, בְּרַחֲמֵי
 אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא אֲבַדְתִּי עֲשָׂתוֹנוֹתַי, עַל אֵף כָּל הַצָּרוֹת
 וְהִיסוּרִים שֶׁעָבְרוּ עָלַי, וְלִכְן אֵין זֶה נוֹרָא כָּלֵל וְעַקֵּר.

יֵשׁ בְּהַרְבֵּה סְפָרִים שֶׁהִדְפַּסְתִּי טְעִיּוֹת, וְלִכְן צְרִיכִים לְהַגִּיהֶם
 הַיֵּטֵב, כִּי אֲנִי תְּהִלָּה לְאֵל, דִּיקָתִי בְּדִיוֹק רַב בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, וּבַפְּרָט
 הַמְרָאִי מְקוֹמוֹת בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנְ"ן", שֶׁשְּׂגוּר עַל פִּי, תְּהִלָּה לְאֵל. וְאִם
 לֹא מוֹצְאִים אֶת הַמְרָאָה מְקוֹם הַנִּכּוֹן, אֵין זֹאת אֶלָּא טְעוּת הַדְּפוּס,
 וְעַמֵּךְ הַסְּלִיחָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' סב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיֵּקָר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתֶה מְמִי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ
 יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְּאַמַּת אָדָם
 צָרִיף לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֻטָּל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
 עַד שְׁלֹא יִרְגִישׁ שׁוּם צַעַר. כִּי אָנוּ רוּאִים אִישׁ קְדוּשׁ הַיּוֹשֵׁב בְּבַיִת,
 וְטְרוּד בְּהַשְׂגוֹת אֱלֻקוֹת, זֶה בּוֹדְאֵי בָּא מֵהַמְּשַׁכֵּת קִדְשָׁה עֲלִיוְנָה בְּד'
 אֲמוֹת שְׁלוֹ. וְאִם יִתְבּוֹנֵן בְּפִרְטוּיֹת הַבַּיִת, אִזּוֹ הוּא רוּאָה שְׁמוֹת

אֲשֶׁר ד' סב בְּנַחֵל שג

ויחונדים: גבי הבית שם אהי"ה, רצפת הבית שם אדנ"י, קירות הבית שם הוי"ה. וכן שאר השמות, עד שיש צדיקים הדבוקים לגמרי באין סוף ברוך הוא, שכל הבית שלהם נעשה כסא לאלקותו ותברך, וזכי הראות רואים רק אלקות בתוך החדר שיושבים שם. ולכן על-פי-רב נופל יראה ופחד לאדם פשוט שנוכנס בחדר הצדיק, כי החדר מלא אלקות. כי הצדיקים הדבוקים באין סוף ברוך הוא, מורידים את אלקותו ותברך בזה העולם.

לענין מה שכתבת וכו', תאמין לי, שאין לי מלים להסבירך את הצער שיש וכו', אבל שמעתי דבר נורא מאד, אשר רבנו איש האלקי ה"חדושי הרי"ם" זי"ע, אבד שלשה-עשר ילדים, לא עלינו, ואמר לזוגתו: הצער שלנו יהיה נחמה בעד כמה אנשים מאחינו בני ישראל, כי אם יהיה לאחד צער גדול בנים, וימות ילד אחד מבניו, רחמנא לצלן, ויעלה במחשבתו, חס ושלום, רעיון של תרעמת על הקדוש-ברוך-הוא, אזי יתנחם תכף, וישוב ממחשבתו הרעה, ויאמר: איצ"ה מאיר היו לו שלשה-עשר בנים יקרים, ולא נשאר אחד מהם, ולמה אתרעם אני?! והדברים הללו פחד נורא, איך אדם יכול לומר דבורים כאלו, אחר שאבדו אצלו, לא עלינו, שלשה-עשר ילדים, רחמנא לישזבן, כשעוברת על האדם איזה צרה ומשבר מבן אחד או מבת אחת, הוא כבר נשבר לגמרי, ומכל שכן כשנעדר איזה בן או בת, הקדוש-ברוך-הוא ישמר את עם ישראל, האדם שבור לגמרי פתח הנשבר, והנה צדיק בזה יכול לנחם את אשתו בלשונות כאלו, שבני-אדם עוד יתנחמו ממנו. עמד וראה והתבונן, אל מה צדיקים יכולים לזכות בזה העולם: גלוי אלקות בתכלית המדרגה העליונה, שהורידו את השכינה בתוך חדרם. ולכן ראה גם אפה להיות דבוק בחי החיים בו ותברך, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, ומה שמדברים עליך — זה לטובתך, כי מי יודע אילו ענשים קשים ומרים היו צריכים לבוא עליך. ועל-ידי שמדברים עליך, מורידים ממך את כל הענשים קשים ומרים. ועל-פן אל תתרעם בזה שמדברים עליך, אלא קבל הכל בתמימות ובכפשיטות.

הַעֲקֹר לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד תִּצְיֵר בְּדַעְתְּךָ,
 אִיךָ שֶׁבְחַדְרְךָ נִמְצְאָת הַשְּׂכִינָה, וְתִתְבּוֹנֵן בְּקִירוֹת בֵּיתְךָ, וְתוֹשִׁים לִב
 אֶל קוּלוֹ יִתְבָּרַךְ, "אֶבְנֵי מִקְרֵי תִזְעַק" (תְּבַקֵּי ב, יא), שְׁנֵה רְאִשֵׁי
 תְּבוֹת: אַמ"ת. שְׁמֵי שֶׁמִּתְבּוֹנֵן בְּגִלּוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שׁוֹמֵעַ אֶת קוּלוֹ
 יִתְבָּרַךְ מִקִּירוֹת בֵּיתוֹ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן נב):
 מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן צְדִיק הַדְּבוּק בְּחַי
 הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁנִּכְנָס יְהוּדֵי בְּתוֹךְ חֲדָרוֹ, הַקִּירוֹת צוֹעֲקִים
 וּמְכַרְיָזִים מָה הָאֵדָם הִזָּה עֲשֵׂה. עֲמַד וּרְאֵה וְהַשְׁתּוּמֵם וְהַתְּבּוֹנֵן, אֶל
 מֵה צְדִיקִים יְכוֹלִים לְזַכּוֹת.

וְכָל זֶה רַבֵּנוּ ו'ל רוֹצֵה לְהַחֲדִיר בְּנוֹ. וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי הָאֵדָם שֶׁמְכַנְּסִים
 בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' סג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיִּקָּר לִי
 מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... גִּרוּ
 יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתַּמִּיד תַּעֲמִד עַל יְמִינֵי וְתַעֲזֹר לִי לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ
 ו'ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁדְּבַר רַבֵּנוּ ו'ל אֵינְנוּ מְצַמְצֵם אֶצֶל שׁוֹם בְּרִיָּה
 בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
 וּבְרַחֲמִים, בְּצִדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְשִׁלַּח לָנוּ בְּדוֹר הִזָּה אֶת רַבֵּנוּ ו'ל,
 שֶׁהוּא יְכַבֵּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְיַחֲזִיר אֶת כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 בְּתִשׁוּבָה. וְעֲלֵינוּ לְרְאוֹת לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם.
 הַהֲכַרְח לִי לֹאמַר לְךָ, מִי שֶׁרַק יַעֲסֹק בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת, בְּהַפְצַת

מְעִינֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ, כִּי אֲנִי רוֹאֶה אֶת זֹאת מְעֻמִּי, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינְנִי מִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ, וְאֵינִי מִתְפַּעֵל מִכָּל הַחֻלְקִים עָלַי, כִּי בְּאֵמֶת אֵין לָהֶם שׁוּם שְׂיִכוּת לְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי מִי שֶׁהוּא חֲצוּף, אֵינוֹ שֵׁף לְרַבְּנוּ ז"ל. וְדָבָר זֶה שֶׁמַּעֲתִי הִרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — אֶת הַכֹּל רַבְּנוּ ז"ל יָכוֹל לְקַבֵּל, אָבָל לֹא בַעַל מַחֲלָקָת. אָבָל לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, מָה אָנוּ רוֹאִים? שְׂאֵלוֹ הַנוֹאֲפִים כְּכֹלְבִּים, הֵם מְהַפְכִים אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ, וְהֵם אוֹמְרִים, שְׂאֵלוֹ שֶׁמְפִיצִים אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, הֵם בַּעֲלֵי מַחֲלָקָת וְכוּ', וְאֵלוֹ הֵם צַדִּיקִים וְכוּ' — אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם, וְאוֹי לְצַדִּיקְתָּם! וְרַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיהֶם הַמְטַנְפִים וְכוּ' וְכוּ'.

זָכַר, זָכַר, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אֵינְנוּ מְצַמְצָם אֲצֵל שׁוּם בֶּן אָדָם, וְלֹא בְשׁוּם מְקוֹם פְּרָטִי. רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא רַק בְּמְקוֹם שְׁמִדְבָרִים מִמֶּנּוּ, רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא רַק בְּמְקוֹם שְׁמִנִּיחִים אוֹתוֹ לְהַכְנִס. וְתֹאמִין לִי, שְׁלוֹלֵא צִוָּה רַבְּנוּ ז"ל לְנִסֵּעַ אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן, הֵיוּ מוֹצְאִים אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל מְקוֹם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא הֵיכָן שָׂרָק לוֹמְדִים אֶת סֵפֶרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, שֶׁהוּא גִנְזִיא דְּמַלְפָּא הַמְּלַבֵּשׁ בְּאוֹתִיּוֹת כְּאֵלוֹ, וְזֶה פֶּלֶא עַל גְּבִי פֶּלֶא, אֵיךְ תִּלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא מוֹהַר"ת ז"ל הִזְהִי יָכוֹל לְקַחַת אוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, צַחְצַחוֹת כְּאֵלוֹ, וּלְהַלְבִּישָׁם עַל פְּנֵי הַפֶּתַח, וְלֹא בְּחֹנָם בְּשַׁעַה שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל אֶת הַמְּאָמַר בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לֵב, יֵשֵׁב שָׁם הַמַּגִּיד מְטִירֵהוּוִיצָא זי"ע, וְאָמַר אַחֲרֵי-כֵן לְחַתְּנוּ: רַבְּנוּ ז"ל דָּבָר, וְרֵאִיתִי אֵשׁ יוֹצֵאת מִפִּיו, וְהַתְּבוֹנְנָתִי אֵיךְ יָכוֹלִים לְהַכְנִיס הָאֵשׁ הַזֹּאת עַל פְּנֵי הַפֶּתַח. וְהִנֵּה לְמַחֲרַת בָּא הָאֲבִירָךְ (זֶה הִזְהִי מוֹהַר"ת ז"ל), וְהִנֵּה וְהַכֹּל כְּתוּב עַל הַפֶּתַח. וְהַמַּגִּיד מְטִירֵהוּוִיצָא זי"ע אָמַר: אֲנִי לֹא מִבִּין, אֵיךְ יָכוֹלִים לְקַחַת אוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת גְּבוּהִים, הַשְּׂגוֹת נוֹרָאוֹת, פֶּלְאֵי פֶּלְאוֹת עַל כְּתָב. זֶה הִזְהִי גְּדֻלְתוֹ שֶׁל מוֹהַר"ת ז"ל, שֶׁהִזְהִי יָכוֹל לְרַשֵּׁם תּוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עוֹמְדֵי עַל הַגְּלוּיִים הָאֵלוֹ, שָׂרָק מְשִׁיחַ יֹאמַר פְּרוּשׁ עֲלֵיהֶם. וְזֶה הִזְהִי הַחֲדוּשׁ שֶׁל מוֹהַר"ת ז"ל, שֶׁהִזְהִי יָכוֹל לְכַתֵּב הַכֹּל עַל הַפֶּתַח; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה לְלַמֵּד תְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' סד.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי,
שוטה ממי הנחל נובע חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! מה שבקשתי ושאלתי וכו' וכו', תעני
בספרי "שפת הנחל", ושם יבאר לך בפירוטיות כל הבאור.

מה אמר לך, בדרך כלל במכתבים אינני כותב שום באור, כי
המכתבים הם רק ליהודים, לחזק ולעודד ולשמח את נפשות
האברכים והבחורים השבורים והרצוצים, ואין לי הפנאי להפגס
בפולפולים וכו', אף שאני יודע שזה דבר גדול מאד לחדש בדברי
רבנו ז"ל, עם כל זאת עקר החדוש הוא לחדש את נשמות ישראל
שיהיו דבוקים באין סוף ברוך הוא, כי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו
כאן ועוד מעט אנו יוצאים מזה העולם, וחבל על כל יום ששוכחים
ממנו יתברך. ולכן צריכים לחזק ולעודד ולשמח נשמות ישראל
ולקרנן אליו יתברך. אבל הקדוש-ברוך-הוא זכה אותי בפרוש נפלא
"שפת הנחל", על שני חלקי ה"לקוטי-מוהר"ן" הקדושים. ובאמת
צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שגזפה לזכך את עצמנו
מתאות נאוף, שלא יהיה בנו שום תאוה רעה מתאות נאוף. ואמרו
אנשי שלומנו, מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב)
על מאמרם ז"ל (סנהדרין לט) למרק שני חזיונות, הינו שכפי מה
שרוחצים עצמם מתאות רעות, דהינו שרוחצים עצמם מתאות
נאוף, כן הוא מרק ומצחצח שני חזיונות וכו', עין שם; שזה סובב
על שני חלקי "לקוטי-מוהר"ן", לכן כשאדם זוכה לזכך עצמו
מתאות נאוף, הקדוש-ברוך-הוא מברר לו באור נפלא בספרי רבנו
ז"ל, והבן למעשה.

העקר רק לבקש ממנו יתברך כל מה שצריכים, ועל-ידי-זה
תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

אָשֶׁר ד' סה בַּנְחַל שׁו

רָאָה לְהַרְגִיל עֲצֻמָּה לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בַּקֵּץ
בְּזֶה תְּלוּי זְכוּת וְטָהָרֶת הַמַּחַם מִתְּשֻׁבָּה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם
אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְכָל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב
סוֹבְבֵת עַל הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנו, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְזַכֵּךְ אֶת מַחֲוֹ
לְהַבִּין אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל. וְכַפִּי שְׁמַרְבִּים לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, כֵּן
מַרְבִּים לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן ס'), שֶׁשְׂשׂוֹזֻכִים לְשִׁמְעַ קוֹל הַצַּדִּיק, נִתְעוֹרְרִים מִהַשְׁנָה, וַיֵּשׁ
לוֹ דְבוּרִים לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַיִן שָׁם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' סה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, אִיר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי,
שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הָאֶרֶץ.

אִוֹדוֹת אֲמִירַת חֲצוֹת שֶׁשְׂאֵלָתָ וְכו', אֲנִשִּׁי שְׁלוּמֵנוּ רְגִילִים לֹמֵר
בְּשֵׁם הַרְבֵּה הַקְדוּשׁ ר' פִּינְחָס מְקוֹרִיץ זי"ע, שֶׁהִיָּה אֹמֵר לְתַלְמִידָיו
בְּכָל תְּחִלַּת הַחֲרָף, שֶׁלִּילוֹת הַחֲרָף הֵם לִילוֹת זָהָב, וַיְכוּלִים לְקַנּוֹת
בָּהֶם עוֹלָמוֹת, בְּהִיוֹתָם אֲרָכִים מְאֹד. אֲפֹשֶׁר לִילֵף לִישָׁן מִקֵּדָם וְלָקוּם
בְּחֲצוֹת, אוֹ לְהִשָּׂאֵר עַד שְׁעַת חֲצוֹת וְלֹמֵר סֵדֶר הַתְּקוּוֹן לְפָנֵי
שֶׁהוֹלֵף לִישָׁן. הֵגַם שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁעַקֵּר תְּקוּוֹן חֲצוֹת הוּא לָקוּם
מִהַשְׁנָה וְלֹמֵר אֶת הַסֵּדֶר. אֲבָל יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים הַטְרוּדִים מְאִיזוּ סָבָה,
וְאִינָם יְכוּלִים לִילֵף לִישָׁן, וְאַחֲרֵי-כֵן לָקוּם וְכו', וְלִכֵּן יְכוּלִים לְהִשָּׂאֵר
עַרְוִים עַד שְׁעַת חֲצוֹת וְלֹמֵר אֶת סֵדֶר הַתְּקוּוֹן. וְהַפְּלִיג רַבֵּנוּ ו"ל
בְּמַעֲלַת אֲמִירַת חֲצוֹת וְאֵמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קמט): חֲצוֹת
מְסַגֵּל כְּמוֹ פְּדִיוֹן, כִּי הוּא הַמְּתַקֵּת הַדֵּינָיִם; הֵינּוּ כְּשֶׁאֲדָם מִפִּיר אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְרַגֵּישׁ אֶת הַבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁהוּא יְתִבְרַךְ
נִמְצָא וְאִין בְּלֻעָדָיו נִמְצָא, זֶה נִקְרָא גְלוּי פָּנִים, שֶׁכְּבִיכּוֹל מִפִּירִים אֶת

פְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְרַגְּשִׁים אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וּמֵהִי הַסִּתְרַת פְּנִים?
שְׂאֵדָם מִסָּפֵן, שְׂכַח מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה נִקְרָא דֵינִים, אֲשֶׁר אֵין
עוֹד צֶעַר כְּצֻעְרוֹ שֶׁל אָדָם, שְׂאֵינֹו זוֹכֵר מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹשֵׁב
שֶׁהוּא לְבַד, וְאֵין לְאִישׁ אֲכַפֶּת מִמֶּנּוּ, אֶף אֶחָד אֵינֹו צָרִיךְ אוֹתוֹ,
וּמְרַגֵּישׁ עֲצָמוֹ גְּלַמּוֹד וּבּוֹדֵד, אֲזִי הוֹלֵךְ נֶעַ וְנָד, אֲשֶׁר אֵלוֹ הֵם הַדֵּינִים.
וּבַעֲת חֲצוֹת לִילָה אֲזִי הוּא הַמְתַקֵּת הַדֵּינִים, כְּמוֹ שְׂמוּבָא בּוֹהֵר
הַפְּסוּק: "שְׂפָכִי כַּמִּים לִבְּךָ נִכַח פְּנֵי ה'", אֲשֶׁר הוּא מְכַנֵּן לַעֲת חֲצוֹת,
שְׂאֵז אָדָם מוּל פְּנֵי ה' מִמֶּשׁ, וְיִכּוֹל לְהִרְגִישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה. וְלִכֵּן
הַזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד עַל אֲמִירַת חֲצוֹת. וְכֹאמּוֹר בְּלִילוֹת הַחֲרָף
מְאֹד קָל לְקַיֵּם זֹאת, וּמִי שְׂאֵינֹו מְסַגֵּל לִילָף לִישָׁן וְלִקּוֹם, וְהוּא
מִמִּילָא עַר בְּשַׁעַת חֲצוֹת, יִכּוֹל לומר אֲזִי תִקּוֹן חֲצוֹת וְאַחֲר־כֵּן לִילָף
לִישָׁן. וְרֵאוּי לוֹ אֲזִי לְהִתְבוּדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַשְּׂמִים
פְּתוּחִים וְיִכּוֹלִים לַפְּעַל כָּל אֲשֶׁר רוֹצִים. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂיִכּוֹל לְקוֹם לַעֲת
חֲצוֹת, וְלִהְיוֹת אַחֲר־כֵּן עַר עַד אוֹר הַבֶּקֶר, וְאִם אֵינֹו יִכּוֹל, לְכָל
הַפְּחוֹת יִתְבוּדֵד אֲזִי לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי זֶהוּ עַת רְצוֹן. וְאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹתֵר ז', חֵלֵק א', סִימָן נד), שְׁעַת זוֹ כְּשֶׁרָה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
וְאֵין דְּבָר נִפְלָא יוֹתֵר מִזֶּה. כִּי מִי אֵינֹו צָרִיךְ יְשׁוּעָה, אוֹ עֲצָה וְכוּ'?!
הֵן בְּעֲגִין זְווג, אוֹ פְּרִיָסָה, אוֹ בְּרִיאוֹת וְכוּ', וְאֵין יוֹדְעִים אֵל מִי
לַפְּנוֹת. וְהִנֵּה מְגַלֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל דֶּרֶךְ נִפְלְאָה לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר
אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזוֹ נִקְרֵאת הַתְּבוּדוֹת, וְהַזְמַן הַכִּי יִקָּר וְטוֹב
לָזֶה הוּא בַּעֲת חֲצוֹת.

וְלִכֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּאֲמִירַת חֲצוֹת, אֲשֶׁר לֹא אוֹרֵךְ זְמַן רַב,
אֵלָא כְּעֶשֶׂר אוֹ חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה דַקּוֹת, וּבְזֶה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׂמִים,
כִּי אֵין אִתָּהּ יִכּוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשַּׁעֲשׁוּעַ אֲצֵלוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
בַּעֲת שְׁבֵר יִשְׂרָאֵל שׁוֹפֵף צְקוֹן לְחִשׁוֹ לַפְּנִי, וְאֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל זֶהוּ עֵקֶר
גְּדוֹל מְאֹד. חֲצוֹת — רְאִשֵׁי תְבוּת: ת'אמַר ח'צוֹת וְיִתְגַּלֶּה צ'דִּיק;
וְכֵן: ת'אמַר ח'צוֹת וְיִתְבַטְּלוּ צ'רוֹתִיךְ.

חֲמֵדַת לְכַבֵּי! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח בְּכָל יוֹם וְלִרְקַד מְרַב שְׂמִחָה,
שְׂאֵנֹו יוֹדְעִים מְרַבִּי גְּדוֹל כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה. וְתִהְלֶה לְאֵל,
אוֹרוֹ הַקְדוּשׁ מִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, וּמִתְגַּלֶּה לְעֵינַי כָּל חַי, וְאֲנָשִׁים

מתקרבם אל דרך רבנו ז"ל, שהיא דרך של אהבה ושלום. רבנו ז"ל מחזק אותנו, מעודד ומשמח את כלנו, ומקרבנו אליו בתורה. ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ומתקרב אל רבנו ז"ל באמת. ועקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל זה למוד ספריו הקדושים, ללמד הרבה "לקוטי-מוהר"ן", שאמר על ספרו שהוא 'אתחלתא דגאולה', ואנו רואים במו עינינו, איך מתגשמים דבריו הקדושים, שאמר, שכשבני העולם יקבלו ספרו, יהיו מוכנים לקבל פני משיח צדקנו. והנה הפצה הולכת ומתגברת ומתפשטת, מדפיסים "לקוטי-מוהר"ן", ומפיצים אותם.

לכן העקר להתחיל ללמד ספרי רבנו ז"ל, ועוד מהלילה עשה לעצמך שעור, עד שתהיה בקי בו בעל-פה, כי כך אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), שפניו, שכלו וחקמתו ונשמתו נמצאים בתוך ספרו; אם רוצים למצא את רבנו ז"ל, צריך ללמד הרבה בספרו. וכן ראה ללמד הרבה "ספר המדות", כי המדות הן עקר האדם, ורבנו ז"ל חברו קדם גיל שתיים-עשרה, ואמר, שהספר הזה עשה אותו יהודי. ומדבר שם מכל המדות הטובות, שאדם צריך לקנות לעצמו. וכן ספר לנו רבנו ז"ל ספורי-מעשיות, שהם שלשה-עשר ספורים המלאים רזי וסתרי תורה, י"ג נהרי אפרסמון. ולכן אשרי מי שזוכה ללמד בכל יום "לקוטי-מוהר"ן, "ספר-המדות", "ספורי-מעשיות", ושיחותיו הקדושות המובאות ב"שיחות-הר"ן" וב"סי-מוהר"ן", וכך יהיה מקרב אל רבנו ז"ל באמת.

הדורש שלומך...

ד' סו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהם היקר לי, שותה ממיי הנחל נובע חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! עֵקֶר הַחֹב הַמִּנַּח עֲתָה עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל —
 לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּאַחֲדוֹת וּבְאַהֲבָה עִם הַזּוֹלָת, וּתְחַת אֲשֶׁר לְרוּץ
 וּלְהַתְרוּץ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם עִם הַיִּשְׁמַעְאֵלִים, אֲשֶׁר לֹא יוֹעִיל כָּלֵל
 וּכְלָל, כִּי אִף פֶּעַם לֹא יִשְׁלִימוּ אִתָּנוּ, וְזוֹ טְעוּת חֲמוּרָה לְחֹשֵׁב כִּי
 נִתֵּן לְהַגִּיעַ עִמָּהֶם לְעִמָּק הַשְׁוָה, וּכְבָר אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי:
 הַלָּכָה הִיא בְּיָדוֹעַ שְׁעָשׂוּ שׁוֹנָא לְיַעֲקֹב (סְפָרֵי בְּהַעֲלוֹתָהּ ט, י), זֶה הַלָּכָה
 פְּסוּקָה, שְׁאִין עָלֶיהָ עוֹרְרִין. וְכֵן אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל
 יִשְׁמַעְאֵל: וְהוּא יִהְיֶה פְּרָא אָדָם, אִין יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת אֶת טְבַעוֹ
 הַרְצַחְנִי, יָדוּ בְּכָל יוֹד כָּל בּוֹ. וְלָכֵן רָאָה יוֹתֵר טוֹב לְרַתֵּם עֲצָמָךְ לְמַעַן
 הַשְׁלוֹם בְּתוֹךְ עִם יִשְׂרָאֵל.

וְרֵאשִׁית לְהַתְחִיל בֵּין חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, לִידַע שְׁאֲנוּ תַלְמִידֵי רַבְּנוּ
 ז"ל, וְאֶצְלוּ הָיָה חָשׁוּב מְאֹד הָאֲהָבָה בֵּין אֲנָשָׁיו, וְאָמַר (עֵין
 חֲיִי-מוֹהֲר"ן, סִימָן קפז): אִם תַּחֲזִיקוּ עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, תִּמְשִׁיכוּ אוֹתִי
 אֲלֵיכֶם. וְלָכֵן הִתְקַרַח לְהַשְׁלִיךְ אֶת כָּל הַקְּטָנוֹת וְכוּ', וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ
 יַעֲזֹרוּ.

וְכֵן בְּתוֹךְ עוֹלָם הַתְּרָדִים לְדַבֵּר ה', לְרֵאוֹת שְׁתַּהֲיֶה אַחֲדוֹת
 וְרַעוּת. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת נח): כְּשֵׁם שְׁפָרְצוּפִיָּהֶם
 שׁוֹנִים, כֵּן דְּעוֹתֵיהֶן שׁוֹנוֹת; לֹא יִתְכַּן שְׁפָרְצוּפֵי הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ זֵהִים,
 וּכְמוֹ-כֵן יִשְׁנָה דְּעָה שׁוֹנָה לְכָל אַחַד. וְאוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן,
 חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שְׁאֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד חָשׁוּב, שְׁפַעֲלוֹת מְשֻׁנוֹת
 מִתְאַחֲדוֹת בְּאַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט; הֵינּוּ אִף שְׁאֲנוּ פְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת, כָּל אַחַד
 עִם דְּעָתוֹ הוּא, אֲבָל בְּדַבָּר אַחַד אָנוּ מִתְאַחֲדִים: בְּ"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 הַנּוֹי"ה אֲלֵקִינוּ הַנּוֹי"ה אַחַד". כִּלְנֵי מֵאֲמִינִים בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה
 צָרִיף לְאַחֲדָנוּ. וְאוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): אַחַד —
 גִּימְטְרִיָּה אֲהַב"ה, מִנִּין אֲנִי יוֹדַע שְׁאֲנִי מִחֲזִיק בְּקַבְּלַת עַל
 מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ? אִם יֵשׁ בִּי אֲהָבָה לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שְׁמַצְדֵי אִין
 שׁוּם שְׁנָאָה כְּלַפִּי אִף אַחַד, וְאִף אִם הֵהוּא שׁוֹנָא אוֹתִי — זֶה בְּעֵיתוֹ.
 וְאוֹמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, נִכְנָס
 בּוֹ כַח הַמְדָמָה וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁאִין דְּמִיוֹן, אֲזִי יִשְׁנָה אֲהָבָה גְּדוּלָה בֵּין
 כָּלֵל יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן הָעֵקֶר לְהַשְׁלִים זֶה עִם זֶה, וּלְהַפְסִיק עִם כָּל

ההבֵּלִים, המִפְלָגוֹת לְמִינֵיהֶן, צְרִיף לְחֵדֵל מִכָּל הַפְּלָג פְּלָג, וְתַחַת זאת לְקַיִם (מִקְבֵּלַת שְׁבֹת): "יְמִי"ן וְשִׁמְא"ל תִּפְרוּצֵי וְאֵת ה' תַּעְרִיצֵי", אֵין שִׁמְאֵל וְאֵין יָמִין, צְרִיכִים לְהִתְאַחַד יַחְדָּו, וְרַק לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם יֵשׁ יְהוּדֵי הַשְּׂרוּי בְּצַעַר, כָּלֵם צְרִיכִים לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצַעְרוֹ, וּלְהִפָּךְ — בְּשִׂמְחָתוֹ. וְיָדוּעַ, שֶׁבְּעַל הַ"יְסוּד וְשִׁרְשׁ הָעֲבוּדָה", שֶׁרַבְּנוּ ו"ל הַפְּלִיג מְאֹד בְּשִׂבְחוֹ וְאָמַר עָלָיו גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת, מְבִיא בְּצוּאָתוֹ, שֶׁהוּא מְעִיד עָלָיו שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כְּשֶׁשָּׁמַע אֵינָה מְקַרָּה שֶׁל אֲבָל, לֹא עָלֵינוּ, בְּעַם יִשְׂרָאֵל, הִיָּה מוֹרִיד דְּמָעוֹת כְּאֵלוֹ אֶרֶע הַדְּבָר אֲצֵלוֹ מִמֶּשׁ, וְכִשְׁשָׁמַע אֵיזוֹ שִׂמְחָה אֲצֵל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הִיָּה רוֹקֵד מְרַב שִׂמְחָה, שֶׁהִנֵּה נוֹלָד בֵּן אוֹ בַת, שֶׁיְהִלְלוּ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִנֵּה מִתְחַתֵּן זוּג שֶׁיִּבְנֶנּוּ בֵּית גְּאָמֵן בְּיִשְׂרָאֵל. זֶה סוּד אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, וּלְדַרְגָּה זוֹ צְרִיף לְהִגִּיעַ. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר: כָּל הָעֲנָנִין שְׁלֵי הוּא אַחוּד בֵּין חֲסִידִים לְלִיטְאִים. וְלִקְחָתִי אֶת הַטוֹב מִכָּאֵן וּמִכָּאֵן; אֲצֵל הַלִּיטְאִים הָעֵקֶר תוֹרָה, יוֹשְׁבִים וְלוֹמְדִים שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת, וּמִתְמִידִים בְּלִמּוּד בְּעִקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה, וְלִקְחָתִי אֶת הַטוֹב מֵהֶם, וְאֲצֵל הַחֲסִידִים הָעֵקֶר תְּפִלָּה בְּהִתְלַהֲבוֹת וּבְחַסִּים, בְּקוֹל, בְּחִיוֹת וּבְשִׂמְחָה, וְלִקְחָתִי אֶת הַטוֹב מֵהֶם. וְלִכֵּן כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַהֲבֵלִים שְׁעוֹשִׁים פְּלוּגִים וּפְרוּדִים — אֲנִי לִיטְאִי, אֲנִי חֲסִיד וְכוּ', אֵין זֹאת אֲלֵא אֲוֹלֵת וְרַעוֹת רוּחַ, הֲלֹא כְּלָנוּ בְּנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכִמוֹ-כֵן אֲשַׁנְּנִים וּסְפָרְדִים, מֵהֵי הַשְּׁנֵאָה הָעוֹנֶרֶת וְהַטִּינָה בִּינֵיהֶם? ! הֲלֹא בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ נְבוֹא כְּלָנוּ וְנִתְפַּלֵּל בְּצוּמָא. וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְהִרְבּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת, וּבְזֶה נִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּבִגְנִין בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וּבְקַבּוּץ כָּל עַם יִשְׂרָאֵל לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָהּ, וּמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּה...

ד' סז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

שיב אשר ד' סח בנחל

יְדִידֵי הַיְקָר! רַבְנוּ ו'ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג), שְׁאִי אֶפְשֶׁר לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַהִשְׁגָּחָה פְּרָטִית, אֲלֵא עַל-יְדֵי שְׁשׁוּבְרִים תְּאוֹת מְמוֹן; וְכֵן הַבְּעַל תְּפִלָּה נִפְיָךְ אֶת כָּל אֲלִילֵי הַזָּהָב וְכֶסֶף וְכוּ', נִמְצָא, שְׁחִסְדוֹת בְּרֶסֶלֶב אֵינָה נִבְנִית עַל כֶּסֶף, עַל תְּאוֹת מְמוֹן. בְּוַדָּאִי צְרִיכִים כֶּסֶף לְהַתְקִים, וְכֵן לַעֲשׂוֹת בּוֹ דְבָרִים שְׁבִקְדָּשָׁה. וְאוֹמֵר רַבְנוּ ו'ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט): צְדָקָה זֶהוּ תְקוּנָה לְמִשְׁאֵל וּמִתְּוֹן. אָדָם עוֹבֵד כָּל הַיּוֹם וְאֵינוֹ לוֹמֵד, עוֹסֵק בְּפִרְנֶסֶת בְּנֵי בֵיתוֹ, אֲזִי לְכָל הַפְּחוֹת מִפְּרִישׁ אֵיזָה סְכוּם, וּמִשְׁתַּף עֲצָמוֹ עִם לוֹמְדֵי הַתּוֹרָה וְנִעְשֶׂה כְּזַבּוּלוֹן וְיִשְׁשָׁכֵר.

אָבֵל אֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הָאֲמִתִּיִּים אֵינָם רוֹצִים כְּבוֹד, וְלֹא מְמוֹן, אֲלֵא כָּל חֶפְצִים וְכֶסוּפִים רַק לַעֲבֹדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם, לְהַתְּבַדֵּד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לְצֵאת לְחִיק הַטֶּבַע וְלִרְאוֹת פְּלֵאֵי הַבוֹרָא, וְלִשְׁפֹּף שָׁם שִׁיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יוֹשֵׁב תְּהִלָּה. וְהֵם הַמְּהוּיִם דְּגָמָא אִישִׁית לְהַתְּנַהֲגוֹת נְאוֹתָהּ, וּמֵהֶם צְרִיכִים לְלַמֵּד, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' סח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיף שְׁתַּדַּע, אֲשֶׁר רַבְנוּ ו'ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד), שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכִלִּית, לְרַמֵּז לְהָאָדָם רְמִזִּים. וּבְכָל יוֹם וְיוֹם שׁוֹלַח לוֹ מִשְׁאֵל וּמִתְּוֹן הַשִּׁיף לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהוּא צְרִיף לַעֲסֵק בְּזֵה. וְכֵן שׁוֹלַח לְכָל אֶחָד בְּכָל יוֹם מִחֲשָׁבָה, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה אַחֵר, וְצְרִיכִים לְהַטוֹת אֶזְנֵן קִשְׁבָת אֶל הַמְּחֻשְׁבָּה, אֶל הַדְּבוּר וְאֶל הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה, וְלִקְשֹׁר אֶת זֹאת

אָשֶׁר ד' סט בְּנַחַל שִׁיג

אָלֵינוּ יִתְבַּרְךָ, וְאָז יִתְגַּלֵּנוּ לְפָנָיו אִוְרוֹת צַחְצַחוֹת וְכוּ'. שְׁזוֹ מְדַרְגַּת
הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, הַדְּבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁמוּצָאִים רְמָזִים וְרִזְזִין
וְסִתְרֵי תוֹרָה וְכוּ'. כִּי בְּאֵמֶת הַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְעַל-יְדֵי
תַּקְוָה הַדְּבֻקוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ מְבִינִים אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁבְּכֹל דְּבַר גְּשָׁמִי,
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלַח לוֹ. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂם לֵב לְכֹל זֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ד' סט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם לְהַאֲבִירְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְּדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת שֶׁשָּׂאֵלְתָּ וְכוּ'. הִנֵּה הַרְמַב"ם בְּפֶרֶק ח' מֵהַלְכוֹת בֵּית-
הַבְּחִירָה, הַלְכָה א' אוֹמֵר: שְׁמִירַת הַמְּקַדָּשׁ מְצוּת עֲשֵׂה, וְאַף-עַל-פִּי
שֶׁאֵין שָׁם פֶּחַד מְאוּיָבִים וְלֹא מְלֻסְטִים, שֶׁאֵין שְׁמִירַתוֹ אֲלֵא כְבוֹד לוֹ
וְכוּ', וְאִם בְּטָלוּ שְׁמִירָה, עָבְרוּ בְּלֹא תַעֲשֵׂה וְכוּ', מְצוּת שְׁמִירַתוֹ,
שֶׁהָיָה הַכֹּהֲנִים שׁוֹמְרִים מִבְּפָנִים וְהַלְוִיִּים מִבְּחוּץ וְכוּ'. וְהִנֵּה
הַשְּׁמִירָה הַזֹּאת לֹא הִיְתָה מִפְּנֵי שֶׁפָּתְחוּ מְגֻבּוֹת וְכוּ', אֲלֵא בְּשִׁבִיל
כְבוֹד; כִּי בְּאֵמֶת בְּזִמְנֵי שְׁבִית-הַמְּקַדָּשׁ הָיָה קָיָם לֹא הָיָה שִׁיף שֶׁאֶחָד
יִגְנֹב, מְרַב פֶּחַד הַשְּׁכִינָה שֶׁהִיְתָה שׁוֹרָה שָׁם, וְזֶה בְּרוּר. וְהִנֵּה בְּמַסְכַּת
תְּמִיד מְסִים אֶת סֵדֶר הַשִּׁיר שֶׁהָיָה הַלְוִיִּים אוֹמְרִים בְּבֵית-הַמְּקַדָּשׁ בְּכֹל
יוֹם וַיּוֹם. וּמֵהוּ הַקָּשֶׁר לְתַחֲלַת הַמַּסְכָּת? אֲלֵא עָלֵינוּ לְהַזְכִּיר עֲצָמָנוּ
בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם מִבֵּית-הַמְּקַדָּשׁ, שֶׁשָּׂם הָאִיר אוֹרוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוֹי נִפְלָא,
וְלֹא הִיְיָנוּ צְרִיכִים שׁוֹמְרִים, אֲלֵא מִפְּנֵי הַכְּבוֹד הַכֹּהֲנִים שֶׁמְרוּ בְּפָנֵים
וְהַלְוִיִּים בְּחוּץ, מִפְּנֵי כְבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ לֹא הָיָה דְּבַר כְּזֶה שֶׁל גְּבּוֹת
וּגְזוּלוֹת, שֶׁאֶחָד עֲשֵׂה עוֹלָה לְשָׁנִי; כִּי בְּזִמְנֵי שְׁבִית-הַמְּקַדָּשׁ הָיָה קָיָם,
הָיָה גְלוֹי שְׁכִינָה בְּהַתְּגַלוֹת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, וְהָיָה שׁוֹרֵר שָׁם
מוֹרָא וְנִפְחַד גְּדוֹל, עַד שֶׁאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּמֹת ו.): וְאִיזוּהִי

מורא מקדש? לא יפגס אדם בהר הבית במקלו ובמנעלו. והנה אמרו חכמינו הקדושים (מגלה טו): "וַיֵּאָהֵי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט" — אלו בתי פנסיות ובתי מדרשות שבבבל. היום יש לנו את בית-הפנסות ובית-המדרש, ועלינו לכבדם מאד. ועקר הכבוד — לראות שיהיו נקיים, שהם בית השכינה. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו): כל הרגיל לבוא לבית-הפנסות ולא בא יום אחד, הקדוש-ברוך-הוא משאיל בו. וזו מעלת האדם הנזהר לבוא לבית-הפנסות, שאז ההשגחה של הבורא יתברך שמו עליו מאד, וכשקורה משהו עמו, הוא געשה חולה, חס ושלום, או נאָרַע איזה מארע בבית המונע אותו מלבוא, אָזִי הוא יתברך משאיל עליו ומשלים לו חסרונותיו. ולכן צריכים להזהר מאד על דבר זה. וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ח): מי שיש לו בית-הפנסות בעירו, ואינו נכנס שם להתפלל — נקרא שכן רע, רחמנא לצלן; וצריכים להשמר בזה, ולא להקל בו, כי מי שמקל — מקל בתו. וכך מאיר בו גם-כן אור בית-המקדש. וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים ובה, פרשה ה'): אָנִי יִשְׁנָה — מבית-המקדש, ולבי ער — לבתי פנסיות ולבתי מדרשות; כי בזה שבאים לבית-המדרש ולבית-הפנסות, בזה מורידין עליו את השכינה. וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (שם, פרשה ו'): כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל מְעַצְרִין בְּבֵתִי פְּנִסְיוֹת וּבְבֵתִי מִדְּרָשׁוֹת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹצֵר שְׁכִינָתוֹ עִמָּהֶם. אֲשֶׁרֵי הַמְּקִיִּים אֶת זֹאת!

הדורש שלומך...

ד' ע.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי.

אודות ענייך ממה שעובר עליך, כל זמן שלא תהיה חזק

בְּדַעְתָּךְ, שִׁישׁ לָךְ כַּח הַתְּפִלָּה לְפַעַל אֲצִלוּ יִתְבַרְךָ כָּל מָה שְׂאֵתָה צְרִיף, אֲפִלוּ שְׁהוּד הַטָּבַע וְנִסִּים נִגְלִים, עֲדִין רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה עֲלֶיךָ, וְאֵתָה שְׁרוּי בְּגִלוֹת מְרָה מְאֹד מְאֹד; כִּי תִכְף כְּשִׂיחֻקֵּךְ הֵיטֵב בְּדַעְתָּךְ, כִּי אֵין לָךְ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם עַל אֲבִינוּ שְׁבִשְׁמִים, תִּזְכֶּה לְהִגָּאֵל מִכָּל צְרוּתֶיךָ. בְּוִדָּאֵי צְרִיכִים סְבָלְנוּת גְּדוּלָה, כִּי לְפַעְמִים זֹכֶה לִישׁוּעָה אַחַר תְּפִלָּה אַחַת, וְלְפַעְמִים אַחַר כְּמָה תְּפִלוֹת, וְלְפַעְמִים אַחַר תְּפִלוֹת שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים. הַכֶּלֶל הוּא, כִּי צְרִיף לְהִיוֹת סְבָלָן גְּדוּל בְּתְפִלָּה, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיִּהְיֶה, אֲזַ תְּצַלִּיחַ בְּרִכְבָּךְ תָּמִיד.

אודות אכילת שבת-קדש שרצית שאכתב לך. צריך שתדע, אהובי, אחי! כי אכילת שבת היא אכילת הפן ממש. וכמוכא בטור (ארח חיים), שבשביל זה מניחין הפת בין שתי מפות, וזכר לפן שהיה בין הטל.

והנה ענין הפן היה אכילה, שבה מתגלה הארת הרצון; הינו כשהיו אוכלין את הפן, היה נמשך על האדם הארת הרצון העליון וגבוה מאד מאד, והיה כוסף ומשתוקק מאד מאד אליו יתברך, והיה מרגיש את גלוי אמתת אלקותו יתברך בהתגלות נפלאה; כי הפן בא מסוד הכתר, אשר נקרא מה, מה חמית, מה פשפשית, כי במקלא ממך אל תחקר, שגאמר על הכתר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'); ועל-פן בפן כתיב (שמות טז, טו): "כי לא ידעו מה הוא", כי היא נמשכת מסוד הכתר.

ובשבת, כשאנו אוכלים אכילת שבת, גם אז נתעורר בנו הארת הרצון גבוה ועליון מאד מאד, עד שזוכין לראות ולהרגיש את התגלות אלקותו יתברך בגלוי עצום עד מאד מאד. וזהו סוד אכילת פרות גן-עדן שנוצטנה אדם הראשון (בראשית ב, טו); "מכל עץ הגן אכל תאכל" וגו', הינו מעץ החיים, ששם מאיר הרצון, אך מאחר שהוא אכל מעץ הדעת טוב ורע, שמאכילה זו נסתר הרצון, ועל-פן נתגרש מהגן-עדן. ומשה רבנו המשיך את הפן לישראל, שהיא אכילת עץ הגן קדם החטא. וכן בשבת-קדש זוכים לאכל אכילה כזו.

שטז אָשר ד' עא בנחל

ועל-כן, אהובי, אחי! בשבת-קדש פּשְׁאַתָּה אוכל השלש סעדות — תכונ, אָשר עקר ע'נ'ג' שבת הוא ע'דן נ'הר ג'ן, שְׁוֹהוּ סוד (בראשית ב'): "וְנָהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן" וגו'; כי עכשו בשבת-קדש יכולים להרגיש בעת האכילה טעם גן-עדן ממש, טעם מן פידוע לופי הראות והרגש. ועל-כן מה טוב ומה נעים להרבות באכילת שבת, אָשר היא כלה קדש, כלה אלקות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו); ובכל לעיסה ולעיסה יכון שאוכל אלקות, פי הלא אין בלעדיו יתברך כלל. ואז גמשך עליו גלוי הרצון בהארה ובזיו נורא ונפלא מאד מאד; אָשרי שיאכל אכילה כזו.

הדורש שלומך...

ד' עא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי בצרוף עם הפדיון נפש, והשם יתברך ישמע את תפלתנו, וישלח רפואה שלמה לאביך החולה בתוך שָׁאָר חולי ישראל, אמן.

והנה אודות אנכרת השם בשעת תפלה ומי שברך, עין בשיורי ברכה על שלחן ערוף, יורה דעה, סימן של"ה, שכתב שם: המתפלל על אביו או על רבו, אין לומר: אדוני אבי, או רבי ואלופי וכיוצא, דאין גבהות לפני המקום, אלא יאמר: אבי או רבי, עין שם. ועל-כן מזה נתנה המנהג להזכיר את החולה בשמו ושם אמו לבד בלי שום תארים, והוא מטעם הנ"ל.

ואודות בקור חולים, כבר האריכו בגמרא נדרים ממעלת מצוה זו. ועין שם בשלחן ערוף (יורה דעה, סימן שלה), שפאריך בענין מצוה זו. ועל-כן ראה אתה ואחייך להיות זהיר עכשו במצוה זו, ובפרטיות כי בזה תקימו גם מצות כבוד אב, שהיא מצות עשה מדאורייתא,

אֲשֶׁר ד' עב — ד' עג בַּנְחֹל שׁיז

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמִיעֵנוּ בְּשׁוּרוֹת טוֹבוֹת, וְיִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' עב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְ... נְרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי, וְהִטְרָדוֹת זֶה אֲשֶׁר מְעַכְבְּנִי לְהִשִּׁיב תְּכַף-וּמְיָד.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה עַל נְעִים חֲלֻקָנוּ, שְׂזָכִינוּ לְהַתְנוּדַע מִרְבֵּנוּ ז"ל. וּמֵאַחַר שְׂזָכִינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִידַע מִמֵּנוּ, רְאוּי לָנוּ לְשַׁקֵּד בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים בְּהַתְמַדָּה רַבָּה.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, אָחִי! כִּי ה"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ו"סִפְרֵי-הַמְּדוּת" ו"סִפּוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת" וְהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, צָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׂגוּר עַל לְשׁוֹנָנוּ. וְכָל זְמַן שְׂאִין אָדָם שְׂגוּר בָּהֶם עַל פֶּה, אֵיךְ יֹאמַר דְּעוֹת כְּאֵלוֹ הוּא גַם-כֵּן כָּבֹר יוֹדַע מַהִי בְּרִסְלָכָר חִסְדוֹת?! כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַכְשָׁו, אֲשֶׁר כָּל הַדְּיוּט וּבַעַל עֲבָרָה וְכוּ' קוֹפֵץ בְּרֹאשׁ וְכוּ'. וּבִאֲמַת תְּכַף-וּמְיָד כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, תִּשְׁאַל לוֹ תְּכַף-וּמְיָד: אוֹלֵי תִרְאֶה לִי בְּפָנִים, אֵיךְ וְאֵיפֹה הַמְּקוֹם שְׂאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל דָּבָר זֶה?! וְאִז תִּתְנוּדַע אֶת הָאֲמַת, מִי הוּא הַצָּבוּעַ, וּמִי בִּאֲמַת מְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל?! וְיֹתֵר מְזֵה אֵין לְהֶאָרִיךְ לְךָ עַכְשָׁו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' עג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סְלָה נְגִיעוֹ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִיד נַפְשִׁי,

חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

סבת כל הסבות סבב, שבְעֲזָרְתוֹ יתְבַרַךְ אֲזָכָה להיות בְּאֶרֶץ ישראל ביום שני לסדר בלק, וְאֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יתְבַרַךְ לְהַתְרַאוֹת עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים, וּנְדַבֵּר אִזּוּ בְּאֲרִיכוֹת.

לעת עפה, אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד, וראה לחזק גם את אחרים, ועל-ידי-זה יהיה נעשה אור ישר ואור חוזר. ועקר הנקדה שצריכים להכניס בעצמו ובאחרים הוא רק נקדת האמונה הקדושה, לידע ולהודיע ולהודיע לכל, אשר אין מציאות בלעדיו יתברך, והכל לכל אלקות גמור הוא. וכידועה זו ומשיך על עצמו ערכות נעימות זיו שכינת אורו יתברך. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות המסקת דין, סימן ל'): על-ידי אמונה תוכל לדבר ולהנהיג את השם יתברך לרצונה; פי באמת מדת האמונה היא המלכות, דכה גהרין כל התשעה גהורין, וכשאדם חזק במדת האמונה, זוכה אחר-כך להגיע בנקל לכל המדרגות שבעולם.

ועל-כן, אהובי, אחי היקר! ראה לחזק ולעורר את החברים על אמונה פשוטה, גלוי אלקותו יתברך בתמימות ובפשטות גמור, וכן על שעורים כסדרן בתורה הקדושה, ובפרטיות בימי הנעורים, כשמתמידים בלמוד התורה הקדושה ועושים מתורות תפלות, שכל מה שלומדים — מתפללים ומבקשים אחר-כך ממנו יתברך, אשר רבנו ז"ל הפליג מאוד מאוד במעלת ענין זה. ואמר שנעשים שעשועים כאלו, שלא עלו עוד מימות עולם (עין לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן כה); ויש לומר (קהלת יא, א): "שלח לחמך על פני המים, כי ברכ הימים תמצאנו", על-פי מה שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן כג), שתורה נקראת אכילה, ותפלה נקראת שתיה, אם לומדים תורה ומטבילין את זה בתפלה, אזי ברכ הימים תמצאנו; פי בדרך כלל בימי הנעורים יש לאדם חושים טובים וכלים נפלאים ללמד הרבה, ובפרטיות מי שמרגיל את עצמו ללמד בסדר-הדרך-הלמוד של רבנו ז"ל. מה שאין כן כשגזקן, אזי נחלש כבר המוח וכו'. ועל-כן אם למד הרבה בימי הנעורים, ועסק הרבה בתפלה, אזי קשבא בימים,

אֲשֶׁר ד' עַד בְּנִחַל שֵׁט

כָּבֵד רְגִיל כָּל-כֶּף בְּתַפְלָה, עַד שְׁחֹזֵר בְּתוֹךְ תַּפְלָתוֹ כֹּל מֵה שְׁזוֹכֵר
מִימֵי נְעוּרוֹתָיו. וּבְזֶה יִתְפָּרֵשׁ גַּם מֵאַמְרָם ו"ל (שְׂפַת קוֹב): עַד אֲרַבְעֵין
שָׁנַיִן מִיְכָלָא מְעַלִּי, מִכָּאן וְאֵילָךְ מִשְׁתִּי מְעַלִּי; כִּי בִימֵי הַנְּעוּרִים טוֹב
מְאֹד לְחֹזֵר וְלְחֹזֵר הַרְבֵּה בְּתוֹרָה, אֲבָל אַחֲר־כֶּף כָּבֵד הַחֲשִׁים נְחַלְשִׁין,
וְאִזּוּ יְכוּלִין לְעַסֵּק בְּיֹתֵר בְּתַפְלָה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁרַק הוֹלְכִים מְדַבְּרִים
עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעוֹשִׂים מַתּוּרוֹת — תַּפְלוֹת. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וְנַחֲנוּ בְּדַרְךְ
הָאֵמֶת, וְנִזְכֶּה לְעַבְדּוֹ בְּתָמִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וּמְצַפֶּה מְאֹד לְרֵאוּתְךָ...

ד' עַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אִזּוּר לְיוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֵר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגַם שְׁמַעְתִּי אֶת הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
שְׁמַחָה אֶת נַפְשִׁי הַשְּׂבוּרָה וְכו', אֲשֶׁר זָכִיתָ בְּזִכּוֹת חֲנָם לַפְתַּח
מִתִּיבְתָא "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ" בְּעִיר הַקִּדְשׁ טְבָרְיָה.

מֵה אִמַר לָךְ, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵינִי דְבוּרִים בְּפֶה לְהַסְבִּיר
לָךְ אֶת גְּדֹל הָעֲנָנִים הַזֶּה, לְעֲשׂוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל ד' אַמּוֹת, שְׁבוּ יְדַבְּרוּ רַק
מִדְּבוּרָיו הָאֲמִתִּיִּים, וְיִרְגִילוּ אֶת עֲצָמָם לְהַתְנַהֵג בְּדַרְכּוֹ וְעֲצוּתוֹ
הַקְּדוֹשׁוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת יִלְמְדוּ בְּסֵדֵר-
דַּרְךְ-הַלְמוּד שְׁלוֹ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי עֲצָה וְאֶפֶן הַזֶּה יְכוּלִים לְטַיֵּל וְלַהֲיֹת
בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲשֶׁר תְּהִלָּה לְאֵל, כָּבֵד וְכוּ לְזֶה עַד
עַכְשָׁיו רַב רַבִּים שֶׁל תְּלַמִּידֵי "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ".

וּבְאֵמֶת רְאוּי לָךְ לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי, חֲלָק א',
סִימָן נט, וְשֵׁם תְּרָאָה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ, הוּא אֲשֶׁר בּוֹנֵה אֶת
הַיְכַל-הַקִּדְשׁ, עֵינֵי שָׁם. וּבְלִקּוּטֵי-מוֹהֲרֵינִי, חֲלָק ב', סִימָן ה' מוּבָא,
אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הוּא הָרֵאשׁ יְשִׁיבָה, שְׁלוּמָד עִם תְּלַמִּידָיו אֲמוּנָה, עֵינֵי
שָׁם. וְעַל-כֵּן הוּא הַרְבִּי וְהוּא הַנְּשִׂיא וְהוּא הָרֵאשׁ יְשִׁיבָה, וְאֵינִי לְחַשֵּׁב

אחֶרֶת, וְדִי לְחַפְיָמָא.

וְהִנֵּה בְּמִכְתָּבְךָ אֵלַי כְּתִיבָה עָלַי שְׂבָחִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת אָסוּר לְכַתֵּב עַל אָדָם שְׂבָחִים כְּאֵלוֹ, אִם אָמַנְסָא אֲצֵל כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל יִשׁ בּוֹ חֶלֶק מִמְּשִׁיחַ צְדִיקָנוּ, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע"ט), וְצָרִיךְ שִׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְיִרְאֶה שְׁחֶלֶק הַמְּשִׁיחַ שְׁלוֹ כְּכֹר יֵצֵא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, זֹאת אוֹמֶרֶת עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת יָמִים וְשָׁנִים יִזְכֶּה לְזִכּוֹן הַמַּחֲזִין, עַד שִׁיאִיר עָלָיו אוּרוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ עַד מָאד מָאד, מִסוּד יְחִידָה דִּיחִידָה, שְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', אֲשֶׁר דְּבַר זֶה רַק יְחִידֵי סִגְלָה זֹכִים לָזֶה, כְּמוֹ רַבְּנּוּ ז"ל, אֲשֶׁר הִתְפָּאֵר עֲצָמוֹ בְּזֶה, כַּמּוּבָא (תִּי"מ מוֹהַר"ן, סִימָן רס"ז), שִׁזְכֶּה לִּיחִידָה דִּיחִידָה, עֵינֵן שָׁם; אַף-עַל-פִּי-כֵן עָלִינוּ לְשׁוּב תָּמִיד בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית עַל חֲטָאתֵינוּ הַמְּרַבִּים, וּמְכַל שְׁכָן אֵיךְ יַעֲלֶה עַל דְּעֵתָנוּ לְחֻשְׁב מַחְשְׁבוֹת כְּאֵלוֹ, וּמְכַל שְׁכָן לְקָרָא בְּשֵׁר נְדָם גַּם וּמְגַשָּׁם, בְּתַאֲרִים כְּאֵלוֹ. וְעַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיְקָר! כִּלְךָ מִלְּכַתֵּב תַּאֲרִים כְּאֵלוֹ, כִּי לֹא רַק שְׁלֵא מוֹעִיל, אֲלֵא זֶה גַּם מְקַלְקֵל, חַס וְשָׁלוֹם. וְרַבְּנּוּ ז"ל הִזְהִירוּנוּ מָאד מָאד וְאָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן נ"א): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי שְׁלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה אוֹתָנוּ מָאד, עֵינֵן שָׁם.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת לְכַתֵּב לְךָ, תֵּאֱמִין לִי שִׁיּוֹתֵר מִמֶּה שֶׁהֶעֱגֵל רוּצָה לֵינִק, הַפָּרָה רוּצָה לְהִינִיק, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשָׁךְ, עַל-יְדֵי אוּרוֹ הַגְּנוּז שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל. אַף צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי טְרִדוֹתֵי הַן רַבּוֹת מָאד מָאד כָּל הַיָּמִים לְרַבּוֹת הַלֵּילוֹת, אֲשֶׁר לֹא עוֹזְבִים לִי, וּגְנַבְתִּי יוֹם וּגְנַבְתִּי לַיְלָה קִצָּת בְּלַמּוּד, קִצָּת בְּכִתִּיבָה, קִצָּת בְּתַפְלָה וְהִתְבּוּדוֹת, וּמִמֶּשׁ שְׁאִין לִי פְּנָאֵי כָּלָל, כִּידוּעַ לְמִי שְׁסָמוּךְ וְקָרוֹב אֵלַי כְּאֵן, אֲבָל כְּשִׁישׁ הַתְּעוֹרְרוֹת דְּלִתְמָא, אֲזִי הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ מֵאִיר הַתְּעוֹרְרוֹת דְּלַעֲלֵא.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵתָה כּוֹתֵב, שְׂבָאִים אֵלֶיךָ בְּגִי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֶלְקָךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׁזָכִיתָ לְפָתַח אֵת הַמְּתִיבָתָא "הֵיכַל-הַקִּדְּשׁ" כְּעִיר הַקִּדְּשׁ טְבִירָה, יְהִיָּה דְּבַר זֶה לְשֵׁם וּלְתַפְאֶרֶת. וְאֲדַרְבֶּה, אִם אֵתָה מְרַגֵּישׁ בְּעֲצָמְךָ רַחוּק כָּל-כָּךְ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, דִּיקָא בְּזֶה שְׁתַּקְרַב

אֲשֶׁר ד' עה בַּנְחַל שְׂכָא

אַחֲרַיִם, יְהִיָּה תְּקוּן גַּם לָךְ. בְּאֲשֶׁר סִפֵּר לָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל מִהִמְעַשֶׂה שֶׁל הַגְּבִיר, שְׁאָמַר לְהַעֲנִי: אִם תִּגְבֶּה אֶת חוֹבוֹתַי, אֲזַי אֶמְחַל כְּבָר גַּם אֶת חוֹבְךָ (תַּיִּי-מוֹהַר"ן, עִין שָׁם); עַל-כֵּן כָּל מֵה שְׁאַתָּה יוֹדֵעַ וּמְרַגֵּשׁ בְּעֵצָם כָּאֵב עוֹנוֹתֶיךָ, כְּמוֹ-כֵן רָאוּי לָךְ לְמַסֵּר אֶת גַּפְשְׁךָ, וּלְחַזֵּק וּלְבַנּוֹת אֶת "הַיְכַל-הַקִּדְּשׁ" בְּטַבְרִיָּה, אֲשֶׁר אִם תִּהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוֹל עַל זֶה, בְּמִשְׁפָּךְ הַזְּמַן יְהִיָּה מְגֻדָּל אוֹר לְכָל הַגְּלִיל כָּלוּ. רַק חֲזוּק וְאַמִּץ, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יְהִיָּה בְּעִזְרוֹךְ.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת כָּל פְּרָטֵי הַנְּסִיעָה, אֲנִי מְקַנֶּה בְּעִזְרוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ לְהַגִּיעַ בַּיּוֹם שְׁנֵי לְסִדֵּר בְּלֶק בְּבִקְרָה לְשִׁדְּהַת תְּתַעוּפָה בְּלוֹד, וְאַקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ עוֹד לְדַבֵּר עִמָּךְ פְּנִיִם אֶל פְּנִיִם. וּבְפִרְטִיּוֹת כִּי יֵשׁ בְּדַעְתִּי לְשִׁבוֹת אֶצְלְךָ עַל שְׂבֵת אַחַת, מִסְתַּמָּא עַל פְּרִשְׁת פְּנִיחָס, וְאֲזוּ נִרְבֶּה לְדַבֵּר פְּנִיִם אֶל פְּנִיִם. לְעַת עַתָּה הַחֲזוּק בְּמוֹסֵר, וּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלֹךְ, מֵאַחַר שְׁזָכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ בְּאִשָּׁה מְשַׁכְּלֶת, רָאוּי לָךְ לְשְׁמַר כְּבוֹדָה מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ו"ל עַל זֶה (עִין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסג). וּבְפִרְטִיּוֹת כְּשֵׁיִשׁ שְׁלוֹם בְּבֵית, אֲזַי הַשְּׁכִינָה שְׁרוּיָה שָׁם, וּכְשֶׁהַשְּׁכִינָה בְּבֵית, אֲזַי כְּבָר יֵשׁ הַכֹּל — בְּנֵי, חַיִּי וּמְזוּנֵי. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר הוּא רַק שְׁלוֹם-בֵּית, לְחֻזְקָה וּלְשִׁמְחָה וּלְאַהֲבָה, כִּי עַל יְדֵה נִצַּל מִכָּל רַע, וְעַל יְדֵה יָכוֹל לְלַמַּד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ רוּחַ טְהוֹרָה מִמְרוֹם, וְאַזְכָּה לְדַרְךָ עַל אֲדַמַּת הַקִּדְּשׁ בְּקִרְוֹב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמִצְפָּה לְרֵאוֹתְךָ...

נָא לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתְּבִים לְכָל אֶחָד הַשִּׁיף לוֹ.

ד' עה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, אוֹר לַיּוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב...

את מכתבך בצרוף מכתב בעלך לנכון קבלתי. והנה אף שהיה בדעתי להאריך לך, אך הפעם לא אוכל, כי חמותי שבקה חיים לכל חי בשבוע שעבר, ונעדין זוגתי יושבת שכעה, לא עלינו, והכל לכל כל העל תלוי עלי. ובפרטיות שאני מקנה לנסע בעזרתו יתברך לארץ ישראל בעוד שבועים בערך, ובלי גדר אשבות אצלכם שבת אחת, ואז נחזק אתכם.

העקר עליך להיות שמחה מאד מאד על שזכית להיות דתיה ולשמר את המצוות, אשר אי אפשר לשער בשכל אנושי את גדל התענוגים והשעשועים שגורמים למעלה בכל העולמות בקיום כל מצוות עשה ובשמירה מלעבר, חס ושלום, על מצוות לא תעשה. ולהפוך איזה חרבן נעשה בכל העולמות, כשאין מתנהגים, חס ושלום, כרצונו יתברך. ועל-כן מאחר שסבב השם יתברך שאת שומרת את המצוות, ראוי לך לשמח בזה מאד מאד, כי רק זה ישאר מאתנו, ואין לשער ולספר כלל את הענג והאשר אשר נמשך לאדם, כשזוכה לקיים את המצוות בשמחה עצומה, כי בזה מראה את טהר לבו אליו יתברך, ואיך שפונתו רצויה למקום ברוך הוא.

ואודות המחשבות של כפירות שנקנסו בך, עליך להזהר מאד מאד בעניני פשרות המאכלים, שיהיו פשרים למהדרין, וכן תראי להשתדל לקיים מצות הכנסת אורחים, אשר אין למעלה ממצוה זו, והיא גדולה מקבלת פני השכינה ומזכה לבנים. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות אורחים, חלק ב', סימן ב'): סגלה להחזיר לאשה וסתה — על-ידי הכנסת אורחים; ועל-כן תהי נזהרת מאד מאד במצוה זו, והשם יתברך ישלח עזרה מקדש, ותמשך עליך קדשה וטהרה.

ולמען השם יתברך, תראי שמצדך תהיה רק אהבה לבעלך, ואז כמים פנים אל הפנים, בן הוא יאהב אותך מאד. וצריך שתדעי, כי בית שיש בו אהבה ושלום-בית, אזי השכינה שורה שם, וכשהשכינה שורה, שם כבר נמשך הכל: שלווה, ובנים ופרנסה. ובכל פעם כשתלכי למקוה, בכל טבילה תכוני שם אחר מהצדיקים, כמו: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד וכו'. בכל

אָשׁר ד' עו בְּנַחַל שְׁכַג

טְבִילָה שֵׁם צְדִיק אַחֵר. וְעַל-יְדֵי-זֶה יוֹעִיל לָךְ הַרְבֵּה לְנִשְׁמָתְךָ וְתַהֲיֶה בְּשִׁלְוָה.

הַעֲקָר אֶל תְּסַתְּפְלִי עַל אַחֵרִים כָּלֵל, הֵינּוּ עַל הַשְּׂכָנִים, כִּי אֵין מַה לְקַנֵּא בְּשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי כְּשָׁבָא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, לֹא נִשְׁאַר לְאָדָם, כִּי אִם מַה שֶּׁתַּפְּס בְּזֶה הָעוֹלָם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי. וְהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ יִמְשִׁיךְ לָךְ שְׂמֻחָה וְשִׁלְוָה וּבְרִיאוֹת וְאַהֲבָה אֲמַתִּית בִּינְךָ לְבֵין בְּעַלְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' עו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, אִוֵּר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלֹא אוֹכַל לְהַאֲרִיךְ לָךְ עֲכָשׁוּ בְּאִישׁוֹן לִילָה. וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי אֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ לְהִיּוֹת אֶצְלְכֶם עַל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ פְּרֻשַׁת פְּנִיחָס, וְאִזּוּ גִדְּבַר הַרְבֵּה פְּנִים אֶל פְּנִים.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ בְּעִנְיָן נִשְׁמָתְךָ, תֵּאֱמִין לִי שְׂאִין דְּרַכְנֵנוּ לְהַכְנִס בְּפְרָטִיּוֹת, הַגַּם שְׁבַח־סֵדוֹ יִתְּבַרְךָ זָכָה אוֹתִי לְכַמְּה סְפָרִים יְקָרֵי עֲרָךְ, סֵפֶר הַיְחֻדִּים מִפְּרֵשׁ עַל-פִּי יִסוּד דַּעְתּוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְסֵפֶר תְּקוּנֵי עֲוֹנוֹת עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּמִלְּבַד זֹאת סֵפֶר עַל כָּל סֵדוֹר הַתְּפִלָּה וְכַנּוּת הַמְצֻוֹת (מִי יִתֵּן שְׂאֲזֻכָּה פַּעַם לְהַדְּפִיסוֹ). אַף-עַל-פִּי-כֵן מִכְּמַה טְעָמִים אֵין דְּרַכְנֵנוּ לְדַבֵּר מְזֵה. אַף אֲנִי מְקַנֶּה בְּעֶזְרַתוֹ יִתְּבַרְךָ, עוֹד לְכַתֵּב לָךְ בְּפְרָטִיּוֹת.

אֲבָל פְּרֻט אֶחָד אֶכְתֵּב לָךְ עֲכָשׁוּ, כִּי הִיָּה רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת רְגִיל בְּכָל יוֹם בְּטְבִילַת מְקַנֶּה, וְעַל-כָּל-פְּנִים לְבַל יִחְסַר לָךְ יוֹם אֶחָד מִטְבִּילַת מְקַנֶּה הַמְטְהֶרֶת מְאֹד מְאֹד אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם, וּמִזְכָּכַת אֶת נַפְשׁוֹ, וּמְבִיאָה בּוֹ קִדְשָׁה וְטְהָרַת הַמַּחְשָׁבָה, וְאִם אֶפְשֶׁר מְדֵי פַּעַם בְּפַעַם לְטַבֵּל בְּמְקַנֶּה הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הָאֲרִיז"ל, שֶׁהוּא סְמוּךְ לְבִיתְךָ, מַה טוֹב וּמַה נְעִים, כִּי הוּא בְּאֵר מֵיִם חַיִּים, מְעִיֵּן נוֹבֵעַ. גַּם טוֹב לָךְ

להשתטח על ציון הקדוש של רבנו משה מטראני ז"ל, בעל המחבר ספרי שו"ת מבי"ט, ותבקש שם הרבה עלי. וכן מה טוב ומה נעים אם תוכל לקנות את ספריו הקדושים, ולהיות רגיל בהם, והם שו"ת מבי"ט, וקרית ספר על הרמב"ם, וספר בית אלקים, והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו, ונזכה לשוב בתשובה אמתית.

אודות תעניות, ידוע לנו כי רבנו ז"ל לא אחז מזה, והחליף הכל לבזיונות, ועל-כן ראוי לך לחטף כל בזיון בשמחה עצומה, ולא לענות למתחפף שום דבר, אדרבה, לכבדו ביתר שאת וביתר עז, ומכל שכן כשהבזיון בא לפעמים מאשתו, ראוי לדם ולשתק לה, ולשמר את עצמו מפעם בעת ההיא, רק לקבל הכל באהבה, כי מעלת הבזיונות והחרופין והגדופין, שמוריד ומחליף מהאדם כל מיני ענשין קשים ומרים, אשר ה"ה ראוי להגיע אליו, חס ושלום, על-ידי פגמיו הרבים.

וצריך שתדע, כי לכל הספרים זכיתי בזכיות חנם רק על-ידי המחלקת והבזיונות שבאו עלי בחנם, על לא דבר. ובפרטיות כל הפרוש "שפת הנחל" על הלכותי מוהר"ן, זכני השם יתברך על-ידי שקבלתי את הבזיונות והשנאת חנם באהבה.

ויחמת טרדותי המרבות עכשו באישון לילה, ויש לי עוד לכתב כמה מכתבים, על-כן אקצר.

הדורש שלומך ומצפה לראותך...

ד' עז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום רב ...

תדעי כי מצות הכנסת אורחים מופה לאשה בכנים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אורחים, סימן ג'); ועל-כן תראי להזהר מאד מאד במצוה זו, ומכל שכן שלא תבלבלי את עצמך

אֲשֶׁר ד' עַח בְּנַחַל שְׁכַה

מֵהַשְּׁכָנִים, וְעַל-יְדֵי תַפְלָה וּבִקְשָׁה תִקְבְּלִי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיכָה. וְכֵן רְאוּי לָךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ בְּשֵׁפֶת הָאֵם שֶׁלָּךְ (לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ), כָּל מָה שֶׁאַתָּה צְרִיכָה, וְאִז תִּרְאִי נִפְלְאוֹת.

אוֹדוֹת הַשְּׁעֵרוֹת, תִּרְאִי שֶׁיְהִיו תָּמִיד מְכֻסּוֹת, וּבִעֵת שְׁנָה אָנֹס רַחֲמָנָא פְּטָרָה, אֲבָל טוֹב לְהִזְהַר גַּם אִז.

רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן ט'): צְנִיעוּת שֶׁבְּאִשָּׁה מִזְכָּה לָהּ בְּנִים הַגּוֹנִים, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן הַשְּׁתַּדְּלִי לְלַכֵּת תָּמִיד בְּצְנִיעוּת, וְאֵל תִּסְתַּכְּלִי עַל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּעֵתִים הַלְלוּ בְּרַחֲבוּת, שֶׁיִּרְדָּה, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מִדַּת הַצְּנִיעוּת, אֶת תְּשׁוּבָתְךָ תָּמִיד בְּצְנִיעוּת, וְאֵל תִּדְּאָגִי כָּלֵל, כִּי בְּעִזְרָתוֹ יִתְבַּרְךָ עוֹד תִּזְכְּרִי לְבָנִים חַיִּים וְקַיָּמִים.

הַעֲקָר בְּשֵׁעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת תִּרְאִי לְבַקֵּשׁ אִז הַרְבֵּה עַל בְּנִים יִרְאִים וְשְׁלָמִים וְצְדִיקִים, כִּי אִז הוּא זְמַן מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד לְאִשָּׁה לְבַקֵּשׁ עַל בְּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים וְכוּ'. וְרְאוּי לָךְ לְהַאֲרִיךְ אִז בְּתַפְלָה בְּשֵׁעַת שֶׁאַתָּה מְכַסֶּה עֵינֶיךָ לְפָנֵי הַנְּרוֹת, תִּבְקְשִׁי אִז תַּפְלָה מִדַּעַתְךָ כָּל מָה שֶׁרַק תִּרְצִי, וּבִפְרָטִיּוֹת עַל יְלָדִים.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן עח): מִי שֶׁהִצְדִּיק נַעֲשֶׂה אֶכְסֵנָה אֲצִלוֹ, נִתְבַּרְךָ בְּבָנִים, עֵינֵי שָׁם.

ד' עַח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב ל... גְּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגַם אֶת הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה, וּתְשׁוּאוֹת חַן לָךְ עַל זֶה, וּזְכוּתְךָ תִּגְדֵּל עַד מְאֹד.

בְּעֵינֵי הַסְּפָקוֹת וְהַבְּלוּלִים שֶׁיֵּשׁ לָךְ, הִיָּה רְאוּי לְפָרֵשׁ לָךְ, אִךְ טְרוֹדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שֶׁרַבּוֹ, וְאִנִּי מְקַנְהָ לְהִיּוֹת בְּמַחְנִיכְכֶם בְּקָרוֹב, וְאִז

נרְבֵה לְדַבֵּר פָּנִים אֶל פָּנִים.

הַעֲקֹר תִּרְאֶה לְשֹׁמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, וְתִקַּל מִמְּנָה אֶת הָעַל, וְכֵן תִּזְהַר בְּמַצּוֹת מְזוּזָה, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁתִּהְיֶה כְּשֶׁרָה וּמְהַדְרֵת. הַעֲקֹר לְלִמּוּד הַרְבֵּה תוֹרָה בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, וְלִשְׁמֹר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִפֶּן יִהְרָסוֹן, רַק הַכֹּל בִּישׁוּב הַדַּעַת אֲמֵתִי, שְׂזוּכִים עַל-יָדֵי רַבּוּי תִּפְלֶה וְהַתְּבוּדָדוֹת. וְנָא וְנָא לֹא לְדַקְדָּק כָּל-כָּךְ בְּכֹל פֶּרֶט וּפְרָט, כִּי "וְיָחִי בָהֶם" כָּתוּב — וְלֹא שְׂיָמוֹת בָּהֶם, כַּמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ד); וְרַבֵּנוּ ז"ל לֹא אָחִז מִחֲמֵרוֹת יִתְרוֹת. וְתִכְךָ שְׂיִישׁ אֵיזָה פּוֹסֵק עַל מִי לְסַמְךָ — יְכוּלִים לְסַמְךָ, הַעֲקֹר הוּא רַק שְׂמַחָה שְׂמֵרְחֶכֶת אֶת הַמַּחֲיִן, וְזוּכִין לְהַשִּׁיג אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל-יָדֵי-זֶה, בְּכַחֲנִית מְטִי וְלֹא מְטִי; כִּי כְּשֶׁאָדָם מְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׂמְחַת הַמַּצּוּוֹת, אֲזִי זוֹכֶה לְהַתְעַלּוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה, עַד שֶׁמְשִׁיג אֶת אֵין אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה מִנְּפִשִׁין, רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, שֶׁהֵם: עֲשִׂיָה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, וְזוּכִים לְעֲצָם הָאֲצִילוֹת וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד, וְעַל-יָדֵי-זֶה יִתְרַחֵב מַחְךָ וְתִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת נֵעִם שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְעַנֵּג בְּנֵעִם זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר...

אֲקוּוֹה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַתְרַאוֹת עִמָּךְ פָּנִים אֶל פָּנִים בְּשִׁבְת-קַדְשׁ פְּרִשַׁת פְּנָחִס.

ד' עט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תּש"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נִפְשִׁי, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת.

מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי זֶה זְמַן רַב, אֶךְ טְרַדוּתִי הַעֲצוּמוֹת הֵם

אֲשֶׁר ד' עט בַּנְחָל שְׂכו

אֲשֶׁר טְרַדוֹנִי מִלְכָּתְכָ לָּךְ. וּבִאֲמַת מַה יֵּשׁ לְכַתֵּב, הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּיָדְךָ, הַפֶּךָ בְּהֶם בְּכָל יוֹם בְּחֶשֶׁק חֲדָשׁ, כִּי בְּהֶם כְּלוּלִים כָּל טוֹב עֲצוֹת וְהַתְחַזְּקוֹת וְהַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל לְעִבְרָא אֶת הַחַיִּים בְּטוֹב וּבִנְעִימִים, וּבִפְרָטִיּוֹת סִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת" מִמּוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, אֲשֶׁרִי שְׂיֵאֲחִז בְּהֶם! וְתַדַּע כִּי כָּל הַצְּלָחַת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים הִיְתָה רַק עַל-יְדֵי שְׂשָׁקְדוֹ וְהַתְמִידוֹ בִּיּוֹתֵר בְּסִפְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, אֲשֶׁר הוּא קָבֵל בְּשִׁלְמוֹת דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְר' נַחֲמָן טוּלְטְשִׁינְעֵר ו"ל הִזָּה רְגִיל לּוֹמֵר: כִּמוֹ שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת אֹר רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי אִם בְּאֲמָצְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ-כֵן אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת אֹר רַבְּנֵנוּ ו"ל, כִּי אִם בְּאֲמָצְעוֹת מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל. וְכֵן הִזָּה רְגִיל לּוֹמֵר, כִּי עֲכָשׁוּ צָרִיכִים לְשָׁקֵד יוֹתֵר עַל סִפְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, כִּי עַל יְדוֹ הוֹרִיד אֶת עֲצֻמוֹ רַבְּנֵנוּ ו"ל אֶל הָעוֹלָם. וְשָׁמַעְתִּי מֵאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁדְּבוּר זֶה סוֹבֵב בְּכָל דוֹר וָדוֹר, כִּפִּי חֲשָׁכוֹת וְהַסְתַּרְת עֲרֻבוֹת נֶעַם זִיו אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵן תִּלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דוֹר וָדוֹר מְצַמְצָמִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, וּמוֹרִידִים אוֹתוֹ בְּלְבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד שֶׁגַם הִרְחֹקִים וְהַפְּגוּמִים, גַּם-כֵּן יִרְגִּישׁוּ וְיִשְׁיִגוּ מִעֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו אֹר הַצַּדִּיק.

מָה אָמַר לָּךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! קוּם עֲמַד עַל רְגְלֶיךָ, עַל-כָּל-פְּנִיִּים מְרַגַּע זֶה, וּבְרַח לָּךְ בְּמָקוֹם סֵתֵר שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וּתְפַרֵּשׂ אֶת כָּל שִׁיחַתְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּבִקְשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שְׂאֲתָה צָרֶיךָ בְּפָרְטֵי פְּרָטִיּוֹת, וְכֵן עֲשֵׂה לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוּרִים קְבוּעִים לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן עַל-פִּי דְרָךְ רַבְּנֵנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא נִשְׁאָר לְהֵאָדָם, כִּי אִם מַה שֶׁתּוֹפֵס בְּזֶה הָעוֹלָם.

וְעַקֵּר הַכֹּל תַּכְנִיִּס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְתַמִּיד תִּצְיֵר לְפָנֶי עֵינֶיךָ אֵיךְ שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיךָ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל עֲצָם עֲצֻמִּיּוֹת חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְאִין שׁוּם דְּבָר שִׁיִּתְנַהֵּג מִבְּלַעֲדֵי רַצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָּךְ עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וּבִאֲמַת הַזִּהִיר רַבְּנֵנוּ ו"ל מְאֹד מְאֹד לְחַפְּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצֻמוֹ בְּכָל פַּעַם אֵיךְ אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ סוֹכְלֵי חֲלָאִים, אֲשֶׁר סוֹכְלִים רַק בְּשִׁבִּיל חֲסָרוֹן

אָמוּנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ד'); וְעַל-כֵּן חֲדָשׁ רְצוּנָךְ וְכִסּוּפֶיךָ, וְתַתְּחִיל לְחַפֵּשׂ בְּעֶצְמְךָ תָּמִיד, הֲאִם אַתָּה חוֹשֵׁב מִמְּנוּ יִתְבָּרֵךְ? הֲאִם אַתָּה מִסְתַּכֵּל תָּמִיד בְּעֵינֵי שְׂכָלְךָ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ?! הֲאִם אַתָּה בְּכַעַס חֵס וְשָׁלוֹם?! וְעַל-יְדֵי שְׁתַּזְכֶּה לְחַפֵּשׂ בְּעֶצְמְךָ אֵיךְ אַתָּה אוֹחֵז בְּאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, יֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוֹי נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד מְאֹד. הֶעֱקַר לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַמְצֻוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר בְּזֶה מֵרָאָה אֶת טֹהַר לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְאָמַר רַבְּנֵי יו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֵחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאֲדָם עוֹשֶׂה מְצֻוָּה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְּבוֹ שָׁלֵם לְאֵלֶיךָ, עֵין שָׁם; וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ אוֹר הַשְּׂמֵחָה וְתִזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), וְעַל-יְדֵי שְׂמֵחָה יִשְׁמַר אוֹתָךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל מִפְּגַם הַבְּרִית (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט), כִּי שְׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בַּיְהוּדוּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' פ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לַיְדִיד נִפְשֵׁי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ קִבַּלְתִּי כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים, אַךְ רַב טְרָדוֹתֵי הֵן אֲשֶׁר עֲכָבוּנִי לְהַשִּׁיב לְךָ כְּאֲשֶׁר יְסַפֵּר לְךָ מוֹסֵר כְּתָב זֶה, אֲשֶׁר בִּלְהָ אֶצְלִי יוֹתֵר מִחֲצֵי שָׁנָה, וְהוּא יְסַפֵּר לְךָ כָּל מַה שֶּׁשָּׁמַע אֶצְלָנוּ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עַל אוֹר הָאוֹרוֹת הַמֵּאִיר אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְאֵדְרִבָּה אָנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם תִּזְכֶּה לְהִסְתַּוֵּבֵב בֵּין אֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הָאֲמַתִּיִּים, אֲשֶׁר כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנָי עֲצוּמוֹ. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם תִּהְיֶה רְגִיל לִילְךָ אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיְקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר בִּירוּשָׁלַיִם, כִּי תוּכַל לְקַבֵּל מִמְּנוּ הַרְבֵּה הַרְבֵּה.

אָשֶׁר ד' פא בנחל שכט

העקור ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה על-פי דרך הלמוד של רבנו ז"ל, וגם להרבות בתפלה והתבודדות, ואז תרגיש חיים חדשים בחייה, והשם יתברך יצליח בך.

ומחמת שמוסר כתב זה אץ לדרכו, על-כן אקצר.

הדורש שלומך...

ד' פא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום רב להסופר ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך קבלתי, וגם תברך ... גרו יאיר, כתב לי, וענית לי לוי היום מכתב. והתברר להוכיחך בתוכחה מגלה ובאהבה מסתרת, איך יכול מח שהוא מלא נאוף ככלב להשיג בתסידות ברסלב, שהוא אורו של משיח, אור דק ורוחני עד מאד. הלא מי ששקוע בנאוף, ורוך אחר נשים, הוא דומה לכלב ממש, שרץ על הרחוב, ופתאום רואה בצד השני של הרחוב פלבה, אזי עובר את הרחוב ורץ אחריה, והיא בורחת, והוא רץ אחריה עד שמשגיגה וכו', ואחר-כך רואה ברחוב השני פלבה שנייה, מניח את הראשונה ורוך אחר השנייה, וכן סובב וחוזר חלילה, בכל פעם רואה פלבה אחרת, מניח את הראשונה ורץ אחר השנייה, כמו-כן אלו הנואפים, הדומים לכלבים ממש, אשר הם עזי נפש לא ידעו שבעה, בכל פעם רצים אחר אשה אחרת, ומתלכלכים ומתגאגלים בכל מיני כלוף ונאוף וכו', והראש והמח שלהם מנח בטנוף וצואה ממש, ואחר-כך עם ראש ומח כזה רוצים לחקר ולתן הרצאות בתסידות ברסלב, שהוא אור דק ורוחני מאד מאד. הלא אין לך עוד טפשות ופשטות מזו! היעלה על הדעת, פי עם מח מחשבה מלכלך כזה, יכול לומר דעות וסברות בדרך תסידות ברסלב?! ועל-כן מה לי להתנכח עמו, ולכנס עמו בדין ודברים!?

ובאמת צריך שתדע, כי אינך יחיד בדבר זה, אלא כל הסופרים והעתונאים הם באותו מצב כמוך, ולא עוד אלא לאחרונה נתערב בינינו גם כן מערב-רב האלו, אשר הם מלכלכים מאד מאד בכל מיני נאוף, וראשם ורבים בתוך תאות המשגל, ואחר-כך עומדים ואומרים דעות וסברות כרסיות כאלו הם הבעלי דעה ובעלי דבור בחסידות ברסלב, עד שנמצאים קלים וריקים ופוחזים ומגנולים כאלו, שנתנולו בחיים כל-כך בזהמת תאות נאוף, עד שמדפיסים כתבי פלסתר על יראי ה' אמתיים ועל ספרים קדושים המגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מאד, הם קורעים את זה ומשליכים על הארץ, וקוראים לזה ספרים פסולים. וידוע, אשר מי שהדפיס את הגלוי דעת הידוע נולד בפסול, ואביו הניח את אמו ושלשת ילדיו, וברח עם אשה אחרת אשת איש, שהשאיפה בעל עם ששה ילדים. ודבר זה מפרסם בין היודעים, ובין כזה שנוול כזה, הוא מעיז פניו להדפיס כתב פלסתר, וקורא את זה גלוי דעת, שהספרים הקדושים הם פסולים. וכן רובל אחד שמלכלך עם טנוף מעשיו, אשר רק הוא והשם יתברך יודעים מה שעושה ואיך שמתנהג וכו' וכו', הוא מדבר על הספרים הקדושים, ומרחק נשמות ישראל מלהתקרב אל דרך רבנו ז"ל, מה לעשות?! זהו מגפלאות הבחירה.

וההכרח לקצר עכשו.

הדורש שלומך...

ד' פב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר.

מכתבך הדחוף לנכון קבלתי, ושמתתי מאד מאד לשמע את תשוקת לךך אל התכלית הנצחית. חזק וחזק מאד מאד, כי בזה העולם צריכים להתחזקות חדשה בכל יום ויום ובכל רגע ורגע

אָשֶׁר ד' פב בְּנַחֵל שְׁלֵא

ממש. והנה מה שעובר אצלנו בשבת אחת, זה קשה לתאר, אפלו על פני הכתב, הן בלמוד "ספורי-מעשיות" והן בלמוד "לקיטת-מוהר"ן" באשר יספרו לך שני אחיך ... גרם יאיר. אך מה לעשות?! גבה טורא בינן לעת עתה.

אודות פסופיך לכאן, תדע פי תהינה לך מניעות עצומות מהוריך, כי גם על שני אחיך הם מתנגדים גדולים על שום דבר, רק על-ידי מוציאי דבה רעה. ותהלה לאל, אחיך... מתמיד מאד מאד בלמוד, ואחיך... ברוב השם יתברך חתן, ועשה שדוה הגון עם בת ראש ישיבה דיקא מישיבתנו, והמתן יודע שלומד כאן, וגם בא כבר לבקרו כמה פעמים, ותהלה לאל, הכל על נכון. וזכה למכר ולהפיץ יותר מעשרת אלפים ספרים במשך כמה חודשים, אשרי לו!

והנה שמעתי, שפותחים מתיבתא "היכל-הקדש" בעיר טבריה, ועל-פן היה ראוי לך לעת עתה להכנס שם, ואחר-כך תבוא לכאן, ולעת עתה עמד על עמך, כי בעוד שני שבועות אני בא לארץ ישראל, ואז נתועד פנים אל פנים, ונדבר יחד, ונשית עצות מה לעשות. לעת עתה רק חזק ואמץ מאד מאד. וצריך שתדע, כי כן עובר על כל אחד ואחד הרוצה להתקרב אלינו ולקיים עצות רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ובפשיטות ללמד בסדר-דרגה-הלמוד של רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר! רק חזק ואמץ מאד מאד בכל מיני אפנים, ואסור להמשיך את עצמו אל הצער אפלו רגע אחד. ומה טוב ומה נעים שנתועד עם אנשי שלומנו האמתיים, ותסע פעם אל האברך... גרו יאיר בירושלים וחבריו היקרים... וכן תסע פעם אל האברך... גרו יאיר בצפת, ועל ידם תתחזק מאד מאד, כי נקדחת החבר הם עקר גדול בדעת רבנו ז"ל, וכשרואים מקום לצים שמתלווצצים וכו', צריכים לברח משם, ולידע כי אין שם רבנו ז"ל כלל, ואפלו שקוראים את עצמם וכו', עקר דעת רבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות גמור.

שלב אֲשֶׁר ד' פג בנחל

אחי היקר! העקר תתחיל לעשות התחלה חדשה מרגע זה, הן במדת השמחה, לשמח מאד מאד על הנקודות הטובות שיש בך, ולרקד בכל יום הרבה מאד, שזכית להברא מזרע ישראל, והן בהתמדה ובשקינה עצומה לטייל בכל חלקי התורה הקדושה, והן להרבות בתפלה והתבודדות, לפרש את כל שיחתך אליו ותברך, והן בהפצת ספרי שו"ת "אשר בנחל", אשר הוא יסוד ועקר גדול בדעת רבנו ז"ל. ובפרטיות בין בני הנעורים, אשר עובר עליהם בעתים הללו מרירות דמרירות, והספרים האלו הם כמים קרים על נפש עיפה. ומה טוב ומה נעים שתעזר להדפיסם ולהפיצם הרבה בארץ ישראל. ובפרטיות בין אחינו בני ישראל הספרדים, אשר המה אנשים תמימים אמתיים, ואשרי מי שיחזירם למוטב. כי הערב-רב הטמאים עשו להם שואה רוחנית בעוונותינו הרבים. ועל-כן עלינו מנח עכשו חובת היום להפיץ להם את הספרים החדשים, ולהאיר בהם אורו ותברך. ואשרי מי שיעזר בזה, והוא תקון נפלא לפגם הברית, כי בזה שמחזירים אחרים בתשובה, השם יתברך ימחל גם את חובו, כמובא בחיי-מוהר"ן, עין שם.

ההכרח עכשו לקצר. רק חזק ואמץ מאד, ובבקר יום שני פרשת בלק, אני מגיע לארץ ישראל, אז נתראה פנים אל פנים.

הדורש שלומך...

ד' פג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום רב להבחור היקר ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, אבל גם עגמת נפשי מרב הצרות וההרפתקאות שעוברים עליך מצד הבית וכו', תדע פי אסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, ובפרטיות, כי בזכיות חנם זכינו להתודע מרבנו ז"ל, בזה ראוי לנו לשמח מאד מאד כל ימי חיינו על החסד חנם הזה. ונא ונא הרגל

עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, כִּי בָּזָה אֶתָּה מִתְקַשֵּׁר וּמִתְיַחַד עִם רַבְּנוֹ ו'ל. כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּתַפְלָה, כִּי אִוְרוֹ הִגְנוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו'ל, הוּא אִוֵּר הָאוֹרוֹת, אֲשֶׁר בְּלֹא תַפְלָה אֵי אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיגוֹ. וְעַקֵּר הָאוֹר שֶׁלוֹ הוּא לְהַחֲיוֹת וּלְהַשִּׁיב וּלְחַזֵּק גִּפְשׁ כָּל חַי, לְהַאִיר בּוֹ הָאֶרֶת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתָיו יִתְבַּרְךָ גַּם לְהִירוּדִים וְהַנְּפוּלִים שֶׁיִּרְדּוּ וְנִפְלוּ וְנִכְשְׁלוּ בְּמָה שֶׁנִּכְשְׁלוּ וְכוּ'. וּבִפְרָטִיּוֹת אֵלוֹ שֶׁנִּפְגְּמוּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, עֲלֵיהֶם גִּדְלָה רַחֲמָנוּתוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שֶׁנִּכְשַׁל בַּחֲטָא הַזֶּה, אֲזִי נִשְׁבֵּר לְבוֹ בְּקִרְבוֹ לְגַמְרֵי וְכוּ', וְרַבְּנוֹ ו'ל מוֹסֵר גִּפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר אֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת וְכוּ'. וְעַקֵּר הַפְּלִי לְקַבֵּל אֶת אִוְרוֹ, הוּא רַק עַל-יְדֵי תַפְלָה וְאַמוּנָה. כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ד') עַל-פִּי (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו'), שֶׁמִּסְבִּיר שֶׁם אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו'ל, שֶׁאָמַר שֶׁזֶהוּ כָּלֵל, אֲשֶׁר מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, אֵי אֶפְשֶׁר לוֹ לְהַשִּׁיג וּלְתַפֵּס אֶת דְּבוּרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק. וְאִם-כֵּן לֹא שָׁבַק חַי לְכָל בְּרִיָּה, כִּי מִי נִקְי מַזֶּה?! וְעַל-כֵּן מִסְבִּיר מוֹהַר"ן ו'ל אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ו'ל וְאָמַר: אֲבָל מִי שֶׁמְכַנִּיס בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בְּדְבָרֵי רַבְּנוֹ ו'ל, וּמְרַבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אִוְרוֹ הִגְנוֹ.

וְעַל-כֵּן, חֲמִדַת לְבָבִי! אַל תַּפֵּל בְּדַעְתָּךְ מְאֹד מְאֹד, וְהַרְגֵל לְבָרַח בְּכָל פַּעַם לְמִקּוּם מִיַּחַד שְׂאִין שֶׁם בְּנֵי-אָדָם, וְשֶׁם תְּדַבֵּר וְתַשִּׁיחַ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת עֲנִינְךָ, תִּדַע כִּי כָּבֵר הָיָה מַעֲשֵׂה כְּזָה לֹא פַעַם וְלֹא פַעַמִּים, אֲלֹא בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר שֶׁהַוּרִים נִתְגַּרְשׁוּ וְהַיְלָדִים נִשְׂאָרוּ בְּהַפְקָר. וְעַיִן בְּסוּף סֵפֶר "מְקוֹר הַשְּׂמִחָה" סְפוּר נוֹרָא מַה שֶׁעָבַר עַל כַּחוּר אֶחָד שֶׁנִּתְגַּרְשׁוּ הוּרְיוֹ וְכוּ', עַיִן שָׁם, וְיִהְיֶה לָךְ לְחִזּוּק. וְסֵפֶר לִי פַעַם אַחַת בְּחוּר כְּזָה, שֶׁלוֹלָא עֲצַת הַתַּפְלָה שֶׁקַּבֵּל מִרַבְּנוֹ ו'ל, הָיָה מְשַׁתְּגַע מִמֶּשׁ, חַס וְשָׁלוֹם, מְרַב מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת שֶׁעָבְרָה עָלָיו, עַד שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר. אֲבָל בְּדֶרֶךְ וְעֲצָה זֹאת לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, הָיָה מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לִילָף וּלְטַיֵּל בֵּין שְׂדוֹת וַיְעָרִים, וּמִדְּבַר וּמִשִּׁיחַ עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַרְגִישׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ אָבָא

שלד אשר ד' פד בנחל

אמת, והוא אבינו שבשמים.

ועל-כן, ידידי היקר! אל תפל בדעתך כלל משום דבר, רק הרגל עצמך לדבר עמו? תברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותשיח ותספר לפניו תברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך כמו שמספרים לפני חבר טוב. גם הרגל עצמך באמירת משניות כסדרן, שתתחיל ברכות, ותאמר כסדרן, עד שתזכה לסיים ששה סדרי משנה, ותתחיל עוד פעם, והוא תקון נפלא לפגם הברית. וכן תהיה רגיל לומר בכל יום תהלים, שהוא מסגל לתשובה. ומי יתן שתזכה לומר בכל יום "יום תהלים", ובאפן הזה תזכה לסיים כל שבוע את ספר התהלים.

ואודות ביאתך לקאן, איני יודע מה לייעץ אותך. הן אמת כי שני חבריך נכנסו כאן לשיבתנו, אבל אני חושב שתהיה לך מרירות מאמך, וגם אני מבין היטב את אמך, כי היא נשארה לבד עם בית מלא ילדים, וקשה וכבד לה מאד מאד העל הזה. ועל-כן היא מענינת שבניה יהיו מפזרים בכמה ישיבות מחוץ לביתה, כי היא מסכנה וגלמודה. ועל-כן אסור לך להתעקש בדבר זה, והיה טוב שתשאר שם.

ועכשו שמעתי בשורה טובה, שפותחים מתיבתא "היכל-הקדש" בעיר טבריה, מה טוב ומה נעים שתזכה להכנס לשם, והשם תברך יצליח דרכך.

הדורש שלומך...

בדבר פרטים אודות הישיבה בטבריה, נא להתקשר עם...

ד' פד.

בעזרת השם תברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח ה'תשמ"א.

שלום רב לידיד נפשי ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר ד' פד בְּנַחֵל שֵׁלָה

את מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, אך טרדוטי רבו
כמו שרבו בכל יום ויום מרב המבקרים בביתי. וכן אודות כתיבת
הספרים הקדושים, אשר עוד יהיו לישועה לכל בית ישראל.

מה אמר לך, אין מלים בפי להודות להשם יתברך על כל
החסד חנם שעשה עמדי, שזכיתי לשמע מפיה הבשורה טובה, אשר
זכיתם להדפיס מחדש את ספר "פעלת הצדיק", בנדאי בזכות זה
ינשע אחיך בישועה שלמה ובזרע של קימא, אשר הבטחתי לו
בעזרתו יתברך. ומה טוב ומה נעים אם היית מדפיס את ספר "מקור
השמחה" כלו או את חלק אחד מספרי "אשר בנחל", והשם יתברך
יאיר עינינו במאור תורתו.

ותדע כי ביום שני לסדר בלק בבקר אני מגיע לארץ ישראל,
בעזרתו יתברך, ומה טוב ומה נעים אם נתראה פנים אל פנים. גם
שמעתי בשורה טובה, שפותחים ישיבה על שם רבנו ז"ל בטבריה,
ומה טוב ומה נעים שתברח לשם.

ואודות שדוכים, תאמין לי שאני מבין היטב היטב מכאובי
הלבך ונפשך, ובפרטיות מה שעובר עליך בפגם הברית — הוצאת
זרע לבטלה. והנה לפל בדעתך זה אינו עצה, אדרבה בזה תהיה
מסבך עוד יותר ויותר. ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד לא להסתפל
אחורנית רק קדימה צעד, און נישט איבער טראכטן². חזק חזק, כי
בוא זבוא יום ישועתך, ותמצא את בת זוגך, ותספר את כל הקורות
אותך בימי נעוריך בשמחה עצומה. מי יודע למה אתה מכרח
לחכות, אולי רוצים שתטעם את מרירות המרירות העצומה שעוברת
על בחורים בעתים הללו, ואיך שהספרים הקדושים האלו מצילים
אותם, ורוצים מלמעלה שאתה תשתדל להדפיסם ולהפיצם בין כלל
ישראל; כי באמת אם היית יודע אפלו חלק אחד מאלף את רבוי
המכתבים אשר אני מקבל מכל חלקי העולם, ואיזו מרירות
המרירות כותבים לי בני הנעורים, כמה שעובר עליהם, ואיך

כ) ולא לשוב ולהרהר.

הספרים הקדושים שהדפסתי מחיים ומחזקים אותם, היית שמח עד מאד מאד, והיית מתמיד בהדפסתם והפצתם. ולולא שהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, עורר מחלקת חדשה, היינו כבר נגאלים, כי בעתים הללו עובר על כל הבחורים הידידות והנפילות של דור המבול ממש, ולולא תבת נח, שהם ספרי רבנו ז"ל, היו נטבעים, ובעוונותינו הרבים, הבעל-דבר אינו מניח להפגס בתבת נח, שהיא תבת רבנו ז"ל, תבת התפלה וכו', ומה לעשות?! הפל בשביל הבחירה והנסיון. והיה טוב מאד שתדפיס ותפיץ את ספר "שמירת הברית", כי ספר זה מציל את בני הנעורים בדור הזה. והשם יתברך יזכני להדפיס את יתר הספרים אשר הם תחת ידי.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, ודיקא עכשו, שאתה מרגיש שאין לך שום ברירה בעולם, כי אביך ואמך עזבוך, ואין מי שישתדל בעבור שדוך, דיקא עכשו אתה יכול להתקרב ביותר אליו יתברך, כי כשאדם בא לשברון לב כזה, ורואה שאין לו שום ברירה שבעולם, אז דיקא יאיר עליו מלך הכבוד בהארה ובזיו נורא ונפלא מאד מאד. ורבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות למוד, סימן סא): מי שאין לו הבנה בלמוד, ישבות אצל צדיק, גם על-ידי-זה יזכה ללמד תורה לשמה, או ישתדל לעשות איזה תענוג לצדיק, או ילמד בשמחה, או יקבל את השבת בשמחה, או יקבל את הצדיק בשמחה, עין שם; ועל-כן ראה לקיים את כל זה, ואז יתחדד מתך.

ולמען השם יתברך לטובתך הנצחית, שתהיה עקשן גדול בהדפסת והפצת הספרים החדשים, כי אין מי שיבין את בני הנעורים שבדור הזה, כי אם הם. וכל מי שמתנגד אליהם, הוא הוא מסטרא דערב-רב, אפלו שמסתובבים בין אנשי שלומנו — מה בכך?! הם שלוחי הסמ"ך-מ"ם ממש. ועל-כן אל תסתפל עליהם כלל. מי מבין אותך?! מי מרחם עליך?! מי יכול לשער בדעתו, איך אתה נכשל בכל יום ויום בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה?! ועל-כן מה לך ולקדם?! רשעים ארורים, חברי העולם התחתון ממש, והאדם יראה לעינים והשם יתברך יראה ללבב (שמואל-א טז, ז).

אָשֶׁר ד' פה בנחל שלו

הכל דמיון ורעות רוח, כי הכל נעלם ונסתר מאד מאד. וידוע פתגם רבנו ז"ל: אז מ'קומט שוין אלעס איבער שטעלט מען מיר פאר א נסיון^ל, הינו אם כָּבֵר עוֹבְרִים על הכל, וזוכים כָּבֵר לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יתְבַרַּךְ, אָזי מִסִּבֵּב הַבְּעַל-דָּבָר שִׁיחֲלָקוּ על רבנו ז"ל וְעַל תַּלְמִידָיו, וְזֶהוּ עֵקֶר הַנְּסִיוֹן. ובפְּרָטִיּוֹת על הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, זֶהוּ עֵקֶר הַנְּסִיוֹן — אִם יִחֲלָקוּ אִם לֹאוּ. ומי שִׁחֲלָק — הוּא הוּא רַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עָלָיו. ומי שֶׁעוֹזֵר לְהַפִּיצֵם וּלְהַדְפִּיסֵם וְכוּ' — אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הדורש שלומך...

ד' פה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח ה'תשמ"א.

שלום וברכה להיָקָר ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, אף טרדוּתֵי רבו בְּכָל יוֹם וְיוֹם, ובפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, פְּתַחְנוּ שְׁנֵי סְנִיפִים מִיִּשְׁבְּתָנוּ הַקְּדוּשָׁה "היכל-הַקֹּדֶשׁ", אָחַד — בְּעִיר טְבֵרְיָה, וְאָחַד בְּעִיר אֲשֶׁדוֹד. וְהַהֲכָרַח לְכַתֵּב מְכַתְּבִים וּתְשׁוּבוֹת לְהַתְלַמִּידִים, וְזֶה לֹאֲחַת מִמְּנֵי הַזְּמַן.

מה אמר לך, ראוי לך לשמח על נעם חֲלֻקָּךְ, שְׂזַכִּיתָ לְהַתְנוּדַע מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה. וּלְמַעַן טוֹבְתָךְ הַנְּצַחִית, רְאֵה לְקַבֵּעַ זְמַן גַּם עַל לְמוֹד תּוֹרָה, הֵינּוּ שְׁתַּהֲיֶה רְגִיל בְּכָל יוֹם בְּאַמִּירַת כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת (יְכוּלִים לְקַנּוֹת מְשֻׁנִּיּוֹת עִם נְקֻדּוֹת, אֲשֶׁר נִקַּל הַקְּרִיאָה בָּהֶם). וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לומר בְּכָל יוֹם קֶצֶת תְּהִלִּים, כִּי אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּלַת לְתִשׁוּבָה. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַּע אֲהוּבִי, אַחִי! כִּי מְשֻׁנִּיּוֹת וְתַהֲלִים הֵם סִגְלָה גְּדוּלָּה לְנִשְׁמָה לְזַכָּכָה וּלְטַהֲרָה. גַּם הִיָּה טוֹב מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּפְרִישׁ בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרוּטוֹת לְצַדָּקָה בְּעִבּוֹר הַדְּפִסַּת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר צַדָּקָה זֶה עוֹלָה עַל כָּל הַצַּדָּקוֹת, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נוֹכַל

ל) כְּשֶׁעוֹבְרִים עַל הַכֵּל מְעַמִּידִים אוֹתִי לְנְסִיוֹן.

שלח אשר ד' פו בנחל

להפיץ את דעת האמת בכל העולם כלו. ויש לומר: מ'שניות צ'דקה ת'הלים — ראשי תבות: מ'צ'ת'. ומוכא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן רא), ש'הוא גם ראשי תבות (משלי י, ב): "וצ'דקה ת'ציל מ'מנות", ועל-פי הנ"ל בזה שלומדים מ'שניות, ואומרים ת'הלים, היא סגלה נפלאה לאחר המנות להנצל מכל רע. ועל-כן מ'שניות ת'הלים — ראשי תבות: מ'ת'. ועל-כן אומרים אחר גפטר הרבה מ'שניות ותהלים, כדי להצילו מכל מיני ענשים קשים, ומכל שכן כשיש לאדם דעת ושכל, ובעודו בחיים חיותו מרחם על עצמו, ומרבה באמירת מ'שניות ות'הלים ונותן צ'דקה, שעל-ידי-זה נצול ממיתה רוחנית.

ועל-כן, אהובי, אחי! ראה לא להיות בטלן, וחסף ואכל וחסף ושתה בכל יום מ'שניות ות'הלים, ותתן צ'דקה להדפסת הספרים. ומה טוב שתעשה שתפות עם רבנו ז"ל, כאשר הרבה אנשי שלומנו הסוחרים עושים, ועל-ידי-זה תהיה לך הצלחה למעלה מהטבע, וישפע עליך ברכה והצלחה, חיים ואריכות ימים ושנים טובות.

הדורש שלומך...

ד' פו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח ה'תשמ"א.

שלום רב ...

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע איך שלאת לאט אתם מסתדרים בעזרת השם יתברך.

תהלה לאל, בעלך יש לו כשרונות בלתי רגילים, ואם רק ינצל את זה לתורה ובעבודת השם יתברך — יצליח מאד, וגם יהיה מעמודי התוף של ישיבתנו הקדושה. למען הצלחה בשלום-בית שלכם, הייתי מציע לך, שמלבד הנרות שאת מדלקת בערב שבת-קדש, שתראי להדליק גם שני נרות משמן זית, אשר סגלת

אָשֶׁר ד' פז בְּנַחֵל שֶׁלֹט

מְצוּה זוֹ לְהִבְיֵא אוֹר תְּדַשׁ בְּבֵית, שְׁמִחָה וְהִצְלָחָה וְשִׁלּוּם־בֵּית. גַּם טוֹב מְאֹד שֶׁתִּכְסִי אֶת שַׁעַר רֵאשֶׁן, אָשֶׁר לְפִי דְבָרֵי הַגְּמָרָא וְהַזְהַר הַקְּדוּשׁ הוּא דְבַר מְכַרְח מְאֹד מְאֹד, וְהוּא סִגְלָה לְבָנִים חַיִּים וּבְרִיאִים.

הַעֲקֹר רְאֵי לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי בְּבֵית אָשֶׁר הַשְׂמִחָה בּוֹ, שֵׁם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה. וְכַשֶּׁהֲשִׁכְנָה בְּבֵית — בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּבֵית. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִגְבִּיהַ הִצְלַחְתְּכֶם בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי, וְתִדְוֹרוּ יַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' פז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר קִרְח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב מְעַמְקֵי לְבָבִי אֶל יְדִידֵי עוֹ ... גֵּרוּ וְאִיר וְיִזְרַח.

אֶת מַכְתְּבֶיךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי כְּכֹר בְּמָה פְּעָמִים, אַךְ טְרִדוֹתִי בְּעֶסֶק הַרְבֵּים, הֵן אָשֶׁר עִכְבוּנִי לְעִנּוֹת לָךְ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! אֵין אַתָּה יְכוּל לְשַׁעַר בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מְעַלְתְּךָ בְּשָׂמִים, כִּי בְּזָה שְׂאֵתָה נִכְנָס אֶל הָאֲסִירִים, וְאַתָּה שׁוֹמֵעַ אֲנִיקְתָּם וּמְדַבֵּר עַל לְבָבִים וּמְחַזְזִים בְּתִשׁוּבָה, בְּזָה אַתָּה מְקַיֵּם פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים אֲמַתִּי — הֵן בְּרוּחָנִי וְהֵן בְּגִשְׁמִי. וּמְלִבֵּד זֹאת זֶה בְּשִׁבְלֶיךָ תִּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל מִמָּשׁ; אָשֶׁר בְּאַמַּת זֶהוּ עֲקָר הַתִּשׁוּבָה — בְּמָה שֶׁקֶלְקֵל בְּעֶצְמוֹ, יִרְאֶה לְתַקֵּן אַחֲרֵים. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ח'), שֶׁהַצְּדִיק הָאֲמַת יוֹרֵד לְכָל מִינֵי צְנוּרוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים, וְהוּא מְשַׁבְּרָם וּמְעַלֶּה אוֹתָם אֶל הַקְּדוּשָׁה. וְהַסְּבָרָנוּ, כִּי הַעֲקָר אֵיךְ יוֹרֵד הַצְּדִיק אֶל הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלוּ, הֵינּוּ הַצְּנוּרוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים, כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רִשְׁעוֹ, חַס וְשִׁלּוּם? עַל־יְדֵי הַמְּקַרְבִּים שֶׁלוֹ. וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁסָּבַב עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׂאֵתָה בְּעֶצְמָךְ הֵייתָ כְּמָה שְׁנִים בְּבֵית־הַסֵּהַר, וְאַתָּה מְרַגֵּישׁ אֶת הַטַּעַם הַמָּר הַזֶּה, עַל־כֵּן דִּיקָא אַתָּה

צָרִיף לְהִתְעַסֵּק בְּעֵסֶק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר
וּלְסַפֵּר בְּשִׁכָּל אֲנוּשֵׁי אֶת גְּדֹל הַרְחֻמָּנוּת שֵׁישׁ עַל הָאֲסוּרִים, כִּי אִם
מִי שֶׁכָּבַר הָיָה שֵׁם, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים. יוֹשְׁבִים שֵׁם בּוֹדְדִים
וּמִשְׁתַּגְּעִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְעוֹבְרִים עַל מִשְׁכַּב זְכוּר וְעַל הוֹצָאת זָרַע
לְבִטְלָה, וּמְרִיבִים אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, עַד שֵׁישׁ גַּם שִׁמְקַבְּלִים מִכּוֹת רִצַּח
מִשְׁאָר הָאֲסוּרִים, וְהֵם מְדַכְּאִים בִּיסוּרִים וּבְמִרְרוֹת עֲצוּמָה, עַד שֵׁישׁ,
שֶׁרַחֲמָנָא לְצִלָּן, מְאֲבָדִים עֲצָמָם לְדַעַת וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה נֶעְלָם וְנִסְתָּר
מִכָּל אֱלוֹי אֲשֶׁר מְסֻחָבִים בַּחֲפֵשׁ, מֵה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּבֵית־הַסֵּהר. הֵן אֵמֶת
שֶׁכָּל אֱלוֹי הַעֲבָרָנִים אֵינָם בְּגֵדֵר צְדִיקִים כָּלֵל, מִפְּאֵת מַעֲשֵׂיהֶם
הַטּוֹבִים' שֶׁעָשׂוּ... כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוּ, כִּי לֹא בַחֲנָם יוֹשְׁבִים שֵׁם,
אֶף עָלֵינוּ לֹא לְשִׁכַּח לְרַגַע, כִּי הַמְדַבֵּר הוּא מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר
בְּשִׁרְשׁוֹ הוּא עֲצָם הָאֲצִילוֹת. כִּי נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל הִיא רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת
מִמֶּשׁ, אֶף יֵרְדֵה בַּגּוֹלָה, וְנִסְתָּרָה בְּהַסְתָּרָה שְׁבִתוֹף הַסְתָּרָה, וְנִשְׁבְּתָה
בֵּין הַקְּלָפוֹת, עַד שֶׁאֵינָה יוֹדַעַת אֶת מְרוֹם מַעְלָתָה, וּמִכָּל שֶׁפֶן וְכָל
שֶׁפֶן כְּשֶׁעוֹבְרַת עַל עֲבֻרוֹת כָּאֱלוֹי, גְּבוּלוֹת, גְּזוּלוֹת, רִצִּחוֹת, מַעֲשֵׂי
אֱלִימוֹת, אֲנָס וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁסּוֹגְרִים אוֹתָהּ בְּבֵית־הָאֲסוּרִים מִמֶּשׁ,
אֲזַ עֲצֵר הַשְּׁכִינָה גְדוֹל מְאֹד מְאֹד; כִּי מוּבָא (בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, י"ז גִּסָּף,
הַלְכָה ד', אוֹת כב): כְּשֶׁנִּפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל יוֹרֵד וְנוֹפֵל עַד שֶׁמְכַנְּסִים אוֹתוֹ
בְּבֵית הָאֲסוּרִים, אָזִי גַם הַשְּׁכִינָה, כְּבִיכּוֹל, עִמּוֹ בְּבֵית הָאֲסוּרִים,
בְּבַחֲנִיַת (תְּהִלִּים צה, טו): "עִמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה", עֵינֵי שֵׁם; וְכֵן מוּבָא
בְּתַקּוּנֵי־זוֹהַר (תַּקּוּן ו'): וְוִי לֹוֹן לְבַנֵּי נִשְׂאָ דְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא אָסִיר
עִמָּהוֹן בְּגִלוֹתָא [אוֹי לָהֶם לְהָאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא אָסִיר
עִמָּהֶם בְּגִלוֹת]. וְשִׁכְיִנְתָּא אָסִירַת עִמָּהוֹן בְּגִלוֹתָא [וְהַשְּׁכִינָה אָסִירָה
עִמָּהֵן בְּגִלוֹת], וְאִתְמַר בֵּיהּ אֵינן חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִבֵּית־
הָאֲסוּרִים וּפּוֹרְקָנָא דִּילָהּ [וְהַגְּאֵלָה שְׁלָהּ] דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה אִימָא עֲלָאָה
תְּלִיא בִּידִיהוֹן [שֶׁהִיא הַתְּשׁוּבָה תְּלוּיָהּ בְּיָדָם]; הֵינּוּ בּוֹזֵה שְׁאֶחָד אָסִיר
בְּבֵית־הַסֵּהר, בּוֹדְאֵי חֲטָא וְעָשָׂה אִיזָה מַעֲשֶׂה אֱלִימוֹת, אִיזָה פִּשְׁע
וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוּ, וּבּוֹדְאֵי כְּשִׁחֲטָא, עַל־יְדֵי־זֶה לֹא רַק
אֶת גּוֹפּוֹ הַכְּנִיס אֶל בֵּית־הַסֵּהר, כִּי אִם גַּם אֶת נִשְׁמָתוֹ. וְעַקֵּר הַדְּרָף
וְהַעֲצָה לְשׁוּבָר וּלְפָרֵץ אֶת בֵּית־הָאֲסוּרִים הַרוּחָנִי וְלְצִאתָה, הוּא עַל־יְדֵי
תְּשׁוּבָה עֲלָאָה, שְׁנַמְשַׁכְתָּ מִסְפִּירַת הַבִּינָה, וְעַל־יְדֵי שֵׁישׁוּב בְּתְּשׁוּבָה

אֲמִתִּית, אָזִי יַעֲזֹר לּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְצֵאת גַּם מִבֵּית אֲסוּרִים בְּגִשְׁמִיּוֹת.

וְעַכְשָׁו אַתָּה, יְדִידִי, חֲבִיבִי! עוֹסֵק בְּעֶסֶק הַקְּדוּשׁ הַנּוֹרָא הַזֶּה, לְהַכְנִים הַהֲרוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּכָל אֱלוֹ הָעֵבְרָנִים שֶׁעָבְרוּ בְּכָל מִינֵי עֲבֻרוֹת, וְעַל־יְדִידֵי־זֶה שֶׁיָּשׁוּבוּ בְּאֵמֶת בְּתְּשׁוּבָה, אָזִי וְשֵׁב וּמוֹחֵל לָהֶם, וַיִּזְכּוּ בְּדִין לְצֵאת מִבֵּית־הַסֵּהר. וְעַקֵּר הַתְּקוּנָה שֶׁלָּהֶם יִהְיֶה רַק אִם יַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה, כַּמוֹכָא שֵׁם בְּהַתְּקוּנָה: עַל־יְדִי תְּשׁוּבָה שׁוֹכְרִים אֶת בֵּית־הָאֲסוּרִים הַרוּחָנִי מִהַשְׁכִּינָה שֶׁהִיא הַנְּשֻׁמָּה הַשְּׂרוּיָה בְּתוֹכָהּ, וְעַל־יְדִידֵי־זֶה מִמִּילָא יִשְׁבֵּר אֶת בֵּית־הָאֲסוּרִים הַגִּשְׁמִי. וְעַל־כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי! דְּבַר גְּדוֹל וְנִפְלָא אַתָּה עוֹשֶׂה, בְּזֶה שֶׁאַתָּה מִשְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר אֶת יוֹשְׁבֵי בֵּית־הַסֵּהר לְתְּשׁוּבָה, כִּי עַל־יְדִידֵי־זֶה אַתָּה גּוֹרֵם, שֶׁגַּם נִשְׁמָתָם תֵּצֵא מִבֵּית־הַסֵּהר הַרוּחָנִי. (וְעֵינִן בְּסִפְר־הַמֵּדוֹת, אוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, סִימָן ח'): מִי שֶׁהוּא בְּתַפִּיסָה, בְּיָדוֹעַ שֶׁגַּם נִשְׁמָתוֹ לְמַעֲלָה בְּתַפִּיסָה, עֵינִן שֵׁם; וְעַל־כֵּן בְּזֶה שֶׁעוֹזְרִים לְאֲנָשִׁים שֶׁיִּחְזְרוּ בְּתְּשׁוּבָה, וְעַל־יְדִידֵי־זֶה יוֹצֵאת נִשְׁמָתָם מִבֵּית־הָאֲסוּרִים, מִזֶּה יִמְשֹׁךְ אַחֲרֵי־כֵן שֶׁגַּם בְּפִעַל מִמֶּשׁ, שֶׁיִּזְכּוּ לְצֵאת מִבֵּית־הָאֲסוּרִים. וְעַל־כֵּן בְּדְבַר גְּדוֹל אַתָּה עוֹסֵק, וְזוֹכוֹתָךְ גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד. וּמוֹכָא (בְּסִפְר־הַמֵּדוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן לו'): מִי שֶׁמִּחְזִיר אֶת בְּנֵי־אָדָם בְּתְּשׁוּבָה, נִצַּל מִבֵּית־הָאֲסוּרִים; וְעַל־כֵּן עָלֶיךָ לְעוֹרֵר אֶת הָאֲסִירִים, לֹא נִי שֶׁהֵם יִחְזְרוּ בְּתְּשׁוּבָה אֲמִתִּית, וַיִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמָם חֲרָטָה עַל הָעֵבֶר וְקִבְּלָה חוֹזָה עַל לְהַבָּא, אֲלֵא גַם הֵם בְּעֲצָמָם יִתְעַסְקוּ בְּתְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל, וַיִּחְזְרוּ בְּתְּשׁוּבָה אֲסִירִים אַחֲרֵים, אֲשֶׁר הִרְחַמְנוֹת עֲלֵיהֶם אֵימָה וְנוֹרָאָה, כַּאֲשֶׁר אַתָּה בְּעֲצָמָךְ יוֹדֵעַ זֹאת. וְעַל־כֵּן חִילְךָ בְּאוֹרֵי־יִתָּא, וְתַתְּמִיד מְאֹד מְאֹד בְּמַצְנֶה הַיְקָרָה הַזֶּה אֲשֶׁר עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְכִמוֹ שֶׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא בַתְּרֵא ח'): אָמַר לִיה רַבָּא לְרַבָּה בְּרַ מְרִי מְנָא הָא מִילְתָּא דְּאָמְרוּ רַבָּנָן, דְּפָדִיּוֹן שְׁבוּיִים מַצְנֶה רַבָּה הִיא, אָמַר לִיה דְּכִתִּיב (יְרֵמְיָה טו, ב'): "וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָּה נִצָּא, וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר ה' אֲשֶׁר לַמּוֹת לַמּוֹת וְאֲשֶׁר לַחֲרֵב לַחֲרֵב, וְאֲשֶׁר לַרְעֵב לַרְעֵב, וְאֲשֶׁר לַשְּׂבִי לַשְּׂבִי". וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל הַמֵּאֲחֵר בְּפִסּוּק זֶה קָשָׁה מִחֲבָרוֹ, חֲרֵב קָשָׁה מִמּוֹת וְכוּ', רְעֵב קָשָׁה מִחֲרֵב וְכוּ', שְׂבִי קָשָׁה מִכָּלֶם דְּכִלְהוּ אִיתְּנָהוּ בְּהוּ, עֵינִן שֵׁם; הָרִי לָךְ מִי שִׁיּוֹשֵׁב בְּבֵית־הָאֲסוּרִים — קָשָׁה

שִׁמְב אֲשֶׁר ד' פז בְּנַחֵל

מִכְּלָם, כִּי סוֹבֵל חָרַב, וְלִפְעָמִים גִּהְרַג שָׁם, סוֹבֵל רָעַב (לֹא מִקְבֵּל אֶת הָאֶכֶל בְּזִמְן), וְסוֹבֵל כָּל מִיַּי מְרִירוֹת. וְעַל-כֵּן מִצֹּת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים הִיא מִצְוָה רַבָּה עַד מְאֹד, לְפָדוֹת אֲסִירִים מִבֵּית-הַסֵּהר, וְלְהֵאִיר בָּהֶם אֶת דַּעַת הָאֱמֶת שֶׁל "אִתָּה הָרֵאָתָה לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים" (דְּבָרִים ד, לה).

וְהַעֲקָר, חֲמֻדַת לְבָבִי! שֶׁלְּבַל תִּתְרַשֵּׁל מִמִּצְוָה רַבָּה זֶה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא תִתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל. וְכַעֲיִן שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ שׁוֹחַר טוֹב תְּהִלִּים ד'): בְּשֶׁר וְנָדָם אִם יֵשׁ לוֹ קְרוֹב שְׁבוּי, הוּא מִתְבַּיֵּשׁ בּוֹ שֶׁהוּא קְרוֹבוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁבוּיִין מִמִּצְרַיִם וְכוּ', עֲיֵן שָׁם.

וְעַל-כֵּן, חֲמֻדַת לְבָבִי! חֲזוּק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוֹדְתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, כִּי אֵינְךָ עוֹד מִצְוָה רַבָּה מִמִּצְוָה זֶה, לְהַכְנִס אֶל בְּתֵי סֵהר, וְלִדְבַר עַל לֵב שְׁבוּרִים וְנִדְכָּאִים, וְלְהַכְנִיס בָּהֶם תְּקוּנָה בְּחַיִּים, וְלְהִלְהִיב אֶת לְבָבְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַצְלִיחַ תָּמִיד בְּרַבְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה
בְּמַעֲשֵׂה יְדִידֶךָ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הִנֵּה יַעֲזֵב שְׁנֵי כְּשָׁנִים יָמִים שֶׁאֵינִי מִתְּפַתֵּב עִם אֲסִירִים הַיּוֹשְׁבִים בְּבֵתֵי סֵהר — הֵן כָּאֵן בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית וְהֵן בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל מִיַּי עֲבָרִינִים, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וּמְאֹד מְאֹד נִתְעוֹרַרְתִּי מִדְּבָרֶיךָ וְסִפּוּרֶיךָ, וְעַל-כֵּן נִסְכַּם בְּדַעַתִּי, שֶׁיִּדְפְּסוּ כָּל הַמִּכְתָּבִים בְּקוֹנְטֵרַס בְּפָנַי עֲצָמוֹ, וְיִהְיֶה נִקְרָא: "אֲנֻקַת אֲסִיר". וְאַקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ שֶׁתִּהְיֶה תּוֹעֵלַת גְּדוּלָה לְכָל הָאֲסִירִים, וְיִזְכּוּ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה אֱמֵתִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכּוּ לְצֵאת מִבֵּית הָאֲסוּרִים; כִּי בְּאֱמֶת גַּם הַשְּׁלֹטוֹן אֵינוֹ מַעֲנִין שֶׁיִּשְׁבּוּ אֲסִירִים בְּבֵית-הַסֵּהר, כִּי כָּל הַפּוֹנֶה לְהַחֲזִיר אוֹתָם אֶל דְּרָךְ הַטּוֹב, וְכָל זִמְן שֶׁאֵינֶם מִתְּנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ הַטּוֹב, הֵרִי נְדָמִים פְּחִיּוֹת הַיַּעַר, כִּי (אִיּוֹב יא, יב) "וְעִיר פָּרָא אָדָם יוֹלֵד", וְהַהֲכָרַח לְאַחַז אוֹתָם בְּבֵית-אֲסִירִים, שֶׁהוּא גֵן-הַחַיּוֹת שֶׁלֹּא יֵצְאוּ וְיִשְׁחִיתוּ וְיִקְלָקְלוּ וְיִהְרֹגוּ יוֹתֵר, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשִׁיחֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה אֱמֵתִית, עַל-יְדֵי-זֶה

אֲשֶׁר ד' פח בְּנַחֵל שִׁמְג

תֵּצֵא נִשְׁמָתָם מֵהַגְּלוּת וְהַבֵּית הַסֵּהָר. וְכִמּוֹ-כֵן יֵצֵא גַם גּוֹפֶם מֵהַגְּלוּת
וּבֵית-הַסֵּהָר. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תָּמִיד.

אֲקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתּוּכַל לְהַפִּיץ אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה בְּכָל
בְּתֵי הַסֵּהָר, וּמִי שִׁיעֵינן בּוֹ, יִכְנָסוּ בּוֹ הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה, וְיִמְשֹׁךְ לְכָבוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת וּבְתָמִים.

ד' פח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

וְאוֹדוֹת הַבְּזִיוְנוֹת שֵׁישׁ לְךָ; אַחִי, אַחִי, שְׂתַק שְׂתַק! וְתִרְאֶה
לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל, וְתִמְסֹר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְזִכֹּר מַה
שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא
לְדָם וְלִשְׂתַק.

וְעַכְשָׁו, אֶהוּבִי, אַחִי! תִּשְׁעַר בְּדַעְתְּךָ, כְּפִי רַבּוּי עוֹנוֹתֶיךָ אֶתָּה
צָרִיךְ לְהַתְּעַנּוֹת אֲלֵפִים וְרַבְּבוֹת תְּעַנּוּיֹת, וְלִסְגָּף עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
סְגוּפִים. וְעַכְשָׁו בָּא רַבְּנוּ ז"ל, וְנוֹתֵן לְךָ עֲצָה קְלָה וְנֹעִימָה כְּזוֹ —
לְדָם וְלִשְׂתַק לְמַחְרָפוֹ וְלִמְבֹזוֹ. הֲאֵם לֹא כְּדָאִית תְּשׁוּבָה זוֹ?! הֲלֹא
עַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ הָאֶרֶת עוֹלָם הֲבֵא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁלֹא
תִּרְגִּישׁ וְלֹא תִרְאֶה מִשׁוֹם דְּבָר, רַק אֶת עֵצֶם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ. וְכָל זֶה תִּזְכֶּה דִּיקָא עַל-יְדֵי בְּזִיוְנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, שֶׁיִּדְבְּרוּ
בְּנֵי-אָדָם עֲלֶיךָ. וְעֵינֵי בִירוּשְׁלָמִי חֲגִיגָה (פָּרָק ב', הַלְכָה א'): "כְּבוֹד
אֲלֵקִים הַסֵּתֵר דְּבָר" — עַד שְׁלֹא נִבְרָא הָעוֹלָם, "כְּבוֹד מְלָכִים חֲקַר
דְּבָר" — מִשְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, עֵינֵי שָׁם; וְהוּא מְקַשֵּׁר אֶל תּוֹרַה ו';
עַל-יְדֵי שֶׁאָדָם מְבִיזָה אוֹתָךְ, וּמְדַבְּרִים עֲלֶיךָ וּבִדְלִים מִמֶּךָ וְכוּ', הָרִי
זֶה בְּהִכְרַח שְׁדוּחִים אוֹתָךְ לְגַמְרֵי מֵהָעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֵינְךָ חָשׁוּב
בְּעֵינֵיהֶם כְּלָל, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֶתָּה בָּא אֶל הַשְּׂגַת הָעוֹלָם הֲבֵא, מַה

שָׁאִין בְּכּוֹד מְלָכִים, וְהַכֵּל חוֹקֵרִים עָלָיו, הָרִי נִשְׁאָר בְּזֶה הָעוֹלָם מְכַבֵּד, וְאֶפְלוּ אֵלָיו שְׂאוּמְרִים שְׂאִינוֹ רְאוּי לְכְבוֹד, אָבָל סוּף כָּל סוּף עוֹשִׂים מִמֶּנּוּ אִיזוֹ מְצִיאוֹת וְכוּ'. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חִלְקֶךָ, שְׂאֵתָה כְּבֹר פְּסוּל בְּעֵינַי כָּלָם, וְשׁוּם בְּרִיָּה אֵינָה מְסַתְּפֵלֶת עָלֶיךָ, אֲדַרְבֵּה זֶהוּ עֵקֶר הַגְּדֵלָה, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לקוטי-מוֹתֵר"ז, חֵלֶק ב', סִימָן עב): עֵקֶר הַגְּדֵלָה הוּא שְׂפָלוּת, עֵינִי שָׂם. אַחֵי, אַחֵי! כָּל מֵה שֶׁתְּבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ וְתַחֲבִיא אֶת עֲצָמְךָ מֵעֵינַי הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִבִּיתְךָ וּמִחֲבֵרֶיךָ וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן יֵאִירוּ עָלֶיךָ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת, רוֹחֲנִיּוֹת אֱלֻקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם מִמֶּשׁ.

וּבִאֲמַת צְרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי! כִּי זוֹהִי עֲבוּדָה הַכִּי גְדוֹלָה בְּקִדְשָׁה — לְהַחֲכִים עֲצָמוֹ בְּכָל מֵינֵי חֲכָמוֹת, וּלְהַסְתִּיר אֶת עֲצָמוֹ מִבְּנֵי-אָדָם. וְאֵף שֶׁיִּדְבַר עִמָּהֶם, וַיֵּאכַל עִמָּהֶם וַיִּטְוֵל עִמָּהֶם, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִהְיֶה מְסֻתָּר וּמְצֻנָּע מֵהֶם לְגַמְרֵי, עַד שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עַל דַּעְתָּם כָּלָל, כִּי אָדָם זֶה הוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּבִטּוּל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, וְהוּא רַק נִשְׁמָה, אֹרֶךְ הַמְּאִיר, וְהַגּוֹף מְכֻסָּה אוֹתָהּ.

וְעַל-כֵּן בְּרַח לָךְ מִכָּל מֵינֵי הַכָּל וְקַטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, הַדְּבָק עֲצָמְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵל תִּתְחִיל לְהַסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה הֵיטָה מְדַרְגַת הָעוֹר (עֵינֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג, מִיּוֹם א), אֲשֶׁר לֹא הֵיטָה לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, כִּי כָּל הָעוֹלָם לֹא עָלָה לְכֻלּוֹם בְּעֵינָיו, כִּי הֵיטָה בְּטֵל וּמְבַטֵּל כָּל-כָּף בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁלֹּא הֵיטָה אֲצֻלוֹ מְצִיאוֹת שֶׁל עוֹלָם בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי עֵינָיו לֹא רָאוּ רַק אֹרֹךְ יִתְבָּרַךְ.

אַחֵי, אַחֵי! מִי שְׂזוּכָה לְהַשְׁגָּה וּלְמַדְרָגָה כְּזוֹ, הוּא צְרִיף לְהִיּוֹת בְּחִלְשׁוֹת הַדַּעַת — לָמָּה אֵינּוּ מְפָרְסִם?! אֲדַרְבֵּה, הוּא צְרִיף לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עַל נֵעַם חִלְקוֹ, שְׂאִין יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ כָּלָל. וּכְבָר אָמְרוּ בַּזֶּהר הַקָּדוֹשׁ (ח"י שְׂרָה קכח): מֵאֵן דְּזַעִיר הוּא רַב וּמֵאֵן דְּאִיהוּ רַב הוּא זַעִיר; מִי שֶׁמְפָרְסֵם בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵין יוֹדְעִים מִמֶּנּוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּמִי שְׂאִינוֹ מְפָרְסֵם בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל בְּרָכָה וְדַבּוּר וְתַפְלָה שֶׁמְבָרַךְ וּמְדַבֵּר וּמְתַפְּלֵל, עוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבִשְׂעָה

אֲשֶׁר ד' פט בְּנַחֵל שְׁמָה

שְׁהוּלָה, מִתְקַבְּצִים סְבִיבוֹ אֲלֵפִים וְרִכְבוֹת מְלֹאכִים, וְצוּעֵקִים לְפָנָיו:
וּכְפָא בְרִיָּה דְמְלֹכָא וּכְפָא אַנְתָּ בְּעֵלְמָא הַדִּין, וּכְפָא אַנְתָּ בְּעֵלְמָא
דְּאַתִּימ, וּמְכַל שְׁפֵן בְּשַׁעָה שְׁמִדְבַק עֲצָמוּ בּוּ יִתְבְּרָה, וְעוֹלָה בְּמַעְלוֹת
הַיְדִיעוֹת, וּמִיַּחַד אֶת הַיְחוּדִים הַיְדוּעִים בֵּין מְחַצְדֵי חֻקְלָא, אֵין
לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר אֶת הַנֶּעֱם וְהַעֲנֵג שְׁמַרְגִישׁ, "עֵין לֹא רָאָתָה אֲלֵקִים
זוֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה לְמַחְכָּה לּוֹ" (יִשְׁעִיָּה סד, ג). וְאַף שְׁאַחַר-כֵּן כְּשִׁינְרַד
מִהַשְּׁגַת הַמְרַכְבָּה הַעֲלִיוֹנָה, מְבַזִּים וּמְחַרְפִּים אוֹתוֹ וּמְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ
בְּכַלְבוּלֵי הַכֵּל — הֵן בְּנֵי בֵיתוֹ וְהֵן שְׂאֵר בְּנֵי-אָדָם, אֲצֵלוֹ הַבְּלַבּוּלִים
רַק לְמַרְאֵה עֵינַיִם וְלַחוּץ, כִּי בְּתוֹךְ תּוֹכוֹ הוּא צוֹחֵק... וְחוֹשֵׁב: הוּא
שׁוֹטֵים שְׁפָמוֹתְכֶם, הָאֵם יוֹדְעִים אַתֶּם מֵה שְׂאוּמְרִים עֲכָשׁוּ בְּכֹל
הַעוֹלָמוֹת?! הָאֵם שׁוֹמְעִים אַתֶּם אֶת כָּל הַכְּרוֹזִים שְׂיוּצָאִים עֲכָשׁוּ
בְּכֹל הַעוֹלָמוֹת?! הָאֵם רוֹאִים אַתֶּם אֶת הָאוֹר הַגָּדוֹל וְהַנוֹרָא הַיּוֹצֵא
מִחוּט זֶהר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר מֵרַב אוֹר כְּמַעַט שְׂיִשְׁרָף הוּא
וְכֹל הַעוֹלָם כְּלוֹ. הוּא עֵינַיִם לְכֶם וְלֹא תִירָאוּ, אֲזַנַיִם לְכֶם וְלֹא
תִשְׁמַעוּן וְכוּ' וְכוּ', חֻקְלֵי חֻקְלֵי, מֵה לְעִשׂוֹת, שְׁעֵדִין הַכֹּל מְסַתֵּר
וּמְכַסֶּה, וְצִרְיָכִין לְסַבֵּל בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְהַכֹּל מִפְּנֵי הַבְּחִירָה
וְהַנְּסִיוֹן.

וְהַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתְּרוּמָם מִחַךְ וְנִדְעָתָהּ, וְתִצֵּא מִקְטָנוֹת
הַדַּעַת, וְתִסְבֵּל אֶת כָּל הַבָּא עֲלֶיךָ, וְהַדְּבַק עֲצָמָהּ רַק בּוּ יִתְבְּרָה, וְאִזּוֹ
סוּף כָּל סוּף עוֹלָמָהּ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיהָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָהּ...

ד' פט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי קִרְחַת הַתְּשֵׁמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִמֵּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן

מ) אֲשֶׁרֵי בֵן הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁרֵיךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרֵיךְ בְּעוֹלָם הַבָּא.
נ) פּוֹעֲלֵי הַשָּׂדֶה.

עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך כָּבֵד קִבְּלָתִי כַּמָּה פְּעָמִים, אָךְ מֵרַב טְרִדוֹתַי בְּכָל יוֹם
בְּעֶסֶק הַרְבִּים פְּיֹדֵעַ לְךָ, קִשָּׁה וְכָבֵד לִי לַעֲנוֹת תַּכְּף־וּמְיָד אָךְ
הַמְּכַרְח.

מָה אָמַר לְךָ?! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ,
שְׂזַכֵּינוּ לְהַתְּדַע מֵרַבֵּי אֲמֶת, אֹרֵחַ הָאוֹרוֹת. וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית שֶׁבַת
זוֹ דִּבְרָנוּ הַרְבֵּה בְּאַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה עַד מְאֹד, עַל־פִּי הַתּוֹרָה ז' בְּחֻלְק
ב', כִּי מֵרַחֲמֵם יִנְהַגֵּם, וּתְהִלָּה לְאֵל גְּמַרְנוּ בְּרַבִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה
הַנּוֹפְלָאָה הַזֹּאת, וְלִקַּח הַלְמוּד כַּמְעַט שְׁעֵתִים.

מָה אָמַר לְךָ, אֶהוּבִי, אַחִי! אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ; אֲשֶׁרִינוּ שְׁאָנוּ
יֹדְעִים מַעֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוּ, וּבִכְפָּרְט הַתּוֹרָה הַזֹּאת, שְׂרַבְנוּ
ז"ל מְגַלָּה בְּפֶרוֹשׁ אֶת גְּדֻלַּת הַרְחֻמְנוֹת שֵׁישׁ עַל אֵלוּ שֶׁנִּפְגְּמוּ בַּחֲטָאִים
וְעוֹנוֹנוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר הַצָּעֵר, כִּי אֵין יְסוּרִין בְּלֹא עוֹן (שְׁבַת נה.),
כְּשֶׁאֵין עוֹנוֹת אֵין נִקְרָא יְסוּרִין כָּלֵל. וְהַצְדִּיק הַאֲמֵת הוּא הַרְחֻמָּן
הָאֲמֵתִי, הַמְּרַחֵם עַל כָּל הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים וְכוּ', וּמֵאִיר בְּהֵם הַדַּעַת
שֶׁל מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵיךְ שֶׁאֲפִלוּ בַתּוֹךְ הַרְפֵּשׁ וְהַלְכֻלוֹךְ, גַּם
שֵׁם מֵאִיר אֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְהִנֵּה יַעַן שֶׁסָּבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁאֲתָה גֵר בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, תִּדַע כִּי
לְגִדּוּלוֹת נוֹצְרֶת, וְעַלִּיךְ נִפְלָה עֲכָשׁוּ חוֹבַת הַיּוֹם, לְהַרְבּוֹת לְדַבֵּר עִם
כָּל מִי שֶׁבָּא אֵלֶיךָ, רַק מִתּוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם וְדַבּוּרֵי אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה,
אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֵקֶר — לְהוֹלִיד בְּגִי־אָדָם עִם דַּעַת, "אֲתָה הַרְאֵת לְדַעַת,
כִּי ה' הוּא אֱלֹקִים" (דְּבָרִים ד, לה); כִּי בְּלֹא זֶה הַדַּעַת הָאָדָם הוּא רַק
חַיָּה בְּדַמוֹת אָדָם; כִּי עֵקֶר הָאָדָם הוּא רַק הַדַּעַת, כְּשִׁיּוֹדֵעַ בִּידִיעָה
בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְאֵין אֲתָה יָכוֹל לְשַׁעַר
בְּשֶׁכֶל אָנוּשִׁי מַעֲלַת הָאָדָם הַמְּזֹפָה אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר בּוֹזְכוֹת זֶה
מְכַפְרִים לוֹ עַל כָּל הָעוֹנוֹנוֹת. וּבִכְפָּרְטִיּוֹת שְׁאָנִי מְקַנָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁבְּעִיר אֲשֶׁדוּד יִהְיֶה מְבָצֵר חֲזָק לַעֲגִין רַבְּנוּ ז"ל בַּיָּמִים הַבָּאִים. וְעוֹד
יַעֲזֹר לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לְבַנְיָן גְּדוֹל, אֲשֶׁר יִהְיֶה בֵּית שְׁמִגְדָּלִים בּוֹ

אֲשֶׁר ד' פט בְּנִחַל שְׁמוֹ

תּוֹרָה וַיֵּרְאֵת שָׁמַיִם, וַיִּתְגַּדֵּל שְׁמִיָּה רַבָּה יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ לְעַד וּלְנֶצַח
נְצָחִים, וְזֶהוּ עֵקֶר שְׁבָחוֹ יִתְבַּרְךָ — לְקִרְבֵּי אֶת כָּל הַמַּרְחָקִים. וְלִמְעַן
טוֹבֵת שְׁנִיכֶם, רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר,
וַתִּחְזְקוּ וַתֵּאֱמָצוּ, כִּי יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵתָה רוֹצֶה לְהַדְפִּיס אֶת סֵפֶר "אֶרְךָ אֲפִים", לְדַעֲתִי,
הוּא אֶף לְמוֹתֵר, כִּי בְּבִגְי־בְּרֵק מְדַפִּיסִים אֶת זֶה בְּכָל שָׁנָה, וּכְבָר זָכוֹ
לְהַדְפִּיסוֹ ג' פְּעָמִים. וְאֲנִי שׁוֹלַח לְכֶם עֲכָשׁוּ אֶלְךָ סֵפֶרִי "אֶרְךָ אֲפִים"
בְּשָׁבוֹעַ זֶה. וְעַל-כֵּן חָבַל לְהַדְפִּיס אֶת זֹאת שֵׁם. לְעַת עֵתָה רְאֵה
לְהַדְפִּיס אֶת הַסֵּפֶרִים הַקְּטָנִים, כְּמוֹ "דֶּרֶךְ תְּשׁוּבָה", "תְּמִים תִּהְיֶה",
"הַעֲזִין רוֹאֵה", וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ דִּרְכְּכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנוּ —
תִּצְלִיחוּ.

וְהִנֵּה אֲבִשֹׁר לָךְ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, כִּי בְּדַעֲתִי לְנִסְעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וּבְעֲזֹרְתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּיוֹם ב' לְסֹדֵר בָּלֵק בְּבִקְרֵי אֲגִיעַ לְאֶרֶץ, וְאֲקַנְיָה לְהַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ לְהַתְּוַעַד עִמָּךְ פְּנִים אֶל פְּנִים, וְאִזּוֹ נְדַבֵּר בְּאֵרִיכוֹת, וּמִסְתַּמָּא
יִהְיֶה לִינֵת כְּמָה לִילוֹת בְּמַחְנֶכֶם, וְאִזּוֹ נִרְבֶּה לְדַבֵּר בְּעֲזֹרְתוֹ יִתְבַּרְךָ.

גַּם אֲבִשֹׁר לָךְ בְּשׁוֹרָה טוֹבָה, שְׁכַמָּה אֲבַרְכִים פְּתָחוֹ מְתִיבְתָא
"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר טְבֵרְיָה, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יִצְלִיחַ דִּרְכְּכֶם, וַיִּתְרַבֶּה
גְּבוּלָם בְּתַלְמִידִים, וְנִזְכָּה כְּלָנוּ יַחַד לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית, וְנִצְיֵת
אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וְלִמְעַן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעוּלָם כָּלֵל.

וּמָה שְׁכַתְבָּת שְׁלֹא הִיִּתְ אֶצְלֵי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּשָׁבוֹעוֹת, זֹהִי
טַעוֹת גְּדוֹלָה בְּיָדְךָ, אֲדַרְבֶּה, הִיִּתְ צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מְנַן עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר,
וְעִם עוֹד כְּמָה אֲנָשִׁים, וְשֵׁם לַעֲשׂוֹת קְבוּץ.

וּבְכָלֵל, צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבִי, אַחִי! כְּשִׁמְתְּקַבְּצִים עֲשָׂרָה מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמְנוֹ וּמְדַבְרִים מִמֶּנּוּ, שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל מִמֶּשׁ. וְעַל-כֵּן אֲקַנְיָה לְהַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, שְׁיִהְיֶה לְכֶם מְנַן בְּאֲשֶׁדוּד עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְשֵׁם יִהְיֶה לְכֶם
הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ; כִּי בְּכָל מְקוֹם שְׁמַתְאֲסָפִים עֲשָׂרָה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ,
שֵׁם הוּא קְבוּץ בְּלִי שׁוּם סֵפֶק, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ — לֹא מִמְרוֹן

וְלֹא מִירוּשָׁלַיִם, כִּי הַקְּבוּץ הַקָּדוֹשׁ הוּא הָעֵקֶר רַק בְּאוֹמֵן, סְמוּךְ וְנִרְאָה אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. וְאִם לֹא (הֵינּוּ שְׂלֵא יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְשֵׁם מִצַּד מַלְכוּת הַרְשָׁעָה שְׁנַתְּפִשְׁטָה שָׁם, וְלִיּוֹצֵא וְלִבָּא אֵין שְׁלוֹם), עַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק מִתְאַסְּפִים עֲשֶׂרָה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שָׁם הוּא קְבוּץ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְזֶה בְּרוּר. וּמִי שְׂאוֹמֵר אַחֲרָת, הַכֹּל דִּמְיוֹן וְרַעוּת רוּחַ וּפּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שֶׁקֶר, אֲשֶׁר אֵין מִתְעַרֵּב כָּלֵל בְּדַבָּר רַבְּנוּ ז"ל. וּמֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲבִקְשׁ, שְׁנוּזָה לְהִתְחַזֵּק תָּמִיד, וְנִבְלָה אֶת יְמֵינוּ וְשִׁנוּתֵינוּ רַק בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' צ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְחַת ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ הַדְּחוּף לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אֵמַר לָךְ?! אֲשֶׁרִיד וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָךְ, שְׂאִתָּה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים הַקָּדוּשִׁים. וְאִף שְׁנִדְמָה עֲכָשׁוּ כְּלֵא, אֲבָל מִי שֶׁמְסַתְּפֵל וּמִתְבּוֹגֵן בְּעֵין הָאֱמֶת, מָה שְׁעוֹבֵר בְּעֵתִים הַלְלוּ עַל בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים בְּעֵנֵן פָּגַם הַבְּרִית וְכו', וּבִכְפָּרְטִיוֹת כִּי הַפְּרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְּרִצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם נִפְגָּמִים בְּכָל פֶּעַם יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְאֵין מִי שְׁיָבִין אוֹתָם, וְאֵין מִי שְׁיִדְבֵר אִתָּם, וְאֵין מִי שְׁיִחַזֵּק אוֹתָם, רַק הַסְּפָרִים הַקָּדוּשִׁים הָאֵלֹהִים, אֲזַי כָּבֵר לֹא יִהְיוּ שׁוֹם סְפָקוֹת עַל הַסְּפָרִים הַקָּדוּשִׁים שְׁחַנְּנִי ה'. וְהֵנָּה הָעוֹלָם אוֹמְרִים אַחֲרֵי מוֹת קְדוּשִׁים, אַחֲרֵי שֶׁהָאָדָם גִּסְתָּלַק, אֲזַי נִחְשָׁב לְקְדוּשׁ, בְּשָׁעָה שְׁבַחִים חִיוֹתוֹ מוֹלְזִלִים בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּחַיֵּי ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל, שֶׁרַב רַבָּם מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לֹא הֵיטָה לָהֶם שׁוֹם הַרְגָּשָׁה בּוֹ, אַדְרָבָה עוֹד זְלִזְלוּ בּוֹ כִּידוּעַ דְּבַר זֶה. וְלֹא עוֹד אֶלֶּא שֵׁישׁ מִכְתָּב מֵר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל, שְׁכּוֹתֵב: כְּפִי שֶׁהִתְבּוֹנְנָתִי בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, אֲנִי רוֹאֶה שֶׁרַבָּם אֵין לָהֶם הַשָּׂגָה בְּרַבְּנוּ ז"ל כָּלֵל (עֵינֵי בִסְפָר

נַחֲלֵי אַמּוֹנָה, עֵינַי שָׁם); וְכֵן הָיָה אֲצֶל ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו"ל, וְכֵן הָיָה אֲצֶל מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, עַד שֶׁרַב רַבָּם תְּלַמִּידֵי רַבְנּוּ ו"ל לֹא אָחֲזוּ מִמֶּנּוּ, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּשַׁעַת הַמַּחְלָקָת הַגְּדוֹלָה עָלָיו, שָׂאָז עָזְבוּ אוֹתוֹ אֶפְלוּ יְדִידָיו הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר, וְנוֹתֵר רַק עִם חַמְשָׁה אָנָּשִׁים. וְשִׁמְעָתִי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר אֶחָד מֵהֶם הָיָה ר' מְרֹדְכִי, הַמוּבָא ב"מִי הַתְּלָאוֹת", שֶׁהָכּוּ אוֹתוֹ וְעָשׂוּ לוֹ בְּזִיוּנוֹת גְּדוֹלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל הַרְחֻבוֹת, וְקָשְׁרוּ אוֹתוֹ עִם עַרְלִית, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, וְהוּא בְּאֶחַת צַעֲק: "וּמְרֹדְכִי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה" (בְּנִגּוֹן הַמְּגֻלָּה).

וּמִסְפָּרִים עָלָיו, שֶׁשָּׂאָלוּ אוֹתוֹ פְּעַם, אֵיךְ וְעַל-יְדֵי מָה הָיָה לוֹ חֲזוֹק כָּל-כֶּף גְּדוֹל, לְהִיּוֹת אֲמִיץ לְהַשָּׂאֵר מִקְשָׁר עִם מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל? וְהַשִּׁיב בְּפִשְׁטוֹת וּבְתַמִּימוֹת: אֲנִי אִישׁ תָּם וְחַפֵּץ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, וְאֲנִי רוֹאֶה שֶׁכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ עוֹמְדִים עַל ה'בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים' (וּבִינְיָהֶם מְפָרְסָמִים גְּדוֹלִים וּמְאוֹת חֲסִידִים, כְּמוֹ הָרַב מְסוּוֹרָאן וכו'), וְעַל-כֵּן מִסְתַּמָּא יֵשׁ אִיזָה אוֹר גְּדוֹל בְּבְרִסְלָב, כִּי לֹא בַחֲנָם רוֹדְפִים אוֹתָם. וּכְשֶׁבָּאתִי לְבְרִסְלָב, רָאִיתִי וְשִׁמְעָתִי, שֶׁכָּלֵם כְּאֶחָד מְדַבְּרִים עַל מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, שֶׁהוּא גָרַם כָּל הַחֲרָבָן וְכָל הַמַּחְלָקָת וכו', אֲזַ אֲמַרְתִּי כִּי בְּיַדֵּי יֵשׁ אֲצֶל אָדָם מְסִיִּם זֶה אוֹר כְּזֶה שָׂאִין אֲצֶל אַחֵרִים כָּלֵל, וּכְשֶׁבָּאתִי סְמוּךְ לוֹ, שִׁמְעָתִי שָׁגַם בֵּין אֲנָשָׁיו יֵשׁ בְּלִבּוֹלִים, וּמִתּוֹכֵחִים וְאוֹמְרִים, שֶׁבְּדַבְּרֵי זֶה הוּא אֵינּוּ צוֹדֵק, שֶׁלֹּא צָרִיךְ לְצַאֵת בְּפָרְסוֹם כְּזֶה, לְהַפְיִץ מְעִינּוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. וְאֲזַ הַבְּנֵתִי, אִם יֵשׁ בְּעוֹלָם אֶחָד, אֲשֶׁר כָּלֵם כְּנִגְדּוֹ, וְאִין לוֹ אֶפְלוּ יְדִיד אֶחָד, עַל-כֵּן אֲנִי אֶהְיֶה הַיְדִיד שְׁלוֹ. וְדַבֵּר זֶה נוֹתֵן לִי הַכַּח וְהַהֲתַחֲזָקוֹת לְעַמֵּד עַל עַמְדִּי. וְזָכָה אַחֲר־כֶּף לְמָה שְׁזָכָה, כִּי הָיָה מִתְמַיֵּד גְּדוֹל בְּעַבּוֹדַת הַשָּׁם יְתִבְרָךְ, בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה עַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלוֹ, אֲשֶׁרִי לוֹ!

חֲמֻדַּת לְבָבִי! בְּעֵתִים הִלְלוּ עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, מְרִירוֹת דְּמִרִירוֹת בְּפָגַם הַבְּרִית, שְׁנֹכְשָׁלִים בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִשְׁלָה, וְאִין מִי שְׁיַרְחֵם עֲלֵיהֶם, אִין מִי שְׁיָבִין אוֹתָם, וְהַהֲכַרַח לְמִסֵּר נַפְשָׁנוּ לְהַדְּפִיס דִּיקָא אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלוּ וְלְהַפְיִצָם בֵּין בְּנֵי הַנְּעוּרִים. וְאֵף שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה אֲבַדְנוּ אֶת שְׁמֵנוּ וְאֶת הַכֹּל גַּם מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וכו' — מֵה בְּכֶף? כִּדָּא לִירַד לְזֶה הָעוֹלָם רַק בְּשִׁבִיל

שנ אָשֶׁר ד' צא בַּנְחָל

לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְבַחֵר שְׁבוּר אֶחָד, וּמְכַל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן אֲשֶׁר הַסְּפָרִים
הָאֵלוּ מְצִילִים מֵאוֹת וְאֲלָפִים בַּחוּרִים וְאַכְרָכִים בְּיַוְדָעִים וּבְלֹא
יַוְדָעִים. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעִבּוּר זֶה.

וְהִנֵּה אֲנִי מִבֵּין מְאֹד מְאֹד אֶת מְכֹאֲבֵי נַפְשָׁךְ, שְׂיֵשׁ לָךְ מְכַל
הַצְּדָדִים — אוֹי לִי מִיּוֹצְרֵי וְאוֹי לִי מִיּוֹצְרֵי, וְגַם כָּל מְשַׁפְּחֶתְךָ כְּנַגְדִי,
מַה לַּעֲשׂוֹת?! כְּפִנְתֵי הַיְתָה רַק לְטוֹבָה, וְלֹא רְצִיתִי לִפְגַּע בְּשׁוֹם
בְּרִיָּה, אִךְ מַה לַּעֲשׂוֹת?! עֲוֹנוֹתֵי גָרְמוּ כָּל זֹאת, וְעָלִי לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה
אַמְתִּית. אֲבָל אִיךָ שֶׁהוּא, רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁךְ, וְחוֹסֶה עַל יְמֵי
נְעוּרֶיךָ, וְתִרְבֶּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְכֵן תִּתְמַד בְּשִׁעוּרִים כְּסֻדְרָן
מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, רַק חֲזֹק וְאַמֵץ וְתַפְזֵר אֶת כָּל הַמַּעוֹת לְהַדְּפֹסֵת
הַסְּפָרִים. וְצִרִיךָ שְׁתַּדַּע, כִּי לְהַדְּפִיס סְפָרִים אֵלוּ, אוֹ לְגַדֵּב לְהַדְּפֹסֵתָם,
אֵל זֶה צְרִיכִים זְכִיָּה מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי סְפָרִים אֵלוּ הֵם פְּקוּחַ נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ,
וְלֹא כָּל אֶחָד זֹכֶה לְצַדִּיקָה גְדוֹלָה זוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּיוֹם שְׁנֵי פָרָשַׁת בְּלֶק בְּבִקְרָה, אֲנִי מַגִּיעַ לְלוֹד, וְאֲזוּ נִתְרָאָה פְּנִים
אֵל פְּנִים.

ד' צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרֵי קִרְחַת ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב אֵל הַבַּחוּר, יְנִיק וְחַכְמִים ... גֵּרוּ וְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְהִנֵּה לְהַשִּׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן וְרִיעוֹת,
וּבְפִרְטוּת כִּי כָּבֵד נִדְפְּסוּ עַד עַכְשָׁיו "ח חֲלָקִים" אֲשֶׁר בַּנְחָל", וְשֵׁם
תְּעִין וְתַמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשָׁךְ.

וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּכָא מְצִיעָא עה): מֵאֵן דְּבִישׁ לִיָּה
בְּמִתָּא דָּא יֵלֵךְ לְמִתָּא אַחְרִינָא; אִם עוֹשִׂים לָךְ צְרוּת בִּישִׁיבָה זוּ, לָךְ
לִישִׁיבָה אַחְרָת; כִּי הָעֵקֶר אֵתָּה צְרִיךָ לְהַסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמָּךְ וּמַה יִּשְׁאַר

אֲשֶׁר ד' צב בַּנְחַל שְׁנָא

מִמֶּנּוּ, וְלֹא מֵהַיָּמִים הַמְּשֻׁגָּעִים. וְעַל-כֵּן עָלִיךָ לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף. וּבַפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה תִּרְאֶה לְלַמֵּד רַק מִחֹבֵר וְרַמְ"א, וְתִחַזֵּר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, הֵינּוּ לְסִיִּם אַרְבָּעָה חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף מִחֹבֵר וְרַמְ"א הַרְבֵּה פְּעָמִים, וְכֵן תִּרְבֶּה בְּאַמִּירַת מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה לְבַד מְסַגֶּלֶת מְאֹד מְאֹד, וְכֵן לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר תְּהִלִּים, לֹאמֵר בְּכָל יוֹם 'יוֹם תְּהִלִּים', אֲשֶׁר מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד לְתִשׁוּבָה, וְלִפְתָּח שַׁעֲרֵי הַתִּשׁוּבָה. וְעַל כָּלֵם אֵל תִּבְלַבֵּל אֶת עֲצָמֶיךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלִים, חֲזוּק וְאַמִּץ מְאֹד מְאֹד.

מֵה יִהְיֶה מִמֶּנּוּ? ! הֲלֹא יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְדוֹרְדָא (שְׁבַת קַנְב.); יִמֵּי הִינְיָקָה הֵם עֵקֶר הַיִּפִּי. וּבְעוֹדוֹ בְּחוֹר צְעִיר יָכוֹל לְהִתְעַלּוֹת בְּיוֹתֵר, אִם יִהְיֶה חֲזוּק וְאַמִּץ. וְהַעֲקֹר לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלִים. וְיֵמֵה טוֹב וְיֵמֵה נָעִים אִם תִּהְיֶה רְגִיל לְעֵיִן בְּסֵפֶר שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשֶׁךָ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶיךָ...

ד' צב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי ... נְרוּ וְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי כָּבֵד כַּמָּה פְּעָמִים, אֵף לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִרְחַם עַל בְּנֵיכֶם, וְיִשְׁלַח לּוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִחַזֵּק אֶת כַּחוֹתָיו, וְכֵן אֶת זַוְגָתוֹ הַצְּדִיקָה, וְיִזְכּוּ לְהוֹלִיד לְמִזְל טוֹב בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת, וְהַהוֹלָדָה תִּהְיֶה בְּנִקְלָה. וְלִמְעַן טוֹבְתָם אֵל תִּדְחַקוּ עֲלֵיהֶם, כִּי זֶה טַבַּע רַע מְצַדֵּיכֶם, אֲסוּר לְדַחֵק כָּל-כָּף אֶת הַיְלָדִים, וּבְפָרְטִיּוֹת שְׁבַנְכֶם כָּבֵד הַתַּחַתּוֹ, לְמָה תִּלְכוּ עִמּוֹ בְּחָרִי אֵף וּבְתַקְּףָה הַדִּין?! אִם אָמַנְם פְּוִנְתְּכֶם לְטוֹבָה, אֲבָל לֹא כָּל

שנב אָשֶׁר ד' צג בְּנַחֵל

אָחַד יְכוּל לְקַבֵּל טוֹבָה כְּזוֹ שֶׁיִּדְחֲקוּ אוֹתוֹ, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי בְּנִכְסֵי הַיְקָר הוּא חֲלוּשׁ מְאֹד וְכֵן זוּגָתוֹ, וְעַל-כֵּן אָסוּר לְדַחֵק אוֹתָם וּלְהַטִּיל עֲלֵיהֶם עַל קֶשֶׁה. אֵל תִּדְאָגוּ עֲלֵיהֶם כָּלֵל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵינּוּ עוֹזֵב אוֹתָם וְלֹא יַעֲזֹב אוֹתָם. וְרַבְּנּוּ ו' ל' אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת בְּנִים, סִימָן ג'): אֵין צָרִיךְ לְדָאג עַל פְּרֻנְסַת בְּנָיו, כִּי כְּשֶׁהֵם גְּדֻלִים, גְּדֻלָּה פְּרֻנְסַתָּם עִמָּהֶם, עֵינֵי שָׁם; וְדַבֵּר זֶה רוֹאִים בְּחוּשׁ. יוֹתֵר טוֹב לְכֶם לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם בְּעַבּוּר בְּנִכְסֵיכֶם ... גֵּרוֹ יֵאִיר, אֲשֶׁר הוּא צָרִיךְ שְׂדוּף, וְרַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה עֲלָיו, כִּי אֵין לוֹ מִי שֶׁיִּדְאָג בְּעַבּוּרוֹ. לְמָה אֵינְכֶם מְחַפְּשִׁים לוֹ שְׂדוּף?! וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עֲלֵינוּ, וְיִמְשִׁיף לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל יְשׁוּעוֹת וְהַצְּלָחוֹת, וְנִזְכָּה לְהַגְאֵל בְּגֻאֲלָה שְׁלָמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

בְּחִסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּכֹר פְּתֻחוֹ מְתִיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" בְּעִיר אֲשֶׁדוּר, רְאוּ לְהִיּוֹת לָהֶם צְנוּתָא וְעִזּוּר.

ד' צג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְחָה ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִיד נַפְשִׁי ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַיּוֹם שְׁלַחְתִּי לָךְ מַעוֹת בְּעַבּוּר ה'תקון הַכְּלָלִי שֶׁתִּדְפִּיסוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל טָרָם בּוֹאֵי, בְּאַפֵּן שֶׁיְהִיָּה עַל הַשְּׁלֵשִׁים שָׁל חֲמוֹתִי, עֲלֵיָהּ הַשְּׁלוֹם. וְאֵת שְׁמָה לְזַכְרוֹן וְלְזִכּוֹתָהּ תְּשִׂים מְאַחֲרֵי הַכְּרִיכָה, בְּאֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ בְּטַלְפוֹן, וְאֵל תְּשִׂים שׁוּם כְּתֻבָּת וְכוּ', וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְרָכְךָ, שֶׁתִּגְמְרוּ בְּכִי טוֹב בְּשָׁבוּעַ הַבָּא.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעַבּוּר הַדְּפִסַּת וְהַפְּצַת סֵפְרֵי וְדַעַת רַבְּנּוּ ו' ל' בְּעוֹלָם, מֵאַחַר שֶׁרַבְּנּוּ ו' ל' מוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵנוּ, לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִשְׁאוּל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיו, וּלְרַחֲצָנוּ וּלְנַקּוֹתָנוּ וּלְהַלְבִּישׁ אוֹתָנוּ בְּלְבוּשִׁים יְקָרִים שֶׁל תּוֹרָה

וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל־כֵּן זֶה לְעַמַּת זֶה רְאוּי לָנוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ וּלְשַׁמֵּשׂ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּלְהַפְיֵץ דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם. וּלְמַעַן טוֹבֵתְךָ הַנּוֹצְחִית, אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, רַק בְּמָקוֹם שְׂאֵתָה גֵר וְנִמְצָא — שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל נִמְצָא, וְדַבֵּר זֶה הוּא בְּרוּר. וְעַל־כֵּן אֵין לְךָ לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְאֵלוֹ אֲשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ, הֵם הֵם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים, וְדִי לְחַכִּימָא.

אַהוּבִי, אַחִי! אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, וּרְאֵה לְדַבֵּר עִם כָּל הַבָּא אֶל בֵּיתְךָ רַק מִרַבְּנוּ ז"ל, וּבֵיתְךָ יְהִיָּה בֵּית וְעַד לְחַכְמִים. וּבִזְכוּת זֶה יִשְׁלַח הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְזוּגָתְךָ וְלִילְדֵיךָ, וְשִׁיְהִיו בְּרִיאִים וְחַזְקִים. הָעֵקֶר הַכֵּנֶס שְׂמַחָה בְּבֵיתְךָ, וְאִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה (ראש השנה ו:); וּבֵית אֲשֶׁר הוּא מְלֵא שְׂמַחָה, הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּבֵית, יֵשׁ כָּבֵד הַכֹּל: בְּנִי, חַיִּי וּמְזוּנִי, שְׁפַע בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה.

הָעֵקֶר רְאֵה לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבַּרְךָ תְּמִיד, וְתִסְגֹּר עֵינֶיךָ מִפְּעַם לְפַעַם, וְתִצְיֵר לְפָנַי עֵינֶיךָ שְׂמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה, וְתִכְנֶנָּה בְּדַעְתְּךָ הַיְכָלוֹת וְצְרוּפִים וְיַחְוּדִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ שְׁפַע הַדַּעַת וְשְׂמַחָה אֲמִתִּית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְּנוּ לְסִים אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ כַּה, יִזְכְּנוּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ כּוֹ לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָהּ.

אַנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אַנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

חֶלֶק כה

- ג פֶּתַח דְּבַר
- ה הַקְדָּמָה
- ג' תתפב
ידבר מענין הנסיעה לאומן בערב-ראש-חדש ניסן, ומענין השתטחות
על קברים בכלל ביום זה וכן בט"ו בו, וממעלת הנסיעות לציון רבנו
ז"ל בכלל ובפרט.
- טו ג' תתפג
יגלה הזכות שיש לנותן צדקה לענין רבנו ז"ל, וידבר מהפצת קונטרס
"תזרח השמש" ומהמניעות שיש בעולם וכו'.
- טו ג' תתפד
ידבר מענין לב נשבר שרצוי מאד, אף לא עצבות, חס ושלום.
- טז ג' תתפה
יגלה היאף צריכה להיות ההתיחסות אל עניני המיתה והפרידה
מהעולם הזה, ויספר ספור נפלא על אחד מאנשי שלומנו, איך הגה
בלישוב הדעת קדם פטירתו, וינרז על התבודדות וכו'.
- יז ג' תתפו
ידבר הרבה מעניני פסח וההכנות שעושים ישראל עם קדוש לחג נפלא
זה, ויעורר מאד על אהבת ישראל בתכלית השלמות.
- יט ג' תתפז
ידבר מענין אמירת הלל ושירות ותשבחות בצת אפית מצות מצוה
בערב הפסח.
- יט ג' תתפח
יגלה כיצד צריך שתהיה ההכנה הפנימית לחג הפסח, שעקרה על-ידי
רבוי אהבה ועזיבת קנאה ושנאה בין אחד לזולתו.
- כא ג' תתפט
יורה עצה לאחד שזקוק לגוי שישמשנו בשעת הסדר, ויעורר לאהבה
בין כלליות נשמות ישראל.

אָשֶׁר **חֲזֹן הָעֵינַיִם** **בְּנַחֵל** **שָׁנָה**

ג' תתצ כב
יְדַבֵּר מַגְנוֹת פָּגָם הַדְּבוּר וְהַפְקָרְתוֹ וּמַעֲנִין "בְּרוּךְ שֶׁמָּסַר עוֹלָמוֹ לְשׂוֹמְרִים".

ג' תתצא כג
יִרְחִיק מְאֹד מְלָצִים וְלִיצְנוֹת שֶׁמְקַרְרִים מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט מִשִּׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ וּמִסְדֵּר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד.

ג' תתצב כד
יִחְזַק לְעַבֹּדֶת ה' בְּשִׂמְחָה אֲפִלוּ בְּעַת הַנִּפְיֵלָה, וְלִהְיוֹת אֶת עֲצָמוֹ עִם הָעֶבֶר הַטּוֹב, וְיַעֲזֹר עַל טְבִילַת מִקְוָה, וְיִבְאֵר עֵינָיו אֲבָרָהֶם אֲבִינוּ וְחַפּוּשׁוֹ אֶת הָאוֹר עַל-פִּי הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, וְיִגְלֶה שֶׁעָקַר הַחַפּוּשׁ הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְגַלִּין הַהִסְתָּרָה, וְיִוָּרֵה הַחַיִּיב עַל כָּל מְקַרְבַּ לְהִיּוֹת שׂוֹקֵד בְּלִקּוּטֵי-הַלְכוֹת, שֶׁבְּלֵי זֶה לֹא שׂוֹכֵת הַהִתְקַרְבוּת, וְיִגְדִיר אֶת לְמוּדוֹ הַנְּעִים שֶׁל מוֹהַרְנֵי"ת ז"ל, לֹא כְּאוֹתָם הַחוֹשְׁבִים, שֶׁצָּרִיךְ לִילֵךְ רַק בְּדֶרֶךְ הַרִיסָה וְכו', וְיִתֵּן עֲצָה אִיךָ לְהִמְשִׁיךְ שִׁפְעַת שֶׁל פְּרֻנְסָה.

ג' תתצג כו
יְסַפֵּר אֶת סֵדֶר הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי סֵפֶר קֶטָן שֶׁנִּדְפַס לְאַחַר הַשּׁוּאָה, וְיִתְזַר עַל הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת דְּרָגוֹת הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְרַבְּנוּ ז"ל וְלִסְדֵּר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שְׁלוֹ, וְיַעֲזֹר מְאֹד עַל לְמוּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְלִהְתַּמִּיד בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה עַל-פִּי סֵדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שְׁלוֹ ז"ל.

ג' תתצד כז
יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מְנוּרָאוֹת הַפְּלָגַת מַעֲלַת הָעַבֹּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְיַעֲזֹר מְאֹד בְּנִקְדָה זו.

ג' תתצה ל
יִגְלֶה כִּיצַד הִיא הַהִתְקַרְבוּת אֶל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ זוֹכִים לְמַצְאוֹ עַל-יְדֵי תַלְמִידוֹ הָאֱמִתִּיִּים, וְיִבְאֵר הַסִּימָן שֶׁל אָדָם, שֶׁתְּשׁוּבָתוֹ נִתְקַבְּלָה בְּשָׂמִים.

ג' תתצו לב
יְדַבֵּר מִהֲנִקְדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה א' בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, הַסִּתְפָּלוֹת בְּשִׂכְלֵי שֶׁל כָּל דְּבָר, וְעֵינָיו הַנּוֹר"ן שֶׁהוּא הַתַּפְלָה, וְלִשְׁמַע מוֹסֵר קוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל ה' מְכַל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְיַעֲזֹר עַל קִשׁוּר מַחְשָׁבָה לְדְבוּר בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה, וְיִגְלֶה כִּיצַד זוֹכִים לְמַחְשָׁבוֹת נְקִיּוֹת.

ג' תתצו לד
יתן עצה לאחת שזכתה לקבל על עצמה שלא לשמע רדיו, אבל רוצה לידע מה נעשה בעולם בעת מלחמה.

ג' תתצח לד
יחזק מאד שלא לירא ולא לפחד בשעת סכנה, ויזהיר שלא להסתובב במקומות סכנה, ויגלה מעלת המתקה הנעשית על-ידי רקודין והמחצאת כף וכו', ויעורר לשמח יהודים ברגעי פחד.

ג' תתצט לו
יבאר ענין המחלקת עליו, שנדמה שגם ר' לוי יצחק אוהז עם הרשעים בעלי המחלקת, ויגלה מה שאמר לו ר' לוי יצחק ו"ל ביחידות, ויעורר להסיח דעת מהפל ורק להפשוף אל האמת האלקית.

ג' תתק לח
יגלה נפלאות בלמוד ההשגחה העליונה לעבדה ולמעשה.

ג' תתקא לט
יעורר על הבטול אל האין סוף ובפרט בתפלה, ויגלה שעקר הנצחון על הספ"ף-מ"ם הוא על-ידי קביעות בתורה הקדושה.

ג' תתקב מ
ידבר נפלאות ממצלת ההתחדשות ומקדשת ימי העמר, שהם מסגלים לזה על-פי ספר "תפארת יוסף", ויגלה כיצד מבטלין אז עון קרי, ויזהיר ממחלקת ולשון-הרע. ועקר ההתקרבות לרבנו ו"ל הוא רק על-ידי למוד ספריו הקדושים.

ג' תתקג מב
ידבר משמירה על השנה שמסגלת לאמונה, ויגלה מצלת הזוכה למדה זו, ושעל-ידי-זה מדבר אליו יתברך.

ג' תתקד מג
ידבר חזוק לתמן קדם נשואיו, ויגלה לו מצלת יום החפה ומה צריך לפעל בו. ויתן לו כמה הנהגות לחייו: א. ענין שלום-בית. ב. שתפנות בחיי הנשואין. ג. כבוד הורי האשה. ד. שמחה על נשואין בגיל צעיר. ה. תפלה במנין. ו. הקפדה על קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. ז. הקפדה על ידיעת ההלכות השיכות. ח. לשמח את האשה. ט. ללמד לקח מבעיות שכיתות אצל אחרים. י. מדת הסבלנות. יא. חכמת החיים מקבלים על-ידי עצות רבנו ו"ל, שהקפיד על שלום-בית,

אֲשֶׁר תִּכְנַן הָעֲנִינִים בְּנֶחֱל שְׁנֵי

וְיִזְהֵר לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ, שְׂיִישׁ לוֹ נְסִיּוֹן בְּעֲנִינִים כָּאֱלוֹ, וְיִגְלֶה שְׁכָל עֲנִינוֹ
הוּא רַק עַל דְּרָף רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֵגֵב תַּנְּהָה הַחֲסָרוֹן שְׂאֵלוֹ שְׁצָרִיכִים לְנִקּוֹת
אֶת עֲצָמָם עֲדִין, הֵם הוֹגֵי דַעוֹת וְכוּ'. יב. לְהַקְפִּיד עַל צְנִיעוֹת, וְלְהַסְתִּיר
עֲנִינֵי הַבַּיִת.

ג' תתקה מח
יְדַבֵּר מִהַתְחַזְּקוֹת שֶׁבָּאָה עַל-יְדֵי שְׂמִחָה, וּבִכְפָּרֵט עַל הַתְּקַרְבוֹתָנוֹ לְרַבִּי
כְּנֹה, שְׁכָל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי אֱמוּנָה בְּהֶשֶׁם יְתָבְרָךְ, כִּי אֵין חֲשֵׁף שְׂיִכְסָה
עַל שְׂמִחָה כְּזוֹ.

ג' תתקו מט
יִגְלֶה עֲצוֹת נִפְלְאוֹת הַיָּאֵף לְזִכּוֹת לְתַפְלָה בְּזִכּוּף הַרְעִיוֹנִים וּבְכֻנְיָה
עֲצוּמָה, וְיִסְפֵּר מִמּוֹהֲרֵי ת"ו ז"ל, אֵיךְ הִחְיָה אֶת עֲצָמוֹ עִם לְמוֹדוֹ קִדְּם
הַתַּפְלָה בְּתוֹרוֹת רַבְּנוֹ ז"ל, וְיִגְלֶה הַיָּאֵף תַּפְלָתָם שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ
הַקְּדוֹשִׁים, וְיַעֲזֹר מְאֹד עַל זֶה בְּנַעַם מִתִּיקוֹת שֵׁיחַ.

ג' תתקז נא
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת כְּלֵי הַשֶּׁפַע שֶׁהוּא הַדְּבוּר, אֵיךְ שְׂיָכוֹל לְהַשְׁפִּיעַ כָּל טוֹב
בְּרוּחָנִיּוֹת, וּמַעַלְת הַשׁוֹתֵק לְמִבְזִין, וְיַעֲזֹר עַל עֲנָן לְמוֹד כָּל הַש"ס עַד
תָּמוֹ, וְיַדְבֵּר מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה לְעֶסֶק בְּהַדְפָּסָה, וְיִסְפֵּר עַל גְּדֻלַּת אֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיִּקְרִים.

ג' תתקה נג
יַעֲזֹר מְאֹד עַל עֲנָן כְּתִיבַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְדְבוּרֵי אֱמוּנָה בְּכָל יוֹם, וְיִגְלֶה
מַעַלְת תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", דוֹר חֲדָשׁ שֶׁל חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, שְׁבוּעֵרִים
אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וּמַצִּיִּתִּים לְרַבְּנוֹ ז"ל בְּכָל עֲנִינֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, וְנִכְרִים גַּם
בְּחֲדוּשֵׁי תוֹרָתָם וְכָל הַנְּהַגוֹתֵיהֶם.

ג' תתקט נד
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַדְּיוּר בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ צְפַת, וְגִדְּל הַזְּכִיָּה לְמִי שֶׁרָגִיל עַל צִיּוּנֵי
הַצְּדִיקִים דָּשִׁם, וְיִתֵּן עֲצָה מְתִי טוֹב לְלַמֵּד קַבְּלָה, וְיַדְבֵּר מִסְדֵּר הַלְמוֹד
וְסִדֵּר בְּיוֹם זוֹכִים רַק עַל-יְדֵי תַפְלָה, וְיַדְבֵּר מִנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל,
וְיַעֲזֹר לְחֲדָשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּכָל יוֹם.

ג' תתקי נז
יְדַבֵּר מִעֲנָן מְכַתְּבֵיו, וְיַעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ

ג' תתקיא נז
יְדַבֵּר חֲזוֹק לְחַתֵּן קִדְּם נְשׁוּאָיו, וְיַדְרִיכּוּ לְשִׂמְחַ כָּל יְמֵי חַיָּו, וְיַפְרֹשׁ

שנח אָשֶׁר תְּכַן הַעֲוִנוֹת בְּנַחַל

על-פי זה פסוק: "מוציא אַסִּירִים בְּכוֹשְׁרוֹת" וְהַמְדָּרֵשׁ עַל זֶה, ויעורר על וְתַרְנוֹת בְּבֵית וְכַבוֹד הַדָּדִי וְהַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה.

ג' תתקיב ס
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת אַמִּירַת גְּמָרָא, ויגלה כְּמָה דְּבָרִים הַמְּסַגְּלִים לְפָרְנֶסָה, ויספר מִהֶפְצַת סְפָרִים.

ג' תתקיג סא
יְחַזֵּק עַל מִצִּיאַת הַזְּוֹג הַמִּתְעַכְּבָת, ויִתֵּן תְּקוּנִים וְעֲצוֹת נְכוֹנוֹת לְתַקֵּן אֶת פְּגַם הַבְּרִית עַל-יַדֵּי שְׁמִתָּה וְהַתְּבוּדוּת, וידבר מֵאלו הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שְׁמַחֲזָקִים עַל זֶה, וְגִנּוּתָם שֶׁל הַמוֹנְעִים מִלַּעֲזֵן בְּהֵם וְכוּ', ויזרו אֶת הַנִּמְעָן לְגַדֵּב עַל הַדְּפִסְתָּם, שְׁזָהוּ תְּקוּן גְּדוֹל, וְשִׁיזְכֹּר תְּמִיד מִהֵיכָן קָבַל הַחַיּוֹת.

ג' תתקיד סב
יְדַבֵּר מִטְרִדוּתָיו הָעֲצוּמוֹת לְהַפִּיץ תּוֹרָה בְּרַבִּים, ויִתְּחֶה עֲצוּמוֹ בְּזֶה, ויספר מִהֶסְפָּרִים הַנִּדְפָּסִים אֲזו, וּמִנְצַחִיּוֹת הַשְּׂאֲרַת מוֹהֲרֵי"ת ו"ל, ויעורר מְאֹד עַל מַדַּת הַהַתְּחַדָּשׁוֹת כְּנֶגֶד כָּל הַקְּטָנִיּוֹת וְכוּ', ויספר מִעֲשֵׂה נִפְלָא בְּדֶרֶךְ מְשָׁל שְׁמִסְפָּרִים אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וידבר מִשְׁמִירַת הַזְּמַן הַיָּקָר וְנִצּוּלוֹ עַל-יַדֵּי לְמוֹד כְּסָדְרָן כְּרִצּוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

ג' תתקטו סג
יְדַבֵּר מִהַתְּפִשְׁטוֹת אֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעִיר נְתִיבוֹת, וידבר מִעֲנֵן הַמְּשַׁפִּיעִים שְׁבִין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנו שְׁצָרִיךְ שְׁיַרְבוּ, ויגלה מִעַלְת תְּלִמִּידֵי "הֵיכַל-הַקְּדֹשׁ", אִיךְ שֶׁהֵם מְצִינִים גַּם בְּזֶה, וְגַם לְרַבּוֹת עַלִּיתָם בְּשִׁקִּידַת כָּל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ג' תתקטז ע
יְדַבֵּר מִחוּבַת מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת בְּבֵית, וּמִעֲנֵן שְׁמִירַת הַעֲיִנִּים, וּמִעֲצָה לְבוֹא לָזֶה, שֶׁהִיא מַדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

ג' תתקיז עב
יְדַבֵּר מִהַחִיּוֹב לומר תְּקוּן חֲצוֹת אֶף בְּדוֹרְנו, וייעץ כְּמָה עֲצוֹת נִפְלָאוֹת אִיךְ לְזַכּוֹת לָזֶה.

ג' תתקיח עג
יְדַבֵּר מִחֻמְרֵי הָאֲסוּר לְהַלְעִיג עַל חֻכְמֵי וְגֵאוּנֵי הַדּוֹר, שֶׁהַעֲנָשׁ עַל זֶה מֵר מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹמֵר פִּיּו, שְׁלֹא לְנַבְּלוּ בְּדַבּוּרִים אֲסוּרִים כְּנֶגֶד תְּלִמִּידֵי חֻכְמִים.

ג' תתקיט עד
 יוֹכִיחַ אָב שְׁלֹא לְהַכְנִס תָּמִיד בְּכּוֹחַיִם עִם בְּנוֹ, רַק דְּבוּרֵי הַתְּקַרְבוֹת וְכוּ',
 וַיִּצְעַץ שְׁלֹא לְלַחֵץ בְּשִׂדּוּכִים עַל הַבֵּן, שֶׁבְדוּקָא יִשָּׂא זֶה וְכוּ', וְכֵן יוֹרֵה
 דְרָף הַיֶּאֱרָף לְחַנּוּף הַבֵּת.

ג' תתקכ עה
 יִגְלֶה שְׁאִין הַתְּפִלוֹת הַוּלְכוֹת לְרִיק, וְאִף אַחַת מֵהֵן אֵינָה נֹאכְדֶת, וְרַק
 מְחַפִּים עַד שֶׁתְּסוּר מִדַּת הַדִּין.

ג' תתקכא עו
 יִבְאֵר הַחַיּוֹב שֶׁעַל כָּל אָדָם לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמוֹ רַב וְצַדִּיק, שִׁיְהִיָּה מְקַשֵּׁר
 אֵלָיו, וְכֵן בְּעִנְיַן פְּסָקֵי הַלְכוֹת, לְהַתְּקַרֵּב אֶל אֵיזֶה רַב וּפּוֹסֵק שֶׁמִּמֶּנּוּ לֹא
 יִזוּז, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׁמִירָה עַל מִנְהַגֵי אָבוֹת, שֶׁכֵּלֵם קִדְשׁ, וַיַּעֲנֶה מְדוּעַ נִרְאָה
 לַפְעָמִים שֶׁהַתְּפִלוֹת אֵין נֶעֱנוּת, וַיִּבְאֵר הַדְּבָר וַיַּחֲזֹק מְאֹד.

ג' תתקכב עח
 יוֹכִיחַ אַחַד שְׁלֹא יִתְלֶה צְרוּתוֹ בְּסִבַּת מְצוּוֹתָיו אֲלֵא הַהֶפֶךְ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת
 הַיִּסּוּרִים הַמְזוּכָּרִים, וַיִּבְרָךְ בְּרַפּוּאָה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַתְּשׁוּבָה.

ג' תתקכג עט
 יוֹכִיחַ נִמְעַץ שֶׁמִּבְקֵשׁ לִידַע חֲנוּת דַּעְתּוֹ — הֵאֵם לְאַרְחַת חֵבֵר בְּנוֹ לְלִיל
 הַסֶּדֶר וְהוּא גוֹי, וַיִּזְרֹז לְכַרְחַת מְקַרְבָּה אֶל אַמּוֹת הָעוֹלָם, וַלְהַמְנוֹעַ
 מֵהַתְּחַבְּרוֹת עִמָּהֶם.

ג' תתקכד פ
 יִתֵּן עֲצָה לְאַחַד שֶׁנִּשְׁמַתּוֹ מִסַּגְּלַת דּוּקָא בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּזְרְזוּ עַל דְּבוּר
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ לִיד הַכֶּתֶל, וְלִמּוּד מְשֻׁנְיּוֹת וַתְּהַלִּים.

ג' תתקכה פא
 יִזְרֹז לְכַרְחַת מַחְבְּרִים רָעִים וַלְהַתְּקַרֵּב רַק אֶל עוֹבְדֵי ה'.

ג' תתקכו פא
 יַעֲוֹרֵר עַל בְּטָחוֹן בְּפָרְנֶסָה, שֶׁעַל הַכָּל מְכַרְיִזִין לְמַעֲלָה וְכוּ'.

ג' תתקכז פב
 יְדַבֵּר מִעִנְיַן פְּתִיבַת מְכַתְּבִים זֶה לְזֶה לְקִיָּם רְצוֹן רַבְּנוֹ ו"ל, וַיִּצְעַץ עַל
 סְפָקוֹת בְּאִמּוּנָה וּמַחְשָׁבוֹת טְמֵאוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, שֶׁהוּא
 עַל-יְדֵי חֲטָאִים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.

ג' תתקכח פד
 יְדַבֵּר מִגְלוֹת הָעַרְב־רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ בִּיגִינוֹ, וַיְכַל חֲלָקָה טוֹבָה יֵשׁ אֵת

הַרְקִבֹן בְּדַמוֹת שֶׁרֶשׁ רְשָׁעִים, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְזוֹהוֹתָם, וְעַקֵּר הַעֲצָה לִילֵךְ
רַק אֶל מְקוֹמוֹת שְׂמֹגְלִים אֲמוֹנָה.

ג' תתקכט פה

יִתֵּן עֲצָה אִיךָ לְהִתְנַהֵג עִם אֶחָד שֶׁעָבַר אַרְוַע בְּלִתֵּי נְעִים וְכִיצַד יִשׁ
לְחַזְקוֹ, וַיִּבְאֵר עֲנִין טְהֻרַת בְּתֵי כְּנִסְיֹת הַמוֹעִילִים מְאֹד וְכוּ', וַיִּזְרֹז לְבֵרַת
מְשַׁכְּנֵים גּוֹיִים רְשָׁעִים הַעוֹשִׂים דְּבָרִים טְמֵאִים עִם כַּחוֹת רָעִים וְכוּ'.

ג' תתקל פו

יִבְאֵר הַמְּאָמֵר 'קָשָׁה תְּרַבּוֹת רָעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם', וַיִּתֵּן עֲצָה הֵיאֵךְ
לְהִתְמוֹדֵד עִם זֶה.

ג' תתקלא פז

יְדַבֵּר לְאַבֵּל שְׂמַחַמַת מִגְּבֻלְתּוֹ רוֹצֵה לִישָׁב שְׂבָעָה בְּנִפְרָד בְּנִפְרָד מִבְּנֵי הַמְּשַׁפָּחָה,
וַיּוֹרֶה לוֹ הֵיאֵךְ לַעֲשׂוֹת זֹאת.

ג' תתקלב פח

יְדַבֵּר מִעֲנִין 'אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִקְנִית בְּיַסּוּרִים', וּמִעֲנִין גְּנֻבָה, וּמִמְעַלַת אֲמִירַת
הַמְּזֻמּוֹרִים שֶׁל תִּקּוֹן חֲצוֹת בְּעַת רְצוֹן הַהֵיא, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הַהֲשַׁפְּעָה
לְאַחֲרִים שְׂמַחַנְךָ אֶת תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיַּעֲזֹר אֶת הַנִּמְעָן שִׁיפְעַל
כְּזֹאת בְּעִירוֹ אֲשֶׁדוּד, וַיִּשְׁבַּח מְאֹד יְשׁוּב אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשָׁה, וַיִּאָּרִיךְ
לְתַאֵר אֶת הַקֶּשֶׁר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם עֲנִין רַבְּנוּ ו"ל נְאֻת עֲנִינוּ שֶׁל ר'
אֲבָרְהָם בֶּר' נַחֲמָן, שֶׁהִיָּה דְבוּק מְאֹד בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיִּסְפֹּר מִזֶּה שִׁיחֹת
נִפְלְאוֹת, וַיַּעֲזֹר לְהִיּוֹת מְשַׁפִּיעַ וְלֹא מְשַׁפֵּעַ, וַיִּמְשִׁיל מְשַׁל נֶאֱחָה לְגַבֵּי אֱלוֹ
שְׂאִין מְשִׁיגִים — וּמִלְעִיגִים וְכוּ'.

ג' תתקלג צב

יֹכִיחַ אֶחָד בְּעֲנִין שֶׁלֹּא נִרְאָה לוֹ, שְׂאֲחֵר מְשִׁיג מֵה שֶׁהוּא אֵינוֹ מְשִׁיג,
וַיַּעֲזֹרוּ לְחַדֵּל מִגִּישָׁה זֹו עַל-פִּי אֲמֵרַת חַז"ל: לֹא שְׂמַעְנוּ אֵינוֹ רְאִיָּה,
וְכֵן עַל-פִּי מִימְרָא מִהִירוֹשָׁלַיִם, וַיִּגְלֶה מִדּוּעַ אֶחָד זֹוֹכָה לְרְאוֹת וְהַזּוֹלַת
לְאוֹ.

ג' תתקלד צד

יִתֵּן עֲצָה לְמִי שֶׁנוֹפֵל וְנִכְשָׁל בְּכָל פַּעַם בְּפָגַם הַבְּרִית וְכוּ', וַיַּעֲזֹר עַל
קִדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה מְאֹד מְאֹד וְכוּ', וַיִּבְאֵר עַל-פִּי זֶה מְאָמֵר בְּתוֹסֶפְתָּא
חֲגִיגָה — לְהַנְצִיל מִכְּפִירוֹת וְנִאוּף, מְשַׁלְג נַחַם, וַיִּבְאֵר בְּאִפְּן נִפְלֵא
צְרוּפִים נִפְלְאִים בְּתַבַּת אֲב"ר לְעַבְדָּה וּלְמַעֲשָׂה, לְהַכְנִיס אֶת עֲצֻמוֹ
בְּאֲמוֹנָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהִיא הַצְּלָה מִכָּל הַנ"ל, וְכֵן יַעֲזֹר עַל מִדַּת עֲנָוָה

אָשֶׁר תִּכְוֶן הָעֲנִינִים בְּנַחַל שֵׁסָא

וּבִטּוּל אֱלִיּוֹ יִתְבַּרֵךְ, שְׁמִמְשַׁכֶּת קִדְשַׁת הָאָבֶר.

ג' תתקלה צח

יֹכִיחַ מְאֹד אֶחָד שְׁמִסִּית אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁלֹּא לְלַמֵּד עַל-פִּי סֶדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּשְׁנֶה אוֹתוֹ לְאֱלִישַׁע בֶּן אֲבוּיָהּ, וַיִּתֵּן לוֹ תְּקוּן עַל קַלְקֻלָּתוֹ.

ג' תתקלו צט

יִתֵּן עֲצָה לְשְׁלוֹם-בַּיִת בְּעֵינֵי הַדְּלָקָת גְּרוֹת שַׁבַּת-קִדְשׁ וְסִדּוּר הַבַּיִת בְּעֲצָמוֹ לְשַׁבַּת.

ג' תתקלז ק

יְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן הַכְּלָלִי, וַיַּעֲוֹרֵר לְאִמְרָם בְּכָל יוֹם, וְכֵן אֶת מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁל כָּל יוֹם מִיְמֵי הַשְּׁבוּעָה.

ג' תתקלח קא

יַעֲוֹרֵר חֲכָם אֶחָד שְׁיִבְרַח מִן הַגְּדֻלָּה וְכָל מִינֵי הַתְּנַשְׂאוֹת שֶׁל רַבְּנוֹת וְהַנְּהִיגָה וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ.

ג' תתקלט קג

יְדַבֵּר מִמַּעַלֵּת אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת בְּכָל לַיְלָה.

ג' תתקמ קד

יְדַבֵּר מִהַמְּקוֹר שֶׁל כְּתַב הַמְּלֻצָּה לְנֹצְרִכִים מִדְּבַרֵי הַיְרוּשָׁלַּמִּי, אִף יַעֲוֹרֵר שֶׁלֹּא לְבִזּוֹת וְלְהַשְׁפִּיל אֶת נֹקְשֵׁי הַדְּלָת בְּבִקְשַׁת הַמְּלֻצוֹת וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִמַּעַן לְצֵאת מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּ"ל עַל מְנַת לְאַסֵּף מְעוֹת בְּשִׁבְלֵי דְחֻקוֹת פְּרָנְסָה, וַיְגַלֶּה כִּי צָרִיךְ לְהַתְּנַהֵג מִי שֶׁהֵגִיעַ לָזֶה.

ג' תתקמא קה

יְדַבֵּר מִמַּעַן הַדִּין-וּדְבָרִים הַיְכָן הוּא הַקְּבוּץ הָאֲמִתִּי שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, הֵאֵם בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ שְׁמָא בְּמֵרוֹן (כְּשֵׁאי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶל אוֹמֵן), וַיְגַלֶּה מֵהוּ קְבוּץ רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵהֶם הַתְּקוּנִים הַנּוֹרְאִים שֶׁעוֹשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. וַיְבַאֵר עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל אִיךְ שְׁצָרִיךְ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה כְּסִדְרָן, וּבַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ כָּל הַשָּׁנָה, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד לְבָרַח מִצֵּל צִלָּה שֶׁל מַחְלָקָת, וַיְגַלֶּה עֲנִינָה הַפְּנִימִי שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וַיְדַבֵּר מִמַּעַן שֶׁכָּל הַנְּקִיבָה וּמַחְמֵר פָּגַם הַמַּחְשָׁבָה, שְׁאֵצֵל רַבְּנוּ ז"ל הוּא יְסוּד גְּדוֹל — זְכוּף הַרְעִיּוֹנִים.

ג' תתקמב קיב
 יגלה מעלת התומך בהדפסת ספרים קדושים כאלו, המצילים את בני
 הנעורים, ויגלה חדוש נאה בקטע מתורת כהנים על-הפסוק: "קדושים
 תהיו".

ג' תתקמג קיג
 יזכיר אחד ששקוע בתאוה המגנה, רחמנא לצלן, שקדם כל ימשה ידו
 מפרסומים מתעבים שממשמש בהם ומביאם אל ביתו, ויעוררו מאד
 מאד לזנוח את הטנוף הזה, ולהתחיל להתקדש בקדשת הברית, על-ידי
 צעקה ותפלה וכו'.

ג' תתקמד קיט
 יגלה שעקר גדול בדרכי ההתקרבות אל רבנו ו"ל הוא ענין הנסיעה אל
 ציונו הקדוש, ויבאר מעלת הזוכה לזה, ויעורר על התבודדות.

ג' תתקמה קיז
 יגלה עצות פרטיות לבחור שנפל בפגם הנורא, ואינו מסגל לצמצם
 עצמו בלמוד, ויורהו מה לעשות בפרטיות, וכאילו למודים קלים
 להתחיל בהתחלה, להחיות נפשו לנצח.

ג' תתקמו קיח
 ידבר מהמחלקת שחולקין על רבנו ו"ל, אף שיודעים שגדול ענינו
 ונשגב עד מאד, פאמרת הרב הקדוש מראדון, ויעורר על שיחה בינו
 לבין קונו וסדר-דרך-הלמוד והתבוננות בחיות אלקות שבכל פרט. ויתן
 עצה לנמצן, שלא יתאש מכף שהם חשוכי בנים, רחמנא לישכון, ויורה
 בדיוק מה לעשות, ויעוררם על זכות הרבים ועוד שאר ענינים פרטיים.

ג' תתקמז קכא
 ידבר מגעגועיו להתקשרות הנפשות ומהדבורים שזכה לדבר, ויתן עצה
 ליצאת מקטנות הדעת, ויזהיר מקללות, ויעורר על נצול הזמן על-ידי
 דבור קבוע אליו יתברך, ויחזקו בתור תושב צפת להיות רגיל לעבר
 בהר הקדוש, ויחזק על סדר-דרך-הלמוד. א. גדלת ה' שנפרת מגדלת
 רבנו ו"ל. ב. התפללותו של רבנו ו"ל בבחינת לא פלום. ג. בטולו בו
 יתברך. ד. טעם שמוהרנ"ת ו"ל כל-כף מזלזל בעולם. ה. מעלת ר'
 שמואל הורביץ והתבטאותו על גדלת ה' לקוטי-הלכות". ו. טעם על
 ההרגשה המיוחדת של תלמידי מוהרנ"ת ו"ל ברבנו ו"ל. ז. מעלת הרגיל
 ב"לקוטי-הלכות". ח. אמרת ר' נחמן טולטשינער ו"ל על ה"ל. ט.
 שיחת מוהרנ"ת ו"ל למי הוא מתכונן בדבוריו הקדושים. י. למי נתחבר

ה"לקוטי-הלכות" הקדושים.

ג' תתקמח קכד
יבאר ענין, שלפעמים מעמידין ירא שמים על הפתח, ויתן הדרך
לאברך בשנה הראשונה לנשואיו.

ג' תתקמט קכה
ימחה כנגד שיחה של שקר, שאין ענין במצת מצוה על-פי מה שברו
בשם הרב הקדוש מטשקרין ז"ע, וידבר מהצבועים המסתוכבים בינינו,
ויעורר מאד שענין רבנו ז"ל הוא לקיים את השלחן ערוך כפשוטו, בלי
לנטות ממנו כהוא זה, וכל מה שסותר את השלחן ערוך — זה שקר.

ג' תתקנ קכז
יתן עצה לאחד שמרגיש לחצים ובלבולי מח וחושש מפני חלי נופל,
ויגלה לו עצות נוראות ונפלאות איך לתקן הפגמים שגרמו כל זה, ומה
לעשות להרפא.

ג' תתקנא קכט
ידבר באריכות מנוראות הפלגת קדשת המחשבה, ולמה יכולים להגיע
על-ידי-זה — להשגות עליונות גבוהות ורמות.

ג' תתקנב קלב
ידבר מענין סדר וישוב הדעת, שעל-ידי-זה האדם זוכה לחטף הרבה
טוב נחוץ ולא דברים טפלים, ולזה נצרך שאדם ילמד זכות, ולא יתערב
בכל מיני שטיות. ועקר ישוב הדעת זוכים על-ידי התבודדות.

ג' תתקנג קלג
ידריך בן קבוץ היאך להוציא מהפח אל הפעל חשקו להיות יהודי כשר,
ויורהו בדיוק מה לעשות ואיך להשפיע על אשתו שתלך בדרך ה',
ויגלה שמהורים מצטערים בעולם שהוא פשהבנים אינם מקימים
המצוות.

ג' תתקנד קלה
יבאר מדוע אין מברכין "שהחיינו" על ספירת העמר.

ג' תתקנה קלו
ידבר מדרכו של הפעל-שם-טוב הקדוש ז"ע בקרוב תלמידיו ופוזרם
בקרב תפוצות ישראל, ויגלה דעתו, שכך צריכה להיות עבודתנו, וידבר
נוראות ממעלת מצות הכנסת אורחים ומסגלתה בגשמיות וברוחניות.

ג' תתקנו קלח

יעורר על התועדות עם אנשי שלומנו היקרים בהתחברות לשם קיום עצות רבנו ז"ל, ויגלה הצרף בתמימות, וקביעות בענין למוד ספרי רבנו ז"ל, וכן בענין סדר-הדרג-הלמוד, וידבר מפסקי ה'באר היטב', ומשמירת הזמן ומשמחה וברור האמונה הקדושה, ויחזק לא להקפיד בביתו על האשה וכו', וימליץ על לבישת בגדי חסידים בשבת-קדש, וידבר מענין תקון חצות, וימליץ על צדקה הגונה שמועלת גם לתקון.

ג' תתקנו קמ

יגלה הנהגת אנשי שלומנו בענין עריכת סיומים על מסכתות הש"ס וכו', ויגלה שאין שום מחלקת על סדר-הדרג-הלמוד, כי אינו אומר מעצמו רק הם דברי רבנו ז"ל ממש, ויגיב בחריפות נגד נסיון לקעקע סודות אלו, ויגלה מהות ההתבודדות וענין פונת התפלה בשלמות.

ג' תתקנח קמג

ידבר מחוברת ההתחזקות, ומהשלמות שזוכים לה על-ידי בטול וכו', ומהקמזים שצריך מפל דבר, ומאמונה פשוטה ושמחתה.

ג' תתקנט קמד

יוכיח שלא להחזיק במחלקת וכו', ובפרט בבית, ויגנה מדת המחלקת, ויחזר על מה שנדבר בסעדה שלישית על-פי התורה ב', וידבר אודות ההתקרבות השלמה לרבנו ז"ל ובענין שתית יין שרף בקדוש.

ג' תתקס קמו

יביע שמחתנו על הזכיה להתקרב אל אור כזה, ויחזר על מה שנדבר על-פי התורה ע', מענין כח המכריח וכח המושך וכו', ויבאר כל זה בדבורים ערבים ומתקים בהתגלות אלקית נוראה ונפלאה, שרואים מתוך התורה הזו היאך זוכים לבטול הישות לפניו ותברך.

ג' תתקסא קמח

יגלה שיסוד דעת רבנו ז"ל הוא התפלה וההתבודדות, ויבהיר למה שזוכים על-ידי-זה, ויעורר על אמירת תהלים, משניות ושלחן ערוך, וקדשת שבעת הנרות.

ג' תתקסב קמט

יחזק על השמחה בהתקרבות ובהתפסת "ארץ אפים", ויעורר להכניס את עצמו באמונה פשוטה, ויבאר בדרך נעימה ונפלאה את שיחת רבנו ז"ל 'אשרי מי שאוכל כמה פרקי משניות ושותה כמה קפיטלף תהלים

אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנֻנִים בְּנִחַל שְׁסֵה

וּמִתְלַבֵּשׁ בְּמַצּוֹת, וַיִּמְצָא בָּזָה רְמִזִּים נִפְלְאִים וְשִׁיחֹת עֲרֻבוֹת וְחֻזֵק נִפְלֵא.

ג' תתקסג קנב

תִּתֵּן תְּקוּן וְעֵצָה לְאַחַד, שְׁמַחְמַת שְׁהִיָּה תִינּוֹק שֶׁנִּשְׁבָּה נִכְשַׁל בְּעוֹן נִדְהָ, שֶׁהוּא בְּכֶרֶת, וַיִּדְבֵּר מִמַּעַלְת גֵּר תְּמִיד, וְהִצְדָּקָה שְׁנוֹתָנִים לְמֵאוֹר דְּוָקָא.

ג' תתקסד קנג

יְחֻזַּק אַחַד שְׁיִכְנַס בְּעִבוּרַת הַחֲנוּחַ.

ג' תתקסה קנד

תִּתֵּן עֵצָה עַל הִרְהוּרִים רְעִים הַרְדֵּפִים אַחַר הָאָדָם וְכוּ', וַיּוֹרָה מֶה לְלַמֵּד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן וְ"לְקוּטֵי-תַפְלוֹת" לָזֶה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׂקִידָה בַתּוֹרָה וְהִתְמַדָּה בַתְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוּת, וַיִּגְלֶה שְׂדֵיִקָּא עַל הַנְּשֻׁמוֹת הַגְּבוּהוֹת יִשׁ הַתְּגַבְּרוֹת, וַיִּתֵּן עֵצָה אֵיךְ לְצַאת מִהֵנֶהג הַנִּפְסָד שֶׁל הַפְּגָם, וַיְחֻזַּק עַל עֲמִידָה בְּנִסְיוֹן כְּנֶגֶד הַמוֹנְעִים מִסְפְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּבִפְרָט אֵלּוּ מִבְּפָנִים.

ג' תתקסו קנו

יַעֲוֹרֵר עַל אֲמִירַת תְּקוּן סֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמָּטָה עַל-פִּי נֶסַח הָאֲרִיז"ל.

ג' תתקסז קנז

יְדַבֵּר מִהֶאֱמָלִים הַיּוֹשְׁבִים בְּבֵתֵי הַסֵּהר עַל-יְדֵי חֲנוּחַ בְּלִמֵּי הַגּוֹן שֶׁקָּבְלוּ, וַיַּעֲוֹרֵר לְפָרְסָם לָהֶם לְמוֹד רַבְּנוּ ו"ל, וַיְחֻזַּק לְכַרְתַּח מְלָצִים, וַיִּגְלֶה מֵהוֹת בְּרִסְלָבֶר חֲסִידִים אֲמֵתִיִּים, וַיִּדְבֵּר מִהַבְּרוּר הַנּוֹרָא שֶׁל הַדּוֹר הַזֶּה.

ג' תתקסח קנח

יְזַהֵר לְמִי שֶׁאִינוּ רְאוּיִ, שְׁלֵא יִלְמַד אֶת חֻכְמַת הַקְּבָלָה, וַיִּגְנֶה פּוֹרְקֵי עַל שְׁמַתְקָרְבִים לְקַדְשִׁים בְּזוּרוֹתָם, וַיִּגְלֶה הַיֵּאָף וּבְאִינָה אִפְּן צְרִיף שְׁיִהִיָּה לְמוֹד הַקְּבָלָה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוֹד סְפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל לְפָנֵי-כֵן.

ג' תתקסט קנט

יִגְלֶה שֶׁהַפְּצַת סְפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל הוּא תְּקוּן נִפְלֵא.

ג' תתקע קס

יִגְלֶה הַיֵּאָף שֶׁמִּפִּיץ זֶה רְבוּת בְּשָׁנִים סְפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּמַחֲרִים זוֹלִים, וְשַׁעַל זֶה סוֹבְבַת כָּל הַמַּחְלָקַת עָלָיו, וַיְזַרְזוּ אֶת שְׂאָר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַפְסִיק עִם דְּרֵךְ חֲנֻפָה וְהִתְרַפְּסוֹת, רַק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְהִשְׁפַּע מִמִּילָא יְבוּא.

- ג' תתקעא קסא
 יחזק בת ישראל שסובלת מבעל מגשם וכו', ויורה לה דרכי החיים לפי
 התורה הקדושה, ויחזקה לא לפל בעצבות ונאוש, ולברח ממחלקת,
 ולהתמיד בתפלה ובקשה אליו יתברך.
- ג' תתקעב קסב
 יוכיח בעל מלאכה בהדפסת הספרים הקדושים, שמתרשל במלאכתו,
 ויגלה לו גדל האחריות שעליו.
- ג' תתקעג קסד
 ידבר ממעלת הזוכה להכניס את עצמו בתוך הכת"ב של הצדיק, שהם
 ספריו הקדושים, ויפרש על-פי זה קטע מ"ספורי-מעשיות", והיאך
 שמוצאים בזה רמז על תפלה, לזכות לתורת הצדיק, ולפרש התורה
 על-ידי-זה, ויחזק על שמחת המצוות, וימצא רמזי צרופים במקראי
 קדש, איך לשמח אף כשעושים לאדם עול, ולהפך היגון לתוך שמחה.
- ג' תתקעד קסה
 יגלה עצה היאך למחק מעצמו השנאה שיש לו כנגד בר ישראל,
 הנוכעת מגאנה.
- ג' תתקעה קסו
 יגלה שהיסוד של תפלה הוא מדת האמונה הקדושה, שעל-ידי-זה
 מתפלל תמיד וזוכה לכונת התפלה, וצריך לבקש על זה בעצמו, ויבאר
 מעלת התפלה וההתבודדות לעבודה ולמעשה.
- ג' תתקעו קעא
 ידבר מהגשר צר שהוא זה העולם המעבר בין עולם הנשמות לעולם
 הבא, וצריך לעזב כל השטיות, ולעסק רק בתכלית.
- ג' תתקעז קעב
 יגלה מהות אב ואם, ויעורר לדבר תמיד לאבינו שבשמים.
- ג' תתקעה קעג
 ידבר מגנות מדת הגאון ומשרשה הטמא, ויחזק מאד על מדת הענוה
 והבטול, ויגלה מהו תקון על הפגם הנורא — להפיץ את ספרי רבנו
 ז"ל, שמחזירים אנשים בתשובה.
- ג' תתקעט קעד
 ידבר מסגלת אמירת "אשרי יושבי ביתך" וכו', וממעלת המחדש חדושי
 תורה.

ג' תתקפ קעד
 יְדַבֵּר מִמַּעַלְת עִם יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל, וְהִרְעוֹת בָּאוֹת רַק מִהֶעֱרַב־רַב, אִף
 בְּכָלֵלִיּוֹת צָרִיף לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, וְאִסוּר הַתְּחַבְּרוֹת לְרָשָׁעִים, וְגִדֵּל
 מִעַלְת הַמַּשְׁבַּח לְיִשְׂרָאֵל וּמִקְרָב רְחוּקִים, וַיַּעֲוֹרר בְּאִפְּן נִפְלֵא עַל
 הַרְגִּילוֹת לְדַבֵּר אֵלָיו תְּבַרֵּךְ תָּמִיד.

ג' תתקפא קעו
 יְדַבֵּר מִמַּאֲמַר הַתְּקוּנִים, שְׁמַגְלֵה סוֹד פָּגַם עֲרוּה, רְחֻמָּא לְצִלָּן, וּמִמַּעַלְת
 הַזּוֹכָה לְשִׁמִּירַת הַבְּרִית, וּמֵה יַעֲשֶׂה מִי שְׁפָגַם הַרְבֵּה.

ג' תתקפב קעז
 יוֹסִיף עַל הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַמִּכְתָּב הַקּוֹדֵם, וַיִּגְלֶה נִזְרָאוֹת מִמַּעַלְת הַזּוֹכָה
 לְטָבֵל בְּכָל יוֹם לְכַבוֹד ה', שְׁזוֹכָה לְתִקּוּן וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִשְׁלֶשֶׁת הַצְּדִיקִים:
 הַמַּגִּיד וּשְׁנֵי תַלְמִידָיו הַטְּמוּנִים בְּהַאֲנִיפּוֹלִי, וַיְדַבֵּר מִשְׁבָּחֵם, וַיִּזְכֵּחַ
 לְעַבֵּד עַל הַמַּדּוֹת טוֹבוֹת, וַלְהַתְּגַלֵּל לְהִיּוֹת שְׂמַח תָּמִיד.

ג' תתקפג קעט
 יְדַבֵּר מִחוּבוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת שְׁתַּלּוּיּוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת, וַיִּגְלֶה סוֹד הַהִתְבּוֹדָדוֹת
 וַיִּשׁוּב הַדַּעַת שְׁגָלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל, וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַמִּקְרָב לְרַבְּנוּ
 ו"ל, שְׁזוֹכָה לְבִזְיוֹנוֹת שְׁעוֹשִׂים אֱלוֹ הַמְּטַרְפִּים, שְׂאִין לָהֶם שׁוֹם שְׂיָכוֹת
 אֲמַתִּית לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מֵהַתְּחַדְּשׁוֹת הַהִתְחַזְּקוֹת בְּכָל פַּעַם.

ג' תתקפד קפא
 יְדַבֵּר מִמַּעַלְת הַבְּכִיָּה אֵלָיו תְּבַרֵּךְ, לְזָכוֹת לְהַבְּנַת הַלְמוּד, וַיַּכְנִס מִזֶּה
 לְתוֹף דְּבוּרִים חוֹצְבִים לְהַבּוֹת אֵשׁ, עַל שְׂאָדָם יָכוֹל לְהַטְעוֹת עֲצָמוֹ כְּאֱלוֹ
 הוּא מִצַּד הַקְּדוּשָׁה, וְצָרִיף לְכַפּוֹת הַרְבֵּה אוֹלֵי זֶה לְהַפְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם,
 וַיְדַבֵּר מִשְׁפָּלוֹת וְעֲנוּה וּמִהַשְׁלֵשׁ דְּרָגוֹת שֶׁל אַבְרָהָם, מִשָּׂה, דָּוִד, וַיּוֹרֶה
 עַל הַכְּנָעָה וּבְכִיָּה בַחֲצוֹת, וְעַל הַעֲוֹנוֹת הַחֲמוּרִים, וַיִּיעֵץ עַל הַלְמוּד
 בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְהִסִּימָן לִידַע אִם מְקַרְבִּים בְּאֲמַת אֵלָיו ו"ל, וַיַּעֲוֹרר
 שְׁלֵא לִפְל בְּעֲצָבוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם.

ג' תתקפה קפד
 יִגְלֶה שְׁעַל-יְדֵי שְׁלוֹם בֵּיתוֹ וּכְבוֹד אִשְׁתּוֹ יִזְכֶּה לְשַׁפַּע וְהַרְחֵבָה בְּפִרְנֶסָה.

ג' תתקפו קפה
 יַעֲוֹרר עַל הַעֲקָר אֲצֻלָּנוּ — עֲבוּדַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת, וּוְדוּי דְּבָרִים תִּכְף לְאַתֵּר
 הַכְּשָׁלוֹן. וַיְבַאֵר פְּסָקָה בַתְּפִלָּה, מַדּוּעַ כּוֹפְלִים לוֹמַר "וְתִגְמְלָנוּ חֲסָדִים
 טוֹבִים", וְהֵלֵא כָּל חֲסֵד הוּא טוֹב.

ג' תקפז קפו

ידבר מענין ישוב הדעת וישיבה בשקט על מקום אחד, ולא להיות מבהל נע ונד, ולחפש דברים שאינם שייכים אליו, אלא להתחזק באמונה, ולברח רק אליו ותברך.

ג' תקפח קפח

כאר ענין סדר לבישת הבגדים לאחר טבילת מקוה, וידבר מזריזות במקוה ובציצאה ובלבישה, ויחזק על הטבילה, וידבר מגלוי הלמוד של רבנו ז"ל, שאינו מצמצם במקום אחד, ויתמרר על המקום של רבנו ז"ל, שאין מרגישים שם אורו כלל, כי באו פריצים וחללוהו, ויגלה מי הם חסידי ברסלב האמתיים.

ג' תקפט קצ

יגלה שכנגד כל דבר שבקדשה יש מניעות, ויעורר על הבטול אליו ותברך, שעל-ידי-זה אין צריכים כלום, ויארץ לדבר מענין "אמת", שהוא רק הקדוש-ברוך-הוא, וצריך להזהר מ"אמת שאינה אמתית", ויסוד האמת הוא הדבור אליו ותברך, ויעורר על קביעות שעורים בתורה.

ג' תקצא קצא

ישיב איזה הסבר בענין מושגי קבלה — אריך אנפין ועתיק, שלש ראשונות ושבע תחתונות וכו', וידבר נוראות מאמונה ומתחוב לשלב בתוך כל הדבורים דבורי אמונה.

ג' תקצא קצא

ידבר דבורי חזיק והדרך להקבוצת חתנים, שהוא זכה לחנכם ולשדכם, ויתחנן בפניהם לילך בדרך התורה בקדשה ובטהרה, שלום-בית, למוד התורה, הקפדה על ההלכות וידיעתם, ותפלות בצבור וכבוד הורי האשה.

ג' תקצב קצה

ידבר מענין אור ישר ואור חזר ולברח מופותים, ומענין חדר מיוחד לעבודת השם, ומדבורים של ירא שמים הנכנסים אל הלב, וממעלת הזוכה ליחד חודים קדושים.

ג' תקצג קצו

יגלה נוראות ממעלת הזוכה להיות בשמחה תמיד על-פי חלום נורא, ומשמחת שבת-קדש, ומהאסור למצא פגמים באחרים וכו'.

אָשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנַחַל שֶׁסֵּט

ג' תתקצד קצח
יענה על קשנה לגבי הענין של סדר-דָרְךָ-הלמוד, ויבאר ענין יגיעת התורה, וידבר מחובת למוד העיון שאין זה סותר כלל.

ג' תתקצה ר
יחייב הדבור בדרוש נורא ונפלא בענין הש"י עולמות על-פי פנימיות וסודות התורה ויחודי שמות הקדושים, וידבר ממעלת הש"י טבילות, ומחזקה ליראה ממנו יתברך, שעל-ידי-זה מבטל ממנו כל הפחדים.

ג' תתקצו רא
ידבר מהמהות של "היכל-הקדש" שבונה רבנו ז"ל, ומזכרון עלמא דאיתי, ומתכח שצריך להשאר קיים בהיכל מלך, וידבר מענין סדר-דָרְךָ-הלמוד של רבנו ז"ל, ויארץ מאד ממעלת למוד גמרא, ויעורר על כך מאד.

ג' תתקצז רג
יזכיר על פניו את חוטא ומחטיא את הרבים, שמונע אחרים מללמד כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל.

ג' תתקצח רד
יגלה שעקר הפרנסה הוא על-ידי למוד התורה הקדושה, ויעורר על התמדת התורה בבטול החכמות.

ג' תתקצט רה
ידבר ממעלת הזוכה להתמדת שמוש תלמידי חכמים, פי תמיד יש אצלם חדושים.

ד' אָלְפִים רו
יגנה אחד שמחקה אחרים בעבודתו, ועושה עבודות מתמיהות כחסיד שוטה, ויגלה שאין לזה שום שיכות לחסידות בְּרִסְלָב.

ד' א רז
יגלה שעקר עבודתנו בעתים הללו הוא בנין האמונה הקדושה, אחרי שכל-כך הרבה קלקלו הרשעים את כלליות ישראל.

ד' ב רח
ידבר מנקדת שמחת יהדותנו שלא עשנו גוי, ויגלה מעלת עם ישראל והסימן על זרע ישראל, ויבאר שהדאגות באות מפגם הברית וכו', ויגלה ממעלת השמחה והדבקות וכו'.

ד' ג רט

יתן עצה לזוג בעלי תשובה העומדים לפני נשואיהם ומתחבטים בענין מקום הדירה באשר ההורים שרחוקים מיהדות, מסרבים לאפשר להם לגור באזור חרדי, ויעוררם לציית להורים בענין זה, ויזרזם על התגברות בקיום מצות עשה של כבוד אב ואם, שעל-ידיה יעשו קדוש ה' במשפחות, ויעורר על שמירת שבת כדת וכדין.

ד' ד רבי

ידבר מקשי העניות, שמכניסה מתח בבית, וייעץ היאך להפך הכל — על-ידי כבוד הדין, ושישמחו זה את זה, ויברחו ממריבות, שעל-ידיה תהיה השראת השכינה בבית.

ד' ה ריג

ידבר נפלאות מענין שלום-בית וכבוד אשתו על-פי דעת רבנו ז"ל, ויעורר ויחזק מאד על נקדה זו.

ד' ו ריד

ידבר משבע-עשרה שנות הפצה וקרוב נפשות, ויגלה סדר השתלשלות הדפסת המכתבים, ומענין "אשר בנחל" דפוס ישן, חלק יז, ומהמכתבים שונתבו אז ונדפסו בכרך זה, ויגלה קצת ממה שעבר עליו אז.

ד' ז רטז

ידבר מענין מנהג וצורת בית-הפנסות, שקפי המבאר בשו"תים מחכמי הונגריה, היתה על זה קפידה עצומה לא לשנות וכו', וידבר ממעלת הסבלנות הנצרכת מאד.

ד' ח ריז

יגנה מאד הקלקול של פגם הדבור הבטל, ויגלה מהות למודו הטוב של רבנו ז"ל.

ד' ט ריח

ידבר ממיתת סקילה ברוחניות שנוענש בזה הפוגם בכרית, ויתן עצה וחזוק על זה, וידבר מגדלת רבנו ז"ל וציונו הקדוש, וממעלת השמחה וגנות הפעם השיכים לענין זה.

ד' י ריט

ידבר בענין נחום אבליים, ויבאר הנסח של "המקום ינחם אתכם" ומשמעותו, וידבר מג' נסחאות בזה, ויגלה עוד ענינים נפלאים מענין

אַבְלוֹת וּשְׂמֵחוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן.

ד' יא רכ

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת הַיָּאָרְךָ מִקְשָׁרִים כָּל הָאֱהָבוֹת אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיַּעֲוֹרֵר
לְהַלְבִּישׁ בְּתוֹךְ שִׂיחוֹת הַבֵּית דְּבוּרֵי הַשְּׂתוּקוֹת אֶל קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּהַעֲלֵם, וַיַּגְלֶה נוֹרְאוֹת בְּעֵנָן זֶה, וַיְדַבֵּר מֵעֵנָן הַפְּסָקָה בְּאִמְצַע אַמִּירַת
תַּקּוּן הַכְּלָלִי, וּמֵעֵנָן קָשִׁי בְּמִצִּיאת הַזְּוּג.

ד' יב רכד

וַיַּגְלֶה אֵיךְ שְׂאֲסוּר לְהַתְּפַעֵל מֵאֵף בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְגַם לֹא מִזְּקִנִים מְאָרִיכֵי
יָמִים, שְׂאִין בְּהֵם שְׁלֵמוֹת, וַיִּסְפֹּר מֵר' לִוִי יִצְחָק ו' ל' וּתְמִיכְתּוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר
לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יַתְּבַרְךָ.

ד' יג רכה

וַיַּחֲזֵק אֶחָד שְׁנֵפֶל מְאֹד לְכוּר עֲמַק וְכוּ', אֵיךְ עוֹסֵק בְּהַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים
הַקְדוּשִׁים הַמְּחַיִּים אֶת כָּל הַיְּרוּדִים, וַיַּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת מִצְוֹת צְדָקָה זוֹ,
וַיַּחֲזִקוּ לְהַפְּךָ מִדַּת הַדִּין עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלוֹת אֱלֹוֵי יַתְּבַרְךָ.

ד' יד רכח

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַזְּוָכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבָּנוּ ו' ל', וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל הַתְּכָלִית
הַנִּצְחִית.

ד' טו רכט

וַיִּפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּפַסַּת הַסְּפָר "אֲרֵךְ אַפִּים", וַיַּחֲזֵק לְשַׂכַּח אֶת כָּל הָעֶבֶר,
וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַדְּפַסַּת הַסְּפָר "פְּרֻנְסָה טוֹבָה", וַיַּחֲזֵק לְהַתְּמִיד בְּדַבּוּר אֱלֹוֵי
יַתְּבַרְךָ, וְלִידַע שְׁכָל דְּבוּר וְדַבּוּר יָקָר מְאֹד לְמַעֲלָה.

ד' טז רל

יְדַבֵּר מִשְׂמִירַת הַזְּמַן, שְׁזָהוּ עֵקֶר שְׁבַעֲקָרִים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.

ד' יז רלא

יְדַבֵּר מִהַנְּפִלְאוֹת שֶׁנִּדְּבְּרוּ בְּשִׁבְתָּ, וַיַּחֲזוּר עַל נְקֻדוֹת סְפוּרוֹת שֶׁהִזְכִּיר
בְּדַבּוּרָיו, וַיַּעֲוֹרֵר אֶת הַנִּמְעָן לְשִׁבוֹת אֶצְלוֹ, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי יִזְכֶּה לְשִׁמְעַע
דְּבָרִים יָפִים הַמְּחַיִּים נֶפֶשׁ כָּל חַי.

ד' יח רלב

יֹוֹכִיחַ מְאֹד שְׁלֹא לְזַלְזֹל בְּכַבֵּר יִשְׂרָאֵל, וְלִדְוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, וַיַּעֲוֹרֵר
לְשֹׁמֵר אֶת הַדְּבוּר, וּבִיּוֹתֵר בְּשַׁעַת הַסְּעֻדוֹת הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל שְׁבַת-קַדְשׁ.

ד' יט רלג

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת מֵהַיּוֹם הָאֶחָדוֹן וּמֵהַתְּכָלִית הַנִּצְחִית, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת רַגִּיל

שעב אשר תכן הענינים בנחל

באמירת תהלים ומשניות וכו'.

ד' כ רלג
זיהיר סופר, שיברח מכתבת קמיעות, ובענין תפלין ומזוזות, העקר
שיהיה נכתב בדין.

ד' כא רלד
יחזק חתן שהתקרב ליהדות, שיזהר בהנחת תפלין וכסוי ראש.

ד' כב רלה
יזכיח על שמירת הדבור, ולא להתחיל לדבר, רק אם שואלים אותו —
יענה.

ד' כג רלה
ימליץ על החלטת הנמצען לעבר מעבודה פחוץ אל עבודת החנוף,
ויעורר על שעורים ברכים בעיר אשדוד, ועל כבוד אשתו, ועל קדשת
ארץ ישראל.

ד' כד רלז
יעורר בחור צעיר על קביעות בלמוד משניות ואמירת תהלים, וכן
להחזיק בסדר-הדרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ויחזק על הדבור אליו יתברך
וקשור עולם הבא לעולם הזה, וידבר מפונת ספירת העמר.

ד' כה רלח
ידבר חזוק על קטב מאמרם ז"ל: אמר הקדוש-ברוך-הוא, כל מי
שמקרב אותי — אני מקרבו.

ד' כו רלט
ידבר מחשיבות קדשת הלשון והדבור, וזהירות מדבורים מכערים
ובטלים, ויגלה למה זוכים על-ידי-זה, ויבאר היאך צריכה להיות פונת
האיש כשר כששח עם אשתו.

ד' כז רמ
יגלה מעלת האיש אשר בו בחר ה' להשפיע על ידו שפע קדש, בהיותו
שמור בקדשה, על-ידי דבקות מחשבתו בו יתברך, ויעורר את הנמצען
על זה, וידבר מקדשת הדבור ומאסור לשון-הרע, ויתן סימן לידע מי
מדבר דברים נכונים, הוא על-ידי שמראה מקורות לדבריו תמיד.

ד' כח רמב
ידבר מהלמוד של "היום אם בקלו תשמעו", והתחזקות גדולה לילך
בדרך זה.

שעג	בנחל	תכן הענינים	אשר
רמג			ד' כט יבאר חמר האסור הנורא של הוצאת זרע לבטלה, ויחזק מאד את הנלכד בשחיתות חטא זה.
רמד			ד' ל יגלה נפלאות לבת ישראל כשרה, היאף גם היא יכולה להתעלות במדרגתה על-פי עניניה.
רמו			ד' לא יארץ לחזק אברך אחר נשואיו, איך להתנהג בביתו בקדושה ובטהרה על-פי רצון הבורא יתברך, שעל-ידי-זה יזכה להיות שמור מהחטא, וידבר משלום-בית, ויחזק על למוד התורה והליכה בדרךי רבנו ז"ל ולהשאר קים בהיכל קדשו.
רנד			ד' לב ידבר מסבלנות, ויגלה פרוש שראה על מאמרם ז"ל: 'רחמנא לבא בעי', שהוא על קטב היחודים הקדושים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, ויגלה שהם כנגד קדשת שבעת הגרות שזוכים להם על-ידי היחודים האלו.
רנו			ד' לג ידבר ממעלת הזוכה לקבל בזיונות, ומנסיעה אל ציון רבנו ז"ל.
רנז			ד' לד ידבר ממעלת מדת הסבלנות ומגדל ענין קבלת בזיונות, ויורה דרך בחיים איך זוכים אל סבלנות בבית עם האשה והילדים, ויגלה מעלת תפלה על ילדים טובים, וייעץ מה ללמד בשביל סבלנות, וידבר משמחת התקרבותנו לרבנו ז"ל, ושידבר רבנו ז"ל אינו מצמצם וכו'.
רנט			ד' לה יאמר חזוק ועודד לבת ישראל היאף תתנהג בענין התפלה ובענין חזוק לפעל לעסק בתורה, ועוד ענינים שצריכה להקפיד בהם בפרטיות.
רסא			ד' לו ירחיק מאד מהמדה המגנה של מתח ועצבים וכו', וידבר מענין קדשת שבעת הגרות וכו'.
רסב			ד' לז ידבר ממעלת הזוכה לבוא לידי בוששה ובזיון וכו', שזה לו לכפרת עון.
רסג			ד' לח ידבר נפלאות ממעלת הזוכה ליחד יחודים קדושים, ויגלה מעלת ענין

שעד אשר תכן הענינים בנחל

הטבילה במקנה, וקריאת שמע שעל המטה, שמתר להתבודד וללמד אחריה, ויזרו לשמר על הזמן ולנצלו תמיד על-ידי תפלה וחדושי תורה.

ד' לט רסה

יוכיח לשמר על בריאות הגוף, שבוזה תלויה בריאות הנפש, ויעורר שרבנו ז"ל אינו מצמצם במקום פרטי, כי אם במקום שמדברים ממנו, וכן הוא לענין ראש השנה, אם לא זוכים לנסע לאומן וכו'.

ד' מ רסו

ידבר מזכונת המחין שבא על-ידי התבודדות, ויוכיח שלא לירד לחייו של הבן שנשא.

ד' מא רסז

יגלה מעלת למוד משניות, ויעורר להיות רגיל בהם.

ד' מב רסז

יוכיח על פניו את עתונאי טמא אחד, שרוצה להתפתח בעניני חסידות ברסלב.

ד' מג רסח

יארץ מאד במעלת המתדוש חדושי תורה, ויבאר שאי אפשר לעמד כנגד פגעי הזמן רק על-ידי מדת האמונה הקדושה.

ד' מד ער

ידבר ממעלת שמירת הדבור שמביא אל שמירת הברית.

ד' מה רעא

ידבר משמירת בריאות הגוף והנפש, ומענין אמירת חצות ומשמירה על השנה, ויזהיר על כבוד אב ואם וממעלת ימי הנעורים ונצולם — ללמד עיון ובקיאות, וידבר מנסיעה לציון רבנו ז"ל, ויזהיר לילך בדרך אבות שהיו מאנשי שלומנו.

ד' מו רעג

ידבר מענין הלומד ספרי קבלה, שצריך להצניע זאת ולא לפרסם זאת לרבים.

ד' מז רעד

ידבר, שכל ענינינו הוא להפיץ אמונה בעולם, וכל השליחים שלנו זהו תפקידם, ומה שמקבלים כסף הוא רק מפני שכן רוצה הקדוש-ברוך-הוא, אבל זו לא המטרה.

אֲשֶׁר תִּכְנֶן הָעֲנִינִים בְּנֶחֱל שְׁעָה

ד' מח ערה
יגלה מעלת הזוכה לשמח בה' ובצדיקיו והנותן צדקה, ויזרו על מציאת הזיווג ויחזק על ענין הירידות שעוברות על כל אחד, ויגלה שעל-ידי תשובה שעושה, מעורר עוד אחרים, שגם יצאו ממקום ירידתם.

ד' מט רעו
יחזק את מי שהיה על ציון רבנו ו"ל, שיש לו במה לשמח, ויאמר מה שנדבר על-פי התורה כ"א, מענין סבה ועונה וחזוק, שלא להשקות אצלו טמאת הנפילה, חס ושלום, ויפרש על-פי זה פסוק: "ושם ראינו את הנפילים" וכו'.

ד' נ רעט
ידבר מהחיוב לחדש חדושי תורה, לקרר צמאון הנפש, ויעורר על טבילת מקנה.

ד' נא רפ
ידבר נוראות נפלאות בדרוש עמק ארץ ורחב על-פי המבאר בכתיבי הארז"ל מענין יחוד פנימי ויחוד חיצוני, וקטב הדרוש סובב והולך על ענין האמונה הקדושה, ויבאר באפן נפלא כל הענין על-פי הקדמותיו של רבנו ו"ל.

ד' נב רפד
ידבר מענינו שהוא רק לגלות אור רבנו ו"ל בעולם, ולא להתעסק עם אף אחד, וכל פסופיו שהיה ענין האמונה וההתבודדות שנה לכל נפש, וידבר מגנות החולקים עליו, שעל-ידי-זה מרחקים בחורים שנפגמו וכו'.

ד' נג רפז
יגלה שעל-ידי שמקרכים רחוקים זוכים לתקון הברית, ויספר מעשה נורא שספר בעל ה'ישמח משה' על פגישה בעולם העליון בין הרב הקדוש ר' יצחק דרהורוביטש אביו של ר' מיכל מזלוטשוב, ויעורר, שהעקר היום ללחם עם עמלק, ולפרסם את האמונה הקדושה.

ד' נד רפח
יחזק על למוד ספרי רבנו ו"ל והפצתם, ועבודה זו צריכה להיות קדש קדשים.

ד' נה רפט
יחזק על בטול העצמיות אליו ותברך, ויביא מדברי הרמ"ק על ענין

בְּנַחֵל

תַּכְּוֵן הָעֲנִיּוּנִים

אֲשֶׁר

שֶׁעו

שֶׁהַחֲסִידִים הָרַאשׁוּנִים הָיוּ נִמְנָעִים מִלְּסַפֵּר בְּגִנוּת, כִּי בְּהֶחֱלֵל יֵשׁ רוּחַנִיּוּת, וַיַּעֲוֹרַר עַל הַדְּבֹר אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ וְלֹא לְהִטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ וְכוּ', וַיַּעֲתִיק עוֹד שְׁנֵי קִטְעִים מִסִּפְרֵי הַרַמְ"ק הַקְּדוֹשׁ עַל עֲנָנֵן מְצִיאוֹת רוּחַנִיּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל פֶּרֶט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה.

ד' נו רצ

יְדַבֵּר מִשְׁפְּלוֹת הַדּוֹר וְהִרְעֵ-בְנִים שְׁלוֹ, וַיִּחְזַק עַל הַשְּׂגָחַת פְּרִטִית, שְׁעַל יָדָה רוּאִים נְסִים נְגָלִים, וַיִּדְבֵּר קֶצֶת מֵעֲנָנֵן הַלְכוֹת שְׁבַת, הַלְכוֹת מְבַשֵּׁל בְּכֹלֵי רֵאשׁוֹן וְכוּ' וּפְסָקֵי הָאֲתָרוּנִים בְּמָה שְׁנוּגָע לְהַלְכָה חֲמִירְתָּא זו, וַיִּשְׁבַּח אֶת הַמוֹצִיאִים לָאוֹר סִפְרֵי קִצּוּרֵי הַלְכוֹת.

ד' נז רצב

יִחְזַק לְאַחַז בְּמַדַּת הָאֱמֶת, שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ, שְׁהוּ עֲנָנֵן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוּת, הַמַּתְנֶה הַטּוֹבָה וְהַיִּפָּה שְׁגָלָה לְנוּ רַבְנוּ ו"ל, וַיַּעֲנֶה לְנִמְעָן אוֹדוֹת אֱלוֹ שְׁבָרְחוּ מִמֶּנּוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ עַד כַּמָּה הֵמָּה פְּגוּמִים, וּבְמִקוֹם לְשִׁתָּק וְלִהְפִיר מִקוֹמָם, יוֹצְאִים לְחַלֵּק וְכוּ' עַל-יְדֵי גְאוּת וַיִּשׁוֹת שְׁנִכְנֶסָה בָּהֶם, וַיֶּאֱרִיךְ בָּזָה, שְׁלוֹ אֵין כְּלוּם בָּזָה הָעוֹלָם, וַיִּזְכִּיר הַמַּחְלָקַת הַגְּדוּלָה עֲלָיו, שֶׁיַּעֲנֶשׂוּ פֶל אֱלוֹ אֲשֶׁר יָדָם בַּמַּעַל, וְהוּא בְּעַצְמוֹ יִזְכָּה לְהַנּוֹת מְרַבּוּי הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה שְׁזָכָה לְנִטֵּעַ בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַסִּפְרִים, וַשְּׂאִין לוֹ מִכָּל זֶה — לֹא כֶּסֶף וְלֹא כְבוֹד וְכוּ'.

ד' נח רצז

יִזְהִיר שְׁלֹא לְתַן שֵׁם לְזָכַר עַל שֵׁם נִקְבָּה וְלִנְקָבָה עַל שֵׁם זָכַר, וְכֵן לֹא שְׁמוֹת בְּדוּיִים, רַק שֵׁל צְדִיקִים וְכוּ'.

ד' נט רחא

יַעֲוֹרַר עַל זְכוּף הָעוֹלָם עַל-יְדֵי אָדָם שְׁמוֹנֶכָּה אֶת עַצְמוֹ מִכָּל וְכֹל, וַיִּדְבֵּר מִגְּלוּי אֱלֻקוֹת נוֹרָא וְנִפְלָא שֵׁיִשׁ בְּכֹל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וּמֵעֲנָנֵן רֵאִיתָ בְּחִינָה שֵׁל מְלֻאכִים וְכוּ', וַיּוֹכִיחַ לְמָה יְכוּלִים לְזַכּוֹת בָּזָה הָעוֹלָם עַל-יְדֵי רַבְנוּ ו"ל, דְּלֹא כְּאוֹתָם שְׂאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת וְכוּ', וַיִּרְגִּיל הַדְּבֹר לְקַדְשׁוֹ וְלִנְצְלוֹ אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

ד' ס ש

יַעֲנֶה עַל אִיזוֹ פְּלִיאָה בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "פְּעֻלַּת הַצְּדִיק", וַיְבַאֵר שְׂאִין זוֹ שׁוּם סְתִירָה, וַיַּגִּיל מַעֲלַת הַסִּפֵּר הַזֶּה.

ד' סא שא

יְדַבֵּר מִמַּכְתָּבָיו שְׁנִדְפְּסוּ, וַיֵּשׁ בָּהֶם גַּם דְּבָרִים פְּרִטִיִּים, לְמַרּוֹת שְׁזָה לֹא הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁיִּדְפְּסוּ, וַיַּצְרִיחַ לָזֶה מָה שְׁשָׁמַע אוֹדוֹת מַכְתָּבֵי מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל

אָשׁר תַּכְּן הָעֲנִינִים בְּנַחַל שְׁעוֹ

שֶׁהִשְׁמָטוּ, וַיִּגְלָה הַתַּפְּעֻלוֹת מֵהֶם, וְכֵן יִדְבַר מֵעַנֵּן הַמַּרְאֵי־מְקוֹמוֹת
הַמְדַּיְקִים שֵׁשׁ בְּצִטּוֹט מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ד' סב **שב**

יִדְבַר מַגְלוֹי אֲלֵקוֹת שְׁמִמְשִׁיכִים הַצַּדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים בְּבֵיתָם עַל־יְדֵי
שְׂדֻכּוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל־יְדֵי שְׁמוֹת וַיַּחֲוִידִים קְדוּשִׁים וְכוּ', וַיִּסְפָּר מַעֲשֵׂה
נֹרָא מֵהַרְבֵּ הַקְּדוּשׁ בְּעַל חֲדוּשֵׁי הַרִי"ם, אִיךָ חֲזַק אֶת עֲצָמוֹ בְּמִיתַת
יְלָדָיו, וַיִּגְלָה עַנֵּן "אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעַק" וְכוּ'.

ד' סג **דש**

יֶאֱרִיךְ לְעוֹרֵר עַל כָּף שְׂרַבְנוּ ז"ל אֵינוֹ מְצַמֵּץ אֶצֶל יַחֲדֵי, וַיִּגְלָה
שֶׁהִסְמִ"ךְ־מ"ם מִתְגַּרְהַ דִּיקָא בְּמִי שְׁמַפְרָסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל. וּבְאֵמַת אֶת
כָּלֵם יָכוֹל רַבְּנוּ ז"ל לְקַרֵּב רַק לֹא בְּעַלֵּי מַחְלָקַת, וַיִּבְאֵר שֶׁהוּא ז"ל נִמְצָא
רַק בְּמְקוֹם שְׁמַדְבָּרִים מִמֶּנּוּ, וַיִּסְפָּר מֵהַתַּפְּעֻלוֹת הַמְּגִיד מְטִירָהוּוִיצָא
מִמּוֹהַרְנַ"ת ז"ל, אִיךָ יָכוֹל לְהַלְבִּישׁ אֹרוֹת צַחְצַחוֹת כְּאֵלוֹ בַּתּוֹךְ הַכְּתָב.

ד' סד **שו**

יִפְנֶה שׁוֹאֵל פֶּשֶׁט בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן לְעַיֵן בְּסִפְרֵיו "שִׁפְת הַנַּחַל",
וַיִּסְבְּרוּ, שְׁבַמְכְּתָבִים הוּא עוֹסֵק לְחֲזוֹק וּלְעוֹדֵד נְשׁוֹמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּפִשִׁיטוֹת,
שְׁאֵלוֹ חֲדוּשִׁים גְּדוּלִים בְּיֹתֵר, וַיִּגְלָה שְׁכַכֵּל שְׁאָדָם קְדוּשׁ בְּיֹתֵר, כָּף
זוֹכָה לְהַשִּׁיג בְּ"לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וַיִּבְאֵר שְׁכַל עַנְיָנָה שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב
סוֹבֵב עַל־פִּי הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

ד' סה **שז**

יִגְלָה נֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מֵהַפְּלִגַּת יְקָרַת עֲרַכְן שֶׁל שְׁעוֹת הַלֵּילָה, וּבְכַפְרֵט
בְּנִקְדַת חֲצוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעַר אָז, וְזוֹכָה לְתַקּוּן חֲצוֹת, שְׁזָהוּ דְבַר גְּדוּל
מָאד, וַיִּשְׂבַּח תְּפִלַּת הַלֵּילָה, שְׁאָז הַזְּמַן מְסַגֵּל מָאד, וְזוּהֵי נִקְדָה עֲקָרִית
בַּהֲתַקְרְבוֹת לְצַדִּיק, וַיִּזְרַז לְשִׁמַּח בְּשִׁמְחַת הַהֲתַקְרְבוֹת, וַיַּעֲוֹרֵר מָאד מָאד
עַל קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ד' סו **שט**

יֶאֱרִיךְ בְּעִזְבַּת כָּל עַנֵּן הַפְּרוּד בֵּין סוּגִים שׁוּגִים בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְרַק
לְהִתְאַחֵד יַחְדוֹ בְּשָׁלוֹם אֲמַתִּי תַחַת דְּגַל הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא: "שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל" וְכוּ', וַיִּדְבַר מֵאֲהָבַת יִשְׂרָאֵל בְּלִי שׁוּם פְּרוּדִים כָּלֵל.

ד' סז **שיא**

יִדְבַר מִמַּעַלַת חֲסִידֵי בְּרַסְלָב הָאֲמַתִּיִּים, שְׁעַנְיָנִם הוּא רַק לְשַׁבֵּר תַּאוֹת
מָמוֹן, וְכֹל כְּסוּפָם הוּא רַק לְעַבּוֹדַת הַשֵּׁם וְחַפְלָה לְהַשֵּׁם, וַיִּדְבַר מִצְדָּקָה

שַׁעַח אֲשֶׁר תִּכְנֶן הַעֲנִינִים בַּנְּחָל

שְׁהוּא תִקּוֹן לְמִשָּׂא וּמִתָּן.

ד' סח שִׁיב

יְדַבֵּר מִהֶרְמָזִים שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹלֵחַ בְּכָל יוֹם וְכוּ', וְשֹׁצְרִיף
לְהַטוֹת אֶזֶן קְשֻׁבָת אֲלֵיהֶם.

ד' סט שִׁיג

יְדַבֵּר מִמְצוֹת שְׁמִירַת הַמִּקְדָּשׁ יַעֲקֹב כְּבוֹד ה' הַשׁוֹרֶה בְּהִיכָל, וְיִקְשֶׁר
תַּחֲלַת מַסְכַּת תְּמִיד עִם סוּפָה, וְיִקְשֶׁר לְזֶה אֶזְהַרְתָּ כְּבוֹד בְּתֵי מִקְדָּשׁ מְעַט,
וְיִגְלֶה מֵעֲלֵתָם.

ד' ע שִׁיד

יִחֲזֹק לִידַע, שֵׁישׁ לְאָדָם כַּח הַתְּפִלָּה, וְשֹׁצְרִיף סִבְלָנוֹת גְּדוּלָה עַל זֶה,
וְיְדַבֵּר מִקְדָּשׁת אֲכִילַת שֶׁבֶת בְּאֲכִילַת הַמֶּן וְכוּ', וְיִגְלֶה מֵעֲלַת הַמֶּן וּמֵעֲלַת
אֲכִילַת שֶׁבֶת בְּכִלְלִיּוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת.

ד' עא שִׁטז

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַזְּכָרַת חוּלָה בַּתְּפִלָּה בְּלִי תְּאָרִים כַּמּוּבָא, וְיִשְׁבַּח מְצוֹת
בְּקוֹר חוּלָיִם, וּבִיּוֹתֵר — הַקְּשׁוּרָה בְּכַבוֹד אָב.

ד' עב שִׁיז

יִגְוֶה אֵת הַקּוֹפְצִים בְּרֵאשׁ לְדַבֵּר בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֵׁאִינָם בְּקִיָּאִים בְּדַבְרֵי
כָּלֵל, וְיַעֲזֹר לְהִיּוֹת בְּקִי בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ד' עג שִׁיז

יְדַבֵּר מִנְקֻדַת הַחֶבֶר, שֹׁצְרִיף לְהִיּוֹת עַל קֶטֶב הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא
מִדַּת הַמְּלָכוֹת וְכוּ', וְיַעֲזֹר עַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בַּתּוֹרָה וּבִפְרָט בִּימֵי
הַבְּחֵרוֹת, וְיְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַחַזָּן שְׁחֹזֵר בַּתְּפִלָּה עַל תּוֹרָתוֹ שֶׁלְּמַד בִּימֵי
נְעוּרוֹתוֹ, וְיִקְשֶׁר לְזֶה בְּאוֹר בְּמֵאֵר חו"ל עַל-פִּי דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

ד' עד שִׁיט

יִשְׁבַּח אֶחָד שֵׁיֶסֶד "הֵיכַל-הַקְּדָשׁ" בְּעִיר הַקְּדָשׁ טְבֵרְיָה, וְיִגְלֶה לוֹ עֲנִין
"הֵיכַל-הַקְּדָשׁ", וְיִזְכִּיחוֹ עַל הַשְּׂבָחִים שֶׁכָּתַב לוֹ בְּמִכְתָּב, וְיִגְלֶה לוֹ שֶׁרַבְּנוּ
ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁלֹּא לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, וְיִסְפֵּר מִטְרְדוֹתָיו, וְיִבְאֵר
שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִרְגִישׁ רְחוֹק, עָקֵר תִּקְנָתוֹ לְקֶרֶב אַחֲרִים, וְיַעֲזֹר מְאֹד עַל
שְׁלוֹם-בֵּית.

ד' עה שִׁכא

יְדַבֵּר מִהַסְתַּלְקוֹת הַרְבֵּנִית חֲמוֹתוֹ, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, וְיַעֲזֹר לְשִׁמַּח בְּשִׁמְחַת

אֲשֶׁר תַּכֵּן הַעֲנִינִים בְּנַחַל שַׁעַט

שְׁמִירַת הַדָּת, וַיִּיעֶץ עַל הַרְהוּרֵי כְּפִירוֹת — שֶׁלֹּשׁ סִגְלוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֵנִין אַהֲבָה בֵּין הַזּוּיג וְכוּ', וְלֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל אַחֵרִים וּלְבַרַח מִקְּנָאָה.

ד' עו שְׂכָג

יִסְרַב בְּעֵנִין מִשְׁאֲלָה לְגִלּוּי שְׂרָשׁ נִשְׁמָה, בְּטַעֲנָה שְׂאִין זֹו דְרָכוּ, וַיִּסְפֹּר מִסְפָּרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁיֵּשׁ עִמּוֹ בְּכַתוּבִים, וַיַּעֲזֹר הַנִּמְעַן לְטַבֵּל בְּמִקְוֵה כָּל יוֹם (מֵעֵין הָאֵר"י), וְלֹהֵשֶׁתֵּחַת עַל קָבֵר הַמַּבִּי"ט, וְלִקְנוֹת וְלִלְמַד סְפָרָיו הַקְּדוּשִׁים, וַיִּזְרוּ לְקַבֵּל בְּזִיוּנוֹת בְּאַהֲבָה, שְׂגָה בְּמִקּוֹם תַּעֲנִיּוֹת, וְשַׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹוכִים לְדַבְּרִים גְּדוּלִים.

ד' עז שְׂכָד

וַיְדַבֵּר מִיִּשְׂרָאֵל לְבַת יִשְׂרָאֵל עַל הַכְּנַסַּת אוֹרְחִים וּבִקְשׁוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְכַסּוּי רֹאשׁ וּפְקִידָה בְּכַנִּים וְעוֹד.

ד' עח שְׂכָה

וַיְדַבֵּר מִשְׁלוֹם-בֵּית וּמִצְנוֹת מְזוּזָה וַיִּשׁוּב הַדַּעַת עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת, וּלְבַרַח מִחֲמֵרוֹת, וְלִזְכוּת לְשִׁמְחַת הַמִּצְוֹת.

ד' עט שְׂכוּ

וַיַּחֲזֵק מְאֹד עַל לְמוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁרַק עַל-יְדֵי מוֹהֲרֵי"ת ו"ל אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לַיַּדַּע מִרְבֵּנוּ ו"ל, וַיַּעֲזֹר עַל הַתְּבוּדוֹת, וַיְדַבֵּר מֵאַמּוּנָה הַמְּשַׁכֵּת סְלִיחַת עוֹנוֹת וְכוּ', וַיַּמְעִשֵׂת הַמִּצְוֹת בְּשִׁמְחָה.

ד' פ שְׂכַח

וַיְבִיעַ שִׁמְחַת הַתְּקַרְבוּתָנוּ לְרַבֵּנוּ ו"ל, וַיַּעֲזֹר לְהַסְתַּכֵּב בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְלֹהֵתֵמִיד בַּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה.

ד' פא שְׂכַט

וַיְדַבֵּר תּוֹכַחוֹת נוֹרְאוֹת לְלַבְלָרִים קָלִים וּפּוֹקְרִים אֲשֶׁר עִם טְנוּף מַחֵם בְּנֵאוּף חֲפְצִים לְהַשִּׁיג עֵנִין חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְאַגַּב יִגְלֶה טְנוּף מֵהוּתֵם שֶׁל אֵלוּ שֶׁמִּבְּפָנִים, הַדּוּמִים לְחִיצוֹנִים הַלְלוּ, וְגוֹרְמִים מַחְלַקַת בִּינֵינוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

ד' פב שֶׁל

וַיְבִיעַ שִׁמְחָתוֹ עַל תְּשׁוּבַת הַנִּמְעַן אֶל הַקְּדוּשָׁה, וַיִּמְנַעְהוּ מִלְּכוּא אֶצְלוֹ, וְלַגְרָם מְנִיעוֹת מִיִּתְרוֹת לְעַצְמוֹ וְכוּ', וַיְדַבֵּר מִשְׁנֵי אַחֲיו, וַיַּצִּיעַ לוֹ לְנִסְעַ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַמְּקַרְבִּים שֶׁבְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וַיִּזְרְזוּ לְשִׁמְחַת בְּנִקְדוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁלוֹ, וּבַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, וְלֹהֵפִיץ אוֹר רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

ד' פג שלב

יגלה שעקר קבלת אורו הגנוז של רבנו ז"ל הוא על-ידי תפלה, ורבנו ז"ל מוסר נפשו בעד הנשמות החלושות, שעל-ידי התבודדות זוכים גם הפגומים לתפס בדבור הצדיק, ויחזק בחור שהוריו נתגרשו, לבל יפל בדעתו, ויתחזק בה' אלקיו, ויעזר על אמירת משניות ויום תהלים, ויחזק לציית לקול האם האמללה.

ד' פד שלד

ידבר מהנדפסת הספר "פעלת הצדיק" וסגלתו, ויבאר מה שעובר על בחורים וכו', והספרים מתזקים אותם בכחינת תבת נח', וידבר בענין שדוכים, ויזרו לקים מאמר רבנו ז"ל בספר-המדות, כסגלה להבנה בלמוד, ויגנה את אלו שחולקים על הספרים הקדושים ואת הקלוקל שעושים.

ד' פה שלז

יחזק מאד על שלש נקודות הרמוזות בתבת מצ"ת, שהן: מ'שניות, צ'דקה, ת'הלים.

ד' פו שלח

יחזק בת ישראל על הצלחת בעלה ועל הדלקת הנרות לשבת-קדש וכסוי ראש ושמחה בבית.

ד' פז שלט

יחזק אחד שעוסק להתזיר אסירים למוטב, ויעזר מאד על זה, וגדל הזכות שיש לו, וידבר מאמללותם של האסירים, ואיך שעל-ידי שמתזירים אותם בתשובה, זוכים לתקון השכינה הקדושה ולתקון עוונות, וידבר מתכנית להוציא לאור חבור בשם "אנקת אסיר".

ד' פח שמג

ידבר ממעלת הזוכה לקבל ביונות, ויקשר לזה ירושלמי בתגיגה, ויחזק מאד לא להיות שפל בדעתו כשאינו תופס מקום, כי עקר הגדלה היא שפלות. וידבר ממעלת ההסתרה וכו', ויזכיר מדרגת העור שב"ספורי-מעשיות", שלא הסתפל על העולם הזה, ויזכיר מאד מי שגחלשת דעתו, כי אינו מפרסם, ויזכיר לתאר במתיקות דרגת העובד ה' הפנימי, שגשרף כמעט מאור השם יתברך השופע עליו, ואינו צריך כלום וכו' וכו'.

ד' פט שמא

ידבר מלמוד כל התורה ז' שבלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', בסעדה שלישית,

אָשֶׁר תַּכְּן הָעֲנֻנִים **בְּנַחֵל** **שְׂפָא**

וַיִּגְלֶה מֶה שֶׁעוֹשִׂין בְּאֶשְׁדּוּד בְּעֵנִין רַבָּנוּ ז"ל, וּמֵה שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה מְזֶה בְּיָמֵים הַבָּאִים, וַיִּבְאֵר גְּדֹל הָעֲנִין לְהַכְנִיס 'דַּעַת' בְּבִנְיָאֲדָם, וַיִּדְבֵּר מִהַדְּפָסָה, וּמִבִּיאַתּוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וּמִ'הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ בְּטַבְרָיָה, וַיִּגְלֶה שֶׁעַקֵּר הַקְּבוּץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עֲשֶׂרָה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — אִם אֵין כּוֹלִים לְבוֹא לְצִיּוֹן.

ד' צ שְׂמַח

יְדַבֵּר מֵעֵנִין הַדְּפָסַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם הַכֶּרֶחַ לְבַחֲוֵרִים שֶׁנִּפְּלוּ, וּמֵעֵנִין "אַחֲרֵי מוֹת קְדוּשִׁים", שֶׁבַחֲיֵי הַצְּדִיקִים לֹא מְשִׁיגִים בָּהֶם וְכוּ', וַיִּתֵּן דְּגִמָּאוֹת לְכֹהֵן מַמְלֵמִידֵי רַבָּנוּ ז"ל, הַחַל מִמּוֹתֵרְנָתָ ז"ל, וַיִּגְלֶה עַל מָה אָבֵד שְׁמוֹ וְכוּ'.

ד' צא שֵׁנ

יְחַזֵּק בַּחֲוֵר צְעִיר לְשִׁקֵּד עַל דְּלִתוֹת הַשְּׁלֶחֶן עֲרוּךְ וְהַמְשַׁנְיּוֹת, וְלִשְׁמֹר עַל יָמֵי הַנְּעוּרִים שְׁלוֹ.

ד' צב שְׂנֵא

יַעֲזֹרֵר אֶת הַהוֹרִים לְהַתְנַהֵג כְּרֹאוֹי עִם בְּנֵם הַנְּשׁוּי.

ד' צג שְׂנֵב

יְדַבֵּר מֵעֵנִין הַדְּפָסַת 'תַּקּוּן הַכְּלָלִי' לְעַלּוֹי נִשְׁמַת חַמּוֹתוֹ, וַיַּעֲזֹרֵר לְדַבֵּר עִם בָּאֵי הַבַּיִת מִרַבָּנוּ ז"ל, וַיַּעֲזֹרֵר עַל יְחוּד הָאֲרָבַע יְחוּדִים הַקְּדוּשִׁים.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלִּי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי
חסיד ברסלב
עיה"ק ירושלים תובכ"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז.

מכתם לדוד שמרני אל פי-חסייתי בך: אמרת ליהנה אדני אתה, טובתי בל-עליך: לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי כל-חפצי-כם: ירבו עצבותם אחר מהרו, בל-אסיה נספיהם מדם, ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: יהנה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיה גורלי: חבלים נפלו-לי בנעימים, אף-נחלת שפרה עלי: אברך את-יהנה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: שויתי יהנה לנגדי תמיד, פי מימיני בל-אמוט: לכן שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישפן לבטח: פי לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך לראות שחת: תודיעני ארח חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך נצח:

לב.

לְדוֹד מְשָׁפִיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה: אֲשֶׁרִי-אָדָם,
 לֹא יִחַשֵׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ
 עֲצָמִי, בְּשִׂאֲגָתִי כָּל-הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ, נִהַפְּךָ
 לְשֵׁדִי בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה: חֲטָאתִי אֹדִיעֶךָ, וְעוֹנֵי לֹא-כִסִּיתִי,
 אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סֵלָה:
 עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל-חֹסֵיד אֲלֶיךָ לְעַת מְצֵא, רַק לְשֹׁטֶף מִיָּם רַבִּים
 אָלָיו לֹא נִגְיָעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רַגְלִי פִּלֵּט תְּסוּבְּכֵנִי
 סֵלָה: אֲשֶׁפִילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זֶה תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: אֵל תִּהְיוּ
 כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבֵּיִן בְּמִתְגַּוְרְסָן עֲדִיו לְבָלוּם בַּל קָרַב אֲלֶיךָ:
 רַבִּים מְכֹאֲבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֹסֵד יְסוּבְּכֵנוּ: שְׂמַחוּ
 בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא.

לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מְשָׁפִיל אֶל-דָּל בְּיוֹם רָעָה
 יִמְלִטְהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַיֹּאשֶׁר בְּאַרְצוֹ, וְאֵל תִּתְּנֵהוּ
 בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עֶרְשׂ דָּוִי. כָּל מְשֻׁכְּבוֹ הִפְכֵתָ
 בְּחֻלָּיו: אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי, רַפְּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי
 יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: וְאִם-כָּא לְרֵאוֹת, שׂוֹא יִדְבֵר,
 לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֶוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׂוּ כָּל-שֹׁנְאָי,
 עָלַי יִחַשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר-כְּלִיעַל יִצּוֹק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף
 לְקוֹם: גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר-כָּטְחָתִי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְדִּיל עָלַי
 עֶקֶב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֵמָה לָהֶם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

כִּי־חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא־יָרִיעַ אִיבִי עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכַּתָּ בִּי,
וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

מ.ב.

לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבַנֵּי קִרְח: כְּאִיל תִּעְרַג עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם, כֵּן
נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: צִמְאָה נִפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מְתִי
אָבוֹא וְאֶרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: הִיָּתָה לִי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וְלִילָה
בְּאָמֹר אֵלַי כָּל הַיּוֹם, אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶּה אֲזַכְּרָה וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי
נִפְשֵׁי, כִּי אֶעְבֹּר בַּסֶּף, אֲדַדְּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה,
הַמּוֹן חוֹגֵג: מַה־תִּשְׁתַּוְּחַחֵי נִפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי
עוֹד אֲוֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נִפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־כֵּן
אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן, וְחַרְמוֹנִים, מִהַר מְצָעַר: תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם
קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל מִשְׁבְּרִיךָ וְגַלְיָךָ עָלַי עָבְרוּ: יוֹמָם יִצְוֶה
יְהוָה חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלֶה לְאֵל חַיִּי: אִמְרָה לְאֵל
סִלְעֵי לָמָּה שְׂכַחְתָּנִי, לָמָּה־קִדְּרָ אֶלְךָ, בְּלַחֲץ אוֹיֵב: בְּרִצַּח
בְּעִצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנֵי צוּרְרֵי, בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ:
מַה־תִּשְׁתַּוְּחַחֵי נִפְשֵׁי וּמַה־תְּהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד
אֲוֹדְנֹו, יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱלֹהֵי:

נ.ט.

לְמַנְצַח אֵל תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ
אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: הַצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהֵי, מִמִּתְקוֹמֵמִי תִשְׁגַּבֵּנִי:
הַצִּילֵנִי מִפְּעָלֵי אֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: כִּי הִנֵּה אֶרְבּוּ לְנִפְשֵׁי
יְגוּרוֹ עָלַי עֲזִים, לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־חַטָּאתַי יְהוָה: בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן
וַיְכַוְּנֵנוּ, עוֹרָה לְקִרְאתִי וּרְאָה: וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי

יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לַפְּקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תַּחַן כָּל־בְּגָדֵי אֹן סֵלָה:
 יָשׁוּבוּ לְעָרֵב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הִנֵּה יִבְיַעוֹן בְּפִיהֶם,
 חֲרָבוֹת בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, פִּי־מִי שֹׁמֵעַ: וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־לָמוּ,
 תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: עֲזוּ, אֱלֹהֵי אֲשֶׁמְרָה, כִּי אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי: אֱלֹהֵי
 חֲסָדֵי יִקְדְּמֵנִי אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֹׁרְרֵי: אֶל־תִּהְרַגְם פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי,
 הַנִּיעַמּוּ בְּחִילָךְ וְהוֹרִידֵמוּ, מִגִּנְנוּ אֲדָנִי: חֲטֹאת־פִּימוּ דְבַר־
 שְׁפָתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וַיִּמְאָלָה וַיִּמְכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: כִּלָּה בְּחִמָּה,
 כִּלָּה וְאִינָמוּ וַיִּדְעוּ פִּי־אֱלֹהִים מִשָּׁל בִּינְעֻקֵּב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה:
 וַיָּשׁוּבוּ לְעָרֵב יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הִמָּה יִנִּיעוֹן לְאָכֵל,
 אִם־לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ, וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסִדָּךְ,
 כִּי־הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי, וּמְנוּס, בְּיוֹם צַר־לִי: עֲזֵי אֱלֹהֵי אֲזַמְרָה,
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁגָּבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז.

לְמַנְצַח עַל־יְדוּתוֹן לְאַסֵּף מִזְמוֹר: קוּלִי*) אֶל־אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוּלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: בְּיוֹם צָרָתִי אֲדָנִי
 דָּרַשְׁתִּי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג מֵאַנָּה הַנִּנְחַם נַפְשִׁי: אֲזַכְּרָה
 אֱלֹהִים וְאֶהְמֶיָה, אֲשִׁיחָה, וְתַתְּעִטֵּף רוּחִי סֵלָה: אֲחִזֶּתֶ שְׁמֵרוֹת
 עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים:
 אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה, עִם־לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי:
 הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי וְלֹא־יִסִּיף לְרַצוֹת עוֹד: הָאֶפֶס לְנִצַּח
 חֲסָדוֹ, גָּמַר אֲמָר לְדוֹר וָדוֹר: הַשִּׁכַּח חֲנוּת אֵל, אִם־קִפֵּץ בְּאֵף
 רַחֲמָיו סֵלָה: וְאֲמָר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: אֲזַכּוֹר
 מִעֲלִילֵי יְהוָה, כִּי אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאָךְ: וְהִגִּיתִי בְּכָל־פְּעֻלָּךְ

(*) באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

וּבְעִלְיוֹתַיךָ אֲשִׁיחָה: אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכֶךָ, מִי־אֵל גָּדוֹל
 בְּאֱלֹהִים: אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָרָךְ: גְּאֻלַּת
 בְּזָרוּעַ עַמֶּךָ, בְּנֵי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סֵלָה: רְאוּךָ מִים אֱלֹהִים, רְאוּךָ
 מִים יַחִילוּ אִף יִרְגְּזוּ תְהוֹמוֹת: זָרְמוּ מִים עֲבוֹת קוֹל נְתָנוּ
 שְׁחָקִים, אִף־חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: קוֹל רַעַמְךָ בַּגִּלְגָּל, הָאִירוּ בְּרָקִים
 תַּבַּל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: בַּיָּם דְּרָכֶךָ וּשְׂבִילְךָ בַּמַּיִם רַבִּים,
 וַעֲקֹבוֹתַיךָ לֹא נוֹדְעוּ: נַחִיתָ כְּצֹאֵן עַמֶּךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ.

תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מְעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדֹר
 וָדֹר: בְּטָרִם הָרִים יִלְדוּ וַתַּחֲוִלֵּל אֶרֶץ וַתַּבַּל, וּמַעֲוֹלָם עַד־עוֹלָם
 אַתָּה אֵל: תָּשָׁב אָנוּשׁ עַד־דִּפְא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: פִּי אָלַף
 שָׁנִים בְּעֵינַיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: זָרְמָתָם,
 שָׁנָה יִהְיוּ, בַּבֶּקֶר כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וַחֲלֶף, לְעָרֵב יִמּוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: כִּי כָלִינוּ בְּאַפֶּךָ, וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ: שִׁתָּה עֲזוֹנְתִינוּ לְנִגְדֶּךָ
 עֲלַמְנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיָּךְ: כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעַבְרַתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ
 כְּמוֹ־הֶגְהָה: יָמֵי שָׁנוֹתֵנוּ בָהֶם שְׂבָעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמוֹנִים
 שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן, כִּי גִז חִישׁ וַנַּעֲפָה: מִי יוֹדֵעַ עַז אַפֶּךָ,
 וּכְיִרְאַתְךָ עֲבַרְתְּךָ: לְמַנּוֹת יָמֵינוּ פֶּן הוֹדַע, וְנָבִיא לִבֵּב חֲכָמָה:
 שׁוֹבָה יִהְיֶה עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל עֲבֹדֶיךָ: שְׂבָעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסִדֶּךָ,
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יָמֵינוּ, שְׂמַחְנוּ פִּימוֹת עֲנִיתָנוּ, שָׁנוֹת רָאִינוּ
 רָעָה: יִרְאֶה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלְךָ וְהִדְרֶךָ עַל בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נַעַם אֲדַנִּי
 אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה.

הודו ליהוה קדאו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו זמרו-לו שיחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפאתו ומשפטי-פיו: זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו בכל-הארץ משפטיו: זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור: אשר פרת את אברהם ושבועתו לישחק: ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לך אתן את ארץ כנען חבל נחלתכם: בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל-עם אחר: לא הניח אדם לעשקם ויכח עליהם מלכים: אל תגעו במשיחי ולנביאי אל תרעו: ויקרא רעב על-הארץ כל מטה-לחם שבר: שלח לפניהם איש לעבד נמפר יוסף: ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו: עד ית בא דברו אמרת יהוה צרפתהו: שלח מלך ויתירהו משל עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל-קנינו: לאסור שריו בנפשו וזקניו יחפם: ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ-חם: ויפר את-עמו מאד ויעצמהו מצריו: הפך לבם לשנא עמו להתנכל בעבדיו: שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו-כם דברי אתותיו, ומופתים בארץ חם: שלח חשך ויחשיך ולא מרו את דברו: הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם: שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם: אמר ויבא ערב פנים בכל גבולם: נתן גשמייהם ברד, אש להבות בארצם: ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: ויאכל כל-עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל-אונם: ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל: שמח

תקון הפללי

מִצְרִים בְּצִאתָם, כִּי־נִפְל פָּחַדְם עֲלֵיהֶם: פָּרַשׁ עָנָן לְמִסְךְ, וְאִשׁ
 לְהָאִיר לַיְלָה: שָׁאֵל וַיָּבֵא שָׁלְיוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: פָּתַח צוּר
 וַיִּזְוְבוּ מַיִם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נֹהַר: כִּי זָכַר אֶת־דְּבַר קֹדֶשׁוֹ, אֶת־אֲכָרְהֶם
 עֲבָדוֹ: וַיּוֹצִיא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה אֶת בַּחֲרִירוֹ: וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ,
 הַלְלוּהָ:

קלז.

עַל נִהְרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ, גַּם־בְּכִינוּ בְּזַכְרָנוּ אֶת־צִיּוֹן, עַל
 עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ כְּנֹרֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שָׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דְבַר־יִשְׁרָאֵל,
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךָ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר יְהוָה,
 עַל אֲדַמַּת נָכַר: אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי
 לַחֲכִי, אִם לֹא אֲזַכְּרֶכִי, אִם־לֹא אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ
 שְׂמֹחַתִּי: זָכַר יְהוָה לְכַנִּי אָדוּם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הַאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ
 עַד הַיּוֹם בָּהּ: בַּת־בְּכָל הַשְּׂדוּדָה, אֲשָׁרֵי שֵׁשֶׁל־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ
 שִׁגְמַלְתָּ לָנוּ: אֲשָׁרֵי, שִׁיאֲחֹז וְנִפְץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל הַסֶּלַע:

קנ.

הַלְלוּהָ, הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ
 בְּגִבּוֹרָתוֹ, הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְלָה
 וּבְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמְחוּל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָגָב: הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תְהִלֵּל יְהוָה,
 הַלְלוּהָ:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח
 ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם,
 יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דרורה רבקה בת

רינה חלו

שתזכה לצאת מכל

המחלות

שיהיה לה רפואת הנפש

ורפואת הגוף במהרה

ונחת דקדושא מכל יוצאי

חלציה וברכה והצלחה.

**הספר הקדוש
הזה נדפס
לזיווג הגון שפע
ברכה והצלחה
רחל בת שבע
בת דרורה
רבקה**

